OTDK'70

Társadalomtudományi Szekció

37. OTDK TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZEKCIÓ

2025. április 24–26.
Miskolci Egyetem

REZÜMÉKÖTET

szerk. Kiss Daniel

OTDK | Országos Tudományos Diákköri Tanács | Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete (atti) | F. Ph.

A RENDEZVÉNY TÁMOGATÓI

37. OTDK
Társadalomtudományi Szekció

2025. április 24–26.
Miskolc

REZÜMÉKÖTET

Ügyvezetés

Dr. Szabó-Tóth Kinga
habilitált egyetemi docens, intézetigazgató
a 37. OTDK Társadalomtudományi Szekciójának ügyvezető elnöke

Dr. Fazekas Csaba
habilitált egyetemi docens
a 37. OTDK Társadalomtudományi Szekciójának ügyvezető társelnöke

Dr. Udvarvölgyi Zsolt András
habilitált főiskolai tanár
a 37. OTDK Társadalomtudományi Szekciójának ügyvezető titkára

Dr. Fekete Sándor
Egyetemi docens
a 37. OTDK Társadalomtudományi Szekciójának szervező titkára

Takács Máté János
hallgatói képviselő

A Szervezőbizottság további tagjai

Graholy Éva
intézeti ügyintéző, szakmai asszisztens
adminisztratív és pénzügyi feladatok

Kiss Daniel
mesteroktató
tagozati kapcsolattartó,
a rezümékötet szerkesztője

Dr. Kotics József
egyetemi tanár
tagozati kapcsolattartó

Lupkovics Zsófia
helyettes hallgatói képviselő

Mihályi Helga
mesteroktató
középiskolai kapcsolattartó,
önkéntes koordinátor,
adminisztratív munkatárs

Dr. Osváth Andrea
egyetemi adjunktus
a kísérőprogramok szervezője

Palotai Zsuzsanna
dékáni referens
pénzügyi feladatok

Tóth Petra
kommunikációs munkatárs
vizuális és online megjelenítés,
kommunikációs feladatok

Török Zsuzsanna
központvezető
kommunikációs feladatok

A Szakmai Bizottság vezetése

Dr. Bartus Tamás
egyetemi tanár
az OTDT Társadalomtudományi Szakmai Bizottságának elnöke

Dr. Koller Boglárka
egyetemi tanár
az OTDT Társadalomtudományi Szakmai Bizottságának elnökhelyettese

Dr. Balogh László Levente
egyetemi docens
az OTDT Társadalomtudományi Szakmai Bizottságának elnökhelyettese

Dr. Szabó Lilla Petronella
egyetemi adjunktus
az OTDT Társadalomtudományi Szakmai Bizottságának titkára

A Szakmai Bizottság tagjai

Tagozati képviselők

Esztétika
Dr. Fülöp József

Filozófia
Dr. Simon József
Dr. Olay Csaba

Kulturális és szociálantropológia
Dr. Kotics József
Dr. Letenyei László

Kommunikáció- és médiatudomány
Dr. Kálai Sándor
Dr. Szijártó Zsolt
Dr. Szabó Lilla Petronella

Művelődéstörténet és -elmélet
Dr. Arapovics Mária

Nemzetközi tanulmányok
Dr. Csicsmann László
Dr. Koller Boglárka
Dr. Szalai Anikó

Politikatudomány
Dr. Arató Krisztina
Dr. Balogh László Levente
Dr. Pál Gábor

Szociálpolitika, közpolitika
Dr. Csoba Judit
Dr. Kollányi Zsófia

Szociális munka, szociálpedagógia
Dr. Bognárné dr. Erdős Márta Gabriella
Dr. Gortka-Rákó Erzsébet

Szociológia
Dr. Albert Fruzsina
Dr. Szabó-Tóth Kinga

Vallás- és hittudomány
Dr. Sarnyai Csaba Máté

Delegáltak

Dr. Mezey Barna
OTDT elnökségi képviselő

Dr. Geambaşu Réka
TDK Határok Nélkül program delegált

Dr. Cziráki Szabina
OTDT titkára

Dr. Tonk Márton
TDK Határok Nélkül program delegált

Dr. Virág Ádám
PSA delegált

Dr. Lévai Attila
TDK Határok Nélkül program delegált

KÖSZÖNTŐ

Tisztelt versenyzők, felkésztő tanárok, zsűritagok, bírálók, felsőoktatási intézmények képviselői, szakbizottsági tagok! Kedves Vendégeink határon innen és túlról!

Örömmel köszöntünk mindenkit a 37. Országos Tudományos Diákköri Verseny Társadalomtudományi Szekciója szervező bizottságának nevében! Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy egy ilyen rangos esemény helyszíne lehetünk és hogy itt, a Miskolci Egyetem csodálatos campusán rendezhetjük meg a társadalomtudományok területén zajló felsőoktatási versenyt.

A Miskolci Egyetem, mint az ország egyik legdinamikusabban fejlődő felsőoktatási intézménye, nagy izgalommal látja vendégül az ország legkiválóbb fiatal tehetségeit, akik tudományos munkájukkal hozzájárulnak a társadalomtudományok gazdagításához. A verseny során lehetőség nyílik arra, hogy megismerkedjünk a legfrissebb kutatásokkal, és közösen reflektáljunk azon társadalmi kérdésekre, kihívásokra, amelyek napjainkban a legnagyobb figyelmet érdemlik. Ez a verseny nemcsak az egyes kutatások és eredmények bemutatásának lehetősége, hanem egy kiváló lehetőség is arra, hogy a felsőoktatásban tanuló tehetséges diákok összegyűljenek, eszmét cseréljenek, ismerkedjenek egymással, bővítsék kapcsolati hálójukat. A tudományos közösség ezen rangos eseménye esélyt ad arra is, hogy a résztvevők nemcsak saját szűkebb területükön, hanem más tudományterületeken is új inspirációkra leljenek és megismerkedjenek különböző megközelítésekkel, kutatási metodikákkal, szemléletmódokkal.

A versenyzés mellett számos izgalmas kísérőprogram is várjuk a résztvevőket. Ezek között különböző interaktív kulturális, zenei, sportprogramok és workshopok szerepelnek, melyek olyan személyes élményekkel gazdagítják a versenyzőket reményeink szerint majd, hogy ezeknek köszönhetően még inkább szép emlékként fognak később gondolni a 37. OTDK-ra!

Szeretnénk kifejezni hálánkat minden felkészítő tanárnak, bírálónak és zsűritagnak, valamint a Társadalomtudományi Szakbizottság tagjainak és az OTDT munkatársainak, akik valamennyien hozzájárultak ahhoz, hogy a versenyt – reményeink szerint – színvonalasan le tudjuk bonyolítani!

Bízunk benne, hogy a verseny nemcsak egyfajta tudományos tapasztalattal gazdagítja majd a résztvevőket, hanem új barátságok és szakmai kapcsolatok kialakítására is lehetőséget ad. Kívánjuk, hogy a verseny során mindenki élvezze a tudományos párbeszédet, erősödjön a tudomány iránti szenvedélye és elköteleződése!

A Szervezőbizottság nevében:

Dr. habil. Szabó-Tóth Kinga
37. OTDK Társadalomtudományi Szekció
ügyvezető elnök

Miskolc, 2025. április 5.

WELCOME SPEECH

Dear competitors, professors, judges, jury members, representatives of higher education institutions, members of the Comission for Social Sciences! Dear Guests within and across the borders!

On behalf of the Organizing Committee of the Social Sciences Section of the 37th National Scientific Student Competition, we are pleased to welcome you all! It is a great honour for us to be the venue of such a prestigious event and to be able to organise this higher education competition in the field of social sciences here on the wonderful campus of the University of Miskolc.

The University of Miskolc, as one of the most dynamically developing higher education institutions in the country, is very excited to host the country's brightest young talents who contribute to the enrichment of the social sciences through their academic work. The competition is an opportunity to learn about the latest research and to reflect together on the social issues and challenges that deserve the greatest attention today. This competition is not only a chance to showcase individual research and results, but also an excellent opportunity for talented students in higher education to come together, exchange ideas, get to know each other and expand their network of contacts. This prestigious event for the scientific community also gives participants the chance to find new inspiration and learn about different approaches, research methodologies and approaches not only in their own fields but also in other disciplines.

In addition to the competition, there will be a range of exciting activities to accompany the event. These will include a variety of interactive cultural, musical, sporting and workshop activities, which we hope will provide the competitors with personal experiences that will make the 37th OTDK even more memorable!

We would like to express our gratitude to all the supervisors, judges and jury members, as well as to the members of the Social Sciences Committee and the OTDT staff, who all contributed to what we hope will be a high quality competition!

We hope that the competition will not only provide participants with an enriching scientific experience, but also an opportunity to develop new friendships and professional contacts. We wish everyone to enjoy the scientific dialogue and to strengthen their passion and commitment to science during the competition!

On behalf of the Organising Committee:

Kinga Szabó-Tóth
37th OTDK Social Sciences Section
Executive Chair

Miskolc, 5 April 2025.

A 37. OTDK
TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZEKCIÓJÁRA
BENYÚJTOTT PÁLYAMUNKÁK
REZÜMÉI

ÁGOSTON ANDOR
andor.agoston2@gmail.com
Európai Szociálpolitikák
MA, 4. félév

Partiumi Keresztény Egyetem

Témavezető:
Dr. Székedi Levente
egyetemi adjunktus, RO PKE

Hallgatók egyetemválasztási motivációi

Kulcsszavak: egyetemválasztás; motiváció; felsőoktatás; pályaválasztás;

A dolgozat célja az egyetemválasztási döntések mögött meghúzódó motivációk feltárása a Partiumi Keresztény Egyetem hallgatói körében. A kutatás kiemelten foglalkozik azokkal a tényezőkkel, amelyek hatással vannak a diákok döntéseire, mint például a társadalmi és családi háttér, az intézmény földrajzi közelsége, valamint a személyes preferenciák. Az elméleti keret a felsőoktatási rendszerek elemzésére és olyan motivációs modellekre épül, mint Maslow szükséglethierarchiája és Vroom elvárás-elmélete. A kutatás kvantitatív és kvalitatív módszertani megközelítést alkalmazott. A kérdőíves felmérés során 169 hallgató töltötte ki a kérdőívet, míg az interjúk lehetőséget adtak az egyéni döntéshozatali folyamatok mélyebb megértésére. Az elemzések alapján az egyetemválasztást olyan tényezők befolyásolják, mint a szülők iskolai végzettsége, a hallgatók lakóhelye, valamint az egyetem által kínált lehetőségek. További fontos szempontként az egyetemi évek szabadsága és karrierépítési potenciálja is megjelent. A dolgozat három hipotézist vizsgált, amelyek a következők: az első hipotézis arról szólt, hogy a szülők alacsony iskolai végzettsége fékezi az egyetemválasztást, a magasabb iskolai végzettség pedig ösztönző hatással van rá, a második hipotézis azt vizsgálja, hogy az egyetemre való jelentkezés mögött állhat az a motiváció, hogy a hallgatók szeretnének minél tovább diákok maradni, mivel az egyetemi évek szabadságot, felelősségteljes szórakozást és új élményeket jelentenek, ami vonzó lehet számukra az érettségi utáni életszakaszban, a harmadik hipotézis pedig azt feltételezi, hogy a Nagyvárad közelében lakó diákok a földrajzi közelség miatt nagyobb valószínűséggel választják a Partiumi Keresztény Egyetemet. A hipotézisek főbb változói közé tartoztak a egyetemválasztási motivációk felmérése a hallgatók körében, az egyetemválasztási tevékenységekkel kapcsolatos attitűdök. Ezek az eredmények hasznos iránymutatást nyújthatnak a felsőoktatási intézmények számára a hallgatói igények jobb megértéséhez, és hozzájárulhatnak személyre szabott támogatási rendszerek és marketingstratégiák kidolgozásához. A kutatás konklúziója szerint az egyetemválasztási döntéseket nemcsak szakmai és akadémiai szempontok, hanem a személyes, családi és életmódbeli tényezők is nagymértékben befolyásolják.

AHLAM NASSAR OMAR SAEED
ansaid1997@gmail.com
Okleveles szociálpolitikus
MA, 4. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. habil. Juhász Gábor
egyetemi docens, PTE BTK

Role and Impact of World Bank Structural Adjustment Programs in Developing Countries: Analyzing the Effectiveness of SAPs in the Middle East: The Case of Jordan

Kulcsszavak: Structural Adjustment Programs (SAPs); developing countries; World Bank; economic reforms; social consequences

This thesis aims to analyze the World Bank's Structural Adjustment Programs (SAPs) and their impact on Jordan's development trajectory. Jordan serves as a representative case study in the Middle East. The main aim is to examine the dual nature of SAPs as possible catalysts or obstacles to development, closely examining their economic, social, and political impacts. The thesis utilizes a combination of qualitative methods to assess the impact of SAP-related changes on economic indicators and analyze the social consequences on Jordanian society. This study is based on a theoretical framework that incorporates multiple disciplines. It explores economic theories that address market imbalances, the consequences of poor governance, and the controversial components of neoliberalism. The thesis focuses on market liberalization, privatization, and fiscal austerity in Structural Adjustment Programs (SAPs) by critically examining the principles of the Washington Consensus and its neoliberal origins. The results suggest that although SAPs have aimed to boost productivity and integrate Jordan into the global economy, the outcomes have been inconsistent. The analysis reveals that policies implemented by SAP have resulted in a temporary economic improvement, as well as causing deeper social inequalities, weakening local industries, and generating widespread discontent among the population. The thesis concludes by offering several policy recommendations aimed at maximizing the advantages of SAPs while minimizing their negative consequences. The study emphasizes the importance of policy reforms that take into account Jordan's specific circumstances. It highlights the need to reconsider SAP strategies to better match the socioeconomic conditions of developing nations.

AKHMADIYEVA AMINA
amina.akhmadiyeva@stud.uni-corvinus.hu
Sociology
MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Nagy Beáta
egyetemi tanár, BCE KSZI

Barriers to Reporting Domestic Violence in Kazakhstan

Kulcsszavak: domestic violence; Kazakhstan; gender; reporting; barriers

Domestic violence is a pressing issue in Kazakhstan, resulting in the deaths of approximately 80 women annually. Recent statistics have recorded the occurrence of 50 000 cases of domestic violence, yet this number is believed to only scratch the surface of the problem due to pervasive underreporting. This research aims to understand the reasons behind this and examine barriers to reporting domestic violence, by exploring the perspectives of three main stakeholders: victims, police and social workers in Kazakhstan. The main research questions of the study are: 1. What are the primary social, cultural, economic and psychological factors that prevent victims of domestic violence from reporting abuse in Kazakhstan? 2. How does the law enforcement system in Kazakhstan influence the reporting of domestic violence cases? 3. How do support services address and deal with the barriers to reporting domestic violence? Qualitative research methods, namely semi-structured interviews with victims of domestic violence, police officers and social workers, were employed to gain comprehensive understanding of the issue of underreporting. The sample (N=12) consists of Kazakh respondents in their 20s-40s, currently residing in Kazakhstan. The interviews were recorded, and thematic analysis was used to identify common and recurring themes. The preliminary results show that dependent economic status of victims, culture of silence, patriarchal nature of social norms, feeling of embarrassment and shame as well as previous negative experience with police are the main barriers that hinder victims from reporting abuse. Respondents also note how decriminalized nature of domestic violence, the ineffectiveness of police and social workers along with the lack of professional training in these sectors can cause underreporting. The results are analyzed using the theoretical framework of radical and Marxist feminism, resource theory, concept of patriarchy and five faces of oppression.

ALBEL DANIELLA
albeldaniella@gmail.com
Filozófia
MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Ullmann Tamás
egyetemi tanár, ELTE BTK

Propedeutika a feminista testfilozófiából kiinduló elidegenedés fenomenológiájához

Kulcsszavak: tudattalan; Leibkörper; férfitekintet; patológia; idegenérzet

A testfilozófia és a feminista fenomenológia egyre népszerűbb kutatási területei a bölcsészettudománynak. Viszont rengeteg olyan aspektus van még, amelyekből vizsgálható és problematizálható felvetésekkel állunk szemben, hiszen mindkettő rendkívül széleskörű téma. Dolgozatomban elsősorban a női önészlelést és testtapasztalatokat vizsgálom arra keresve a választ, hogy mennyiben tekinthető az elidegenedés érzete egy fundamentális emberi megélésnek. A feminizmus segíthet annak megértésében és kidomborításában, hogy ezek az általános idegenérzetek milyen meghatározóak, hiszen sorra szembesülünk olyan pillanatokkal, mikor önmagunkat önmagunk számára idegenként tapasztaljuk meg. Ilyen például a tudattalan vagy a Leibkörper esete.

Identitásunk egymásra épülő rétegek egysége, időről időre pedig fellép velünk szemben az igény arra, hogy valamilyen módon megragadjuk ezt az ént. Sokáig úgy gondolták, hogy ehhez jobb esetben mellőznünk kell a testi észleléseinket, sőt, amíg a testünkkel foglalkozunk, addig nem is nyerhetünk autentikus képet arról, hogy miben áll személyes azonosságunk. A mai kutatások ennek ellenére sokkal inkább azt bizonyítják, hogy a testemlékezet és a testtapasztalat kihagyhatatlan elemei identitásunknak, elménkkel közösen alkotnak egy olyan egységet, amely igazán csak a két fél egymást alakító kölcsönhatásaiban ragadható meg. Dolgozatomat egyfajta megalapozásnak tekintem egy mélyebb vizsgálódáshoz, amely már nem csak a női testtel foglalkozik, hanem – ahogy azt a feminizmus is implikálja – egyáltalán az emberi önészleléssel, továbbá azzal, hogy a testemlékezet mennyiben tekinthető az elmében rejlő emlékezet kiegészítésének.

ALMÁSY-LANGSZAMMER SZILVIA
almasy.szilvia@gmail.com
Szociológia
BA, 6. félév

Milton Friedman Egyetem

Témavezető:
Dr. Laki Ildikó
főiskolai docens, MILTON

Milyen társadalmi tényezők befolyásolják a 15-35 év közötti korosztály gyermekvállalási hajlandóságát?

Kulcsszavak: gyermekvállalás; individualizmus; reproduktív munka; atomizált társadalom;

A modern társadalom individualista, atomizált jellege, kockázati társadalma, ahol a személyes célok és az önkiteljesedés előrébb valóvá vált a közösségi érdeknél és a kohézió meggyengült, nagyban hozzájárul a gyermekvállalási kedv csökkenéséhez. Az egyre bonyolultabb gazdasági helyzet, az instabil munkaerőpiac tovább fokozza a fiatalok bizonytalanságát. A családalapítás, gyermekvállalás, reproduktív munka elértéktelenedése és az ehhez szükséges erőforrások fokozatos elvonása a produktív munkavégzés, megélhetés érdekében szintén negatívan hatnak a gyermekvállalási döntéshozatalra. Az emberi munkaerő, a munka értékének folyamatos csökkenése egyre nehezebbé teszi a stabil alap megteremtését. A jelen munka a 15-35 éves magyar fiatalok gyermekvállalási hajlandóságát és meghatározó tényezőit vizsgálja, ugyanakkor rámutat arra is, hogy a modern magyar társadalomban a gazdasági, kulturális, valamint szociális tényezők együttese miként befolyásolja a gyermekvállalás kérdését, mely hosszú távon hatással van az ország demográfiai helyzetére. A dolgozat legfőbb kérdései, hogy napjainkban a stabil munka és anyagi háttér megteremtése előrébb valóvá vált-e, mint a családalapítás, így ezek a tényezők hátráltatják, vagy redukálhatják-e a gyermekvállalást? Az egyén egyre inkább racionális döntések mentén hozza meg a gyermekvállalással kapcsolatos döntéseit, így a lehetőségeihez igazítja gyermekvállalással összefüggő vágyait? A családon belüli kötődések, minták és a szociális háló erőssége pedig miként befolyásolja a gyermekvállalási döntéseket? A tanulmány a kvalitatív adatgyűjtés módszereit alkalmazza, beleértve a mélyinterjúkat és a kérdőíves felmérést, amelyek lehetőséget adtak a gyermekvállalási döntések mögött húzódó személyes és közösségi motívumok megismerésére. Az eredmények alapján a mai fiatalok körében a gazdasági hatások, vagyis a stabil anyagi háttér megteremtése prioritást élvez, ami késlelteti a gyermekvállalást. Az anyagi biztonság megteremtésére irányuló szükség miatt sokan későbbre halasztják a családalapítást, vagy kevesebb gyermeket vállalnak végül.

ANDULA ZSUZSANNA
andula.zsuzsanna@avkf.hu
Szociálpedagógia
BA, 3. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

Témavezető:
Szabó Lilla
főiskolai tanársegéd, AVKF

Kapcsolatok hálójában - A csoportmunka lehetőségei a multikauzális problémafeltárásban az iskolai szociális segítésben

Kulcsszavak: iskolai szociális segítés; ártalmas gyermekkori élmények

Kutatásom színtere az iskolákban folytatott szociális segítő tevékenység, melynek középpontjában a prevenció, korrekció és edukáció hármas egységére épülő csoportmunka áll. Ez az iskolában előforduló intervenciót igénylő helyzetek gyökérproblémáinak preventív megoldására kínál lehetőséget. Korábbi nemzetközi kutatások eredményei alátámasztják a magyar fiatalok romló mentális egészségét, célom így egy olyan módszertan kidolgozása, amely a közösségi élményen kívül segítséget nyújthat a diákok érzelmeinek azonosításában és az ártalmas gyermekkori élmények felszínre hozásában. Az elméleti megágyazás, és az iskolai szociális segítő tevékenység bemutatása után ismertetem 2022/2023 tanévben végzett kérdőíves kutatásom eredményeit az ártalmas gyermekkori élményekről. Ezek alapján megvizsgálom, hogy az általam kidolgozott csoportmunka módszertani elemei mennyire alkalmasak az egyéni probléma feltárásában és kezelésben. Továbbá keresem a választ arra, hogy az iskolai szociális segítő által generált komplex munkafolyamat mennyire tudja csökkenteni az egyéni ártalmas gyermekkori élmények hatását, és milyen lehetőséget ad ez a szülő és az iskola együttműködésének javítására, valamint, hogy milyen lehetőségei vannak a szakembereknek a kríziskezelésben a csoportmunka során felmerülő problémák esetén. A foglalkozások alatt végzett kutatásom során a diák-diák és diák-iskola interakciókat vizsgálva arra jutottam, hogy a legnagyobb különbségek az eltérő értékrendet képviselő pedagógusi kar diákokkal tanúsított empátiájában, a hatalmi hierarchiában és annak kommunikációjában mutatkoznak, ezért a módszer intézményspecifikus alakítása szükséges. Eredményem továbbá, hogy az iskolai szociális segítő által generált komplex munkafolyamat elindíthatja az ártalmas gyermekkori élmények feldolgozását, de csökkenteni megfelelő ellátórendszer és döntéshozói szemléletváltozással együtt képes. A foglalkozások során tapasztalt kortárs segítő attitűd és a kortárs segítő képzés jövőbeli lehetőségei körvonalazódtak a vizsgált csoportokban, mint feldolgozást segítő módszer. A pedagógus és a szociális segítő kapcsolatának partnerségen és aktív team-munkán alapuló közös megoldáskeresése lehetne hatékony megoldás, a pedagógus-szülő közötti kommunikációs nehézségek áthidalására pedig az egyéni konzultációk és közösségi munkatevékenység. Ez a kísérleti közösségi tevékenység közelebb viszi a partnerség és a közös nyelv kialakításához a pedagógusokat és a szülőket.

ANNYA SPERANZA
annyasperanza@gmail.com
Communications and Media Science
BA, 4. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Glózer Rita
egyetemi docens, PTE BTK

Ideology reproduction on television: Queerbaiting and the challenges of LGBT representation on the small screen

Kulcsszavak: participatory culture; LGBTQ+; queerbaiting; representation

This research focuses on the influence of television media in reinforcing hegemonic ideologies and the oppression of queer identities on TV; and consequently, the strategies audiences use to counter the predetermined messages by changing their forms of interactions and decoding of media. I describe the process of minority representation and new forms of audience participation being reflected in contemporary media, primarily the creation of slash fiction through participatory culture and the queerbaiting phenomenon. I analyzed a variety of TV shows through their audience reception, as selected by their portrayal of queer characters or use of queerbaiting tropes; and I found that the number of queer characters has risen over the years but a new trend within production companies has started to cancel queer-centered TV shows. Among them, same-sex female romance is the most often canceled, however, same-sex male romance has been more successful thanks to the popularity of slash fiction.

ANTENYI VICTOR AKPA
antenyivictor123@gmail.com
Public Health
BSc, 4. félév

Debreceni Egyetem
Egészségtudományi Kar

Témavezető:
Szőllősi Gergő József
egyetemi adjunktus, DE ETK

Investigation of the relationship between economic growth and influenza vaccination of the elderlies

Kulcsszavak: economic growth; influenza; respiratory disease; vaccination

Influenza is a significant global health concern, accounting for about 290,000 to 650,000 deaths annually, worldwide. It is a highly communicable respiratory disease, that poses an increased risk of severity to elderly individuals. Over time, influenza vaccination has proven to be an effective strategy for preventing the Influenza virus and other complications, however, the rate of influenza vaccination varies across countries and regions. A recent study found that the influenza vaccination coverage among elderlies in high-income countries was significantly higher than that in low-income countries, indicating the contribution of the economic status of a country to the extent to which the elderly.

To investigate the association between the Gross Domestic Product (GDP) and the influenza vaccination coverage of the elderly, considering the relationship of other contributing factors.

Secondary data from publicly available sources was used in this study. Data on GDP was collected from the World Bank Open database. The data on influenza vaccination coverage of the elderly was obtained from the European Health for All database. Data analysis was conducted using STATA statistical software Version 13. A Spearman Rank Correlation was performed to identify the relationship between the GDP and influenza vaccination coverage of the elderly.

The study sample comprised the influenza vaccination coverage of the elderly and the GDP of 56 countries, from 2008 to 2018. The median value of the influenza vaccination coverage of the elderly was 38.40% (IQR 13.70% – 56.90%), this suggests that the distribution of influenza vaccination coverage is quite variable among the elderly population, with the middle 50% ranging from 13.70%. Of the 56 countries analyzed, GDP had a median value of 75,000,000,000$ (IQR 18,000,000,000 – 390,000,000, 00), indicating a wide range having that 50% of the GDP among the 56 countries, falls within the aforementioned range. A very significant positive association was found between the Gross Domestic Product and the influenza vaccination coverage of the elderly (p-value≤0.001, correlation coefficient (rho)= 0.577).

There was a significant association between the influenza vaccination coverage of the elderly and the GDP, indicating that the coverage of the influenza vaccination of the elderly will increase if there is an increase in GDP. Hence, we recommend countries engage in economic development to increase influenza vaccine coverage among elderlies.

ARTNER ZSUZSANNA
artner.zsuzsanna@gmail.com
Szociológia
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Varga Erzsébet Teréz
egyetemi adjunktus, BCE PSZGJI

The Underlying Factors of Racial Inequalities in Health and Healthcare in the United States and the United Kingdom

Kulcsszavak: inequality; race; healthcare; discrimination

In this essay I aim to provide an insight into racial inequalities in health and healthcare comparing the United States and the United Kingdom. I formulate my research questions based on the literature in the two countries: What might be the underlying factors commonly referred to by researchers, which drive racial disparities in health and healthcare in the United States of America and the United Kingdom? What differences or similarities can be observed between the two countries concerning health-related inequalities?

There are a number of studies, which confirm the existence of racial inequalities in different health outcomes, both in the United States and the United Kingdom, however, the literature is significantly wider in the former. Several factors could account for these disparities, including inequalities in access to certain health-related services, differences in socioeconomic indicators, values and norms, or discrimination. Inequalities in the two observed countries do not always follow the same patterns and may differ across time, age groups, and race groups as well. An explanation for this might be found in the divergence of the healthcare systems, in the diverse ethnic composition of these countries that are a result of their history and current immigration trends, as well as in other country-specific characteristics. Overall, it is hard to generalize the situation of racial minorities, since researchers studying health inequalities are often limited by the poor availability of quality data, and there is still not a wide range of studies in this subject, particularly in Europe.

In the first part of the essay, I highlight some racial inequalities in body weight-related health outcomes, then by synthesizing the literature I outline the main arguments that most often occur as reasons for racial disparities in health. Building on these points I conduct an analysis of OECD data related to healthcare, as well as publicly available 2021 Census data in the United Kingdom, more precisely England and Wales, and American Community Survey (ACS) 2022 data in the United States. Analyzing these data makes it possible to compare the broader context regarding health and healthcare of the given countries. Combining these results with race- and ethnicity-related data separately in the two countries illustrates the disparities and corroborates some of the arguments related to socioeconomic determinants, such as education.

ÁRVAI NATÁLIA
arvainatalie@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Dunai Tamás
egyetemi adjunktus, SZTE BTK

„Egyszemélyes stúdiók": Animátorok a YouTube-on

Kulcsszavak: részvételi kultúra; YouTube; animátor; animációs ipar; amatőr

A dolgozatom azzal a céllal született, hogy felmutasson egy olyan médiaipari szegmentumot, amely csaknem láthatatlan a tudományos diskurzusban: a YouTube-on kibontakozó animációs ipart. Fő fókuszában a youtuber animátorok motivációi, tevékenysége és az annak helyszínéül szolgáló platform, a YouTube áll. A szegmentum képviselőire „egyszemélyes animátorokként" hivatkozom, hiszen munkájuk az ötlettől egészen a megvalósításig tart, amelyet mind gyakran ők maguk, egyedül végeznek, a korábbi hagyományos rajzfilmipar munkafolyamataival szemben, ahol majdnem minden fázis külön dolgozóra jutott.

Az animáció egyre nagyobb jelenléttel bír a YouTube-on az utóbbi években, bár az itt megjelenő animációk nem mindig maradnak a platformon, sok tartalom átvándorol a tartalommegosztóról a tévébe vagy a streamingcsatornákra. Tényleg lehetséges saját animációs sorozatot indítani úgy, hogy valaki a YouTube-on amatőr animátorként tevékenykedik? Hogyan dolgoznak ezek az alkotók? Létezik egy bizonyos piaci rés, amelyet ezek a youtuber animátorok töltenek be? Ilyen és ezekhez hasonló kérdésekre kerestem a válaszokat a kutatásomban, amely során kevert (félig strukturált) interjúkat készítettem hat YouTube-on tevékenykedő animátorral. Emellett összesen huszonegy animátor csatornáját vizsgáltam (mind külföldieket, mind magyarokat), amelyeket tipizáltam a tartalmaik alapján, hat kategóriába sorolva őket. Kutatásomban megkülönböztetek sztorialapú animációkat, rajongói attitűdből születő alkotásokat, valamint megjelennek az olyan tartalomgyártók is, akik nem maguk készítik el az animált videóikat, hanem különböző animátorokat kérnek fel a munkájuk megvalósítására. Mindemellett összevetettem a hagyományos médiamodell rajzfilmiparát az új részvételiségen alapuló szegmentummal és rávilágítottam a két terület közötti különbségekre és hasonlóságokra.

A korábbiakban feltett kérdésemre, miszerint „létezik egy bizonyos piaci rés, amelyet ezek a youtuber animátorok töltenek be?", a válaszom az, hogy létezik: ez a YouTube-on kibontakozó animációs ipar, amelyben már nem professzionális animátorok és szakemberek dolgoznak, hanem ezek a lelkes, amatőr tartalomgyártók.

ÁVÁR BENCE
bence.avar@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 3. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezetők:
Jancsó András
egyetemi tanársegéd, PPKE BTK
Harmati Ferenc
egyetemi tanársegéd, PPKE BTK

„Empirikus absztrakció" – szubjektivitás és objektivitás között

Kulcsszavak: elidegenedés; Marx

Dolgozatom apropója a Gazdasági-filozófiai kéziratok 1844-ből keletkezésének 180. évfordulója. Ennek kapcsán is kiváltképp az a tény, hogy 180 éve (és már jóval előtte sem) tudtunk választ találni az általánosan és egyénileg érzett bármily nemű idegenség érzetére. Kívántam valamelyest feltérképezni a fogalom történetét, annak befogadását és alkalmazását. Ezen kutatás két narratív kérdés között bolyong, ezek jelesül: 1.) Milyen szerepe van Marx elidegenedés-elméletének a fogalom alakulásában; 2.) Mi a jelentősége az elidegenedés-elméletnek a marxi életműben? Dolgozatomhoz elsődleges és másodlagos irodalmakat elemeztem és próbáltam a hatástörténetet megfigyelni. A dolgozatban az elidegenedésről szóló elméleteket mind a marxi elmélet tükrében vizsgáltam. Tettem ezt azért, mert úgy vélem, hogy elmélete határvonalat képez az elidegenedés tematizálásában és az ahhoz való visszatérés nem lehetséges ezen elmélet vizsgálata nélkül. Kutatásom során arra jutottam, hogy bár fogalmilag nem Marx értekezett elsőnek az elidegenedés jelenségéről és nem is ő vonatkoztatta azt elsőként társadalmi okokra, azáltal, hogy a gazdasági modellre vezette vissza a jelenséget egy tagadhatatlan változást eredményezett az elidegenedésről szóló diskurzusban. Továbbá úgy látom, hogy a marxi elméletben is tagadhatatlan jelentősége van az elidegenedés tárgyalásának.

BABCSÁN DÁNIEL
dani.babcsan@gmail.com
Nemzetközi kapcsolatok
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Matura Tamás Attila
egyetemi adjunktus, BCE TK

Chinese Foreign Policy: The Intersection of Ambitions and Geopolitical Reality

Kulcsszavak: China; United States; Taiwan; invasion; capabilities

With China's rise and seemingly expanding adversariness with the United States, China became one of the focal points of international relations. More importantly, the core of tension is unarguably Taiwan, its status and future, as neither China, nor the US is willing to step aside if push comes to shove over the future of the island. This is not surprising as Taiwan could be a crucial power projection tool for mainland China, while for the US Taiwan, as a democratic ally, if lost to mainland China could gravely determine the US's approval and undermine its geopolitical position.

In this endeavour the paper applies qualitative methodology, simply synthesising a priori findings based on policy documents, academic literature and empirical data available to outline Chinese capabilities and anchors in exploring the possibility of an invasion against Taiwan. Assessing Chinese domestic politics, assertive nationalism and the Chinese Communist Party's narrative based on the historical inevitability of unification can become both unwanted facilitators in the eve of economic downturn and leaves virtually no room for compromise. Economically, China's internal vulnerability based on high-debt growth model, huge energy demand and dependency, and the economic exposure and fallout from a conflict over Taiwan could disrupt global trade unforeseeably. In terms of China's military capabilities, in many domains the People's Liberation Army can rival the United States and is under constant modernisation that shall not be downplayed. However, China still faces logistical challenges and growing US commitment to defend Taiwan.

The paper finds that China's domestic and foreign policy sets out rejuvenation with Taiwan as a given under Xi Jinping's leadership forming both part of his legacy and the communist party's legitimacy. However, the economic interconnectedness that enabled China's rise in the first place poses as a deterrent due to economic fallout, even though it is second rate compared to rejuvenation on the long run. China's military might is getting there with the clear goal of challenging and surpassing US presence at least in the South China Sea with the ultimate goal being reunification with Taiwan, yet considering the economic fallout of an invasion, Chinese logistical shortcomings and the US's military capabilities and alliance system a Chinese invasion against Taiwan seems irrational and unlikely in the coming years.

BAJNÓCZKI LAURA
lara.bajnoczki@gmail.com
Szociológia
MA, 4. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Simonné Prof. Dr. Csoba Judit
egyetemi tanár, DE BTK

A távmunkavégzést befolyásoló szervezeti tényezők kérdéskörének vizsgálata.

Kulcsszavak: távmunka bevezetése; távmunka alkalmazása; munkaszervezés; vezetői készségek; kommunikáció

A távmunka napjainkra nemzetközi és hazai szinten széleskörben elterjedt és ismertté vált munkavégzési forma, mely sajátos munkakultúrával rendelkezik. A foglalkoztatási nóvum az 1970-es években alakult ki az Egyesült Államokban, mely napjainkban egyre elterjedtebb, hiszen a munkavállalói preferenciák között élenjáró a rugalmas munkavégzés igénye. A munkavállalók és a szervezetek szempontjából azonban a távmunka bevezetése és alkalmazása számos kérdést vet fel: alkalmazhatóság, hatékonyság, motiváció, kommunikáció.

Jelen dolgozatban szekunder kutatás keretében, a hazai és nemzetközi szakirodalmat elemezve a távmunkafogalom tartalmát, annak változását vizsgáltuk, majd egy saját munkadefiníciót alkotva primer adatgyűjtést végeztünk. A kutatásba két olyan szervezetet vontunk be, melyek távmunkalehetőséget biztosítanak a munkavállalók számára. A szervezetek vezetői körében félig strukturált vezetői interjúkat készítettünk, melynek fókuszában a távmunka szervezésének formája, motivációja és tapasztalatai álltak.

Kutatási eredményeink azt mutatják, hogy a távmunka alkalmazásának motivációs rendszere igen komplex, a munkaszervezés formája igazodik a már meglévő szervezeti kultúra sajátosságaihoz. A munkavégzési formával járó előnyök között kiemelt jelentősége van a költséghatékonyságnak és annak, hogy ebben a formában sokkal szélesebb körben válik elérhetővé a humánerőforrás, amely egyre inkább a versenyelőny kulcsa. Mindemellett ugyanakkor nehézséget jelent a vezetők számára, hogy a távmunkacsoport irányítása során a megszokottól eltérő vezetői stílus alkalmazása szükséges.

BALÁZS ANDREA
balazsandi45@gmail.com
Vallástudomány
MA, 4. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. habil. Sarnyai Csaba Máté
egyetemi docens, KRE BTK

Magyar ferences misszió az Egyesült Államokban, A Kapisztrán Szent János kusztódia története 1922–1993

Kulcsszavak: ferences; lelkigyakorlat; reformfolyamat; emigráció; kusztódia

A ferences rend XIX. század végi és XX. századi magyarországi történetének kutatása során láthatóvá vált, hogy a XIII. Leó pápa által kiadott Felicitate quadam kezdetű apostoli konstitúció nyomán kezdeményezett rendi átalakítások, melyeket magyarlakta területeken „reformnak" neveztek, egy új nemzedéket, az un. „reformnemzedéket" nevelték fel. Ezek a fiatalok visszatérve Szent Ferenc lelkiségéhez, a ferences regula eredeti értelmezéséhez, többek között a Ferenc által oly nagyra becsült és áhított missziós tevékenység iránti elhívásra felelve olyan területeken teljesítettek szolgálatot, alapítottak missziót, mint Kína vagy az Egyesült Államok és Kanada.

Dolgozatomban az Észak-Amerikában alapított Kapisztrán Szent János magyar ferences kusztódia 1922-től 1993-ig tartó történetének bemutatásán kívül kitérek az erdélyi Szent István Provincia és a Szűz Máriáról Nevezett Rendtartomány misszióira is. Mindezzel összefüggésben vizsgálom az észak-amerikai magyar emigránsok motivációit, helyzetét, körülményeit a XIX. sz. végén és a XX. sz. elején. A Kapisztrán Szent János Kusztódia 70 éves története alatt irányított több mint 10 plébánia mellett részletesen mutatom be a Füzér Julián komisszáriussága alatt alapított DeWitt-i Lelkigyakorlatos házat és rendházat (Portiuncula in the Pines Retreat House, Saint Mary of the Angels Friary), amelyet ő élete fő művének tekintett és a kusztódia büszkeségének tartott.

Egyházi emigrációtörténeti és rendtörténeti kutatásom alapját a 2022. októberében elhunyt P. Csorba Domonkos ferences atya által hátrahagyott, a Magyar Ferences Levéltár dokumentumai között található, a kusztódia történetét, mint hangsúlyozza „csak előkészítő munkaként" 1986-ig összefoglaló kézirata képezi, amelyben forrásainak tekinti P. Medveczky Medárd, P. Király Kelemen, P. Füzér Julián írásait, leveleit. A levéltári anyagban felhasználtam továbbá Füzér Julián rendtörténeti írásait, hivatalos levelezéseket, magánleveleket, személyi anyagokat, jegyzőkönyveket, valamint egyéb írásos gyűjteményeket, korabeli újságcikkeket stb. Szekunder forrásként a ferences szerzők mellett Dudás Róbert Gyula, Miklósházy Attila SJ püspök atya művei, a magyar emigráció történeti és szociológiai megközelítéséhez pedig Puskás Julianna és Várdy Béla művei nyújtottak segítséget.

A dolgozat túlnyomórészt megegyezik az általam írt „Magyar ferences misszió az Egyesült Államokban, A Kapisztrán Szent János kusztódia története 1922–1993" című megvédett szakdolgozattal.

BÁLINT ZSÓFIA
bzsofia003@gmail.com
Szociálpedagógia
BA, 7. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Szilágyi István
professor emeritus, EKKE GTK

Eltérő családstruktúrában nevelkedő fiatalok vizsgálata

Kulcsszavak: család; családtípusok; házasság; gyermekvállalás; szerepfelfogás

Bizonyos társadalmi változások, mint az individualizáció és a modernizáció eltérő értékekkel szolgálnak az emberek számára. Az egyén családi életvezetése az idők során átalakulásokon ment keresztül, amely a családi kapcsolatok formálódását is jelentette. A társadalom által elfogadott lett, hogy egyre több házasság végződik válással és új partnerkapcsolati formák bontakoznak ki. A család, mint elsődleges szocializációs közeg meghatározza a családról alkotott képét az egyénnek, ezért a tanulmány a nukleáris család, egyszülős család és a mozaikcsaládokban nevelkedett fiatal felnőttek (18-25 év) vizsgálatát tűzte ki célul. A vizsgálat a megkérdezettek motivációira, tervezésre és családról alkotott jövőképére épül. A fiatalok következő dimenziók mentén kerülnek összehasonlításra: házasodási és gyermekvállalási szándékuk, illetve szerepfelfogásuk. A dolgozat kardinális kérdése, hogy az egyén családi mintája miként befolyásolja az imént felsorolt szempontokat. A strukturált interjúk alapján készített tartalomelemzés eredményeiből kiderül, hogy a fiatalok jövőképében leginkább az egyéni döntések dominálnak és sajátos kreációk. A fiatalok többségéről elmondható, hogy intuitív alapon dönt a családot érintő kérdésekben a jövőjéről és nem a materiális haszon szempontjából. A saját testvérek száma meghatározza a tervezett gyermekszámot, mivel a testvériség élményét és értéket tovább örökítenék. A gyermekvállalást ha nem is házasságkötés, de egy biztos, stabil párkapcsolat és együttélés előzné meg. A házasságkötés a nukleáris családban élők számára a legfontosabb, de a mozaikcsaládban nevelkedett fiatalok számára is elsődleges a családalapításhoz. A fiatalok szerepfelfogásuk mentén az anyai és az apai szerepek egyenlő megosztását kedvelik, azonban megtapasztalásuk ennek ellent mond.

BALOGH ATTILA
attila.balogh@stud.uni-corvinus.hu
Politikai gazdaságtan
MSc, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Balázs Zoltán
egyetemi tanár, BCE TK

Dynamics of monarchial governance in contemporary Europe

Kulcsszavak: monarchy; governance; constitutionalism; symbolism; resilience

My study examines the differences between European monarchies with significant political influence and those with ceremonial roles, and explores the factors that shape their governance dynamics. The central research question is to identify the key elements that differentiate these monarchies and to understand how these factors interact within modern political systems.

The study emphasises the importance of monarchies as stabilising institutions in democratic frameworks and examines their adaptability, cultural significance and symbolic power. By focusing on these dimensions, it contributes to the broader discourse on governance resilience and institutional evolution in contemporary Europe. Using configurational comparative qualitative analysis, specifically crisp-set QCA, the research analyses causal relationships between variables such as constitutional constraints, historical traditions, and public attitudes. Data from 11 European monarchies – including Andorra, Belgium, Denmark, Liechtenstein and others – were collected from academic literature, government reports and public opinion surveys to ensure a robust methodological base.

The results show that monarchies with robust constitutional constraints and strong historical legitimacy tend to have greater resilience and societal impact. Even ceremonial monarchies use indirect soft power to promote national unity and stability through their symbolic role. Public attitudes towards monarchies, influenced by historical contexts and generational shifts, significantly affect their perceived relevance in modern governance. These dynamics highlight the complex interplay between tradition, modernity and adaptability in sustaining the role of monarchies in democratic societies.

This research underscores the importance of historical, constitutional and cultural factors in shaping the governance roles of monarchies, and reveals how adaptability and symbolic engagement ensure their relevance during periods of democratic transition. Future research directions could include a deeper analysis of the relationship between monarchies and religious institutions, as well as longitudinal studies examining the evolution of public attitudes towards monarchies over time. This study contributes to the understanding of monarchical governance as a dynamic institution within the contemporary European political landscape.

BALOGH JANKA
balogh.janka03@gmail.com
Nemzetközi gazdálkodás
BA, 5. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi
Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Tomasovszky Edit
Egyetemi adjunktus, BME GTK

AZ AI (MI, Mesterséges Intelligencia) jogi kérdései a képzőművészetben és képalkotásban

Kulcsszavak: Mesterséges Intelligencia(MI); képzőművészet; generatív AI (GenAI); tulajdonjog; szerzőség

A dolgozat célja az AI-al kapcsolatos felvetődő jogi kérdések megválaszolása, bemutatása és elmagyarázása. A dolgozat részletesen elemzi a mesterséges intelligencia (MI) által generált alkotások jogi kérdéseit, különös figyelmet fordítva a képzőművészetre és a képalkotásra, továbbá kitér még ezen művek gazdasági- illetve piaci hátterére is, ezzel széles betekintést nyújtva jelenünk egyik leggyorsabban fejlődő technikájába.

Az AI által generált tartalmak kapcsán felmerül a kérdés, hogy a jogrendszer hogyan kezelheti ezeket az újfajta alkotásokat. A dolgozat részletesen bemutatja a szerzői jog hagyományos fogalmait és azokat a kihívásokat, amelyeket az AI alkalmazása jelent ezek számára, valamint megválaszolja azt a dilemmát, hogy az AI által generált alkotások vajon jogvédett műveknek tekinthetők-e, illetve kit vagy mit lehet szerzőnek tekinteni, és az új alkotások generálásához tanítóadatként használt védett művek hogyan használhatók jogszerűen.

Az AI művészetének gazdasági vonatkozásai is jelentősek, különösen a digitális művek piacán. Az NFT-k (Non-Fungible Tokens) terjedése és a mesterséges intelligencia által létrehozott digitális alkotások eladása egyre nagyobb szerepet játszik a művészeti piacon. De miért is? A dolgozat bemutatja az NFT-k történetét és gazdasági hatásait, valamint azt, hogy az AI művek hogyan illeszkednek ebbe a növekvő piacba. A kutatás során a szakirodalmak mellett jelenlegi statisztikai adatok áttekintésével és valós megtörtént példák bemutatásával érzékelteti a dolgozat a téma lényegét és fontosságát.

BALOGH LILIEN
blilien2001@gmail.com
Szociálpedagógia
BA, 7. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Ludányi Ágnes
professor emerita, EKKE GTK

Az IKT eszközök használata és jellemzői a fiatalok kapcsolattartási szokásainak vonatkozásában

Kulcsszavak: IKT; online; offline; I generáció

A mai, modern világban szinte elengedhetetlenül hozzátartozik az életünkhöz az IKT, vagyis az információs és kommunikációs technológia, mint a közösségi média, az internet, az okostelefonok, tabletek, laptopok, stb használata. Szinte elképzelhetetlennek tűnik megszervezni egy találkozót, megbeszélést vagy kirándulást anélkül, hogy azt ne egy IKT eszközön keresztül tegyük meg. Hasznos megvizsgálni a gyerekek, fiatalok helyzetét ebben a világban.

A tanulmány arra keres választ, hogy a fiatalok társas kapcsolatainak vonatkozásában milyen jellemzői vannak az IKT eszközök használatának, ezt hivatott differenciáltabban megismerni.

Cél volt annak vizsgálata, hogy mélyebben tanulmányozzam és megértsem a mai generáció jellemzőit, motivációit, tulajdonságaiknak és életvitelüknek eredetét és következményeit, valamint átfogó képet alkotni arról, hogy bizonyos – az idősebb generációk számára feleslegesnek, vagy érthetetlennek tartott – viselkedési minták honnan alakultak ki, hogyan alakulhatott ki egyfajta szakadék a mai és a korábbi generációk között, ennek mi az oka, folyamata, illetve az eddig végzett kutatások alapján a szakemberek mit látnak a fiatalok viselkedése mögé.

A vizsgálatom fókuszában az áll, hogy megvizsgáljam, a 14 és 18 év közötti korosztály mely módját választja szívesebben a kapcsolattartásnak, az online, vagy az offline közlési lehetőségeket; továbbá, hogy képet kaphassak a különböző témák prioritásáról a vizsgált korosztály életében, amelyek között vannak a külső világra vonatkozó tartalmak, mint háború, infláció, időjárás, környezetvédelem, aktuálpolitika, bűnözés, illetve a személyes tartalmak, mint amilyen a család, szülők nevelési stílusa, vallás, barátság, szerelem és szexualitás. Eredményként elmondható, hogy a vizsgált korosztály jellemzően nem beszél a külső világra vonatkozó tartalmakról, amennyiben viszont beszél, azt személyes formában teszi. Ellenben a személyes tartalmakról a vizsgált korosztály többet beszél és azt -hasonlóképpen a külső tartalmakhoz, személyesen teszi.

BALOGH SZABOLCS SÁNDOR
balogh.szabolcs.gahczk@gmail.com
Survey statisztika és adatanalitika
MA, 2. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Simon Dávid
egyetemi docens, ELTE TÁTK

Az orosz közösségi média a háború árnyékában, avagy mennyire kimutatható a háború és a politika az orosz Telegram csatornákon?

Kulcsszavak: telegram; hálózatelemzés; Oroszország; háború; Ukrajna; kulcsszavak; különleges katonai művelet; közösségi média

Kutatásom a Telegram orosz nyelvű csatornáin közzétett tartalmak elemzésével arra keresi a választ, hogy a politikai propaganda és a cenzúra miként befolyásolja az orosz felhasználók az amúgy függetlennek mondható Telegramon a közösségi médiaviselkedését. Ezen belül fő célom megvizsgálni, hogy a háború és az orosz politikai helyzet mennyire jelenik meg a tartalomgyártásban, illetve feltárni a hasonló tematikájú csatornák hálózati kapcsolatait.

2022 januárja és 2024 áprilisa között gyűjtöttem össze 61 orosz nyelvű Telegram-csatorna tartalmát, amelyek legalább 30 ezer követővel rendelkeztek. Az adatbázis több mint 12 millió hozzászólást és közel 1 millió bejegyzést tartalmazott. Az elemzéshez webscrapinget, szöveganalízist és hálózatelemzést alkalmaztam Python és Gephi programok segítségével.

Az orosz médiatörvények 2022. március 4-i szigorítása után a "háború" kifejezés használata drasztikusan csökkent, helyét a "különleges katonai művelet" vette át. Ez óvatosságra és a cenzúra jelenlétére utal. A „milbloggerek” – katonai eseményekről többnyire a frontvonal közeléből tudósító influenszerek – között jelentős kapcsolatfigura alakult ki, de ezek izoláltak a hagyományos hírcsatornáktól. A politika köré szerveződő csatornák aktivitása az invázió kezdetén volt a legmagasabb, máskor alig mutattak aktivitást.

A „háború” szó mindössze az összes bejegyzés 1%-ában szerepelt, legtöbbször ellenzéki csatornákon. Ezzel szemben a „különleges katonai művelet” szókapcsolat az összes tartalom 16%-ában előfordult, ami az állami narratíva sikerét mutatja.

A tartalomgyártók közötti kapcsolatok elemzése azt mutatja, hogy a milbloggerek decentralizált, de szorosan összekapcsolt hálózatot alkotnak, míg a híroldalak inkább testvércsatornáikkal állnak kapcsolatban. A 2022. március 4-i médiatörvény hatására észlelt változások a szóhasználatban, különösen a „háború” kifejezés helyett a „különleges katonai művelet” kifejezés átvételében jól mutatják a politikai döntéseket.

A Telegram adatvédelmi politikája ellenére is megfigyelhető volt a csatornák óvatosabb megfogalmazása. A milbloggerek közötti szoros hálózati kapcsolatok és az egymás tartalmának gyakori megosztása a közösség decentralizált, mégis összekapcsolt jellegét mutatja, ellentétben a híroldalak és politikai csatornák kevésbé integrált kommunikációs mintázataival. Ez a kutatás további elemzésekre adhat alapot a közösségi média és a politikai események összefüggéseinek jobb megértéséhez.

BALOGH ZORKA LÍDIA
zorka.balogh@gmail.com
Szabad bölcsészet
BA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Réz Anna Dorottya
egyetemi adjunktus, ELTE BTK

Környezetetika és metafizika. Metafizikai alapok az ökocentrikus etika támogatására

Kulcsszavak: klímakrízis; környezetetika; metafizika; pánpszichizmus; ökocentrizmus

A gondolat, miszerint egy új világerkölcs bevezetésével kezelhető leghatékonyabban a klímakrízis, nem új. Ám az erre való törekvés sikertelen vállalkozásnak bizonyul, így érdemes lehet megvizsgálni ennek lehetséges okait. Bár a környezetetika és a metafizika között közvetlen kapcsolat nincsen, elképzelhető, hogy utóbbi egyes elméletei jobban összeegyeztethetők az elérni kívánt etikai rendszerrel, mint mások. Dolgozatomban azt vizsgálom, hogy van-e olyan metafizikai alternatíva, amely alkalmasabb lehet az ökocentrizmus megalapozására.

Ehhez először különbséget teszek a különböző környezetetikai nézetek között. Megvizsgálom az antropocentrizmust, a biocentrizmust és a legtöbb környezetetikus által támogatott ökocentrizmust, illetve azt, hogy milyen entitásoknak tulajdonítanak morális státust, mennyiben képesek megválaszolni a környezeti krízis problémáit. A dolgozat további részében az ökocentrizmus mellett foglalok állást.

Bár az ökocentrikus etika megalapozásának lehetőségével összhangban vizsgálom a fizikalizmust, a dualizmust és a pánpszichizmust, elengedhetetlen azok metafizikai megalapozottságát is értékelni, mivel a metafizikai elméletek a normatív etikák alapjait képezik. Ezt követően vizsgálom az ökocentrizmussal való kompatibilitásukat is, ez alapján a pánpszichizmus tűnik a legígéretesebb nézetnek, mivel az anyag tudatos jellegét feltételezve lehetőséget kínál morális státus szélesebb körű tulajdonítására.

Legfontosabb eredményem, hogy a pánpszichizmuson belül különválasztom a tudat és a tudatosság fogalmait, ez utóbbit teszem meg a morális státus kritériumának a pánpszichizmus etikai adaptációját illetőleg. A tudatosság a tudat komplexebb rendszere, amely képes önmagát megkülönböztetni a világtól, illetve megtalálható benne az élni-akarás törekvése. Amennyiben ezt állítjuk a morális státus kritériumának helyébe, tulajdoníthatunk értéket embernek, nem emberi entitásoknak és az ökoszisztémáknak is.

Következtetésem, hogy amíg a környezetetika nincsen közvetlen kapcsolatban a metafizikával, léteznek olyan elméletei utóbbinak, amelyek jobban összeegyeztethetőek az ökocentrizmussal, mint mások. A pánpszichizmus, illetve azon belül a mikropszichizmus ígéretes alternatívának tűnik egy ökocentrikus etika megalapozására, mivel az motiválhat értéktulajdonítást nem csak az embereknek, esetleg állatoknak, hanem a növényeknek és az ökoszisztémáknak is.

BÁN PÉTER
banpetike@gmail.com
Filozófia
MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Czeglédi András
egyetemi docens, SZTE BTK

Az identitás eldologiasodó tendenciája

Kulcsszavak: Lukács György; ortodox marxizmus; eldologiasodás; identitás

Lukács György Történelem és osztálytudat című tanulmánykötetében hosszasan elemzi a modern kapitalista társadalmak általánosan jellemző betegségét, az eldologiasodás folyamatát. Elemzésében rámutat a termelési viszonyok és a társadalmi kapcsolatok egyre növekvő tárgyiasulására. Lukács szemében ez a „dologivá válás" és az ebből következő árucikk jelleg az egész kapitalista szemlélet és rendszer központi problémája, amely rövid úton a tudat eltorzulásához és a teljes elszemélytelenedéshez vezet. Az eldologiasodás jelenségének következtében a társadalmi érintkezések elvesztik „emberi" lényegüket, és a termelési mód mintájára kalkulálható funkciókká, szerepekké és dolgokká alakulnak, mint a termelő, a munkás vagy a tulajdonos. Az emberi viszonyok tárgyiasulása nem csupán a „másokkal" történő érintkezésekben jön létre, hanem az egyes ember önnön személyiségének vagy identitásának viszonyában is.

A dolgozat során először azt tárgyalom, hogy Lukács értelmezésében milyen folyamatok vezetnek az eldologiasodás jelenségének kibontakozásához. Ezután azt elemezem, hogy a személyiség milyen formáiban képes eldologiasodni, amelyhez egyaránt felhasználom a kései és korai Lukács marxista írásait, valamint, hogy ez a folyamat miként lép kapcsolatba az identitással, majd a konklúzióban két megoldást ismertetek, ami az autonóm identitás visszaszerzésének és dologiatlanításának lehetőségével kecsegtet.

BANGYÁN NÓRA
bangyannora@gmail.com
Humán erőforrás
BA, 5. félév

Babeș-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:
Péter László
professzor, RO BBTE

A Kolozsváron kibontakozó globális korporációs kapitalista életstílus

Kulcsszavak: globalizált; UNTOLD; látványvilág; kapitalista; életstílus

A mai globalizált, korporációkkal telített nagyvárosok számos szempontból hatnak az egyének életformájára, amely kihat gondolkodásukra, viselkedésükre és egyéni életük megszervezésére. A fent említett jelenség másik színtere a mega zenei fesztiválok, mint a kolozsvári UNTOLD is, amely megannyi vizsgálandó kérdéssel szembesíti a szociológusokat. Ennek következtében dolgozatom címe és témája, amivel az Erdélyi Tudományos Diákköri Konferenciára szeretnék jelentkezni a következő: A Kolozsváron kibontakozó globális korporációs kapitalista életstílus megkonstruálása az UNTOLD fesztivál által. Dolgozatom gyakorlati része minőségi, mivel a hivatalos oldalakon publikált képi világot fogom elemezni (módszertan: teljes körű képi tartalomelemzés), amelynek a segítségével a következő kutatási kérdésre szeretném megtalálni a választ: „Hogyan reprezentálódik az UNTOLD fesztivál képi világában a kortárs kapitalista korporációs fogyasztóközpontú társadalom?" Kutatásom fő célja tehát kritikus módon szemlélni és magyarázni, hogy a fesztivál hiperreál, látványvilág társadalma, ami „második valóságként" is értelmezhető, hogyan reprezentálja a boldog, de ugyanakkor passzív és kritikátlan fogyasztó képét a fesztivál különböző kiadásai során. Jelenlegi feltételezésem / hipotézisem alapján a fesztivál képi világa és a résztvevők (a képi világ főszereplői) közös világnézete tükrözni fogja a kolozsvári kortárs társadalom jellegzetességeit a viselkedési formáik és fogyasztói magatartásuk által.

BÁNKUTI CSENGE
csengebank@gmail.com
Kriminológia
Osztatlan, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Virág Tünde
egyetemi docens, ELTE ÁJK

„Adni jobb, mint kapni" – a karácsonyi cipősdoboz-akciók habituális vetületei

Kulcsszavak: habitus; hatalom; improvizáció; perspektivikusság

Dolgozatomban arra a kérdésre kerestem a választ, hogy a karácsonyi cipősdoboz-akciók konkrét példáján keresztül tetten érhetők-e a gyakorlatban a Bourdieu-i habitusfogalom automatizmusai. Hipotézisem szerint a cipősdoboz-akciók hatalmi helyzetet teremtenek, s e hatalmi jelleg kirajzolhat olyan, habitussal kapcsolatos észlelési és értékelési sémákat, melyek mind a résztvevők akción belüli pozicionálásáért (adományozó, vagy adományozott oldal), mind pedig a másikról alkotott kép jellegéért felelősek.

A vizsgálathoz laboratóriumi helyzetet generáltam – a cipősdoboz-akciókban eltérő oldalról, de többször is részt vevő, egymással közel egykorú diákok bevonásával. A két csoport (a való világban „adományozó", és a való világban „adományozott" csoport) tagjai nem ismerték egymást, és egymással nem találkoznak a kutatás során sem. Mindkét csoportnak ugyanazt a feladatot adtam: hogy egy-egy általuk kitalált és eljátszott szituációban mutassák meg a cipősdoboz-akciók adományozói, és adományozott oldalát. A két csoport által ennélfogva négy helyzetkonstrukció született, melyeket videóra vettem, és utólag kielemeztem. Az elemzés során én magam alkottam meg azokat a kategóriákat, melyek megfigyeléseim szerint alkalmasnak bizonyultak arra, hogy párhuzamot vonjanak az egyes improvizációkban megfigyelt viselkedések között.

A diákok perspektivikusan láttak rá a cipősdoboz-akciókra, s e perspektivikusság eltérő jelenet-keretezést szült. Ezek összehasonlítása négy kategóriát – két kategóriapárt – rajzolt ki, s valamilyen módon mindegyik a hatalom működéséhez kapcsolódott. A (1) beillesztés és a (2) képzelet, valamint a (3) külső hatalom alakítja az egyéni világot (a cselekvő kapja a hatalmat), és az (4) egyéni világ interpretálja a külső hatalmat (a cselekvő kéri a hatalmat) kategóriapárok azokat a performatív aktusokat teszik megragadhatóvá a jelenetekben, melyek habitussal kapcsolatos automatizmusokhoz köthetők. A két csoport jeleneteiben különböző módokon jelent meg az „alávetett" és a hatalom viszonya: megfoghatóvá vált, hogy e viszony milyen csatornákon keresztül jön létre és képződik meg, hogyan befolyásolja e hatalom az alávetettet, valamint, hogy milyen mértékben és módon sajátít el hatalmi perspektívát az alávetett szereplő a hatalommal való kapcsolódás során.

BÁNKY CSABA
csbanky@gmail.com
Szociológia
BA, 5. félév

Milton Friedman Egyetem

Témavezető:
Dr. Laki Ildikó
főiskolai docens, MILTON

A nemek közötti egyenlőtlenség a természettudományos, technológai, műszaki és matematikai (STEM) területeken, a BMGE mérnöki karainak összehasonlítása

Kulcsszavak: nemek; egyenlőtlenség; mérnöki

A fejlett országok gazdasági növekedésének zálogaként azonosított természettudományos, technológiai, műszaki tudományokkal kapcsolatos és matematika ismeretek alkalmazásának területe (angol rövidítéssel „STEM" – science, technology, engineering and mathematics) munkaerőhiánnyal küzd, amit megfelelő képzettségű női munkavállalókkal lehetne orvosolni. Ugyanakkor a nők az Európai Unióban ezen a területen mind a munkavállalók között, mind a felsőoktatásban alulareprezentáltak.

A dolgozat első részében összefoglalásra kerül a nemek között tapasztalható egyenlőtlenségek köre a munka és az oktatás vonatkozásában, majd bemutatom a természettudományos és technológiai (STEM) területeken jellemző sajátosságokat is. Mivel az oktatás a karrierhez vezető út meghatározó tényezője, a dolgozat második felében a nők reprezentáltságát elemzem és vetem össze az elméleti leírásokkal a technológiai (mérnöki) felsőoktatás terén, a magyarországi reprezentatív intézménynek választott Budapesti Műszaki Egyetem egyes karainak felvételi adatai alapján. Az elemzés a Felvi adatbázisában található, szabadon hozzáférhető, a 2013–2023 közötti időszakra vonatkozó felsőoktatási felvételi adatok alapján készült. A dolgozat részben a felvételt nyertek létszámát, részben a női hallgatók összes felvett hallgatóra vonatkozó, százalékos arányát mutatja be. Az elemzés első része az alapképzés, a második a mesterképzés adatait részletezi. A hat mérnöki kar összesített adatai után az egyes karokra, majd azt követően az egyes szakokra vonatkozó adatok kerülnek feldolgozásra. Végezetül, az alapképzés és a mesterképzés adatai kerülnek összehasonlításra.

A dolgozatban kérdésnek tűztem ki azt is, hogy a női hallgatók alulreprezentáltsága, tudományterületeken belüli, nemek szerinti szegregációja, illetve a „szivárgó vezeték"-jelenség a Budapesti Műszaki Egyetem számadatai alapján is megfigyelhető-e vagy sem. Az elemzés eredménye megerősítette, hogy a nők a STEM terület részét képező mérnöki felsőoktatásban alulreprezentáltak a férfiakkal szemben, illetve szakterületenként eltérő preferenciával vesznek részt a képzésben, ugyanakkor az adatok nem minden esetben egyértelműsítették a „szivárgó vezeték"-jelenséget.

BARADLAI BENCE DÁVID
baradlai.bence.david@gmail.com
Szociológia
BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:
Dr. Sztárayné Dr. Kézdy Éva Rita
egyetemi docens, KRE BTK
Dr. Tóth Gergely
egyetemi docens, KRE BTK

Politikai kommunikáció a közösségi médiában – A Demokratikus Koalíció és a Fidesz (elsődleges) közösségimédia-profilján folytatott kommunikáció vizsgálata

Kulcsszavak: politika; kommunikáció; szövegelemzés; választások; közösségi média

A kutatás elsődleges célja annak felderítése, hogy a Fidesz és a Demokratikus Koalíció közösségimédia-kommunikációja hogyan alakult a 2022-es választásokat megelőző meglehetősen nagy kommunikációs nyomással jellemezhető vizsgált időszakban. A vizsgálat az elsődleges pártprofilokon közzétett posztokat vizsgálja a pártok Facebook közösségi platformján 2022.02.06 és 2022.04.03. között szisztematikus mintavételi eljárást alkalmazva.

A kutatás során a vizsgált (2022.02.06–2022.04.03) időszak minden negyedik napján, illetve az ukrán-orosz háború kirobbanását (2022.02.24) megelőző és közvetlen követő három-három nap közzétett összes poszt szövege a minta részét képezi a videós és képi tartalmakkal egyetemlegesen. A kutatás céljának realizálása érdekében kvalitatív és kvantitatív módszertani eszközöket alkalmazok. A kvalitatív oldal a vizsgált időszak legmagasabb megosztásszámát szerző egy-egy posztjának a szemiotikai elemzését végzi. A kvantitatív ág kiterjed általános leíró adatokra és tendenciákra, továbbá három külön hipotézis statisztikai hipotézistesztelésére.

A kutatás során megállapításra kerül, hogy a két párt megosztott posztjaiban a szavak száma, a videós és képi tartalmak arányai eltérnek egymástól a teljes időszakra vonatkoztatva, de a legmagasabb (felső 10%) megosztást szerző posztok esetében nem (alkalmazott statisztikai eljárások: Mann-Whitney teszt, aránypróba, K-S teszt, Lilleforts teszt, függetlenmintás t-teszt). Megállapításra kerül varianciaanalízis segítségével, hogy a kormánypárt esetében bizonyos markerek mentén a megosztások átlagai szignifikánsan eltérnek egymástól, (alkalmazott statisztikák: K-S teszt, Levene teszt, Shapiro-Wilk, Welch-d teszt, ANOVA), továbbá megállapításra kerül, hogy a Demokratikus Koalíció esetében a karakterek száma és a kapott reakciók között negatív korreláció áll fenn (alkalmazott statisztikák: K-S teszt, Spearman's Rho)

A megosztásszámok tekintetében a hatékony közösségimédia-kommunikációt a rövidség jellemzi, hozzá kapcsolt rövid képi/videós tartalom, illetve a folyamatosság. Mindemellett a kormánypárt esetében a kommunikáció a populista / propagandisztikus jegyek vonatkozásában, átlagosan több megosztást szerez, ha a kapcsolt markerekből a posztot több jellemzi.

BARCZA ZSIGMOND TÁDÉ
barcza.zsiga@gmail.com
Esztétika MA
MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Nemes Z. Márió
egyetemi adjunktus, ELTE BTK

Összeesküvés- és kritikai elmélet

Kulcsszavak: összeesküvés-elmélet; kritika; paranoia; Thomas Bernhard

Max Horkheimer Hagyományos és kritikai elmélet című programadó írása rögzíti a kritikai elmélet kifejezés szűkebb értelmét, ahogyan azt a frankfurti iskola teoretikusainak munkásságára vonatkozólag használjuk. A kifejezés rendkívül termékenynek bizonyult, mára meglehetősen tág jelentéssel bír: az akadémiai színtér jóformán minden kutatási területe magára aggatja a címkét, vagy legalábbis valamilyen értelemben a vele fémjelezhető szemléletmód örökösének tartja magát. Figyelembe véve a – mozgósító erővel és talán minden korábbinál nagyobb (politikai) befolyással bíró, (főleg, de nem kizárólag) szélsőjobboldali – konteók jelenünkben való hallatlan elszaporodását, úgy gondolom, hogy a kritikai elméletet immár nem(csak) a Horkheimer által hagyományosnak nevezett elmélethez, hanem (sokkal inkább) az összeesküvés-elméletekhez képest kell meghatározni. Ez a feladat azonban korántsem egyszerű: a kritikai elmélet és a paranoid (tév)képzetek összevetésének óriási irodalma van, hasonlóságainak kiemelése nagy múltra tekint vissza. Az alábbiakban ezt a korpuszt tekintem át – felvázolom, hogy a témakörhöz hozzászóló legfontosabb szerzők miként gondolták el e kettő viszonyát, milyen következtetéseket vontak le összefonódásukból, milyen fenntartásokat fogalmaztak meg a kritikai elmélettel szemben, és milyen alternatív leíró-magyarázó eszközt javasoltak helyette. A kialakult helyzet beható megértése csak akkor lehetséges, ha – ahelyett, hogy rögvest az összeesküvés-elméletekről folytatott politikafilozófiai diskurzusba vetnénk magunkat – kissé hátrébb lépünk, s egyfajta textuális nyomozás keretében elvégezzük a paranoia és a kritika fogalmának történeti analízisét. Számomra e két fogalom elsősorban nem külön-külön, hanem egymáshoz való kölcsönös vonzódásuk okán érdekesek. Összefonódva ugyanis egy sajátos interpretációs stratégiát adnak ki, amelyet paranoid-kritikai módszernek fogok nevezni. Hipotézisem szerint ez a módszer munkál mind az összeesküvés-, mind a kritikai elmélet(ek) mélyén. Vizsgálódásomat egy esettanulmánnyal zárom, amelyben amellett érvelek, hogy a paranoid-kritikai módszert Thomas Bernhard vitte színre legplasztikusabban in actu.

BARJÁK DOROTTYA
barjak.dorka@gmail.com
International Public Service Relations
MA, 3. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Hárs András
egyetemi adjunktus, NKE ÁNTK

Méltóságteljes halál: emberi jog vagy bűncselekmény – Az életvégi döntések jogi szabályozása Európában

Kulcsszavak: életvégi döntések; emberi jogok; Emberi Jogok Európai Bírósága; eutanázia; asszisztált öngyilkosság

A halál és az életvégi döntések témája gyakran tabuként kezelt annak ellenére, hogy rendkívül fontos társadalmi kérdéseket vet fel. Van-e jogunk dönteni a halálunkról? Mit értünk pontosan az életvégi döntések alatt? Mit jelent a méltóságteljes halál? Az Európa Tanács legtöbb tagállama kriminalizálja mind az eutanáziát és az asszisztált öngyilkosságot is. Az elmúlt években azonban változás figyelhető meg, mivel több ország (Portugália, Spanyolország, Németország vagy Ausztria) is legalizálta az asszisztált halál egyes formáit. Emellett a tagállamok többsége tiltja a halálban való asszisztálás minden formáját. A kérdéskör azért is megosztó mivel hiányzik az egységes Európai konszenzus. Dolgozatom célja ennek a problémakörnek a feltárása négy ország nemzeti szabályozásának bemutatásán és az Emberi Jogok Európai Bíróságának döntéseinek vizsgálatán keresztül. Dolgozatomban elsőként ismertetem, az életvégi döntésekkel kapcsolatos fogalmakat. A terminológia áttekintése után a dolgozat Belgium, Svájc, az Egyesült Királyság és Magyarország nemzeti jogszabályait vizsgálja a halálba segítésről és a palliatív ellátásról. A bemutatott országok jogszabályai jól szemléltetik azt, hogy az államok eltérő megítélése miatt rendkívül sokféleképpen szabályozhatóak az életvégi döntések. A vizsgált államokban azonban egy dolog biztosan megegyezik, mind részesei az Európa Tanácsnak, amelynek az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) és az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE) révén befolyásos szerepe van az emberi jogok területén. Dolgozatomban az EJEE cikkeinek elemzésén keresztül mutatom be azt, hogy az életvégi döntések hogyan képezik az egyén alapvető emberi jogainak részét. Ezt követően az EJEB jelentőségét vizsgálom, öt olyan ügyön keresztül, amelyekben a feltehetőleges jogsértés a kérelmezők életvégi döntéseivel kapcsolatban történt. A kutatás eredményeiből látható, hogy a halálról való rendelkezés az egyén emberi jogainak részét képezi, de a Bíróság széles mérlegelési jogkört biztosít az államoknak azt illetően, hogy hogyan tesznek eleget az ebből eredő kötelezettségeiknek.

BÉCSI BEÁTA
becsibeata98@gmail.com
Egészségügyi gondozás és prevenció
BSc, 8. félév

Debreceni Egyetem
Egészségtudományi Kar

VIRÁGH ANETT
viragh.anett7@gmail.com
Egészségügyi gondozás és prevenció
BSc, 6. félév

Debreceni Egyetem
Egészségtudományi Kar

Témavezető:
Szőllősi Gergő József
egyetemi adjunktus, DE GTK

A vérnyomásmérés gyakoriságát befolyásoló tényezők vizsgálata a 2019-es Európai lakossági egészségfelmérés alapján

Kulcsszavak: prevenció; hipertónia; egészségügyi ellátás; vérnyomásmérés

A vérnyomás rendszeres ellenőrzése és nyomon követése a leghatékonyabb és legegyszerűbb prevenciós eszköz a kardiovaszkuláris megbetegedések szempontjából. Az időben diagnosztizált és kezelt hipertónia számos szív-és érrendszeri esemény kialakulásának rizikóját csökkentheti.

Kutatásunk célja az volt, hogy meghatározzuk a magas vérnyomással élők körében, hogy milyen gyakorisággal mérte meg egészségügyi dolgozó a vérnyomásukat, ezzel megvizsgálva, hogy milyen hatékony a hipertóniás betegek utánkövetése és kezelése az egészségügyi rendszeren belül, valamint melyek azok a szociodemográfiai tényezők, amelyek a mérés gyakoriságát befolyásolhatják.

Adataink a 2019-es Európai lakossági egészségfelmérésből (ELEF) származtak. Az adatok elemzése khí-négyzet próbákkal és logisztikus regresszió segítségével történt meg. A 2019-es ELEF az adattisztítást követően 4796 személy adatait tartalmazta. Ebből 1850 (39%) fő volt hipertóniás beteg, míg 2946 (61%) főnél nem volt jelen a probléma. A férfiak közül 793 (36%) főnél volt jelen hipertónia, míg a nők csoportjában 1057 (41%) főnél volt megfigyelhető a betegség (p=0,002). Az önbevallás alapján magas vérnyomásban szenvedők közül 1679 (91%) főnél volt egészségügyi szakdolgozó általi vérnyomásmérése egy éven belül. A nem hipertóniás csoportban, az ajánlások függvényében, a 3 éven belül történt vérnyomásmérés gyakoriságának vizsgálata során 2751 fő (93%) volt a mérésen résztvevők aránya.

A vizsgálat alapján elmondható, hogy a hipertónia relatíve magas prevalenciája mellett Magyarországon nagy arányban vannak az egészségügyi szakdolgozó általi folyamatos kontroll alatt álló hipertóniás betegek, tehát az utánkövetése ezeknek a betegeknek az eredmények tükrében megfelelőnek tűnik. Bár az egészséges csoporton belül a vérnyomásmérés gyakorisága szintén magasnak mondható, de a betegség rejtett morbiditását figyelembe véve kiemelten fontos, hogy a betegségtől mentes populációnak is felhívjuk a figyelmét a rendszeres ellenőrzés egészségi állapotra gyakorolt kedvező hatásaira.

BÉCSI BEÁTA
becsibeata98@gmail.com
Egyészségügyi gondozás és prevenció
BSc, 8. félév

Debreceni Egyetem
Egészségtudományi Kar

VIRÁGH ANETT
viragh.anett7@gmail.com
Egyészségügyi gondozás és prevenció
BSc, 6. félév

Debreceni Egyetem
Egészségtudományi Kar

Témavezető:
Szőllősi Gergő József
egyetemi adjunktus, DE GTK

Influenza elleni átoltottság vizsgálata a kardiovaszkuláris betegek körében Magyarországon

Kulcsszavak: influenza; védőoltás; epidemiológia

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) becslése szerint évente 17,9 millió személy veszti életét a kardiovaszkuláris megbetegedések következtében. A betegség népegészségügyi jelentőségét tovább növeli, hogy a kardiovaszkuláris betegek esetében az influenza elleni oltásnak legalább 75%-os átoltottságot kellene elérnie, mivel ebben a csoportban magasabb a súlyos szövődmények és a halálozás kockázata az influenzajárványok idején.

A vizsgálatunk fő célja az volt, hogy meghatározzuk a hazai kardiovaszkuláris betegségekben szenvedő lakosság átoltottságának mértékét és azonosítsuk azokat a tényezőket, amelyek befolyásolhatják az oltás felvételének esélyét. Az adatok elemzése egyszeres és többszörös, zavaró tényezőkre korrigált elemzésekkel történt meg.

Vizsgálatunkhoz az Európai lakossági egészségfelmérés (ELEF) adatait használtuk fel, melyek reprezentatívnak tekinthetők a hazai lakosságra. Az adatokat az ELEF 2009 (n=5051), 2014 (n=5825) és 2019-es (n=5584) összekapcsolt adatbázisa szolgáltatta, amely 16 460 fő adatait tartalmazta. Összesen 6430 fő szenvedett szív-és érrendszeri betegségben, a betegség prevalenciája 2009-ben 40% volt, 2014-ben 36%, majd 2019-re 41%-ra emelkedett. A teljes adathalmazban 39% volt a szív-és érrendszeri betegségek prevalenciája. Az influenza elleni átoltottság mértékét illetően az adott betegcsoportban szignifikáns (p=0,048) csökkenés volt tapasztalható, mely szerint a 2009-es évben az influenza elleni átoltottság mértéke 24% (n=487) volt, amely a 2014-es (n=474) évre vonatkozóan 22%-ra csökkent, a 2019-es évben pedig 21%-ra (n=473) csökkent.

Az eredmények alapján megállapíthatjuk, hogy a kardiovaszkuláris megbetegedések gyakorisága Magyarországon rendkívül magas, ugyanakkor az influenza elleni átoltottság aránya ebben a kockázati csoportban sem érte el a kívánt szintet, sem összességében, sem évekre bontva. Tovább súlyosbítja a helyzetet a statisztikailag igazolt kedvezőtlen irányú trend is. Ezek alapján kiemelt fontosságú ezen betegcsoportban is a népegészségügyi intézkedések és az oltási kampányok erősítése a morbiditás és mortalitás csökkentése érdekében.

BELOVAI LILIÁNA
belovailili99@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 3. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi
Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Csordás Hédi Virág
egyetemi adjunktus, BME GTK

Magánügy a nyilvánosságban - Az akaratlagos gyermektelenség diskurzusai a közösségi médiában

Kulcsszavak: tabu; diskurzuselemzés; gyermektelenség; közösségi média; médiatartalom-elemzés

A téma aktualitásának, tabu mivoltának, jelenkori demográfiai hátterének, mögöttes okainak bemutatását követően médiatartalmakat elemzek, a 3 legnépszerűbb közösségi média-applikációból (Facebook, Instagram, TikTok). A kiugróbb tartalmakat és a jelentősebb diskurzusokat kiváltó tartalmakat behatóbban elemzem, de igyekszem átfogó képet adni a #childfree, #childfreebychoice keresőszavakra kapott találatokról is. A dolgozatban nagy hangsúlyt fektetek a TikTok tartalmakra, hiszen nemcsak a legdinamikusabban növekvő (már ami a felhasználók számát illeti) applikációról van szó, de ezen a platformon található a legtöbb, szándékolt gyermektelenséggel kapcsolatos tartalom is. Mindezt egy kvalitatív fókuszcsoportos interjúval folytatom, mely során 20-30 éves korcsoportot kérdezem meg – hiszen TikTokon is ebből a korosztályból vannak fent a legtöbben, illetve a családalapítás maga, vagy az arról való gondolkodás is megjelenik már e korban. A résztvevőknek többek között a médiatartalom-elemzésben is vizsgált tartalmakat fogom megmutatni, és többé-kevésbé célzott kérdésekkel őket is diskurzusra sarkallom, hogy megismerjem attitűdjüket és annak befolyásolhatóságát. A dolgozat célja, hogy egy fogalmi térképet vázoljon fel, arról, hogyan definiálja az említett korcsoport az akaratlagos gyermektelenséget, és felmérje az attitűdjüket; továbbá hogy bemutassa a különböző típusú médiatartalmak kapcsán kialakult diskurzusokat, és megállapítsa, mely típust fogadják be leginkább.

BENCSIK RITA
bencsikrita93@gmail.com
Szociológia
MA, 3. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Keszei András
egyetemi docens, PPKE BTK

Epizodikus jövőgondolkodás és identitás egy memoárban

Kulcsszavak: memoár; jövőgondolkodás; identitás

Az elemzésben azt a kérdést vizsgáltam, hogy az önéletrajzi emlékezetben a működő én hogyan találkozik a társadalmi keretekkel, és a találkozásból eredő társadalmi tapasztalatok milyen jövőemlékeket eredményeznek, továbbá hogyan módosulnak a visszatekintés perspektívájából. A dolgozatban Török Pál (1922–2018) visszaemlékezését vizsgáltam. A volt ludovikás katonatiszt harcolt a II. világháborúban, majd szovjet hadifogságba esett, 1947-es hazatérése után pedig B-lista eljárás eredményeképpen lefokozták és pályamódosításra kényszerült. Az emlékezetszociológia Maurice Halbwachs-féle megközelítésében az egyént mindig meghatározzák a társadalmi keretek, egyént körülvevő keretek azonban változnak a különböző életszakaszokban, történeti korszakokban.

A narratív biográfiai elemzés során arra a következtetésre jutottam, hogy az epizodikus jövőgondolkodásban megjelenített énképek az egykori életszakaszokban kirajzolódó identitással koherensek. A jövőgondolatokat a különböző életszakaszokban a múlttal a családi emlékezet, a vallási közösség és a foglalkozási csoportok kapcsolták össze, azok folytonosságaként értelmezhető az identitásban. Az 1945-től megváltozó társadalmi-politikai keretek (Rákosi-korszak, Kádár-korszak) az addigi jövőképekben is változást eredményeztek, átmenetileg identitásválságot okoztak Török Pálnál, amelyen a korábbi szocializáció során kialakult énképek segítették tovább, és mutattak egyfajta módosult jövő felé.

BESENYEI VIVIEN
besenyei.vivien@stud.uni-nke.hu
Nemzetközi igazgatás
BA, 4. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Hárs András
egyetemi adjunktus, NKE ÁNTK

United Nations Peacekeeping Operations – The Protection of Civilians in the Wider Sudan Region

Kulcsszavak: United Nations; peacekeeping operation; Sudan; South Sudan; civil war; independence

The Protection of Civilians aimed at addressing the ongoing conflicts and humanitarian crises that are violate international humanitarian law and fundamental human rights. In Sudan, civilians are exposed to atrocity crimes and sexual violence since its independence from Britain. The conflict occurred between the Islamic government of Sudan and different rebel groups. The international community tried to solve the conflict by the separation of Sudan and South Sudan, but it has not ended. South Sudanese civilians have to face with the consequences of the ongoing humanitarian crisis between the government and the opposing parties. This issue resulted in millions of deaths and thousands of civilians were displaced. The UN tries to address these problems by deploying 3 missions in these areas: UNAMID and UNITAMS was deployed in Sudan, and UNMISS in South Sudan. Considering the severity of the conflict in South Sudan, the Security Council extended the UNMISS's mandate until 30 April 2025. This paper seeks to address the central research question: To what extent was the protection of civilians successful in the three operations? The research question summarizes the key concerns and provide a roadmap for exploring the complex meaning and implementation of PoC in the context of Sudan and South Sudan. My paper gives an introduction about the development of the peacekeeping operations from the establishment of the United Nations, the meaning of Protection of Civilians and its implementation, and the difference between Protection of Civilians and Responsibility to Protect. To understand the situation better, my research explores the historical background of Sudan and South Sudan. It examines the specific challenges the civilians must face, such as the poor infrastructure and hunger. Moreover, the 3 beforementioned missions are examined by their mandate and their efficiency in connection with their Protection of Civilians mandate. My research includes a comparative analysis of the 3 missions in different perspectives.

BETLENDI ESZTER ANIKÓ
ebetlendi@gmail.com
Kommunikáció és médiatudomány
BA, 5. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem
Külkereskedelmi Kar

Témavezető:
Dr. habil. Krasztev Péter
főiskolai docens, BGE KKK

What does folk dance communicate? The changing impact of time on the message of folk-dance

Kulcsszavak: néptánc; kommunikáció; változás; politikai befolyás

Kutatási érdeklődésem középpontjában a hagyományok és a néptánc állnak, különösen azok a népművészetet (táncot) befolyásoló körülmények, melyek az idő során alakították a táncot. A feltételezésem az, hogy a néptánc a múltban az államszocialista környezetre és a politikai befolyásra való reakció szerepét töltötte be, míg napjainkban teljesen más üzenetet közvetít. Érdeklődésem tehát arra irányul, hogy feltárjam azokat az átalakulásokat, amelyek az idők során bekövetkeztek a néptánc és a hagyomány szerepében és üzenetében, különös tekintettel a múlt- és jelenbéli hasonlóságokra és különbségekre. Az előadás első felében irodalmi áttekintést, elméleti keretet és hátteret nyújtok a néptánc ismert gyökereiről, rámutatva az idők során bekövetkezett főbb fordulópontokra, majd a felhasznált módszertan részeként végzett terepkutatás és adatközlőkkel való beszélgetés eredményeit elemzem, és mutatom be összehasonlítva a szakirodalmi áttekintéssel.

BIKI ISTVÁN
istvanbiki@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Manzinger Krisztián
egyetemi adjunktus, KRE ÁJK

Posztgenocidális szindróma – Az 1932–1933-as Holodomor jogtörténeti értelmezése, különös tekintettel a bűncselekmény objektumára és objektív oldalára

Kulcsszavak: 1932–1933-as éhínség; Holodomor; népirtás; nemzetközi büntetőjog; öt kalász törvénye

Az 1932–1933-as Holodomor jogi és történeti feldolgozása a népirtás fogalmának egyedülálló esettanulmánya, amely új megvilágításba helyezi a szovjet politikai és gazdasági döntések következményeit. A kutatás központi kérdése, hogy a Holodomor miként értelmezhető a népirtás bűncselekményének kritériumai alapján, különös tekintettel a cselekmény objektív (tárgyi) oldalára. A dolgozat célja, hogy feltárja a népirtás fogalmának jogtörténeti fejlődését, majd részletesen bemutassa a Holodomor során alkalmazott eszközöket és módszereket.

A vizsgálat során a népirtás fogalmának történetiségét elemeztem, kiemelve, hogyan vált a ma ismert jogi meghatározás rendkívül összetetté és vitatottá. A Holodomor tárgyi oldalát jogtörténeti kontextusban bontottam ki. A primer (levéltári) források, valamint az 1948-as Genocídium-egyezmény releváns rendelkezéseinek elemzésével arra a következtetésre jutottam, hogy a Holodomor dichotóm jellegű: az emberiesség elleni bűncselekmények és a népirtás összefonódása tárul szemünk elé.

Mindezek alapján a Holodomor – kronológiailag is – két fő szakaszra osztható. Az első, 1932 januárja és októbere közötti időszakot az irracionális gabonabeszolgáltatási kvóták és a brutális rekvirálások jellemezték, amelyek az ukrán parasztság életfeltételeinek súlyos romlását eredményezték. Az 1932 novembere és 1933 augusztusa közötti második szakaszban pedig a szovjet vezetés már célzottan és szisztematikusan az ukrán nemzet egy részének vagy egészének megsemmisítésére irányította fegyverét. A fekete táblák intézménye, az árublokád, a vetőmag rekvirálása, a szabad mozgás korlátozása és a hírzárlat egyaránt az életfeltételek szándékos ellehetetlenítését célozta, amely az 1948-as Genocídium-egyezmény c) pontja szerint a népirtás tankönyvi példája. A szovjet vezetés – különösen Sztálin – a tragédia felelősségét magában az ukrán parasztságban, végsősoron az ukrán nemzetben látta, és a politikai döntések ezt az irányt tükrözték.

A kutatás röviden kiemeli az események nemzetközi elismerésének fontosságát, amely elengedhetetlen a történelmi igazságtétel és a jogtörténeti diskurzus elmélyítése szempontjából. A Holodomor esete nemcsak a népirtás fogalmi kereteit gazdagítja, hanem figyelmeztet arra is, hogy a múlt tragédiáinak feldolgozása alapvető szerepet játszik a jelenkor konfliktusainak megértésében, amelyek a testvérnép között ma – ezen összefoglaló elkészítésekor – is zajlik. Circulus vitiosus?

BÍRÓ BEATRIX
birobeti146@gmail.com
Református teológia
MA, 1. félév

Protestáns Teológiai Intézet

Témavezető:
Prof. Dr. Kiss Jenő
professzor, RO KPTI

A biblioterápia és a „Biblia-terápia". A bibliai szövegek alkalmazása a biblioterápia módszerével a gyülekezeti pasztoráció gyakorlatában

Kulcsszavak: irodalomterápia; biblioterápia; gyülekezeti pasztoráció; retorikakritika; kvalitatív kutatás

A biblioterápia kompakt fogalma magába sűríti a fogalom által jelölt terápiás módszer leglényegesebb elemeit: irodalom által gyógyítani. A biblioterápiás módszer alkalmazásának pozitív eredményei az elmúlt évtizedekben a biblioterápiás kutatás és képzés, illetve a biblioterápia gyakorlati alkalmazásának fellendüléséhez vezettek. Magyarországon a módszer alkalmazása gyümölcsözőnek bizonyult, és a hagyományos pszichológiai ülések, valamint más jellegű egyéni és csoportos segítő foglalkozások színesebbé tétele sokakat vonzott a segítségkérés felé, olyan személyeket is, akik addig talán idegenkedtek ettől, noha szükségét érezték. A gyülekezeti pasztoráció gyakorlatában is elképzelhetőnek tartok egy hasonló fellendülést, ha a módszer alkalmazása által újszerű keretet teremtünk mind az egyéni, mind a gyülekezeti csoportokon belül zajló beszélgetéseknek. Dolgozatom témája a biblioterápia és a gyülekezeti pasztoráció összekapcsolásának lehetőségei, kutatásom célja pedig azon lehetőségek feltárása, mely a biblioterápia és a hagyományos értelemben vett „gyülekezeti csoportterápia", azaz a bibliaóra gyakorlatának összekapcsolásából adódhatnak. Dolgozatom első részét a biblioterápia számos meghatározásának összevetése és a különböző módszerek szintézisének megalkotása képezi azzal a céllal, hogy egy átfogó képet nyújtsak a biblioterápia mibenlétéről. Ezt követően a biblioterápiás módszer alapvető triadikus szerkezetének (kliens-szöveg-facilitátor) levetítését kísérlem meg egy hipotetikus gyülekezeti alkalmazás elemeit szem előtt tartva a lelkipásztor - bibliai szöveg - gyülekezeti tag/csoport triadikus viszonyrendszerén belül, ahol helyzetemből adódóan a specifikus református-erdélyi környezet nyújt számomra kiindulópontot. Végezetül pedig a módszer hatékonyságát vizsgálom egy teológusokból álló kísérleti csoporttal végzett biblioterápiás alkalom előkészületeinek, lefolyásának és a visszajelzések bemutatásának mentén, egy kvalitatív kutatás formájában. Kutatásom eredményei azt bizonyítják, hogy a biblioterápia nem csupán alkalmazható bibliai szövegekkel, hanem egyfajta értelmezési többletet is kínál azok megértésében.

BIRÓ HELGA-ANTÓNIA
biro.helga.antonia@student.ms.sapientia.ro
Kommunikáció és közkapcsolatok
BSc, 6. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Marosvásárhelyi Kar

Témavezető:
Dr. Vajda András
egyetemi docens, RO EMTE MVK

Digitális eszközhasználati szokások, a körtvélyfájai „baby boomer" generáció körében

Kulcsszavak: digitális eszközök; közösségi média; digitalizáció; baby boomer; internethasználat

A digitális technológia elterjedése jelentős változásokat hozott az emberek mindennapi életébe, így az idős generációk mindennapjaiban is. Kiemelt problémát képez ez az európai országok öregedő társadalmaiban, ha az idős emberek digitális gyakorlatait és az információs társadalomhoz való felzárkóztatását vesszük figyelembe. Dolgozatomban egy Románia középső régiójában, Maros megyében található, többségében magyarok lakta vidéki településének, Körtvélyfája idős – "baby boomer" – generációjának digitális eszközhasználatát és internethasználati szokásait elemzem.

Azt vizsgálom, hogy milyen szerepe van a digitális technológiának és eszközöknek az idős generáció életében? Milyen helyzetekben, milyen okból kifolyólag használják a digitális technológiát, illetve milyen eszközöket és milyen felületeteket használnak?

Az elméleti részben olyan, a kutatásom szempontjából fontos témákat tekintek át, melyek egyrészt a digitális technológia elterjedésének társadalmi hatását érintik, másrészt a vizsgált korcsoport, az öregek szociológiai és kulturális jellemzőivel, harmadrészt az idősek által használt médiafelületek és kommunikációs csatornák, az online platformok és a közösségi média természetét érintik.

A dolgozat második része empirikus, kvalitatív adatokra alapozott elemzés, mely a vizsgált településen élő idősek digitális eszközhasználatát és digitális műveltségük jellemző vonásait mutatja be. A kutatás során arra is figyeltem, hogy a megfigyelésre kiválasztott résztvevők között férfiak és nők, illetve különböző anyagi és szociális háttérrel rendelkező személyek szerepeljenek. A mélyinterjúk során olyan témák kerültek előtérbe, mint a digitális eszközök használatának gyakorisága, az internethasználat, valamint az ezzel kapcsolatos preferenciák és tapasztalatok, illetve a használat során felmerülő akadályok és azok leküzdése. A kutatás a digitális eszközök használata és az idős emberek életminősége közötti összefüggéseket is igyekszik feltárni, beleértve a szociális kapcsolatok erősödését és az információhoz való könnyebb hozzáférést.

Az elemzés azt igazolja, hogy az idősek a digitális eszközöket legfőképp személyközi kapcsolattartásra, információkeresésre és szórakozásra használják, azonban – tekintettel arra, hogy a "baby boomer" generáció digitális műveltségi szintje alacsony – ez egy résztudáson alapuló, korlátozott használatot jelent.

BIRTA IMOLA VIVIEN
vivienj8@gmail.com
Nemzetközi gazdálkodás
BA, 7. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi
Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Träger Anikó
egyetemi tanársegéd, BME GTK

Homoszexualitást nyíltan felvállalók elleni gyűlöletbeszéd az online térben

Kulcsszavak: gyűlöletbeszéd; szólásszabadság; közösségi média; internet; homofóbia

Napjaink társadalmainak egyik legnagyobb kihívása, hogy az állami jogalkotók hogyan előzzék meg és kezeljék minél hatékonyabban az alapjogi konfliktusokat. Egyrészt a lehető legnagyobb szabadságot szeretnénk biztosítani az emberek számára, másrészt viszont nem lehet ezt a szabadságot szabályok és korlátok nélkül biztosítani egy olyan világban, ahol az emberek naponta akarva-akaratlanul ártanak egymásnak úgy mentálisan, mint fizikailag is.

Az internet a megjelenésétől számított néhány évtizeden belül a nyilvánosság egyik fő színtere lett. Azt is mondhatnánk, hogy a fél életünket online éljük le különböző területeken: szórakoztatás (film, zene, művészet), tárolás és megosztás (adatok, valamint emlékek képek, videók, bejegyzések formájában), közösségi élet (üzenetküldő alkalmazások, közösségi platformok, fórumok stb.), tudományos tevékenység (kutatási anyagok, olvasmányok) stb. Viszont éppen ez a kiterjedt és szerteágazó online jelenlét tesz ki minket annak a veszélynek, hogy internetes bűncselekmények áldozataivá váljunk. Az internetes bűncselekmények több különböző területen is előfordulnak, érintve például a közigazgatási, üzleti és közösségi szektorokat is.

Dolgozatomban a szólásszabadsággal kapcsolatos bűncselekményeket kutattam az online térben: előfordulásukat, megnyilvánulási formáikat, természetüket. Először bemutattam a szólásszabadsággal kapcsolatos bűncselekményeket általánosan, majd ezek közül hármat részletesebben is megvizsgáltam: a gyűlöletbeszédet, a zaklatást és a rémhírterjesztést.

A három tárgyalt bűncselekmény közül kiemeltem a gyűlöletbeszédet, és a részletesebb elemzés mellett egy jogeset keretein belül szándékoztam bemutatni, hogy az hogyan is néz ki a gyakorlatban, illetve, hogy jelen esetben milyen törekvések voltak az alapvető emberi jogok védelmére az online elkövetett bűncselekmény kapcsán.

Kutatásomat releváns szakirodalom, tudományos cikkek, könyvek, meglévő jogszabályok, illetve megtörtént jogesetek alapján végeztem.

BISZÁK OTÍLIA
otilia.biszak@gmail.com
Survey statisztika és adatanalitika
MA, 2. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Lukács Hayes
kutató, Eutropian HmbH

Új pedagógus életpálya – Státusztörvény – Bosszútörvény: Az oktatáspolitikai narratívák az iskolai állampolgári szocializációban

Kulcsszavak: oktatáspolitikai narratívák; diszkurzív társadalomelmélet; státusztörvény; parlamenti vita

A dolgozat a rendszerváltást követő oktatáspolitikai narratívákhoz diszkurzív társadalomelméleti kereten keresztül közelít. Az oktatáspolitikai narratívák és az állampolgári, valamint politikai szocializáció összekapcsolódásának egyik mintapéldája az új pedagógus életpálya körül létrejövő politikai diskurzus és mozgalmi eseménysorozat. A közoktatás intézményei sok más szerepük mellett állampolgári szocializációs terepként is működnek, ahol elsősorban az állampolgári magatartások formális kialakításán van a hangsúly, de teret kapnak különböző valóságértelmezések és ideológiák is. A vizsgált példában az állampolgári cselekvés korábban nem megszokott módon kereteződött az iskola falain belül, a pedagógusok és a diákok egy része aktív cselekvőként jelent meg a szituációban. Az oktatáspolitikai döntések a korábbi időszakban is befolyásolták az állampolgári szocializáció formáit, csak egy közvetettebb, a többségi társadalom számára kevésbé transzparens módon. A demokratikus értékek és a nemzeti eszmény képviselete eltérő hangsúlyban jelent meg. A vizsgált szöveg a törvénytervezetről szóló parlamenti vita. A magyar oktatáspolitika történetének rövid áttekintéséből kirajzolódik, hogy a vita során egymásnak feszülő keretezések még a szocializmus időszakáig visszanyúlnak. A rendszerváltást követő oktatáspolitikai döntések eltérő módon értékelődnek ki. A vita nyelvi elemeit a következő szempontokból elemeztem: szimmetrikus és aszimmetrikus fogalompárok, a fogalmi tér birtoklásáért folyó harc, az oktatáspolitikai diskurzus legitimációs módja, a javaslat demokratikussággal való összefüggéseinek narratívái. A törvényről szóló parlamenti vita diszkurzív elemzése alapján elmondható, hogy az oktatási reform potenciális hatásiról tartalmában különböző elemeket említenek a törvényjavaslatot támogatók és ellenzők, azonban a morális célok megfogalmazásakor gyakran azonos szóhasználattal élnek. Az igazak és hazugok aszimmetrikus fogalompárjának megfelelően az ígéretek megvalósítását vagy annak szándékát is kölcsönösen megkérdőjelezik. Az oktatás és a demokratikus értékek összekötése mindkét tábor számára evidens, azonban eltérő ideális állampolgári kép rajzolódik ki a státusztörvény bevezetését övező politikai cselekvések beszédekben történő értékeléséből. A konzervatív oktatáspolitikai irányzatot képviselők a felkínált egyeztetési lehetőségeken alapuló engedelmes állampolgári részvételt, míg az ellenzők a véleménynyilvánítás teljes szabadságát támogatják.

BISZÁK OTÍLIA
otilia.biszak@gmail.com
Survey statisztika és adatanalitika
MA, 2. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

LISZKAY ALIZ
liziliszkay@gmail.com
Politikai gazdaságtan
MA, 2. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

MATYAS-PETER TAMÁS
matyas1peter2tamas323@gmail.com
Közgazdasági elemző
MA, 2. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Papp Richárd
egyetemi docens, ELTE TÁTK

A segítő-segített viszony a hajléktalan emberek munkaerőpiaci reintegrációs folyamatában

Kulcsszavak: hajléktalanság; résztvevő megfigyelés; munkaerőpiac; reintegráció; segítő-segített viszony

A hajléktalan élethelyzetben lévő emberekkel végzett szociális munka számottevő része a hétköznapi ember számára láthatatlan térben folyik. Az elvégzett feladatok eredménye rosszul definiálható és gyakran érzékelhetetlen a külső szemlélő számára. A szociális munkás lehetőségei intézményi struktúrákhoz, finanszírozási keretekhez, jogszabályokhoz kötöttek. A hajléktalan léthelyzetben élő emberek munkaerőpiaci reintegrációját befolyásolják ezek a környezeti tényezők és emellett a személyes történetük, élettapasztalatuk, a segítő szakemberek hozzáállása és a segítő kapcsolatban lévő személyes jelenléte is hatással van a kimenetre. Mivel a szociális szakemberek személyisége az erőforráshiányos szociális ellátórendszerben kifejezetten hangsúlyossá válik, a kutatásunk fókuszába a segítő-segített viszonyt helyeztük a hajléktalan emberek munkaerőpiaci reintegrációs folyamata során. A korábban említett korlátok érzékelhetőek a közvetlen segítő kapcsolatban, a szociális munkát végző szakemberek, viszonyulásában az emberi sorsokhoz. A segítő-segített kapcsolatot a Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei keretében vizsgáltuk résztvevő megfigyeléssel és félig strukturált interjúkkal. A személyes viszonyok nem értelmezhetőek a hajléktalanság kezelésének történeti áttekintése nélkül, amelynek egyfajta következményeként értelmezhető a jelenlegi jogi keret és állami narratíva. A kutatásunkban azonosítottunk a BMSZKI munkaerőpiaci reintegrációt érintő intézményben korlátként értelmezhető külső befolyásoló elemeket (térhasználat, erőforráshiány, idő) és megvizsgáltuk a benne dolgozók szemszögéből. A szociális munka és a segítő beszélgetés alapjai kiindulópontként szolgálnak ahhoz, hogy a segítő-segített kapcsolatot keretezni tudjuk. A közvetlen viszony néhány fontos elemét (általános hangulat, szociális munkás, mint pedagógus és pszichológus, egyéni megítélés, siker definiálása, humor) részletesen elemezzük.

BOGNÁR BÁLINT GYÖRGY
balint.gyorgy.bognar@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Pelle Veronika
egyetemi tanársegéd, BCE TK

Hogyan kommunikál a dragkultúra?

Kulcsszavak: verbális és nonverbális kommunikáció; szubkultúrák; előadóművészet; digitalizáció; identitás

A globalizáció és a digitalizáció az eddig elszigetelt tartalmak széleskörű megtapasztalását teszik lehetővé, elérve olyanokat is, akik alapvetően nem részesei egy adott kultúrának. Ez jelentősen hozzájárul egyes társadalmi folyamatok és jelenségek kialakulásához, amelyek megértése miatt érdemes egy-egy közösséget tudományos szempontból vizsgálni. A drag szubkultúrájával hazánkban is egyre szélesebb körben találkozhat a befogadó, képviselői a szexualitás spektrumán bárhol elhelyezkedhetnek és egyértelmű célok (szórakoztatás, önkifejezés, előadóművészet) által vezérelve veszik fel a másik nemre jellemző verbális és nonverbális magatartásformákat. Az ókorig visszanyúló műfaj fő terei közé tartozik a színpad és az éjszakai élet, ahol a drag queenek és kingek a közönséget szórakoztatják különböző előadásokkal, azonban a közösségi platformok és az online médiatartalmak által a drag termékei időtől és helytől függetlenül elérhetővé váltak. A társadalom tudatosságának növelése érdekében fontos, hogy a jelenséget és kommunikációs vonzatait a befogadó képes legyen saját maga értékelni, ennek ellenére a drag hazai színtéren kevésbé vizsgált terület.

Kutatásom fő kérdése, hogy hogyan kommunikál a dragkultúra, a befogadó, az előadó és a kultúrát szolgáló médiumok irányából egyaránt, mivel így csoportosíthatók a draget megítélő, validáló és alakító ágensek. A triadikus módszertan széleskörűen, objektíven és részletesen mutatja be a jelenséget, a résztvevői oldalt képező interjúk (3 db) dragelőadókkal készültek, a kérdőív (261 kitöltő) pedig a befogadói attitűdöt és tudást mérte fel. A tartalomelemzés nemzetközileg elérhető showműsorok interakcióinak (218 percnyi anyag), online cikkek szalagcímeinek (67 db) és dragelőadókat szerepeltető hirdetések (16 db) vizsgálatával történt.

A kutatás eredménye, hogy az egyén érdeklődő a műfaj iránt és átfogó képpel rendelkezik róla, azonban teljesen mégsem elfogadó vele szemben. Az interjúalanyok szerint a drag fő üzenete az önkifejezés és a szabadság támogatása művészi és nézői szempontból egyaránt, azonban ezek nem minden esetben jutnak el hatékonyan a befogadóhoz. A tartalomelemzés a drag erős kulturális és közéleti jelenlétét implikálja itthon és külföldön is, a területek közötti kölcsönhatás verbális és nonverbális szempontból is megtalálható.

A kutatás nemcsak hiánypótló anyagot és kiindulópontot biztosít a tudományos élet számára, hanem impliciten hozzájárul a toleráns társadalmi együttéléshez a megismerésen keresztül.

BOGNÁR BÁLINT GYÖRGY
balint.gyorgy.bognar@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Gazdálkodástudományi TDK

Témavezető:
Pelle Veronika
egyetemi tanársegéd, BCE

Tárgyaink tükrében – Az vagy, amid van?

Kulcsszavak: tárgyi világ; materializmus; fenntarthatóság; önismeret; szemiotika

Egy fotóalbum, egy könyv, egy plüssállat. Az egyén tárgyak között él, amelyek számtalan szerepet töltenek be a mindennapjai során, a tulajdonok halmazából azonban kitűnnek olyan darabok, amelyek valamiért kiemelten fontosak a birtoklójuk számára. Az ezerarcú tárgyak interdiszciplináris diskurzust generálnak olyan területek között, mint a szemiotika, a pszichológia, a materializmus és a fenntarthatóság, éppen emiatt érdemes részletesebben foglalkozni velük.

A tárgyakkal kapcsolatos kutatásom során arra a kérdésre kerestem a választ, hogy hogyan gondolkodik magáról az egyén a tárgyai által, és mások a tárgyait látva hogyan gondolkodnak róla. Mennyire tükrözik a tulajdonolt tárgyak birtokosuk személyiségét, illetve hogyan befolyásolja az egyén és tárgyai viszonyát a fenntarthatóság és a birtoklási vágy?

A feltevések empirikus vizsgálatában kvantitatív és kvalitatív kutatási módszerek egyaránt segítettek. Három fiatal felnőtt egy-egy mélyinterjú során osztotta meg gondolatait a tárgyi világról, arról, hogy melyik személyes tárgyuk lennének a legszívesebben, illetve legkevésbé, továbbá három olyan tulajdonukról, amelyek nap mint nap náluk vannak, valamint három olyanról, amelyek számukra a legkedvesebbek. E hat tárgy alapján a személyek különböző skálák mentén jellemezték magukat, amit aztán egy kérdőívben a személyek ismerete nélkül, a tárgyaik képe alapján a kitöltők is megtettek. Az anyagi világhoz köthető szakértőkkel (low waste életmódot folytató tartalomgyártó, muzeológus, luxusmárka bolti eladója) készült beszélgetések a kirajzolódó tendenciákat árnyalták. A kombinált módszertan utolsó elemeként a három interjúalannyal összevetettük a kitöltők által kreált személyiségi skálákat, és megosztották erről benyomásaikat.

A kutatás eredményei között szerepel, hogy a személyek és a kitöltők jellemzései között hasonlóság fedezhető fel, továbbá, a minta szerint a tárgyak árulkodnak a tulajdonosuk személyiségéről. A megkérdezettek nagy része megfigyeli az egyén tárgyait, és következtetéseket von le azok alapján. A kérdőív kitöltői többnyire fenntarthatóan gondolkodnak a tárgyakkal kapcsolatban, kedvenc tulajdonaik nagy része pedig fontos személyekre emlékezteti őket.

A tanulmány hiteles lenyomatát képezi a tárgyak jelenlegi helyzetének az ember és a társadalom életében, emellett kiindulópontjául szolgál további kutatásoknak, melyek az egyes elemzett tudományterületekre koncentrálnak.

BOKODI MERCÉDESZ
bokodimerci18@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 9. félév

Széchenyi István Egyetem
Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Göndör Éva
habilitált egyetemi docens, SZE DFK

A megváltozott munkaképességű munkavállalók helyzetének aktuális kérdései

Kulcsszavak: megváltozott munkaképesség; munkajog; rehabilitációs hozzájárulás; munkavállaló; munkavállalás

Kutatásom során a megváltozott munkaképességű személyek munkaerőpiaci helyzetét vizsgáltam. Először is a fogyatékossággal élőket és a megváltozott munkaképességű személyeket különítettem el egymástól, ami a téma vizsgálatakor úgy gondolom, hogy megkerülhetetlen. Ezt követően nemcsak a hazai szabályozást tanulmányoztam, hanem nemzetközi szintű kitekintést is tettem. Magyarországi vonatkozásban vizsgáltam az alaptörvényi rendelkezéseket, ezenkívül a megváltozott munkaképességű személyeket megillető támogatásokat is. Gyakorlati szempontból pedig mélyinterjút készítettem egy megváltozott munkaképességű és fogyatékossággal élő személyeket foglalkoztató győri kávézóval is. Az interjú még jobban alátámasztotta az előzetes feltételezéseimet a téma vonatkozásában. Ezenkívül kérdőíves kutatást is végeztem, amely eredményeit szintén általam készített grafikonokon szemléltettem a dolgozatban. Hazai szinten továbbá a Központi Statisztikai Hivatal adataival foglalkoztam, amely kitűnően bizonyítja a téma aktualitását napjainkban Magyarországon. Ezeket az adatokat a kutatásban az általam készített diagrammokon szemléltetem. Nemzetközi vonatkozásban is foglalkoztam friss adatokkal és különböző országok intézkedéseivel, szabályozásaival. Az általam levont következtetések nyomán de lege ferenda javaslatokat is fogalmaztam meg a jövőre nézve, amely elősegítené a megváltozott munkaképességű személyek helyzetét és könnyebbé tehetné számukra a munkához jutást. A kutatás végén pedig egy összegzés található.

BÓNA CSENGE
csengexx@gmail.com
Szociálpedagógia
BA, 7. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Ludányi Ágnes
professor emerita, EKKE GTK

A kapcsolattartás hatása az elítéltek reszocializációjára

Kulcsszavak: kapcsolattartás; reintegráció; reszocializáció

A vizsgálat célja megismerni a börtönből szabadult elítéltek családtagjaikkal való kapcsolatait a kapcsolattartási formák vonatkozásában. Azt vizsgáltam, hogy ezen kapcsolatok milyen hatással vannak az elítéltek reintegrációjára. Továbbá kitekintettem arra is, hogy a börtönben kialakult jövőképek beigazolódni látszanak-e, illetve vizsgált célcsoportom tagjai milyen attitűdökkel rendelkeztek a bűnismétlés elkerülése és a társadalomba való visszailleszkedés kapcsán.

Kutatásom szakértői mintavételi eljárásnak megfelelően elítéltek gondozásával foglalkozó szakemberekkel végeztem, akik munkájukban követik az elítéltek gondozási folyamatait.

A kutatásom első vizsgált kérdése, hogy az igénybevehető kapcsolattartási formák közül melyek állnak legnagyobb összefüggésben a jövőtervezéssel, ezáltal reintegrációval. Az adatok eredményeit összesítve elmondható, hogy a személyes látogatás a legkiemelkedőbb látogatási forma, mellette élen a Skype-pal, ami a Covid hozományaként hatékony fejlesztésnek minősül a kapcsolattartás tekintetében.

Következő feltételezésemben továbbá kíváncsi vagyok arra is, hogy az intézetben eltöltött idő hossza miként határozza meg ezeket a kapcsolatokat. Összességében elmondható, hogy a kapcsolattartó és a kapcsolati viszony stabilitásának függvénye, hogy kitartanak-e a kapcsolatok vagy sem. A hosszú büntetési idő esetén az idő kérdése meghatározó lehet, de nem minden kapcsolatforma esetén mondható el, hogy az idő múlása vezet a kapcsolatok gyengüléséhez.

Kutatásom egyik fontos aspektusa kitekinteni arra is, hogy a kapcsolattartás milyen összefüggésbe hozható a börtönben betöltött státusz pozíciójával. A nem személyes kapcsolattartási formák hozzájárulhatnak a fogvatartott vagyoni helyzetéhez, ezáltal befolyással lehet, viszont nem kifejezett meghatározó tényező, hogy a hierarchiában ki hová fog kerülni.

Végül, de nem utolsó sorban, feltételezéseim közé tartozik még, hogy azon elítéltek esetében, akiknek voltak rendszeres kapcsolattartóik, a reszocializáció folyamata hatékonyabban mehet végbe. Feltételezésem alapja igen egyszerű, hiszen amennyiben létesített stabil kapcsolat és támogatás áll fenn a fogvatartás időszakában is, az egy határozott előnnyel szolgálhat, hiszen képes megteremteni egy biztos kiindulási pontot ellentétben azzal, ha valaki magára van utalva és nem számíthat segítségre hozzátartozóitól. A család az első és legfontosabb támogatói szerepet betöltő kör.

BORONKAI GÁSPÁR
boronkaigaspar89@gmail.com
Szabad bölcsészet
BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Ullmann Tamás
egyetemi tanár, ELTE BTK

Tudattalan, test és tér – Gilles Deleuze, Thomas Fuchs és Az eltűnt idő nyomában

Kulcsszavak: tudattalan; test; tér; idő; fenomenológia

A kutatásom témája Gilles Deleuze és Thomas Fuchs, illetve Marcel Proust Az eltűnt idő nyomában című könyvének filozófiája. Mindhárom forrásomból az idő, az emlékezet, a test, a tér és a tudattalan fogalmait merítem, hasonlítom össze, használom egymás megértésére és továbbgondolására. Célom a három szerző „közös művének" bemutatása, ezzel a köztük húzódó vonalnak, kapcsolatnak bebizonyítása. Ezt deleuziánus módon teszem, nem a művek belülről magyarázó, vagy kritikai analízisével, hanem az elméleti világok mozgásba hozásával, dinamikus interakciójának megfigyelésével. Fogalmi személyiségként kezelem a szerzőket, és a témához kapcsolható további filozófusokat, ezzel teremtve újabb fogalmakat, felderítve további területeket.

Három felosztottságot, dualizmust kívánok egyesíteni: a test és tudat dualizmusát, a tudat és tudattalan dualizmusát és végül az idividuum és a tér elválasztottságát. Ezek a három szerzőnél különbözőképpen, különböző méretben valósulnak meg, így a közösen vett megértésük ki is terjeszti, az általuk felépített elméleteket. A fenomenológiai tudattalant helyezem biztosabb lábakra, a szubjektum-objektum viszony, a tér és az idő újragondolásával. Ennek a filozófiai rendszernek a testemlékezet lesz a belépési pontja, melynek irodalmi példákon keresztül való kifejtése elvezet a horizontális, testi tudattalan belátásához, majd a külvilág és az én rizomatikus kapcsolatának elgondolásához.

Az ebből kibomló etikai, pszichológiai képpel zárom le a dolgozatom, az állami és nomád gondolkodás és élet szembeállításával. Egy önmagát a külvilágban felismerő, tudattalanjával szembenéző, és nem pontok közötti, kijelölt, hanem mindig köztességben lévő mozgást gyakorló ember képét vázolom fel a szerzőim nyomán.

BOROS ÁDÁM PÉTER
peter.boros20@gmail.com
Szociológia
MA, 1. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Molnár Éva
egyetemi adjunktus, DE BTK

Az inklúzió szerepe és ábrázolása a modern sorozatokban.

Kulcsszavak: inklúzió; sorozat; előítélet; reprezentáció; médiafogyasztás

Ez a tanulmány az inkluzió ábrázolásának és szerepének vizsgálatára irányult a kortárs sorozatokban, különös tekintettel arra, hogy ezek az ábrázolások hogyan befolyásolják a nézők attitűdjeit az alulreprezentált csoportokkal szemben. A modern televíziós sorozatok nemcsak szórakoztatóipari termékekként, hanem szocializációs színtérként is funkcionálnak. A kutatás során online kérdőíves módszert alkalmaztam, amelyben 201 válaszadó vett részt. Az eredmények azt mutatták, hogy az inkluzív karakterek és történetek nemcsak a társadalmi elfogadás erősítésére alkalmasak, hanem az empátia növekedését is elősegítik. Az adatok szignifikáns kapcsolatot mutattak az alulreprezentált csoportok tagjainak elfogadottsága és az empátia mértéke között. A tanulmány hozzájárult ahhoz, hogy jobban megértsük az inkluzív ábrázolás szerepét, valamint hatását a nézők társadalmi attitűdjeire. Az inkluzív tartalmak a modern sorozatokat nemcsak érdekesebbé, izgalmasabbá teszik, hanem társadalmi változásokat elősegítő egyfajta katalizátorként működnek. A kutatás eredményei fontosak lehetnek mind a tartalomkészítők, mind a nézők számára, hiszen az inkluzív karakterek és történetek nem csupán a diverzitás látszatát erősítik, hanem képesek jelentős hatást gyakorolni a társadalmi normák átalakítására, az előítéletek, sztereotípiák és diszkriminációk csökkentésére és a társadalmi egyenlőtlenségek láthatóvá tételére. A kutatás során az inklúzió ábrázolásának hatásait több dimenzióban is vizsgáltam. Az alábbi kutatási kérdések mentén zajlott az elemzés:

K.1: Hogyan befolyásolja az inkluzív ábrázolás a nézők kisebbségi csoportokról alkotott nézeteit?

K.2: Hogyan értékelik a nézők a kisebbségi csoportok bemutatását a modern sorozatokban?

K.3: Milyen tényezők befolyásolják az inkluzív ábrázolás megítélését?

A kutatás eredményei alapján javasolt további vizsgálatokat végezni annak érdekében, hogy még mélyebben feltárjuk az inkluzív tartalmak hosszútávú hatásait a nézők attitűdjeire és a társadalmi normákra. Érdemes lenne a „cancel culture” hosszútávú következményit is megvizsgálni, hiszen e jelenség releváns a kreatív iparágak működésére és a tartalomgyártásra nézve.

BOTOS LILLA SÁRA
botos.lilla.sara@gmail.com
Anglisztika
BA, 5. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Pintér Károly
egyetemi docens, PPKE BTK

Personal brand in U.S. politics: Donald Trump, the influencer politician

Kulcsszavak: personal brand; American politics; Donald Trump

I have chosen to research the topic of personal branding in American politics, with a particular focus on Donald Trump and the interpretation of his personal brand, because it offers exciting and forward-looking implications for future political elections, from a social science, political science and marketing perspective. Through this analysis, I will be able to provide an innovative perspective, a clearer picture of the issue and a deeper understanding of the political marketing tactics used in the United States today. Furthermore, further investigation and study of the topic is necessary for future academic discussions on the subject, which, given the significant role America plays in international relations, may also be of interest to a broad audience.

Donald Trump has established the role of the 'influencer politician' and radically changed his political identity and the tone of the 2016 election campaign in US politics through his unique approach to personal branding, characterised by a combination of traditional marketing techniques, reality TV and the power of social media.

The aim of this paper is to clarify whether his personal brand is responsible for his success and, if so, whether Trump has shaped society through his communication or whether he has recognised the need? And to examine whether the use of personal branding, and in particular Donald Trump's interpretation of it, contributes to the growth of echo chambers and the process of political polarisation in the United States.

BOZSÓ CSANÁD
kishapsi01@gmail.com
Szabad bölcsészet – Filozófia
BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Sutyák Tibor
egyetemi docens, SZTE BTK

1994: A sebesség politikája és a kibernetika nomádjai

Kulcsszavak: skizoanalízis; akceleracionizmus; politikafilozófia; pszichoanalízis-kritika

A dolgozat célja főként a Gilles Deleuze és Félix Guattari által a Kapitalizmus és Skizofrénia köteteiben kreált koncepciók értelmezése és egyszerűsítése, valamint azok felhasználása a kortárs politikafilozófia egy adott ágának további értelmezésében. A dolgozat első fele két pólusba osztja Deleuze és Guattari koncepcióit, melyeket megpróbál egy adott, folyamatosan jelenlévő ellentétként értelmezni, majd miután a koncepciók letisztulása megtörtént, a második félben Nick Land korai műveiben jelenlévő akceleracionizmus gondolatát értelmezni Deleuze és Guattari koncepcióin keresztül. A dolgozat legfőbb célja az értelmezésen és egyszerűsítésen túl mindössze a két gondolati rendszer összehasonlítása, annak érdekében, hogy a korunk politikai horizontján az ellenállás koncepciójával foglalkozzon. Választ keres valamint a külső és belső ellenállás témáira, valamint az azoktól elválásra is.

BÖGÖTHY BARNABÁS
barnabas.bogothy@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 7. félév

Széchenyi István Egyetem
Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Prof. Dr. Smuk Péter
egyetemi tanár, SZE DFK

Eltérések és torzítások nyomában – Ilyen a közvélemény-kutatás valójában

Kulcsszavak: közvélemény-kutatás; közvélemény-kutatás funkciói; közvélemény-kutatás jogi háttere; eltérések; esettanulmányok

Dolgozatom témája a közvélemény-kutatások vizsgálata. Az általam választott témakört rendkívül összetettnek tartom, amely több tudományágat is érint. Véleményem szerint a közvélemény-kutatások jelenlegi és jövőbeli szerepe a társadalmi szokások, a politika, valamint az innováció szempontjából is megkérdőjelezhetetlenné válik. Témám kiválasztásában nagy szerepet játszottak a különböző médiumok által egyre hangsúlyosabban kezelt közvélemény-kutatási eredmények, amelyek felkeltették az érdeklődésemet, hogy miként is épül fel egy ilyen kutatás, mi a jogi háttere és mennyire érinti a véleménynyilvánítás szabadságának határait. Legfőképpen pedig az gondolkodtatott el, hogy miért térhet el egyes esetekben egy ilyen eredmény a tényleges választási eredménytől, továbbá mennyire megbízhatóak a közvélemény-kutató cégek által megrendelésre készített kimutatások. Ahhoz, hogy kérdéseimre válaszokat kaphassak alaposan meg kellett vizsgálnom magát a közvéleményt, mint fogalmat, a közvélemény-kutatás definícióját és történeti fejlődését. Miután ezen fogalmi alapvetéseket tisztáztam a közvélemény-kutatások előnyeit, hátrányait, funkcióit és a közvélemény-kutatás típusait elemeztem. Tanulmányom során kitértem a közvélemény-kutatás egyik típusára, az exit pollra. Értékeltem, hogy a jogszabályi rendelkezésekkel a jogalkotó milyen keretek köré szorítja a közvélemény-kutatással foglalkozó vállalatokat és hogy ez milyen hatással lehet az állampolgárok alkotmányos jogaira. Dolgozatomat olyan esetek ismertetésével zártam, ahol a közvélemény-kutatás eredményei jelentősen eltértek a tényleges választási eredményektől. Fontosnak éreztem, hogy munkám a közvélemény-kutatásoknak egy másik oldalát is megmutassa, felvesse azokat a problémákat, amelyek miatt a kutatási és választási eredmények különbözhetnek egymástól. Tanulmányomban törekedtem arra, hogy a közvélemény-kutatás fejlődésével, módszertanával, típusaival, alkotmányjogi relevanciájával és az esettanulmányokkal egy átfogó képet alkossak a témáról, ezáltal felhívva a társadalom figyelmét azokra a tényezőkre, amikre érdemes figyelni egy kutatási eredmény értékelése kapcsán.

BUDAI MÁRK GYULA
budaimark22@protonmail.com
Politikatudomány
BA, 7. félév

Milton Friedman Egyetem

Témavezető:
Böcskei Balázs
főiskolai adjunktus, MILTON

Politika és társadalomkritika a rendszerváltás utáni magyar rapzenében

Kulcsszavak: rap; szubkultúra; társadalom; rendszerkritika; identitás

Manapság elmondható, hogy a rapzene műfaja generációk óta jelen van és egyre nagyobb érdeklődésnek örvend. A hip-hop szubkultúra néhány évtized alatt globális jelenséggé avanzsált. Az ekkora tömegeket mozgató irányzatoknak nem elenyésző hatása lehet a társadalomra, amely hatásoknak kontextusba helyezése volt tanulmányom egyik célja. Pályamunkámban a rapzene dalszövegeiben rejlő társadalmi aktivitásokat, ideológiákat, értékeket és kritikákat vizsgáltam. Emellett azokat az értelmezhető jelentésadásokat, amelyek az egyén és közösség viszonyában felmerülnek a zenei műfaj által. Ezek tükrében kijelenthető, hogy a társadalomra általánosan is igaz gondolkodási és ideológiai keretek megtalálhatóak a rapzene szövegvilágában. A társadalom reprezentációja, a politikai aktivizmus, a rapzene mint kommunikációs csatorna egyaránt megjelentek a tárgykör értelmezése során. A dalszövegen keresztül képet kaphatunk különböző élethelyzetekről, az előadók „tudósító" szerepe által. Pályamunkám további célja, hogy felhívjam a figyelmet a rapzenében megjelenő mélyebb társadalmi folyamatokra, amelyek az egyén szintjén önkifejezésként jelennek meg.

BUI TUAN ANH
buituananh0423@gmail.com
Filozófia
MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Prof. Dr. Gyenge Zoltán
egyetemi tanár, SZTE BTK

A hermeneutikai tapasztalat nyelvi univerzalitása. A gondolkodás és a nyelv egysége Gadamer filozófiai hermeneutikájában

Kulcsszavak: Gadamer; hermeneutika; előzetességstruktúra; hermeneutikai tapasztalat

A tanulmány célja a gadameri hermeneutika univerzalitásigényének körülhatárolása, aminek keretében az Igazság és módszer transzcendentális olvasatára támaszkodik, vagyis a világhoz fordulás egyáltalán vett lehetőségének sematizmusára. Tárgya az értelmező-megértő befogadás processzusa, amit azonban meg kell, hogy előzzön a hermeneutikai szituáltság, az úgynevezett előzetességstruktúra felmutatása. A transzcendentális olvasat keretei közt vázolódik fel a hermeneutikai tapasztalat mindkét dimenziója, a belevetettség és a reflexivitás kérdésköre is, hogy aztán rajtuk keresztül az ontológiai léttörténés alapszerkezete mutatkozhasson meg.

CSEKITY SZEMESI BENCE
bencecsekity@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
MA, 1. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. habil. Vörös Zoltán
egyetemi docens, PTE BTK

Ausztrália geopolitikai kérdései a 21. században

Kulcsszavak: Ausztrália; geopolitika; középhatalom; AUKUS; Óceánia

A dolgozat célja, hogy bemutassa az Ausztrál Államszövetség geopolitikai döntéseinek hátterében álló tényezőket, rámutatva az ország előtt álló lehetőségekre a 21. század változó politikai színterén. A fókuszban Ausztrália középhatalmi lehetőségei állnak, ennek megfelelően a dolgozat az ország nagyhatalmi elkötelezettségei mellett hangsúlyt fektet annak kisebb szereplőkkel, szomszédos országokkal, vele osztozó regionális hatalmakkal való interakcióira, velük kialakult kapcsolatrendszereire. A dolgozatom áttekinti Ausztrália történelmének és hagyományos politikai elkötelezettségeinek kihatását döntéshozatali lehetőségeire, hangsúlyt fektetve azok fontosságára az ország modern nemzetközi kapcsolatainak értelmezésében. Ezt követően a dolgozatban elemzem az ország középhatalmi önértelmezését, ennek fogalmi hátterét Allan Patience a témával foglalkozó munkájának segítségével, valamint felvetem Ausztrália gazdasági függőségeit is, mint a kapcsolatait és lehetőségeit determináló tényezőket. Ezek után bemutatom Ausztrália kapcsolati dinamikáit Japánnal, Indonéziával, valamint a csendes-óceáni országokkal. Ezeken a példákon keresztül mutatom be, hogyan képes Ausztrália együttműködni, valamint milyen nehézségekbe ütközik kapcsolatépítése egyik legjelentősebb gazdasági partnerével, Japánnal; legnagyobb és legjelentősebb közvetlen szomszédjával, Indonéziával; valamint a csendes-óceáni régió számos kis méretű és lakosságú országával. Végül aktuális témaként a dolgozatban áttekintem Ausztrália megújult elköteleződését az Egyesült Államok mellett az AUKUS szerződés, valamint a Quad együttműködés ismertetésén keresztül, felvetve az elköteleződés potenciális hátrányait is az ország geopolitikai lehetőségeit illetőleg. A dolgozatban a Ausztrália egyedi nemzetközi kapcsolatainak ismertetésével egyetemben a középhatalmi státusz dinamikáját és értelmezését mutatom be, rávilágítva a témák jelentőségére napjaink nemzetközi kapcsolatainak színterén.

CSEPCSÉNYI GEORGINA ZSÓFIA
csepcsenyizsofia@gmail.com
Államtudomány
Osztatlan, 5. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Hárs András
egyetemi adjunktus, NKE ÁNTK

Japán a háborús bűnök árnyékában

Kulcsszavak: nemzetközi humanitárius jog; nemzetközi törvényszékek; alapvető emberi jogok; második világháború; Japán

Dolgozatomban a japánok által a második világháború alatt elkövetett háborús bűnöket vizsgálom nemzetközi jogi és társadalmi vonatkozásban. Hipotézisem szerint Japánban nem lettek megfelelően felelősségre vonva azok a katonai és politikai felsővezetők, akik részt vettek a bűncselekmények elkövetésében akár parancsok kiadásával, akár azok megállítására vonatkozó tettleges magatartás elmulasztásával. Kutatási kérdésem továbbá, hogy milyen történelmi és társadalmi okok vezettek az agressziós cselekményekhez, mik voltak a pontos történések, történt-e 1945 óta bocsánatkérés az áldozatok irányába Japán részéről, illetve milyen lehetőségei lennének Japánnak, amennyiben úgy döntene, hogy most a 21. században szeretné felelősségre vonni bűnöseit. Kutatásom deduktív kutatási módszertanokkal dolgozik. A strukturáltan feltárt, majd feldolgozott szakirodalomból kinyert információkat hasonlóság-különbözőség vizsgálatoknak vetem alá, közöttük ok-okozati összefüggéseket keresek, az így kapott eredményeket pedig leíró statisztikai módszerekkel prezentálom.

Kutatásomban először Japán történeti hátterét vizsgáltam és feltártam az akkori társadalmi és történeti események és az elkövetett bűncselekmények közötti okozati összefüggéseket. Ezek után a felelősségre vonás céljából életre hívott törvényszékek ítélkezési gyakorlatát tekintettem át és vontam le következtetéseimet, illetve kritikáimat. Végül ajánlásokat tettem arra az esetre, ha Japán úgy döntene, hogy közel 80 év távlatából szeretne felelősséget vállalni az eseményekért.

Konklúzióként elmondható, hogy a legsúlyosabb bűncselekményekért, mint például a 731-es egység, a Nankingi mészárlás, a Bataani halálmenet, a vigasztalónők rendszerének üzemeltetése és a halálvasút, nem történt meg a teljeskörű és megfelelő mélységű felelősségre vonás. Bár több nemzetközi törvényszék is felállításra került, még így is voltak olyan komplett vezetői rétegek (például a 731-es egység 16 vezetője), akik semmilyen számonkéréssel nem szembesültek. Az idáig vezető okok a 19-20.századi japán történelemben keresendők. Az okok többségét az oktatáshoz, a japán mentalitáshoz, az 1853-as kapunyitáshoz és az abból fakadó imperialista eszmék terjedéséhez lehet visszavezetni. Ami pedig a felelősségre vonást illeti, nem látom értelmét egy újabb törvényszék felállításának tekintve, hogy az elkövetők nagy része már elhunyt. Célravezetőbbnek tartom Japánt, mint szuverén államot felelősségre vonni és szembesíteni bűntetteivel.

CSERNÁK DORINA
dorina.csernak@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Zalai Anita
főiskolai docens, SZTE ÁJK

A gazdag Venezuela szegénysége – egy válság anatómiája

Kulcsszavak: Venezuela; kőolaj; Egyesült Államok; ellenzék; szankciók

Venezuela ma egy elképesztően mély, összetett és elhúzódó válságot él meg, amely immár egy évtizede tart. Ez annál megdöbbentőbb tény, mivel a latin-amerikai ország 110 évvel ezelőtt az első kőolajkitermelő országok között szerepelt. Habár Venezuela rendkívül gazdag nemesfémekben és egyéb ásványkincsekben is, a mindenkori politikai vezetése kizárólag az óriási kőolajtartalékokra építette a gazdaságot. A dolgozatban arra kerestem a választ, hogy milyen okok és tényezők vezettek Venezuela elszegényedéséhez, mivel hipotézisem szerint akár gazdag ország is lehetne. Hogyan jutott ilyen súlyos helyzetbe egy kőolajban bővelkedő ország? A dolgozat célja, hogy segítse a venezuelai helyzet jobb megértését. A kutatás során a témával foglalkozó szakkönyveket, tanulmányokat, szakelemzéseket, sajtócikkeket és napi híranyagokat használtam fel. A téma vizsgálata során arra fókuszáltam, hogy az elmúlt évtizedekben milyen politikai szereplők és milyen döntések vezettek az aktuális gazdasági, társadalmi és politikai válsághoz Venezuelában. Vizsgálódásaim során igyekeztem meghatározni, hogy milyen periódusokra bontható az egész folyamat, ennél fogva a munkám során a kronologikus elvet alkalmaztam. A Venezuelában kialakult monokultúra fenntartásához az Egyesült Államok is hozzájárult azzal, hogy a kezdetektől ő volt a legfőbb felvásárlója a venezuelai kőolajnak, és ezt a kizárólagos jogát féltékenyen őrizte. A jelen válság kialakulásához ezen túlmenően hozzájárult az is, hogy a kőolajkitermelésbe már évtizedek óta nem invesztáltak tőkét. Ráadásul, mivel más iparágakat sem futtattak fel, a diverzifikáció is elmaradt. A Venezuela számára kedvező világgazdasági periódusokban a kőolaj bevételből származó óriási összegeket elsősorban szociális célokra használták fel. A jelen válság a 2012-es negatív világgazdasági folyamatok következtében kezdett el kibontakozni. A politikai vezetésben bekövetkező személyi változás csak tovább rontott a helyzeten, így az egyre súlyosabb gazdasági és társadalmi problémákkal küzdő Venezuela időközben a nagyhatalmak szembenállásának terepévé is vált. A demokrácia teljes hiánya és az ország diktatórikus vezetése súlyos gazdasági szankciókat vont maga után az Egyesült Államok részéről. A politikai konfliktus csak tovább rontotta az ország helyzetét. A kőolajkitermelés 110 évének viszonylatában a hibás gazdaságpolitika és a merev politikai vezetés magyarázatot adnak Venezuela teljes elszegényedésére.

CSIFFÁRY ÁBEL
csiffary.abel@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Sulyok Katalin
egyetemi docens, ELTE ÁJK

"Grotiusi pillanat" a tengerjogban? Az éghajlatváltozás okozta tengerszint-emelkedés nemzetközi jogi következményei

Kulcsszavak: klímaváltozás; tengerszint-emelkedés; nemzetközi jog; nemzetközi kapcsolatok; nemzetközi érdekérvényesítés

A dolgozat az éghajlatváltozás egyik legégetőbb kihívását, a tengerszint-emelkedés hatását vizsgálja a kis szigetállamok tengeri jogosultságainak tekintetében. Figyelmet szentel a nemzetközi érdekérvényesítés lehetőségeinek vizsgálatára, így kiemelten a nemzetközi jogra és annak lehetséges értelmezésére. A szerző célja feltárni, hogy a nemzetközi jog eszközei miként járulhatnak hozzá az éghajlatváltozás okozta kihívások kezeléséhez – különös tekintettel a tengerjogi alapvonalak rögzítésének lehetőségére –, illetve, hogy a kisállamok hogyan érvényesíthetik a nemzetközi jogon keresztül érdekeiket.

A kutatás a hatályos szabályozás, különösen az ENSZ Tengerjogi Egyezménye (UNCLOS) rendelkezéseinek elemzésére épül. A dolgozat kitér a tengerszint-emelkedés földrajzi és társadalmi hatásaira, valamint vizsgálja az alapvonalak mozgó jellegének hagyományos értelmezését, majd bemutatja az értelmezés átalakulását, amely a szabályozás rugalmas alkalmazására törekszik a különösen érintett államok gazdasági szuverenitásának megőrzése érdekében.

A szerző arra a következtetésre jut, hogy ugyan az alapvonalak rögzítése jogszerűen megvalósítható lehet, azonban annak szükségszerű feltétele, hogy az érintett államok ezt gyakorlatukkal megalapozzák, illetve a nemzetközi közösség a rögzítés jogszerűsége tekintetében egyértelműbben fejezze ki támogatását. A dolgozat hozzájárul a nemzetközi jog alkalmazkodóképességének és dinamikájának megértéséhez, különös tekintettel az éghajlatváltozás okozta kihívásokra.

CSÍZIK BOGLÁRKA
csizikbogi@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Dunai Tamás
egyetemi adjunktus, SZTE BTK

Krúbi mint performansz

Kulcsszavak: Krúbi; alteregó; performansz; transzmedialitás

A dolgozat Krúbi, polgári nevén Horváth Krisztián, művészetét elemzi, különös hangsúlyt fektetve a társadalomkritikára és a transzmediális aspektusokra. Az elemzés központjában a III. Krúbi album áll, amely a forradalmárból lett zsarnokot követi végig az útján. A tézis-antitézis-szintézis keretei mentén három állomásra bontom a diszkográfiát: A Nehézlábérzés radikális lázadását, az ÖSZTÖNLÉNY önreflexív mélységét és a III. Krúbi önazonosságra törekvő szintézisét. A harmadik album mélyrehatóan ábrázolja a hatalom által torzított önképet. A dalszövegek szimbolikus rétegei az önkritika és a belső fejlődés dilemmáit rajzolják meg, miközben a történet végigvezet minket az én és az ösztön-én harcán.

A dolgozat érinti a politikai performanszok szerepét, pontosítva Brecht epikus színházát és Boal elnyomottak színházát, valamint a transzmediális világépítést Krúbi diszkográfiájában. A III. Krúbi-univerzumra jellemző, hogy a koncertek struktúrája, a videóklipek és a közösségimédia-megjelenés egységes narratívát teremtenek, melyben a befogadó aktívan formálja az élményt. A multimodális megközelítés révén Krúbi egyszerre reflektál a magyar közéletre és a populista politikai diskurzusra.

Krúbi zenéje túlmutat a hagyományos könnyűzenei kereteken: szatirikus, ironikus, provokatív és önreflexív módon tárja fel a társadalom és az egyén belső ellentmondásait. Krúbi nemcsak szórakoztat, hanem mélyebb társadalmi párbeszédet is kezdeményez, megújítva a magyar populáris kultúra kritikai eszköztárát.

CSOMA DALMA
csomadalma@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Dunai Tamás
egyetemi adjunktus, SZTE BTK

"Politieke Besties": Közszereplők és rajongóik a Resse-jelenség tükrében

Kulcsszavak: rajongói közösség; politikai RPF; Resse-jelenség; politikai RPS; politikai kommunikáció

2021 áprilisában két holland politikus kitalált szerelmétől volt hangos a TikTok nevű videómegosztó alkalmazás. A felhasználók parlamenti felvételekből és televíziós interjú részletekből zenés összeállításokat készítettek és osztottak meg egymással. A kis holland közösségből néhány napon belül nemzetközi fandom lett, ami több milliós nézettséget produkált a platformon. Ez a népszerűség végül odáig vezetett, hogy Rob Jetten és Jesse Klaver (a holland demokrata és zöld pártok frakcióvezetői) egy televíziós interjúban voltak kénytelenek elmagyarázni, hogy nincs szó titkos kapcsolatról, ők csak barátok, vagyis „politieke besties". Az eddigre kialakult „#resse" rajongói közösségnek ez nem szabott gátat, sőt, arra lettek figyelmesek, hogy Jetten és Klaver „rájátszanak" a shipre: humoros hozzászólásokat hagynak a videók alatt, vagy megosztják őket a közösségi média oldalaikon. 2024-ben az európai parlamenti választásokra egy romantikus történetet elmesélő közös kampányvideót készítettek, amibe egy rajongójukat is bevonták.

TDK dolgozatom fő célja a Resse-jelenség elemzésén keresztül feltárni a valós emberek, különösen a politikusok köré szerveződő, nem feltétlenül politikai hangvételű rajongói közösségeket. Esettanulmányi jelleggel vizsgálom a 2021 áprilisában kialakult fandom jelentősebb eseményeit, összehasonlítom más hasonló közösségekével, kihangsúlyozva ezzel az egyediségét. Külön részletesen bemutatom az RPF-et (Real People/Person Fiction), annak tematikáit, megítélését a rajongói közösségekben, valamint az alműfajait, mindezt példákkal illusztrálom.

Ezután külön elemzem a Resse-jelenséghez kapcsolódó rajongói alkotásokat, először a videós anyagokat, ugyanis ezekből alakult ki a fandom, majd a fanfictionöket. Ezeken keresztül ismertetem a közösség fejlődését, attitűdjének változását. Az átfogó vizsgálathoz segítségül hívom a fandom két tartalomgyártójával készített félig strukturált interjúkat.

A dolgozat végén reflektálok a magyar és szélesebb európai politikában megfigyelhető közösségi média kampányok előfordulására és hatékonyságára. Ezek fényében elmondható, hogy a Resse-jelenség elsősorban arra mutat rá, hogy az új generációk politikai részvételi formái nem feltétlenül összeegyeztethetők a klasszikus politikai aktivizmus modelljével. A részvételi kultúrának köszönhetően a fiatalok aktívan alakítják és kisajátítják ezeket a narratívákat.

CSORBA DÓRA
dracsorba03@gmail.com
Politikatudományok
BA, 4. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Berényi Zoltán
egyetemi docens, DE BTK

A hatalom árnyékában: a drogkartellek politikai hatása Mexikóban

Kulcsszavak: Latin-Amerika; bűnszervezetek; kábítószer-kereskedelem; korrupció; drogháborúk

A dolgozatom a mexikói drogkartellek tevékenységének bemutatására és elemzésére összpontosít, különös tekintettel arra, hogy milyen hatást gyakoroltak ezek a szervezetek az ország közbiztonságára, politikai életére, gazdaságára, valamint a mexikói társadalomra.

Először a kábítószer-kereskedelem, s az ehhez kapcsolódó illegális gazdasági tevékenységek által jelentett globális problémát tekintem át. Ezután bemutatom, milyen kapcsolat áll fenn a kábítószerek és a bűnözés között, vajon a drogok legalizálása megoldást jelenthet-e a problémára; a drogkereskedelem hogyan vált a bűnszervezetek elsődleges bevételi forrásává, s miért teremt ez politikai instabilitást. Utána a probléma Latin-Amerikában, pontosabban Kolumbiában való jelentkezését mutatom be, s elemzem, hogy hogyan volt képes a drog az erőszak és a megfélemlítés, valamint a korrupció és a gazdasági befolyás révén aláásni a kolumbiai állam tekintélyét. Ezt követően Mexikó példáján keresztül szemléltetem, hogy – különösképpen az ún. Intézményes Forradalmi Párt kormányzásának és a korrupció virágzásának idején – milyen összefonódás jött létre a drogkartellek és az állami intézmények között. Szakirodalmak és esettanulmányok segítségével bemutatom a Vicente Fox elnökségének idején kezdődött, s a Felipe Calderón kormányzása alatt kiteljesedett, „a mexikói drogháborúk" elnevezéssel illetett jelenséget. A drogháború alakulásának történeti áttekintésével képet alkothatunk arról, hogy milyen stratégiát követve próbálta a mexikói államnak megfékezni a kartelleket, valamint arról, hogy hogyan használják a kartellek a korrupciót és az erőszakot a politikai hatalom befolyásolására.

A dolgozatom végén azt állapítottam meg, hogy a Calderón-kormányzat katonai fellépése csak részleges sikereket ért el. Az Egyesült Államok támogatásával sem sikerült tartós eredményeket elérni, s ugyan sikerült legyengíteni a bűnszervezeteket, azonban nem tudtak teljesen gátat vetni azok működésének. Sőt, a drogháborúk súlyos társadalmi és gazdasági következményekkel is jártak. Arra a következtetésre jutottam, hogy a kartellek elleni fellépés nem korlátozódhat csak katonai beavatkozásokra, hiszen elengedhetetlenek az átfogó jellegű reformintézkedések, s mindenekelőtt a korrupció felszámolása.

CSŐKE NÓRA HANNA
csoke.nora2003@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Szaniszló Réka Brigitta
egyetemi adjunktus, SZTE ÁJK

Az Alliance of Sahel States együttműködés geopolitikai alapja

Kulcsszavak: Nyugat-Száhel; geopolitika; katonai együttműködés; Liptako-Gourma térség; terrorizmus

A Száhel-övezet az afrikai kontinensen az éghajlati öv mentén terül el, és az egyik legszegényebb régió a kontinensen, és olyan kihívásokkal néz szembe, mint például a terrorizmus, gyenge államiság, éghajlatváltozás, migráció. A 2020-as évek eleje óta sorra követnek el államcsínyeket az övezet országaiban, emiatt is szokás nevezni ezt a régiót puccsövezetnek. Katonai vezetés vette át a hatalmat 2021-ben Maliban, 2022-ben Burkina Fasoban és legutóbb 2023-ban Nigerben is. Ezen 3 ország jelenlegi vezetői 2023. szeptember 16-án jelentették be, hogy „Alliance of Sahel States" néven kollektív védelmi céllal együtt fognak működni.

Afrikában számos regionális együttműködés működik, azonban ezek sokszor nem tudják elérni céljukat. Felmerült bennem, hogy vajon ez az újabb szövetség mennyire lehet sikeres és miért is érzi szükségesnek ez a három állam az együttműködést. Kutatásom során arra a kérdésre adok választ, hogy mi a geopolitikai alapja Mali, Burkina Faso és Niger elsősorban katonai együttműködésének. Elemzésemet a geopolitika szempontjából végzem el. Foglalkozom a térség történelmével, földrajzával, demográfiai jellemzőivel. Elemzem az aláírt nemzetközi szerződés szövegét. A szerződés célkitűzéseit és a geopolitikai jellemzőket kötöm össze, és részletesen bemutatom a terrorizmust a régióban a biztonsági dilemma és defenzív-offenzív realizmus elemzési modellek segítségével. A Global Terrorism Index vizsgálatával vázolom a terrorizmus jellemzőit az együttműködés államaiban. Kauzális elemzési eszköz alkalmazásával részletesen bemutatom a térség instabillá válásának forrását, a 2012-es mali válságot, amely lehetőséget adott a terrorista szervezetek térnyerésének. Végül konstruktivista megközelítésből a nemzetközi- és regionális szervezetek vizsgálásával zárom elemzésem.

Dolgozatom és kutatásom hozzájárul az Afrikára fókuszáló, magyar nyelvű tanulmányok számának bővüléséhez.

CSÖPPÜS DÓRA
csoppus.dora@gmail.com
Kulturális mediáció
MSc, 3. félév

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Kar

Témavezető:
Dr.Varga Balázs
egyetemi docens, SZE AK

Határ menti városok kulturális imázsának vizsgálata, különös tekintettel Komárom és Komárno testvérvárosokra

Kulcsszavak: kulturális imázs;, kulturális identitás; régiós sajátosságok; kultúrához kapcsolódó attitűdök

Jelen tanulmány a kulturális imázs fejlesztésének lehetőségeit vizsgálja a határ menti városokra vonatkozóan, különös tekintettel egy nyugat-magyarországi régióra. Célom feltárni a szűken értelmezett kulturális imázs identitásformáló erejét, a benne rejlő lehetőségeket Komárom és Komárno testvérvárosok vonatkozásában, és vizsgálom az eddig még feltáratlan potenciálokat az imázsépítés és identitáserősítés tekintetében.

Tanulmányom fő kutatási kérdése Komárom és Komárno városok kulturális imázsának vonzóerő-fejlesztő hatása, annak fejlesztési lehetőségei, és a két város lakosságának kulturális identitásához köthető attitűdjeinek változása.

Dolgozatom továbbá rávilágít a határ menti városok kulturális imázsának olyan lehetőségeire és hiányosságaira, amelyeket a kutatásom eredményével remélhetőleg feltárok.

Mivel a folyamat vizsgálatához komplex módon közelítek, a vizsgálatom interdiszciplináris területekre is átnyúlik. Empirikus kutatásomat kérdőíves lekérdezés és interjúk eredményei alapozzák meg. A kutatás irányának további folytatására tett javaslataimmal reményeim szerint hozzá tudok járulni a városom és annak testvérvárosa kulturális imázsának emeléséhez, a „komáromi" identitásunk erősödéséhez, valamint a régió kulturális színvonalának emelkedésével a nemzetközi elismertség növekedéséhez.

DACZÓ DÉNES
daczodenes@uni.sapientia.ro
Kommunikáció és PR
BSc, 2. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Csíkszeredai Kar

Témavezető:
dr. Kovács Eszter
egyetemi docens, RO EMTE CSK

Koronázott legenda. A szépvízi Szent László-kultusz fejlődéstörténetének médiadiskurzusa (2007–2023)

Kulcsszavak: Szent László-kultusz; kultuszépítés; identitásépítés; szimbolikus térfoglalás;

A szépvízi Szent László-kultusz építése azért is figyelemre méltó, mert a település nem rendelkezik a lovagkirályhoz kapcsolódó művészettörténeti hagyatékkal, amely Erdély számos településén megtalálható, és szilárd alapot szolgáltat az erdélyi Szent László-kultusz számára.

A szépvízi Szent László-kultusz fejlődéstörténetének vizsgálata a médiatartalmak diskurzusának elemzésével lehetőséget nyújt a kutatás számára, hogy kirajzolódjon a kultusz építésének fejlődése, és rávilágítson olyan rejtett kódolásokra is, amelyek csak az évtizedes folyamat egészének vizsgálatával tárhatók fel.

A címben megjelölt 2007–2023-as időkeretet a feldolgozás során bővítenem kellett az 1990–2006-os időszakkal, hogy a kutatott téma folyamata ne torzuljon, és egyértelműen kimutatható legyen a kultuszfejlődés folyamatának korszakolása. A közel két évtizedet felölelő médiadiskurzus elemzése lehetővé tette a kultuszépítés hat jól elkülöníthető fejlődési szakaszának azonosítását.

A közel másfél évtizedes folyamat vizsgálata arra is választ adott, hogy a hatalmon lévő elit hogyan legitimálta a saját nézőpontját. A diskurzus tárgyát képező társadalmi jelenség, jelen esetben a Szent László-kultusz nem szorította ki a többi nézőpontot, mivel a folyamat médiadiskurzusában, a nyilvános térben más nézetek nem fogalmazódtak meg.

A vizsgált témakörben a szimbolikus térfoglalás meghatározó és ismétlődő elemként jelent meg. Az identitáskeresés, identitáserősítés és szimbolikus térfoglalás kapcsolatában szükségesnek tartottam azokat az előzményeket is beemelni a kutatásba, amelyek nélkülözhetetlenek a folyamat helyes értelmezéséhez.

A médiadiskurzus elemzéséből kibontakozó kultuszfejlődés sikere az építkező folyamatban rejlett. Az elit agendát és diskurzust uraló motivációja sem elhanyagolható, amelynek lenyomatát az elemzés során sikerült feltárni. A narratíva alakításában a témakapcsolás az évtizedes folyamatban szintén felszínre került. Szent László témája mellett más jellegű, a lokalitást érintő kérdések is megjelentek, vagy fordítva: a diskurzust formáló elit számára fontos, választókat mobilizáló értékkel bíró kérdések kapcsolódtak a kultuszépítés narratívájához. Következtetésem szerint ezek a témakapcsolások is hozzájárultak ahhoz, hogy a szépvízi narratíva, kultuszépítő folyamatával együtt képes volt ilyen időkeretben is a sajtó napirendjén szerepelni.

DANIEL SEPÚLVEDA
daniels@student.elte.hu
Kommunikáció és médiatudomány
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Szilágyi Gál Mihaly
egyetemi docens, ELTE BTK

On Implications of Generative Artificial Intelligence in Journalism: Why Media Practitioners Are Not That Safe as They (Hope to) Believe

Kulcsszavak: GenAI; AGI; LLM; augmented journalism; news algorithm.

The scope of generative artificial intelligence (genAI) systems in news production is unprecedented and expanding rapidly. This thesis explores these developments, arguing that, based on this trajectory, there is no compelling reason to suggest that media practitioners should continue to have their participation at the same scale as today – both in terms of employee numbers and individual tasks – if media corporations decide otherwise, once sufficient technology has been reached. To this end, a qualitative methodology was adopted, drawing on peer-reviewed publications and scholarly literature from leading experts in both the media and computing fields.

The exploration highlights the reconfiguration of media workers in response to the advance of a superintelligent news algorithm that aims to evolve into a (meta)cognitive system. It is concluded that, as the algorithm continues to progress in logical processes that replicate human thinking – and conceptually transcend it – we cannot overlook the potential outcome of many journalists shifting primarily to the role of supervisors. In a global news environment where journalism is predominantly focused on rapidly covered daily issues, with investigative journalism representing only a marginal proportion of the spectrum, we must consider the expendability of human involvement in news production as a viable alternative for media organizations in the decades ahead.

This stance emphasizes that the information society is at risk if we do not safeguard the values of humanity within the industry. It is proposed that, in the future, if human judgment in news-making continues to be involved at any level, it may well be because it will ultimately be a decision of the media outlets to include it – or of humanity, which demands it as a universal principle – rather than because there is no alternative artificial reasoning capable of mirroring our own in interpreting facts.

DAUBEK ADÉL
adeldaubek@gmail.com
Kommunikáció és médiatudomány
MA, 3. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi
Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Barna Róza Emília
egyetemi docens, BME GTK

A nemi szerepek és az anyaság diskurzusai a közösségi médiában: a "tradwife" mint TikTok-trend és társadalmi kontextusa

Kulcsszavak: nemi szerepek; közösségi média; TikTok; esztétikai munka; anyaság

A kutatás témája az online felületeken a hagyományos nemi szerepek reprezentációjának újra erősödésének vizsgálata, a Tiktokon található tradwife (traditional wife) trendbe beleillő videókon keresztül, a videókban látható női identitások megismerése. A készített videókat kategorizáltam videótípusonként és társadalmi kontextusukban értelmeztem azokat. A dolgozat a tradwife videókban megjelent női nemi szerepeket, anyai reprezentációkat értelmezi a szakirodalmi háttér segítségével. Az anyaság és a női szerepek ideológiai keretezését vizsgálja a szakirodalom valamit a tartalmat fogyasztók kommentjei alapján. A kutatási kérdéseim, hogy milyen női és anya szerepek jelennek meg a vizsgált videókban, milyen hasonlóságok vannak, amelyek átívelnek a trenden belül. Emellett pedig a trendben alkotó tartalomgyártók vizuális ábrázolását is vizsgálom az anyasággal és a feleségszereppel kapcsolatban. Tehát a fő megválaszolandó kérdésem az, milyen női szerepeket ábrázolnak a tradwife címke alatt alkotó nők és ez hogyan helyezhető el 2024-ben társadalmi kontextusban. A kutatásban az adatgyűjtés szakaszában virtuális etnográfiai kutatást végeztem el, ennek keretein belül 227 videót gyűjtöttem. Ezeket pedig az adatelemzés szakaszában vizualitás, retorika és az üzeneteik szempontjából vizsgáltam. Az adatelemzésemben a hasonlóságokat és a gyakran megjelenő trendeket mértem fel, ezáltal egy egységes képet alakítottam ki arról mit is jelent a tradwife tartalomtípus, és ezt követően a szignifikáns egyezéseket a társadalmi kontextussal és jelenségekkel párhuzamba hozom, mindemellett a szakirodalom releváns fogalmait is rávetítettem a megfigyeléseimre. Végül a tartalomgyártói munkát is értelmezem, mint a láthatatlan munkával párhuzamosan megjelenő munkafajta. A nők által megjelenített anyai identitásokat is feldolgozom, valamint az ezeket értelmező hozzászólásokat. A kutatás az online platformok és a nemi szerepek, mint trendek megjelenéséről ad szélesebb tudáskészletet, emellett azt is megmutatja, milyen szerepek, vizuális jegyek társulnak egy bizonyos online identitáshoz a közösségi médiában. Emellett a hagyományos női nemi szerepek kortárs megerősödésének a társadalmi diskurzusát vizsgálom ezzel a kutatással. A női identitások vizsgálata úgy, mint reakciók a társadalmi folyamatokra hasznos az online trendek értelmezésében, így a tradwife trendet kontextualizálhatjuk, mint válaszreakció valamilyen társadalmi változásra, történésre.

DAVID MATHISSON
davidmathisson@gmail.com
Nemzetközi kapcsolatok
MA, 2. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Frank Lovett
professzor, Washington University in St. Louis

Decentralized Economic Activism: Analyzing the Roles of Populism, Economic Anxiety, and Other Relevant Factors in the GameStop Stock Surge

Kulcsszavak: decentralized economic activism; populism; economic anxiety; social media; investment

On January 28th, 2021, the stock price of GameStop (GME) reached $485, around 20 times the stock's price at the beginning of the month. The volume of daily shares traded on the 28th was nearly 200 million, almost 20 times as many shares as are traded in a typical day. This event, known as the GameStop stock surge, was caused by millions of traders on r/WallStreetBets (WSB). WSB investors frequently expressed sentiments of populism, economic anxiety, religious and quasi-religious behaviors, rational economic investment motivations, and meme culture. I assigned several letter codes to each of the 100 most upvoted posts on WSB (all of which were upvoted by at least 100,000 separate investors). I analyzed the assigned letter codes, which revealed associations between religious sentiments, Keith "DeepFuckingValue" Gill, and Happy codes, as well as economic anxiety, populism, and angry codes. This analysis excluded the possibility of rational economic investment motivations or meme culture as significant motivating factors.

An analysis of the quantitative data and investors' political philosophy further supported this hypothesis, finding a combination of populism and economic anxiety as the most significant influence on the GameStop stock surge among the investigated factors. This analysis found WSB to be racism-opposed, supportive of intraclass solidarity, and slightly Democratic-leaning, but mostly apolitical. The four key formative events of the WSB investor political philosophy are the counter-counter-hegemonic restriction involving Robinhood, Citadel, and Melvin Capital, the media misinformation during and after the GameStop stock surge, the 2008 financial crisis along with economic anxiety caused by it, and anger at the deprivation of economic mobility exacerbated by the COVID-19 pandemic (but present before it). I discussed future possibilities for WSB as a relevant economic and political entity on the basis of this information, establishing it as a modern example of decentralized economic activism. Individuals, at scale and without being coordinated by a managed individual or group, made economic decisions in order to facilitate a particular result. This was materially different from, for example, a boycott, which is traditionally coordinated by an organizing body, creating new opportunities for an evolving activist model.

DE RE ATTILA LUIGI
luigibob2002@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 4. félév

Budapesti Metropolitan Egyetem
Üzleti, Kommunikációs és Turisztikai Kar

Témavezető:
Bódis Gábor
egyetemi adjunktus, METU ÜKTF

Z generációs Tinder kapcsolatok, avagy a Tinder hatása a Z generációs randizási szokásokra

Kulcsszavak: online társkeresés; párkapcsolat; üzletpolitika; Tinder függőség

Szakdolgozatom fő célja az, hogy bemutassam milyen hatással bír a Tinder társkereső alkalmazás a Z generációsok randizási szokásaira. Kutatásom központi kérdése: a Tindernek valóban nem célja, hogy felhasználói megtalálják potenciális partnerüket a társkereső alkalmazáson belül – kialakítsanak egy hosszútávú kapcsolatot – és helyette inkább az alkalmi randizás irányába terelje felhasználóit a profitmaximalizálás érdekében?

A kérdésem megválaszolásához górcső alá vettem a szerelem meghatározását, a hosszútávú és rövidtávú kapcsolatok, illetve az online randizás és a társkereső alkalmazások definícióját, a randizás, az online társkeresés és a társkereső alkalmazások történetét és utóbbi kettő fejlődését. Továbbá betekintést nyertem a Tinder létrejöttébe, annak evolúciójába és az alkalmazás működésébe. Az alkalmazás üzletpolitikáját is szemügyre vettem. Ezenkívül megvizsgáltam a Tinder használati motivációkat felhasználói oldalról, utánanéztem a Z generáció általános jellemzésének és randizási szokásainak. Az elméleti háttér kiaknázása után empirikus kutatásokkal, avagy online, nem reprezentatív kérdőíves kutatással, Z generációs Tinder felhasználói, generációkutató és szexuálpszichológus mélyinterjúkkal igyekeztem alátámasztani hipotéziseimet.

Kutatásom során arra a megállapításra jutottam, hogy a Tindernek nem célja felhasználóinak manipulálása az alkalmi randizás irányába a tartós párkapcsolatok helyett a profitmaximalizálás érdekében. Felhasználóit inkább a függőséget okozó swipe funkcióval tartja meg. A Tinder célja megállapításaim szerint az, hogy platformot biztosítson felhasználói számára a társkereséshez, ismerkedéshez, barátkozáshoz, online cseteléshez és egyéb tevékenységekhez, amik emberekkel való interakciót igényelnek. A Tinder ma már nem csak egy társkereső, hanem közösségi platform is egyben, mint például a Messenger vagy az Instagram. Ez az applikáció folyamatosan igazodik a felhasználói igényekhez, ezzel is görbe tükröt mutatva akár a Z generációnak saját randizási és párkapcsolati szokásairól, igényeiről.

DEMÉNY BARBARA
demenyabarbara@uni.sapientia.ro
Kommunikáció és PR
BSc, 4. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Csíkszeredai Kar

Témavezetők:
dr. Bíró A. Zoltán
egyetemi tanár, RO EMTE CSK
dr. Székely Kinga-Katalin
egyetemi adjunktus, RO EMTE CSK

„Milyen települést szeretnék?" Egy faluközösség adottságainak és elvárásainak elemzése

Kulcsszavak: helyi fejlesztés; kultúragazdaság; közösségi tudás; Sepsibükszád

Dolgozatomban egy székelyföldi település, a Kovászna megyei Sepsibükszád (Bixad, Kovászna megye, Románia) kapcsán vizsgálom azt, hogy milyen kapcsolat, összefüggés lelhető fel a település értékei / adottságai és a helyi tudás, a faluközösség által megfogalmazott értelmezések, igények között.

A térség adottságait és értékeit szakmai források alapján mutatom be. Az elemzési fejezet két részből épül fel, az első rész tartalmazza azokat a helyi értékeket és adottságokat, amelyek szerepelnek a szakmai forrásokban és értékessé teszik a települést. A második elemzési rész azon nyílt válaszok feldolgozását tartalmazza, amelyek a település értékeivel / adottságaival, legfontosabb megvalósításokkal és jövőbeni fejlesztésekkel kapcsolatban szerepelnek a kérdőívben. Az elemzési részt követően Christopher Ray meglátásait ismertetem röviden. Christopher Ray a kultúragazdasági megközelítés kapcsán kiemeli, hogy a helyi adottságok és értékek sok esetben nincsenek benne a helyi identitásban, a helyiek nem tartják fontos értékeknek, amelyekre fejlesztést lehetne alapozni.

A tanulmány a mindennapi tudás és lokális identitás tényezőit ismerteti, megvizsgálja, hogy a szóban forgó település a kapcsolódó szakirodalmi anyagok szerint milyen természeti, történelmi, kulturális és mai intézményi/közösségi adottságokkal, értékekkel rendelkezik, illetve azt, hogy ezek az értékek miként jelennek meg a helybéliek körében, a helyi közösségi tudásban.

Kísérleti jellegű kutatásom célja annak ismertetése, hogy a szakmai források által leírt helybéli értékek, illetve ezzel kapcsolatban a helyi lakosok közösségi tudása mennyire fedi egymást, a helyi közösség mennyire van tudatában annak, hogy milyen értékekkel rendelkezik a település. A tanulmány induló szakmai keretét a csíkszerdai Sapientia másodéves Kommunikáció és PR szak hallgatói által végzett csoportos kutatás képezte, amelyben magam is részt vettem. A kérdőíves adatbázis és az interjús anyagok egy része jelen dolgozatba is beépítésre került.

DEMETER FERENC
demeter.ferenc@student.kv.sapientia.ro
Diplomácia és interkulturális tanulmányok
MSc, 2. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Kolozsvári Kar

Témavezető:
dr. habil. Murádin János Kristóf
egyetemi docens, RO EMTE KVK

Szélsőjobboldali jelképrendszerek a rendszerváltás utáni Romániában

Kulcsszavak: szélsőjobboldal; jelképek; jelképrendszerek; szimbólumok; extrémista mozgalmak

A "Szélsőjobboldali jelképrendszerek a rendszerváltás utáni Romániában és Magyarországon" című dolgozatomban részletesen vizsgálom a szélsőjobboldali csoportosulások által használt kulcsszimbólumokat és azok politikai és társadalmi hatásait, valamint a rendszerváltás utáni Romániában és Magyarországon megjelenő extrémista mozgalmak jelképrendszereit. Kitérek a szélsőséges szimbólumok és ideológiák hátterére, és rámutatok a szélsőjobboldali politikai pártok előretörésére a posztkommunista társadalmakban, hiszen célom megérteni az e jelenségek mögött meghúzódó társadalmi dinamikákat annak érdekében, hogy ezeket sikeresen értelmezhessem.

A dolgozat további részében a szervezetek által alkalmazott stratégiákba is belemerülök, külön kiemelve a legitimitás megszerzésére és a nacionalista érzelmek fenntartására irányuló törekvéseket, valamint külön beszélek a jogi korlátozáskoról is, hiszen ezek is nagyban befolyásolhatták ezeket a szimbólumokat. Ugyanakkor hangsúlyozom a jelképek mögött álló csoportok társadalmi és történelmi kontextuson belüli elemzésének fontosságát, hogy ne csak a szimbólumokra összpontosítsunk – a jelenségek teljes körű megértéséhez szükséges a társadalmi, politikai és kulturális összefüggéseket is figyelembe vegyük.

DÉNES DORKA
denesdorka.dd@gmail.com
Marketing
MSc, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

KINÁL DÁNIEL
kinaldani@student.elte.hu
Közösségi és civil tanulmányok
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Kövér-Van Til Ágnes
egyetemi tanár, ELTE TÁTK

LMBTQ+ Budapest – LMBTQ+ identitásalkotás 2024 Budapestjén

Kulcsszavak: LMBTQ; identitás; habitus; közösség; Budapest

A tanulmány célja a budapesti LMBTQ+ közösség identitásalkotási folyamatának vizsgálata a magyar társadalmi viszonyulások és jogi környezet kontextusában. A kutatás központi kérdése, hogy a magyar társadalom negatív attitűdjei és a korlátozó jogszabályi környezet hogyan befolyásolja a közösség tagjainak identitásképzését, illetve milyen csoportosulások rajzolódnak ki a közösségen belül. Az eredmények azt mutatják, hogy a jogi és társadalmi szigorítások jelentősen beszűkítik az LMBTQ+ egyének identitásalkotásának terét, és komoly akadályt jelentenek az önelfogadás, valamint a látható identitásvállalás szempontjából. Az ehhez kapcsolódó, gyakran ellenséges közbeszéd tovább fokozza a kisebbségi stresszt és az internalizált homofóbia megjelenését. A kutatás félig strukturált interjúk módszerével készült, amelyek során LMBTQ+ civil szervezetek és a budapesti közösség tagjai osztották meg tapasztalataikat. Az eredményekből kiderül, hogy bár Budapest relatíve befogadóbb és nyitottabb légkört nyújt, mint a vidéki régiók, ugyanakkor belső feszültségek is megfigyelhetők, különösen a különböző identitáscsoportok között. A baráti csoportok megtartó ereje és a kedvezőbb városi környezet mindazonáltal sokaknak lehetőséget biztosít egy teljesebb önazonosság elérésére. A tanulmány rávilágít arra is, hogy a globális média és a közösségi platformok egyfelől segítik az információhoz jutást és a támogató hálózatok kiépülését, másfelől erősítik a polarizációt és a belső konfliktusokat. Ezek az ellentmondások többnyire abból fakadnak, hogy a különböző szexuális orientációk, nemi identitások, valamint az osztály- és generációs eltérések egyaránt alakítják a közösségen belüli erőviszonyokat. A kutatás relevanciája abban rejlik, hogy hozzájárul a magyarországi LMBTQ+ közösség helyzetének jobb megértéséhez.

DÉNES KORNÉL MÁTÉ
dkornel98@gmail.com
Politológia MA
MA, 2. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezetők:
Dr. Navracsics Tibor
egyetemi docens, ELTE ÁJK
Dr. Benedek István
egyetemi adjunktus, ELTE ÁJK

Legitimáció, innováció és stabilizáció – elméleti meghatározások és intézményi megoldások a versengő autokráciákban

Kulcsszavak: versengő autokráciák; legitimáció; rezsimstabilitás; intézményrendszer

A tanulmány a versengő autokráciák legitimitásának, innovációs képességeinek és stabilitásának elméleti kereteit és intézményi megoldásait vizsgálja. A kutatás célja, hogy betöltse a politikatudományban fellelhető szakirodalmi űrt, különösen a szürkezónában elhelyezkedő rezsimtípusok legitimitásának megértésében. A tanulmány három fő részből áll: az első rész bemutatja a legitimitás általános és specifikus koncepcióit a versengő autokráciák kontextusában; a második rész az intézményi tényezőkre koncentrál, amelyek befolyásolják ezen rezsimek legitimitását és stabilitását; a harmadik részben pedig a kutatás megállapításai és a jövőbeni kutatási irányok kerülnek kifejtésre. A munka célja, hogy új lendületet adjon a hazai tudományos diskurzusnak a szürkezónás rezsimek területén, és hozzájáruljon a politikatudomány legitimitási mechanizmusokkal kapcsolatos elméleti és gyakorlati tudásának bővítéséhez.

DOBOS GÁBOR
gabordobosfb@gmail.com
Szociológia
BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:
Dr. Sztárayné Dr. Kézdy Éva Rita
egyetemi docens, KRE BTK
Dr. Török Emőke
egyetemi docens, KRE BTK

A karizmatikus uralom megjelenésének vizsgálata Orbán Viktor Facebook oldalán az orosz-ukrán háború kitörését követő három hétben

Kulcsszavak: karizma; Facebook; kvantitatív; szövegelemzés; Orbán Viktor

Dolgozatom a karizmatikus uralom megjelenését vizsgálja Orbán Viktor Facebook kommunikációjában az orosz-ukrán háború kitörését követő három hétben. A korábbi empirikus eredmények alapján Orbán Viktor karizmatikus vezér, karizmája hozzájárul a választásokon szerzett kétharmados felhatalmazás megszerzéséhez. A dolgozat a más szerzők által megfigyelt jelenséget vizsgálja eltérő módszerrel és más csatornán. A Facebookon a politikusok személyes oldalaikon keresztül a társadalom széles rétegeit érik el. A csatorna további előnye, hogy adatokat közöl az elért interakciókról, mint a megosztások, lájkok és kommentek. A legnagyobb kihívást a korábbi szerzők kvalitatív-empirikus eredményeinek és feltárt dimenzióinak illesztése jelentette az általam alkalmazott kvantitatív módszerhez. Kutatásom fő kérdései: hogyan és milyen arányban jelennek meg a karizmatikus rendszer elemei, valamint a karizmatikus vezér személyes jellemzői a vizsgált időszakban. A kérdések megválaszolásához a háború időszaka ideálisnak mondható. Először, a karizmáról szóló szakirodalom alapján háborús helyzetben különösen eredményesen érvényesülnek a karizmatikus vezetők. Másodszor, feltételezem, hogy a háború kitörése olyan váratlan esemény, amelyre nem álltak rendelkezésre a választók által validált kommunikációs stratégiák, panelek. A kutatás módszertana kvantitatív tartalomelemzés, az eredményeket főként leíró statisztikával mutatom be. Egyes hipotéziseim esetében azonban kereszttáblát és egyszempontos varianciaanalízist alkalmaztam. A korpusz az orosz-ukrán háború kitörését követő három hetet öleli fel, és 88 posztot vizsgál. Az időszak minden posztja bekerült az elemzésbe. A dolgozat legfőbb eredményének azt tartom, hogy a karizma megfigyelhető a Facebookon, ahol rövid, vizuális kommunikációban gazdag tartalmak vannak jelen. Az egyik állításom tehát, hogy a Facebook posztok alkalmasak a karizma megfigyelésére. Ugyanakkor az adatok azt mutatják, hogy a karizmatikus rendszer elemeinek megjelenési gyakorisága eltérő a korábbi eredményektől. A karizmatikus elemek megjelenése szignifikánsan növeli a posztok megosztásának várható gyakoriságát. Eredményeim igazolják, hogy Orbán Viktor Facebook kommunikációjában megfigyelhető a karizmatikus uralom mint rendszer, és a karizmatikusság mint személyes jellemvonás.

DR. SZALAI DOROTTYA
szalaid1989@gmail.com
Buddhista tanító
BA, 6. félév

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola

Témavezető:
Szathmári Botond
főiskolai adjunktus, TKBF

A kommunikáció fejlesztése a buddhizmus ügyes eszközeivel a hétköznapi életben

Kulcsszavak: hétköznapi élet; buddhizmus; burn-out; mindfulness; gyakorlás

A fogyasztói társadalom a kapitalista gazdasági fejlődés egyik terméke. A fogyasztói társadalom hedonizmust szül, szétrombolja a társadalmi integrációt biztosító értékrendszert. És ekkor érkezik el az egészségügyi szakember életében a burn-out. De mi lehet a megoldás ennek elkerülésére? Pályamunkámban szeretném bemutatni, hogy a buddhizmus eszméi milyen ügyes eszközökkel tudnak segítséget nyújtani a kommunikáció fejlesztésére a világi emberek számára a mindennapjaikban, elsősorban az egészségügyben dolgozó szakembereknek. Hiszen a konfliktus ember és ember között leggyakrabban a nem megfelelő kommunikáció miatt alakul ki. Közforgalomban (gyógyszertárban) dolgozom 10 éve gyógyszerészként. A COVID járvány alatt elérkezett nálam is a kiégés, ezért keresnem kellett valamit. Valamit, ami megtart a pályámon, és ezt a valamit a buddhizmusban találtam meg. A buddhizmust mint vallást tartják számon, pedig egy életmód, filozófia. Nagyon fontos tanítása az éberség, a tudatos jelenlét gyakorlata, ami a gyógyszerészi pályán tartott. Ezt a gyakorlatot szeretném bemutatni pályamunkámban és a tapasztalataimat egy magasabb szintre fejleszteni, amit tovább tudok adni a kollégáknak, akik szintén a kiégés felé sodródnak. Erre megoldás lehet a mindfulness avagy a tudatos jelenlét, ami a buddhizmusban a satipaṭṭhāná, világi ember számára egyszerűbb gyakorlási módszer. És érdemes a világi embereknek a buddhizmus eszméiből is pár tanítást elsajátítani, amik megkönnyítik a napi munkát. Tan Kapuja Buddhista Főiskola végzett hallgatója vagyok, ahol dharma tanító diplomát szereztem idén. Alap végzettségem gyógyszerész. A megszerzett tapasztalataimat szeretném átadni fogyasztható formában az egészségügyben dolgozó kollégáknak, hogy eredményesebb legyen a beteg/vásárló és a szakember találkozása az egészségügyi intézményekben. A fogyasztói társadalom igénye is kielégül, hiszen minőségi szolgáltatást kap, amire vágyik a termékkel, tanáccsal, segítséggel együtt, és a szakember sem ég ki munkája során. Win-win helyzetet teremtve.

DUDÁS BERTALAN FÜLÖP
dudasbertalanfulop@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
MA, 1. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Molnár Anna
egyetemi tanár, NKE HHK

Az Európai Unió célkitűzései és elért eredményei az EU-ASEAN kapcsolatok terén a 2012–2017-es időszakban

Kulcsszavak: EU; ASEAN; külkapcsolat; diplomácia; EEAS

Az Európai Unió és a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége 35 éve tartó diplomáciai kapcsolatának felvételének évében, 2012-ben, a felek az együttműködésüket még magasabb szintre emelték. Meghatározták Bandar Seri Begawan Cselekvési Tervet, amely a 2013 és -2017 közötti időszakban az ASEAN-EU Megerősített Partnerség elmélyítésének elérését tűzte ki célul. Ez a 90 feladatból felépülő Cselekvési Terv olyan együttműködési területeket fed le, mint a politika, biztonságpolitika, gazdaság, társadalmi és kulturális kérdések, valamint ASEAN intézmények. Mivel ilyen nagy mennyiségű, konkrét feladatot tartalmazó tervre nem volt példa még az ASEAN-EU kapcsolatok során, így ennek kimenetele a feleknek óriási jelentőséggel bírt. Amennyibben kevés vagy szinte semmi nem valósul meg a kitűzött célokból, az hatalmas arcvesztés az Európai Unió külpolitikája szempontjából, illetve az ASEAN Titkárságának, amely tagországainak akár a regionális integrációba vetett hitét is meginogtathatja. Természetesen a felek nem engedhetik meg maguknak ezt, ennek ellenére számos kérdést vet fel egy ilyen mértékű és ilyen ambiciózus projekt. Lehetséges-e egyáltalán teljesíteni minden meghatározott pontot? Milyen feltételek teljesülése alapján beszélhetünk arról, hogy egy együttműködési pont sikeres-e? Milyen összetételű támogatásra van szükség, elég csak pénzügyileg finanszírozni? Milyen mértékben teljesül az EU a régióra meghatározott külpolitikai stratégiája? Ebből mit és milyen formában tapasztalnak meg az uniós tagállamok polgárai? Megvizsgálom, hogy miért éppen az adott feladatokra helyeznek a felek hangsúlyt. Továbbá, kutatásom során a meghatározott feladatokra létrehozott közös együttműködési programokat vizsgáltam. A kutatás elkészítésénél olyan forrásokat elemeztem, mint az Európai Unió, Európai Tanács, Európai Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat adatbázisai. Vagy éppen a Kereskedelmi Világszervezet és az INTERPOL archívumai.

A kutatásom várhatóan megválaszolja, hogy a kitűzött célok megvalósításáért létrehozott programok és – összességében – a Cselekvési Terv a felek szerint sikeresek voltak. Továbbá, előreláthatólag arra is rámutat, hogy a jövőben hogyan befolyásolta a felek viszonyát és együttműködésének intenzitását.

DUDÁS MÁRK
dudas.mark07@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 9. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Jog- és Államtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Pócza Kálmán
egyetemi docens, PPKE BTK

A közjó fogalma Aquinói Szent Tamásnál John Finnis munkásságának tükrében

Kulcsszavak: Aquinói Szent Tamás; John Finnis; közjó; közjog

E dolgozat célja Aquinói Szent Tamás közjóról alkotott gondolkodásának John Finnis természetjogi munkásságával való egybevetése. Aquinói Szent Tamás természetjogi munkássága a filozófiai és jogelméleti gondolkodás egyik legfőbb sarokpontjának tekinthető, a közjóról és közjogról alkotott felfogása pedig államelméleti szempontból is megkerülhetetlen. Gondolkodásának aktualitását tükrözi a közjó tamási recepciójának Finnis-féle vonulata, ugyanis a közjó erényelmélet-alapú megközelítése napjainkban egyre inkább háttérbe szorul. A Doctor Angelicus és John Finnis a közjó egy – annak politikai filozófiai gondolatánál mélyebb valóságát megmutatva – olyan lehetséges értelmezését adja, amely a mindennapok döntéshelyzeteit is szem előtt tartva tesz az emberek boldogulásáért.

A kutatás lényege a közjó fogalmának megvizsgálásában áll, hiszen Aquinói Szent Tamásnál a recta ratio értelmében a helyes emberi cselekvésnek a közjóra és az igazságosra kell irányulnia. Amíg az arisztotelészi emberkép a társadalomban betöltött szerephez kötődik, addig Aquinói Szent Tamás perszonalista antropológiával áll hozzá a személyhez. A személy méltóságából és jóságából is fakad az, hogy a törvény helyes alkalmazása és a közjó a helyes emberi természeten keresztül a legfőbb okra, Istenre vezethető vissza. A kutatás lényegi elemét képezi továbbá a helyes állam- és kormányforma kérdéséről alkotott tamási vélemény feldolgozása és értékelése. Mindezek tekintetében kerülnek elemzésre John Finnis Natural Law & Natural Rights, illetve Aquinas: Moral, Political, and Legal Theory c. művei. A Természetjog és természetes jogok vonatkozásában kiemelt figyelem helyeződik Finnis szubszidiaritásról, jó élethez szükséges alapelvekről (basic forms of human good), továbbá a gyakorlati észszerűségről (practical reasonableness) alkotott koncepcióira.

Ennek tükrében a kutatás célja egy olyan újszerű megközelítése Aquinói Szent Tamás közjóról alkotott gondolkodásának, amely tárgyalja az erények, az igazságosság és az emberkép fogalmát, illetve ezzel párhuzamosan megvizsgálja a helyes állam- és kormányformát a törvények helyességével egyetemben, egyúttal tükrözi Finnis kortárs megfontolásait. Ennek megfelelően a dolgozat újszerű következtetése, hogy a közjóban való részesedés elérésnek érdekében a posztmodern korban is tud aktuális és időszerű lenni Aquinói Szent Tamás közjóról alkotott gondolkodása John Finnis munkásságának tükrében.

DULOVICS MÁTÉ ANDRÁS
dulovics.andras@gmail.com
Politológia
BA, 3. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Jancsó András
egyetemi tanársegéd, PPKE BTK

Margaret Thatcher oktatáspolitikai intézkedéseire érkezett reakciók a The Salisbury Review oldalain

Kulcsszavak: Margaret Thatcher; oktatáspolitika; konzervativizmus; neoliberalizmus; Nagy-Britannia

A dolgozat Margaret Thatcher brit miniszterelnök 1979 és 1990 közötti oktatáspolitikai intézkedéseire adott konzervatív reakciókat elemzi, a The Salisbury Review folyóiratban megjelent írásokon keresztül. A kutatás központi kérdése, hogy a brit tradicionális konzervativizmus képviselői hogyan reagáltak a thatcheri kormány gyakran neoliberális alapokon nyugvó reformjaira az oktatás területén.

Kutatásom módszertani alapja szövegelemzés volt, amely során a folyóirat 1982 és 1990 között megjelent számaiban azonosított, oktatáspolitikával foglalkozó esszéket elemeztem.

A kutatás feltárta, hogy a vizsgált időszakban összesen nyolc olyan esszé jelent meg, amely kifejezetten a thatcheri oktatáspolitikai reformokra reflektált, ez viszonylag alacsony érdeklődést jelez az oktatáspolitika iránt a korabeli brit konzervatív közegben.

Kutatásomból kiderül, hogy a The Salisbury Review szerzői bírálták a központosított oktatásirányítást, amely szerintük túlzott állami kontrollt eredményezett és csökkentette az oktatási intézmények és tanárok autonómiáját. Kritikusan értékelték a bürokrácia növekedését, amely nem csupán az adminisztratív terheket növelte, hanem a politikai befolyásolás lehetőségét is megteremtette. Ugyanakkor a reformok némelyike vegyes fogadtatásban részesült, például a szabad iskolaválasztás és az iskolák teljesítményalapú finanszírozása megítélésében eltérő véleményekkel találkozhatunk.

Dolgozatomban érintőlegesen foglalkozom a multikulturalizmus kérdésével is, amely szintén megjelent az oktatási reformokkal kapcsolatos kritikákban. A vizsgált időszakban nyolc olyan esszét azonosítottam, amelyek az oktatási rendszerben jelenlévő multikulturalizmust jelenségét tárgyalták, kitérve annak kihívásaira az integráció és a kulturális egység vonatkozásában.

EIFRIED PETRA
eifriedpetra@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Sziebig Orsolya Johanna
egyetemi adjunktus, SZTE ÁJK

Az Európai Unió bővítésének kihívásai a balkáni államok csatlakozásának fényében, tekintettel az európai identitás kérdésére

Kulcsszavak: EU; Nyugat-Balkán; európaiság; identitás; bővítés

Az Európai Unió bővítésének kihívásai a balkáni államok csatlakozásának fényében, tekintettel az európai identitás kérdésére című dolgozatom központi kérdései: Milyen szerepet játszik az európai identitás a bővítési folyamatban? Milyen akadályok és lehetőségek jellemzik a nyugat-balkáni államok EU-tagságát? Hogyan alakul az EU bővítési politikájának jövője? A kutatás kvalitatív módszereken alapult, elemzésre kerültek az EU bővítési politikájára vonatkozó dokumentumok és a témához kapcsolódó szakirodalom, valamint interjúkat készítettem Várhelyi Olivér biztos kabinettagjaival.

A nyugat-balkáni bővítés kapcsán kiemelten vizsgáltam a térség geopolitikai és kulturális sajátosságait, az európai identitás szerepét a csatlakozás során, valamint a bővítési folyamat akadályait, például a posztkonfliktusos helyzetek kezelését, az etnikai és vallási sokszínűséget és a demokratikus intézmények stabilitását. Kutatásom hangsúlyozza, hogy az európai identitás a bővítés kulturális és politikai kohézióját biztosítja, miközben kiegészíti a nemzeti identitást. Javaslatokat fogalmaztam meg az EU bővítési politikájának újragondolására, a nyugat-balkáni országokkal való szorosabb együttműködésre.

EIPLI DOMINIKA EVELIN
eiplidominika@gmail.com
Szociálpedagógia
BA, 7. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Gazdaságtudományi, Egészségtudományi és
Szociális Kar

Témavezető:
Fazekas Elek
egyetemi tanársegéd, KRE GESZK

A tanodák szerepe a társadalmi egyenlőtlenségek mérséklésében: Pierre Bourdieu tőkeelméletének aspektusában

Kulcsszavak: tanoda; tőkeelmélet; társadalmi tőke; társadalmi kohézió; hátránykompenzáció

Jelen tanulmány a tanodák hátránykompenzáló szerepét vizsgálta, Pierre Bourdieu által leírt tőkeegyenlőtlenségek kontextusában. Kiemelt figyelmet fordítva arra, hogy a tanoda tevékenységei és szolgáltatásai milyen mértékben képesek hozzájárulni a társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődésének megszakításához és mérsékléséhez.

A dolgozat tematikája három kulcsfontosságú tényező köré épül; a társadalmi egyenlőtlenségek és a szocioökonómiai háttér összefüggéseire, Pierre Bourdieu tőkeelméletére, és a tanodák alternatív intervenciós tevékenységére.

Az említett aspektusok, valamint a szakirodalmi elemzés alapján az alábbi hipotézisek lettek megfogalmazva:
H.1.: A tanoda intézménye extrakurrikuláris jellegéből, illetve az oktatási rendszer diszfunkcióiból adódóan hozzájárulhat a Bourdieu által leírt tőke egyenlőtlenségek mérsékléséhez vagy megszakításához.
H.2.: A tanodákban kialakított szociális kapcsolatok és mentorálási programok növelik a diákok társadalmi tőkéjét, ami elősegíti a közösségi integrációjukat és a társadalmi kohéziót.

A kutatási kérdések és a hipotézisek figyelembevételével a tanulmány kutatási szakasza egyaránt magába foglalja a kvalitatív és kvantitatív módszertani megközelítéseket. A dolgozat középpontjában a már meglévő empirikus kutatások részletes elemzése áll, amelyet félig strukturált interjúk és kérdőívek adatai egészítenek ki. A kérdőíves adatgyűjtés alacsony elemszáma okán a kapott eredményeket a tanoda működésének előzetes feltérképezésére használtam fel. E tényezők jellemzői hangsúlyozzák a célcsoport korosztályi sajátosságait. Ennek ismeretében két egységre bontottam az interjú felépítését; félig strukturált kérdésekre és élménypedagógiai elemekre A kapcsolati háló elemzését így kártyák, rajzok és interjúelemzés segítségével végeztem az Atlas.ti elemzőprogramban.

Az elemzésből kirajzolódik, hogy a tanodaintézmények a diákok társadalmi mobilitását elsősorban nem anyagi hozzájárulással, hanem a kulturális és társadalmi tőke erősítése révén támogatják. Továbbá a tanodaintézménynek jelentős hatása van a diákok szociális és kapcsolati hálójára. Tehát a diákok a tanodákon belül szerzett kapcsolataikat az intézményen kívül tovább ápolják. Ez azonban nem járul hozzá a szegregáció csökkentéséhez, mivel a tanodákban hasonló hátterű gyerekek találkoznak egymással. Ennek ellenére erősíti a társadalmi kohéziót és a közösségi integrációt, de csak szűkebb körben.

ERDACHEW HERMONA BENYAM
hermona1617@gmail.com
Student
MA, 3. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem
Külkereskedelmi Kar

Témavezető:
Dr. Nyusztay László
professzor emeritus, BGE KKK

Az etióp diplomácia a gyarmatositás után és az afrikai antikolonialista időszakban.

Kulcsszavak: Etiópia; diplomácia; pánafrikanizmus; gyarmatiellenes; kulturális diplomácia; irányelvek

This research paper looks at several important questions to understand Ethiopia's diplomacy after its occupation and its role in Africa's fight against colonialism. The main questions examined include: How did Ethiopia's resistance to Italian occupation influence its diplomatic strategies and impact on Pan-Africanism? How did cultural diplomacy help promote Pan-Africanism after Ethiopia's liberation? The paper also explored how the socialist policies of the Derg regime and the Cold War affected Ethiopia's recovery and foreign relations. Lastly, it investigated how Ethiopia's diplomatic actions contributed to the creation and functioning of important pan-African organizations like the Organization of African Unity (OAU).

To answer these questions, the paper used a mixed-methods approach. It included historical analysis to study key events and important figures in Ethiopia's diplomatic history. Cultural analysis was used to understand how cultural diplomacy helped Ethiopia build international relationships. The research also involved document analysis, looking at primary and secondary sources such as treaties, speeches, and historical records. This thorough approach provided a clear picture of Ethiopia's diplomatic strategies, its leadership in the Pan-African movement, and its relationships with both Western and Soviet powers during the Cold War.

The research results show that Ethiopia's history of overcoming foreign domination, particularly its victory in the Battle of Adwa in 1896, greatly influenced its diplomatic strategies after the occupation. Under Emperor Haile Selassie, Ethiopia became a symbol of African independence, using cultural diplomacy to gain support against colonialism. Ethiopia's role in establishing the OAU in 1963 highlights its commitment to African unity, even though the organization faced challenges related to human rights and sustainable development. The Derg dictatorship embraced socialism after this. And so, new alliances sprang from this change during the Cold War. My hypothesis is that Ethiopia became a leader in Pan-Africanism through its post-occupation diplomacy and anti-colonial resistance, which shaped African anti-colonial movements and strengthened Ethiopia's own growth and sovereignty. My research proves that, while Ethiopia's diplomacy fostered African unity and shaped the Pan-African movement, internal challenges and Cold War dependencies limited its effectiveness in fully advancing these goals.

ERDÉLYI KAMILLA
pasti.kamilla@gmail.com
Teológia-lelkész
Osztatlan, 9. félév

Sárospataki Református Hittudományi
Egyetem

Témavezető:
Dr. Füsti-Molnár Szilveszter
főiskolai docens, SRHE

A küszöb átlépésétől az új identitásig – az eucharisztia református gyakorlatának vizsgálata a liminalitás alapján

Kulcsszavak: úrvacsora; rítus; liturgia; communio; communitas

A dolgozat az eucharisztia református liturgiáját elemzi az antropológiai liminalitás fogalma alapján, amely az átmeneti rítusok középső fázisát jelöli. A kutatás fő kérdése, hogy a református eucharisztikus gyakorlat miként teszi megélhetővé az emberi tapasztalat és Isten kegyelmének találkozását. A liminalitás, mint határhelyzet, nemcsak a véges és végtelen találkozásának szimbóluma, hanem az identitás átalakulásának és a közösségi újjászületésnek is kulcsa.

A módszertan interdiszciplináris: vallástörténeti, teológiai és antropológiai elemzések ötvözésével vizsgálja az eucharisztia múltbeli és jelenlegi szerepét a református liturgiában. A kutatás központi eleme a Magyarországi Református Egyház jelenlegi ágendáinak és rendtartásainak vizsgálata. Kiemelt fókuszban van az eucharisztia rituális mozzanatainak (pl. epiklézis, bűnvallás, communio) elemzése, amelyekben a transzcendens jelenlét tapasztalata kézzelfoghatóvá válik.

A kutatás egyedülálló eredménye, hogy a liminalitás fogalmát hermeneutikai eszközként alkalmazza, újraértelmezve a református úrvacsorai gyakorlatot. Ez a megközelítés nemcsak teológiai fogalmakat gazdagít, hanem a liturgia közösségépítő és identitásformáló szerepére is rávilágít. Például az eucharisztia jelenbeli tapasztalata hidat képez az egyéni bűnbánat és a közösségi reménység között, miközben megerősíti az egyház eszkatologikus küldetését.

A dolgozat újszerűsége abban áll, hogy az eucharisztikus élményt a személyes találkozás és a transzcendens kapcsolatiság dimenzióiban értelmezi. Az eredmények alapján a liminalitás nemcsak az egyház aktuális megújulásának kulcsterülete, hanem a teológiai reflexió egy dinamikus iránya is. Ez a szemlélet a liturgiai reformok számára gyakorlati alapot nyújthat a közösségi és missziói szerep erősítésében.

ERMÉNYI GYÖRGY
ermenyigy3@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 11. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Prof. Dr. Kajtár Gábor
egyetemi tanár, ELTE ÁJK

Navigálás a szürkezónában – A kíberhírszerzés elméletben és gyakorlatban

Kulcsszavak: kiberhírszerzés; kiberkémkedés; nemzetközi jog; nemzetközi kapcsolatok

A kiberhírszerzés korunk egyik legnagyobb kihívása, hiszen bár mindenki alkalmazza, a legtöbb állam még nem tudja teljesen értelmezni a technológia adta lehetőségeket és veszélyeket, és nem tudják pontosan érzékelni egy-egy kiberhírszerzési művelet súlyosságát és jelentőségét. Miközben az államok egyre inkább szembesülnek a kiberfenyegetések hatásaival, a meglévő jogi keretek és normák nem nyújtanak egyértelmű iránymutatást ezen támadások kezelésére és a felelősség megállapítására. Az államok reakciói azonban – a diplomáciai eszközöktől és szankcióktól kezdve a kibervédelmi intézkedések és nemzetközi együttműködés erősítéséig – arra mutatnak, hogy a kiberhírszerzés elleni fellépés kollektív fellépést és átfogó nemzetközi jogi szabályozást igényel. Az egyértelmű és hatékony normák kialakítása nemcsak az államok közötti bizalmat erősítheti, hanem hozzájárulhat a kibertér biztonságosabbá tételéhez, ahol a nemzetközi jog és az államok együttműködése képes lépést tartani a technológia rohamos fejlődésével és az új típusú fenyegetésekkel. Ez azonban kifejezetten nehéz, hiszen egyik állam sem kívánja feláldozni a saját kiberhírszerzési műveleteinek jogszerűségét. Tehát jelenleg egyfajta nemzetközi szürkezónában vagyunk.

A dolgozat ezt a szürkezónát mutatja be. Bemutatja a kiberhírszerzési műveletek betudásának nehézségeit, és a terület szabályozatlanságát. Emellett azonban azt is bemutatja, hogy az államok a világos nemzetközi jogi normák hiányában milyen válaszlépéseket és megelőző intézkedéseket tesznek annak érdekében, hogy a kiberhírszerzési műveletek okozta fenyegetéseket csökkentsék. A dolgozatom célja az volt, hogy egy átfogó elemzést nyújtson egyrészt a nemzetközi jog jelenlegi helyzetéről, másrészt azonban az, hogy bemutassa a realitást és azt, hogy az államok a kiberhírszerzés esetén valójában nem a nemzetközi jogra, hanem más eszközökre támaszkodnak.

ERMIDI ARGIRO MARIA
ermidousilver@gmail.com
Central European Studies
MA, 1. félév

Miskolci Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Havasi Virág
egyetemi docens, ME BTK

Water Security in a Changing World: A Case Study of Central and Eastern Europe

Kulcsszavak: water security; securitization theory; conflict; climate change; Central and Eastern Europe

Every living creature on the planet depends on water consumption to survive. From plants to animals, to microorganisms and to humans, water is the fundamental element of life that allows existence on Earth. Throughout the history of humankind, water as an element and as an entity has influenced mythology, shaped historical events, and has been an essential part of human life from the beginning of time Alongside the development of societies, the political behavior and political thinking of humans also developed, experienced many stages that have led to the political spectrum of the 21st century. Next to gold, oil and gas, as well as other natural elements, water has been, is, and is going to be one of the most influential political tools on one's political agenda. Apart from the importance in the life cycle, water affects socioeconomic progression, the stability of one region, and the function of a country.

This paper focuses on the subject of water security, and more specifically water security in Central and Eastern Europe from a political-geopolitical point of view. The choice of this region is based mainly on two reasons; the first one has to do with the special location and the historical-cultural elements of the countries that comprise the so-called Central and Eastern Europe. The second reason has to do with the geography of the region, with the many drinking water sources, and transboundary water routes. The hypothesis of the research is that water, and more specifically water-related conflicts and issues, can be and are going to be used as a political tool. I used two definitions, the definition of water security and the theory of securitization, and explained the connection to each other and to my hypothesis. Also, I presented a total of four water-related conflicts in Central and Eastern European countries, none of which escalated into armed conflict, with Hungary proven to have a significant role in water related issues in the region.

There are also difficulties due to the broad range that water covers, but in order to understand it as an element of life and as an entity, all of its aspects must be taken into consideration. The aim of this paper is to present a new and different perspective on water-related political discussions and offer solutions, new interpretations and general knowledge around the topic of water.

ERŐS RÉKA MÁRIA
reka.m.eroes@outlook.hu
Jogász
Osztatlan, 5. félév

Széchenyi István Egyetem
Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezetők:
Dr. Frank Máté
egyetemi tanársegéd, SZE DFK
Dr. Takó Dalma
egyetemi tanársegéd, SZE DFK

Szülők és influenszer gyermekeik – A gyermekek közösségi médiában való jelenléte és a szülői felelősség

Kulcsszavak: gyermekjogok; szülők; felelősség; szociális média

A dolgozat egy aktuális és egyelőre javarészt észrevétlen érdekellentéttel foglalkozik, mely a törvényes képviselő és a gyermek között állhat fenn a gyermek közösségi médiában való szereplésével összefüggésben. A dolgozat kifejezetten a gyermekinfluenszerek helyzetét vizsgálja, mely jelenség napjainkban egyre elterjedtebb, köszönhetően annak, hogy a közösségi média felületek voltaképpen határtalan lehetőséget nyújtanak a kreatív tartalomgyártásra. Az online platformokban rejlő lehetőségeket – különösen az abban rejlő keresményszerzési módokat – a szülők egy növekvő csoportja kifejezetten gyermekük közreműködésének segítségével igyekszik kiaknázni, mely jelentős kérdéseket vet fel a szülők gyermekükért viselt felelőssége és a törvényes képviselet kérdéskörét tekintve. A dolgozatban bemutatásra kerül a gyermekinfluenszerkedés fogalma, valamint azok a lehetséges veszélyek és kockázatok, amelyeknek a gyermekek ki vannak téve a közösségi médiában való folyamatos szereplésnek köszönhetően. Ezt követően feltárásra kerülnek az alapvető gyermeki jogok, amelyeket az állam, a társadalom és a család kitüntetett gondossággal védeni köteles – a valóság virtuális színterein ugyanúgy, mint a kézzel fogható világban. A dolgozat a vonatkozó német és francia szabályozás ismertetése mellett a legnagyobb figyelmet a magyar szabályozásnak szenteli, s részletesen feltárja, hogy hazai jogrendszerünkben milyen konkrét kérdéseket érint, érinthet a gyermekinfluenszeri lét a törvényes képviseleti szabályok, a személyiségi jogok, valamint a gyermekek által végzett munka témakörében.

A kutatás módszerét tekintve a dolgozatban leíró, elemző jelleggel feldolgozásra kerültek a rendelkezésre álló szakirodalmi források, külföldi és hazai jogforrások, valamint számos nemzetközi egyezmény. Mindezek alapján a dolgozat legfőbb eredménye, hogy átfogó képet ad a gyermekinfluenszerkedéssel kapcsolatban felmerülő problémákról, nehézségekről és de lege ferenda javaslatokat fogalmaz meg a jelenlegi szabályozási környezet javítása érdekében. Utóbbi kapcsán a dolgozat egyik fontos megállapítása, hogy a hatályos hazai jogszabályi környezet nem biztosít teljeskörű védelmet az influenszeri tevékenységet végző gyermekek számára, melynek orvoslása érdekében kiemelten fontos lenne a gyermek vagyonkezelésének elhatárolása a szülő személyétől, a gyermek személyiségi jogainak védelme, valamint a fiatal munkavállalókra vonatkozó munkajogi előírások betartása.

ESKÜDT PETRONELLA
petroeskudt@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 4. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Hegedűs Anita
egyetemi tanársegéd, SZTE BTK

Public Relations az AI korában. A PR és a mesterséges intelligencia kapcsolódási pontjai

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia; Public Relations

A mesterséges intelligencia a ChatGPT megjelenésével nagy változásokat hozott az egész világon 2022-től kezdődően, és ez alól a Public Relations sem volt kivétel. Új eszközök jelentek meg, amelyek átformálták a mindennapi munkafolyamatokat több szempontból is. Mivel a téma elég új és aktuális, ezért még csak külföldi tanulmányok állnak a rendelkezésünkre – hazánkban egyelőre nem készítettek átfogó kutatást arról, milyen hatással van a mesterséges intelligencia a PR-ra.

A kutatás elvégzésével az volt a célom, hogy bepillantást engedjek a hazai PR-szakma egy szeletének tapasztalataiba a mesterséges intelligencia használata kapcsán. A mélyinterjú módszertanát alkalmazva nyolc hazai szakembert kerestem meg annak érdekében, hogy megosszák véleményüket a témával kapcsolatban, valamint hét külföldi ügynökség is válaszolt írásban a kérdéseimre. A célom az volt, hogy kiderítsem, jelenleg milyen hatással van a mesterséges intelligencia a szakmára, milyen szinten integrálták a mindennapi munkába ezeket az új eszközöket. Érzékelnek-e változásokat a bevezetésük óta, a feladatokat és a készségeket befolyásolja-e és ha igen, akkor miben? A szakirodalmak és a külföldi felmérések alapján arra a feltételezésre jutottam, hogy hatással van a mesterséges intelligencia a Public Relationsre, forradalmasítani fogja azt, ahogyan a PR-osok dolgozni fognak a jövőben.

A kutatás folyamán arra az eredményre jutottam, hogy a mesterséges intelligencia hatással van a PR-ra: különböző változások történtek a munkafolyamatok terén az automatizációnak köszönhetően. Vannak bizonyos kockázatok, amelyeket szem előtt kell tartani, azonban a szakembereknek nem kell attól félniük, hogy a MI elveszi a munkájukat.

FARKAS DIÁNA FRUZSINA
farkasdianafru@gmail.com
Kelet-Ázsia tanulmányok
MA, 1. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Salát Gergely
egyetemi docens, PPKE BTK

Politika és vizuális kommunikáció Kínában

Kulcsszavak: politikai vizuális kommunikáció; Kína; újévi beszéd; Hszi Csin-ping

A dolgozat Hszi Csin-ping kínai államelnök 11, interneten fellelhető televíziós újévi beszédének vizuális elemeit vizsgálja, kiemelve azok politikai üzenetközvetítő szerepét. A kutatás célja, hogy bemutassa, miként alakítja a hivatalos kínai kommunikáció Hszi Csin-ping karakterét, és hogyan járulnak hozzá a politikai vizuális kommunikáció stratégiái a vezető személyi kultuszának építéséhez. Mindezt a vizuális diskurzuselemzés és a társadalomszemiotika eszközeivel.

Az I. fejezetben ismertetem a PVK definícióját és szakirodalmi hátterét. A II. fejezet a módszertant mutatja be. A III. fejezetben az újévi beszédek politikai kommunikációban elfoglalt szerepével foglalkozom, a IV. fejezetben ezek kínai történetéről, országon belüli kialakulásáról írok. Az V. fejezetben röviden felvázolom Hszi Csin-ping politikai imázsát, a hivatalos médiumok által közvetíteni kívánt jellemrajzát. A VI. fejezetben térek rá Hszi újévi beszédeinek vizuális elemzésére, kezdve az első benyomással, majd folytatva az állandó háttérelemek üzeneteivel. A dolgozat fő eredményeit tartalmazó konklúzió után a felhasznált irodalom listája következik, s az ezután következő függelékben találhatók az újévi beszédekről készült képek, illetve a Hszi hátterében látható fényképek rövid ismertetése.

A kutatás eredményei rámutatnak, hogy a felhasznált tárgyak nem csupán dekorációs elemek, hanem tudatosan megkomponált üzeneteket közvetítenek a nézők számára. Egy részük statikus, változatlan (a zászló, a Nagy Falat ábrázoló festmény, a telefonok és a könyvek), egy részük viszont dinamikusan változó (fényképek), amelyek az adott év(ek) politikai klímájára vagy trendjeire reflektálnak Hszi Csin-ping vonatkozásában.

FARKAS ZSUZSANNA
farkas.f.zsuzsanna@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 1. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi
Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Tófalvy Tamás
egyetemi docens, BME GTK

Kulturális védőbástya? – A „keresztény Európa védelme” mint a politikai keretezés eszköze

Kulcsszavak: politikai kommunikáció; keretezés; narratív struktúrák; kereszténység

A dolgozat a keresztény Európa védelméről szóló diskurzus közéleti aspektusainak vizsgálatát tűzi ki célul, különös tekintettel a 2015 óta elhangzott, megjelent főbb politikai beszédekre, tudósításokra és cikkekre. A tanulmány a diskurzuselemzés módszereit és a vonatkozó szakirodalom tanulságait alkalmazza, hogy a szövegek alapján feltárja, miként jelenik meg a kereszténység leginkább kulturális és civilizációs identitásként, miközben a hit valódi megélésének szempontjai elmaradnak.

A vizsgált időszak politikai kommunikációjában a kereszténység a nyugati kultúra máig meghatározó elemeként van jelen, amelyet valami (migráció, multikulturalizmus) fenyeget. E kontextusban központi kérdéssé válik, hogy az alkalmazott retorika miként konstruálja újra a kereszténységet identitást képző, kulturális rendszerré, amivel egyidőben valamilyen formában elválasztja azt a hitrendszerek és dogmák kérdéseitől. A keretezés módszerei, amelyek a kereszténységet Európa védelemre szoruló örökségeként mutatják be, lehetőséget teremtenek arra, hogy a politikai diskurzus a világban zajló jelenlegi folyamatokat civilizációs fenyegetésként ábrázolja.

A kutatás eredményei segítséget nyújthatnak annak felismerésében, hogy a „keresztény Európa védelme”-diskurzus polarizáló hatást gyakorolva segíti elő egyfajta kollektív identitás erősítését, miközben a kulturális és vallási összefüggéseket eltorzítja. Elemzéseim alapján arra a megállapításra jutottam, hogy ez a diskurzus jelentős szerepet játszik az identitáspolitikában, gyakran a polarizáció és a fenyegetettségérzet növelése, valamint a kulturális identitás védelmének hangsúlyozása révén erősíti a társadalmi megosztottságot. A keretezés és a populista érvelési módok segítségével a kereszténység politikai eszközzé vált, amely sokszor eltávolodik eredeti, spirituális és transzcendens jelentésétől. Az eredmények arra is rávilágítottak, hogy a diskurzusban számos ellentmondás húzódik meg, különösen a vallás erkölcsi értékei és a politikai célok között.

FAUSZT MÁRK EDE
fausztmajo@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 3. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi
Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Szabó Krisztina
egyetemi adjunktus, BME GTK

Tárgyalási készségek fejlesztése a kiállítási szakmában, különösen a különböző generációk tárgyalási jellemzőit vizsgálva

Kulcsszavak: interaktív kiállítás; tárgyalástechnika; generáció

A 21. században az időszaki interaktív kiállításrendezés szakmája egyre kifinomultabbá és professzionálisabbá vált, így a szektorban való érvényesülés jelentősen nehezebb. Ennek következtében szeretném különböző tudományterületek perspektíváiból megvizsgálni fejlődési lehetőségeimet. Jelen dolgozatban kifejezetten a tárgyalástechnikára fókuszálok. Személyes célom, hogy a kiállítási vállalkozásom tárgyalási helyzeteiben fejlődjek és a tárgyalási képességeimet fejlesszem. Tágabb kontextusban értelmezett célom pedig, hogy rávilágítsak egy olyan kardinális pontra, amely eddig nem kapott túl nagy figyelmet a tárgyalástechnikában, nevezetesen a generációk közötti tárgyalási szokások különbségére. Véleményem szerint ehhez elengedhetetlen, hogy objektíven vizsgáljam a sikeres tárgyalások elméleteit. Elemzem a Z, Y és X generáció tárgyalási szokásait, sikereit, jellemzőit és stratégiáit. Ezt szekunder, valamint primer kutatás révén szeretném abszolválni, mivel mind a két módszerrel való vizsgálatot szükségesnek tartom a kutatás sikeréhez. A primer kutatás keretében kvalitatív módszert alkalmazok, amelynek fő eszköze az interjú. Az interjúk során megosztott információk többsége üzleti titoknak számít, ezért véleményem szerint a módszer személyes és bizalmi jellege révén a legmegfelelőbb. Kutatásomtól azt várom, hogy olyan elméleteket sajátítsak el, amelyek segítségével hitelesebb tárgyalóvá válhatok, és elnyerhetem az idősebb generációk tiszteletét és figyelmét egy tárgyalási szituációban. Közvetetten pedig szeretném feltárni, hogy a tárgyalás dimenziójában is releváns kutatási terület-e a manapság igen népszerű generációkutatás.

FEDERER ÉVA
federerevi@gmail.com
.
MA, 1. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

OLÁH ADÉL NOÉMI
oadelaide99@gmail.com
.
MSc, 3. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Gazdálkodástudományi TDK

Témavezetők:
Balázs Ákos Miklós
tudományos segédmunkatárs, BCE KTK
Kristóf Luca
tudományos főmunkatárs, Társadalomtudományi Kutatóközpont

Elitképző intézmények? – Avagy a szakkollégisták elit identifikációja

Kulcsszavak: szakkollégium; elit; elit identifikáció; elitdefiníció

Jelen dolgozatban a szakkollégisták elit identifikációjával foglalkozunk. Részletes szakirodalmi áttekintést végeztünk a szakkollégiumok és az elitszociológia irodalmából, illetve kutatási kérdéseket fogalmaztunk, majd ennek megfelelően összeállítottuk a kérdőívet. Elsőként arra keressük a választ, hogy mennyire érzik magukat a jelenlegi szakkollégisták az elit részének és ezt milyen tényezők befolyásolják. Második kutatási kérdésünk arra vonatkozott, hogy hogyan definiálják a szakkollégisták az elitet. Harmadik kutatási kérdésünk pedig, hogy van-e különbség az aktív és az alumni szakkollégisták elit identifikációja között, illetve mennyire tartják fontosnak a szakkollégiumi tagságukat, mikor az elitidentitásukról gondolkodnak.

A kutatási kérdések megválaszolásához online kérdőíves adatgyűjtést végeztünk, a kérdőívünket 243 corszakos szakkollégista töltötte ki. Az adatfelvétel eredményeit kvantitatív és kvalitatív módon is elemztük. A kérdőív kötelező válaszait statisztikai szoftver (STATA) segítségével elemeztük, főként sztochasztikus kapcsolatvizsgálatok és kétváltozós regressziós kapcsolatok használatával. Az opcionálisan kitölthető elitdefiníciók elemzéséhez (2. kutatási kérdés) kvalitatív szövegelemzést alkalmaztunk.

Az adatelemzés során a következőn eredményeket kaptuk röviden összefoglalva: A szakkollégisták inkább érzik magukat az elithez tartozónak, mint nem, de az egyes szakkollégiumok esetében mind az elitérzet mértéke, mind a szakkollégiumi tagság magyarázó ereje különböző. A szakkollégisták főként az értelmiségi elit oldaláról közelítik meg az elit definícióját, másodikként pedig gazdasági szempontból. Az elitet legtöbbször értékítélet mentesen, a befolyásosságon keresztül jellemzik. A SZISZ aktív és alumni tagságát összehasonlítva azt kaptuk, hogy az alumnik esetében a szakkollégiumi tagság szignifikánsan magyarázza az elitbesorolásukat.

FEHÉR VIRÁG
feher.vir@gmail.com
Szociológia
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Keller Márkus
egyetemi docens, ELTE TÁTK

Helytörténet és Budapest-mozaik – a fővárosi kerületi helytörténeti gyűjtemények elemzése

Kulcsszavak: Budapest; helytörténeti gyűjtemény; önreprezentáció; emlékezet

Budapest történelme a kerületek történeteinek darabjain keresztül. A fővárosi kerületek helytörténeti intézményeinek és gyűjteményeinek elemzése a múzeumelmélet és a kiállítások narratív és vizuális értelmezésével. Hogyan jelenik meg az önreprezentáció, hogyan alakulnak ki az elbeszélésmódok és végül miként áll ezekből össze a lokális és közösségi identitás?

FEKETE ARTÚR
artur.fekete@gmail.com
Politikatudományok
BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Petrovszki-Oláh László
egyetemi tanársegéd, SZTE ÁJK

Kitörés a kis párti létből – a Fidesz-modell vizsgálata 1994–1998 között

Kulcsszavak: Fidesz; kormányzóképeség; kis párt; arculatváltás; ellenzéki startégia

A magyar politikai közélet egyik visszatérő kérdése, hogy a kis politikai pártok miért nem képesek tartósan áttörni az úgynevezett „üvegplafont," és kormányzóképes erővé válni. Bár előfordul, hogy egy kis párt rövid idő alatt jelentős politikai tényezővé lép elő, ez mégis ritka jelenség. Éppen ezért különös jelentőséggel bír a Fidesz példája az 1994-es és az 1998-as választások közötti időszakban. A Fidesz, amely az 1994-es választásokon az egyik fő esélyesnek számított, mégis a parlamentbe éppen csak bejutó legkisebb pártként súlyos vereséget szenvedett. Ennek ellenére mindössze négy év alatt vezető kormánypárttá vált.

A tanulmány célja, hogy bemutassa, milyen politikai munka és stratégiák vezettek ahhoz, hogy egy kis párt egyetlen ciklus alatt választást nyerő nagy párttá váljon. Ehhez több nemzetközi szerző vizsgálati szempontjait is feldolgozza és alkalmazza a kis pártok stratégiáira vonatkozóan, különös tekintettel a parlamenti munkára, a kampányra, valamint a más pártokkal folytatott szövetségi politikára. A dolgozat emellett az eddig kevésbé vizsgált kormányzóképesség és alkalmazkodóképesség szempontjából is elemzi a Fidesz példáját.

Az esettanulmány a Fidesz kispárti státuszból való kitörésére fókuszál, külön hangsúlyt helyezve a párt ideológiai arculatváltására, a többi ellenzéki párttal való együttműködésére, valamint arra, miképpen tudta kihasználni a politikai vákuumot.

A téma aktualitását napjainkban nem csak az adja, hogy hogyan lehet kitörni a kispárti létből, hanem hogy a Fidesz akkori sikere a mai napig fontos hivatkozási pont politikusok és elemzők számára egyaránt, illetve a magyar politikában 2024-es esztendő is azt mutatja be, hogy igenis van jelentősége arra, hogy miképpen használják ki a kialakult vákuumot az ellenzéki térfélen.

FEKETE DALMA ESZTER
dalmus111@gmail.com
Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás
MSc, 4. félév

Neumann János Egyetem
Gazdaságtudományi Kar

Témavezető:
Granát Marcell
egyetemi tanársegéd, METU ÜKTF

Múlhat szavakon a nők karrierje? Avagy a magyarországi álláshirdetések szövegezésében előforduló nemi diszkrimináció vizsgálata

Kulcsszavak: munkaerőpiac; nemi egyenlőtlenség; diszkrimináció; bérszakadék

A dolgozat témája a munkaerőpiaci nemi egyenlőtlenségek kiváltó okainak vizsgálata Magyarországon. A dolgozat kutatási kérdése, hogy van-e szignifikáns nemi diszkrimináció a magyarországi álláshirdetések szövegezéseiben, valamint, hogy az álláshirdetésekben szereplő vezetői tulajdonságok reprodukálják és erősítik-e a vezetői identitás nemi sztereotipizálását. A dolgozat három hipotézissel él, amely szerint a férfiak által dominált szektorok; valamint a vezető beosztású álláshirdetések szövegei a férfiak felé torzítanak, a női többségű iparágak hirdetései pedig a nők figyelmét keltik fel inkább. A felhasznált adatokat a LinkedIn internetes portálról letöltött magyarországi álláshirdetések szövegei adják. A kutatás módszertana kvantitatív szövegelemzés, melynek segítségével az álláshirdetéseket tartalmazó adatbázist szövegbányászati eszközökkel és statisztikai tesztekkel elemzi. A dolgozat eredményeként megállapítható, hogy a férfiak által dominált iparágak mindegyikében a férfiak felé torzítanak az álláshirdetések szövegei, míg a női többségű szektorok esetén csak az egészségügyi szektor hirdetéseiben található a nők felé torzító hatás. A vezetői pozíciókat tekintve elmondható, hogy mind az igazgatói, mind az ügyvezetői beosztás szövegei többségében maszkulin szavakat tartalmaznak, emellett megfigyelhető, hogy a magasabb beosztású állások esetén nagyobb mértékű a férfiak figyelmét felkeltő kifejezések használata. A dolgozat javaslatot tesz arra, hogy a jövőben érdemes lehet nagyobb hangsúlyt fektetni a magyarországi álláshirdetések nemek szerinti torzító hatásának kiszűrésére, hogy ezáltal is csökkenjen a nemek közötti munkaerőpiaci egyenlőtlenség.

FEKETE FANNI
fekete.fanni002@gmail.com
Szociálpedagógia
BA, 7. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Szabó József
egyetemi adjunktus, PPKE BTK

A fiatalok online tartalomfogyasztási szokásai

Kulcsszavak: virtuális világ; korosztály; internetfüggőség; online média; tartalomfogyasztás.

Dolgozatomban a 14-25 év közötti fiatalok online tartalomfogyasztási szokásainak sajátosságait és jellemzőit vizsgáltam és hasonlítottam össze a 2019-es ESPAD kutatás eredményeivel. Ez a kutatási téma nagyon aktuális napjainkban és rám is hatással van az online világ, a mindennapjaim fontos része. Kimondottan érdekel, hogy a saját korosztályom és a néhány évvel fiatalabb tinédzserek hogyan élik meg a virtuális világ okozta kihívásokat, mindez hogyan formálja személyiségüket, mindennapjaikat. Tapasztalom, hogy az online világ használata nélkül nem lehet boldogulni a mai világban, egyre nagyobb teret hódít az internetfüggőség, csakúgy, mint az online média, ugyanakkor kérdésként vetődik fel bennem, hogy vajon átveszi-e az online tér a valóság feletti irányítást. A kutatásom során ebben a témában keresem a válaszokat.

A dolgozatomban dokumentálom a kvantitatív kutatásom mérföldköveit, a kapott eredményeket elemzem mennyiségi és minőségi szempontból is, és összehasonlítom az öt évvel ezelőtti kutatás eredményeivel.

Megfigyeltem, hogy manapság szinte nincsen olyan 14-25 év közötti vizsgált fiatal, aki egy nap folyamán ne használná a világhálót legalább egy fél óra hosszára a kutatásom alapján, illetve az is megfigyelhető, hogy megduplázódott az 5 évvel ezelőtti ESPAD-os kutatáshoz képest az online eltöltött idő, a vizsgált fiatalok több időt töltenek a social media platformokon, mint videojátékozással.

A kutatás elvégzése során izgalmas tapasztalatokkal gyarapodtam, az eredmények ismerete irányt mutat a különböző programok kidolgozásához, a későbbi munkám és tanulmányaim során további kutatásokra ösztönöz.

FEKETE KINGA
129886@student.ujs.sk
Biológia-kémia tanár
MA, 3. félév

Selye János Egyetem

Témavezető:
Ing. Iveta Szenciová, PhD.
egyetemi adjunktus, SK SJE

Adopt and save us, avagy a menhelyi állatok új élete

Kulcsszavak: kutya; menhely; örökbefogadás; felelős állattartás; nevelés; oktatás

A felelős kutyatartás Szlovákián sajnos nem kap elég figyelmet. Az oktatásban hiányzik a gyermekek helyes nevelése és oktatása ezen a téren. Sok gyermekgeneráció sajnos csak otthoni környezetben találkozik kutyatartással és gyakran itt is sok a hiányosság. Ez az egyik legjelentősebb oka annak, hogy a kutyák elhagyása, kidobása vagy menhelyre való elhelyezése teljesen normálisnak számít még napjainkban is. A kutatásunk arra próbál rámutatni, hogy milyen siralmas a kutyamenhelyek helyzete, milyen nagy az elhagyatott kutyák száma és miért olyan kevés az örökbefogadások aránya.

A munkában bemutatjuk azt, hogy Szlovákiában milyen jogszabályok vonatkoznak a menhelyek megalakulására és működésére. Továbbá bemutatjuk, hogy Szlovákiában és Németországban valamint Ausztriában hogyan zajlik az örökbefogadás menete.

A munka gyakorlati részében 3 kiválasztott menhelyen végeztünk kutatást 4 Štvorlístky Oz. Gadóc Hadovce, Oz. Veselá Labka Ógyalla Hurbanovo és az Érsekújvári Oz. Čiernouško Nové Zámky városi menhelyeken. A kutatás gyakorlati részéhez az információt egy 50 kérdéses kérdőív segítségével gyűjtöttük be. A kutatás 2024 januárjától 2024 márciusáig tartott.

A legtöbb kutya a Gadóci Oz. 4 Štvorlístky menhelyen volt, azaz 50 kutya. Az ógyallai menhelyen 44, az Érsekújvári menhelyen 37 kutya volt. Az örökbefogadások többsége külföldre történik. Az örökbefogadott kutyák mintegy 90 külföldi országokba mennek, főleg Németországba, Svájcba és Ausztriába. Valamennyi menhely panaszkodott az önkéntesek hiányára, az alulfinanszírozottságra és az elhagyott kutyák nagy számára. Ami riasztó, hogy a menhelyek kétszer akkora befogadóképessége sem lenne elég a régió összes rászoruló elhagyatott kutyájának elhelyezésére sem.

A kutatás magába foglalja továbbá azt is, hogy hogyan lehetne segíteni a jelenlegi helyzeten. Szükséges lenne a pedagógiai oktatás módosíttatása ezen a téren és az iskolai gyakorlatban is bevezetett tanítási elvek modernizálására az állattartás és állat etika terén. Nagyon fontos lenne már a gyerekkorban hangsúlyt fektetni a felelős állattartásra és állattiszteletre, hogy egy felelősebb generációt neveljünk ki. Így az emberek jobban tudatosíthatnák azt a tény, hogy ha örökbe fogadnak egy állatot, azzal nem változtatják meg a világot, viszont megváltoztatják ez adott állat világát és egy életig tartó hűséget és boldogságforrást kapnak.

FÉLEGYHÁZI BALÁZS FERENC
balazs.felegyhazi@gmail.com
Szociológia
BA, 5. félév

Milton Friedman Egyetem

Témavezető:
Dr. Laki Ildikó
főiskolai docens, MILTON

A magyarországi fiatalok mozgásszegény életmódja a gerincbetegségek árnyékában

Kulcsszavak: gerincbetegségek; fiatalok; fizikai aktivitás

A XXI. század elején indult az internetkapcsolatok, számítógépek, mobil eszközök elterjedése Magyarországon, aminek társadalmi és egészségszociológiai következményeit most érzékelhetjük leginkább. Gyökeresen megváltoztak a magatartásformák, kommunikációs módok, a munkavégzés menete és a médiafogyasztási szokások is. Mindezzel párhuzamosan a lakosság egészségi állapota folyamatosan romlik. Nőtt mindazon nem fertőző betegségek száma, melyek főképp az életmódhoz köthetőek. Ezekből az adatokból kiemelendő, hogy a gerincbántalmak második helyen állnak a háziorvosok által nyilvántartott betegségek listájában. Dolgozatom témája a mozgásszegény életmód és a gerincbetegség keresztmetszetének társadalmi megközelítése, amihez számos kapcsolódó tartalmat is feldolgoztam, hogy még tisztábban láthatóvá váljék a probléma.

Foglalkozom a magyarországi egészségügy helyzetével és változásaival, a magyar lakosság fizikai aktivitásának jellemzőivel és általános egészségi állapotával, ami EU összehasonlításban a legrosszabb. Ezen kívül a mozgásszegény életmóddal összefüggő betegségekkel, illetve az üléssel töltött idő és az összhalálozás szignifikáns korrelációjával. Végül a gerincbetegségekkel háziorvoshoz fordulókkal, a 25-34 évesek között ugyanis 8-szor több a gerincbeteg a 2001-es adatokhoz képest, valamint mindezen jelenségek lehetséges társadalmi következményeivel.

Jelen munka két pillérre épül: egyfelől a szakirodalom áttekintésére, másfelől szekunder kutatásként – az elérhető hazai és nemzetközi adatbázisok felhasználásával – adatok elemzésére, értékelésére, melyekkel igazolni kívántam a téma elméleti feldolgozásának fontosságát.

Kutatásom során az évezred eleje óta tartó, trendszerű inaktivitásnövekedés tárult fel iskolás korú gyermekek körében. Továbbá a feldolgozott adatok a gerincbetegségek kialakulásának megnövekedett kockázatát vetítik előre, ami már ma is elsődleges oka a munkaképtelenségnek világszerte. Következtetésem, hogy e tekintetben egy mérföldkőhöz közeledünk Magyarországon, amikor a vizsgált korosztály hamarosan gyermekvállalási korba lép, és ezeket az egészségmagatartási mintázatokat fogják normaként közvetíteni gyermekeiknek.

FELFÖLDI CSENGE
fel.csenge2002@gmail.com
Szociológia
BA, 5. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. habil. Fényes Zsuzsanna Hajnalka
egyetemi docens, DE BTK

A modern kulturális fogyasztás hatása a középiskolások eredményességére

Kulcsszavak: társadalmi háttér; eredményesség; klasszikus és modern kultúrafogyasztás; kulturális mindenevők;

Kutatásunk legfontosabb kérdése a szülők iskolai végzettségének és a fiatalok modern kulturális fogyasztásának hatása a tanulmányi eredményességre. A modernizáció kihat a kulturális fogyasztásra is, melynek egy része a digitális eszközök által történik, továbbá Magyarországon kimutatható a társadalmi háttér erős hatása a diákok tanulmányi eredményességre, mely témaválasztásunkat indokolja. További kutatási kérdésünk, hogy jellemző-e a fiatalokra a kulturális mindenevők elmélete. Kérdéseinket egy saját kérdőíves adatfelvétel segítségével (N=112), kétváltozós módszerekkel (összehasonlító átlagok és Pearson-féle korreláció) vizsgáltuk meg. A minta két vidéki gimnázium 12. és 13. évfolyamára reprezentatív, a visszajuttatási arány 90%-os volt. Eredményeink alapján megállapítható, hogy szignifikáns összefüggés van a szülők iskolai végzettsége, a diákok iskolai eredményessége és a fiatalok kultúrafogyasztása között. Azok a diákok, akiknek szüleik magasan iskolázottak, nagyobb rendszerességgel fogyasztanak kultúrát és eredményesebbek az iskolában, mint társaik. A fiatalokra jellemző emellett a kulturális mindenevők elmélete. Ez nemcsak abban nyilvánul meg, hogy egyaránt fogyasztanak tömeg- és magaskultúrát, hanem hogy használják az online formát is a klasszikus offline mód mellett. Eredményeink alapján az internet használatának nincs egyenlősítő hatása, mivel például a magaskultúra-fogyasztás online formája inkább azokra jellemző, akik offline is fogyasztják. Ebből kiindulva a hátrányos helyzetű diákokat már az általános iskolában érdemes megtanítani a kultúrafogyasztás online formáira, melynek hosszútávon homogenizáló hatása lehet.

FOLYI BENCE
folyi.bence.info@gmail.com
Esztétika
MA, 2. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Prof. Dr. Heidl György
egyetemi tanár, PTE BTK

Kép, rítus, szöveg – A ravennai keresztelőkápolnák ikonográfiája

Kulcsszavak: Ravenna; keresztség; rituális tapasztalat; vizualitás; folyóisten

Ravenna két 5. századi keresztelőkápolnájának mozaikjain Jézus Krisztus mellett egy antik minta szerint ábrázolt folyóistenség alakja jelenik meg. Kézenfekvő lehet ezeket az ábrázolásokat szinkretizmusnak, azaz valláskeveredésnek tulajdonítani, mindez azonban sokkal rétegzettebb. Dolgozatom célja, hogy a ravennai mozaikok példáin keresztül bemutassam: a pogányság és kereszténység közti átmenetet nem egy éles paradigmatikus törésként kell elgondolni, sokkal inkább egy állandó feszültségként, – Didi-Huberman szavaival – „egy folyó és saját örvényei (azaz a kereszténység és a pogányság) között kibontakozó drámaként". Tanulmányomban az előbb említett ábrázolások lehetséges értelmezéseit mutatom be a bizánci művészet természetábrázolásának sajátosságai, a baptisztériumban zajlott keresztelési rítusok, Ravenna kulturális hagyományai és egyházatyák szövegeinek segítségével. Végül amellett fogok érvelni, hogy az ábrázolásoknak elsősorban rituális funkciójuk volt, és a folyóisten alakja a megkeresztelendők tömegét jelképezte.

FORAI BRIGITTA
forai.brigi@gmail.com
Szociológia
BA, 5. félév

Partiumi Keresztény Egyetem

Témavezető:
Dr. Gál Katalin
egyetemi adjunktus, RO PKE

A nők elleni erőszakról szóló hírek és az azokra adott online reakciók

Kulcsszavak: nők elleni erőszak; online reakció; hozzászólás; online hírek

A nők ellen elkövetett erőszakra, legyen az fizikai, lelki erőszak egyre nagyobb figyelmet szentel a sajtó. A közösségi médiának köszönhetően pedig az online tartalom fogyasztóknak lehetőségük van megosztani másokkal, akár az áldozatokkal is gondolataikat. Ezeken a platformokon egyaránt találkozhatunk szolidaritást kifejező kommentekkel, bántalmazó megjegyzésekkel és áldozathibáztatással.

A nemzetközi statisztikák szerint a nők mintegy 30%-át érte élete során valamilyen erőszak, ez pedig fokozódik az online térben, kiváltképpen, ha valamilyen hír kapcsán népszerűvé válik a nők elleni erőszak témaköre.

A dolgozat célja, hogy feltárja az online reakciók különböző típusait, megvizsgálva milyen módon közlik a román, magyar és erdélyi magyar portálok a híreket, és milyen reakciók érkeznek rájuk az olvasóktól.

Ezeknek a hozzászólásoknak a vizsgálata rámutat arra, hogy milyen nehézséggel néznek szembe az erőszak áldozatai, illetve segíthet a megfelelő segítő stratégiák kidolgozásában a szakemberek számára.

FORAI BRIGITTA
forai.brigi@gmail.com
Szociológia
BA, 4. félév

Partiumi Keresztény Egyetem

GYENES ÖRS
gyenes-ors@partium.ro
Szociológia, szociális munka
BA, 4. félév

Partiumi Keresztény Egyetem

Témavezető:
Dr. Székedi Levente
egyetemi adjunktus, RO PKE

A Máltai Szeretetszolgálat önkénteseinek motivációja

Kulcsszavak: Máltai Szeretetszolgálat; önkéntesség; motiváció; segítségnyújtás

A Romániai Máltai Szeretetszolgálat (RmSzSz) 30 évvel ezelőtti megalapítása óta növekvő mértékben veszi ki részét a szociális segítségnyújtásban. Ma 17 városban végeznek humanitárius munkát, nagyobbrészt az önkéntesek segítségével. A körülbelül ezer önkéntes a tagok 95%-át teszi ki. A kvalitatív és kvantitatív módszereket ötvöző felmérésünkben az RMSzSz aktív önkénteseinek motivációját vizsgáltuk. Az online megosztott kérdőívünkre 8 fiókszervezet 138 önkéntese válaszolt. Eredményeink azt mutatják, hogy az önkénteseket leginkább az új tapasztalatok szerzése, és a segítségnyújtás öröme motiválja. Kutatásunk 2024 márciusában zajló kvalitatív szakaszában önkéntesekkel, ifjúsági vezetőkkel készítettünk interjúkat, így, a történeteiken keresztül, igyekeztünk jobban megérteni az önkéntesség motivációt, az önkéntesek szervezeten belüli szerepét, és megismerni a szervezet potenciális és jelenlegi önkéntesekre vonatkozó programjait, különös tekintettel az önkéntesség szorgalmazását, és az önkéntesek megtartását célzó tevékenységeket. Felmérésünk segít az önkéntesek motivációinak a megismerésében, így hozzájárulunk a szervezet önkéntesekre vonatkozó stratégiájának a korszerűsítéséhez is.

FORGÓ VILMOS SZILVESZTER
forgoszilveszter@gmail.com
Szabad bölcsészet
BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Czakó István
egyetemi docens, PPKE BTK

Schopenhauer tanatológiai felfogásai

Kulcsszavak: Schopenhauer; tanatológia; halál; akarat; öngyilkosság

Dolgozatomban Arthur Schopenhauer filozófiájának a halállal kapcsolatos részeivel foglalkozom. Elsősorban bemutatom a filozófus "tanatológiáját" (haláltanát), illetve a halál témájához kapcsolódó egyéb filozófiai aspektusokat gondolkodónk filozófiai rendszerén belül és hangsúlyozom a rendszerbéli konzisztenciára támasztható igényt az adott témakör esetében is. Ezután, dolgozatom kritikai részében, bemutatom az immár ismertetett halállal kapcsolatos gondolatok lényeges ellentmondásosságát és összeférhetetlenségét, melyek a filozófus ontológiai és etikai elveit érintik, pl. az Akarat egységét, az "újjászületés" tanát, a "matéria" természetét és az "akarattagadás" különböző lehetséges formáit.

FŐDI JÁNOS
fodijanos0426@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezetők:
Dr. Kálmán Renáta
egyetemi adjunktus, SZTE ÁJK
Dr. Szaniszló Réka Brigitta
egyetemi adjunktus, SZTE ÁJK

A modernkori rabszolgaság kialakulása. A csicskatartás Magyarországon és a filippínók emberi jogi helyzete hazánkban

Kulcsszavak: csicskatartás; elnyomás; emberi jogok; filippínó; modernkori rabszolgaság

A tanulmány fő témája a modernkori rabszolgaság kialakulása, ezen belül pedig a magyarországi csicskatartás intézménye, valamint a hazánkba érkező filippínó vendégmunkások emberi jogi helyzete.

Kutatásom első felében arra kerestem a választ, hogy milyen olyan partikuláris elemei vannak a magyarországi csicskatartásnak, amelyek magyarázzák ezen intézmény létezését a magyar társadalomban. Annak érdekében, hogy a kutatásom eredménye kézzelfoghatóbbá váljon félig strukturált, személyes mélyinterjút készítettem egy magyar hivatásos gondnokkal, akinek a látókörébe kerülhetnek olyan személyek, akiknek az emberi jogai torzulnak, akár a modernkori rabszolgaság egyik típusának teljesen megfelelnek. Az ő segítségével betekintést nyerhettem egy folyamatban lévő nyomozásba. Kutatásom másik vizsgált területe a filippínó vendégmunkások hazai helyzete. A kutatási kérdés: miért és hogyan érkeznek filippínók Európába, különös tekintettel Magyarországra? Szembesülnek-e Magyarországon emberi jogi jogsértésekkel, és ha igen akkor ez kimeríti-e a csicskatartás fogalomkörét? A filippínó helyzet közvetlenebb megértése érdekében írásbeli strukturált interjút készítettem angol nyelven Asuncion Fresnoza-val, aki az ULB tudományos munkatársa és adjunktusa. Az egész kutatás szempontjából fontos terület, hogy mit tehet a társadalom. A társadalom köreiből kerülnek ki az áldozatok, a jogsértő magatartást elkövető bűnözők, valamint azok, akik segítséget nyújthatnak. A tanulmány további fontos módszertani eleme a dokumentumelemzés. A magyar csicskatartás és a filippínók munkavállalásának illusztrálásához különböző esettanulmányok, riportok és egy rövidfilm elemzését végeztem el.

Kutatásom összegzéseként az általam vizsgált két csoportot – a hazánkba érkező filippínó vendégmunkásokat és a csicskákat –hasonlítottam össze a munkavégzéshez szorosan és kiegészítő jelleggel kapcsolódó jellemzők alapján. A modernkori rabszolgasághoz kapcsolódó folyamatok komplexitása miatt a feltett kérdésekre konkrét választ nem kaptam. A dolgozatban vizsgált módszerekkel mérsékelhető a csicskatartás áldozatainak és a kizsákmányolt filippínó vendégmunkásoknak a száma, de nem törölhető el a jelenség.

FRÖHLICH DÓRA ANNA
dora.frohlich09@gmail.com
Gazdálkodás és menedzsment
BSc, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Gazdálkodástudományi TDK

Témavezető:
Kovács László
egyetemi adjunktus, BCE GTK

Infláció hatása a bűncselekmények alakulására Magyarországon

Kulcsszavak: bűnügyi statisztika; Vektor Autoregressziós modell; bűncselekményszám; trendelemzés

Az elemzés a bűnügyi statisztikán belül a bűncselekményszám trendjének alakulását vizsgálja Magyarországon az 1970–2022 közötti időszakban. Célja feltárni, hogy milyen gazdasági és társadalmi tényezők befolyásolhatják a bűncselekmények volumenének és hosszútávú pályájának alakulását Magyarországon. Az idősoros elemzéshez Vektor Autóregressziós (VAR) modellt építettünk, amelybe releváns gazdasági és társadalmi változókat vontunk be, mint az inflációs index, GDP növekedési index és az alkoholfogyasztás. A modell eredményei alapján az inflációs index, illetve a tiszta alkoholfogyasztás növekedése késleltetve szignifikánsan növeli a bűncselekményszámot. Mivel az inflációs index becsülhető a jövőre nézve, lehetségessé válik bűncselekményszám előrejelzése Magyarországon. Mindez értékes információként szolgálhat a bűnmegelőző és gazdaságpolitikai döntéshozó szerveknek és felhívhatja a figyelmet az inflációszabályozás fontosságára a pénzbeli haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmények, illetve az erőszakos bűncselekmények számának csökkentése érdekében. Emellett a társadalmi hatásokat tekintve az alkoholfogyasztás súlyos közbiztonsági következményeinek alátámasztásával hangsúlyozzuk az alkoholprevenciós megmozdulások szükségességét is.

FU ZHIQIN
fuzhiqin639@gmail.com
Filozófia
MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Lamár Erzsébet
egyetemi adjunktus, SZTE BTK

Thoughts on the Interdependence of Speech and Understanding: From Tao Te Ching to Literary Hermeneutics

Kulcsszavak: hermeneutics; Tao; writing; speech; understanding

In the opening of the Gospel of John, Logos was often translated into Tao in Chinese. Whereas the validity of this translation remains disputed, it leads to the observation that speech and understanding are intimately bonded in both Logos and Tao. Hence in the footsteps of Gadamer, I first examined the role of language in understanding while also comparing it to its potential counterpart – action. With the role of language clarified, I demonstrated the autonomy of writing, by reflecting on the non-phonetic nature of the Chinese language, to make explicit the immediacy of speech. This immediacy is then reassured, with reference to Iser's literary hermeneutics, by examining the reception of texts. The whole examination is done with frequent reference to Tao Te Ching so that this theory can be exemplified with Tao.

GABÁNYI KINGA
kingabanyi@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Cakir-Somlyai Özge
Egyetemi tanársegéd, ELTE BTK

Média összehasonlítási elemzése: A 2024-es párizsi olimpia a francia és magyar sajtó tükrében

Kulcsszavak: olimpia; Párizs; sportmédia; 2024; médiaesemény

A 2024-es párizsi olimpiai játékok egy jelentősen mediatizált eseménysorozat volt, amely számos médiaszíntéren feltűnt és különféle rétegeket mozgatott meg. A nagy tömegmédiumok, mint a közszolgálati televízió és rádió folyamatosan közvetítette az eseményeket, Francia oldalon közel megduplázva a nézettségi számokat a 2021-es tokiói olimpiához viszonyítva.

A francia és magyar sajtó összehasonlítása a 2024-es olimpia tükrében kiváló példa a Nyugat-európai és Kelet-Közép-európai sajtó elemzésére és szembeállítására, azonban ennél több aspektusban is érdemes megközelíteni az összehasonlítást, hiszen különbségek vannak a sportolók számában és az olimpiai involváltságban az előző olimpiákon. Emellett természetesen az is befolyásolja az esemény médiamegjelenését a két országban, hogy Franciaország volt a 2024-es olimpia szervezője.

A 2024-es olimpia tehát ideális alkalom a francia és magyar online írott sajtó összehasonlító elemzésére. Míg Franciaország rendező országként a saját nemzeti értékeit és globális szerepét helyezheti előtérbe, Magyarország külső szemlélőként, de nemzetközi szinten versengő sportolókkal reflektálhat az eseményekre. A két ország online médiájának vizsgálata értékes betekintést nyújthat abba, hogyan befolyásolják a nemzeti érdekek és politikai célok az olimpiai játékokról szóló tudósításokat.

Dolgozatomban azt mutatom be két magyar és két Francia sajtóorgánumon keresztül, hogy milyen eltérések figyelhetőek meg az olimpiai tudósításban egyrészt a francia-magyar, másrészt a kormányközeli-kormánykritikus összehasonlítás viszonylatában. Ehhez első körben a személyes érdekeltségemet fogom bemutatni, ami kiválóan bizonyítja a téma relevanciáját számomra. Ez után a dolgozatom lehatárolom, egyértelmű keretek közé. Megválaszolom, hogy mit, miért, mettől meddig elemzek. Ezután kitérek az eddigi szakirodalmakra és vázolom, hogy miként tudom azokat felhasználni. Ebből következik a kutatási kérdésem, azaz bebizonyítom, hogy miként tudok hozzájárulni az eddigi művekhez a témában. A kutatási kérdésem megválaszolásához felvázolom, hogy milyen kvantitatív és kvalitatív (kevert) módszert alkalmazok.

Kutatásom eddigi eredménye, hogy a 2024-es párizsi olimpia eseményei különbözőképp jelennek meg a francia és magyar, illetve a kormánypárti és kormánykritikus médiumokban. Ez kevésbé tartozik az országimázshoz, mint azt feltételezhettük, és annál inkább a lapok finanszírozási befolyáltságához.

GALACZI HANNA
hanna.galaczi@stud.uni-corvinus.hu
Nemzetközi tanulmányok
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Sz. Biró Zoltán
mesteroktató, BCE TK

Oroszország belpolitikai viszonyainak hatása a külpolitikai magatartására 2000 és 2018 között

Kulcsszavak: Oroszország; orosz külpolitika; orosz belpolitika; külpolitikai magatartás

A Szovjetunió 1991-es felbomlásával Oroszország elveszítette a bipoláris világrendben betöltött nagyhatalmi pozícióját és más alternatíva hiányában a nyugati típusú politikai rendszer átvétele kezdődött meg az országban. Az 1990-es évektől az orosz bel- és külpolitikai útkeresés volt megfigyelhető, az ország az elmúlt 30-35 évben hatalmas változásokon ment keresztül mind a belpolitikáját, mind a külpolitikáját tekintve. A dolgozatom során a 2000 és 2018 közötti belpolitikai változásokat és a külpolitikai helyzetet tekintettem át Oroszországban, valamint a belpolitika és külpolitika kapcsolatát vizsgáltam a társadalmi viszonyok és gazdasági körülmények bevonásával.

A dolgozatom célja Oroszország belpolitikai viszonyai és külpolitikai magatartása közötti kapcsolat elemzése. A kutatásomnak a fő hipotézise, hogy Oroszország külpolitikai magatartását nagymértékben befolyásolja az orosz vezetés belső politikai helyzete. A fő hipotézis megválaszolásához három alhipotézist állítottam fel, amelyek az ország kooperatív, konfrontatív vagy agresszív külpolitikai magatartását vizsgálják az orosz vezetés társadalmi támogatottságának függvényében. A kutatás során deskriptív elemző módszert alkalmaztam, kvantitatív és kvalitatív adatokat dolgoztam fel a másodlagos irodalom felhasználásával.

A dolgozat zárófejezetében mindhárom alhipotézis alátámaszthatónak bizonyult. A dolgozat alapján alátámasztható, hogy Oroszország kooperatív, konfrontatív vagy agresszív külpolitikai magatartást folytat, amennyiben a vezetés társadalmi támogatottsága gyenge, erős vagy jelentős csökkenést mutat. Az alhipotézisek alapján a kutatás fő hipotézise igazolható, Oroszország külpolitikai magatartását nagymértékben befolyásolja az orosz vezetés belső politikai helyzete.

GALAMBVÁRI GABRIELLA
galambvari@gmail.com
Közösségi és civil tanulmányok
MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem
Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

Témavezető:
Kiss Mária Rita
főiskolai docens, SZTE JGYPK

Magyar nők a közéletben, attitűdök és szerepvállalási hajlandóság vizsgálata

Kulcsszavak: nők képviselete; nők alulreprezentáltsága; női politikus; közszereplési hajlandóság; esélyegyenlőség

Magyarország lakosságának több mint a fele nő, mégis a politikai döntéshozatalban alulreprezentáltak. Hogyan lehet, hogy ahol megválasztott képviselők osztják el a közös erőforrásokat, a jogegyenlőséggel egyidejűleg nem valósul meg a nemek közötti esélyegyenlőség is? Amikor a vezetői pozíciók eloszlására ránézünk, a számok alapján megállapítható, hogy a hagyományos női sztereotip szemléletmódon nyugvó mechanizmusok máig éreztetik hatásukat a politika világában is. Ezen szeretne változtatni az online kérdőíves kutatást elindító civil szervezet a nők részvételi arányának növelése érdekében.

Dolgozatom célja, hogy a kutatás eredményeképp könnyebb legyen megtalálni azokat a nőket, akik hajlandóak politikai vezetői szerepet vállalni és tudományosan alátámasztott válaszokkal szolgálhassunk arról, hogy miben látják másképp a nők hatalmi helyzetét, mennyire hajlandóak cselekedni és mi gátolja őket a politikai szerepvállalásban?

Hipotézisem szerint a közéletben aktívabb nők elégedetlenebbek nemük politikai döntéshozásban betöltött súlyával. A hipotézis igazolásához a kérdőív eredményeit primer adatforrásként használtam. A mintavételi eljárás nem tekinthető reprezentatívnak. Az online kérdőív a témában érdekelt szervezetek kapcsolathálóján keresztül jutott el 468 válaszadóhoz. Az adatokon valószínűségi eloszláson alapuló számítást végeztem. A kitöltők több tekintetben is túl homogén csoportot alkottak ahhoz, hogy a regressziós számításokat sikerrel alkalmazhattuk volna. Ezért reprezentatív kutatásokat felhasználva szekunder adatgyűjtést is végeztem.

A vizsgált csoport több tekintetben eltér a népességben található nőktől. Kiemelkedő politikai érdeklődés és közéleti aktivitás jellemző rájuk. Továbbá bizonyos témákban, mint például a nők számának növelése a politikai döntéshozásban és a nők politikai vezetői alkalmassága lényegesen nagyobb támogatottságot élvez ebben a körben, mint teljes női lakosság körében. Bár a hipotézis, hogy a közéletben aktív nők érzékenyebbek saját nemük esélyegyenlőségét illetően igazolódott, fordítva ez nem igaz. Nem minden elégedetlen nő egyben aktív is.

A teljes mintán belül találtunk még egy olyan csoportot, akik potenciális politikai aktorok lehetnek. Őket ebben elsődlegesen a társadalmi igazságosság motiválná és a politikai támadásoktól való félelem tartja vissza.

GARAS TAMÁS
garastamas@gmail.com
Politológia
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Gallai Sándor
habilitált egyetemi docens, BCE TK

A Magyar Honvédség átalakulása

Kulcsszavak: Zrínyi 2026; haderőfejlesztés; hadsereg

A Magyar Honvédség a 2014-ben megrendezett walesi NATO csúcstalálkozó óta számos változáson ment keresztül. Korábban a Hadfelszerelési Iparkorszerűsítési Terv (HADIK-terv), részleteiben nem nyilvános programja szerint, majd 2016-tól kezdődően a „Zrínyi 2026" célkitűzéseit követve került sor több olyan lépésre, melytől a hadiipar újjáéledését, a honvédségi pálya vonzóbbá válását és a haderő ütőképességének javulását várták/várják a döntéshozók. Az azóta eltelt idő során az aktuális kormányoknak számos nem várt kihívásra is válaszokat kellett adniuk, elég, ha a migrációs válságot, a COVID-19 okozta veszélyhelyzet, vagy a 2022. február 24-én kitört orosz-ukrán háborút említjük.

A kormányzat kommunikációja alapján igazi sikertörténetről van szó, míg az ellenzék folyamatosan kritikákkal illette a fent említett folyamatokat. Hogyan értékeljük hát a haderőfejlesztés egyes elemeit? Sikeres vagy problémás terület a honvédelmi reform, kinek (miben) van igaza? E kérdések körültekintő megválaszolását akadályozza a tényleges intézkedéseket övező információhiány, a nemzetbiztonsági okokból hozzá nem férhető adatok, ezért tanulmányomban – az elérhető elsődleges források (adatok, jogszabályok) mellett – másodlagos információkra, így a vonatkozó szakirodalomra és szakpolitikusi megnyilvánulásokra koncentrálok. Utóbbiakat az Országgyűlés szakbizottságának jegyzőkönyvei alapján dokumentálom. A Honvédelmi és Rendészeti Bizottság walesi NATO csúcstalálkozó utáni első, azaz a 2014 szeptember 25-i ülésének jegyzőkönyvével kezdtem az érvek ütköztetését vizsgáló kutatásomat, abban a reményben, hogy az üléseken elhangzott érvek és ellenérvek a más úton meg nem válaszolható kérdésekben is közelebb visznek a történtek megértéséhez, a valóság feltárásához.

A kutatás során egyértelművé vált, hogy a haderőfejlesztés szükségességét végig konszenzus övezte. Az ellenzék a korai években főleg az alacsony költségvetést kritizálták, annak emelése után pedig annak átláthatóságát. Több, eszközbeszerzéssel és hadiipari fejlesztéssel kapcsolatos kritikájukat cáfolja ugyan a szakirodalom, azonban a létszámmal kapcsolatosak megalapozottaknak tűnnek. A reformok megítélése tehát nem egységes, s az egyes szereplők véleménye az időben is változik, melyről szintén beszámolok dolgozatomban.

GÁSPÁR MILÁN
gaspar-milan@partium.ro
Szociológia
BA, 5. félév

Partiumi Keresztény Egyetem

Témavezetők:
Dr. Székedi Levente
egyetemi adjunktus, RO PKE
Dr. Plainer Zsuzsa Kinga
tudományos kutató, Nemzeti Kisebbségkutató Intézet

Interetnikai kapcsolatok vizsgálata a Partiumi Keresztény Egyetem hallgatói körében

Kulcsszavak: etnicitás; kisebbség; értékek; etnonima; identitás

Munkámban az interetnikai viszonyok egyes részterületeit vizsgáltam a Partiumi Keresztény Egyetem hallgatói körében. A vizsgálatom tárgya egyrészt magában foglalja néhány kisebbségi csoporthoz kapcsolódó társadalmi távolságtartást. Másrészt a kutatás kiterjed etnonimák értékelésére, társadalmi csoportok besorolására, illetve az alanyok etnikai-kulturális identitásának a meghatározására. A kutatás feltáró-leíró jellegén túl az összefüggésvizsgálatok is fontos szerephez jutnak. A hipotéziseim az egyes társadalmi csoportokhoz való viszonyulásnak háttérváltozókkal, illetve kulturális értékekkel való kapcsolatára irányulnak. Kvantitatív kutatásom online kérdőíven alapszik. A mintavétel szubjektív. A célcsoport mérete körülbelül 800 fő. Csak a teljes kitöltéseket vettem figyelembe (N=103). Az eredményekből többek között azt tudtam meg, hogy a minta egésze magyar anyanyelvű és magyar etnikai identitású. A hazához való kötődés mértéke alacsony. Továbbá az alanyok a vizsgált csoportok közül a romákkal szemben a legelőítéletesebbek.

GÁSZ JÓZSEF
rspcr775@gmail.hu
Történelem
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Fónagy Zoltán
egyetemi docens, ELTE BTK

Háztulajdonosok és bérlők konfliktusai Budapesten 1905 és 1910 között

Kulcsszavak: lakbérsztrájk; tiltakozás; bérlő; háztulajdonos; konfliktus

A háztulajdonosok és a bérlők konfliktusai 1905 és 1910 között Budapesten című TDK-dolgozat motivációjául szolgált, hogy ma is nehezen megoldható gond a lakhatási szegénység Magyarországon.

Hipotézisek: Az elszegényedés, a lakbérdrágaság, és a gyorsuló ütemben növekvő házbérek az alsó társadalmi csoportokba tartozó embereket (munkások, cselédek, napszámosok) érintette a legsúlyosabban.

A vizsgált időszakban a bérlők egyre hevesebben reagáltak, ezek házbojkottokban, lakbérsztrájkokban jutottak kifejezésre.

A kutatás statisztikai adatokon, az 1900-as évek elejének sajtóforrásain (pl. Népszava, Pesti Napló, Budapesti Hírlap, Az Újság) alapult. Az említett újságok cikkei által kirajzolódnak a lakhatási szegénység, a pauperizálódás folyamata, a bérlők tiltakozó akcióinak fejlődése, ezek 1905 és 1910 között csúcsosodtak ki. A korabeli sajtóból megtudhatók az al- és ágybérlők, munkások, cselédek, napszámosok helyzetének javítására irányuló követelések, valamint a lakbérhelyzet megoldási módjai. Tüntetésekkel hívták fel a figyelmet a kispénzűek a hihetetlen gyors lakbéremelkedésből adódó tarthatatlan helyzetükre. A lakóingatlanok bojkottja során a tiltakozók nem engedték beköltözni az új bérlőket. A kilakoltatásra ítéltek nagy része nem hagyta el a bérházat, akikkel a többi lakó szolidaritást vállalt. Az erőszakba torkolló sztrájkok is mutatták a bérlők és a háztulajdonosok közötti konfliktus kiéleződését.

Rövidtávon lakbérengedményekkel, kollektív szerződésekkel, az 1 esztendőre szóló házbéremelési és kilakoltatási moratóriummal kezelték a lakhatási válságot. A lakbérdrágulás kárvallottjai a bíróságokon is harcoltak igazukért.

Tartós megoldást csak az 1908-as országos hatályú lakbérszabályzat és végrehajtási törvénymódosítás, illetve a bérlakásépítési program (bérházak, kislakások, népszállók, munkástelepek tömeges építése) hozott. Csupán 1916-ban vezették be a kötött lakásgazdálkodást, amely lehetővé tette a lakáshelyzet hosszabb távú, hatékony, rendszerszintű megoldását.

A kutatómunka során megerősítést nyertek a szegénység növekedésének társadalmi következményeire, a bérlők erősödő reakcióira vonatkozó feltevések.

GAZSÓ LEVENTE LÁSZLÓ
gazsolevi@gmail.com
Ókori nyelvek és kultúrák (klasszika-filológia)
BA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Földváry Miklós István
egyetemi docens, ELTE BTK

Tanítás és szerzetesi fegyelem konfliktusa a gödöllői premontreieknél

Kulcsszavak: szerzetes; premontrei; Gödöllő; tanítórend

A nyugati szerzetességre története során nagy hatással voltak a történelem eseményei. Nem volt ez másképp a magyarországi premontreiekkel sem. A premontrei rend házai a 20. század elejére már több válságon mentek keresztül amellett, hogy a 19. században rájuk bízott tanítórendi és lelkipásztori feladatokat nehezen tudták összeegyeztetni a szerzetesi életformával, a kor liturgikus reformját is meg kellett valósítaniuk és helyi gyakorlatukra alkalmazniuk. Magyarországon ehhez társult a sajátos egyházi légkör és a trianoni döntéssel hontalanná vált szerzetesek kérdése, melyet nemcsak a nyugati rendtársak, de az apostoli vizitátorok is gyakran értetlenül szemléltek. Ezt a komplex örökséget figyelhetjük meg, ha a gödöllői premontreiek kéziratos és nyomtatott emlékeit vizsgáljuk a XX. század első feléből. Kutatásomban egy korábban még nem vizsgált dokumentum, a kelet-európai közösségeknek szánt szabálymódosítási javaslat alapján igyekszem feltárni a gödöllői premontreiek életvitelét, összehasonlítva a központi előírásokkal, így a külföldi rendtársak életével. Dolgozatomban bemutatom a nyugati szerzetesség vázlatos történetét, a premontrei rend kezdeteit és a kortárs egyházi környezetet, így eljutva a gödöllői premontreiek életéig. A kutatás leginkább a szerzetesi életeszmény és az ezzel párhuzamosan vállalt világon feladatok közös megélésének nehézségére akar rávilágítani. Az általános, a történelem és a kor helyzetének bemutatására természetesen a szakirodalom volt legnagyobb segítséggel. A gödöllői premontreiek életének bemutatása azonban leginkább levéltári kutatómunka eredménye. A Gödöllői Premontrei Apátság levéltárában található dokumentumok (kézzel írt jegyzet, évkönyv, liturgikus könyvek) segítségével mutatom be a gödöllői szerzetesek különleges élethelyzetét.

GERGELY BENEDEK
gergelybenedek285@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 5. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Hlavacska András
egyetemi adjunktus, DE BTK

A videójáték és a vizuális média határán (A machinima fogalmának aktualizálása a 2020-as évek mediális kontextusában)

Kulcsszavak: machinima; The Sims; ludológia; videójáték; filmművészet

A machinima fogalma ritkán kerül elő a médiakutatók körében. Ez azonban nem jelenti, hogy ezen legtöbbször ludológusok által vizsgált, a videójáték és a filmművészet határán elhelyezkedő mediális jelenség ne lenne érdemes szélesebb körű ismertségre. A machinima harminc évvel ezelőtti megszületése óta nagy változásokon ment át, amelyeket nem feltétlenül követett a tudományos közeg, hiszen csupán egy szűk alkotói és befogadói réteget tudott csak megszólítani.

Dolgozatomban újra előveszem a machinima fogalmát, egy 150 alkotásból álló adatbázis vizsgálatával leírom a pontos jellemzőit, illetve kijelölöm, hogy mi machinima és mi nem az, majd ellenőrzöm, mennyire állja meg helyét az eddig felállított fogalomrendszer, ami a machinima köré épült olyan kutatók által, mint Henry Jenkins vagy Henry Lowood. Az utóbbi években a machinima világában megfigyelhető monumentális változások, valamint az olyan törekvések miatt, mint a DayZ (2013) nevű játékkal készített francia machinima (A túlélő sziget [Knit's Island, 2023]) mozikba kerülése, a machinima vizsgálata ismét aktuálissá, definíciójának finomítása pedig szükségessé vált.

A dolgozatomban az általam létrehozott adatbázis segítségével visszatérek a machinima gyökereihez, majd megvizsgálom a jelenlegi tartalmakat, ezeket egy alaposan kiválasztott szempontrendszer alapján összehasonlítom, végül pedig aktualizálom a néhány évtizeddel ezelőtt kialakult fogalomrendszert. Dolgozatom végén pedig kitekintek a machinima lehetséges jövőbeli funkciójára.

GERGELY ZAMIRA
gergelyzami@gmail.com
Szociológia
BA, 3. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Szvetelszky Zsuzsanna
egyetemi docens, KRE BTK

A sorozatgyilkosok kultusza: rajongás és társadalmi vonatkozások

Kulcsszavak: sorozatgyilkosok kultusza; rajongói viselkedés; média hatása; társadalmi narratívák; szocálpszichológiai tényezők

Dolgozatom a sorozatgyilkosok kultuszának és a köréjük épült rajongás társadalmi vonatkozásainak elemzésére irányul. Fő kutatási kérdésem, hogy miért alakult ki a valódi sorozatgyilkosok iránti rajongás, és miként járul hozzá ehhez a média. Vizsgálatom során 123 social médiás posztot elemeztem ezáltal készítettem tartalomelemzést különböző platformokon, valamint hat interjút készítettem szakértőkkel és laikusokkal egyaránt. Eredményeim alapján a média narratívája empátiát, azonosulást és romantizálást váltanak ki, melyek a rajongás különböző formáiban nyilvánulnak meg. Saját eredményeim rávilágítanak a társadalmi és pszichológiai tényezők összefüggéseire, valamint a média felelősségére.

GILA GERGŐ ZSOLT
mailgilagreg@gmail.com
Logika és Tudományfilozófia
MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Ambrus Gergely
habilitált egyetemi docens, ELTE BTK

Platóni Realizmus és a Korai Analitikusok

Kulcsszavak: platonizmus; Wittgenstein; Tractatus; logikai tér

A tanulmány a platóni realizmus és a korai analitikus filozófia metszetét vizsgálja, Frege, Russell és Wittgenstein műveire összpontosítva, különös tekintettel Wittgenstein Tractatus Logico-Philosophicusára. A tanulmány Frege nyelvfilozófiához és logikához való alapvető hozzájárulásának bemutatásával kezdődik, különös tekintettel a jelentésről és a jelöletről szóló elméleteire, valamint az olyan absztrakt entitások valósága iránti elkötelezettségére, mint az igazságértékek. Ezek után Russell korai munkásságát vizsgálja, különös tekintettel a platóni realizmustól a logikai atomizmusig tartó álláspontváltására, valamint a filozófiai problémák és kétértelműségek megoldására szolgáló propozicionális elemzési módszer kidolgozására.

A dolgozat központi érvelésének középpontjában Wittgenstein Tractatusa áll, azt vizsgálva, hogy a saját bevallottan antimetafizikai álláspontja magában rejt-e egyfajta platonizmust? Kritizálja azokat a bevett értelmezéseket, amelyek Wittgensteint szigorú nominalistaként vagy antirealistaként ábrázolják, és egy alternatív nézetet javasol; azt, hogy Wittgenstein felfogása a logikai térről és a tárgyak belső tulajdonságairól implicit módon megerősíti absztrakt entitások létezését. A Tractatus és a különböző értelmezői hagyományokból származó irodalom vizsgálata után a tanulmány rátér a Wittgenstein metafizikával kapcsolatos álláspontjának ortodox olvasata elleni érvelésre.

A szerző amellett érvel, hogy Wittgenstein internális tulajdonságai, logikai formái, valamint a tautológiák és ellentmondások mint a logikai tér létező, de a fizikai világban nem fellelhető elemei realista keretet sugallnak. Igaz, hogy Wittgenstein elutasítja az olyan entitások egzisztenciáját, mint Frege igazságértékei vagy Russell univerzáléi, mint platonikus entitások, azonban a logikai tér struktúrája ellentmondásossá teszi, hogy ne absztraktan reális struktúraként tekintsünk rá.

Módszertanilag a szövegelemzést filozófiai érveléssel egészíti ki, összehasonlítva Wittgenstein gondolatait elődei és kortársai gondolataival. A dolgozat eredeti hozzájárulása a wittgensteini metafizika realista értelmezése melletti új érvelési stratégiában rejlik, azt javasolva, hogy a traktátusi logikai tér realista konstrukcióként működik, és ezzel átrendezi a Wittgensteini életmű nagy részének lehetséges értelmezéseit. Ez az újraértelmezés utat nyit a Tractatus későbbi filozófiai mozgalmakra, különösen a logikai pozitivizmusra és a Bécsi Körre gyakorolt hatásának újraértékelésére is.

GLAVATITY HELGA
glavatityhelga@gmail.com
szociológia
BA, 3. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Erát Dávid
egyetemi adjunktus, PTE BTK

Társadalmi szerepelvárások a magyar anyákkal szemben nemzetközi kontextusban

Kulcsszavak: gyermeknevelés; háztartásvezetés; munkavégzés; végzettségi szint; nemek szerinti megoszlás

A kutatásomban a társadalmi szerepelvárásokat vizsgálom a magyar anyákkal szemben, melyben célom bemutatni, hogy milyen elvárásoknak kell megfelelniük a nőknek, valamint, hogy milyen szerepeket kell vállalniuk ahhoz, hogy a társadalom elismerje őket. A dolgozatomban arra szeretnék tehát választ kapni, hogy miért alakult ki ez a szerepmegosztás, hogyan alakult időben, illetve hogy nemek, valamint végzettség szerint van-e különbség az emberek véleményében. Elemzéseket végeztem a „European Values Study" és a „World Values Survey" adatbázisából származó adatokból, melyben magyarországi fókuszban 8147 válaszadót vizsgáltak. Az elemzéseimre khí-négyzet próbát, valamint lineáris regressziót alkalmaztam, melyekből kimutatható, hogy a magyar társadalom tradicionális nemi szerepfelfogással rendelkezik. A khí-négyzet próbákkal szignifikáns kapcsolatot mutattam ki bizonyos kérdések nem, illetve végzettség szerinti eloszlásában. Lineáris regresszió esetén pedig szignifikancia állt fent a magyarázott változó, illetve az alábbi hatások között, mint a nem, a végzettség, a vallásosság vagy a politikai skálán való elhelyezkedése a válaszadónak. A kutatásomban megállapítottam, hogy a magyar társadalom elsősorban a nőket anyaként látja, így a gyermeknevelést és a háztartásvezetést tartja fő céljuknak, mégis fontosnak tartja azt is, hogy hozzájáruljanak a háztartás jövedelméhez, így kettős terhelés nehezedik rájuk. Ez a felfogás azonban átalakulóban van. Az idő előrehaladtával, illetve a képzettség emelkedésével egyre progresszívebb gondolkodásmód társul a nemi szerepek megítéléséhez.

GÓZON BARNABÁS
gozon.barna@gmail.com
Politikatudományok
MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Stumpf Péter Bence
egyetemi tanársegéd, SZTE ÁJK

Választási dilemma, avagy választási reformok a V4 és a Baltikum államaiban

Kulcsszavak: Baltikum; választás; reform; demokrácia; Visegrád

A modern képviseleti demokrácia alapvető elve a népszuverenitás. A hatalom a néptől ered, a rendszeresen ismétlődő szabad választások adják a hatalomgyakorlás alapját. A választások eredményeként a választópolgárok felhatalmazást adnak a közhatalom gyakorlására, amely a létrejövő parlament működésében testesül meg. A hatalom gyakorlásának általánosan érvényesülő formája a parlament általi hatalomgyakorlás.

A szabad választások lehetővé teszik, hogy a választók szavazatai eldönthessék a kormányzati hatalomért folytatott pártok közötti versengést. A szavazatok mandátumokká alakítása minden demokráciában sajátos folyamat, amelynek a választási rendszer ad intézményes keretet. A választási rendszerek és a pártrendszerek között közvetlen viszony áll fenn, amelynek mértékét elsősorban a két rendszer jellege és típusa, illetve a társadalmi-politikai folyamatok határozzák meg.

Dolgozatomban nagy hangsúlyt fordítok a különböző választási rendszerekre Európában, egészen pontosan a Balti államok és a V4-ek választási rendszerét fogom bemutatni – Magyarország kivételével –, de nem csak szimpla bemutatás lesz. Kitérek a legfontosabb aspektusaira a reformoknak, amiket ezen országok végrehajtottak a voksolási rendszert illetően és hogy miképp lettek ezek hatással a politikájukra. Bemutatom a reformok hasonlóságait, valamint, hogy milyen egyéb nehézségekkel kellett megküzdeniük ezekkel összefüggésben. A választási rendszerek legfőbb ismérve, hogy ezek jelentős reformokon mentek keresztül és komoly politikai, illetve társadalmi előnyt is eredményeztek az adott párt(ok) számára. Összehasonlítom az adott államokban elfogadott választási reformok főbb előnyeit és hátrányait, végül a magyar rendszer politikai hátterére is kitérek.

GREGOSITS BOGLÁRKA
szilagyibogi99@gmail.com
Gyógypedagógia-tanár
MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bárczi Gusztáv Faculty of Special Needs Education

Témavezető:
Dr. Sándor Anikó
egyetemi adjunktus, ELTE BGGYK

Személyi asszisztenciával az önrendelkező életvitelért – Egy hazai szolgáltatásfejlesztő projekt elemző értékelése

Kulcsszavak: személyiasszisztencia-szolgáltatás; állami szervezés; pilot projekt; résztvevők tapasztalatai

A kutatás az EFOP-1.9.10-22 felhívás által megvalósuló első hazai állami keretek között szervezett személyiasszisztencia-szolgáltatás pilot projektjét vizsgálta a résztvevők tapasztalatai alapján.

A kutatás kérdései a következők: A nemzetközi tapasztalatokkal összehasonlítva mi jellemzi a hazai pilot projekt által létrejött személyiasszisztencia-szolgáltatást? A pilot projekt mely területein figyelhetők meg lehetőségek, valamint kihívások? Milyen szubjektív hatással van a pilot projektben résztvevő fogyatékos személyek önálló életvitelére a rendelkezésükre álló személyi asszisztencia?

A kutatás módszertana kvalitatív, participatív, mely során kutatótársam, aki szintén a szolgáltatás felhasználója, tapasztalati szakértelmét adta a szakmai ismeretekhez, amelyeket tematikus forráselemzéssel gyűjtöttem. A kutatás során félig strukturált, diádikusan vezetett egyéni interjúkat vettünk fel online térben. Az interjúalanyokat hozzáférhetőségi mintavétellel gyűjtöttük. A projektnyertes-támogató szolgálatai által ajánlott négy fogyatékos személlyel, négy személyi asszisztenssel és három szakemberrel vettünk fel interjút. A 11 darab interjúszöveget kvalitatív tartalomelemzési módszerrel vizsgáltuk öt kategória mentén: résztvevők toborzása, résztvevők felkészítése, beosztás, bérezés, kommunikáció a projekt alatt és után.

A projekt rövidsége ellenére pozitív hatással volt a fogyatékos személyek életére, azonban épp emiatt az önálló életvitel első lépcsőjét tudták csak megtapasztalni a tíz hónap alatt. Lehetőségük volt saját igényeik felismerésére és megfogalmazására, viszont a támogató szolgálat mint intézményes jelenlét befolyásolta a fogyatékos személyek kontrollérzését. Ezek ellenére lehetőségnek tekintem, hogy a fogyatékos személyek számára nagyobb bizalmat adott a szolgáltatás igénybevételéhez, hogy ezt a támogató szolgálatokon keresztül tehették. Összességében elmondható, hogy a pilot projekt sikeres volt, több résztvevő is támogatja a projekt folytatását, a szolgáltatás létrehozását, melynek folyamatát a kutatás által nyert eredmények is támogatják. Saját eredménynek tekintem, hogy a hazai kutatások körében egy hiánypótló témával foglalkoztam, amelynek folyamatába bevonhattam a témában érintett személyeket kutatótársként és résztvevőként. Fontosnak tartom, hogy egy szolgáltatás fejlesztésébe bevonják azokat a személyeket, akik ezt igénybe veszik, ezt a szemléletet erősíti kutatásom is.

GRICA ESZTER
grica.eszter@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Rudisch Ferenc Martin
egyetemi tanársegéd, SZTE BTK

Keleten a helyzet változatlan: A kárpátaljai magyarság az orosz-ukrán háborús konfliktusban

Kulcsszavak: orosz-ukrán konfliktus; Kárpátalja; magyar kisebbség; magyar sajtó; háborús hatások

A dolgozatom fókuszában a kárpátaljai magyarság helyzetének vizsgálata áll. Az orosz-ukrán háborús konfliktus kezdete óta a kárpátaljai magyarság kiemelt figyelmet kap a magyar nyilvánosságtól. Emiatt elengedhetetlennek tartom a társadalmi érzékenyítést is. Jelen dolgozatban célom megvizsgálni azt, hogyan jelenik meg a magyarországi sajtóban a kárpátaljai magyarok fennálló helyzete. Emellett jelenleg is Kárpátalján tartózkodó kárpátaljai magyarokkal készítettem interjúkat, melyekben ők mindennapi tapasztalataikról számoltak be. Elsősorban a háború hatásairól érdeklődtem, de az elmondott személyes történetek a körülmények mélyebb rétegeihez is elvezettek. Az egyes felmerülő témák keretein belül a magyarországi sajtó diskurzuselemzése mellett az interjúalanyok állításait is megvizsgáltam, ezeket összehasonlítottam. Sajátos nézőpontot tudok nyújtani a vizsgált kérdésben, hiszen a kárpátaljai magyar közösség tagjaként magam is tapasztaltam a békeidő és a háborús miliő hatását. Az interjúkban résztvevők bizalommal osztották meg velem élményeiket, benyomásaikat. Olyan élményekről és benyomásokról tudtam így számot adni, amelyekhez nehezebben férhetnek hozzá a közösségen kívül állók. Az NMHH 2024-es felmérése alapján a legolvasottabbak közül kiválasztottam az elemzett hírportálokat, így a kormányzattól független oldalról a Telex és 24.hu, valamint a kormánypárti sajtóból az Origo cikkeit vizsgáltam. A kormánypárti oldalt a Magyar Nemzet cikkeivel egészítettem ki. A vizsgált időszak az interjúkban felmerülő témákhoz igazítva 2023. január 1. és 2024. augusztus 31. közé esett. A végleges korpusz 991 cikkből állt össze. Az interjúkban nyolcan vettek részt, akik a társadalom különböző szemszögeiből tapasztalt hatásokról tudtak számot adni. A magyar sajtó diskurzusában a kisebbségi jogok kérdésköre jelenik meg leggyakrabban, amelyet a különböző hírportálok különböző módon dolgoznak fel. Az általam elkészített interjúkban ezen kívül számos visszatérő téma volt, mint például a demográfiai változások, a háború által közvetlenül okozott kihívások vagy a nők szerepének átalakulása. Ezekre a magyar sajtó kisebb figyelmet fordít. A témakörök elemzése után körvonalazódtak a különbségek és hasonlóságok a tárgyalt kérdésekben. Ezáltal a kárpátaljai magyarság jelenlegi helyzete részletesebben megismerhető.

GRŐB GRÉTA
grobgreta@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Dunai Tamás
egyetemi adjunktus, SZTE BTK

Az ifjú egyház: Intézmény, hatalom és identitás Az ifjú pápában

Kulcsszavak: sorozatelemzés; egyház; médiareprezentáció; társadalomkritika; Az ifjú pápa

A katolikus egyház filmművészeti reprezentációi sok esetben nemcsak a vallás médiajelenlétét, hanem ettől elválaszthatatlanul az intézményt körülvevő társadalmi problémákat is vizsgálják. A hit modern világban való átalakulása mellett így olyan immanens jelenségek is tematizálódnak, mint az egyház összefonódása a profán politikával, a zsarolási és szivárogtatási ügyek, illetve a szexuális visszaélésekkel kapcsolatos botrányok. Paolo Sorrentino minisorozatai, Az ifjú pápa és Az új pápa komplex módon mutatják be az egyház és a társadalom viszonyát: gondolkodnak mind az intézmény modern kori identitáskereséséről, mind az azt övező társadalmi problémákról. Az HBO felületén debütált sorozatok ezt a tartalomszolgáltatóra jellemző egyedi, műfaji konvenciókat kiforgató hangvétellel teszik, a komolyság és a szatirikus humor elegyét használva. Ebből kifolyólag Sorrentino művei egyszerre fordulnak csodálattal a vallás felé, miközben egyházkritikai és ezáltal társadalomkritikai aspektussal is rendelkeznek. Utóbbi megjelenését a művekben érdemes a vallással kapcsolatos szociológiai elméletekkel is összevetni, hiszen a sorozatok filmesztétikain túl társadalomtudományos szempontból is érdekesek. A művekben megjelenő egyházkritikai állítások humorral való ötvözése miatt a dolgozat a szatíraelméletek felől is gondolkodik a sorozatokról. Az alkotások stilisztikai és narratológiai elemzéséhez ezen vallásszociológiai és társadalomkritikai áttekintés nyújt elméleti keretet, amelynek segítségével feltárhatók a Sorrentino sorozataiban fellelhető gondolatok az intézmény jelenkori helyzetéről, illetve az egyházi és politikai hatalom működéséről. Az elemzés rámutat egyrészt arra, hogy a sorozatok szimbolikus képi világon át jelenítik meg a hatalmi egyensúlyok és eszmerendszerek működését, másrészt a narratíva metaforákban gazdag jellegére is. A sorozatok egyszerre reprezentálnak társadalmi strukturális jelenségeket, illetve gondolkoznak a vezetői attitűdök és az intézmény átalakulásának összefüggéseiről. A dolgozat filmelméleti és társadalomtudományi szempontokat is figyelembe véve vizsgálja a művek stilisztikai és narratológiai sajátosságait, és elhelyezi az alkotásokat az egyházkritikus médiaszövegek között, hangsúlyozva a sorozatok azon tulajdonságát, hogy az egyházat nem is annyira a vallás felől közelítik meg, hanem inkább mint politikai hatalommal és befolyással rendelkező társadalmi intézményt kezelik.

GULYÁS ÁDÁM
gulyas.adam815@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Unger Anna
egyetemi docens, ELTE TÁTK

Beyond Ideals: A Practical Assessment of Democracy in the European Union – Liberal and participatory democracy theory in the European Union

Kulcsszavak: European Union; democracy theory; participation; European Parliament; European Commission

The European Union is a sui generis institution; however, its functioning is based on democratic principles. In the Treaty on European Union, it is declared that its functioning is based on values of democracy and is founded on representative democracy, and during the past years several participatory institutions have been introduced to address the issue of democratic deficit. Thus, a situation occurs where the European Union is functioning based on representative institutions, a key element of liberal democracy theory, as well as on participatory institutions. This thesis examines to what degree is the European Union functioning as it is prescribed by liberal democracy theory and participatory democracy theory. For the analysis of the institutional structure of the European Union based on liberal democracy theory, the paper introduces a new analytical framework based on the works of Robert Dahl and Charles Tilly, and analyses official documents and reports. The analysis of the participatory institutions is conducted by using Sherry R. Arnstein's analytical framework of levels of citizen empowerment and is focused on the four participatory institutions currently available in the European Union. It concludes that while there is a high degree of democracy in the European Union, its institutions lack electoral accountability and there are a number of shortcomings regarding the principle of inclusive citizenship. With regards to the participatory institutions, it finds that they can be characterized as forms of tokenism or other lower levels of citizen participation, thus not providing effective participation for the citizens in the decision-making process.

GYŐRFI ADRIEN- VIKTÓRIA
adrien.gyorfi@stud.ubbcluj.ro
Kommunikáció és közkapcsolatok
BA, 5. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:
Benedek István
egyetemi adjunktus, RO BBTE

CSR kommunikáció az online térben. A legértékesebb romániai vállalati brandek vizsgálata

Kulcsszavak: CSR; ENSZ fenntartható fejlődési célok; Romániai vállalatok

A vállalati társadalmi felelősségvállalás (CSR) az 1950-es évektől kezdődően egyre nagyobb teret hódított meg magának világszerte, ami alól Románia sem volt kivétel, ugyanis mára sikeresen beépült a szervezeti megítélésbe. Ennek okai közé tartozik, hogy a társadalom hangsúlyosabban figyel a fenntartható jövő építésére, ezért a vállalatok beépítették a PR és marketingkommunikációjukba a CSR-t, amely nem csak a zöld marketinget foglalja magába. Jelen kutatásban arra a kérdésre keresem a választ, hogy a romániai vállalatok milyen CSR tényezőkre fektetnek nagyobb hangsúlyt külső kommunikációjukban.

A vállalatok kiválasztásakor a Brand Finance-Brandirectory által készített listát használom, mely rangsorolja a Romániában működő, és CSR tevékenységet folytató top ötven vállalatot. A vizsgálat tárgyát az említett vállalatok hivatalos weboldalai, valamint a saját fenntarthatósági jelentésük képezi. A kutatás módszertana tartalomelemzés, melyet kvantitatív és kvalitatív formában is elvégzek. A tartalomelemzés kódolásánál az ENSZ 2015. szeptemberi közgyűlésén elfogadott 17 fenntartható fejlődési célját veszem alapul. Ezekkel a célokkal fogom összehasonlítani a weboldalon és a fenntarthatósági jelentésben szereplő adatokat.

GYÖRGYI DÁVID
gyorgyidavid06@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
MA, 1. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. habil. Vörös Zoltán
egyetemi docens, PTE BTK

A japán politika és az alkotmány viszálya: A japán újrafegyverkezés kérdése

Kulcsszavak: Japán; alkotmány; politika; geopolitika; Kína

A dolgozat a japán újrafegyverkezés kérdésével és az ország alkotmányával foglalkozik a Meiji-restaurációtól kezdve napjainkig. A kutatás célja, hogy feltárja azon tényezőket, amik a japán béke alkotmány 9. cikkelyének átértelmezéséhez vezettek, amely a II. Világháború utáni Japán pacifista politikájának egyik alapvető és meghatározó eleme. A kutatás során azt a hipotézist állítottam fel, hogy: Kína gazdasági növekedése, amely okán 2010-ben megelőzte a japán gazdaságot, okozta azt a politikai állapotot, ami megteremtette az igényt a japán alkotmány 9. cikkelyének átértelmezésére.

A hipotézis igazolása vagy cáfolata érdekében elemeztem nemzetközi és magyar szakirodalmat, beleértve angol nyelvű japán szakértők munkáit, valamint hivatalos kormányzati nyilatkozatokat és a nemzetközi sajtó releváns anyagait annak érdekében, hogy minél pontosabb és átláthatóbb eredményre jussak.

Az elemzett anyagok között szerepeltek angol nyelven íródott, Japán szakpolitikájával foglalkozó tanulmányok, különböző nemzetközi sajtóorgánumok releváns cikkei, továbbá magyar szakértők munkái is. Kiemelt figyelmet fordítva a hivatalos kormányálláspontokra, érintve a szuverenitás és ezzel a kizárólagos gazdasági övezetek kérdését, továbbá a jelenkori politikai nézetletérések és az államok közötti kooperációt is vizsgálom.

A munka során különös figyelmet fordítottam a II. Világháború utáni japánra és annak politikai összetételére, fókuszálva a miniszterelnökök cselekedeteire mind bel és külpolitikai szempontokból. A hidegháború időszakában szinte azonnal megjelent az igény az alkotmány 9. cikkelyének átírására, vagy csak átértelmezésére annak érdekében, hogy az ország megkezdhesse a fegyverkezést önvédelmi célokból.

Bemutatom, hogy a japán gazdasági stagnálás és Kína gazdasági előretörése miképpen hatott Japán geopolitikai pozíciójára és ezzel belpolitikai döntéseire. Emellett a japán-amerikai biztonsági együttműködés kulcsszerepe okán, Japán az Amerikai Egyesült Államokkal fenntartott viszonyát is részletesen tárgyaltam a dolgozat során.

A kutatás eredményeként arra jutottam, hogy a hipotézis nem igazolható, mivel a japán politika a megszállás utáni években már azon volt, hogy a 9. cikkely engedélyezze az önvédelmi fegyverkezést. A dolgozat során részletesen tárgyaltam a gazdasági, politikai és geopolitikai okokat, amik alapján a hipotézis cáfolható.

H. SZABÓ BENCE
hszabobence20@gmail.com
Hittanár nevelőtanár
Osztatlan, 5. félév

Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola

Témavezető:
Dr. Somodi Imre
főiskolai adjunktus, PHF

A pécsi püspöki szeminárium története kezdetektől 1950-ig

Kulcsszavak: intézménytörténet; Pécsi Püspöki Szeminárium; Katolikus Egyház; történeti kutatás; intézmény fejlődése

Dolgozatomban a pécsi püspöki szeminárium történetét követtem végig a XVI. századi előzményektől 1950-ig. Személyes motivációm a kutatás során az volt, hogy megismerjem anyaintézményem, a Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola jogelődjének múltját. Célom egy történeti összefoglalás készítése volt, amely tartalmazza a lényeges eseményeket, alátámasztva korabeli levelezésekből vett részletekkel, képekkel és egyéb érdekességekkel. Magyar és európai intézményekkel összehasonlítva vizsgáltam meg a pécsi szemináriumi oktatás minőségét és szigorát, a növendékek életét az intézmény falai közt. A kutatás során részletesen feldolgoztam az elérhető forrásokat a szemináriumi életéről, a napirendtől az étrendig. Értékes információkat kaptam a korabeli szemináriumi lapokról, régi újságokban megjelent cikkeket néztem át és használtam fel. A téma nagyon fontos szülővárosom történetében. Pécs püspöki székhely, a város életét meghatározta és ma is meghatározza a katolikus egyház. A pécsi szeminárium története szorosan kapcsolódik a város történetéhez. A híres pécsi püspökök egymásra épülő munkája nyomán létrejött városunkban az intézmény, amelyet megálmodtak. Azon munkálkodtak, hogy a növendékek színvonalas képzésben részesüljenek a nemes célnak megfelelő épületben, hogy később eredményesen tudják képviselni az egyház törekvéseit. Nem volt sima ez az út, sok akadályt kellett leküzdeni az évek folyamán. Követtem az intézmény történetét a török megszállás után, a béke nyugalmas éveiben, a két világháború idején és az ún. felszabadulás után. Az 1950-es éveket követő időszak külön történet, ez már egy másik dolgozat témája lehetne. A válogatott tudós tanárok nevét tisztelettel sorolom fel a függelékben. A növendékek a szemináriumban eltöltött évek alatt alapozták meg hitüket, életszemléletüket és későbbi pasztorális tevékenységüket. Az útravaló, amit az intézményben kaptak végig kísérte egész életüket és hatással volt a katolikus hívek mindennapjaira is.

HÁGEN ZSUZSANNA
hagen.zsuzsa@gmail.com
Szociálpedagógia
MA, 4. félév

Pécsi Tudományegyetem
Kultúratudományi, Pedagógusképző és
Vidékfejlesztési Kar

Témavezetők:
Prof. Dr. habil. Nagy Janka Teodóra
egyetemi tanár, PTE KPVK
Dr. Bíró Violetta
egyetemi adjunktus, PTE KPVK

A táncterápia alkalmazása a szociálpedagógia színterein

Kulcsszavak: táncterápia; szociálpedagógia; hátrányos helyzet; módszertan

Dolgozatommal a táncterápia jellegét, elméleti hátterét és hatékonyságát vizsgálom. Célom, hogy felhívjam a figyelmet ennek a költséghatékony prevenciós és korrekcióra is alkalmas terápiás eszközre. Valamint szeretném elérni, hogy a táncterápia a szociálpedagógia minél több színterére és csoportjához eljusson.

Hipotézisem kiindulása az, hogy a tapasztalataim alapján a jelenlegi nevelési-oktatási intézményekben nem kielégítőek a személyiség- és a közösségfejlesztésére kínált lehetőségek. Kutatásom kérdései, hogy a táncterápiát, mint közösség- és személyiségfejlesztő módszert, miként lehetne a leghatékonyabban működtetni a szociálpedagógia színterein.

A vizsgálatom módszerének a résztvevő-megfigyelést, szakirodalom-elemzést, összehasonlítást, folyamatelemzést használtam, a hipotézisek bizonyítására kérdőíves és kvalitatív vegyes módszerrel végzett vizsgálatot választottam.

A kutatás eredményei és a következtetései: A négy életkori hasonlósággal, de különböző intézményi és élethelyzeti háttérrel rendelkező gyerekcsoportnál végzett táncterápiás munka pozitív változásokat hozott, mind a gyerekek személyiségének, mind pedig a közösség fejlődésének szempontjából. A vizsgálat sikerességéből kiindulva arra a következtetésre jutottam, hogy a táncterápia egy jó gyakorlat lehet a szociálpedagógia célcsoportjainál.

HAJDU BRIGITTA
hbrigi2002@gmail.com
Szociálpedagógia
BA, 7. félév

Debreceni Egyetem
Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar

Témavezető:
Dr. Gortka-Rákó Erzsébet
tanszékvezető, dékán, DE

Gyermekotthonban gondozott gyermekek életkörülményei és önálló életkezdési esélyeik.

Kulcsszavak: gyermekvédelem; szakellátás; gyermekotthon; különleges szükséglet; különleges lakásotthon

Pályamunkám témája a gyermekotthonban gondozott gyermekek életkörülményei. Kutatásomat egy különleges gyermekotthonban végeztem, ahol az egyetemi tanulmányaim zárógyakorlatát is töltöttem. A kutatás célja egy Hajdú-Bihar Vármegyében működő Gyermekotthoni Központban dolgozó szakemberek megkérdezése volt, akik által megismerhetjük a gyermekotthonban gondozott gyermekek és fiatal felnőttek élethelyzetét, életkörülményeit. A kutatás módszereként a félig strukturált interjút választottam, ami lehetővé teszi az adott probléma mélyebb feltárását, valamint lehetőség van megismerni az interjú alany álláspontját, gondolatait.

A kutatás során a gyermekotthon nyolc szakemberének részvételével valósult meg az interjúk felvétele. A kutatás eszközeként alkalmazott interjú főbb kérdései a demográfiai adatok (kor, nem, iskolai végzettség) mellet az intézményben élő gyermekek szociális körülményeire, a szakembereknek a gyermekek nevelésével, oktatásával kapcsolatos nehézségeire, a gyermekek jövőképére, a hátránykompenzáló tevékenységekre és a szakemberek közötti együttműködésre vonatkoztak. A kutatásban a következő kérdésekre kerestem a választ: A lakásotthonban gondozott gyermekekre és fiatal felnőttekre jellemzőek-e a szociális alkalmazkodási problémák, amiből kifolyólag számukra jelentősen nehezebb lehet a gyermekotthoni környezetbe való beilleszkedés; Hogyan és milyen formában valósul meg a szakemberek közötti interprofesszionális együttműködés a vizsgált intézményben; Milyen módszerekkel tudják konstruálni a lakásotthonokban a családias környezet kialakítását a gondozott gyermekek számára.

A kutatás eredménye alapján kiderült, hogy a lakásotthonokba kerülő gyermekek számára nehézséget jelentenek a komoly érzelmi és viselkedési problémák, a beilleszkedés, az alkalmazkodás, az érzelmek kinyilvánítása és az önkontroll. A segítő szakma sikerességét meghatározza az intézmények közötti együttműködés és a szakemberek közötti team-munka megvalósulása. A megkérdezett szakemberek szerint a tanulmányi sikerek mellett elengedhetetlen a gyermekek számára az érzelmi támogatás, az alkalmazkodás és a motiválás. A lakásotthonok fő célja a családias környezet biztosítása, mely a közös programok, ünnepek megtartása által, valamint a belső és a külső környezet kialakításával valósul meg.

HAJDU HANNA
hajduhanna28@gmail.com
Szociológia
BA, 7. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Kisdi Barbara
egyetemi docens, PPKE BTK

Szülészeti erőszak az anyai szülésnarratívákban – A szülészeti erőszak szociológiai értelmezése

Kulcsszavak: szülészeti erőszak; szülésélmény; kvalitatív kutatás; mélyinterjú

A dolgozat központi témája a szülészeti erőszak. A szülés egy komplex társadalmi és kulturális jelenség is, amely mélyen beágyazott az adott közösség normáiba, ezért fontos társadalomtudományi perspektívában is vizsgálni azt. A szülés és születés módja, minősége és megélése számos későbbi hatással lehet az édesanya és a gyermek életére nézve. Noha a szülészeti erőszak nem egyenlő a szubjektívan megélt szülésélménnyel, mindaz, amit az érintettek átélnek negatív hatással lehet a szülés folyamatára, az élményre és későbbi életükre – beleértve a fizikai és lelkiállapotot, valamint az anyaságot is. A szülészeti erőszak egy olyan jelenség, amely világszerte problémát jelent, valamint etikai és jogi kérdéseket is felvet.

Dolgozatomban igyekeztem minél több nemzetközi és hazai forrásanyagot nyújtani a szülészeti erőszak témájában. Írásom érinti a pszichológia és a jog tudományágakat is.

A kutatás során kvalitatív módszert alkalmaztam. Tíz olyan érintettel készítettem mélyinterjút, akik átélték a szülészeti erőszakot, valamint két szakértői interjút is készítettem. Az édesanyákat egy felhívással értem el, a szakértőket pedig felkerestem. Az érintettek túlnyomó többsége budapesti, életkoruk 26 és 51 közé tehető, szüléseik pedig 2017 júniusa és 2024 áprilisa között zajlottak.

Kutatási célom az volt, hogy mélyebb betekintést nyerjek abba, mit éltek át az érintettek, mit értelmeztek negatív szülésélményként, milyen szempontok bizonyultak a legjelentősebbeknek (és azt hogyan magyarázták), hatással volt-e későbbi életükre (és ha igen, milyen módon), valamint, hogy az egyéni történetek között felfedezhetőek-e közös vonások, kapcsolódási pontok. Arra voltam kíváncsi, hogy a negatív szülésélményt megélt anyák szüléstörténetében jelen volt-e a szülészeti erőszak, és ha igen, annak mely tényezői hogyan formálták a szülésélményt.

A kutatásban részt vett édesanyák mindegyike (különböző módon) átélte a szülészeti erőszakot és szülésük negatív hatással járt életük valamely területére. Kutatásom nemcsak hogy igazolja a probléma létezését, de mélyebben mutatja be az anyák elképzeléseit, érzelmeit és tapasztalatait a szülést illetően, valamint a szülészeti ellátórendszer hiányosságait. Az interjúalanyok mind más-más kórházban szültek, ami alátámasztja azt, hogy a szülészeti erőszak nemcsak intézményi, de kulturális és strukturális szinten is jelen van.

HALÁSZ EMÍLIA ERZSÉBET
halasz.emilia.erzsebet@gmail.com
Teológus-lelkész
Osztatlan, 9. félév

Sárospataki Református Hittudományi
Egyetem

Témavezető:
Dr. habil. Enghy Sándor
professzor, SRHE

A „derek" mint metafora és annak ránk irányuló aspektusai a Példabeszédek könyvében

Kulcsszavak: Ószövetség; héber exegézis; Példabeszédek könyve; út a Bibliában; írásmagyarázat

Ebben a dolgozatban a Példabeszédek világába találok egy utat, méghozzá úgy, hogy az úttal foglalkozom. A vizsgálat tárgyát azok az igeversek képzik, amelyekben grammatikai alapon megjelenik a דֶּרֶךְ szó. A dolgozat csak ezzel a szóval használt kifejezésekre fókuszál, a könyvben előforduló többi hasonló értelmű szóra csak említőlegesen és összehasonlítás céljából térek ki.

A választásom is épp ezért esett erre a témára, azt vizsgálom meg a dolgozatban, hogy vajon milyen többlettartalmat jelölhet meg ez az út számunkra a könyvben. Ezt az exegézis és szakirodalmak vizsgálata által jobban megismerem és az így kialakult következtetéseimet megfogalmazom a kutatás során, hogy így egy tisztább kép jelenjen meg a דֶּרֶךְ jelentését illetően a Példabeszédek könyvében. Azért is tartom érdemesnek a témát a dolgozathoz, mert előzetes kutatásomban nem találtam a vizsgált szakirodalomban olyan szakaszt, amely mélyebben tárgyalta volna az út képét a Példabeszédek könyvében. Saját eredményként könyvelem el a megfogalmazott alapgondolatokat és a levont következtetést, illetve magát a témával való ilyesfajta foglalkozást. A könyv rétegei különböző időszakokban keletkeztek, azonban én a könyv mostani, lezárt egészének út képét vizsgálom, így külön nem térek ki a redakció történeti egységekre.

A dolgozat a felosztás tekintetében a következőképpen alakul: először egy bevezetési részt találunk, amelyben részletesen tárgyalom a דֶּרֶךְ előfordulási helyeit, ezeken belül azokat a szavakat és nyelvtani elemeket, amelyekkel megtaláljuk a szövegben. Majd kitérek magára a szóra, annak jelentésére, etimológiájára, történetére. A dolgozat nagyobb részében az előfordulási helyeket 12 kategóriába sorolom be, ahol minden kategória rövid ismertetése után bővebben elemzem az igeverseket, majd összegzés és alapgondolatok levonásával zárom az adott szakaszt. Végül összesítem a megszerzett tudást a befejezésben. A dolgozatot egy összegzés zárja. A munkához az exegézis alapvető módszerit és az íráskutatást lépéseit alkalmaztam.

HANA SYLA
hana.sylaa@gmail.com
Student
BA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Rakovics Zsófia
egyetemi tanársegéd, ELTE TÁTK

"Keeping Hungary Hungarian" The Rhetoric of PM Viktor Orbán in the Context of Migration Crises

Kulcsszavak: Viktor Orbán; political speech; migrant; migration; refugee; Ukrainian

Migration has been extensively debated in Hungary since the significant influx of refugees into Europe in 2015. Although the Hungarian Prime Minister, Viktor Orbán, depicted the crisis then as "an invasion set out for Europe", nowadays he is showing a notably different, compassionate attitude towards Ukrainian refugees. Exploring these contrasting responses of Orbán to refugee crises, our research examines the communication strategies observed in his public speeches focusing on the topic of migration. According to our results, Orbán uses the emotional charge of crisis situations to forward his political agenda and maintain his illiberal regime, portraying refugees from far-off nations in an overwhelmingly negative light ("illegal migrants") while depicting refugees from the neighbouring country – Ukraine – with compassion and empathy ("genuine refugees"). These insights align with our assumption that Orbán deliberately accentuates such distinctions to portray his government as the defender of Hungary and Europe.

HANKOVSZKI ANDRÁS DÁVID
hankovszki.andras@gmail.com
Ápolás és betegellátás
BSc, 6. félév

Debreceni Egyetem
Egészségtudományi Kar

PATAKI JENIFER
pataki.jenifer@etk.unideb.hu
Népegészségügy
MSc, 3. félév

Debreceni Egyetem
Egészségtudományi Kar

Témavezető:
Szőllősi Gergő József
egyetemi tanársegéd, DE ETK

A magyar lakosság elégedettsége az egészségügyi ellátásokkal kapcsolatban az Európai lakossági egészségfelmérés alapján

Kulcsszavak: betegelégedettség; epidemiológia; prevenció

Az egészségügyi ellátásokkal való elégedettség összefügg a betegségekből való felgyógyulással, képet ad az orvos-beteg kapcsolatról, valamint fontos iránymutató a minőségfejlesztési célok meghatározásában, programfejlesztésekben.

Vizsgálatunk során szerettük volna megismerni a hazai lakosság egészségügyi ellátásokkal való elégedettségét és annak változását az Európai lakossági egészségfelmérés 2009-es és 2019-es felméréseinek segítségével. A felmérésben a kórházi, háziorvosi ellátással és a sürgősségi mentőszolgálat munkájával való elégedettséget felmérő kérdéseket vizsgáltuk meg. Az adatok leíró jellegű elemzése Khí-négyzet próbák segítségével történt, valamint az összefüggések vizsgálatát többváltozós és többszörös logisztikus regressziós modellek segítségével állapítottuk meg az R statisztikai programban.

A hazai lakosságra reprezentatívnak tekinthető 2009-es adatbázisban az adattisztítást követően 4514 fő, a 2019-es adatbázisban pedig 4830 fő adatai szerepeltek. A két adatbázis adatait összevont formában használtuk fel elemzésünk során. A kórházi ellátással való elégedettség kapcsán szignifikáns ($p<0,001$) különbség volt megfigyelhető a két év tekintetében (2009: 1956 fő, 49%; 2019: 1587 fő, 40%). A háziorvosi ellátással való elégedettség aránya 2009-ben 83% volt (3669 fő), mely 2019-re szignifikánsan ($p=0,023$) 81%-ra csökkent (3705 fő). A sürgősségi mentőszolgálat munkájával való elégedettség tekintetében az éveknél az idő előrehaladtával szignifikáns ($p<0,001$) különbség volt megfigyelhető, mely alapján 2009-ről 2019-re az elégedettségi szint emelkedése volt megfigyelhető (2009: 1485 fő, 63%; 2019: 1072 fő, 75%).

Eredményeink alapján látható, hogy a magyar lakosság a háziorvosi ellátással, valamint a sürgősségi mentőszolgálat munkájával a legelégedettebb, de emellett megfigyelhető az is, hogy a kórházi ellátással való elégedettség viszonylag alacsony volt. A kórházi egészségügyi szolgáltatások a szakellátás fő színtere, ezért kiemelkedő népegészségügyi feladat ezen ellátórendszerrel való elégedetlenség hátterében álló tényezők azonosítása a szolgáltatás minőségének javítása érdekében.

HARANGOZÓ LILLA
harangozo.lilla.hu@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 5. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi
Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Blaskó Ágnes
egyetemi adjunktus, BME GTK

Nyitott ajtók, vastag falak – Énvédelmi technikák az érzelmi munkát végzők körében

Kulcsszavak: érzelmi munka; társadalmi szerepelvárások; asztalszínpad-módszer; önkéntesség; szociális munka

Dolgozatomban azt kívánom feltárni, hogy az önkéntesek, akik saját elhatározásból teszik ki magukat az anyagi vonzat nélküli, érzelmi munkavégzésnek, milyen egyéni és intézményi énvédelmi technikákat alkalmaznak a rájuk nehezedő ellentétes szerepelvárások okozta érzelmi feszültség feloldására.

Ennek érdekében tisztázom az érzelmi munka fogalmát Hochschild és az őt ért kritikák nyomán, és bemutatom, hogy az érzelmi munka miért érhető tetten jól a szerepfogalom bizonyos alkalmazásával, a szerepek és alszerepek elvárásainak feltárásával, valamint azok esetleges ellentmondásainak megvilágításával.

Egy speciális adatfelvételi technika – az asztalszínpad módszer – tökéletes arra, hogy az adatközlők strukturáltan mutassák meg az általuk érzékelt szerepeket, azokhoz kapcsolódó szerepelvárásokat, és irányított kérdéseim által – utólagos elemzéssel – felismerhetővé váljanak az azok közötti feszültségek.

Az ellentmondásos elvárások okozta belső feszültség feloldására megfigyelésem szerint az alanyok érzelmi aspektusú megküzdési mechanizmusokat, valamint cselekvésbeli énvédő technikákat is alkalmaznak, melyek rétegződést mutatnak, egymással kölcsönhatásban értelmezendők.

Ezután kitérek arra, hogy az önkéntes munka esetében a szakmai identitás megfeleltethető bizonyos szerepekhez köthető elvárásokkal való azonosulás mértékének. Továbbá bemutatom, hogy az azonosulás mértéke hogyan befolyásolja az érzelmi alapú megküzdési mechanizmusokat, s ezekkel összefüggésben a cselekvésbeli énvédelmi technikákat.

Adatfelvételemet két hazai, önkénteseket foglalkoztató intézményben, nyolc magyar önkéntes együttműködésével végeztem. Az adatok elemzése után el tudtam különíteni az intézményi és az egyéni cselekvésbeli énvédelmi technikákat, valamint rá tudtam mutatni arra, hogy a vizsgált intézményekben a munka természetéből adódóan akkora feszültség nehezedik az önkéntesekre az ellentétes elvárások miatt, hogy azt az intézmény által kínált technikák legtöbb esetben nem tudják feloldani.

HARASZTI KRISZTINA
krisztina.haraszti@stud.uni-corvinus.hu
Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Gazdálkodástudományi TDK

Témavezető:
Rétvári Márton Gergely
egyetemi tanársegéd, BCE

A modern párkeresés sajátos útvesztője – Situationship mint kapcsolati státusz

Kulcsszavak: modern dating; digitális párkeresés; párkapcsolat; situationship; kommunikáció

Ahogy a technológiai változások befolyásolják alapvető készségeinket és képességeinket, úgy hatással vannak életünk minden egyes területére. Ezért meghatározó jelenség a társas kapcsolatok kialakításához való hozzáállásunkban és a folyamat végrehajtásában a digitális párkeresés lehetőségének megjelenése. Ezzel szorosan összefonódva – vagy ebből kifejlődve – megfigyelhető a kapcsolati státuszok diverzifikációja és többek között az ún. situationshipek megjelenése. De mit is jelent ez? Azon túl, hogy szükséges a situationship fogalmát tisztázni és a hozzá tartozó általános mintázatokat azonosítani, a kutatás fókuszában az alapvető kommunikációs komponensek feltárása és vizsgálata állt. A téma szenzitivitására való tekintettel olyan kevert módszertan alkalmazására került sor, melynek törzsét többek között a Reddit, az Instagram, és a Facebook felületén fellelhető megnyilvánulások tartalomelemzése adta, melyhez kiegészítőmódszerként félig strukturált interjúbeszélgetések lefolytatása társult. A kutatás az alábbi kérdésekre keresett választ: 1.) Milyen kép él az emberek fejében a situationshipre vonatkozóan, hogyan viszonyulnak hozzá? 2.) Milyen kommunikációs mintázatok figyelhetőek meg általános jellemzőként a situationshipekre vonatkozóan? 3.) Milyen típusok különíthetőek el a situationshipeken belül? 4.) Mik a főbb, benne maradást vagy kilépést szolgáló okok? Az eredmények azt mutatták, hogy az emberek nem tekintik pozitív jelenségnek, annál inkább egy kártékony és nehéz, nem megfelelő kommunikáción alapuló, sokszor egyoldalú helyzetnek. A megfigyelt kommunikációs mintázatok az általános véleményeket alátámasztva igazolták, hogy az esetek túlnyomó részében valóban akadozó, részleges és hiányos verbális kommunikáció van jelen, ennek ellentmondó nonverbalitással. Típusok tekintetében szintezett tipizálás valósult meg, ahol elsőként az online és az offline situationshipek kerültek elkülönítésre, majd ezen két típuson belül ugyanazon négy-négy altípus, a monogám, a se veled, se nélküled, a szürke zónás és a nyitott. A benne maradás és kilépés mellett szóló indokok között az érzelmek bizonyultak a legerősebbnek. Az érintetteket legtöbb esetben a másik fél iránti kötődésük, valamint az idealizált kép és vágyott végkifejlet tartotta a situationshipben. Azonban egy bizonyos fokú érzelmi túltelítettséget és az elköteleződés soha be nem következésének egyértelművé válását követően jellemzően a kilépés mellett döntöttek.

HATVANI ÁKOS
tropico740@gmail.com
Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás
MSc, 4. félév

Neumann János Egyetem
Gazdaságtudományi Kar

Témavezető:
Petróczy Dóra Gréta
egyetemi adjunktus, MET

A demográfiai változások hatásai az Európai Unió Tanácsának döntéshozatalában megfigyelhető erőviszonyokra

Kulcsszavak: szavazati erő; a priori hatalmi befolyás; döntéshozatal; demográfiai változás; Európai Unió Tanácsa

A tanulmány témája az Európai Tanács minősített többségi szavazási rendszerében megfigyelhető a priori hatalmi befolyás vizsgálata a demográfiai változások összefüggésében. Első számú kutatási kérdése az, hogy a 2022-től 2100-ig előre jelzett népességadatok hatására változik-e az egyes országok közötti a priori hatalmi erőviszonyok megoszlása az Európai Unió Tanácsában, ha a tagországok és a szervezet döntéshozó mechanizmusai változatlanok maradnak. Másodsorban azt vizsgálja, hogy változik-e az egyes országok közötti a priori hatalmi erőviszonyok megoszlása az Európai Unió Tanácsában, ha a tagországok változatlanok maradnak és a döntéshozást meghatározó kvóta Costa et al. javaslata szerint módosul. A kutatási kérdések megválaszolására a Tanács kettős többségi szavazási rendszere két játékelméleti modellel került rekonstrukcióra. Az első modellben a Lisszaboni Szerződésben foglaltak szerinti a döntési szabály, a másodikban pedig Costa et al. reformjavaslatában foglaltak szerint alakultak a kvóták. Az a priori szavazati erő mérésére a szakirodalomban legelterjedtebb mérőszámok, a Banzhaf és a Shapley-Shubik indexek kerültek használatra. A modelleket az Eurostat EUROPOP2023 népességelőrejelzésének és Huettner powerindices c., python nyelvű csomagjának segítségével kerültek futtatásra, 2022-től 2100-ig minden évre. A dolgozat eredményeként megállapítható, hogy a demográfiai trendek okozta befolyásváltozás a déli és keleti országoktól, főleg az unió balkáni országaiból és Lengyelországból szívja el a befolyást az északi és nyugati, legmarkánsabban a skandináv országok javára. Costa et al. javaslata a Shapley-Shubik index alapján a legnagyobb öt, a Banzhaf-index alapján a legnagyobb hét tagállam a priori szavazati erejét csorbítaná, a változás az összes többi tagország befolyását növelné a Tanács döntéshozatalában.

HEGEDŰS GERGŐ
hgergo120@gmail.com
Szociológia
BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Zombory Máté
egyetemi docens, ELTE TÁTK

Biopolitika, felügyelet és parancsuralom: A Magyar Kormány COVID-19 járványra adott intézkedéseinek társadalmi elfogadottsága 2020 és 2022 között, Foucault-i perspektívában

Kulcsszavak: biopolitika; felügyelet; parancsuralom; kormányozhatóság; pandémia

A COVID-19 pandémia alatt hozott állami intézkedésekben különböző hatalmi logikák jelennek meg, egy közös céllal, mely a vírus terjedésének megfékezése, és a lakosság egészségének védelme. Kutatásom célja ezen intézkedések hatalmi logikájának, valamint társadalmi elfogadottságának a vizsgálata volt Michel Foucault parancsuralom (szuverén hatalom), felügyelet és biopolitika fogalmain keresztül Magyarországon, 2020-2022 között.

Kutatási kérdésem, hogy mi befolyásolta a magyar állam járványügyi intézkedéseiben megjelenő felügyeleti és biopolitikai hatalmi logikák elfogadottságát a magyar társadalom körében? A kérdés megválaszolásához tartalomelemzéssel vizsgáltam a magyar kormány járványügyi intézkedései (törvények, rendeletek, szabályozások) és diskurzusai (miniszteri megszólalások, hivatalos kormányinformációk, operatív törzs közlései) mögött meghúzódó hatalmi logikákat, majd ezen intézkedések társadalmi elfogadottságát kvantitatív adatelemzési módszerekkel vizsgáltam az International Social Survey Programme 2021 adatbázis alapján, kereszttáblákkal, valamint lineáris regressziós modellekkel. A kereszttáblák elemzése alapján elmondható, hogy az intézkedések – kivéve a digitális nyomkövetés és kontaktkutatás – nagy elfogadottsággal rendelkeztek, azonban a kormánypárti szavazók szignifikánsan elfogadóbbak voltak az ellenzéki szavazókkal szemben, ezt független mintás T-próbával igazoltam. A lineáris regressziós modellek alapján elmondható, hogy az egészségügybe vetett bizalomnak, a COVID-19-et elkapottokkal szembeni negatív attitűdöknek, valamint a politikai pártpreferenciának volt a legnagyobb hatása az intézkedések elfogadottságára.

A kutatás révén mélyebb betekintést nyertünk abba, hogyan fogadja el a magyar társadalom a kollektív egészség védelmében hozott közegészségügyi rendelkezéseket, különösen egy olyan járványhelyzetben, amelyben az egyéni és társadalmi érdekek gyakran ütköztek. A magyar kontextus megértése fontos, mert a kormányzati kommunikáció és az intézkedések elfogadottsága szorosan összefügg az állampolgárok intézményi bizalmával és a közösségi felelősségvállalás megítélésével. Ezzel a kutatás nemcsak Foucault kormányozhatóság-elméletének alkalmazását mélyíti el, hanem hozzájárul a magyar lakosság válságkezelési intézkedésekhez való viszonyának elemzéséhez, amely a jövőbeni közegészségügyi kihívások kezelésében is iránymutató lehet.

HERING ANNA
anna.hering.7@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Arató Krisztina
egyetemi tanár, ELTE ÁJK

Vér és arany – Az Európai Unió és az állami támogatások

Kulcsszavak: állami támogatás; Európai Unió; Kína;

A dolgozatomban a harmadik országból érkező állami támogatások kérdését vizsgálom. A központi témaként az Európai Unió helyzetét kutattam a Kínából érkező torzító hatású állami támogatások következtében. Kutatásom egyik központi kérdése, hogy Kína miként alkalmaz eltérő támogatási stratégiákat az Unió keleti és nyugati tagállamaiban, valamint ezek hogyan befolyásolják a különböző országok gazdasági és politikai helyzetét, majd az uniós jogalkotás folyamatait.

Dolgozatom bevezetéseként az állami támogatások intézményének történeti és elvi alapjait vizsgálom és ismertetem, hogy az állami támogatások miként játszanak kulcsszerepet a gazdaság- és versenyszabályozásban, valamint hogy ezek hogyan befolyásolják a nemzetközi gazdasági és politikai kapcsolatokat. A téma bevezetését követően bemutatom Kína támogatási mechanizmusait, összehasonlítom azokat. Ezek alapján rendszereztem a támogatások fajtáit, mértékét és a támogatott ágazatokat, amely eredményeket a dolgozatomban táblázatokon és példákon keresztül mutatok be. A kutatásaim eredményeként arra a következtetésre jutottam, hogy azzal a támogatási stratégiával, amit Kína jelenleg alkalmaz nagyban befolyásolja az Európai Unió jogalkotási folyamatait, hiszen a tagállamok az eltérő támogatási mechanizmusok miatt eltérően ítélik meg az ország jelenlétét az EU-ban. A dolgozat második felében központi témaként mutatom be az Európai Unió által kidolgozott 2022/2560 rendeletet, amely a belső piacot torzító külföldi támogatások elleni fellépést célozza, valamint azt, hogy ennek megalkotására miért volt szükség.

Elemzéseim során vegyesen használtam magyar, valamint külföldi szakirodalmat, statisztikákat és jelentéseket. Tekintettel a dolgozat témájának újdonságára, a használt források között találhatóak interneten elérhető szakcikkek, de szakirodalmi könyvek és statisztikák is beépítésre kerültek a dolgozat megírása során.

HERMÁN JUDIT
juditka010326@gmail.com
Matematikus
MSc, 3. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Természettudományi Kar

KOVÁCS KÍRA DIÁNA
kira20020111@gmail.com
Matematikus
MSc, 3. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Természettudományi Kar

Témavezetők:
Dr. Vásárhelyi Orsolya
egyetemi adjunktus, BCE
Molontay Roland
egyetemi docens, BME TTK

Does ChatGPT have a gender bias? – Analyzing the Citation Patterns of Large Language Models

Kulcsszavak: ChatGPT; LLM; equality

In 2022, the release of ChatGPT marked a milestone in the development of artificial intelligence. This large language model, developed by OpenAI and made accessible to the public, quickly gained popularity and became widespread in various fields such as education, research, and everyday communication. At the same time, language models like ChatGPT deserve attention due to their significant societal impact, particularly in how they convey information. Important questions have been raised regarding how these models might distort information, how they represent different social groups, and whether they might underrepresent certain gender groups in a discriminatory manner.

In our study, we conducted a detailed analysis of the citation patterns in literature reviews generated by ChatGPT. In our research, we compared the references used by ChatGPT to real scientific articles found in the OpenAlex database. This allowed us to examine the authors' gender ratios in both generated and real citations and the rate of hallucination. We analyzed the proportion of female authors per article, the consistency of the literature reviews, and developed a method to filter out hallucinations.

The goal of our research was to provide a comprehensive picture of the representational accuracy of the content generated by ChatGPT. We placed special emphasis on understanding to what extent and in what direction the language model biases the representation of certain groups compared to real-world data.

Our findings reveal that ChatGPT tends to cite more recent publications and includes a higher proportion of female authors compared to OpenAlex. However, a significant portion of its references were hallucinated, raising concerns about reliability. These results suggest that while ChatGPT may aim to address gender disparities, it introduces new challenges in accuracy, underscoring the importance of critical evaluation when using AI in academic research.

HÉTHELYI MÁTÉ
mhethelyi@gmail.com
Filozófia
MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. habil Bárány István
habilitált egyetemi docens, ELTE BTK

Arisztotelész hatóoksági elmélete és a De Motu Animalium

Kulcsszavak: hatóokság; önmozgatás; vágy; mozgó mozgató; mozdulatlan mozgató

A dolgozatban amellett érvelek, hogy Arisztotelész szerint az önmozgatás előadott háromosztatú modellje a GC I.7-ben található általános hatóoksági modellre támaszkodik, melynek lényege, hogy megkülönböztethetünk egy befolyásolatlan és egy befolyásolt hatóokot a hatóoksági folyamatokban. Az, hogy az állati önmozgatás háromosztatú modellje erre a modellre épül, nemcsak azt jelenti, hogy az állatok esetében is megkülönböztethetünk egy mozdulatlan és egy mozgó mozgatót, hanem azt is, hogy a befolyásolatlan és a befolyásolt hatóokok általános jellemzőit átvihetjük az állati önmozgatás mozdulatlan és mozgó mozgatójára is. Alkalmazva ezeket a jellemzőket kiderül, hogy az állati önmozgatás mozdulatlan mozgatója a megfelelő kogníció, a mozgó mozgató pedig a vágy, ami egy pszichofizikai minőségváltozás. A kitekintésben arra is rámutattam, hogy a hatóokság általános modellje alkalmazható más, az állati önmozgatáshoz hasonló oksági folyamatokra is, az állati önmozgatás segédokaira, és az égi mozgásokra. Ez azt mutatja, hogy a modell nagyon sok folyamatra érvényes a világban, és egyike lehet azoknak a magyarázati elveknek, melyek általános alkalmazhatóságuk révén analógiásan egységessé teszik a világban lévő sokféle folyamatot.

HOANG HONG TRANG
hoanghongtrang2002@gmail.com
Nemzetközi kapcsolatok
BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Ujlaki Anna
egyetemi adjunktus, ELTE TÁTK

Sexual trafficking in the Golden Triangle and the lack of regional solidarity

Kulcsszavak: human trafficking; Southeast Asia; Golden Triangle; regional security; international intervention

The Golden Triangle, situated in Southeast Asia at the convergence of Thailand, Myanmar, and Laos, has been internationally recognized for its notorious opium industry. Yet, when the opium fever started to subside, human trafficking rose as a threat in this area. Primarily, sex trafficking stands out as the most prominent form of exploitation, characterized by the high number of victims and the severity they endured throughout the trafficking ordeal. The extent of sex trafficking in this region is evident in the intricate networks established by criminal organizations and the involvement of bureaucratic officials. In confronting this issue, Golden Triangle stakeholders have implemented ineffective or nonexistent anti-trafficking measures, while regional collaborative efforts have not shown their efficacy. Reason for this ranged from internal political instability and corruption to shortcomings in law enforcement that allow sex trafficking to persist and threaten human security of those involved. Moreover, China, as a neighboring country to this region, has shown interest in the Golden Triangle. Particularly, by investing in the special economic zones in Laos and Myanmar and forming connections with non-state armed groups along the China Myanmar borders, China has been able to exploit the profits generated by human trafficking in the Golden Triangle. This action has not only hindered and slowed the efforts for anti-trafficking cooperation but also deepened the gravity of sex trafficking in the area. Because of the neglect in addressing sex trafficking in this area, the objective of this thesis is to bridge the gap by presenting a comprehensive overview of the experiences of victims and analyzing the mechanisms in place to confront this thriving and threating phenomenon in the Golden Triangle. This study also aims to address the lack of academic focus on collaboration against trafficking among Thailand, Myanmar, and Laos specifically while previous studies have predominantly examined regional cooperation in Southeast Asia as a whole. Hence, this research seeks to tackle the emerging yet underappreciated issues in this area. Through this research, I opt to draw attention to the imperative need for solutions and enhanced cooperation to combat sex trafficking in the Golden Triangle

HODOSSY-TAKÁCS SÁMUEL
htsamu@gmail.com
Teológia
Osztatlan, 9. félév

Debreceni Református Hittudományi
Egyetem

Témavezető:
Hodossy-Takács Előd
habilitált egyetemi tanár, DRHE

Heródes Temploma – A templomépítő király tevékenységének vallási, politikai, kulturális értékelése.

Kulcsszavak: Heródes; Jeruzsálemi Templom; kliens-király; Palesztina; Római Birodalom

Dolgozatomban a bibliai kortörténet egyik meghatározó, egyben talán legellentmondásosabb uralkodójával, Nagy Heródessel foglalkozok. Célom egy olyan uralkodói portré megrajzolása, ami figyelembe veszi a személyét érintő eddigi legfontosabb kutatási eredményeket, de azokat az országépítő tevékenységével, és nem a történetírásból ismert, javarészt negatív személyiségjegyekkel veti össze. Ezt különösen a Jeruzsálemi Templom újjáépítésének, mint a kliens-király egyik legjelentősebb, mégis sok kérdést felvető vallási, politikai, kulturális intézkedésének fényében kívánom megtenni. Dolgozatom azt vizsgálja, hogy Heródes templomépítő tevékenységének milyen motivációi voltak, illetve az hogyan hatott megítélésére kortársai között, a korai történetírásban, és a későbbi kutatásban.

HOFECKER BARNABÁS
hofecker.b@gmail.com
Kommunikáció és médiatudomány
BA, 6. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Mester Tibor
egyetemi adjunktus, PTE BTK

A generatív mesterséges intelligencia hatásai az online tartalomelőállítókra

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia; online tartalomelőállítás; képzőművészet; influenszerek;

A TDK munkám témája a generatív MI, illetve az AI art által kiváltott félelmek voltak a kreatív szakmák körében. Fő céljaim a következők voltak: Pontos képet kapni arról az átalakulásról, ami a generatív AI hatására végbemegy az online tartalomelőállításban, illetve tartalomfogyasztási szokásainkban. Kutatási célom volt emellett felmérni a kreatív szakmák ehhez való viszonyulását, illetve az MI jelenlegi korlátait és lehetőségeit. Azon kérdés megválaszolása is a kutatás céljai közé tartozott, miszerint jelenleg egy múló Mitchell-i MI tavaszt, vagy éppen egy új korszak kezdetét éljük-e meg. Kutatási módszereimet egy 5 hagyományos képzőművész, illetve 5 AI art tartalomelőállító Instagram profilját összehasonlító tartalomelemzésből és egy, a kreatív szakmák két csoportja (kommunikáció-és média, illetve intermédia művész szakos hallgatók) körében megrendezett fókuszcsoportos interjú jelentették. Utóbbi esetében a következő tapasztalataim voltak: Mindkét fókuszcsoportból látszott, hogy a kreatív szakmák ugyan aggodalommal néznek az MI jövője felé, de lehetőségeket is látnak benne, és ki is tervezik használni azokat, viszont kiemelték a mérték, azaz az ember és AI által elvégzett munka egyensúlyának fontosságát. Emellett bár szegényes MI-vel kapcsolatos tudásról adtak tanúbizonyságot, látszik, hogy a saját szakterületükön konkrét elképzeléseik vannak mind az AI és a valódi megkülönböztetéséről, mind a szerzői jogi törvények frissítésének miként jéről. A tartalomelemzés kapcsán megállapítottam, hogy ugyan tényleg változások történnek az online tartalomfogyasztás terén az MI miatt, viszont ezek még kezdetlegesek. Arra, hogy jelenleg csak egy MI tavaszt élünk-e meg, vagy valami nagyobb változás van e készülőben, még nem tudtam egyértelműen válaszolni: Ugyan az utóbbi években az AI tényleg minden eddiginél jelentősebb fejlődésen van túl és népesebb, valamint sokszínűbb célközönséget tudhat magáénak, mint eddig bármikor, a vizsgált területeken még bőven akadnak limitációi, amik miatt még nem képes egy emberi alkotó helyettesítésére. A kutatásból származó tapasztalataim szerint így még időbe telik, míg az MI jelentős nyomot hagy a tartalomelőállítási- és fogyasztási, valamint a munkaerőpiaci viszonyokon.

HONCHAROVA OLEKSANDRA
alexandratorsarkissian@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 4. félév

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Kar

Témavezető:
Dr. Fejes-Nádai Julianna
egyetemi docens, SZE AK

Neo-Ottomanism and its Impact on the Conflict of Artsakh

Kulcsszavak: neo-Ottomanism; Armenia; Türkiye; Artsakh; conflict

This study aims to examine the rebirth of neo-Ottomanism together with its consequences for the conflict in Artsakh (Nagorno-Karabakh). Ankara's foreign policy is based on a political philosophy known as neo-Ottomanism, which revives aspects of the Ottoman Empire's identity and power. Moreover, there have been notable changes in the Artsakh conflict, which is defined by ethnic and territorial conflicts between Armenia and Azerbaijan, influenced by external forces including Türkiye's neo-Ottomanism. This paper is based on a secondary resource review and content analysis, where a wide range of materials will be used to provide a complete overview of the neo-Ottomanist effect on the Artsakh dispute. A significant part of this study is dedicated to the analysis of the historical development of neo-Ottomanism and its interactions with the Artsakh conflict. Consequently, focusing on the blockade launched by Azerbaijan in 2022 and the military offensive that ended with the dissolution of Artsakh on January 1, 2024. The study finds that the influence is evident in several ways, including military assistance, cultural interventions, and diplomatic maneuvers. Finally, through analyzing the intricate relationship between neo-Ottomanism and the Artsakh conflict this study contributes to an understanding of contemporary geopolitics in the South Caucasus.

HORVÁTH ANNA
anna.horvath7@stud.uni-corvinus.hu
Politikatudomány
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Ványi Éva
egyetemi docens, NKE

A közép-európai identitás természete – Kulturális gyökerek vagy politikai hovatartozás?

Kulcsszavak: regionális identitás; politikai identitás; kulturális identitás; európai integráció; eszmetörténet

A közép-európai identitás régóta jelenlevő, ugyanakkor sokrétű és nehezen megfogható fogalom, ami különösen releváns napjainkban, hiszen vizsgálata rámutat az identitások dinamikus és összetett természetére, különösen az európai integráció kontextusában. A dolgozat ezért arra válaszol, hogy mi alkotja a közép-európai identitást, és hogy valóban létezik-e a politikaelméletben értelmezhető fogalomként. Majd pedig azt járja körül, hogy ha létezik közép-európai identitás, akkor az elsősorban politikai vagy kulturális identitásként nyilvánul-e meg. A kutatás átfogó szakirodalmi áttekintést, kulturális és történelmi narratívák kvalitatív elemzését, valamint a közép-európai régióból származó szakértőkkel ország-specifikus interjúkat ötvöz annak érdekében, hogy minél átfogóbb képet nyújtson erről az összetett kérdésről. A Közép-Európa-koncepciók és narratívák ismertetése után az identitás releváns fogalmi keretének segítségével kerülnek elemzésre azok a politikai ás kulturális elemek, amik egy esetleges identitás alapjaként szolgálhatnak. A politikai aspektusok részletes elemzése során a kutatás kitér arra, hogy milyen módon játszik szerepet a közép-európai identitás az államok közötti kapcsolatokban, a politikai szövetségépítésben és az európai integrációban. A szakirodalom és az interjúk elemzése alapján egy árnyalt és vitatott koncepció rajzolódik ki a közép-európai identitásról. Ugyanakkor izgalmas képet fest a regionális identitásokról, azoknak aspektusairól, változásairól és percepcióiról. A kutatás eredményei hozzájárulnak a közép-európai identitást, illetve a regionális identitásokat általánosságban véve, övező diskurzus árnyaltabb megértéséhez, megvilágítva annak létezését és betekintést nyújtva abba, hogy az identitást hogyan alakítja a politikai hovatartozás, illetve a közös kulturális vagy intellektuális hagyományok.

HORVÁTH BALÁZS
horvathbalazs28@hotmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Gazdálkodástudományi TDK

Témavezető:
Szabó Lilla Petronella
egyetemi adjunktus, BCE

„Én" és „mi" egy világjárványban – Nyelvészeti esettanulmány a magyar politikai kommunikáció perszonalizációjáról a koronavírus idején

Kulcsszavak: politikai perszonalizáció; nyelvészet; koronavírus; médiakommunikáció; politikai kommunikáció

A politikusok az idő előrehaladtával egyre személyesebb tartalmakat és információkat osztanak meg magukról, amellyel egy időben csökken a politikai kollektívák – így a pártok – jelentősége is. A jelenség megfigyelhető a magyar politikai színtéren is, többek között a közösségi médiában és a televízióban. A Covid19-járvány alatt a hazai politikai kommunikációnak még nagyobb tétje volt: ide sorolhatjuk a jogállamiság meglétének kérdését, a kormány hangulatkeltését például az ellenségkreáláson keresztül, a vírus háborús metaforákkal való azonosítását vagy az egyoldalú, korlátozott kormányzati kommunikációt is.

Milyen tendenciák mutatkoztak a politikai kommunikáció perszonalizációjában a koronavírus-járvány idején? Kutatásom erre a kérdésre kereste a választ a magyar miniszterelnök által a Kossuth Rádiónak adott interjúk szöveges leiratain keresztül 2020 és 2021 között, tehát a koronavírus első három „hulláma" idején. A tanulmány az igei személyragok, birtokos személyjelek és személyes névmások első személyű eseteinek használatát vizsgálta korpusznyelvészeti módszerrel, amely lehetőséget biztosított az egyes és többes számra vonatkozó adatok számszerű kimutatására. Előbbi egyértelműen a perszonalizációt mutatja, míg utóbbi valamely csoport nevében való megnyilatkozásra utal, azaz kevésbé perszonalizált. A T/1 esetén ráadásul többféle csoport nevében is történhet a nyilatkozat, ezek jelen dolgozatban a családra, pártra, nemzetre, nemzetközösségre, Európai Unióra és az emberiségre utalást jelenthetik.

Az E/1 személyjelölések száma nem haladta meg a T/1 utalásokét, ugyanis ezer szóra normalizált szummájuk 63,2 százalékát teszik ki a többes számúak, míg 36,8 százalékát az egyes számúak. Az E/1 esetében egy növekvő-leszálló tendencia látszik, míg a T/1-nél egy ezzel ellentétes görbe rajzolódik ki a koronavírus első három „hulláma" alatt. Mindössze egy olyan rádióinterjú volt, amelyben az E/1 használata gyakoribb volt, mint a T/1-é. A többes szám alkategóriáiban a családra, pártra és az emberiségre utaló személyjelölések gyakorisága csökkent, míg a nemzet, nemzetközösség és az Európai Unió esetén növekedés volt megfigyelhető.

HORVÁTH BALÁZS
horvathbalazs28@hotmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Gazdálkodástudományi TDK

Témavezető:
Szabó Lilla Petronella
egyetemi adjunktus, BCE

Retúrjegy a „miénktől" az „enyémig" – A politikai perszonalizáció vizsgálata Orbán Viktor televíziós interjúiban a személyes névmások elemzésén keresztül

Kulcsszavak: politikai perszonalizáció; személyes névmások; politikai kommunikáció

A politikai kommunikáció perszonalizációja az egyre személyesebb tartalmak és információk megosztását jelenti a politikai életben, amellyel egy időben a politikai kollektívák (például pártok) jelentősége csökken.

A jelenséget a magyar politikai kommunikációban is megfigyelték már a közösségi médiában. Az eddig kutatott terület tervezett kommunikációs forma, tehát a politikus nem rögtönzött módon alkotja mondanivalóját.

Kimutatható-e azonban a politikai perszonalizáció spontánabb politikai megnyilvánulások esetében is? Kutatásom erre a kérdésre kereste a választ Orbán Viktor televíziós szerepléseinek szöveges átiratán keresztül. A tévéműsorok vizsgálatát igazolja, hogy az elemzett műsorok többsége élő, amelynél szükséges az azonnali válasz a műsorvezető által feltett kérdésekre.

A kutatás Orbán Viktor magyar miniszterelnök választási kampánybeli, illetve azt követő televíziós interjúit nyelvészeti szempontból vizsgálta 1990 és 2022 között.

A perszonalizáció kifejezetten nyelvészeti vizsgálata nem elterjedt, tanulmányom ezért hiánypótlónak mondható. A kutatás a személyes névmások alany-, tárgy-, részes-, és birtokos eseteinek használatán keresztül elemezte az interjúkat, amely lehetőséget biztosított a perszonalizáció gyakoriságának számszerű kimutatására. Az egyes szám első személy egyértelműen a perszonalizációt mutatja, míg a többes szám első személy csoportidentitásra utal.

Mivel globálisan személyközpontúvá válik a politika, egyrészt az volt a várakozásom, hogy az E/1 személyes névmások aránya növekedni fog az első demokratikus választáshoz (1990) képest a legutóbbi országgyűlési választásig (2022). Ez az állítás azonban nem igazolódott az eredmények alapján, ugyanis oda-vissza mozgás figyelhető meg a T/1-re és E/1-re történő utalások tekintetében. A legtöbb interjúban azonban az egyes szám első személyű személyes névmások voltak többségben, tehát a miniszterelnök kommunikációja összességében perszonalizált volt a vizsgált időszakban.

Másrészt a tanulmány előfeltevéseként fogalmaztam meg, hogy a $T/1^{párt}$ használata csökkent, míg a $T/1^{nemzet}$ növekedett az elemzett interjúkban. Ez a két hipotézis beigazolódott az eredmények alapján.

HORVÁTH BARBARA
horvathbarbara742@gmail.com
Hittanár-nevelőtanár
Osztatlan, 7. félév

Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola

Témavezető:
Dr. Tamás Roland
főiskolai docens, PHF

Az áldozatállítás mechanizmusa és az istenkép méregtelenítése René Girard elméletében

Kulcsszavak: áldozati mechanizmus; istenkép méregtelenítése; mimetikus elmélet; dramatikus teológia; bűnbak

Az erőszak és a vallás összefonódása a szekularizált kultúra egyik kedvenc témája. Kellő teológiai hermeneutika híján pedig aligha tudunk megfelelő választ megfogalmazni a kereszténységet is érő vádakra. Két kiváló gondolkodó elméletének mentén szeretném kifejteni érveimet, s válaszokat adni azokra a kérdésekre, amelyek úgy vélem mind a mai napig formálják és alakítják emberi valóságunkat.

Kiindulópontként René Girard francia-amerikai irodalomtörténész, antropológus elmélete szolgált, amely rávilágít számomra az emberi kultúrák alapját képező áldozati mechanizmus működésére. Ezáltal szeretném megvilágítani mindennek a pontos meghatározását.

Ahhoz pedig, hogy a dolgozat végére dogmatikai szempontból is kézzelfogható válaszokat kapjunk Raymund Schwager, az innsbrucki teológiai kar egykori dogmatika professzorának elméletével, a dramatikus teológia megközelítésével kívánok válaszolni és végső konklúzióra jutni.

Amikor antropológiai vagy dogmatikai felvetésekről, elméletekről beszélünk, hajlamosak vagyunk egyből elvont és távoli jelenségekre asszociálni. Viszont a kérdéskör, amiről szó van, nem pusztán egy íróasztali téma, hanem emberek milliárdjait érintő kőkemény valóság. Az Isten aki eljön közénk látható, fogható és tapintható valóság lesz, egyszer s mindenkorra megváltoztat majd mindent. De milyen kérdéseket vet fel mindez bennünk? Össze tudjuk-e vetni az újszövetségi „Isten szeret" gondolatmenetét az ószövetség erőszakos, pusztító világképével? Hogy lehet az, hogy a mai kort minden korábbinál jobban foglalkoztatják az áldozatok? Hogyan válaszol Isten a mimetikus vágyakozás drámájára, sőt megköveteli-e saját fiának a feláldozását? Mi történik, ha Jézus életútját drámaként értelmezzük? S végül hogyan tud az Egyház segíteni abban, hogy kitörjünk az áldozatok hálójából, hogy kilépjünk a bűnbakmechanizmus erőszakos logikájából?

A dolgozatomban ezekre a kérdésekre keresek választ, s a végére egy olyan koherens értelmezést szeretnék adni, amely segít megérteni a kereszténység legmélyebb tartalmait, utat mutatva egy olyan világ felé, ami egy teljesen új perspektívát nyújt az emberi konfliktusok, az erőszak és a megváltás összefüggéseinek helyes értelmezésében.

HORVÁTH DÁVID
horvath@webarticum.hu
Programtervező informatikus
BSc, 10. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Informatikai Kar

Témavezető:
Kodaj Dániel
egyetemi adjunktus, ELTE BTK

Atemporális szabad akarat

Kulcsszavak: szabad akarat; beágyazottság; tudat; idő

A dolgozatban a tudatos szabad akarat lehetőségi feltételeinek kérdésével foglalkozom. A korábbiaktól eltérő megközelítésben vizsgálom, hogyan lehetséges egyáltalán szabad akarat. Elkülönítek és próbálok megragadni két erősen rögzült előfeltevést, a temporalitást és a beágyazottságot, melyek a szabadság kérdésének tárgyalását többnyire keretezik és megítélésem szerint félreviszik. Igyekszem kimutatni a beágyazottság előfeltevését Galen Strawson morális felelősséggel és a szabad akarattal szemben felhozott igen erős alapérvében, így a beágyazottság tagadása kiutat jelenthet az érv konklúziója elől. Megvizsgálom, és a képregény-metafora segítségével illusztrálom, hogyan lehetséges nem beágyazott hatás. Majd az idővel és időérzékeléssel kapcsolatos paradoxonokat figyelembe véve a temporális tulajdonságok érzékelésének, illetve általában a fenomenális tartalmaknak egy atemporális (de nem eternalista) megközelítése mellett érvelek. Az idő-szerű tulajdonságok négy típusát különítem el, és ezek közül hármat (struktúra, animáltság, kitartottság) az egyszerre érzékelt fenomenális tartalmak statikus klauzúráján belül magyarázok. Ennek a fenomenális statikus klauzúrának metafizikai érvényt adva, azt a létezők aktualitásának keretrendszereként is értelmezem. A negyedik típussal, azaz fenomenális rákövetkezéssel adódó aktualizálódás egybe kell essen az akarati aktussal ahhoz, hogy szabad aktusról beszélhessünk. Az ezt teljesítő helyzetet ontológiai szubjektív kontingenciának nevezem, végül ezt ajánlom a szabadság új lehetséges fogalmának.

HORVÁTH DÓRA
horvathdora17@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 7. félév

Pécsi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Diósi Szabolcs
egyetemi tanársegéd, PTE ÁJK

Franciaország, Németország és Belgium migrációs politikája, belpolitikai következményei és jövőbeli kihívásai

Kulcsszavak: migráció; migrációs válság; integrációs politika

Dolgozatom az aktuális migráció kérdéskörét vizsgálja, különös tekintettel a migrációs válságra, amely 2015 óta a nemzetközi figyelem középpontja. A válság számos kihívást teremtett a nyugat-európai országok számára, amelyek eltérő stratégiákat alkalmaztak a népességvándorlás rendezésére. Kutatásomban arra kerestem a választ elemzésem során, hogy Franciaország és Németország, mint a migráció legjelentősebb célországai, miként reagáltak ezen kihívásokra, illetve, hogy a válság hogyan alakította az évek során a migrációs és integrációs politikáikat. Kutatásomban kitekintés nyújtok Belgium, Svédország, illetve Dánia migrációkezelésére is, hiszen az utóbbi két skandináv ország egyedi megközelítéseket képviselnek az európai migrációs térképen. Külön figyelmet fordítok Dánia radikális modelljére, amely az Európai Unió politikájával gyakran ellentétes, ugyanakkor követendő példa lehet a jövőben a tagállamok számára. Kutatásom primer és szekunder adatgyűjtésre, valamint releváns szakirodalmi és tudományos publikációk feldolgozására épült, amelynek célja az, hogy választ kapjon arra, hogy az elemzett országok milyen sajátos problémákkal szembesültek a migráció kezelésében, továbbá, hogy a tagállamoknak miért lehet érdemes a jövőben észak, vagyis Dánia megoldásai felé tekinteni. Németország a – közvéleménnyel ellentétben – szigorú „Willkommen-politikájának" menetét gyökerestül változtatta meg a 2011-es szíriai polgárháború, amelynek kapcsán hamar realizálta az állam, hogy szigorításra van szüksége a menekültáradat kezeléséhez, amelyben a legnagyobb kihívást számára a második generációs bevándorlók integrálása jelentette. Franciaországban a 2010-től egyre gyakoribb terrortámadások, felerősítették a társadalmi xenofóbiát, amelyet tovább mélyít a bevándorlóktól elvárt asszimiláció, kultúrájuk magánügyként kezelésével. Dánia a korlátozó politikájával a társadalom védelmét és a jóléti állam fenntartását célozza, mivel a bevándorlás negatív hatásai főként a társadalmának középosztályát érintik. Politikájának a célja nem a diszkrimináció, hanem az, hogy nyugati társadalomként ne veszítse el „nyugati" mivoltját a bevándorlók hatására, miközben tiszteletben tartja azt, hogy tőlük sem várható el a társadalomba történő teljes asszimilálódás.

HORVÁTH VIKTÓRIA
horiviki88@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 7. félév

Széchenyi István Egyetem
Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Sulyok Gábor
egyetemi tanár, SZE DFK

Nukleáris ambíciók a küszöbállamok és de facto atomhatalmak tükrében

Kulcsszavak: proliferáció; küszöbállam; de facto atomhatalom; nukleáris fegyver

Dolgozatom fókuszában a nukleáris proliferáció áll. A nukleáris fegyverek elterjedése egy égető, komplex probléma, mely mihamarabbi megoldásra vár az emberiség jövője érdekében. A dolgozat azon kérdésekre keresi a választ, hogy egy államnak miért van szüksége nukleáris fegyverekre, mi lehet a politikai megfontolása amögött, hogy a „nukleáris utat" választja. A tudomány jelenlegi állása szerint ismert nukleáris fegyverek ismertetését követően kitér ezen tömegpusztító fegyverek elterjedésére, valamint azon nemzetközi egyezményekre és intézményekre, melyek nagyban hozzájárultak a proliferáció csökkentéséhez. Tisztázza a nukleáris fegyverrendszerekkel rendelkező államok fogalmi elhatárolásait, különös tekintettel a küszöbállamokra, valamint a de facto atomhatalmakra. Ezen államokat esettanulmányok segítségével vizsgálja különböző szempontok alapján, különös tekintettel az államok rezsimjére és történelmi múltjára a nukleáris fegyverkezéssel kapcsolatban. Végezetül pedig megfogalmazásra kerülnek azon lehetséges irányok, melyek felé az államok hozzáállása a nukleáris fegyverekhez elmozdulhat: mikor dönt úgy, hogy nukleáris hatalom lesz, vagy hagy fel a fegyverkezéssel és csatlakozik az egyezményekhez.

HORVATH YVETTE
horvath_yvette@yahoo.com
Európai szociálpolitikák
MA, 4. félév

Partiumi Keresztény Egyetem

Témavezető:
Dr. Gál Katalin
egyetemi adjunktus, RO PKE

Az emberkereskedelem szociálpolitikai és társadalmi aspektusai

Kulcsszavak: emberkereskedelem; áldozat; erőszak; kizsákmányolás; integráció

Dolgozatom témája az emberkereskedelem, különös tekintettel a szociálpolitikai és társadalmi aspektusaira. Ez a bűncselekmény az emberi jogokat sérti, és komoly társadalmi problémát is jelent, mivel az áldozatokra és környezetükre is hatással van. Bár egyre nagyobb figyelmet kap, sok eset rejtve marad.

Kutatásom célja a romániai áldozatok helyzetének és a törvényi keretek gyakorlati megvalósulásának vizsgálata. Kvalitatív módszerekkel dolgozom, szakértői interjúkra és dokumentumelemzésre támaszkodva. Az eredmények szerint az áldozatok nehezen kérnek segítséget, és a szégyenérzetük magas az áldozathibáztatás miatt.

HORVATH YVETTE
horvath_yvette@yahoo.com
Európai szociálpolitikák
MA, 4. félév

Partiumi Keresztény Egyetem

Témavezető:
Dr. Pásztor Rita
egyetemi adjunktus, RO PKE

Az idősekkel foglalkozó szociális munkások munkahelyi kihívásai és jóléti stratégiái

Kulcsszavak: szociális munka; idősek; kiégés; munkakörülmények

A szociális munka a segítő foglalkozások egyike, a szociális munkások legfőbb munkaeszköze a saját személyiségük, ezért munkájuk során fokozottan figyelniük kell a mentális egészségükre. A segítő foglalkozású személyek nagy érzelmi tehernek vannak kitéve, munkájuk során érzelmeiket szabályozniuk kell.

A kiégés egy folyamat, mely szakaszokra bontható, az első szakaszokban az egyén bizonyítási vágya nagyon magas, meg akarja mutatni képességeit, lelkiismeretességre hivatkozva vállalja a folyamatos terhelést. A folyamat során az egyén állapota romlik egészen addig, amíg el nem éri a teljes kiégés állapotát.

A 21. század legmeghatározóbb folyamata a társadalmi elöregedés, mely új gazdasági és társadalmi problémákat vont maga után. Az idősekkel foglalkozó szociális munkások sok esetben néznek szembe a tehetetlenséggel és az elmúlással, az érzelmi teher ebben a szektorban magasabb lehet.

Kutatásom kvalitatív módszeren alapszik, szakértői interjúkat készítek, célom rávilágítani az esetleges diszkrepanciákra. Megelőzés szempontjából a munkakörülményekre szeretnék fókuszálni, mert az eddigi olvasataim alapján ez az egyik leginkább befolyásoló tényező.

HORVÁTH-KOVÁCS MÁTYÁS
horvathkovacs.matyas@gmail.com
Nemzetközi kapcsolatok és európai tanulmányok
BSc, 4. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Kolozsvári Kar

Témavezetők:
dr. Szenkovics Dezső
egyetemi adjunktus, RO EMTE KVK
dr. Pénzváltó Nikolett
kutató, NKE ÁNTK

Magyarország és Törökország közötti kulturális, politikai és gazdasági kapcsolatok az ezredfordulót követően.

Kulcsszavak: Magyarország; Törökország; kulturális kapcsolatok; politikai kapcsolatok; gazdasági kapcsolatok

A dolgozat a Magyarország és Törökország közötti kulturális, politikai és gazdasági kapcsolatok alakulását elemzi az ezredforduló utáni időszakban, különös tekintettel a nemzetközi és geopolitikai folyamatokra, valamint a két nemzet diplomáciai törekvéseire. A kutatás fő kérdései: melyek azok a külső és belső tényezők, amelyek elősegítették a kapcsolatok fenntartását és megerősítését, illetve hogyan működött a két állam közötti együttműködés kulturális, oktatási, politikai és gazdasági területeken.

A kutatási módszerek közé tartozott a szakirodalom és történeti dokumentumok elemzése, statisztikai adatok feldolgozása, valamint interjúk készítése a magyar–török kapcsolatokban jártas szakemberekkel. A kutatási folyamat a diplomáciai kapcsolatfelvétel történetének áttekintésével, az oktatás és kultúra területén történt fejlemények vizsgálatával, valamint a kétoldalú gazdasági és politikai kapcsolatokat meghatározó események elemzésével valósult meg.

A dolgozat fő eredményei közé tartozik annak bemutatása, hogy a több évszázados múlt ellenére a modern magyar-török kapcsolatok sikerét a pragmatikus gazdasági érdekek, a közös geopolitikai kihívások és az oktatási-kulturális csereprogramok támogatása alapozza meg. Kiemelendő a Magyarország által követett Keleti Nyitás Stratégiája, amelynek része a Törökországgal való szorosabb együttműködés. A dolgozat emellett rávilágít a migrációkezelésben és energiabiztonságban betöltött török szerep fontosságára is.

A szerző saját eredménye a magyar-török kapcsolatok interdiszciplináris vizsgálata, amely új perspektívákat tár fel a két nép közötti kapcsolatok megértésében, különösen az oktatás, kultúra és geopolitikai stratégiák területén.

HRUBY RÉKA
hruby.reka@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 4. félév

Széchenyi István Egyetem
Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Trenyisán-Papp Nikolett
egyetemi tanársegéd, SZE DFK

Egy zöldebb jövő? Avagy az Európai Unió válasza a XXI. század globális kihívásaira

Kulcsszavak: éghajlatváltozás; környezetvédelem; elektromos jármű; fenntarthatóság; Európai Unió

Az ember nemcsak képessé vált ellenállni a természet erőinek, de létével oly mértékben befolyásolja azokat, hogy önmaga okozza a környezet egyre súlyosabb és erőteljesebb változásait. Az ipari forradalom óta az üvegházhatásúgáz-kibocsátás kíméletlenül növekszik, amiből egyenesen következik a globális felmelegedés jelensége, a klímaváltozás, mely alapjaiban veszélybe sodorja a megszokott életmódunkat. Álláspontom szerint, az Európai Unió, mint 27 tagállam integrációja, közös erővel képes lenne hatékonyan kezelni ezeket a nehézségeket. De vajon fellép a környezeti problémákkal szemben? Megfelelően reagál a jelenben zajló változásokra?

Dolgozatomban azt vizsgáltam, hogy mit tesz az Európai Unió a környezetvédelemhez és az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó globális kihívások kezelése érdekében. Az uniós környezetpolitika és a jogi háttér komplex áttekintését 2014-től datálva végeztem el, majd a hangsúlyt napjaink legégetőbb kihívásaira helyeztem: az elektromos autók környezeti hatásaira, az egyre inkább előtérbe kerülő energiaügyi kérdésekre, valamint az emberi egészséget közvetlenül érintő élelmiszerbiztonsági problémakörre. Az egyes részterületek vizsgálatát a hatályos joganyag és statisztikai adatok elemzésével végeztem el, hogy minél teljesebb képet kapjak. A környezetpolitikai szabályozás idealizált képe a felszín kapargatása után kétségessé válik. Ahogy mélyebbre tekintünk láthatjuk, hogy az Európai Unió szabályozása és fellépése sok esetben nem hatékony, nem valódi.

Kutatásomból kiderül, hogy az elektromos autók tekintetében tervezett jogszabályok nem véletlenül váltanak ki kételyeket, míg az energiaunió esetében az Európai Unió tisztában van az energiaellátási rendszer gyengeségeivel és igyekszik megoldást nyújtani a fenntarthatóság növeléséhez. Az Európai Unió politikáján ezeken a területeken van mit javítani, de ahogy az integráció fennállása óta mindig, úgy most is képesek lehetünk a kihívásokra helyes válaszokat adni.

HUBERT HENRIK
h.h.sapi@gmail.com
Filozófia
MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Olay Csaba
egyetemi tanár, ELTE BTK

Archeológia és genealógia

Kulcsszavak: Foucault; archeológia; genealógia

Írásom a foucault-i archeológia és genealógia közötti folytonosságokról és transzformációkról szól. A szubjektum decentralizálása, a tudás történelmi lehetőségfeltételeinek vizsgálata és a diszkurzív formációk köztes terének elemzése olyan elemek, melyeket a genealógia átment, a történelmi nominalizmust pedig továbbfejleszti, mert a diszkurzív formációkon kívül még nondiszkurzív gyakorlatokhoz is rendeli a diszkurzív objektumokat. Ahol Foucault átalakította a módszerét, ott az archeológia módszertani ellentmondásai kényszerítették. Az archeológia a diszkurzív formációk belső normativitásából kiindulva próbálja megérteni, milyen relációk lehetnek diszkurzív és nondiszkurzív gyakorlatok között, de amíg nem látjuk, milyen funkcionális kapcsolatok és visszacsatolási hurkok állnak fenn diszkurzív és nondiszkurzív gyakorlatok között, addig nem elemezhető a belső normativitás. A genealógia éppen ezen hurkok elemzéséből indul ki. Az archeológia az interpretációs megközelítéseket elutasította, ezért ellehetetlenült attól, hogy politikailag elköteleződjön, és a jelent nyíltnak mutassa be. A genealógia a jelen történelmére fókuszál, azokra a rendszerekre, melyek a mai szubjektivitásformákat kitermelték, és interpretációként definiálja magát, tehát képes emancipatorikus lenni.

A kutatásom alapja a szakirodalom jeles képviselőinek munkáinak összehasonlítása, emellett még a strukturalista szakirodalom, valamint történészek és új Foucault-értelmezések. Dreyfusék kritikája a legfontosabb forrás, azonban végkövetkeztetésükkel nem értek egyet, mely szerint a diskurzus szabályvezérelt volta önellentmondásos volna. Ez meghatározta a későbbi szakirodalmat, mely vagy az archeológiát mellőzte, vagy a kritikát, amin ez a végkövetkeztetés alapult. Dolgozatom bemutatja, hogy az archeológiát nem kell elhagyni, a genealógiai eredmények helyet hagynak a diszkurzív gyakorlatoknak inherens normáinak, melyek nem kapcsolódnak közvetlenül politikai funkciójukhoz. Maga Foucault eleinte kiegészítésnek szánta a genealógiát, de később már úgy vélte, hogy a humántudományok archeológiájának a testek politikai invesztálásából kell kiindulnia. Efölött a szakirodalom eddig átsiklott. Ezen kívül saját eredményem az archeológia és strukturalizmus részletes összehasonlítása.

ILKEI ÁRPÁD
ilkeiarpad02@gmail.com
Kommunikáció és közkapcsolatok
BA, 5. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:
dr. habil. Vincze Hanna Orsolya
professzor, RO BBTE

Visszhangzó szélsőségek és viták a magyar hírportálok kommentmezőiben

Kulcsszavak: információs buborékok; véleménybuborékok; polarizáció; technopesszimizmus; hírportálok

Amikor technopesszimizmusról beszélünk, akkor szinte elkerülhetetlen a véleménybuborékok, visszhangkamrák fogalma. Ahogyan a felfoghatatlan mennyiségű információ között az emberek a saját nézeteiket visszhangzókat preferálják, ezzel csökkentve a kognitív disszonancia elérésének a lehetőségét. Ezek a fogalmak már a 90-es évek második felétől foglalkoztatták a gondolkodókat, mára pedig már fejlett algoritmusok dolgoznak azon, hogy olyan tartalmakat lássunk digitális hírfolyamainkban, amelyek nézeteinknek kedveznek. Ez a folyamat az online társadalom nézetek szerinti fragmentálódásához vezet. Mindezek alapján jogos lehet az aggodalmunk, hogy mi történik egy ilyen online társadalomban a demokratikus vitával.

A magyarországi hírportálok fogyasztóinak nézetek szerinti polarizáltsága indokolja, hogy dolgozatomban arra a kérdésre keressem a választ, hogy van-e összefüggés a magyarországi online hírportálok állásfoglalás szerinti beállítottsága és a saját felületeiken kialakuló visszhangkamrák között? Két szélsőséges állást foglaló és egy pártatlan hírportál közösségi médiában megjelent, saját híranyagukat népszerűsítő bejegyzéseik alatti kommentjeit a Stuart Hall-i kódolás-dekódolás elmélet alapján elemzem. Egy teljes héten a napi három legtöbb hozzászólással rendelkező bejegyzést, mely várhatóan képet ad az egyes portálok közönségében kialakult visszhangkamrákról.

IPACS VERONIKA VIKTÓRIA
ipacsverocs@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 3. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi
Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Barna Róza Emília
egyetemi docens, BME GTK

folkMAGazin, a lehetetlen küldetés? - Egy magyar szubkulturális médium működésének vizsgálata

Kulcsszavak: táncházmozgalom; szubkultúra; folkmagazin; üzleti modell

A dolgozat bemutatja a magyar táncházmozgalmat mint szubkultúrát, és feldolgozza a csoport legrégebbi konzisztensen megjelenő saját médiumának, a folkMAGazinnak történetét és működését. Összefoglalja a médiatermékek közgazdasági jellegzetességeit és kiegészíti Thornton szubkulturális médiumokról, valamint a szubkultúrák és médiumok kapcsolatáról szóló elméletével, valamint Hodkinson szubkulturális tevékenységek motivációit összegző irodalmával. A kutatás célja, hogy egy esettanulmányban vizsgálja a táncházmozgalom 30 éves médiumát, a folkMAGazint az említett szakirodalmak segítségével, új gazdaságtani keretek közt. Az elemzés gazdasági oldalához az Osterwalder és Pigneur által megalkotott üzleti modell elemzési keretrendszer alapján a Qastharin által kiegészített Social Business Model Canvast hívja segítségül a vizsgált médium működésének leírásához, kiegészítve azt az erőforrás alapú vállalatelmélet kulcserőforrásokra alkalmazható VRIO modelljével.

IVIN CORTES SINISTERRA
ivinsinisterra@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 5. félév

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Kar

Témavezető:
Dr. Szőke Júlia
tanszékvezető, egyetemi docens, SZE AK

How do illlegal migration, and humanitarian crises influence the increase in organ trade in some Asian countries?

Kulcsszavak: human trafficking; organ trade; migration; crisis

The purpose of this research is to reveal how illegal migration and humanitarian crises influence organ trade in some Asian countries. Organ trade involves different practices such as human trafficking for organ removal, transplant tourism, organ harvesting, and organ sale. Nepal, Bangladesh, Pakistan, and Iran are those Asian countries where organ trade is prominent because of their social and economic environment. This paper is based on secondary research and content analysis. A wide variety of documents, articles, and databases will be used to demonstrate the connection between illegal migration, humanitarian crises, and organ trade. This research has found that there is a close link between humanitarian crisis and illegal migration, which causes poverty, lack of education, and employment leading to widespread organ trade. Ultimately, this paper brings a novelty in understanding the underlying problems and causes of organ trade by identifying an intersection between illegal migration and humanitarian crises.

JANKOVITS ANDRÁS
andras.jankovits@stud.uni-corvinus.hu
Gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés
Osztatlan, 10. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Közgazdaságtudományi TDK

Témavezető:
Katona Márton Tamás
egyetemi tanársegéd, BCE KTI

A kollektív cselekvés gazdasági és társadalmi okai és mintázatai Magyarországon 2010 és 2022 között

Kulcsszavak: tüntetés; kollektív cselekvés

A dolgozat a 2010 és 2022 között Magyarországon megvalósult tüntetéseket befolyásoló tényezőket veti össze a nemzetközi és hazai szakirodalomban szereplő trendekkel, valamint kiegészíti azt a különböző gazdasági és politikai tényezőkel. A kutatás feltárja azokat az okokat, amelyek tüntetésekhez vezettek 2010-es évek Magyarországán, csoportosítja a tüntetéseket azok tartalma, szervezői, részvételi adatai és egyéb szempontok alapján. Emellett vektor hibakorrekciós modell (VECM) segítségével elemzi a tüntetések hatását, a kapcsolat irányát a kollektív cselekvés, mint az egyes intézkedésekre való válaszreakció, a politikai aktorok népszerűsége, és egyes gazdasági mutatók között. A dolgozat szignifikáns negatív kapcsolatot talált a kormánypárt támogatottsága és a tüntetések darabszáma között, azonban nem tudta megerősíteni a tüntetések gyakorisága és az érzékelt gazdasági helyzet közti kapcsolatot. A kutatás fontos eredménye egy, a 2010 áprilisa és 2022 áprilisa közötti, 694 tüntetést tartalmazó adatbázis.

JÁNOS TAMÁS
janostamas2000@gmail.com
Irodalom- és kultúratudomány
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Kelemen Pál Károly
egyetemi adjunktus, ELTE BTK

A „természetes jelentkezés" feltérképezése – Mészöly Miklós gondolkodásának ökológiai távlatairól

Kulcsszavak: Mészöly; ökokritika; nonhumán; ontológia; egymásmelletiség

Mészöly Miklós életműve egyedülálló fogalmi és művészeti eszköztárat nyújt ahhoz, hogy a klímakatasztrófa árnyékában újragondoljuk az ember és természet, valamint az ember és a nem emberi létezők közötti viszonyt. Bár az ökokritikai vagy ökológiai szemléletű megközelítések többnyire Mészöly szépirodalmi műveire fókuszálnak, dolgozatom egyik kiemelt célja e tekintetben középpontba helyezni esszéírói munkásságát. Ezek a szövegek nem csupán kiegészítik a szépirodalmi életművet, hanem elválaszthatatlanok attól, és alapvető fontosságúak lehetnek a Mészölyt ökológiai szempontból értelmező vizsgálódások számára. Mészöly értekező prózája kapcsán az a legfontosabb kérdésem, hogy az esszéiben és feljegyzéseiben kifejtett gondolatok tekinthetők-e a valóságról kialakított posztantropocentrikus, a nem emberi létezési módokat átértelmező elgondolásokként, vagyis: mennyiben tekinthető Mészöly munkássága a valóságérzékelésünket és globális egzisztenciánkat átalakító „nagy felgyorsulásra" adott korai válasznak? Első lépésben azt mutatom be, szerintem mit jelent az ökokritikai szemlélet, majd Mészöly esszéírói munkásságát elemzem filozófiai szempontból, különös tekintettel a létértelmező, ontológiai elgondolásokra. Feltárom, hogy Mészöly olyan fogalmakkal és gondolatalakzatokkal dolgozik, amelyek lehetővé teszik a létnek mint egymás melletti létezésnek, valamint a közösségnek egy olyan elképzelését, amely sem nem szubsztancialista, sem nem a létezők közötti különbségeket megszüntető „lapos ontológia". A következő lépésben rámutatok arra, hogy Mészöly ökológiai gondolkodása lételméleti megalapozottságú és a mészölyi lételmélet – noha nem kidolgozott rendszer – feltűnő hasonlóságokat mutat Jean-Luc Nancy lételméleti elgondolásaival: mindkét szerző elveti a közösség egyneműsítő elképzelését és a plurális együttlétezés koncepcióin dolgozik. Végül mindezek figyelembevételével részletesen elemzem Mészöly kissé feledésbe merült „ökokritikai" írását, a Négy zöld levél Kisoroszból című esszét.

JESO ESZTER
jesoeszter@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
MA, 2. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Kántor Zoltán
egyetemi docens, PPKE BTK

A szlovákiai online média szerepe a 2023-as parlamenti választásokon: magyar vonatkozások

Kulcsszavak: magyar pártok; Szlovákia; választás; média; kudarc

2023-ban Szlovákiában előrehozott választásokat tartottak, miután a 2020-tól hatalmon lévő kormányok a politikai káoszt megteremtve elvesztették a törvényhozó testület bizalmát. A választásokon ezúttal három olyan párt indult, mely főként a magyar közösséget akarta megszólítani: Szövetség (Aliancia), Magyar Fórum (Maďarské Fórum), Kékek – Most-Híd (Modrí – Most-Híd). A pártok a különféle médiafelületeken keresztül is szeretnék megszólítani a választókat, ugyanis annak a digitalizáció korában jelentős véleményformáló szerepe van, nem véletlen, hogy a negyedik hatalmi ágként is emlegetik.

Kutatásomban azt vizsgálom, hogy a szlovákiai online sajtóorgánumok milyen tartalmakat jelenítettek meg a magyar pártokkal kapcsolatban a kampányidőszakban és a választásokat követő egy hónapban. Arra keresem a választ, hogy mely témák kapcsolódtak leginkább össze a szlovákiai magyar pártokkal, melyik párt milyen figyelmet kapott a médiában, és ennek fényében milyen mértékben jutott el a pártok programja a választókhoz az egyes médiumon keresztül. A kutatásomat médiaelemzéssel valósítottam meg, melynek keretében ideológiai szempontokat figyelembe véve három magyar – Új Szó, Napunk, ma7.sk – és egy szlovák – aktuality.sk – online sajtóorgánumot vizsgáltam.

A választások eredményei mára ismertek. A szlovákiai magyar közösség ismételten pártképviselet nélkül maradt: nem jutott be magyar párt a pozsonyi parlamentbe, tehát az érdekképviselet továbbra sem tud megvalósulni ott, ahol a törvények születnek. Ennek oka összetett, de a médiamegjelenés lehetőségeinek kiaknázatlansága is hozzájárult a sikertelenséghez. Kutatásom elsősorban ennek tematizálására és magyarázatára irányul.

JÓNÁS RAMÓNA
j.rami0731@gmail.com
Gyógypedagógia
BA, 5. félév

Miskolci Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Faragó Ildikó
egyetemi adjunktus, ME BTK

Kiemelt figyelmet igénylő és különleges bánásmódú gyermekek szájüregi egészsége: esélyek és lehetőségek

Kulcsszavak: szájhigiéné; prevenció; szájüreg; hátrányos helyzet; különleges bánásmód

Gyógypedagógus hallgatóként olyan különleges szakmát tanulok, melyben egyesül több szakmai és nevelési-oktatási feladatkör. Úgy gondolom, hogy az egyetemi éveim alatt elsajátított kompetenciáim sokat segítenek majd abban, hogy ezekben a feladatkörökben hitelesen megfeleljek, és hatékonyan részt vehessek a gyakorlati megvalósításban is.

Gyógypedagógiai asszisztensi tanulmányaim során a gyakorlati helyszíneken feltűnt a kiugróan elégtelen szájhigiéné már kisgyermekkorban a tanulók között. Azért is választottam ezt a témát, mert jelenleg hazánkban a szájüregi egészségmutatók lényegesen rosszabbak, mint az európai átlag. Fokozottan érvényes ez a kiemelt figyelmet igénylő hátrányos helyzetű csoportokra.

Célul tűztem ki ezeknek az egészségmutatóknak a feltérképezését a hátrányos helyzetű, különleges bánásmódú gyermekek körében, és ennek nyomán egy olyan stratégiát felállítani, amelybe a gyógypedagógusok is bekapcsolódhatnak.

Felmerülő kérdéseink között van az, hogy látják-e a gyermekek a szüleiktől, van-e honnan megtanulniuk a megfelelő szájhigiénés szokásokat a hátrányos helyzetű, különleges bánásmódú csoportokban. Mennyire elérhető számukra a prevenciós ellátás és gyógypedagógusként hol tudnék én ebbe a folyamatba bekapcsolódni. Feltételeztük, hogy az általunk vizsgált, hátrányos helyzetű populációban sem megfelelőek a fogorvoshoz járási szokások. Kutatásunk másik feltételezése, hogy a gazdaságilag hátrányos helyzetben lévő gyermekek kevésbé tudnak a szüleiktől megfelelő ismereteket kapni. Ha ez beigazolódik, gyógypedagógusként, pszichopedagógiai ismeretekkel gazdagodva még nagyobb jelentőséggel bír az egészségnevelési feladatok magas szintű művelése és az egészségesély megteremtése ezeknek a gyerekeknek a körében.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók tág fogalmában két csoport különböztethető meg. Különleges bánásmódú gyermekek, tanulók és a hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók.

Fontosnak tartom, hogy gyógypedagógusként más szakmákkal összefüggésben segítsük a gyermekek társadalomba való megfelelő beilleszkedését és ezeknek a gyermekeknek is olyan esélyt adjunk, amivel egészségük és jövőjük megalapozható.

Dolgozatomban ennek a széles, különböző talajokon keletkező problémákkal küzdő gyermekcsoportnak az egészségi mutatóira, azon belül is a szájüregi egészségének különbözőségeire fókuszáltam egészségnevelési-gyógypedagógusi szemszögből.

JORDÁN ÁDÁM
joradam2005@gmail.com

Középiskolai hallgató

Mindszenty József Általános Iskola,
Gimnázium és Kollégium

Témavezető:
Molnárné Csákvári Tímea
egyetemi adjunktus, PTE ETK

Középiskolás diákok és tanárok elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteinek vizsgálata

Kulcsszavak: elsősegélynyújtás; középiskolai diákok és tanárok

Kutatásunk célja középiskolás diákok és pedagógusok elsősegélynyújtással kapcsolatos tudásszintjének felmérése és az azt befolyásoló tényezők vizsgálata volt. Feltételeztük, hogy különbség található az elsősegélynyújtással kapcsolatos ismeretszintben az információszerzés forrása, a jogosítvány megléte, a jogosítvány megszerzésének éve és a kitöltők életkora szerint. Különbség található a diákok és tanárok elsősegélynyújtással kapcsolatos ismeretszintje között. Ehhez kvantitatív, keresztmetszeti kutatást végeztünk kérdőíves felméréssel. Nem véletlenszerű, célirányos mintavételt alkalmaztunk a Mindszenty József Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium iskola tanárai (n=19) és középiskolás diákjai körében (n=57). Kutatásunkban egy 15 kérdéses, felmérő tesztet készítettünk, mellyel az elsősegélynyújtással kapcsolatos kérdések mellett független változókat (életkor, jogosítvány megléte, megszerzés éve, ismeretszerzés forrása) is mértük. Átlagot, szórást, gyakoriságot, korrelációanalízist, kétmintás t-próbát és varianciaanalízist számoltunk Microsoft Excel 365 és SPSS 26.0 segítségével, eredményeinket $p<0,05$ esetén tekintettük szignifikánsnak. A tanárok átlagos eredménye 69,12±15,33%, a diákoké 68,10±15,81% ($p>0,05$). Nincs különbség a jogosítvánnyal rendelkezők és nem rendelkezők között, és a megszerzés éve sem befolyásolja azt ($p>0,05$). Elsődleges információforrásnak 44 fő jelölte a jogosítványhoz szükséges tanfolyamot, 26 fő tanóra keretén belül szerezte tudását ($p=0,007$). Egyetlen fő kivételével minden résztvevő (n=75; 98,68%) számára fontos lenne az elsősegélynyújtás oktatása iskolai rendszerben. Eredményeink szerint az elsősegélynyújtással kapcsolatos ismeretek bővítése szükséges, felnőttek és diákok számára egyaránt. Fontos a már megszerzett tudás rendszeres megújítása, átismétlése is. Igény mutatkozott a tanórai keretek között szerzett ismeretszerzésre is, ami a diákok jelenlegi leterheltsége mellett is annak fontosságát, az arra mutató igényt támasztja alá.

KACSÓ PÉTER
peti.kacso@gmail.com
Geográfia
MSc, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Természettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Jankó Ferenc
egyetemi docens, ELTE TTK

A 2022-es aszály médiareprezentációja

Kulcsszavak: aszály; médiareprezentáció; kormánypárti; diskurzuselemzés; hírportálok

Az aszály olyan természeti veszély, amely komplexitásából és lassú kibontakozásából adódóan nehezen érzékelhető és értelmezhető a laikus közösség számára. Mivel Magyarország éghajlatának természetes velejárója, és a klímaváltozás következményeként gyakorisága és pusztító hatása várhatóan fokozódik, különösen fontos, hogy a közvélemény hogyan értelmezi az aszályt és milyen érzékenységet tanúsít iránta. Egyik legjelentősebb információforrás lévén a médiának nagy felelőssége van egy természeti veszély bemutatásában, főleg ha annak kezelése közösségi szerepvállalást is igényel. A dolgozat célja volt, hogy feltárja az évtizedek óta nem tapasztalt súlyosságú, 2022-es aszályról kialakult médiadiskurzust, annak főbb témáin, szereplőin és közvetítési módjain keresztül. A kutatás során hat különböző, országos szintű hírportálról kiválasztott 200 cikk kvantitatív és kvalitatív elemzésére került sor. A vizsgálat két alapvető kérdés köré épült: hogyan volt bemutatva az aszály a magyar médiában, illetve ez a prezentáció hogyan változott a médiumok kormánypárti vagy nem-kormánypárti jellegétől függően. A válaszok keresése a cikkek hírközlési kereteinek, narratíváinak és képi ábrázolásainak elemzésével történt. A keretanalízis során a diskurzusban megjelenő főbb témák, míg a narratíva elemzésénél a diskurzus szereplői és az általuk említett leggyakoribb témák voltak vizsgálva A képi ábrázolások denotatív és konnotatív jelentésének, valamint a keretek és narratív elemek eloszlásának elemzése lehetővé tette az aszály fő aspektusainak és a politikai orientációkhoz kapcsolódó médiareprezentációs különbségek feltárását, mind a teljes cikkállomány, mind pedig a két minta (nem-kormánypárti és kormánypárti hírportálok) szintjén. A vizsgálati anyagot a mezőgazdasági következményeket, vízhiányt, illetve a kártérítő kormányintézkedéseket tárgyaló cikkek dominálták, nagy részük aggodalomkeltő hangulattal rendelkezve. A diskurzusban pár szereplő (főleg politikus vagy felelős szakértő) túlsúlyos arányban jelent meg más információközlőkhöz képest. A két tábor hírportáljai között a vizsgált változók szinte felénél statisztikailag kimutatható különbség volt: kijelenthető, hogy Magyarországon a politikai orientáltság által befolyásolva tud lenni egy természeti veszély médiareprezentációja.

KALACSI MARCELL
marcell.kalacsi@gmail.com
Szociálpedagógia
BA, 7. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

Témavezető:
Dr. Harlov-Csortán Melinda
főiskolai docens, AVKF

Vérplazmaadás a donorok szemszögéből

Kulcsszavak: marketingkommunikáció; vérkomponens-donáció; motiválás; Szolnok; szociológiai vizsgálat

A növekvő számú vérkomponensgyűjtő cégek hazánkban intenzív „toborzó” kommunikációt folytatnak, azonban a témában megvalósított kutatások, beleértve a hatásvizsgálatokat nagyon alacsony számúak egyelőre. Ennek tudatában jelen kutatás a gyakorló vérplazmadonorok motivációjának vizsgálatát tűzte ki célul, felhasználva a vonatkozó hazai és nemzetközi korábbi kutatások eredményeit. A gyakorló vérplazmadonorok motivációjának vizsgálata kvantitatív és kvalitatív adatok gyűjtésével és elemzésével valósult meg a nem reprezentatív, de mégis komplex kutatás érdekében. Először egy specializált online közösség megszólításával, elsősorban korosztály és donori gyakorlatra épülő demografikus adatokra szűkített kérdőíves felmérés, másodszor egy lokalizált kvantitatív vizsgálat – fókuszcsoportos és félig strukturált interjúkkal, valamint helyszíni kutatással – valósult meg. A kutatás második felének helyszíne Szolnok, egy a KSH adatok alapján is magas munkanélküliségi aránnyal jellemezhető régió vármegyeközpontja, ahol a vizsgálat idejére már két helyszínen is működött vérplazmagyűjtés. Azaz itt még hangsúlyosabban érvényesülhet az a feltételezés, mely a prosperáló vérplazmaadást konkrét társadalmi csoporthoz és egy adott funkció megvalósításaként értelmezi. Eredményeket tekintve, a donorok társadalmi összetettsége és motivációja komplex, szemben az intézmények által célzott és a médiában megjelenő inkább egyoldalú állásponttal. Az intézmények kommunikációja, mely a juttatásokra fókuszál és a folyamatot, valamint annak célját kevésbé tárgyalja, gyakran eltér a donorok valós tapasztalataitól. A segítségnyújtás értékelése vagy az egészségügyi szűrés nem kórházi környezetben pozitív értékek háttérbe szorulnak. Javaslatként megfogalmazható, hogy a gyakori vérplazmadonorok motiváltságát a kötődés, autonómia, kompetencia Deci és Ryan-féle öndeterminációs modelljének hármasával lehetne erősíteni, elsősorban az intézmények biztonságot nyújtó teljeskörű tájékoztatása és átláthatósága által, mely a gyakorlat társadalmi elismerését is erősítené.

KÁLDI ANNA BARBARA
annakaldi2@gmail.com
Kulturális antropológia
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

ÁLDOZÓ BORBÁLA MÍRA
aldozobori@gmail.com
Kulturális antropológia
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Eitler Ágnes
egyetemi adjunktus, ELTE BTK

Nepálból Nógrádba – A buddhizmus globalizációjának vizsgálata Buddha szobrok életútján keresztül

Kulcsszavak: globalizáció; buddhizmus; Buddha szobrok; tárgyéletrajz

Kutatásunkban Buddha szobrok életútját vizsgáljuk nepáli és magyarországi terepen. Terepmunkánkat 2024 februárjában kezdtük el: a szobrok életútját keletkezésük helyszínétől, a katmandu-völgyi Patantól kezdve követtük végig a magyarországi Gyémánt Út Buddhista Közösség becskei központjába érkezésükig. Fő kérdésünk az volt, hogy milyen jelentéseket hordoz egy Buddha szobor életútja során, milyen szerepekben vesz részt az életútját övező társadalmi interakciókban és a szerepei megkonstruálásához pedig milyen viselkedési mintákkal járulnak a terep további szereplői. A fő kérdésünkre válaszunk az, hogy a szobrok állandóan változó szerepeket töltenek be és jelentéseket vesznek fel, mivel mindig az adott szereplők közötti interakcióban határozódnak meg, a különböző szerepek mégis kapcsolódnak egymáshoz. Az újabb szerepek és értelmezések nem dekonstruálják vagy dekontextualizálják a szobrokat, hanem újraértelmezik azokat, az egyéni és a közös értelmezést szintetizálják. Ezekben az interakciókban a szobrokon kívüli többi szereplő is változó módon viszonyul a szobrokhoz, de attól, hogy mindenki egy interakció tagja, mégis van egy közös alap. Vizsgálatunk a vallási materialitásból kiindulva a globális buddhizmus elméleti keretébe illeszkedik. A terepmunkánkat több színterű és relációs etnográfia módszertanát alkalmazva, a szobrok társadalmi és kulturális viszonyainak vizsgálatát tárgyéletrajz-írással végeztük. Munkánk során összeállítottunk egy olyan tudományos eszköztárat, amellyel antropológiai szempontból kutathatóvá vált számunkra a globális buddhizmus. Ennek segítségével pedig azt állapítottuk meg a globális buddhizmusról, hogy az általunk megismert szeletének tagjai nem vallásos nézeteikben értenek egyet maradéktalanul, hanem az kapcsolja őket a buddhizmus halmazán belül szorosan egymáshoz, hogy elismerik ugyanazon tárgytípust (a patani Buddha szobrokat) a vallásos nézeteik autentikus és ezáltal szakrális (nem kizárólagos) reprezentációjaként.

KAMRÁS ISTVÁN
kamras.istvan09@gmail.com
Államtudomány
Osztatlan, 10. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezetők:
Dr. Veszelszki Ágnes
egyetemi docens, NKE ÁNTK
Ludányi Dávid
tanársegéd, NKE ÁNTK

Intelligens döntések? MI dönt? A mesterséges intelligencia szerepe a munkaerő kiválasztásában

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia; munkaerő-kiválasztás; humánerőforrás-menedzsment; HR digitalizáció

A kutatás eredményei hozzájárulnak a HRM és az MI alkalmazásának elméleti és gyakorlati diskurzusához, és alapot nyújtanak további kutatások számára a munkaerő-kiválasztási és értékelési eljárások fejlesztésében. Az MI és az emberi intelligencia harmonikus együttműködése a munkaerőpiac jövőjének meghatározó eleme, amelynek révén a szervezetek képessé válhatnak az optimális tehetségek felkutatására és megtartására.

A kutatás célja az volt, hogy mélyebben megérthessem a mesterséges intelligencia (MI) alkalmazásának hatásait a humánerőforrás-menedzsment területén, különös tekintettel a munkaerő kiválasztására és értékelésére. A módszertani elemzésen keresztül alaposan áttekintettem a humánerőforrás-menedzsment eszközeit, a jogi szabályozást, valamint az MI alapelveit és alkalmazását. Ezek az elemzések segítettek megérteni az MI alkalmazásának gyakorlati és jogi aspektusait a munkaerő kiválasztásában.

Az MI alkalmazása a munkaerő kiválasztásában és értékelésében sokféle módon megnyilvánulhat. Például az álláskeresők készségeit és tulajdonságait össze lehet vetni a munkalehetőségek elvárásaival, hogy tudományos alapon rangsoroljuk őket. Az MI segítségével kialakított kiválasztási eljárások a legképzettebb jelöltek kiválasztását célozzák meg, miközben csökkentik az emberi hibák lehetőségét és növelik a hatékonyságot.

Szakemberekkel készített interjúk során fontos kérdéseket vetettem fel az MI etikai és jogi vonatkozásaival kapcsolatban. Az MI alkalmazása jelentős kihívások elé állítja a HR szakembereket és az álláskeresőket egyaránt. Az interjúkból kiderült, hogy az MI használatával kapcsolatos kihívások és lehetőségek mind a munkáltatók, mind a jelöltek szempontjából jelentőséggel bírnak.

Következtetésemben javaslatokat fogalmaztam meg a jövőbeli kutatásokra és az MI alkalmazásának fejlesztésére a HR területén. Hangsúlyoztam az MI gyors fejlődésének és a technológiai változások kihívásainak fontosságát, valamint az átláthatóság és az etikai szempontok szerepét az MI alkalmazásában a munkaerő kiválasztásában és értékelésében. Az MI és az emberi intelligencia harmonikus együttműködésének előmozdítása az optimális foglalkoztatottak kiválasztása érdekében kiemelt célom.

KARACS ERIKA
erika.karacs@gmail.com
Szociológia
BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr.Szvetelszky Zsuzsanna
egyetemi docens, KRE BTK

A mozaikcsaládban betöltött szerepek szociálpszichológiai aspektusai

Kulcsszavak: mozaikcsalád; szerepelvárások; családspecifikus; szociálpszichológia; igénybevétel

A dolgozat célja a mozaikcsaládok családspecifikus elemeinek feltárása. A társadalom egyik meghatározó alappillére a család, mely az elmúlt évtizedekben folyamatosan változik, e változás egyik eleme a mozaikcsaládok és az abban élő gyermekek számának növekedése. A mozaikcsaládok olyan speciális csoportok, melyek feltevésem szerint a nukleáris családtól eltérő kihívásokkal küzdenek, e kihívások feltérképezése a kutatás célja, nem titkolt szándékom pedig, hogy megoldásokat is keressek a felmerülő problémák kezelésére, még inkább megelőzésére.

A kvalitatív kutatás alapjául szakirodalom-elemzés, családokkal foglalkozó szakemberekkel készített szakértői interjúk és az érintettekkel készült félig strukturált interjúk szolgálnak. Az interjúalanyok többféle mozaikcsalád különböző szerepeit képviselik és mutatják be a mozaikos – sokszor egyúttal nagycsaládos – életformát az adott családtag szemszögéből.

A dolgozat fő megállapítása, hogy a mozaikcsaládoknak kialakulásukból és összetételükből adódóan speciális feladatokkal és kihívásokkal kell megküzdeniük, a családok minden tagja fokozott igénybevételnek van kitéve, legyen az érzelmi, fizikai igénybevétel, többletkiadás vagy fokozott időigény. A megnövekedett igénybevétel több erőforrást is igényel, ezek az erőforrások azonban végesek.

A mozaikcsaládban a gyermek szerepe különös figyelmet igényel: nem volt döntéshozó szerepben a helyzet kialakulását illetően, de a fokozott forrásigény nála is jelentkezik, ugyanakkor a nukleáris családhoz képest ez a forrás még kevesebb is lehet. A mozaikcsalád hosszútávú elkötelezettség, nem feltétlenül szűnik meg a gyermekszerep vagy az alap mozaikcsalád megszűnésével.

A mozaikcsaládokban a család kialakulása és működése során számos szociálpszichológiai jelenség megfigyelhető, a család, mint csoport jellegzetessége, specifikussága miatt. A családban betöltött szerepek a nukleáris családhoz képest más és többféle szerepelvárással, többlettartalmakkal és akár többletterhekkel, szereptorlódásokkal, szerepzavarokkal járhatnak.

Az embereket, családtagokat összekötő érzelmek örökérvényűek, generációkon átívelnek, azonban a családnak, mint működőképes csoportnak és a családi szerepeknek folyamatosan alkalmazkodniuk kell a változó körülményekhez.

KATONA ENIKŐ JULIA
e.j.katona@gmail.com
Interdiszciplináris családtudomány
MA, 3. félév

Semmelweis Egyetem
Egészségügyi Közszolgálati Kar

Témavezető:
Dr. Albert Ildikó Fruzsina
egyetemi tanár, SE EKK

A nyílt örökbeadást választó édesanyák társadalmi hátterének vizsgálata és az örökbefogadásra vonatkozó lehetséges közpolitikai megfontolások

Kulcsszavak: örökbeadás; nyílt örökbefogadás; felelőtlenség

A dolgozat célja az örökbefogadás legkevésbé ismert szereplőinek, az örökbeadó anyák helyzetének bemutatása. Az örökbeadás rendkívül érzékeny, nehezen kutatható terület, az örökbeadó családokról keveset tudunk. Rengeteg előítélettel kell szembenézniük azoknak a nőknek, akik úgy döntenek, hogy nyílt örökbeadás útján gondoskodnak a gyermekük sorsáról. Ezt a hiányt próbálja némileg pótolni a dolgozatban bemutatott kutatás, amely nyílt örökbeadást választó vérszerinti anyákról összegyűjtött adatokat, információkat, tapasztalatokat elemez annak érdekében, hogy betekintést nyerhessünk a nyílt örökbeadás motivációiba. A dolgozat célja az is, hogy azoknak a szakembereknek, akik más területen találkoznak krízisvárandóssal, rendelkezzenek olyan információkkal, amik alapján megfelelően, ítélkezésmentesen tudják kísérni ezeket az anyákat. Az örökbe adó szülők kutatásának első lépéseként a nyílt örökbefogadással foglalkozó egyik civil szervezet, a Fészek az Örökbefogadókért és Örökbefogadottakért Alapítvány krízisvárandósainak (100 fő) adatait dolgozzuk fel, akik a 2019-2024 közötti időszakban nyílt örökbefogadás útján gondoskodtak gyermekükről.

A szakirodalom bemutatásakor terjedelmi okokból az örökbeadási motivációk szempontjából legrelevánsabb szakirodalmak feldolgozása volt a cél, bemutatásra kerülnek az elérhető statisztikai adatok, a releváns jogszabályok és egyéb, a téma szempontjából kulcsfontosságú területek és fogalmak (pl. krízisvárandós, a roma etnikumhoz tartozás kérdése, a nyílt és zárt örökbefogadás nehézségeinek és előnyeinek bemutatása, a szociokonómiai tényezők szerepe illetve az örökbefogadás mint alternatív családalapítási forma bemutatása.

A nagyrészt leíró elemzés az érintett népesség alapvető jellemzőire és motivációra vonatkozóan bővíti a jelenlegi tudásunkat – semmiféle hasonló közölt adat tudományos jellegű bemutatásáról nincs tudomásunk.

A területen többéves munkatapasztalat és az adatelemzés alapján a rendszer egészét illetően policy-javaslatok is megfogalmazásra kerülnek.

KATONA REBEKA DORKA
rebekadorka1@gmail.com
Államtudomány
Osztatlan, 6. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Fejes Zsuzsanna
egyetemi docens, NKE ÁNTK

Nők a politikában

Kulcsszavak: nők; parlament; kvóta; politika; esélyegyenlőség

A „Nők a politikában" című kutatásom tárgya a női politikusi réteg megjelenése hazai és nemzetközi viszonyaltban, az elmúlt évtizedek változatainak statisztikai vizsgálata. A kutatásom fókuszában a nők politikai megjelenése, történeti háttere áll, valamint, hogy a kezdetektől napjainkig hogyan alakult a jelenlétük a politikában.

Manapság egyre több országban alkalmaznak kvótákat a női jelenlét erősödésére és európai uniós törekvések is megfigyelhetők a női jelenlét-erősödésének elősegítése érdekében, elvégre ma már a demokrácia deficitjének szokás nevezni azt, ha nem ül kellő arányszámú nő egy-egy nemzeti parlamentben.

Témaválasztásomat az indokolja, hogy államtudományi osztatlan mesterszakos hallgatóként felmerült bennem, hogy a diploma megszerzése után én is a politikában, vagy a politikához közeli területen helyezkedjek el. Nőként különösen szívügyem ennek a területnek a vizsgálata és a miértek, alakulások megértése.

A nők aktív részvétele a döntéshozatali folyamatokban azért is fontos, mert a világnépesség felét a nők teszik ki és ez tesz eleget az igazságosság, az egyenlőség és a demokrácia követelményeinek.

Célom, hogy a kutatásommal felhívjam a női jelenlét fontosságát a politikában hazai és nemzetközi viszonylatban. A kutatásom főként a hazai helyzetre fókuszál, amelyben azt vizsgálom meg, hogyan változott a rendszerváltás a nők megjelenése a politikában az elmúlt három évtizedben. Ezen felül nemzetközi kitekintéssel élve megvizsgálom, hogy elsősorban az Európai Unión belül ugyanezen időszak alatt hogyan és miként jelentek meg a nők a politikában, milyen nagyobb eltérések tapasztalhatók a hazai helyzettel összevetve.

A dolgozatomban fontos szerepet kap még a különböző politikai támogató eszközök közül, a kvótarendszer vizsgálata, mint az egyik legelterjedtebb szabályozó eszköz. Ennek hatásairól és társadalmi megítéléséről is szeretnék bővebben írni, amihez az elméleti kutatás mellett empirikus vizsgálatot is végeztem.

KATONA SÁRA CSENGE
katona.sara.csenge@gmail.com
kommunikáció- és médiatudomány
MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Hermann Veronika
egyetemi adjunktus, ELTE BTK

Báthory Erzsébet vagy Elizabeth Bathory: A nyugati előítéletek és egy kelet-európai ország önreprezentációjának konfliktusa

Kulcsszavak: historiográfia; Kelet-Európa; reprezentáció politika; magyar történelem

A dolgozatom fő témája a magyar történelem hazai és külföldi megjelenítésének összehasonlítása, bemutatván a különböző etnikai vonatkozásokkal rendelkező írók eltérő motivációjából és kulturális hátteréből adódó ellentétes megállapításait. Ezt a problémát Báthory Erzsébet magyar történelmi alak reprezentációján keresztül mutatom be az őt tárgyaló biográfiák és popkultúrális tartalmak elemzésén keresztül.

Kutatásom azokra a kérdésekre keresi a választ, hogy identitása, mint magyar nemesi nő, hogyan befolyásolja a modern írók hozzáállását? Milyen különbségek léteznek az angol és magyar nyelvű megjelenítései között, és mindez mit mond el a kelet-európai történelem ön- és nyugati reprezentációjáról?

A több történészeti írás és televíziós sorozat szöveg- és diskurzuselemzése, majd azok összehasonlítása után, arra a következtetésre jutottam, hogy Báthory Erzsébet médiareprezentációja jól mutatja egy kelet-európai ország történelmének globális reprezentációját is. Báthory Erzsébet karakterizációja angol nyelven egyezik az ismeretlen Keletről alkotott fantasztikus sztereotípiákkal és előítéletekkel, melyek gyakran mellőzik a tényleges történelmi tényeket és helyette a kitalált szörnyképeket részesítik előnyben. Ezzel szemben magyar nyelven, még a popkultúrális tartalmakban is előnyt élveznek a történelmi tények, azonban a nemzeti identitásuk védelme által motivált alkotók elfogultsága torzíthatja a valósnak vélt események ábrázolását.

Összesítve, Báthory Erzsébeten keresztül látható, hogy az angol történészek a számukra idegen iránti érdeklődés által vezényelve, külső szemlélőként közelítik meg a magyar történelmet, mely folyamat során gyakran beigazolják saját előítéleteiket. Míg a magyar írók a sajátnak vélt történelmük tárgyalásán keresztül erősítik meg a kortárs etnikai identitásuk népszerű narratíváit.
A dolgozat megírása során sikeresen elemeztem több szöveges és képi tartalom kelet-európai reprezentációját és historiográfiai jelentőségét. Figyelembe vettem az elérhető történelmi tényeket és azok összevetésével megállapítottam azt, hogy az eltérő nemzetiségű írók miként viszonyulnak a magyar nemzeti identitáshoz és történelemhez.

KEREK TILLA MARIANNA
tilla.kerek@gmail.com
kommunikáció- és médiatudomány
MA, 1. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Kálai Sándor
egyetemi docens, DE BTK

A „fekete bárányok" hatástörténetének kezdetei a magyar sajtóban (1980–1981)

Kulcsszavak: fekete bárányok; sajtó; Kádár-rendszer; kultúrpolitika; jelentés

A "fekete bárány" kifejezés a Barthes által meghatározott denotációs szinten mindössze fekete – és ezáltal értéktelenebb – gyapjús állatot jelent, viszont idővel a fogalomhoz kapcsolódott az ártatlanul vádolt személy szerepe, valamint mára a kívülállóság, a sorból való kilógás érzete is. A magyar populáris kultúrában újabb jelentés társult a kifejezéshez, méghozzá a Kádár-rendszer zenei szférájában. A „fekete bárányok" olyan rockzenét játszó együttesek voltak, melyek kevés lehetőséget kaptak a zenei piacon. A legtöbb forrásként szolgáló dokumentum alapján a P. Mobil, a Beatrice és a Hobo Blues Band rendelkezik ezzel a névjeggyel. A definíció azonban nem ennyire egyszerű: a visszaemlékezések, interjúk és pártdokumentumok mellett a korabeli sajtócikkek szoros olvasása és értelmezése is arra mutat rá, hogy a kifejezést sokan és sokféle jelentésben használják, így nem elégedhetünk meg a fentebb említett, szokásos módon használt jelentésével. Ez a dolgozat egy olyan kutatás eredménye, mely a magyar populáris zenét tárgyaló szakirodalmak segítségével a magyar sajtó 1980-as évekből származó cikkeit vizsgálta a témában. Az elemzés fókuszába az 1980-as és az 1981-es év került, hiszen a kutatás alapjául szolgáló Arcanum Digitális Tudástár adatbázisában ez a két év produkálta a legtöbb „fekete bárányokhoz" kapcsolódó sajtóterméket hazánkban. A szerző arra tett kísérletet, hogy mélyebben feltárja és értelmezze azt a jelentésbeli diverzitást a magyar újságírók és olvasóik szövegein keresztül, mely a „fekete bárány" fogalmat övezi. A kutatás legfontosabb eredményeként az rajzolódott ki, hogy a kifejezés valójában egy, a beszélők és számukra releváns érdekek és szempontok függvényében folyamatosan változó, rendkívül bonyolult rendszerben működik.

KERTÉSZ DÓRA
kerteszdoora@gmail.com
Teológia-lelkész
Osztatlan, 9. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Hittudományi Kar

Témavezető:
Prof. Dr. Balla Péter
egyetemi tanár, KRE HTK

Minden út Rómába vezet – A történeti hitelesség és az evangélium hirdetésének kapcsolata Lukácsnál Az apostolok cselekedetei 27. fejezete alapján

Kulcsszavak: Az apostolok cselekedetei; történeti hitelesség; evangélium hirdetése; írásmagyarázat; ókori történetírás

Az újszövetségi szerzők között Lukács egyedülálló helyet foglal el az általa írt kettős művel. Első kötetében Lukács elmondja, hogyan munkálkodott Jézus a földön, majd a második kötetben arról számol be, hogyan folytatja Jézus az ő munkálkodását, immár a mennyből, Szentlelke által az apostolok szolgálatán keresztül. A lukácsi kettős mű második részének, Az apostolok cselekedeteinek 27. fejezete terjedelmével és tartalmával is kiemelkedik a mű többi fejezete közül. De vajon miért ad Lukács ilyen részletes beszámolót Pál apostol Rómába tartó tengeri útjáról? Ezen kérdés volt az, mely elindított kutatásom útján.

A hajóút ilyen jelentős térnyerése alapján arra a következtetésre jutottam, hogy Lukács történetírói céljának elérése és teológiai üzenetének átadása érdekében meghatározó jelentősége van ezen fejezetnek a mű egészét tekintve. Pályamunkám tézise: A történeti hitelesség és az evangélium hirdetése nem egymást kizáró jellemzők, hanem egymástól el nem választható, Az apostolok cselekedeteit alapjában meghatározó tényezők.

Ezen állítás bizonyításához elsőként a lukácsi kettős mű prológusait, ezután Az apostolok cselekedeteinek egészét, majd annak 27. fejezetét, végül pedig ezen fejezet válogatott szakaszait vizsgáltam. Pályamunkámban ismeretem a kutatástörténet jelentős képviselőinek nézeteit, felmutatom az elmúlt évtizedek eredményeit kortárs kommentárok és tanulmányok alapján, mindezeket saját álláspontom megfogalmazásával értékelem.

Pályamunkám újszerű abban a tekintetben, hogy a kutatástörténetben eddig megfogalmazott nézeteket egy sajátos keretbe, a történeti meghatározottság és a teológiai érdeklődés kapcsolatának kérdéskörébe helyeztem el, mindezt Az apostolok cselekedetei 27. fejezete alapján. Fontos észrevételem, hogy a szakirodalomban legtöbbször külön vizsgálják a két szempontot, dolgozatomban azonban felmutatom, hogy Lukácsnál a történeti hitelesség és az evangélium hirdetése elválaszthatatlan egymástól. Számomra személyesen meghatározó eredménye pályamunkámnak az a megállapítás, mely szerint az evangélium továbbadása éppen a benne foglalt események történeti voltán alapul, így az Egyház mindenkori tagjainak feladata az, hogy történeti valóságként tárják a világ elé Istennek a történelemben véghez vitt hatalmas tetteit.

KHEZRI DÁRIA TEREZA
k.daria2001@gmail.com
International Public Management
BA, 5. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Hárs András
egyetemi adjunktus, NKE ÁNTK

Az oktatás ereje: Az iráni nők oktatási jogainak elemzése

Kulcsszavak: Irán; nők; oktatáspolitika; egyenlőség;

A dolgozat az iráni nők oktatási jogainak fejlődését vizsgálja, különös tekintettel arra, hogyan befolyásolják a nemzetközi jogi keretek, az állami jogszabályok és a társadalmi normák a nők oktatáshoz való hozzáférését és tapasztalatait. Az iráni nők oktatásának kérdése összetett, mivel az ország szociopolitikai háttere, különösen az 1979-es forradalom után, jelentősen alakította az oktatáspolitikát és a nemek közötti egyenlőség kérdését. A dolgozat elemzi a nemzetközi jogi eszközöket, mint az Egyesült Nemzetek Emberi Jogi Nyilatkozatát, a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát (ICESCR), valamint a Nők Elleni Diszkrimináció Minden Formájának Felszámolásáról szóló Egyezményt (CEDAW). Emellett értékeli Irán alkotmányának vonatkozó cikkelyeit és az ország részvételét a nemzetközi emberi jogi mechanizmusokban, például az Egyetemes Időszakos Felülvizsgálat (UPR) folyamataiban. A kutatás több módszertant ötvöz, kombinálva a jogi, történeti és statisztikai elemzéseket. Az írástudási és beiratkozási statisztikák vizsgálata mellett a dolgozat feltárja az 1979-es forradalom előtti és utáni oktatáspolitikai változásokat, valamint azokat a társadalmi és kulturális tényezőket, amelyek hatással vannak a nők oktatási lehetőségeire. Az eredmények azt mutatják, hogy bár az iráni nők oktatási mutatói javultak az elmúlt évtizedekben – az írástudás és az egyetemi beiratkozás aránya jelentősen növekedett –, még mindig számos akadály áll fenn, amelyek korlátozzák a nők egyenlő oktatási lehetőségeit. A dolgozat rávilágít arra, hogy a vallási alapokon nyugvó jogi és kulturális normák, amelyek az iszlám értékrendszer részét képezik, továbbra is gátolják a nők teljes egyenlőségét az oktatásban. Annak ellenére, hogy a nők aránya a felsőoktatásban meghaladja a férfiakét, a foglalkoztatás és a társadalmi mobilitás terén fennálló nemi egyenlőtlenségek továbbra is jelentős problémát jelentenek.

KIKKEL NIKOLETTA ÉVA
nikolettaevakikkel@gmail.com
Keleti nyelvek és kultúrák
BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:
Dr. habil. Horváth Orsolya
egyetemi docens, KRE BTK
Dr. Faludy Judit
egyetemi docens, KRE BTK

A világ teremtésének történetét hirdető vallási jelkép. A körbe írt egyenlőszárú kereszt elemzése

Kulcsszavak: jelkép; szemiotika; Logosz; Pangu; perspektíva

A pályamunka keretein belül arra a fő kérdésre kerestem a választ, hogy a körbe írt egyenlőszárú kereszt (mint vallási jelkép) valóban magába foglalja-e a világ teremtésének a történetét. Ezt az állítást a következő módszer segítségével igyekszem igazolni: elvégeztem egy kétirányú elemzést. Ez azt jelenti, hogy először a jelkép, másodszor pedig a jelképhez kapcsolható szöveg(ek) elemzésével közelítettem meg a feltevést. Erre azért volt szükség, mert a jelkép elemzése során a jelek elemzésével foglalkozó szemiotika tudományában is felvetődő két kérdést (amelyek miatt itt most a jelkép szemiotikai megközelítéséről beszélünk), azaz azt, hogy mit jelképeznek a jelképet alkotó elemek – a középpont, a sugarak és a körvonal – külön-külön, és mit együttesen, úgy válaszoltam meg, hogy egyes szövegforrásokat elemeztem, ezekből bizonyos szavakat és szövegrészeket kiemeltem mint válaszokat a szemiotikai kérdések által felvetett problémákra.

Először János evangéliumának előszavát, a Logosz-himnuszt (Jn 1,1-18), majd pedig egy kínai eredetű mítoszt – amelynek főhőse Pangu, akinek a teste által keletkezett a világ – használtam fel forrásként. Ezek mellett tekintettel voltam a jelértelmező közösségre és hagyományaira is, ezért a dolgozatomban több korai (francia nyelvű forrásokból származó) képanyagot is felhasználtam, melyek ugyancsak nagy segítségemre voltak a jelkép értelmezésében.

A két, nyugati és keleti példában egyaránt megerősítést nyert, hogy a vallási jelkép, a körbe írt egyenlőszárú kereszt adott perspektívából valóban magába foglalja a világ teremtésének a történetét. Ennek fényében pedig, úgy tűnik, egy egyetemes jelképről beszélhetünk.

KIS VIKTÓRIA BLANKA
kis.viki019@gmail.com
International Public Management
BA, 4. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Császár-Nagy Noémi
egyetemi docens, NKE ÁNTK

Környezeti katasztrófák és egyetemisták: Klímaszorongás vizsgálata

Kulcsszavak: szorongás; klímaváltozás; mentális egészség

A klímaszorongás jelensége hazánkban még kevésbé ismert, azonban több, idegen nyelven íródott kutatás is található róla. Kevésbé feltárt terület ugyan, de a klímaváltozás miatt kialakuló negatív hatások mentális rombolása is legalább annyira fontos, mint a materiális károk. A dolgozatom célja az volt, hogy az egyetemisták körében felmérjem a klímaszorongás mentális egészségre tett hatásait, illetve, hogy ezeket párhuzamba állítsam egyéb mentális betegségekkel, a szorongással, illetve a depresszióval.

Egy kérdőívalapú kutatást végeztem, amelyet online volt lehetőségük kitölteni anonim módon a fiatal felnőtteknek. A kutatás eredményét statisztikai módszerekkel elemeztem, és feltett hipotéziseimet így elemezni tudtam.

A klímaszorongás szakirodalmi háttere is helyet kapott a dolgozatomban, a kialakulásának egészen a kezdetéig jutottam vissza, valamint megtaláltam azokat az alternatívákat erre a jelenségre, amelyeket régebben használtak a hasonló tünetek megnevezésére.

A kapott eredményeim szerint létezik a klímaváltozás miatt kialakuló szorongás hazánkban is. A kutatás kimutatta, hogy a kitöltők nagy része tudatos a klímaváltozás negatív hatásainak csökkentése szempontjából a mindennapjaiban. Az egyéb mentális betegségek (pl. a fennálló depresszió és a szorongás mértéke), nem voltak szoros összefüggésben a klímaszorongással. Ugyanakkor a fiatalok általános egészségi állapota már hatással volt a mentális működésükre, így közvetve a klímaszorongásukra is.

Bízom abban, hogy a klímaváltozás mentálisan romboló hatásainak vizsgálata ráébreszt sokakat arra, hogy a környezetünk pusztításának hatására a testi és mentális egészségünk is egyre inkább sérülhet

KISS ALEXANDRA
kiss.szandi.0@gmail.com
Politikatudományok
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Oross Dániel
tudományos főmunkatárs, HUN-REN TK, Politikatudományi Intézet

Véletlenszerű, reprezentatív, egyenlő? A közösségi gyűlések kiválasztási folyamata Miskolcon és Érden

Kulcsszavak: demokratikus innovációk; deliberatív demokrácia; közösségi gyűlés

Magyarország egyik feltörekvő, helyi deliberatív demokratikus eszköze a közösségi gyűlések szervezése. A közösségi gyűlések a demokratikus innovációk közé tartoznak, amely egyike a politikatudomány által vizsgált kurrens témáknak. Az első, 2019-ben Budapesten megvalósult közösségi gyűlést négy másik követte, amelyek – a fővároson kívül – Érden és Miskolcon kerültek megrendezésre.

A szakirodalom szerint a közösségi gyűlések biztosítják az egyenlő és reprezentatív részvételt a döntéshozásban, különböző nézőpontok bemutatásával és facilitált tanácskozással enyhítik a polarizációt, bemutatják az érintetti csoportok érveit és bevonják őket a folyamatba. Kutatásom célja, hogy habár az elmélet szerint ezeket az előnyöket biztosítja a módszertan, mik azok a tényezők, akik hátráltatják az alapelvek gyakorlatban való alkalmazását. Így a közösségi gyűlés módszertanának a gyakorlati érvényesülését értékeltem, kifejezetten a kiválasztási folyamatra fókuszálva dokumentumelemzésen és szakértői interjúkon keresztül.

A kutatás eredményeképpen a folyamatok leírása, értékelése mellett olyan jó gyakorlatokat gyűjtöttem, amelyekkel közösségi gyűlések kiválasztási folyamata tovább fejleszthető. A folyamatokat értékelve mind az érdi, mind a miskolci kiválasztási gyakorlat teljesen megfelel a nemzetközi sztenderdeknek, amelyet az interjúalanyok is megerősítettek. Mind a két esetben sikerült olyan sokszínű csoportot összeállítani, akik a társadalom számos különböző szeletét képviselték a közösségi gyűlésen a tanácskozás során.

A miskolci közösségi gyűlés kapcsán ugyanakkor az interjúk alapján kirajzolódik, hogy esetlegesen szükség lett volna célzott megszólításra a városban elő roma kisebbség esetében, ugyanis ők nem lettek kellőképpen reprezentálva a folyamatban. A hátrányos helyzetű csoportok bevonása kapcsán a reprezentativitás és a véletlenszerűség egymással ellentétes elvekként működnek; előbbi erősítésére szolgáló jó gyakorlatok gyakran a véletlenszerűség csökkenésével járhatnak.

KISS FLÓRA
kiss.flora7@gmail.com
Kommunikáció és médiatudomány
BA, 1. félév

Dunaújvárosi Egyetem

Témavezető:
Dr. András Hanga
egyetemi adjunktus, DUE

Az együttműködés és versengés felfogása csapatsportokban

Kulcsszavak: csapatkohézió; szociális célok; konstruktív versengés; társas összehasonlítás; csapatkép

A versengés a társadalmi élet különböző területeinek – iskolarendszerek, demokratikus politikai berendezkedésű társadalmak, sport – meghatározó fogalma. Az egyéni célok és érdekek érvényesítése közben lehetséges-e az, hogy versengve együttműködünk másokkal? Ezen kérdés vizsgálatának egyik lehetséges színtere a csapatsportok világa.

Azok, akik valamilyen sport formájában csapatban versenyeznek, egyszerre versengenek saját magukkal, társaik képességeivel, valamint más csapatok egyénjeivel. A csapatban sportolókat viszont a közös cél elérése, a győzni akarás hajtja, ehhez kompromisszumokat kell kötniük, a legtöbb esetben egymással, amely egy versenyorientált világban nem egyszerű feladat.

A kutatás előfeltevése az, hogy a versengés és együttműködés együttesen hozza létre a győzelmet. A dolgozat azt vizsgálja, hogy a sportolók motivációját mi határozza meg, milyen érzelmek befolyásolják őket az együttműködés során, az egyént vagy inkább a kollektívet helyezik előtérbe a csapaton belül, továbbá annak feltárása, hogy a versengés mely formáiról beszélhetünk egy sportcsapatban.

A kutatás célcsoportjának alanyai kényelmi módszer segítségével kerültek kiválasztásra, amely alatt olyan versenyszerűen, csapatban sportoló fiatalokat értünk, akiknek mindennapjait szignifikánsan meghatározza az együttműködés és versengés fogalma, az általuk nyújtotta nehézségek és helyzetek.

A keresztmetszeti vizsgálat során a kvalitatív és kvantitatív megközelítés fényt derített arra, hogy a csapatra, mint befolyásoló környezetre kell tekintenünk, amely meghatározza az egyént és gondolkodásmódját, a versengés stílusát, valamint a tagok közötti összetartó erő minőségét.

A csapatot alkotó egyének motivációja kölcsönhatásban áll mind a versengéssel, mind az együttműködéssel, valamint feltételezik és befolyásolják egymást. A győzelemre ténylegesen a társas összehasonlítás eredményeként tekinthetünk, de nem minden esetben könyvelhető el sikernek. A győzelem végül nem értelmezhető a csapat dinamikája nélkül sem, hiszen a sikerhez szükséges sikerzónát a csapat tagjai közösen alakítják ki.

KISS NIKOLETT
kiss.nikolett08@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Wagner Péter
egyetemi docens, KRE BTK

Amerika államépítési kísérlete Afganisztánban 2001-től

Kulcsszavak: nemzetközi tanulmányok; Afganisztán; Amerika; kudarc; államépítés

A bevezetésben szerettem volna bemutatni az amerikai intervenció hátterét, céljait és a témaválasztás indokait. A dolgozatom célja az USA államépítési stratégiáinak elemzése és kudarcainak megértése.

Röviden elemzem benne az USA és a tálibok kapcsolatát, történelmi előzményeket, a 9/11 előtti célok és a kapcsolatok alakulása, amerikai elnöki beszédeken keresztül.

Továbbá a dolgozatomban kitérek az afganisztáni invázióra, a 2001-es beavatkozás katonai és politikai stratégiáira, a „Tartós Szabadság" hadművelet céljai és eredményei.

Államépítés kezdeti lépése fejezetemben azt mutatom be hogyan hozták létre az alkotmányt, kormányzati struktúrát milyen infrastruktúra-fejlesztések voltak, valamint a nők és kisebbségek jogainak előmozdítása.

Fontos Pakisztán szerepe a térségben. Pakisztán geopolitikai érdekei, támogatása és kettős politikája az amerikai beavatkozás alatt.

A végén pedig bemutatom a Kivonulási stratégiákat. Az Obama-, Trump- és Biden-adminisztráció tervei és döntései. A tálibok visszatérése és a kihívások az afgán hadsereg és kormányzat gyengeségei miatt.

Konklúziómban kitértem az USA stratégiáinak hiányosságaira, Pakisztán befolyására és a nemzetközi közösség szerepére. Ezen tapasztalatok tanulságokkal szolgálnak az Egyesült Államok jövőbeni külpolitikájára és katonai beavatkozásaira nézve.

KISS RAMÓNA
kissramii98@gmail.com
Szociológia
BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

LUTOR KRISZTIÁN
lutorkiki@gmail.com
Szociológia
BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Drjenovszy Zsófia
egyetemi docens, KRE BTK

A mozgásában korlátozott emberek munkaerőpiaci helyzete munkáltatói és munkavállalói szempontból

Kulcsszavak: mozgáskorlátozottak; munkaerőpiac; munkáltató; munkavállaló

Kutatásunk során a mozgáskorlátozottak munkaerőpiaci helyzetét vizsgáltuk munkavállalói és munkáltatói szemszögből. Szociológiai szempontból kiemelten fontos annak a megértése, hogy az ember fizikai és mentális állapota hogyan befolyásolja társadalmi helyzetét és lehetőségeit, illetve az is, hogy a fizetett munka milyen szerepet tölt be az emberek életében és hogyan befolyásolja a társadalmai struktúrában való elhelyezkedést. A kisebb hátrányos helyzetű csoportok helyzete kevésbé ismert ezen a területen, így a kutatásunkkal ennek részletesebb feltérképezését tűztük ki célul. Szakirodalmak feldolgozásával kaphattunk egy alapos háttértudást, amelyek hasonló kérdéskörökben igyekeztek ezt a témát feltérképezni. Fontosnak tartottuk a fogyatékosság és a fizetett munka szociológiai szemszögből való alapos megvizsgálását is szakirodalmakon keresztül.

A kutatás során félig strukturált interjúkat készítettünk 10 mozgásában korlátozott munkavállalóval és 10 közvetve vagy közvetlenül mozgáskorlátozottat alkalmazó szervezeti vezetővel. Az interjúkkal az estlegesen felmerülő problémákat, az integrációs folyamatokat és a vezetők, illetve alkalmazottak saját tapasztalatait akartuk feltárni. Az alanyok példákkal kifejtve mesélték el nekünk részletesen a saját tapasztalataikat. A kutatásunk eredményeiből levonhatjuk azt a konklúziót, hogy a mozgáskorlátozott emberek munkaerőpiaci helyzetének változása társadalmi tudatosságot, a jogszabályok következetes megerősítését és a támogatási rendszerek fejlesztését igényli. Az előítéletek lebontása és a munkáltatók tudatosságának növelése végül olyan befogadó munkahelyet hozhat létre, amely hozzájárulhat egy nyitottabb társadalom kialakulásához, amely lehetővé teszi a mozgáskorlátozott emberek teljes körű integrálódását. Ez nemcsak az érintettek életminőségét javítja, hanem jelentősen támogatja a gazdasági stabilitást és a társadalmi összetartozást is. Továbbá fontos pontnak mondható a fizikai és a mentális akadálymentesítés a munkahelyeken, mert a befogadó és rugalmas környezet tudja a legjobban segíteni őket a munkavégzésben. Fontos a nyílt kommunikáció annak érdekében, hogy a felmerülő problémák könnyen és gyorsan meg tudjanak oldódni.

KOBL GABRIELLA ADRIENN
koblgabriellaadrienn@gmail.com
Szociológia
MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. habil Fekete Mariann
egyetemi docens, SZTE BTK

Kik a tudományszkeptikusok? A tudomány értékeibe vetett bizalom csökkenésének okai és következményei

Kulcsszavak: tudományszkepticizmus; tudósokba vetett bizalom; episztemikus értékek; társadalmi dimenzió; résztvevő megfigyelés

A tudományba vetett bizalom folyamatos átalakuláson megy keresztül, amelyet számos társadalmi tényező befolyásol. A politika és a tudomány kapcsolata, a STEM-oktatás színvonala, valamint a tudománykommunikáció minősége és fenntarthatósága mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a laikus társadalom és a tudományos közösség közötti bizalmi kapcsolat fennmaradjon. Ugyanakkor ezen dimenziók hibás működése a tudományszkepticizmus erősödéséhez vezethet, ami súlyos következményekkel járhat a jövőben, ahogy azt a pandémia során tapasztalhattuk. Kutatásom célja ezen torzító dimenziók hatásainak feltárása, valamint annak vizsgálata, hogy miként változnak a tudományhoz kapcsolódó episztemikus értékek a társadalomban. Emellett elemzem ezen értékváltozások „produktumait", azaz a hazai tudományszkeptikus csoportokat. A kutatás során az ESS 10 adatbázis másodelemzésével és egy kettős terepkutatással adok képet a hazai tudományszkeptikusokról, kitérve fájdalompontjaikra, demográfiai jellemzőikre, politikai nézeteikre és vallási hovatartozásukra. Teljes résztvevő-megfigyelést végeztem két eseményen, a V. Budapesti Nemzetközi Konferencián és a Magyarok Országos Gyűlésének „Egyesítsük Erőinket Mozgalom" sátránál. Így betekintést nyertem a legfőbb magyar tudományszkeptikus csoportok „fizikai" megnyilvánulásaiba. A másodelemzés rávilágított arra, hogy a tudományba vetett bizalmat legerősebben a nem, az iskolai végzettség, a politikusokba vetett bizalom, a háttérhatalmakban való hit, az élettel való általános elégedettség és a COVID-19 oltások felvétele befolyásolja. A terepkutatáson tapasztaltak szerint hazánkban a kifejezetten tudományszkeptikus attitűddel bírók jobboldali gondolkodásúak, de kormányellenesek, vallásosak (spirituálisak) ugyanakkor egyházellenesek és erős nemzettudatuk van. A kutatás fontos eredménye, hogy bemutatja azokat az orvosokat, tudósokat, akik titulusukkal visszaélve, az embereket manipulálva terjesztik az áltudományos tartalmakat abból a célból, hogy saját vállalkozásuk sikeresen működjön. A mixed methods megközelítés révén átfogó képet kaptam a hazai tudományszkeptikus csoportokról, amely hozzájárulhat ezen hangok megértéséhez és a tudományszkepticizmus csökkentéséhez.

KOCSIS-FERENCZI VIKTÓRIA
ferenczi viktoria18@gmail.com
Szociálpedagógia
BA, 7. félév

Debreceni Egyetem
Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar

Témavezető:
Dr.Gortka-Rákó Erzsébet
főiskolai tanár, DE GYGYK

Különleges nevelőszülői feladatok a gyermekvédelemben

Kulcsszavak: magyar gyermekvédelem; nevelőszülők; különleges nevelőszülők; fogyatékosság

Jelen dolgozat témája a nevelőszülőség általános bemutatása mellett a különleges nevelőszülők sajátos helyzetének feltárására fókuszál. A téma választásának oka a személyes érdeklődés, ugyanis mindig foglalkoztatott, hogy hogyan tud egy ember úgy nevelni és szeretni egy gyermeket, hogy vérségi alapon nem kötődik hozzá. Továbbá gyermekkorom során a szűk ismeretségi körömben akadtak olyan családok, akik több nem saját gyermeket neveltek ideiglenesen. Úgy vélem, az a pénzösszeg, amelyet jelenleg a nevelt gyermekek után kapnak nem jelent motivációs tényezőt számukra. Sokkal inkább személyes okok miatt válnak nevelőszülővé, melyet szeretnék bizonyítani.

A különleges nevelőszülők hatványozottabban nehezebb szerepbe vannak, mivel olyan gyermeket nevelnek, akik különleges szükséglettel rendelkeznek. Alapjába véve is egy fogyatékossággal élő vagy tartós beteg gyermek születése egy családra mérhetetlenül nagy terhet ró. Gondoljunk bele abba, hogy ha egy nevelőszülő fogad be egy különleges szükségletű gyermeket. A tartós beteg és fogyatékossággal élő gyermeken kívül a különleges nevelőszülők 0-3 éves korú gyermeket is nevelnek. Úgy gondolom, hogy a kora gyermekkori szakaszban nagyon fontos egy biztos, erős családi háttér egy kisgyermek számára. Továbbá ezeknek a gyermekeknek nagyobb esélye van egy testileg-lelkileg egészséges felnőtté válni, mivel esetenként már csecsemőkortól kezdve a nevelőszülők olyan kötődési készségeket fejlesztenek bennük, amelyek végigkísérik az egész életükön át.

A dolgozatban a nevelőszülőség, mint hivatás sajátos helyzetére fektetünk hangsúlyt. Szakirodalmi feldolgozással bemutatjuk a gyermekvédelem fogalmát, majd a nevelőszülői elhelyezés részletezését követően a nevelőszülővé válás mögött álló motivációs tényezőket, illetve a különleges szükséglet bemutatását tárgyaljuk. A dolgozat kutatási része a különleges nevelőszülők sajátos helyzetére, illetve az általuk nevelt gyermekekre fókuszál. Cél az, hogy egy átfogó képet alkossunk arról, hogy ezen hivatást képviselők miért is különlegesek, illetve, hogy hogyan élik meg ezt a nehezített szerepet. Továbbá szeretnénk hozzájárulni a hazai gyermekvédelmi rendszerbe végzett kutatásokhoz ezzel a vizsgálattal, ugyanis a különleges nevelőszülők helyzete egy kevéssé kutatott része a magyar nevelőszülőséggel kapcsolatos vizsgálatoknak.

KOHUT ATTILA ISTVÁN
kohut97@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
MA, 5. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem
Külkereskedelmi Kar

Témavezetők:
Dr. Marosán Bence Péter
egyetemi docens, BGE KKK
Gerebenics Zsuzsanna
külső szakember, HM Védelemgazdasági Hivatal

Different Approval Rates of EU Economic Sanctions Against Russia Imposed in the Wake of the Ukraine Crisis

Kulcsszavak: economic sanctions; Russia; Eurobarometer; public opinion; realism

This research investigates the different approval rates of economic sanctions against the Russian government, companies and individuals among the countries covered by the Standard Eurobarometer 98 and Standard Eurobarometer 99 surveys. The choice of topic is based both on the topicality and salience of the war in Ukraine and on the concerns voiced by Member States about the harmful effects of sanctions. The research problem is framed by the argument that citizens in the countries surveyed have different rates of approval of the economic sanctions imposed on Russia. On the other hand, it is framed around the realist argument that unitary states fail to align with collective measures. Therefore, the research question is: "Why do approval rates of economic sanctions against the Russian government, companies, and individuals vary across the countries surveyed?" To uncover the differences, the research investigates dissatisfaction through a realist paradigm, more precisely through the concepts of classical realism, neorealism and neoclassical realism. To achieve this, the research employs regression analysis and investigates relative frequencies using descriptive statistics. The findings indicate that the realist paradigm can provide an explanation for the dissatisfaction or concerns voiced by the countries surveyed. The selected indicators demonstrate that the concept of considering domestic factors, such as public opinion, has the highest explanatory value. Concepts centred around power endowments also provide a reliable understanding of the phenomena. The role of hegemons, threat balance, and political endowments provide explanations to a lesser extent.

KOLTAI BOGLÁRKA
kolboglarka@gmail.com
Szociális munka
BA, 7. félév

Veszprémi Érseki Főiskola

Témavezető:
Dr. Ivony Éva
főiskolai docens, VÉF

A mentális betegségek stigmatizációja és a maszkulin normák

Kulcsszavak: stigmatizáció; maszkulin normák; mentális egészség

A fiúkat kisgyermekkoruk óta arra nevelik, hogy nem szabad sírniuk, és ha valami fáj nekik, akkor azt csendben el kell tűrniük. A társadalomban tabutémává vált a férfiak mentális egészsége. E kérdéskört választva kutatásom témakörének, azt tervezem vizsgálni, hogy a különböző pszichiátriai betegségek alanyai mennyire válnak stigmatizálttá, amikor egy férfiról van szó. A dolgozatom fókuszában a pszichés betegségekkel küzdő férfi kliensek állnak. Arra, hogy mennyire érinti őket a társadalmi megbélyegzés vagy az önstigma, hatással vannak-e rájuk a maszkulin normák, szenvednek-e normatív férfi alexitímiában, tehát mindezekre a kérdésekre az empirikus kutatásomban szeretnék választ kapni. Kvalitatív módszerrel, félig strukturált egyéni interjús módszerrel végeztem kutatást közöttük a Horgony Pszichiátriai és Nappali Klubban.

KOLUMBÁN KAROLA
kolumban.karola@gmail.com
Kommunikáció és közkapcsolatok
BA, 5. félév

Babeș-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:
dr. Keszeg Anna
egyetemi adjunktus, RO BBTE

A szupergeneráció: A szuperhős műfaj történetmesélése a klasszikus hősi narratíván túl. Percepcióvizsgálat a The Boys című sorozat alapján

Kulcsszavak: The Boys; szuperhősök; narrációs technika; paródia; fókuszcsoport

Az elmúlt években tömegszámra érkező szuperhős produkciók javában ellepték nem csupán a mozivásznakat, de a streaming-platformok kínálatát is. Az univerzumtól és gyártótól független történetek gyakran ugyanazokkal az eszközökkel és narrációs technikákkal mesélik el az aktuális hős útját, ezzel pedig méltán szembesülhetnek a repetitivitás kritikájával.

Az Amazon Prime Video The Boys című sorozata az utóbbi évek pozitív csalódása, ami a műfajjal való kísérletezgetést illeti, hiszen bátran él nem csupán a paródia, de a nyers önirónia és cinizmus eszközeivel egyaránt. A dolgozat célja megvizsgálni, hogy a klasszikus hősi narratíva mellőzése miképp tudja értékesebbé tenni a szuperhős-zsánert, illetve mit nyújt azoknak, akik a műfaj rajongóinak számítanak.

Egy fókuszcsoportos kutatás mentén vizsgálom olyan személyek percepcióját, akik aktívan fogyasztanak szuperhős-tartalmakat, illetve azokét, akik csupán a The Boys által érdekeltek a műfajban. Ezek eredményeképp kirajzolódik, hogy miképp alakíthatják a hasonló tartalmak a fogyasztói attitűdöket és választ kapunk a kérdésre, miszerint befolyásolhatja-e a parodisztikus elemek gyakoribb implementációja a szuperhős műfaj jövőbeli potenciáját?

KONDRÁT HANNA
kondrat.hanna@yahoo.com
Kommunikáció, közkapcsolatok és reklám
BA, 5. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:
Györgyjakab Izabella
egyetemi adjunktus, RO BBTE

A közösségi média hatása a vegán és az állatkísérlet-mentes szépségápolási termékek népszerűségére

Kulcsszavak: közösségi média; befolyás; szépségápolás; vegán; állatkísérlet-mentes

A közösségi média kiemelkedő szerepet játszik a fogyasztói preferenciák és vásárlási döntések formálásában, különösen az életmód- és szépségiparban. Azonban a növekvő érdeklődés hátterében rejlő okok megértése nem magától értetődő. Egyrészt észlelhető, hogy a fogyasztók egyre inkább igyekeznek tájékozottabbá és tudatosabbá válni vásárlásaik során, másrészt azonban nem hagyható figyelmen kívül, hogy a közösségi média tartalmainak és a fizetett együttműködések elterjedése miatt ez inkább egy divatjelenség lehet.

Ebben a tágabb kontextusban a közösségi média egyfajta közvetítőként és attitűdformálóként működik, befolyásolva a fogyasztók véleményét és vásárlási szokásait. A jelen kutatás célja, hogy mélyebben megértse, pontosan milyen hatással van a közösségi média a fogyasztók preferenciáira és vásárlási döntéseire, különös tekintettel a vegán és az állatkísérlet-mentes szépségápolási termékek piacára.

Az empirikus vizsgálat során pilot kérdőívet és fókuszcsoportos interjút használok. A pilot kérdőív segít feltérképezni a fogyasztói preferenciákat és a közösségi média szerepét, míg a fókuszcsoportos interjú mélyebb betekintést nyújt a fogyasztók gondolkodásába és élményeibe. Ezen kutatási módszerek alkalmazásával szeretnénk jobban megérteni és leírni a közösségi média hatását a fogyasztói döntésekre és preferenciákra, különös tekintettel a vegán és az állatkísérlet-mentes szépségápolási termékek iránti érdeklődésre.

KOÓS BÁLINT GYÖRGY
balint.koos32@gmail.com
Nemzetközi igazgatás
BA, 3. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Peres Zsuzsanna
egyetemi docens, NKE ÁNTK

A házassági szerződések szerepe a 16. századi európai politikában

Kulcsszavak: dinasztikus házasság; diplomácia; Európa; 16. század; nemzetközi hatalmi egyensúly

A dinasztikus házasságok a történelem során kiemelkedő eszközök voltak az államok közötti diplomáciai kapcsolatok és politikai szövetségek alakításában. A 16. században az addig bevált a stratégiák eddig nem tapasztalt kihívásokkal szembesültek, például a reformáció, az állandósuló török fenyegetés és az itáliai háborúk. Az Ausztriai Eleonóra és I. Ferenc francia király közötti házasság, valamint az azt megalapozó madridi és cambrai-i békeszerződések kiváló példák arra, hogy a dinasztikus frigyek hogyan formálták Európa hatalmi térképét. A kutatás elemzi a Habsburg és Valois dinasztiák közötti kapcsolatok történelmi hátterét, a házassági szerződések jogi és politikai jelentőségét, valamint azok hatását a nemzetközi kapcsolatok fejlődésére. A kutatás rávilágít arra, hogy a korszak dinasztikus házasságai nemcsak területi nyereségeket hoztak, hanem meghatározó szerepet játszottak a nemzetközi hatalmi egyensúly alakításában is.

KORONDI NÓRA TÜNDE
korondinori@icloud.com
Szociálpedagógia
BA, 7. félév

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Kar

Témavezető:
Oszter Bettina
egyetemi tanársegéd, SZE AK

Az abortusz társadalmi megítélése

Kulcsszavak: Magyarország; abortusz; terhességmegszakítás

Dolgozatom témája a terhességmegszakítások megítélése Magyarországon. Az általam választott tárgykör egy olyan társadalmi kérdés, ami az idők során mindig is jelen volt és jelen lesz valamennyi országot tekintve. Magyarország esetében azt tapasztalom, hogy felettébb változékonyak lehetnek az abortusszal kapcsolatos meglátások és vélemények, azonban nem feltétlenül világos, hogy azokat a megszakítás különböző körülményei és tényezői hogyan befolyásolhatják. A dolgozat első részében bemutatom, hogy napjaink Európájában milyen szabályozásokkal találkozhatunk a terhességmegszakításokat tekintve, majd a három nagy monoteista vallás – a kereszténység, az iszlám és a judaizmus – álláspontjait ismertetem. Ezt követően részletezem hogyan változtak az államalapítástól kezdve a különböző korszakokon át a hazai vélemények és jogszabályok, valamint hogyan épül fel a jelenlegi magyar szabályozás. Végül bemutatom a múlt- és jelenkori nem kívánt terhességek elleni védekezési módszereket és lehetőségeket. A dolgozatomhoz kapcsolódó kutatás fő célja az, hogy a lehető legátfogóbb képet kapjam az itthoni társadalom abortusszal kapcsolatos véleményéről és az azon belüli összefüggésekről. Ezek segíthetik az esetleges jövőbeli történések megértését, és alapjául szolgálhatnak a későbbi kutatásoknak. Azt vizsgálom, hogy a véleménynyilvánítók hogyan gondolkodnak a terhességmegszakítás okairól, valamint a megfogantatás és a terhesség különböző körülményei hogyan hatnak a megítélésükre, mitől válik számukra az abortusz elfogadhatóbbá vagy éppen elfogathatatlanná. A vélemények felméréséhez az attitűdvizsgálat módszerét használom egy önkéntes, önkitöltős, Likert-skálás, anonim kérdőív formájában.

KOVÁCS ANDREA
andrea.kovacs9046867@gmail.com
Szociális munkás
BA, 5. félév

Partiumi Keresztény Egyetem

Témavezető:
Dr. Belényi Emese
egyetemi adjunktus, RO PKE

Erősíti-e a „kivétel” a „szabályt”? Felsőfokú végzettséggel rendelkező látássérültek életútjai

Kulcsszavak: látássérültek; munkaerőpiac; felsőfokú iskolai végzettség; oktatási inklúzió; munkaerőpiaci inklúzió

Látássérültként felsőfokú diplomát szerezni nemcsak kivételes teljesítmény, de a társadalmi átlagnál jóval kisebb arányban fordul elő, mondhatni, társadalmi kivételnek számít. Kutatásomban erre az atipikusan sikeres társadalmi csoportra fókuszálok, a felsőfokú végzettségű látássérültek oktatási és munkaerőpiaci inklúziójának folyamatát, társadalmi befolyásoló tényezőit és eredményességét vizsgálom. Célom feltárni, hogy milyen motivációs tényezőkkel rendelkeznek, milyen akadályokkal szembesültek, milyen segítségben részesültek, hogyan küzdöttek meg a mindennapok hátrányaival, mennyire tudtak aktívvá és eredményessé válni a munkaerőpiacon, hogyan élik meg saját helyzetüket, milyen jövőképük van. A vizsgálat magyarországi felsőfokú végzettséggel rendelkező látássérültekkel készített életút-interjúra épül. A kutatás eredményei rávilágítanak arra, hogy a látássérültek hátrányos helyzetéből a felsőfokú végzettség kitörési lehetőséget jelenthet, mivel munkaerőpiaci kirekesztettségük egyik kiváltó oka továbbtanulást akadályozó hátráltató tényezők erős jelenléte életükben.

KOVÁCS ANNA DÓRA
kovacs.anna.dora@stud.uni-nke.hu
Nemzetközi tanulmányok
MA, 3. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Hárs András
egyetemi adjunktus, NKE ÁNTK

A mesterséges intelligencia etikus nemzetközi szabályozásának lehetőségei az EU, az USA és Kína szabályozásain keresztül

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia; nemzetközi etikus szabályozás; Európai Unió; Amerikai Egyesült Államok; Kína

A dolgozat a mesterséges intelligencia etikus szabályozásának összehasonlító elemzését mutatja be az Európai Unió, az Amerikai Egyesült Államok és Kína vonatkozó jogszabályai alapján.

Az Európai Uniós szabályozás kiemelten foglalkozik a mesterséges intelligencia (MI) átláthatóságával, a felelősség és az emberi kontroll kérdésével. Az amerikai szabályozás inkább ágazatspecifikus megközelítést alkalmaz, míg Kína ötvözi a nemzeti, tartományi és helyi szintű szabályozásokat a jogszabályi keretrendszerében.

A fogalmi meghatározás és az etikai alapelvek terén hasonlóságok és különbségek egyaránt fellelhetők. Míg az EU és Kína elővigyázatosabb, sőt szigorúbb megközelítése által a témához, addig ezzel szemben az USA lazább álláspontot képvisel a piaci folyamatokra hagyatkozva. Az egyes elvek és értékek mögött eltérő politikai, gazdasági és kulturális tényezők is meghúzódnak, melyek jelentősen hatnak az egyes jogszabályok megalkotására.

A szabályozások kihívásai közé tartozik az MI technológiájának gyors változása, valamint az egyéni jogok, a gazdasági növekedés és az állami felügyelet közötti egyensúly megteremtése. Az együttműködés lehetőségei és korlátjai is megvitatásra kerülnek a három szereplő összevetésében.

A vizsgált kutatási kérdések a szabályozások főbb hasonlóságait és különbségeit, az etikai megfontolások kezelését és a szabályozások felmerülő kihívásait gyűjtötték össze. A tanulmány dokumentumelemzés és irodalomkutatás módszereit alkalmazta.

Összességében az elemzés rávilágít arra, hogy a mesterséges intelligencia szabályozása komplex feladat, amely egyaránt igényli az etikai és műszaki-szakmai ismereteket, valamint a szereplők közötti együttműködést annak érdekében, hogy hatékonyan kezelje a technológia előnyeinek és kockázatainak kérdéskörét.

KOVÁCS DÓRA JULIANNA
dori200210@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Bognár Bulcsú
egyetemi docens, PPKE BTK

A migránsok ábrázolásának alakulása az online sajtóban 2015–2023 között Magyarországon

Kulcsszavak: migráció; menekültválság; médiaábrázolás

A kutatásomban a bevándorlók magyarországi online sajtóban való ábrázolását és annak időbeli változásait kutattam 2015 és 2023 között. Az elmúlt évtizedben folyamatosan felmerülő ügyként jelent meg a migráció mind nemzetközi, mind hazai viszonylatokban, s Magyarországon a kezdetektől megfigyelhető migrációellenes narratíva mind a politikában, mind a sajtóban erőteljesen érvényesült. Azáltal, hogy a nyilvánosság elsősorban a hazai médiából értesült az események fejleményeiről, az online sajtó aktív szereplőként járult hozzá a bevándorlókkal, menekültekkel kapcsolatos diskurzus fenntartásához. Dolgozatom célja az volt, hogy feltárjam, hogy hogyan alakult a bevándorlókról alkotott kép a magyarországi online sajtóban. Kvalitatív tartalomelemzéssel vizsgálódtam, melynek folyamán a népszerűségük alapján kiválasztott hírportálok cikkeit elemeztem. A vizsgálat során arra kerestem a választ, hogy milyen üzeneteket közvetítettek a híroldalak, továbbá, hogy ezek idővel hogyan változtak. Ezek feltárásával azt tudtam kideríteni, hogy a megrajzolt narratíva miképp járult hozzá tartalmaival a politikai vitához, és az embereknek a migránsokról kialakított képéhez. A cikkeket szakértői mintavétellel választottam ki, melyek elemzése által mutatkozik meg, hogy a híroldalak hogyan tálalták az egyes eseményeket. Az elemzés során figyelembe vettem a megjelenő témákat és hangnemeket, a képek szereplőit és az ő ábrázolásaikat, a menekültekre/bevándorlókra vonatkozó szóhasználatot, az őket bemutató jellemzőket, valamint az események helyszínét. A kutatási eredmények alátámasztották, hogy a bevándorlók ábrázolása változott az évek alatt, mely mögött gyakran a híroldalak tulajdonlási struktúráinak megváltozása állt. Ezen felül az is kiderült, hogy a migráció témáját a nacionalista, gyakran propagandisztikus ábrázolások járják át, valamint, hogy a menekültirány változása jelentősen átalakítja a cikkek narratíváit.

KOVÁCS EDVÁRD
edvard20kovacs@gmail.com
Politológia
MA, 1. félév

Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Szabó Palócz Orsolya
egyetemi tanársegéd, SZTE ÁJK

Ellenségképző diskurzus az LMBTQ közösség nyomán

Kulcsszavak: ellenségképzés; politikai vezető; LMBTQ; politikai kommunikáció; érdek

Jelen dolgozatban a magyarországi LMBTQ-közösséggel kapcsolatos kormányzati retorika elemzésén keresztül mutatja be egy politikai ellenségkép kialakításának metódusait és annak folyamatát. A politikai ellenségképzés jelenségének szakirodalmi alapjait bemutató, általános elméleti áttekintést követően, a dolgozat esettanulmányi részében az ellenségképző politikai diskurzusoknak egy speciális szegmensét, a politikai vezetői narratívát vizsgáljuk, a hazai LMBTQ-közösséggel összefüggésben. Tekintettel arra, hogy az elemzés célja a politikai vezetés narratíváiban megmutatkozó ellenségkép-alkotás, a vizsgálat szövegkorpuszát Magyarország politikai vezetőjének, Orbán Viktor miniszterelnöknek a 2020 és 2024 között elhangzott beszédei, nyilatkozatai adják. Ezek közül a diszkurzív építkezés folyamatosságának érzékeltetése érdekében minden érintett évből egy-egy nagyobb lélegzetvételű, programalkotó jellegű szöveget vetettünk alá mélyebb, kvalitatív elemzésnek. A vezetői ellenségkép-, illetve narratívaalkotás tovább terjedését illusztrálandó, említés szintjén megjelennek a dolgozatban egyéb kormányzati politikusok megnyilvánulásai is, más csoportokat érintő, vagy más politikai csoportosulások által folytatott politikai ellenségképzés ugyanakkor nem képezi jelen dolgozat elemzésének tárgyát.

KOVÁCS ESZTER
kovacseszterke97@gmail.com
Mentálhigiénés közösség- és kapcsolatépítő
MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem
Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

Témavezetők:
Dr. Dudok Fanni
egyetemi adjunktus, SZTE JGYPK
Dr. Nádudvari Gabriella Erika
egyetemi docens, SZTE JGYPK

Láthatatlan sebek: Bántalmazás, trauma és gyógyulás börtönbeli novellák tükrében

Kulcsszavak: traumafeldolgozás; reintegráció; kreatív írás; megoldásfókusz; reziliencia

A dolgozat célja a börtönben élő fogvatartottak erőszakos viselkedésének kialakulását és fennmaradását befolyásoló biológiai, pszichológiai és szociális dimenziók feltárása, valamint a reintegráció biopszichoszociális alapú támogatási lehetőségeinek vizsgálata a kreatív írás és a megoldásfókuszú interjúk által. Kutatásom központi kérdései közé tartozik, hogy a börtönkörnyezet milyen hatást gyakorol az elítéltek mentális, érzelmi és társadalmi egészségére. A dolgozat vizsgálja, hogy a traumafeldolgozásban a kreatív írás és a művészetterápia milyen szerepet tölt be és hogy milyen tényezők játszanak kulcsszerepet az agresszió megjelenésében és annak kezelésében. Az elemzés alapját a „Hogyan tovább? A bántalmazás (h)arcai" történetíró pályázat fogvatartottak által készített alkotások és a szerzőkkel készített interjúk adja, amelyeket Jürgen Link izotópiaelemző módszertanával vizsgáltam. A dolgozat egyik legfontosabb eredménye, hogy az elemzett történetek és interjúk alapján egyértelműen kimutatható az erőszak és a trauma közötti szoros kapcsolat. A fogvatartottak életében gyakoriak az olyan múltbéli tapasztalatok, mint a gyermekkorban átélt bántalmazás, a családon belüli erőszak, a függőségek, amelyek jelentős hatással vannak jelenlegi mentális és érzelmi állapotukra. Fontos eredmény, hogy a sokszor szimbolikus történetek megírása a szerzőkkel felvett narratív interjúk elemzése alapján segítheti a traumák feldolgozását, az érzelmek kontrollját és az agresszió kezelését a börtönön belül, valamint a társadalmi visszailleszkedés sikeréhez is jelentősen hozzájárulnak a környezeti empátia és a mentalizáció erősítésével. Az eredmények alapján következtethető továbbá, hogy az írás segíti az önreflexiót, ami által a fogvatartottak lehetőséget kapnak a múltjuk és a jövőjük újraértékelésében. Az interjúk során alkalmazott megoldásközpontú megközelítések szintén rámutattak arra, hogy a fogvatartottak saját erőforrásaik felismerésével képesek lehetnek pozitív változások elindítására és a reintegráció előkészítésére. A dolgozat rávilágít a kreatív írás és a művészetterápia szerepére a fogvatartottak traumafeldolgozásában, mentális egészségük javításában és a társadalomba való visszailleszkedésük elősegítésében. A dolgozat új szemléleti keretet kínál a fogvatartottak pszichés és érzelmi állapotának komplex megértésére, és hozzájárulhat az erőszak megelőzését célzó stratégiák kialakításához a büntetés-végrehajtási intézményekben.

KOVÁCS ESZTER APOLKA
kovacseszterapolka@gmail.com
Kommunikáció, közkapcsolatok és reklám
BA, 5. félév

Babeș-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:
dr. Kádár Magor
egyetemi előadótanár, RO BBTE

Az érzékszervi márkázás szerepe egy márka arculati elemeinek felismerési folyamatában

Kulcsszavak: érzékszervi márkázás; szenzoriális ingerek; Z generáció; arculati elemek

A kutatás az érzékszervi márkázás hatását vizsgálja egy brand vizuális elemeinek felismerhetősége kapcsán. Az érzékszervi márkázás koncepciója arra épül, hogy az érzékszerveink által felvett ingerek hatással vannak a fogyasztói döntéshozatalra, emlékezésre és viselkedésre, ezáltal pedig előnyt jelentenek egy márka számára.

A kutatásom alapja egy kísérlet és az ehhez kapcsolódó elő-, és utómérés, mellyel azt vizsgálom, hogyan befolyásolja egy adott színhez társított más érzékszeri kontextus egy márka felismerhetőségét a kolozsvári, Z generációs középiskolások körében. A célom bebizonyítani, hogy a szenzoriális ingerek hatására a márka vizuális identitásához kapcsolódó elemek pontosabban felidézhetőek egy olyan generáció vizsgálatának tükrében, amely már egy vizuálisan túltelített világban nőtt fel.

KOVÁCS ESZTER APOLKA
kovacseszterapolka@gmail.com
Kommunikációs készségfejlesztés
MA, 1. félév

Babeș-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:
dr. Kádár Magor Elek
egyetemi előadótanár, RO BBTE

Márkafogyasztás mint modern szakrális aktus

Kulcsszavak: márkavallás; márkaközösség; márkahűség; márkakultusz; márkaidentitás

A modern társadalmakban a márkafogyasztás jelensége nem csupán gazdasági tevékenységként, hanem kulturális és szociális kontextusban is értelmezhető, éppen ezért a kutatás célja a fogyasztói viselkedés mélyebb szintjeinek feltárása ezen kontextusokban. A tanulmány az antropológia, a szociológia és a kommunikáció szempontjainak, eszközeinek összekapcsolásával vizsgálja az egyének márkákhoz való viszonyulását, mint a kultúra és vallás által inspirált szakrális cselekedetet, illetve azt, hogyan kapcsolódik össze a márkafogyasztás az egyéni és kollektív identitás kialakításával, formálásával.

Az empirikus kutatás során kvalitatív módszereket alkalmazok, mint a részvételi megfigyelést és a fókuszcsoportot, azért, hogy betekintést nyerjek a résztvevők márkákkal kapcsolatos identitás-, és csoportformáló élményeibe. Arra törekszem, hogy megértsem, hogyan integrálódnak a szakrális elemek a márkafogyasztás mindennapi cselekedetébe, és ez hogyan segíti elő az egyéni és kollektív jelentések létrehozását és fenntartását. A kutatás eredményei tehát felvázolják a márkafogyasztás szakrális dimenzióit és annak szerepét a kulturális identitás és közösségi kapcsolatok formálásában, elősegítve ezzel nemcsak a márkafogyasztás, de a társadalmi működés átfogóbb megismerését.

KOVÁCS KOLOS
kovacskolos2003@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 5. félév

Pécsi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Diósi Szabolcs
egyetemi tanársegéd, PTE ÁJK

Szólásszabadság a közösségi médiában és a Digital Services Act

Kulcsszavak: közösségi média; szólásszabadság; véleménybuborék; visszhangkamra; Digital Services Act

Dolgozatom kérdésfelvetése, hogy miként befolyásolja a közösségi média a szólásszabadságot és ez milyen módszerekkel történik, illetve a Digital Services Act milyen újdonságokat hozott a szabályozás terén, képes-e elérni a célját? Állításom, hogy az autoriter hatalmak a szólásszabadság korlátozásával igyekeznek rendszerüket fenntartani.

Kutatásom során az elsődleges jogforrások mellett a szakirodalmat tanulmányoztam. A témához kapcsolódó jelentős hazai és nemzetközi tanulmányokat, könyveket, tudományos cikkeket tekintettem át. Forrásaim nyelve elsősorban magyar és angol. Európai uniós jogforrásokra (ajánlások, irányelvek) támaszkodva igyekeztem bemutatni a témát, ezekből következtetéseket levonni. A megértés érdekében érdekes esettanulmányokat tekintettem át, melyeket az egyes témaköröknél pédaként hoztam fel. Dolgozatomban a felvetett problémákra megoldási javaslatokat tettem, melyeknél a megszerzett ismereteim voltak segítségemre. Pályamunkám a kulcsfogalmak tisztázása mellett elméleti, történeti bevezetővel járul hozzá a téma pontos meghatározásához. A Digital Services Act bemutatásához számos elemzést, publikációt vettem igénybe.

Saját eredményemnek tartom, hogy politikai és társadalmi oldalról felhívtam a figyelmet a véleménybuborék- és visszhangkamra, valamint a dezinformáció jelenségére, megoldási javaslatokat biztosítva a problémákra. Eredményem továbbá, hogy áttekintettem a Digital Services Act rendelkezéseit, kiemeltem annak előnyeit és változtatási javaslataimmal igyekeztem a jogszabály utóéletét segíteni, ajánlásokat fogalmaztam meg a jogalkotók és platformok számára, melyek a hatékonyabb szabályozást segítik.

KOVÁCS KORNÉL
voldy.dh@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 9. félév

Széchenyi István Egyetem
Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Háromszéki Bence
egyetemi tanársegéd, SZE DFK

Technológia versus törvény – A mesterséges intelligencia büntetőjogi dilemmái

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia (MI); büntetőjog; büntetőjogi felelősség; bűnösség; felelősségre vonás

A mesterséges intelligencia napjainkra mind a civil emberek, mind a tudományos élet képviselői számára a mindennapi élet már-már megkerülhetetlen része lett, szinte minden tudományág, így a jog is egyre gyakrabban és egyre szélesebb körben használja az MI-t, azonban a jogi szabályozása igencsak hiányos és egyre szükségszerűbb a jogszabályi keretek kialakítása. Az MI és a jog kapcsolatát vizsgálva megfigyelhető, hogy csaknem minden jogággal, különösképpen a polgári joggal, munkajoggal, szerzői joggal, adatvédelmi joggal és a büntetőjoggal is kapcsolatban áll.

Mivel a büntetőjogot eredetileg eleinte az ember által elkövetett bűnös cselekmények szankcionálása végett alkották meg, így azon jogsértésekre és bűncselekményekre, amiket a mesterséges intelligencia követ(het) el, vagy a mesterséges intelligenciát felhasználva követik el, a jelenlegi büntetőjogi szabályozás nem lesz elegendő.

Dolgozatomban, melynek során a mesterséges intelligencia és a büntetőjog kapcsolatát vizsgáltam, górcső alá vettem a bűncselekménytan olyan lényeges és alapvető elemeit, mint például a cselekmény, a tényállásszerűség, a bűnösség, a jogellenesség vagy éppen a társadalomra veszélyesség, de ugyanilyen alapos figyelmet szenteltem többek között a büntethetőségi akadályok vagy éppen a büntetőjogi szankcionálás kérdéskörére is.

Az MI és a teljes büntetőjog viszonyára kívántam helyezni a hangsúlyt, így az anyagi jogi kérdések mellett a büntetőeljárási jogban betöltött és a jövőben betölthető szerepére, végül pedig a büntetés-végrehajtási jogban történő felhasználhatóságára is ki kívántam térni.

A dolgozat arra kíván rámutatni, hogy a számos hazai és külföldi jogi szabályozást és jogirodalmat feldolgozva megállapítható, hogy az MI-t rohamos fejlődése okán egyre gyakrabban használják fel bűncselekmények elkövetésére, ezért a lehető legrövidebb időn belül szükség van jogalkotói beavatkozásra, a jelenlegi törvényi szabályozás újrakodifikálására vagy új büntetőjogi alapfogalmak megalkotására, így a dolgozat további célja a lehetséges de lege ferenda javaslatok bemutatása.

KOVÁCS LILLA
kovilili2000@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Gazdálkodástudományi TDK

Témavezető:
Cziráky Fanni
egyetemi tanársegéd, BCE VTI

Szurkolok és lájkolok, röplabda fan vagyok! – Avagy a magyar röplabdaszurkolók társas identitásának és Facebook használatának kapcsolata

Kulcsszavak: BIRGing; CORFing; Sport Spectator Identification Scale; szurkoló; társas identitás

A közösségi oldalak elérhető felületet biztosítanak a sportfogyasztással kapcsolatos viselkedésbeli aktivitás fenntartásához, ezáltal a szurkolók társas identitásának és Facebook használatának együttes ismerete nagyban segít a sportrajongókat hatékonyan targetáló közösségi média stratégiák kialakításában. Ám a legtöbb szurkolói identitásra fókuszáló tanulmány kizárólag sportpszichológiai szemszögből vizsgálja meg a szimpatizánsokat, és nem veszi figyelembe a szurkolók social media használatát. Továbbá a magyar szakirodalom az előbbiekben említett témakörben meglehetősen kevés szakértői forrással rendelkezik.

Ezért jelen kutatás célja nem más, mint hogy Magyarországon megvizsgálja a magyar röplabdaszurkolók társas identitásának és Facebook használatának viszonyrendszerét. További célkitűzésként fogalmazható meg, hogy jelen kutatás magyar nyelvre adaptált, nemzetközileg elismert kérdőívcsomagokkal szolgáljon a sportkommunikációt, és a sportpszichológiát kutató szakemberek és egyetemi hallgatók számára.

A kutatás során kérdőíves módszert használtam. A kérdőívcsomag alapjául a Wann és Branscombe által létrehozott Sport Spectator Identification Scale (SSIS), a Leary, Kelly, Cottrell és Schreindorfer által megalkotott valahova tartozás elméletének skálája (Need To Belong Scale), a saját magam által fejlesztett social media fogyasztási szokásokat vizsgáló skála, illetve a Spinda által létrehozott BIRGing és CORFing szurkolói viselkedésformákat mérő skálák szolgáltak.

A teljes mintát 130 magyar röplabdaszurkoló alkotta. A mintán végzett statisztikai számítások eredményei kimondják, hogy pozitív irányú szignifikáns kapcsolat van a valahova tartozás szükséglete és a csapattal való azonosulás között a magyar röplabdaszurkolók esetében. Valamint a BIRGing pozitívan a CORFing pedig negatívan jelzi előre a Facebook használatot. Mindemellett az is kijelenthető, hogy a magyar röplabdaszurkolók társas identitása magyarázóerővel bír a Facebookon megfigyelhető aktivitásukra.

A kutatás jövőbeli lehetőségeit fókuszba helyezve meghatározó lenne a 2011-ben Spinda által megalkotott BIRGing, és a CORFing kérdőívet a social media használat tekintetében újabb itemekkel frissíteni. Valamint Wannhoz és Branscombe-hoz hasonlóan izgalmas lenne megvizsgálni mélyebb statisztikai elemzésekkel jelen kutatás mintáján a csapattal való azonosulás pontos szintjét a nemi különbségek, a social media használat, illetve a mérkőzésre való kilátogatás tekintetében.

KOVÁCS TÍMEA
kvcs.timi@gmail.com
Nemzetközi gazdálkodás és gazdaság
MSc, 2. félév

Neumann János Egyetem
Gazdaságtudományi Kar

Témavezetők:
Petróczy Dóra Gréta
egyetemi adjunktus, MET
Pásztor Gábor
nemzetközi szakértő, közigazgatás

Az Európai Unió bővítésének hatása a tagállamok hatalmára a tanácsban

Kulcsszavak: Európai Unió; bővítés; játékelmélet; Európai Unió Tanácsa; Nyugat-Balkán

A tanulmány az Európai Unió bővítésének hatását vizsgálta, tekintettel a tagállamok Tanácsban jelenlevő hatalmára. Az Unió a bővítések kapcsán az elmúlt években több lépést is tett. Ennek köszönhetően jelenleg tíz ország várakozik a csatlakozásra. A tanulmány azon országok csatlakozását vizsgálta, amelyekkel az Unió a csatlakozásról aktívan tárgyalásokat folytat. Mindezt két bővítési szcenárión vizsgálta meg: elsőként a nyugat-balkáni országok bővítésének mentén, másodsorban a már bővült Unióhoz Ukrajna, Moldova és Georgia csatlakozása alapján. A tanulmány a játékelmélet módszereit követve, a tagállamok priori erejét határozta meg a Banzhaf és a Shapley-Shubik indexek alapján. A tagállamok hatalmának és befolyásának felmérésére különböző koalíciókat figyelt meg, tekintettel mind a bővítés előtti és utáni állapotra. Az eredmény, hogy mindkét bővítés esetén a nagyobb népességű tagállamok veszítenek a legtöbbet. A Nyugat-Balkán országainak csatlakozása esetén a kisebb népességű tagállamok jobban járnak, míg a 36 tagú Unióban már mindenki veszít a jelenlegi hatalmából. A megvizsgált koalíciók esetében is hatalomvesztés történik, valamint Ukrajna – az ötödik legbefolyásosabb államként – kiemelkedően nagy hatalommal rendelkezne az Unióban.

KOZÁK ÁKOS DÁVID
kozaka710@gmail.com
Politológia
MA, 1. félév

Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Juhász Krisztina
egyetemi adjunktus, SZTE ÁJK

A status quo-t megkérdőjelező nagyhatalmak: Oroszország és Kína

Kulcsszavak: poszthegemoniális; világrend; status quo; Oroszország; Kína

Dolgozatomban napjaink egyik legaktuálisabb nemzetközi politikai kérdését vizsgálom, a világrend-átalakulás folyamatát és annak kapcsán felmerülő kérdéseket. Legfőbb kutatási kérdésem, hogy a dolgozatomban vizsgált két ország képes-e hegemón szerepet betölteni, azt átvenni az Egyesült Államok után. Elsősorban fogalmi tisztázásokkal kezdek, amelyek a téma megértéséhez szükségesek. A kutatási kérdésem megválaszolásához komparatív elemzést végeztem 3 szempont alapján, amelyek a következők: politikai, gazdasági, katonai. Számos különböző forrást használtam fel, leginkább magyar és angol nyelvű, a témával foglalkozó tanulmányokat, szakkönyveket, elemzéseket, egyéb a téma szempontjából releváns anyagokat. A kutatásomat az Egyesült Államok hegemón szerepe elvesztésének vizsgálatával kezdtem, azon belül is, hogy milyen indikátorai voltak ennek a folyamatnak. A következő fejezetben elemzésem első országát, Oroszországot vettem górcső alá. Először is röviden áttekintettem politikai rendszerét, illetve annak egyik kulcsszereplőjét, magát az orosz elnököt mutatom be, Vlagyimir Putyint. Ezt követően példákon keresztül bemutatom, hogyan jelenik meg a fennálló világrend megkérdőjelezése az orosz politikai kommunikációban. A kommunikáció áttekintését követően az orosz stratégiai (katonai, külügyi, nemzetbiztonsági) dokumentumok képezik elemzésem tárgyát és vizsgálom meg ezekben hogyan jelenik meg a status quo megváltoztatására irányuló törekvés. A következő két fejezetben a további két elemzési szempont-gazdasági és katonai-mentén folytattam kutatásomat. Számos forrást felhasználva igyekeztem választ adni kutatási kérdésemre és megállapítani, rendelkezik-e Oroszország adekvát gazdasági és katonai potenciállal a status quo megváltoztatásához. A második ország, Kína esetében ugyanezen szempontok mentén végeztem a kutatásomat, így ezen szempontok újbóli felsorolásától eltekintek.

Saját eredménynek tekintem a dolgozatom konklúzióját. A status quo megváltoztatásához legfontosabb kompetenciák elemzésének során egy egyértelmű válasz adható kutatási kérdésemre. Oroszország mára inkább egy regionális nagyhatlommá süllyedt, egyre jobban erodálja a legfontosabb képességeit, ezáltal rövid -és középtávon nem képes a fennálló világrend megváltoztatására. Kína esetében már nem ilyen egyszerű a válasz. Jóval nagyobb potenciállal rendelkezik, mint Oroszország, azonban Peking számára sem állnak rendelkezésre azok a képességek, amelyek szükségesek a status quo megváltoztatásához.

KOZMA DÁNIEL
daniel.kozma@student.uni-miskolc.hu
Kulturális antropológia
MA, 1. félév

Miskolci Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. R. Nagy József
egyetemi docens, ME BTK

Antropológiai önarckép: A terepmunka, mint önvizsgálat a neosámánizmus világában

Kulcsszavak: neo-sámánizmus; sámánizmus; önantropológia; önarckép; öninterjú

A hagyományos terep fogalma részben megváltozott és kibővült, másrészt a globalizáció jelenlegi szakaszában eltűnőben vannak az eredeti, érintetlen közösségek és kultúrák. Vizsgálat tárgyát kell képezze a helyi, saját kultúra is mely egyre nyitottabb, nehezebben körülhatárolható és változatosabb, változékonyabb. Az egyén és az általa áthatott kortárs kisközösség a többségi kulturális kontextustól merőben eltérő kulturális arculatot és gyakorlatot vehet fel, nagyon távoli referenciapontokra is hivatkozva. Az ilyen komplex identitású egyénekből álló csoportok esetében pedig végképp kilép a klasszikus antropológiai terepfogalom köréből. Korábban a gyarmatosító kultúrák centrumából indult „idegen" tudósok kutattak primitív társadalmakat, manapság viszont saját globalizált, de lokális sajátosságokkal jellemezhető kultúrájukat is kutatják helyi származású kutatók. A terep tehát közel került, a kutató pedig helyi antropológus is lehet, aki önreflexíven ír a helyi kultúráról.

A dolgozat megvalósítja e tendenciák és nézőpontok kísérleti továbbvitelét és egyesítését egy elméletileg és módszertanilag megalapozott saját, új és egyedi kvalitatív kutatási keretben. Több év elmélyült kutatás után saját sámáni közösségem tagjaival készült 450 oldal speciális interjúleiratot elemezve, értelmezve a gyakorlatban mutatok fel tudományosan és filozófiailag is alátámasztott új tudást és nézőpontot. Amire választ keresek: Lehetséges-e ez az önreflexív antropológiai önarckép a gyakorlatban? Alkotható-e érvényes öninterjú több interakcióban? A dolgozatban erre kimunkált választ adok, felhívva a figyelmet a védhető és a problematikus, további reflexiót és kutatást igénylő vonatkozásokra.

E célkitűzés értelmében a „terep" maga a kutató lesz, figyelembe véve a kutató kölcsönhatását a közvetlen környezetével. A szintér a kortárs neo-sámánizmus élő gyakorlata, tehát az egyéni és kollektív transzállapotok szertartásos alkalmazása, értelmezése, narratívái. Vizsgálat tárgya, kérdése továbbá ezen gyakorlat hivatkozási alapja és a hagyománytól való eltérése esetén más legitimizálási stratégiái.

KOZMA REBEKA MERCÉDESZ
krebekam13@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 7. félév

Széchenyi István Egyetem
Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Ganczer Mónika
egyetemi docens, SZE DFK

Regulation of Medical Tourism: The Sleeping Beauty of International Law

Kulcsszavak: multidisciplinary; international law; social sciences; medical tourism

Medical tourism has been around for a long period of time, however, in recent years it has risen into great popularity among patients all around the world. As many countries fail to provide fast and cost-efficient healthcare, or have unreliable insurance plans, grand investments are being made in the sector by developing economies looking to reach out to foreign patients.

There is confusion regarding applied terminologies in the field, which this thesis manages to summarize so that an accurate research result can be achieved. What is medical tourism? Is it the same as health tourism? What connection does it have, if any, to wellness tourism? All these questions are thoroughly examined, showcasing how intertwined the world of the tourism industry is.

Next, I delved into the area of ethical questions and legal challenges concerning patients' situation. What is the goal of medical brokerages: helping people get access to medical care, or opt for profit? How reliable are international accreditation services?

Through the main part of my research, I was able to concretize legal problems and provide insight to possible steps that could be taken in favour of a thorough legislative framework, preferably on international level. By screening multiple countries' regulations towards foreign patients, I was able to draw conclusion about obstacles in current domestic legal frameworks. The meeting point of international law and various domestic legal doctrines offer an interesting picture – strengthening the viewpoint, that an international legal framework would be crucial to protect patient rights on one hand, and the right to health on the other.

The thesis provides transparent and multi-faceted solutions to a complex phenomenon that has been for long deprived of legal attention. It is easy to overlook what directly does not affect us – what would you do if you found yourself impaired after a failed foreign surgery left with little to no opportunity for satisfactory legal recourse?

KOZMA TÍMEA ERZSÉBET
kozmatimi1231@gmail.com
Szociológia
BA, 3. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Bucher Eszter
egyetemi adjunktus, PTE BTK

Hátrány az oktatásban, különös tekintettel, ha lányként romának születsz

Kulcsszavak: roma; nő; oktatás; hátrány; szegregáció

Kutatásomban arra kerestem a választ, hogy milyen hátrányok érik az oktatásban azokat a nőket, akik roma családból származnak. Az oktatásban megélt élményeket vizsgáltam családi, roma származási, kulturális és nemi aspektusokban is. A jobb megértést és a statisztikai adatok mögé látást kvalitatív módszerrel értem el. A kutatás során 8 félig strukturált interjút készítettem roma nőkkel. Hólabda módszerrel jutottam el interjúalanyaimhoz, akik mind életkorban, végzettségben, családi állapotban és gazdasági aktivitásukat tekintve is különböztek.

Három fő dimenzió mentén haladtam az interjúk során. Az első: a családi légkör és az iskolában töltött évek. A második: a jelenlegi helyzetük, azaz családi és munkaerőpiaci státuszuk. Harmadik dimenzióban pedig a cigányság helyzetéről kérdeztem őket, vajon hogyan látják ők a velük egykorú vagy utánuk következő generáció lehetőségeit és esélyeit.

Hipotézisem az volt, hogy ha a családban a tudás, mint érték megjelenik, a szülők motiválják a gyermekeiket, és célokat tűznek ki számukra, akkor a gyerekeknek nagyobb eséllyel emelkedik társadalmi státuszuk. A roma társadalom azon tagjai, akik képesek a kulturális tőkéjüket más tőketípusokra konvertálni sikeresebb mobilitási pályát járhatnak be. A kutatás eredményei alátámasztották feltevéseimet, hiszen kirajzolódik egy társadalmi mobilitási pálya interjúalanyaim életében szüleikhez mérve. Általánosan jellemző, hogy ők magasabb végzettségűek, és jobb lehetőségeik vannak, mint szüleiknek. Érdekes további kutatási kérdéseket vet fel, hogy vajon az ő gyermekeik milyen pályát járnak be, és mi valósul meg abból, amit jelenleg a szüleik elképzelnek számukra.

Kutatásom eredménye egybevág a korábbi vizsgálatokkal, miszerint a családi háttér, az intézmények, a pedagógusok és az ösztöndíjak együttesen járulnak hozzá a magasabb végzettség megszerzéséhez és ezáltal magasabb presztízsű munkakörökhöz. Úgy vélem a kutatáson keresztül bemutatott nők jól reprezentálják a lépésenként megvalósuló, a szülők meghaladására irányuló törekvést generációról generációra. Dolgozatomban rávilágítottam arra, hogy milyen fontos az, hogy felismerjük ezeket a folyamatokat, és ezzel párhuzamosan az ezt elősegítő tényezőknek nagyobb jelentőséget tulajdonítsunk.

KRISTÓF TÍMEA
kristoftimi08@gmail.com

Középiskolai hallgató

Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános
Iskola és Gimnázium

Témavezető:
Kovács-Magosi Orsolya
vezető kutató, MCC Klímapolitikai Intézet

A közösségi média és a klímaszorongás hatása a magyar középiskolás fiatalok jövőképére

Kulcsszavak: magyar középiskolás fiatalok; klímaváltozás; közösségi média; klímaszorongás; jövőkép

A klímaváltozás napjaink legaktuálisabb globális kihívása, amely meghatározó szerepet játszik a jövő nemzedékeinek életében. A kutatás célja a magyarországi középiskolás fiatalok körében tapasztalható klímaszorongás mértékének és jellemzőinek feltárása volt a közösségi média fogyasztási szokásaik tükrében. Két fő kérdésre kerestem választ, 1) hogy hogyan függ össze a közösségi médiahasználat a magyar középiskolás fiatalok klímaszorongásával, illetve, 2) hogy milyen a jövőképük, ha a klímaváltozásról kérdezzük őket? Kutatásom során magyar és angol nyelvű szakirodalmat dolgoztam fel, és áttekintést készítettem a Z generáció közösségi média fogyasztási szokásairól, a klímaszorongásról, valamint a fiatalok klímaváltozással kapcsolatos jövőképéről és ezek összefüggéseiről. A kutatás során kvantitatív adatgyűjtési módszert alkalmaztam, egy online kérdőívet állítottam össze, melyet összesen 406 diák töltött ki. Emellett kvalitatív módszereket is igénybe vettem, tíz félig-strukturált interjút készítettem. Az eredmények azt sugallják, hogy a klímaváltozás témájával kapcsolatos közösségi média tartalmak fogyasztása összefügg a magyar középiskolás fiatalok pesszimista jövőképével és magasabb szintű klímaszorongásával. A diákok többsége ismeri és tapasztalta már a klímaszorongást, amely leginkább apokaliptikus világképben, valamint bánat, veszteség és bűntudat érzéseiben nyilvánul meg. A fiatalok jelentős része úgy érzi, hogy a jövő veszélyben van és aggódnak a környezetrombolás, a következő generációk lehetőségei, illetve az élelmiszerbiztonság miatt – ezek az aggodalmak esetlegesen hatással lehetnek a jövőbeli döntéseikre. A pesszimista jövőképpel rendelkező fiatalok körében nagyobb mértékben tapasztalható klímaszorongás. Az eredmények rávilágítanak a fiatalok klímaszorongásának esetleges okaira és következményeire, ezáltal hasznos útmutatást nyújthatnak tanároknak és szülőknek, elősegítve a fiatalok érzelmi jólétét és a környezettudatos magatartás kialakítását.

KRISTON FANNI
kristonfanni@gmail.com
Szociológia
BA, 5. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. habil. Huszti Éva
egyetemi docens, DE BTK

Virtuális tükörképek – a videójátékok hatása a nemi identitás és szerepek percepciójára.

Kulcsszavak: videójátékok; sztereotípia; nemi identitás; ábrázolás; játékipar

A pályamunkám célja, hogy a videójátékosok közösségének tagjainak a gondolkodásmódját mélyebben megismerjem. Ezt azért tartom fontosnak, mert a videójátékok világa egyre nagyobb teret nyer mind gazdasági területen, mind a sport világában, ezáltal elkezdte kinőni magát egy véleményvezér iparággá is.

A pályamunkám két részből épül fel, egy kvantitatív és egy kvalitatív részből. A kvantitatív részben tartalomelemzést készítettem négy híres szerepjáték karaktereiről az ábrázolásuk és betöltött szerepük alapján. Az elemzéshez SPSS programot vettem igénybe, és az eredmények alapján relevánsnak tartottam a téma további kutatását. A kvalitatív részben felhasználtam a kvantitatív részben kapott eredményeket a kutatói kérdéseim kitalálásához és félig strukturált interjúkkal kutattam a nemi identitás, nemi szerepek, sztereotípia, ábrázolás és az önbecsülés dimenziójában a gaming közösséget. A kvalitatív kutatás eredményei alapján elmondható, hogy hatással tud lenni a nemi identitásra a videójátékok világa, viszont a videójátékokban felmerülő elvárások nincsenek befolyással arra, hogy ki milyen szerepet tölt be a való életben. Ezen kívül a sztereotípiák dimenziója is felmerült, ahol a korábbi kutatások megerősítésére kijött, hogy a nemi sztereotípia a leggyakoribb manapság a videójátékok világában, ugyanúgy mint évekkel ezelőtt, ami a társadalom patriarchális beállítottsága miatt magyarázható. Az ábrázolás szempontjából szintén a korábbi kutatásokat támasztja alá a pályamunkám, miszerint a nők önbecsülését csökkenti a karakterek szexualizált ábrázolása, azonban az interjúzott egyének személy szerint sosem érezték magukat ettől rosszul, de elismerik, hogy másra lehet befolyással. Ami új eredménynek számít pedig hogy a férfiak motivációnak tekintik, ha egy férfi karakter túlságosan izmos, így őket is arra ösztönözve, hogy edzzenek.

Összességében a kutatásom egy külföldön sokat kutatott témának számít, de Magyarországon pár nagyobb leíró kutatáson kívül nem annyira gyakori, ezért szerettem volna újszerű megközelítéssel (2020 után megjelent videójátékok tartalomelemzésével) feltárni a videójátékok tartalmi részeit, valamint a magyar gaming közösség gondolatait közvetíteni további kutatások alapjaként félig strukturált interjúk felvételével.

KUNKLI ORSOLYA
orsimockingjay2001@gmail.com
Esztétika
MA, 1. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Sós Csaba
egyetemi tanársegéd, DE BTK

Az Íliász és az Akhilleusz dala, avagy a hősiesség és az erkölcs kapcsolata

Kulcsszavak: Homérosz; Madeline Miller; Íliász; Akhilleusz dala

Emberi történelmünk szerves részét képezik a hősök, ugyan a hősiesség fogalmához tartozó értékek és tulajdonságok az idők során folyamatosan változtak. Dolgozatom középpontjában Homérosz Íliásza és Madeline Miller amerikai írónő erre támaszkodó regénye, az Akhilleusz dala áll. A két alkotás jól reprezentálja saját idejük morális irányultságát, melynek pontosabb megvilágítására David Hume A jó ízlésről és az Egy párbeszéd című szövegein keresztül teszek kísérletet. A homéroszi világba történő rövid betekintés egyaránt fontos a témát illetően. Továbbá az eposz és a regény műfaji kérdéseibe való rövid betekintést egyaránt elmaradhatatlannak véltem, melyhez Mihail Bahtyintól A regény és eposz című szöveg volt segítségemre, valamint Benedek Marcelltől az Irodalom-esztétika című írás. Ezeken felül támaszkodtam még Platónnak A lakoma és Az állam című dialógusainak egyes szöveghelyeire is. Akhilleusz karaktere központi jelentőséggel bír majd. Peter Sloterdijk Harag és idő című könyvére hivatkozva külön figyelmet szentelek az Iliász bevezetésében felbukkanó harag vizsgálatának. Az akháj hős felülmúlhatatlanságát, boldogságát és veszteségét szintén górcső alá veszem, elsősorban Friedrich Nietzsche gondolataira támaszkodva, melyeket az Ifjúkori görög tárgyú írásaiban és A tragédia születésében fejtett ki. Érinteni fogom a hírnév eszméjére vonatkozó meglátásokat is, Nietzsche kortársa és tanára, Jacob Burckhardt A reneszánsz Itáliában című kötetét segítségül hívva. A témám adekvátságát jól mutatja, hogy ennyire szerteágazó szakirodalmi háttérre tudtam támaszkodni. Akhilleusz és Patroklosz karakterein át pedig megfigyelhetjük az erények antik és modern megnyilvánulásait, melyek arra a konklúzióra vezetnek minket, miszerint a moralitás olyan szempont, ami alapján végső soron nem tehetünk egyértelmű különbséget antik és modern kor között.

KUTI BALÁZS
balazskuti2000@gmail.com
Politikatudomány
MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Illés Gábor István
egyetemi adjunktus, ELTE ÁJK

Magyar Péter sikerének titka: populizmus?! Orbán Viktor és Magyar Péter politikai stílusának és normaszegéseinek összehasonlítása a 2024-es választási kampány alatt

Kulcsszavak: populizmus; Magyar Péter; Orbán Viktor; politikai stílus; normaszegés

A dolgozatom legfőbb céljául tűzte ki azt, hogy választ kapjon Magyar Péter sikerének legfőbb okaira. A dolgozat relevanciáját az adja, hogy Orbán hosszú évek óta megingathatatlannak tűnő domináns szerepét teljesen felborította Magyar Péter megjelenése. A kérdés megválaszolásához pedig a legcélszerűbb, ha megvizsgáljuk, milyen politikai stratégiát alkalmaz Magyar a domináns politikai szereplővel szemben. Magyar politikáját pedig a legcélszerűbb felszólalásaikon keresztül megvizsgálni, mivel Magyar esetében felszólalásai voltak a legfajsúlyosabbak politikacsinálása szempontjából a 2024-es választási kampány alatt. Azonban Orbán az egész magyar politikai rendszert formáló és irányító szereplője, ezért érdemes Magyar politikáját hozzá viszonyítanunk. Továbbá a dolgozat kérdésére a választ a populizmuson keresztül érdemes megkeresnünk, hiszen a populizmus vált Orbán egyik legfőbb politikai eszközévé. Azonban ahhoz, hogy össze tudjuk hasonlítani a két vezető politikáját, szükséges megvizsgálnunk a két vezető politikai stílusát és normaszegéseit, hiszen míg a politikai stílusból politikai előadásuk tartalmát, addig a normaszegéseikből az előadásuk módját ismerhetjük meg beszédeiken keresztül. Ráadásul a normaszegés a legspecifikusabb populista cselekvési eszköz is. Ennélfogva a két vezető politikus 2024-es kampány alatti felszólalásait kell részletesebben megvizsgálnunk ahhoz, hogy választ kapjunk a magyar politika egyik legégetőbb kérdésére. A kutatásból kiderült, hogy Magyar több témát is átvett Orbántól és az ellenzéktől is, ráadásul Orbánhoz hasonlóan politikai stílusa tartalmaz populista sajátosságokat. Továbbá mindkét vezető retorikájának állandó elemei voltak a normaszegések, melyek alapján kijelenthető, hogy Magyar Péter Orbán Viktorhoz hasonlóan populista politikus. A dolgozat ezeken túl még új ismereteket is adhat a populizmus természetéről, sajátosságairól, melyek segítségével érthetőbbé teszi az olvasó számára, miért és hogyan vált a populizmus a világpolitikát leginkább befolyásoló jelenséggé. A dolgozat ezentúl még hasznos információkat nyújt a két vezető politikájának jellegzetességeiről, amellyel érthetőbbé válnak politikai tetteik és céljaik.

KÜRTI TÜNDE
tunde.krt@gmail.com
Humánerőforrás-menedzsment és
szervezetek szociológiája
MA, 3. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:
dr. Szabó Árpád Töhötöm
egyetemi docens, RO BBTE

Re: Generáció – Így él és dolgozik az Y generáció

Kulcsszavak: munka; Y generáció; értelmes munka; feltétel nélküli alapjövedelem; automatizáció

Napjainkban a munkahelyi generációs kutatásokban kitüntetett figyelmet kapnak az Y generációs munkavállalók. Ennek oka egyrészt, hogy ők az egyik fiatal nemzedék a munkahelyen, másrészt soha nem véltek akkora különbséget felfedezni, mint az Y és a náluk idősebb munkavállalók között. A kirívó különbözőségek mellett nehéz észrevenni, hogy az Y generáció még rendelkezik olyan tulajdonságokkal, értékekkel, mint idősebb munkatársaik. Munkavégzésükre még jellemző a lineáris gondolkodás – olyan világban kezdtek el tanulni, ami még megkívánta az egymás utáni gondolkodást. A változás azonban az ő idejükben történt, ők tudtak a leggyorsabban alkalmazkodni, ami sokakból ellenérzéseket váltott ki.

A dolgozatban három témát kapcsolok össze: a munka jelentését, a munkavégzési módokat és ezek változásait; az Y generáció munkavégzési sajátosságait, munkával kapcsolatos attitűdjeit; végül a munkavégzés és a foglalkoztatás kihívásait a rohamos tempóban fejlődő automatizáció-robotizáció-digitalizáció fényében. Célszerűnek tartom mindezt egyéni szinten vizsgálni, figyelembe véve az egyén közösségének, környezetének hatásait a saját értelmezéseire nézve.

A kutatás empirikus adatait a fiatalokkal végzett egyéni, félig strukturált interjúk és az általuk kitöltött személyi adatlap által szolgáltatott információk képezik. Az első kérdésem: az őket körülvevő környezet miként befolyásolta, hogy milyen jelentést hordoz számukra a munka és hogyan határozzák meg az értelmes munka fogalmát. A második kérdés: a gazdasági, megélhetést biztosító jellegén kívül, milyen más szerepet tulajdonítanak a munkának – dolgoznának akkor is, ha olyan mennyiségű pénzhez jutnának, amely munka nélkül is biztosítja megélhetésüket? Az utolsó kérdésem: melyek lehetnek a jövő szakmái, kik lesznek a jövő alkalmazottai – milyen hatással lehet a foglalkoztatásra az automatizáció, robotizáció és a digitalizáció?

A következtetések szerint a korai szocializációs közegekben szerzett tapasztalatok meghatározzák, hogy mit jelent az egyén számára a munka – a család és a tanárok szerepe vált hangsúlyossá annak tekintetében, hogy milyen elvek szerint szervezik meg munkájukat és a közösségben való részvételüket. Utóbbinak jelentősége van annak okán is, hogy eleve adott anyagi javak mellett is köteleségüknek éreznék, hogy a közösség javára cselekedjenek. A tanulmány egyik fontos állítása: a munkavégzés morális jellege nem tűnik el teljesen a modern munkaerőpiac szabályai ellenére sem.

LADÁNYI-MÉSZÁROS JUDIT
lmjprojekt@gmail.com
Szociálpedagógia
MA, 4. félév

Pécsi Tudományegyetem
Kultúratudományi, Pedagógusképző és
Vidékfejlesztési Kar

Témavezető:
Dr. Varga István
egyetemi adjunktus, PTE KPVK

A Család- és Gyermekjóléti Központ megoldási kísérletei a kortárs bántalmazás csökkentésében

Kulcsszavak: bullying; kortárs bántalmazás; csoportmunka; óvodai-iskolai szociális segítés

Dolgozatommal szeretnék hatásvizsgálatot készíteni az általunk kidolgozott tematika hatékonyságával kapcsolatban. Csoportfoglalkozásainkat a Sárbogárdi Járás Közoktatási Intézményeiben végezzük meghívásos módszerrel. Foglalkozásainkat megközelítőleg két éve tartjuk.

Dolgozatomban az alábbi hipotéziseket fogalmaztam meg:
1. Súlyos vagy kevésbé súlyos személyiségfejlődési zavarokkal küzdő, vagy pszichotikus tüneteket mutató gyermekeknél jellemző a bántalmazó viselkedés. Aminek inkább külső (digitális eszközök túlzott használata, családi háttér) oka van, mint pszichés betegség.

2. Minél nagyobb empátiával rendelkezik egy pedagógus, annál inkább próbál megoldást találni saját intézményén belül. Nemcsak az áldozat viselkedését, hanem a bántalmazó viselkedését is igyekszik megérteni, illetve befolyásolni.

3. Külső szakemberekkel együttműködve, az általuk szervezett foglalkozásokkal a bántalmazás mértéke csökkenthető. Hiszen szűkös anyagi és humánerőforrás miatt az iskoláknak nincs lehetőségük erre, miközben a gyerekeknek nagy szükségük lenne rá (akár egyéni terápiákra is).

Tekintettel arra, hogy kutatásom a saját intézményem csoportfoglalkozásainak hatásvizsgálata, ezért a felhasználható minta korlátos. Nem alkalmas arra, hogy kérdőíves módszerrel gyűjtsek adatot, mert nem volna elég mennyiségű adathalmaz hozzá. Ezért interjúkat készítettem pedagógusokkal és szociális szakemberekkel.

Kutatásom eredményeként megállapítható, hogy hipotéziseimet sikerült igazolnom. Ugyanakkor azt is meg kell állapítanom, hogy igazi eredmény a csoportfoglalkozásokkal kizárólag akkor érhető el, hogyha hosszútávon tudjuk biztosítani a gyerekek számára.

LÁSZLÓ TAMÁS
fekete.laszlot@gmail.com
Közgazdálkodás és közpolitika
MA, 4. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Orbán Endre
egyetemi adjunktus, NKE ÁNTK

Válságok által épül Európa? Az Európai Unió válságainak és válságkezelésének integrációelméleti megközelítése, valamint a migrációs és klímaválság komparatív vizsgálata

Kulcsszavak: Európai Unió; polikrízis; integrációelméletek; migrációs válság; klímaválság

Jean Monnet, az európai integráció egyik alapító atyja a fél évszázada kiadott emlékirataiban fogalmazta meg híressé vált tételét, amely szerint Európa válságok sorozata által fog felépülni. Az európai közpolitikák elmúlt bő másfél évtizedét meghatározó „polikrízis" hatásai nyomán ugrásszerű gyarapodásnak indult az ezen elképzelés részletkérdéseit változatos aspektusokból vizsgáló szakirodalom. Vajon a kortárs krízisek milyen hatást gyakorolnak az Európai Unió belső dinamikáira és fejlődési irányaira? Egyes válságok miért erősítik meg, míg mások gyengítik az integrációt? Kutatásom az ezen kérdések köré szerveződő kortárs nemzetközi diskurzushoz három megközelítés alkamazásával kíván hozzájárulni.

Egyrészről négy klasszikus integrációelmélet válságokra vonatkozó előfeltevéseit tekinti át, és amellett érvel, hogy a jelenkori krízisek komplex hatásait egyik iskola sem képes önmagában megragadni. Megközelítéseik szintetizálása révén dolgozatom ezért egy olyan teoretikus vizsgálati keret felállítására vállalkozik, amely elősegíti az Európai Unió válságai és válságkezelése nyomán működésbe lépő endogén folyamatok értelmezését, valamint a jövőbeli krízisek hatásai tekintetében predikciók megfogalmazását teszi lehetővé.

Másrészről dolgozatom az integráció legfontosabb, kormányközi jogalkotó testületében, az Európai Unió Tanácsában 2014 és 2023 között lefolytatott mintegy 940 szavazást és közel 26.000 tagállami szavazatot teszi feltáró jellegű kvantitatív elemzés tárgyává. Ennek eredményeként megállapítható, hogy a „polikrízis" korszak válságai által a transznacionális viszonyokra gyakorolt hatások a közösségi jog- és közpolitika-alkotás folyamatában is tetten érhetők mindenekelőtt a tagállamok ellenző szavazási gyakoriságán, valamint az integráció belső konfliktustengelyének átrendeződésén keresztül.

Harmadrészről kutatásom két kortárs krízis illusztrációs célokat szolgáló esettanulmányára támaszkodva teszteli az elméleti keretből következő feltevések érvényességét. Habár a migrációs válság és a klímaválság felmerülése, lefolyása és hatásai merőben különböznek egymástól, a teoretikus modell érzékletesen mutat rá, hogy eltérő sajátosságaik hogyan befolyásolták a válságkezelés logikáját. Ezáltal pedig magyarázatot nyújt arra, hogy a működésbe lépett közösségi döntéshozatali szcenáriók a migrációs válság esetében miért vezettek a centrifugális erők dominanciájához, miközben a klímaválság kezelése során utat engedtek a centripetális mechanizmusok érvényesülésének.

LÁZÁR JUDIT
lazarjudit9@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Manzinger Krisztián
egyetemi adjunktus, KRE ÁJK

Szingapúr politikai berendezkedésének komplex vizsgálata

Kulcsszavak: Szingapúr; politika; hibrid; rezsim; meritokrácia

Fő kutatási kérdésem: Mi a szingapúri siker kulcsa? Hipotézisem, hogy a kialakult szingapúri politikai rendszer működőképes és hatékony. Kutatásom első felében szakirodalmat gyűjtöttem, azokat feldolgoztam. Második felében Magasházi Anikóval, Szingapúr-szakértővel készítettem interjút.

Hogyan stabilizálta hatalmát a Népi Akció Párt, amely 1959 óta van hatalmon? 1965 után komoly makrogazdasági sokk érte az országot. A vezető réteg és a technokraták azonban sikeresen kezelték a válságot pragmatikus és rugalmas stratégiával. A szegénység és a munkanélküliség csökkentésével gyors gazdasági növekedést és folyamatos életszínvonal-növekedést biztosítottak. Hogyan lehetséges, hogy még mindig nem következett be érdemi demokratizálódás? Hibrid rezsim, tehát a demokráciák és autokráciák jellemzőit vegyítik. Várható-e Szingapúr teljes demokratizálódása? Magasházi Anikó, Szingapúr-szakértő válasza a következő: „Szerintem csak egyre több területen fog enyhülni, de az egypárt-dominanciából való kikerülés nagyon hosszú idő. Akkor jön változás, ha valami nagy hibát csinál a kormány, például a korrupció szintje megnő vagy olyan intézkedést hajtanak végre, amely a jólétet jelentősen lecsökkenti." Milyen eszközökkel teremtette meg a kormány legitimációját? A legitimáció komplex eszköztárát alkalmazza: alacsony intenzitású represszió, kooptálás, patronázs és a legitimáció input, output és folyamat dimenziói. Azért támogatja a lakosság a PAP-ot választásról választásra, mert hatékonyan növelik az életszínvonalat. Mely ideológiákra szerveződik kormányzati működésük? A vezetők hivatalosan nem képviselnek egyetlen ideológiát sem. A Szingapúr-elemzők többsége azt állítja, hogy a PAP-kormánynak olyan komplex ideológiája van, amely magában foglalja a meritokráciát, a pragmatizmust, az elitizmust, a multiracializmust és az ázsiai hagyományos értékeket. Milyen gyakorlatokat használ a PAP hatalma megtartása érdekében? Az intézmények, eljárási folyamatok manipulációjával és rugalmas stratégiájukkal sikeresen megoldják az érkező kihívásokat.

Kutatási eredményem, hogy az uralkodó párt hatékonyan vezeti az országot. Sikerének kulcsa a pragmatikus hozzáállás, a folyamatos ágazati innováció és fejlesztés, valamint az állam és intézményeinek kiemelkedő hatékonysága. A rugalmas stratégiájukkal képesek magas és állandó szinten tartani a gazdasági-politikai növekedést és az állampolgárok támogatását a választásokon megszerezni.

LEFFLER BERNADETT
lefflerbernadett9@gmail.com
Skandinavisztika
MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Annus Ildikó
egyetemi adjunktus, ELTE BTK

Soft power és országimázsépítés A1/A2-es svéd nyelvkönyvekben: a Svenska Utifrån és a Rivstart tankönyvcsaládok 1991–2014 között

Kulcsszavak: svéd nyelv; soft power; országimázsépítés; nyelvkönyv

Élő nyelvről nehéz úgy nyelvkönyvet írni, hogy az adott országról vagy országokról, ahol beszélik, ne essen szó, mégis alulkutatott téma a nyelvkönyvek kultúraközvetítő szerepe, még svéd kontextusban is, pedig Svédország kiemelt figyelmet fordít arra, milyennek látja őt a világ többi része. Olyannyira, hogy évtizedek óta külön állami szervet működtetnek a Svédországról alkotott nemzetközi kép figyelemmel kísérésére. Dolgozatom négy, kezdőknek szánt, a magyar felsőoktatásban használt svéd nyelvkönyvben vizsgálja a soft power és az országimázsépítés megjelenését. Rajtuk kívül vizsgálat tárgya még a Svédországgal kapcsolatos értékek, mint a nemek közti és társadalmi egyenlőség, befogadás és diverzitás reprezentációja is.

A bevezetőből kiderül, hogy bár a svéd a ritkábban tanult és kevésbé ismert nyelvek közé tartozik, már több mint száz éve lehet egyetemi keretek közt tanulni Magyarországon, csak minimális információ áll rendelkezésünkre arról, hogy a lektorok milyen anyagokból tanítottak, illetve a svéd nyelvi készségek mellett mennyi kulturális ismeretet szereztek a hallgatók. A célkitűzések és a módszertan ismertetése után rátérek az elméleti háttér bemutatására, amiben tisztázom a kutatás kulcsfogalmait. Ezt követően a tartalomelemzéssel végzett vizsgálat következik, melynek eredményei az előzetes hipotéziseim többségét igazolta. A dolgozatot végül egy összegzés, és egy lehetséges jövőbeli kutatásokra való rövid kitekintés zárja.

LENGYEL ÁDÁM
lengyeladam0911@gmail.com
Történelem
MA, 10. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. habil. Barta Róbert
egyetemi docens, DE BTK

Szovjet-kínai rivalizálás és terjeszkedés Afrikában (1955–1989)

Kulcsszavak: Szovjetunió; Kína; Afrika; hidegháború

A tanulmány célja annak bemutatása, hogy a Szovjetunió és a Kínai Népköztársaság milyen módszerekkel és eredményekkel versengett egymással az Afrika feletti uralomért a hidegháború évtizedeiben. Konkrét államok példájával (Angola, Mozambik, Etiópia, Szomália) elemzem ki és hasonlítom össze a szovjet-kínai jelenlétet az afrikai kontinensen diplomáciai, gazdasági és katonai téren. Ezen belül a kutatás azt igyekszik feltárni, hogy mennyire volt sikeres a két hatalom által képviselt szocialista modell a célországok körében.

A témaválasztásomat az indokolja, hogy Moszkva és Peking harmadik világban zajlott terjeszkedési törekvéseinek története kevésbé tanulmányozott a magyar történetírásban, továbbá a két szocialista hatalom közötti rivalizálás (szovjet-kínai szakítás) ezen része nincsen a kutatások középpontjában. Az angol nyelvű történetírásban több anyag áll rendelkezésre, viszont számos szakirodalom és tanulmány régebben (sokszor a tárgyalt eseményekkel egyidőben) íródott.

Célom az, hogy pályamunkámmal a Kreml és a Népköztársaság afrikai jelenlétének tanulmányozása ismertebb legyen a magyar történetírásban, valamint az, hogy inspirációként szolgáljon a további kutatásokhoz. Úgy gondolom továbbá, hogy a dolgozat tárgyának aktualitása van napjainkban (pl.: a BRICS-féle gazdasági együttműködés, Oroszország és Kína intenzív gazdasági jelenléte Afrikában stb.), emiatt tartom fontosnak ezen téma történelmi előzményeinek bemutatását.

Összességében elmondható, hogy az 1960-as évek közepétől az 1980-es évekig a szovjetek afrikai jelenléte volt eredményesebb több tényező miatt (pl.: az erősebb szovjet gazdaság, Moszkva saját befolyási övezetei a világban, a Mao-féle vezetés hibái, Peking diplomáciai elszigeteltsége stb.), viszont az 1980-as és az 1990-es években Kína vált meghatározóvá az afrikai kontinensen. Ezt elősegítették a kelet-ázsiai országban végbemenő reformok (pl.: a diplomáciai nyitás, a piacgazdaságra való áttérés stb.), valamint a Kreml meggyengülése (pl.: a hidegháborús versengés, az eladósodás, a gazdasági problémák stb.) és kiszorulása a térségből.

LENGYEL PANNA LAURA
panna.lengyel@gmail.com
Vallástudomány
MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Stamler Ábel
tudományos kutató, ELTE BTK

A jezsuita lelkigyakorlat és a zen meditáció közös vonásai, eltérései

Kulcsszavak: jezsuita; zen; kereszténység; buddhizmus; kontempláció

Dolgozatomban két, látszólag meglehetősen különböző vallási irányzat spirituális gyakorlatát vizsgálom meg, az egyik a zen buddhista meditáció, a másik pedig a jezsuita kontemplatív imamód. Az elemzés során a következő kérdésekre fogok választ keresni: melyek azok a módszerek, amelyekkel e két vallási irányzat kifejti hatását az egyénre, és ezek miért olyan hatásosak? Ezt követően arra a kérdésre igyekszem választ adni, hogy vajon azonosnak tekinthetőek-e e két vallási irányzat célkitűzései.

Ehhez először röviden tisztázom a buddhista meditáció és a keresztény kontemplatív imamód közti különbségeket, majd megvizsgálok két-két zen és jezsuita gyakorlatot. Annak érdekében, hogy a két spirituális út alapjait lefektessem, mindkét esetben az alapítók, nevezetesen Bódhidharma és Loyolai Szent Ignác gyakorlatát fogom elemezni. Ahhoz pedig, hogy röviden bemutathassam a gyakorlatuk felekezeten belüli fejlődését és aktualizáljam a vizsgálat tárgyát, egy modernkori zen mester, Thích Nhất Hạnh és egy szintén modern jezsuita szerzetes, Jálics Ferenc gyakorlatát fogom megvizsgálni. Mindezek alapján összevetem e két irányzat spirituális útját, kiemelem a lényegi hasonlóságokat és különbségeket, majd röviden bemutatom a két irányzat gyakorlatában felfedezhető fokozatosság pszichológiai okait.

Állításom szerint a zen meditáció és a jezsuita kontemplatív imamód közös nevezőre hozható, amely az értelem gondolati tevékenységek fokozatos elcsendesítésében és az egyszerű, intuitív szemlélődés előtérbe helyezésében látható. Mindkét út a gondolatokhoz, egyúttal a testhez és a környezethez való ragaszkodásban látja az egyéni élet kiteljesedésének gátjait. Ennek megszüntetésére mind a meditáció mind a szemlélődő imamód az egyének belső állapotára nézve szinte azonos hatással bírnak.

LISZKAI DOMINIK
liszkaidominik@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 6. félév

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Kar

Témavezető:
Ablonczyné Prof. dr. Mihályka Lívia
egyetemi tanár, SZE AK

Magyarország külkapcsolatai déli szomszédjaival a rendszerváltástól

Kulcsszavak: rendszerváltás; külkapcsolatok; posztjugoszláv államok; kisebbség; kormányzati politika

Dolgozatom témája Magyarország külkapcsolatainak alakulása a rendszerváltást követően a déli, posztjugoszláv szomszédjainkkal, Szlovéniával, Horvátországgal és Szerbiával.

A dolgozat megírásának háttere a személyes érdeklődés a külpolitika és a politikatudományok iránt.

Kutatásom szekunder forrásokra épül: szakirodalmi adatbázisokból (Google Scholar, Mersz.hu, Matarka) szűrtem le a témával kapcsolatos monográfiákat, tanulmányokat. Ezeket elemezve az alábbi kutatási kérdésekre találtam választ: elsőként a magyar rendszerváltás folyamatának részletes vizsgálatát és a többpártrendszer kialakulásának körülményeit kívántam feltárni. Második fő kérdésként a Magyarország és a határos posztjugoszláv államok között kialakult külkapcsolatok fejlődését elemeztem. Végezetül dolgozatom harmadik célkitűzése az volt, hogy értékeljem a Szerbiával, Horvátországgal és Szlovéniával kialakult külkapcsolatok minőségét, valamint azok pozitív vagy negatív irányú alakulását. A dolgozat egyes fejezeteiben részletesen bemutatom a délszláv szomszédjainkkal való kapcsolatok fejlődésének legfontosabb mérföldköveit. Külön említést teszek a magyar kisebbség helyzetéről. Kitérek arra, hogy a bilaterális kapcsolatok hogyan mélyültek vagy javultak a különböző kormányok alatt. Eredményként az is elmondható, hogy az utóbbi hazai kormányok nagy figyelmet fektetnek mind a gazdasági kapcsolatok, mint a külpolitikai kapcsolatok javítására, a kölcsönös együttműködés érdekében, ezzel növelve hazánk külkapcsolati értékeit is.

LITAUSZKI ADÉL
litauszki.adel@gmail.com
Nemzetközi igazgatási
BA, 3. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Szerletics Antal
egyetemi docens, NKE ÁNTK

Modern Állam Kialakulása – Az államépítés folyamata Koszovóban

Kulcsszavak: Koszovó; államiság; függetlenség

A 21. századra a legtöbb állam elnyerte azokat az államiági feltételeket, amelyek szükségesek, hogy modern államként definiálhassuk őket. Azonban, vannak esetek, ahol egy területnek és/vagy közösségnek nem eldöntött a politikai státusza. Manapság több kisebbség is próbálkozott függetlenedni az anyaországtól, de a függetlenség elnyerése gyakorlatban sokkal nehezebb, mint elméletben. A Montevideói egyezményben meghatározott államisági feltételek mellett más alapvető feltételek is szükségesek egy állam fenntartásához. A kutatásom alatt bebizonyítást nyert, hogy több esetben államok nehezen tudják ezeket a feltételeket betartani. Ezenfelül nem csak problémákat okozhatnak a feltételek fenntartása, de vannak esetek, ahol az államok már nem is képesek fenntartani őket. Láthatunk példákat amikor egy már létező államban tűnnek el ezek a feltételek vagy egy még kialakulóban lévő államban nincsen meg az összes alapvető feltétel. Koszovó az egyik mai példa arra amikor egy közösség próbál elszakadni és elnyerni a független államhoz szükséges feltételeket. Koszovó 2008-ban egyoldalúan kikiáltotta a függetlenségét, de a politikai státusza a mai napig nem tisztázott. A kutatásom további részében az államisági feltételek fejlődését és a befolyásoló tényezőket elemeztem Koszovó esetében. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy a nemzetközi missziók és az el nem ismerése Koszovó függetlenségi nyilatkozatának okozz(t)ák a legtöbb problémát a függetlenedési folyamatban. Miután tanulmányoztam azokat az államtöredékeket, amelyekben nincsenek jelen, vagy csak minimális szinten vannak jelen az államisági feltételek, megpróbáltam Koszovót becsoportosítani valamelyik csoportba; azonban azt a konklúziót vontam le a tanulmányom végére, hogy nem lehetséges bármelyikbe is csoportosítani ezáltal egy sui generis állapot jött létre.

LIU RUOCHEN
averybluman@gmail.com
Szociológia
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Vicsek Lilla Mária
egyetemi docens, BCE TK

Schism – How Domestic Pandemic Measures Divide Chinese International Students' View on Online Privacy and Surveillance

Kulcsszavak: China; surveillance; privacy; international students; COVID-19

This study examines the perception of Chinese students who are studying abroad towards domestic digital pandemic measures implemented by the Chinese Communist Party (CCP) and their conception of personal information and privacy. Through face to-face interviews and qualitative thematic analysis, the study found that interviewed Chinese international students who returned to China during the pandemic expressed concerns about the intrusive nature of the digital measures, while those who did not return had a more neutral or positive attitude based on filtered information. The study provides insights into the thought process behind individuals' opinions and attitudes, contributing to a better understanding of the relationship between digital control measures and personal privacy. The inability to identify the difference between commercial and official information collection among the interviewees implicates the CCP's underlying Foucauldian attempt of making itself unseen behind its policies and actions. It also highlights the influence of political and cultural factors on students' perception of online information collection and suggests the need for further research with larger sample sizes, quantitative approaches, and international comparisons.

LŐRINCZ DORKA
lordor1021@gmail.com
Szociológia
BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Biró Emese
egyetemi adjunktus, KRE BTK

Az interkulturális kapcsolatok irányában kialakult attitűdök generációs különbsége Magyarországon

Kulcsszavak: interkulturalitás; kvalitatív kutatás; attitűd

Szakdolgozatom során egy kvalitatív kutatást végeztem, melyben személyes interjúkat készítettem 12 alannyal, 3 generációból. Az interjúk során egyéni tapasztalatikra, élményeikre kérdeztem rá, amikor más kultúrájú személyekkel kapcsolódtak, emellett az ezzel kapcsolatos megérzéseikre és gondolataikra.

Legfőbb célom az volt, hogy felhívjam a figyelmet az interkulturalitás jelentőségére, mely egyre erősebb és esszenciálisabb részét képezi a mai társadalmakban, (legfőképpen az elmúlt 10-15 évben a rengeteg migráció és vándorlás hatására), illetve, hogy egy mélyebb bepillantást tudjak adni a magyarországi helyzetről a jelenséggel kapcsolatban.

Szakdolgozatomban olvasható egy előzetes szakirodalmi összefoglaló az interkulturalitással kapcsolatban történelmi szemszögből, illetve az interkulturális kompetencia jelentőségéről, melyre többször hivatkozom, mint az adott társadalmi probléma megoldásának kulcsszereplője.

Az interjúk elemzése során olvashatóak alanyaim egyéni történetei, személyes megérzéseik, illetve meglátásaik a hazai helyzet állapotáról és annak kiváltó okairól.

Kutatásom a határidő betartása végett az adott jelenség egyfajta feltárásává vált. Véleményem szerint megfelelően továbbvihető lehetne egy nagyobb mintán és így akár a személyes interjúk mellé, egy kevert módszerű kutatással akár reprezentatív eredményeket is létrehozni.

LŐRINCZI ADRIENN KRISZTINA
lorinczi adriennkrisztina@uni.sapientia.ro
Kommunikáció és közkapcsolatok
MSc, 2. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Csíkszeredai Kar

Témavezető:
dr. Hubbes László-Attila
egyetemi docens, RO EMTE CSK

Az ember(i)ség massif kritikája, avagy a Punnany Massif zenekar diskurzusai

Kulcsszavak: társadalomkritika; rap és hiphop; Punnany Massif; diskurzuselemzés; médiakommunikáció

A társadalomkritika esszenciája a társadalomtudományok interdiszciplináris megközelítésében rejlik. Kutatásom célja a több mint 10 éve működő Punnany Massif magyarországi rapzenekar dalszövegeiben megjelenő társadalomkritika feltárása és értelmezése. Kutatási kérdéseim a következők: Hogyan jelenik meg a társadalombírálat? Hogyan kapcsolható ez össze más magyar rap- és hiphop-előadókkal? Milyen eltérések vagy hasonlóságok figyelhetők meg?

A kutatás során kombinált módszertant alkalmaztam, amely a kommunikációelmélet (médiakutatás), szemiotika, diszkurzív elemzés és retorika eszköztárára épül. Alapvető szakirodalmi forrásaim közé tartoznak Clifford Geertz kulturális antropológus írásai, vagy Szabó Márton politikai tudáselméletei és ideológiai elméletei. A témához kapcsolódóan Balázs Imre József Dalszövegológia című művét is használtam, amely a dalszövegelemzés alapvető keretrendszerét biztosította. Továbbá fontosnak tartottam a zenekar munkásságának párhuzamba állítását más hazai rap- és hiphop-előadókéval (Krúbi, FankaDeli és Beton.Hofi), hogy vizsgálhassam a rap műfaj előadónkénti közös és eltérő jegyeit is.

Kutatási eredményeim három fő területre koncentrálódnak: a zenekar országos közkedveltségnek örvend, valamint dalszövegeik társadalomkritikai mivolta fontos szerepet játszik sikereikben (médiakutatás). Emellett nagy hangsúlyt fektetnek az aktuális közéleti és politikai problémákra. Ezeket a nehéz kérdéseket emészthető, mégis művészi és szépirodalmi jegyekben gazdag formában tálalják (diskurzuselemzés és szimbolika).

LŐRINCZY ANNA ESZTER
lorinczyanna03@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezetők:
Dr. Kálmán Renáta
egyetemi adjunktus, SZTE ÁJK
Dr. Szaniszló Réka Brigitta
egyetemi adjunktus, SZTE ÁJK

Az abortuszhoz való jog másik oldala

Kulcsszavak: terhességmegszakítás; nők; magzat; orvosok; férfiak

A 2022. szeptember 15-én hatályba lépett szívhangrendelet kapcsán fogalmazódott meg bennem a kérdés, hogy az abortusz betiltásával és a különböző szigorításokkal korlátozva van-e a nők önrendelkezési joga. Az abortusz kapcsán a nők és a gyerekek mellett van még két másik fontos aktor is: az apa és az orvos. Korlátozhatja-e egy nő abortuszhoz való jogát egy orvos lelkiismeret-szabadsághoz való joga? Van-e joga az apának beleszólni a terhességmegszakításba? Először az anya önrendelkezési jogát és a magzat kapcsán az állam intézményvédelmi kötelességét vizsgáltam. Ezen részéhez széleskörű hazai, nemzetközi források álltak rendelkezésemre. A nemzetközi kitekintés után szűkítettem a kutatási területemet a V4-ekre. Kutatásom empirikus részét Magyarországon végeztem. E kutatások célja, az előzetesen megfogalmazott kutatási kérdéseim megválaszolása volt. Elsőként az orvos lelkiismeret-szabadsághoz való jogához kapcsolódó kérdéseimre kerestem a választ. Annak érdekében, hogy átfogóbb és világosabb képet kapjak strukturált mélyinterjút készítettem két szülész-nőgyógyásszal. Végül az apára tértem rá, hiszen az ő szerepére egyetlen szabályozás sem tér ki. Annak érdekében, hogy megtudjam a férfiak hogyan is gondolkoznak az abortuszról, készítettem egy Google kérdőívet. Kutatásom során választ kaptam kérdéseimre. Míg Lengyelország esetében kijelenthető, hogy szinte teljesen ellehetetlenítik az abortusz lehetőségét, addig Szlovákiában az egyéb korlátozások sértik a nők jogait. Habár magyar szigorítások nem korlátozzák akkora mértékben a nők önrendelkezési jogát, mégis egyre jobban megnehezítik az abortusz elvégzését, a nők helyzetét. Megállapíthattam, hogy az orvos lelkiismeret-szabadsághoz való joga nem zárja ki a nők „abortuszhoz való jogát”. Ezen jogokat nem lehet rangsorolni, ezt az interjúalanyaim is megerősítették. Fontosnak tartottam az orvosi eskü és az abortusz összeegyeztethetőségének vizsgálatát is. Ameddig az orvos a páciense egészségének érdekében cselekszik, ezen helyzetben a nő lelki vagy testi egészségéért, épségéért, addig összeegyeztethetőek. Teljes mértékben azt tapasztaltam, hogy az orvosok ezen téma kapcsán támogató álláspontot képviselnek. A férfiakkal készített kérdőíves kutatásom kapcsán kíváncsi voltam, arra, hogy ők hogyan is vélekednek általánosságban az abortuszról. A kutatási kérdésemre válaszolva az eredmények alapján bár morális alapja van az apának beleszólni, azonban joga nincs. A férfiak véleményét ugyan figyelembe véve, de a végső döntés a nőé.

LUDMANN BARBARA
barbiludmann@gmail.com
Szociálpedagógia
BA, 8. félév

Debreceni Egyetem
Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar

Témavezető:
Dr. Kocsis Péter Csaba
egyetemi adjunktus, DE GYGYK

Gyermeknevelés a nem hagyományos családokban

Kulcsszavak: család; szivárványcsalád; szerepek; szülői szerepek

A dolgozat a szivárványcsaládok szülői szerepeit vizsgálja, különösen ezek társadalmi megítélésére, történelmi és kulturális helyzete, valamint a gyermeknevelés sajátosságaira.

Ezek mellett a család fogalmának változásait, a szivárványcsaládok definícióját és történetét, valamint kitér az örökbefogadás kérdéseire és a segítő szervezetek szerepére. A kutatás célja, hogy mélyebb megértést nyújtson ezen családforma működéséhez, így a társadalmi elfogadás előmozdításához és a szociálpedagógia szerepének a kiemeléséhez. Ezek mellett a szivárványcsaládok szülői szerepeit és mindennapjait mutatja be kvalitatív módszertannal, interjúk alapján. Az eredmények szerint ezek a családok hasonló kihívásokkal szembesülnek, mint a hagyományos családok, de helyzetüket jogi és társadalmi nehézségek tovább nehezítik.

Az eredmények rávilágítanak, hogy a szivárványcsaládok gyermekei ugyanolyan érzelmi és szociális fejlődési lehetőségekkel rendelkeznek, mint a hagyományos családok gyermekei. Azonban a társadalmi előítéletek és a jogi korlátozások jelentős akadályt képeznek, amelyekkel a családok szembesülnek.

A dolgozat kiemeli, hogy a segítő szakembereknek tisztában kell lenniük a szivárványcsaládok speciális igényeivel, és megfelelő támogatást kell nyújtani, például a gyermeknevelési kompetenciák fejlesztésével, a közösségi támogatás megerősítésével és a társadalmi szemléletformálással.

A kutatás rávilágít arra is, hogy a szivárványcsaládokban a szülői szerepek rugalmasak, gyakran újradefiniálják a hagyományos szülői mintákat. A gyermeknevelési feladatok megosztása nem nemi szerepek mentén történik, hanem az egyéni preferenciákhoz igazodva, ami lehetővé teszi, hogy a szülők egyenlő arányban vállaljanak részt a gyermeknevelésben.

Az interjúk rámutattak, hogy a szivárványcsaládok szülői szerepeit befolyásolja a környezet elfogadó vagy elutasító hozzáállása. Az elfogadás csökkentheti a stresszt, míg a diszkrimináció megnehezíti a mindennapjaikat. Az intézmények, mint az óvodák, iskolák és egészségügyi ellátók elfogadó magatartása nemcsak a gyermekek fejlődésére, hanem a családok általános jóllétére is hatással van.

A kutatás bizonyítja, hogy a szivárványcsaládok kielégítik gyermekeik érzelmi és szociális igényeit, miközben példát mutatnak a rugalmas szülői szerepekben. Támogatásukhoz nélkülözhetetlen az előítéletek csökkentése, a jogi keretek fejlesztése és a szakemberek képzése.

LUKACSICS VIKTÓRIA
lukacsicsviktoria@gmail.com
Kommunikáció és médiatudomány
MA, 3. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Legéndy Kristóf
egyetemi adjunktus, KRE BTK

Kihívás feloldva: a gamifikáció szerepe a Z generációs munkavállalók motiválásában

Kulcsszavak: gamifikáció; Z generáció; képzési terv; munkavállalói lojalitás

Az utóbbi években egyre gyakrabban felmerülő probléma a munkahelyeken megjelenő fluktuáció, ami elsősorban a Z generáció tagjainak köszönhető. A korábbi nemzedékekkel ellentétben nem töltik egész életüket egyetlen munkahelyen. Épp ellenkezőleg: amennyiben szükségleteiket nem elégítik ki megfelelően és hiányosságokat tapasztalnak, könnyen váltanak egy jobb állás lehetőség reményében. Mindkét fél nehézségekbe ütközik ezáltal: a fiataloknak folyamatosan új munkát kell keresniük és új környezetbe kell beilleszkedniük, míg a cégek nagy költséggel és a szervezetet jól ismerő szakemberek hiányával küszködnek.

A Z generáció tagjai digitális korban szocializálódtak, így a videójátékok és azok hatásai a korábbi időkhöz képest megváltoztatták az élettel kapcsolatos elvárásaikat. Az innováció, a szórakozás, a rugalmasság és a folyamatos visszajelzés teljesen alapvető lett náluk. Ezek alapján jól látható, hogy a Z generáció hatalmas változásokat hoz magával. Ezeket a hullámokat vagy meglovagolják, vagy belefulladnak az elavult rendszerek szerint működő vállalatok.
Az újfajta igények kielégítésére megjelenő és külföldön egyre népszerűbbé váló módszer a gamifikáció. Számos területen alkalmazzák a játékosítást, ami az unalmasabb folyamatokat élvezetesebbé teszi. Az oktatás és marketing mellett a vállalatok belső kommunikációjában is egyre gyakrabban használt eszköz. A jelenlegi kutatás célja ennek feltárása volt és megtudni, hogy a gamifikáció által a Z generációsók munkahelyi lojalitása növelhető-e.

A kutatást követően fény derült arra, hogy az elköteleződés ennél a nemzedéknél társadalmi probléma, aminek megoldására a gamifikáció limitált rendszere nem jelent megoldást. A munka jellegéből vagy a közösség és vezetők személyéből adódó problémák megoldására nem hivatott. Ezzel ellentétben közösségépítésre, a visszajelzések kialakítására és a fejlődés támogatására alkalmas. Az elhivatottság és szorgalom hiánya a belső motiváció segítségével képes enyhíteni ezt a problémát. Egy szórakoztató, közösségépítést kiemelkedően támogató, személyre szabható és fejlődésnek keretet adó gamifikációs rendszer képes segíteni a munkavállalói lojalitás növelésén.

LUX BENJÁMIN
luxbeni007@gmail.com
Politikatudomány
MA, 2. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Zeöld Zsombor
doktorandusz, BCE TK

Lengyelország és Magyarország Ukrajnapolitikájának összehasonlító elemzése az orosz–ukrán háború vonatkozásában

Kulcsszavak: Lengyelország; Magyarország; orosz-ukrán háború; összehasonlítás

Az orosz-ukrán háború különböző hatásait sokféle aspektusokból vizsgálják kutatások tucatjai. Arról azonban így is kevés szó esik, hogy a fegyveres konfliktusban közvetlenül nem érintett országok közötti kapcsolatok hogyan alakultak az orosz invázió kezdete óta. Kutatásom középpontjában a történelmileg egymással jó kapcsolatot ápoló Lengyelország és Magyarország áll, mivel e viszony 2022 óta – a Kijevvel és Moszkvával kapcsolatos eltérő érdekek és attitűdök végett – erőteljes romlásnak indult. Fontos kiemelnem, hogy dolgozatomban nem a lengyel-magyar kapcsolatok alakulását elemzem, sokkal inkább arra a kérdésre keresem a választ, hogy milyen tényezők eredményezték azt, hogy a két – földrajzilag és kulturálisan egymáshoz közel álló – ország ennyire eltérően viszonyul a Kelet–Európában dúló háborúhoz. Ennek vizsgálatára négy általam kijelölt dimenzió – a földrajz és történelem; a rendszerváltás utáni politika; a társadalom attitűdjei; valamint a biztonság – szemüvegén keresztül vetem össze a lengyel, illetve magyar álláspontot – a háborúban résztvevő országok – Ukrajna, illetve Oroszország vonatkozásában. A kutatás eredményeit tekintve elmondható, hogy mindkét ország esetén az Oroszországhoz fűződő viszony nagyobb hatással van az Ukrajna-politika alakulására, mint az Ukrajnához fűződő viszony. Ami a Varsó és Budapest közötti legfőbb eltérést okozza, az az, hogy a két ország háborúval kapcsolatos felfogásában ellentétes dimenziók dominálnak. Míg Lengyelország esetén a történelmi múlt eseményei, illetve a katonai biztonság, addig Magyarország esetén a rendszerváltás utáni politika történései, valamint az energiabiztonság a meghatározó szempontok. Az ebből származó szilárd álláspontok fényében kijelenthető, hogy a Kelet–Európában dúló fegyveres konfliktus vonatkozásában nem várható a két ország között közeledés.

MAGYAR KATA
magyar486@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 7. félév

Pécsi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezetők:
Dr. habil Barcsi Tamás
egyetemi docens, PTE ÁJK
Dudás Attiláné Dr. Korinek Beáta Zsófia PhD
egyetemi adjunktus, PTE ÁJK

Gyerekcipőben – Gondolatok a gyermekvédelmi rendszer aktuális állapotáról a gyermekbántalmazás tükrében

Kulcsszavak: gyermekvédelem; gyermekbántalmazás; szociális munka

Dolgozatomban a sajnálatos módon mai napig aktuális gyermekbántalmazás témáját, valamint a gyermekvédelmi rendszerrel való kapcsolódását vizsgálom. A munkám célja választ kapni arra, hogy a jelenlegi magyar gyermekvédelmi rendszer működése mennyiben felel meg a nemzetközi elvárásoknak, a jogszabályi háttér mennyire segíti annak hatékony, gyermek legjobb érdekét szolgáló működését, és a felmerülő problémákra milyen eszközök szolgálhatnak megoldásként. A kutatás során a témát jogi és szociológiai szempontból közelítettem meg, a rendelkezésre álló szakirodalom bemutatása mellett hangsúlyt fektettem a gyakorlati oldal megközelítésére is a rendszer egyes szegmenseiben dolgozó szakemberekkel készített interjúk segítségével. A problémák összetettségére tekintettel a bántalmazás megelőzése és a gyermekvédelem diszfunkcionális működésének megszüntetése nem csupán egyetlen szektor feladata, többszintű együttműködést kíván, és a gyermekvédelemre szakosodott intézményeken túl valamennyi, gyermekekkel kapcsolatba kerülő szerv, mint az egészségügy, oktatás és hitközségek egységes összefogására lenne szükség. Nem a jogszabályi szigor, hanem a gyermekvédelmi rendszer egészét érintő reform, a hatékonyság biztosítása, minőségi személyi és tárgyi feltételek megteremtése és a társadalmi szintű összefogás az, amire a rendszernek – és végső soron a gyermekeknek szüksége van. Figyelemmel arra, hogy a gyermekvédelem az utóbbi időben a közérdeklődés és közbeszéd középpontjába került, bízom benne, hogy ennek hatására valódi, rendszerszintű megoldások fognak születni, amelyek segíthetnek megelőzni a bántalmazási eseteket és biztosítják a gyermekvédelem megfelelő, gyermekek legjobb érdekét szolgáló működését. A gyermekek jelentik a jövő közösségeinek alapjait. Védelmük és egészséges fejlődésük biztosítása mindannyiunk kötelessége.

MARLA LILIAN HEUSINKVELD
m.heusinkveld@ostfalia.de
Industrial Engineering
BSc, 1. félév

EDUTUS Egyetem

Témavezető:
Dr. Peredy Zoltán Sándor
mestertanár, EDUTUS

The Little Heart Hospital Solutions in Germany

Kulcsszavak: innovation; holistic; motorsport; education; healing

Little Hearts Hospital Solutions: A Holistic Approach to Healthcare

At Little Hearts Hospital Solutions, we are dedicated to revolutionizing healthcare with a holistic approach that prioritizes the well-being of patients and their families. Rooted in compassion, innovation, and excellence, we provide comprehensive healthcare solutions designed to nurture the mind, body, and spirit.

Our services span a wide range of needs, from state-of-the-art medical equipment to integrative care programs that incorporate wellness, nutrition, and mental health support. By seamlessly combining traditional medical expertise with holistic therapies, we empower healthcare facilities to deliver personalized, patient-centered care.

Driven by a team of experts, Little Hearts Hospital Solutions is committed to creating environments where healing and recovery thrive. Together, we envision a future where every patient experiences dignity, comfort, and comprehensive care in their journey to health.

Core Values: Compassion, Innovation, Excellence, Integrity, and Patient-Centric Care.

Choose Little Hearts Hospital Solutions – because every heart matters.

MÁRTON RICHÁRD
rikard2910@gmail.com
Politikatudomány
MA, 1. félév

Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Petrovszki-Oláh László
egyetemi tanársegéd, SZTE ÁJK

Magyarország köztársasági elnöke a politikai térben – Kockázatok és felelősség

Kulcsszavak: államfői magatartás; válságszerepek; elnöki felelősség

Politikatudományi kutatásaim már több ízben foglalkoztak a köztársasági elnök hatalmának megismerésével, az elnöki hatalom korlátjainak azonosításával és az államfőt érintő politikaelméleti összefüggések feltérképezésével az úgynevezett politikatudományi háromszög valamennyi dimenziójára tekintettel. Korábbi munkáim során egyértelművé vált, hogy a „polity" (politikai intézményrendszer) és a „policy" (közpolitikai folyamatok) szempontjából is releváns kérdések mentén vizsgálható a köztársasági elnöki intézmény, ugyanakkor hipotézisem szerint a „politics" (a politika konfliktusos világa) terében is értelmezhető a magyar államfő aktivitása, a háromszög e dimenziójában az elnök lehetőségei, szerepvállalásának kockázatai még feldolgozatlanok a politikatudományi irodalomban.

Kutatásom tágabb célja tehát a fentiekhez igazodva, hogy új szempontok mentén haladva folytassam a köztársasági elnöki tevékenység, az államfői politika megismerését, emellett a kutatás szűkebb célkitűzése, hogy konkrét fogalmi hálót állítson fel a mindenkori köztársasági elnök politikai szerepvállalásának elemzésére.

Dolgozatom első felében az államfő hatalmi lehetőségeit befolyásoló tényezőket mutatom be, így az (1) objektív tényezőket: a hatalommegosztás elve, az adott állam kormányzati berendezkedése vagy éppen az államfő hatáskörei. És a (2) szubjektív kereteket, amelyekben az elnök sajátos politikai arculata kiteljesedhet: az elnök szerepfelfogása, viszonyrendszere a politikai élet más szereplőivel és az elit felfogása az államfői tisztségről.

A kutatás létrejöttét a 2024. év eleji „kegyelmi botrány" katalizálta, ami összefüggésben a magyar köztársasági elnök alkotmányos szerepével lehetővé teszi a tematikus elemzést: a válságelméleti megközelítést, ebből pedig kiolvasható az elnöki magatartással kapcsolatos ellenszenv jelentősége. Tanulmányom második fele így – az elméleti bevezetőben felvázolt elemzési szempontokat figyelembe véve az 1989 óta hivatalba lépett köztársasági elnökök megosztó cselekvési mintázataira koncentrál.

Az elemzés igazolta az alaphipotézist: a magyar államfő kétségkívül a politika konfliktusos világának aktora, ugyanakkor cselekvési mintázatainak kiválasztásáért felelősséggel tartozik, ám a tudomány nem rendelkezik megfelelő fogalommal a speciális elnöki felelősség körülírására. Az elnök magatartása hatással van önmagára, az alkotmányos intézményrendszerre, sőt negatív politikai attitűdöket is felébreszthet a társadalomban.

MÁRTONFFY MARCELL MIKLÓS
marcello.martonffy@gmail.com
Filozófia
MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Szalai Miklós
tudományos főmunkatárs, Magyar Tudományos Akadémia

Alvin Plantinga episztemológiai koncepciója

Kulcsszavak: vallás; episztemológia; racionalitás

A kortárs vallásfilozófiai diskurzusnak – a természetes teológia újjáéledése mellett – lényeges részét képezi az Alvin Plantinga által kidolgozott „református episztemológia". Ebben Plantinga egy olyan episztemológiai modell kidolgozására tesz kísérletet, amelyben az Isten létébe vetett hit racionális lehet akkor is, ha nincsenek olyan érvek, amelyek elegendő mértékben igazolják Isten létét. A református episztemológia a fideizmus teológiai hagyományának örököse, és nagy mértékben épít olyan filozófiatörténeti fejleményekre, mint a pozitivizmus meggyengülése és a klasszikus fundácionalizmussal szemben felmerült kritikák. Plantinga nem keres univerzális kritériumokat egy nézet igazolására, hanem olyan, relativista jellegű episztemológiához jut el, amelyben egy tágabb világnézet – például a teizmus és a kereszténység – igazolása olyan módon történik, hogy kiindulópontként feltételezi e nézet igazságát. Jelen dolgozat célja a református episztemológia bemutatása és értékelése, kitérve annak filozófiai kontextusára és a vele szemben megfogalmazott legfontosabb ellenvetésekre.

MÁTÉ ZSÓFIA
mathezso0713@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 5. félév

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Kar

Témavezető:
Dr. Kecskés Petra
egyetemi docens, SZE AK

„Török földgáz" vagy „görög földgáz"? – A ciprusi energia helye és szerepe a Kelet-Mediterráneumban és a török-görög konfliktusban

Kulcsszavak: energiakonfliktus; földgázkitermelés; Ciprus; török befolyás; görög befolyás

Napjainkban az energiaforrások jelentik egy ország számára a legnagyobb politikai előnyt, amellyel egy ország rendelkezhet. Általánosságban megállapítható, hogy a nemzetközi kapcsolatokat, azon belül is a nemzetközi konfliktusokat politikai, gazdasági, geostratégiai, valamint energetikai előnyeik mozgatják, ezek alapján versenyeznek egymással. Ciprust, a Földközi-tenger harmadik legnagyobb szigetét a török-görög konfliktus miatti feszültségek, valamint az energetikai felfedezések mozgatják. Immár 12 éve, hogy felfedezték Ciprus területén az első tengeri földgázmezőt, az Aphroditét, kitermelése azonban azóta is várat magára, annak ellenére, hogy gázexport-potenciálja bőséges lenne. 2018 és 2022 között számos jelentős energetikai felfedezés csak tovább erősíti azt a tényt, hogy a szigetországban rendkívüli potenciál húzódik, nemzetközi szerepe felértékelődni látszik.

A Ciprus körüli energetikai felfedezések, majd azok kitermelésén politikai gátak húzódnak, amelyet az ország megosztottságából adódó török-görög konfliktus mozgat. A török-görög ellentétek ütközése nem újkeletű dolog, hiszen a ciprusi rendezés kérdése 1974 óta várat magára, összetettsége miatt napjainkban is aktuális, geopolitikai szempontból fontos konfliktus.

Leíró jellegű, szakirodalmi forrásra épülő dolgozatom elsődleges célja feltérképezni, hogy a ciprusi földgázfeltárásokra milyen hatással van az ország bel- és külpolitikáját, valamint népességét sújtó török-görög konfliktus, és hogy a ciprusi földgáznak ebben a formában milyen jelentősége van a régió országainak energiapolitikájában. Fontos kutatási kérdés, hogy a ciprusi rendezést milyen mértékben fogja hátráltatni a jövőben a földgáz kitermelési jogaiért harcoló török és görög ciprióta fél, valamint, hogy ebben a helyzetben Ciprus milyen formában lesz képes a jövőben értékesíteni energiakészleteit. Ciprus, mint önálló állam egységes alapot biztosít egy konfliktus övezte energiapolitikai elemzés elvégzésére, amelyhez nem csak regionális, hanem globális érdekek is (például az Európai Unió törekvései) fűződnek.

MÁTÓ ZSOMBOR
matozsomborr@gmail.com
Hebraisztika MA
MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Buzási Gábor
egyetemi adjunktus, ELTE BTK

Bonaventura hatása Joseph Ratzinger bibliai hermeneutikájára

Kulcsszavak: Bonaventura; Ratzinger; hermeneutika; Biblia

A dolgozat célja Joseph Ratzinger bibliai hermeneutikájának bemutatása, különös tekintettel Bonaventura hatására. Két fő kérdés kerül tárgyalásra: miként építette be a 20. századi Ratzinger a 13. századi Bonaventura kinyilatkoztatás-értelmezését és történelemszemléletét saját teológiájába, illetve ezek az elképzelések milyen mértékben érvényesültek pápai megnyilatkozásaiban.

Ratzinger 1959-es habilitációs iratában foglalkozott behatóan először Bonaventura munkásságával. A skolasztikus teológus hatása ettől kezdve végigkísérte egész életpályáját. A dolgozat bemutatja e pálya fő korszakait a választott Ratzinger-szövegeken keresztül, megvizsgálja a teológus hallgató, a zsinati tanácsadó, a Hittani Kongregáció prefektusa és a pápa bibliai hermeneutika témájú műveit is.

Ratzinger Bonaventura-értelmezése szerint a kinyilatkoztatás több, mint a Szentírás szövege. A kinyilatkoztatás teljessége Krisztus átfogó, egyszerre emberi és isteni lénye, és csak ezt belátva juthatunk el a Szentírás pontos és valódi megértéséhez. Ratzinger ezt a megközelítést fejti ki krisztológiai hermeneutikájában, amelyben hangsúlyozza, hogy a Szentírás ezen értelmezésének legteljesebb kontextusát az egyház hitében megőrzött élő hagyomány adja.

Módszertanát tekintve a dolgozat a releváns szakirodalomra és forrásszövegek elemzésére épül, elsősorban Ratzinger műveire. A kutatás rámutat arra, hogy Ratzinger hermeneutikájában Bonaventura gondolatai meghatározó szerepet játszottak, különösen a Szentírás és a kinyilatkoztatás fent vázolt viszonyának és e viszony történetiségének kérdésében.

A dolgozat újszerűsége elsősorban abban rejlik, hogy Bonaventura Ratzingerre gyakorolt hatását a bibliai hermeneutika területére összpontosítva vizsgálja, magyar nyelven elsőként.

MÁTYÁS EMŐKE IBOLYA
matyas.emoke.ibolya@gmail.com
Református teológia
BA, 5. félév

Protestáns Teológiai Intézet

Témavezető:
Kató Szabolcs Ferencz
adjunktus, RO KPTI

Láthatatlan szálak. A Bír 4–5 irodalomtörténeti vizsgálata

Kulcsszavak: Bírák könyve; Debóra; Hácór; szövegtörténet; párhuzamos szövegek

Az Ószövetség egy izgalmas jelenségével találkozhatunk a Bír 4–5-ben. Mindkét fejezet Izráel egy kánaáni városállam, Hácor általi elnyomását dolgozza fel Debóra prófétanő vezetésének idején. A fejezetek a szereplők és a leírt alapesemény tekintetében nem mutatnak szembetűnő eltéréseket, azonban a műnem és némely cselekményelem esetében jelentős különbséget figyelhetünk meg. Bár nem ismeretlen a párhuzamos szövegek jelensége, mégis kiemelkedik a Bír 4–5, hiszen nemcsak prózai, de lírai megfogalmazásban is feldolgozásra kerül Izráel írásba foglalt történetének ezen epizódja. A dolgozat a két szöveg egymáshoz fűződő irodalmi viszonyát tárgyalja.

A dolgozatban első lépésként a szóban forgó fejezetek tartalmi vonatkozásait ismertetjük, körvonalazva a közös anyagot, elkülönítve a fejezetek saját anyagát, majd az egymásnak ellentmondó részekkel foglalkozunk. Ezt követően a dolgozat a szakirodalomban fellelhető, három nagyobb egységbe csoportosítható elméleteket tárgyalja, melyek a következők: 1. a két szöveg hátterében egymástól független hagyományok állnak; 2. az ötödik fejezetben található Debóra énekén alapszik a később keletkező prózai elbeszélés; 3. a két fejezetet egyetlen szerző munkájának kell tekinteni. A dolgozat kitüntetett figyelemmel illeti a csatára hívás kérdését, a csatajelenetet, illetve a Sisera megölésével kapcsolatos részleteket, mert ezek tekinthetők az elméletek sarokköveinek, és ezek esetében számottevő, néhol ellentmondásként is értékelhető eltérésekkel is találkozunk. Az utolsó fejezet kritikai módon értékeli a bemutatott elméleteket, így végül azok eredményeinek felhasználásával a legvalószínűbb modell mellett foglal állást.

MÁTYÁS ZOÉ
matyaszoe11@gmail.com
Nemzetközi igazgatás
BA, 6. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Hárs András
adjunktus, NKE ÁNTK

Horvátország és az ICTY közötti kölcsönhatás a háborús bűncselekmények tekintetében

Kulcsszavak: Horvátország; hágai Nemzetközi Törvényszék; Nemzetközi Büntetőjog; háborús bűncselekmény

Ez a kutatás a hágai Nemzetközi Törvényszék (ICTY) Horvátországra gyakorolt sokrétű befolyását elemzi a háborús bűncselekményekkel kapcsolatban, olyan területekre összpontosítva, mint a politikai hajlandóság, jogi akadályok, nemzetközi együttműködés és a bíróság hosszútávú eredményei. Horvátország esete a háborús bűnösök, bíróság elé állításában az 1991-es balkáni konfliktus után mélyreható ismereteket ad arról, hogy milyen kihívásokkal és problémákkal kellett szembenéznie a Nemzetközi Törvényszéknek és a volt jugoszláv országoknak együttműködésük időszakában. Kutatási kérdéseim a következők: Milyen mértékben vonta felelősségre Horvátország saját háborús bűnöseit? Milyen mértékben működött együtt Horvátország a Törvényszékkel? Hogyan változtatta meg a Törvényszék Horvátország képességét és hajlandóságát a háborús bűnösök felelősségre vonásában? Olyan, területekre összpontosítva, mint az elszámoltathatóság, a kihívások, a politikai hajlandóság, a jogi akadályok, a nemzetközi együttműködés, a nyilvánosság megközelítése és a Törvényszék öröksége. A jogi mechanizmusok, a hazai és nemzetközi együttműködések, a hazai bíróságok változásai és a társadalmi attitűdök alakulásának elemzésével ez a tanulmány átfogó képet nyújt arról, hogy az ICTY hogyan járult hozzá az igazságszolgáltatáshoz, a megbékéléshez és a háborús bűncselekmények hatékony büntetőeljárás alá vonásához Horvátországban. Ezen túlmenően a megállapítások hangsúlyozzák a nemzetközi büntetőtörvényszék jelentőségét az atrocitások kezelésében és az elszámoltathatóság előmozdításában a nemzetközi jog keretein belül. Ebben a tanulmányban másodlagos kvalitatív adatok, publikált tanulmányok és nemzetközi megállapodások elemzése, kombinálva a terület saját kvalitatív kutatásával, megbízható alapot biztosított az elemzéshez. Illetve, ehhez a kutatás alatt elkészített, két, a témában átható ismeretekkel rendelkező személlyel készült interjút használtam fel. Ez a tanulmány rávilágít arra, hogy Horvátország sem politikai, sem társadalmi szinten nem állt készen saját háborús bűnösei bíróság elé állítására, összpontosítva az akadályokra, a nem teljesített kötelezettségekre és nemzetközi nyomásgyakorlás szükségességére. Horvátország a legtöbbször csak külső nyomás hatására működött együtt a Törvényszékkel ezzel akadályozva annak munkáját. Ez a dolgozat alátámasztja, hogy a tárgyalásokhoz szükséges megfelelő politikai és társadalmi hajlandóság Horvátország esetében hiányzott a Törvényszék munkája alatt.

MÁTYUS ANITA-GABRIELLA
matyus.anita@student.ms.sapientia.ro
Kommunikáció és közkapcsolatok
BSc, 6. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Marosvásárhelyi Kar

Témavezető:
Dr. Vajda András
egyetemi docens, RO EMTE MVK

Hátrányos helyzetű szülők mobil- és internethasználata

Kulcsszavak: mediatizáció; mobiltelefon; internet; Facebook; hátrányos helyzetűek

Dolgozatomban a vidéki környezetből érkező hátrányos helyzetű szülők mobil- és internethasználatát fogom vizsgálni, azt, hogy az alanyok milyen élethelyzetekben, milyen gyakorisággal és milyen funkcióval használják a moblitelefont, az internetet, illetve bizonyos közösségi média oldalakat. A dolgozat a kommunikációs helyzeteknek és a médiumokhoz kapcsolódó cselekvéseknek, a médiatechnológiák elsajátításának a mindennapokban (a családban és az iskolában) betöltött szerepének empirikus vizsgálatára fókuszál, a mindennapi élet és a technológia, illetve a médiumrendszerek közötti összefüggéseit próbálja feltárni.

Azért esett a választásom erre a szociokulturális csoportra, mert meglátásom szerint ők azok, akiknek, miközben korlátozott anyagi lehetőségük van ezeknek a technológiáknak a megvásárlására és nehézségeket okoz a médiatechnológia elsajátítása, egyre gyakrabban kényszerülnek arra, hogy használják azt, azaz rávilágít arra, hogy a média és a technológia miként hálózza be a különböző csoportok életvilágát és változtatja meg a szocializáció és a mindennapi élet teljes feltételrendszerét. A kutatás a magyarfülpösi Szórványkollégiumba járó diákok szüleinek média- és technológiahasználati gyakorlatára irányul, az adatgyűjtést a kollégium diákjainak és szüleiknek a közreműködésével végeztem. Módszertani szempontból az interjút használtam.

MESZLÉNYI ISTVÁN
isti.mesz5@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Unger Anna
egyetemi docens, ELTE TÁTK

A demokratikus önvédelem észak-macedón modellje: ügyvivő kormánnyal a demokratikus visszacsúszás ellen

Kulcsszavak: Nikola Gruevszki; militáns demokrácia; Európai Unió; parlamenti választások; Przino Egyezmény

Dolgozatomban azt a hipotézist járom körbe, hogy az Észak-macedóniai Köztársaságban 2015 óta beiktatott ügyvivő kormányok kimutatható hatást gyakoroltak a jogállamiságra és a demokratikus berendezkedés helyreállítására, ezen keresztül az ország európai uniós (EU) integrációjára is. Hipotézisem igazolásához vagy cáfolásához megvizsgáltam az ügyvivő kormányok szakirodalmát, amelyből kiderült, hogy az ügyvivő kormányok segítik orvosolni, de önmagukban nem adnak megoldást a demokráciát érintő kihívásokra. Az ügyvivő kormányok szoros kapcsolatban állnak a parlamenti választásokkal, ezért a választási igazgatási szerveket (EMB) és a választási megfigyeléssel is foglalkozó EBESZ jelentéseit is elemeztem. Ezekből kiderült, hogy az idő előrehaladtával nagyobb mértékben teljesült a szabad és tisztességes választások EU által támasztott feltétele, ami az ügyvivő kormányoknak és az EMB-knek is köszönhető. A Gruevszki-rendszer idején, 2006–2016 között megvalósult autokratizációt demokráciaelméleti fogalmakkal törekedtem leírni. Az erre adott válaszreakciót a demokratikus önvédelem egy fajtája, a militáns demokrácia irányából közelítettem meg. A militáns demokrácia a demokrácia fejlett önvédelmi képességeire utal. Az ügyvivő kormányok is a demokratikus önvédelem fejlesztéséről szólnak. A dolgozatomnak mindenekelőtt a Nyugat-Balkánon, azon belül az Észak-Macedóniában folytatott nagy- és középhatalmi versengés ad relevanciát a nemzetközi kapcsolatok diszciplínájában. Terjedelmi korlátok miatt csak az EU szerepével foglalkoztam mélyrehatóbban. Észak-Macedónia az EU-ba igyekszik, a csatlakozási tárgyalások azonban megrekedtek a Gruevszki-rendszer egy évtizedében. A 2011 és 2024 közötti időszakban kiadott EU és EBESZ országjelentések közül a 2016-os festette a legnegatívabb képet az országról a választások, a demokrácia, valamint a jogállamiság szempontjából. Az azóta eltelt szűk egy évtized a mérsékelt tempójú haladásról, a stabilizációról és a NATO-ba csatlakozásról szólt Észak-Macedónia számára. Az uniós integráció terén Gruevszki távozása és a kötelező ügyvivő kormányok (észak-macedón modell) kevésnek bizonyultak ahhoz, hogy áttörést érjenek el. A hipotézisem ennek ellenére nem tekinthető megcáfoltnak, ugyanis számos Észak-Macedónián kívüli tényező (bővítési fáradtság, bolgár vétó) hátráltatja a csatlakozási folyamatot, amelyben 2016 óta kisebb előrelépések történtek.

MIRA AL ARIDI
mirararidi@gmail.com
Health Policy, Planning and Financing
MSc, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Rencz Fanni
egyetemi docens, BCE KSZI

A Comprehensive Study on Medication Affordability and Availability Amidst Economic Challenges in Mount Lebanon Governorate

Kulcsszavak: Mount Lebanon; healthcare accessibility; medication availability; economic crisis; public health impact

Due to the economic crisis, the COVID-19 pandemic, and the port explosion in Beirut, Lebanon has been plagued by a multidimensional crisis that has affected numerous facets of the country's healthcare system. However, limited studies have examined the effects of the crisis on the accessibility and affordability of healthcare services and medications, specifically in the Mount Lebanon governorate, the most populous governorate in Lebanon comprising both urban and rural regions. Therefore, this study aims to highlight the impact of the economic crisis on healthcare services and medication availability and affordability among different socio-demographic groups in Mount Lebanon.

The study employed a cross-sectional design and was conducted from January 1 to February 19. An online survey was conducted to collect data on the sociodemographic characteristics, healthcare-related experiences, and medicine-related experiences of 125 residents of Mount Lebanon. The survey employed a set of suggested questions established by the OECD along with other questions which were developed by the researcher. Descriptive statistics and chi-square tests between socio-demographic subgroups were conducted using SPSS version 29.

Among participants who have experienced medical issues in the past 12 months, 26.5% reported not visiting a healthcare provider due to travel difficulties, 42.2% reported the same problem but due to cost considerations and 45.1% reported that they have skipped a medical test, treatment or follow up due to its cost. In fact, the highest percentages of inaccessibility to healthcare were found among females, elderly, individuals with no or low levels of education, individuals of average to low income groups, and people suffering from chronic diseases or poor health status. Moreover, 58.4% of respondents reported experiencing problems getting their prescribed medicine at the pharmacy, such as it not being available or out of stock. However, no significant differences were found between subgroups concerning medication unavailability. Last but not least, 57.5% of patients have voluntarily requested a cheaper replacement for their prescribed medication at the pharmacy due to cost considerations.

The economic crisis has adversely affected healthcare services and medication availability and affordability in Mount Lebanon, leading to adverse health outcomes. This calls for urgent health policy interventions to mitigate the impact of the economic crisis on public health.

MO YANBIN
mo.yanbin@stud.uni-nke.hu
Nemzetközi igazgatás
BA, 2. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. P. Szabó Sándor
Tanszékvezető, egyetemi docens, NKE ÁNTK

Klíma vonatkozású kínai befektetések Magyarországon

Kulcsszavak: kínai FDI Magyarországon; zöldmezős beruházások

Dolgozatom a magyarországi kínai zöldmezős beruházásokra koncentrál. Az elmúlt években egyre több kínai befektető érkezett Magyarországra, nagy befektetési volumenekkel. A befektetések jelentős része az akkumulátorgyártás és az elektromos járműgyártás területére összpontosult. Dolgozatomban kiemelten foglalkozom azzal a kérdéssel, hogy miért éppen Magyarországot választották a kínai befektetők a nagy összegű befektetéseknek célországának. A dolgozat társadalomtudományi kérdéskörökre fókuszál, ezen belül elsősorban a közgazdaságtan és a nemzetközi kapcsolatok egyes – egymással átfedő – területeit érinti.

Dolgozatom bevezető szakaszában felállítok egy hipotézist, mely szerint a kínai beruházások nagymértékű beáramlása nem választható el Kína gazdaságának gyors felemelkedésétől, valamint Kína és Magyarország gazdasági nyitottságot eredményező, egymáshoz jól illeszkedő gazdaságpolitikájától. Ezért mindenekelőtt előkészítő kutatást végeztem Kína gazdasági fejlődéséről, Magyarország keleti nyitás stratégiájáról, a kínai „Egy övezet, egy út" kezdeményezésről, illetve a zöldmezős beruházásokról a globális gazdaságban. Ezt követően tanulmányoztam több magyarországi kínai zöldmezős beruházást, a kínai beruházások okait, folyamatait, illetve a kínai beruházásokkal kapcsolatos társadalmi reakciókat.

Mivel ez egy jelen idejű folyamat, számos kérdéskörrel kapcsolatban egyelőre csak korlátozott mennyiségű szakirodalom áll rendelkezésre, de a kérdéskör elemzése céljából számos híradást, cikket, folyóiratot stb. tanulmányoztam át.

Az információk összegyűjtése és elemzése után kapott konklúzióim alátámasztották a kiindulási hipotéziseimet: a kínai zöldmezős beruházások ugrásszerű növekedése szorosan összefügg a kínai gazdaság fejlődésével, a két ország közötti kapcsolatok pozitív alakulásával, az „Egy övezet, egy út" kezdeményezés és a keleti nyitás stratégia szinergiáival, valamint a globális környezetvédelmi politika egyre fontosabbá válásával.

MOLNÁR ANNA
molnaranna0201@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 6. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:
Dr. Papp Melinda
egyetemi adjunktus, SZTE BTK
Dr. Dunai Tamás
egyetemi adjunktus, SZTE BTK

Pszichoedukációs tartalmak a közösségi médiában

Kulcsszavak: közösségi média; mentális egészség; pszichoedukáció; kommentelői attitűdök; TikTok

Kutatásomban a közösségi médiában megjelenő pszichoedukációs tartalmak közönségre gyakorolt hatásait vizsgálom, különös tekintettel a TikTok platformra. Kutatásom fő kérdései, hogy az említett tartalmak miként járulhatnak hozzá a mentális egészség támogatásához, és miként befolyásolják a felhasználók önismeretét, valamint a mentális problémák társadalmi megítélését. A vizsgálat során Magyarország mentális egészségügyi állapotát és az ellátórendszer helyzetét egyaránt feltérképeztem a pszichoedukációs tartalmak befogadásának társadalmi kontextusának megértéséért. Kiemelt figyelmet fordítottam a legnépszerűbb magyar pszichológus tartalomgyártók tevékenységének elemzésére, valamint a videóik kommentszekciójában megjelenő attitűdökre.

Dolgozatomban kevert módszertant alkalmaztam, amely kvalitatív és kvantitatív adatgyűjtési eszközöket egyaránt magában foglal. A kérdőíves felmérés a pszichológiai témájú tartalmak fogyasztására, azok hatásaira és a válaszadók mentális állapotára irányult. Emellett félig strukturált interjúkat készítettem pszichológus tartalomgyártókkal, amik által betekintést kaptam interjúalanyaim tartalomgyártási stratégiába és a szakmai hitelességük megőrzésének kihívásaiba. A kommentelemzés során négy fő attitűdcsoportot azonosítottam, amelyek a kíváncsiak, a visszajelzők, az érintettségi spektrumon elhelyezkedők és a „tudósok" kategóriáit alkotják.

Eredményeim rámutatnak arra, hogy a pszichoedukációs tartalmak jelentős szerepet játszhatnak a mentális egészséggel kapcsolatos ismeretek terjesztésében, a társadalmi stigmatizáció csökkentésében és az önismeret fejlesztésében. Ugyanakkor egyértelművé vált, hogy ezek a tartalmak nem helyettesíthetik a professzionális segítséget, mivel elsősorban edukációs és szórakoztató célokat szolgálnak. A kutatás továbbá rávilágított a hiteles szakmai jelenlét fontosságára a közösségi médiában, valamint arra, hogy az ilyen típusú tartalmak továbbfejlesztése és a digitális platformok hatékonyabb felhasználása új lehetőségeket nyithat a mentális egészség támogatásában.

MOLNÁR FLÓRA
molnarflora2626@gmail.com
Szociálpedagógia
BA, 7. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Ludányi Ágnes
professor emerita, EKKE GTK

Felnőttek összehasonlító vizsgálata, akik családban vagy gyermekotthonban nőttek fel

Kulcsszavak: család; gyermekotthon

A dolgozat azt vizsgálja, hogy milyen hasonlóságok vagy különbségek vannak a hagyományos családban, és gyermekotthonban élő gyermekek nevelése között. Összehasonlítja a nevelési módszereket, illetve a tanulmányi eredményeket. Arra keres választ, hogy mely területeken mutatkoznak meg deficitek, ha nem a saját családjában nevelkedik egy gyermek. Magyarországon mintegy 4325 gyermek él gyermekotthonban egy 2022-es adat szerint.

Az is cél volt, hogy differenciáltabb képet kapjak arról, hogy a gyermekotthoni nevelés mennyire befolyásolja az ott nevelkedők jövőjét, jövőképét, és hogy ezek a gyermekek mennyire indulnak hátrányból, menyire lesz az ott töltött idő hatással a további életükre.

Magyarországon, ahogyan más országokban is jelenség, hogy nem minden család alkalmas valamilyen oknál fogva arra, hogy a gyermeke nevelését megoldja. Ezért ezek a családok sem gazdasági, sem szocializációs funkciójukat nem tudják betölteni. Irodalmi adatok bizonyítják, hogy családtól távol, nevelőotthonokban, intézményekben nevelkedve bizonyos deficitek jellemzik azokat a gyerekeket, akik ebben nevelődnek. Ezek a deficitek jól definiálhatók, de kevesebb elemzés van arról, hogy maga a nevelési stílus hogyan, miképpen hat a kétféle szocializációs közegben.

Kozéki Béla-féle modell alapján az 54 db interjúkérdéssel történt az adatgyűjtés, saját fejlesztésű kérdőívvel.

A vizsgálatból nyert adatok hozzájárulhatnak a szociálpedagógusok tevékenységének bővítéséhez, akár a gyermekvédelmi alapellátásban dolgoznak, akár a szakellátásban, hiszen egy adott klienskör jellemzőit ismerhetik meg jobban.

MOLNÁR ODETT
m.odett0216@gmail.com
Földrajz-történelem szakos tanár
Osztatlan, 9. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dávid Nóra
egyetemi adjunktus, SZTE BTK

Női prófétizmus az ókorban: Debóra alakja a Bírák könyvében

Kulcsszavak: Biblia; Bírák könyve; Debóra; feminizmus

A 20. század második felében kibontakozó feminista mozgalmak következtében a Biblia exegézisén és hermeneutikáján belül is új irányzatok jelentek meg. A női jogokért folytatott harc a Szentírás vizsgálatára is hatással volt, hiszen egyre több kutató kezdett el foglalkozni az írások olyasféle vizsgálatával, amelynek tárgya a keresztény civilizáció alapját jelentő könyv mondanivalója a nemek közötti hierarchiát, illetve a nemekhez társított attribútumokat illetően.

Dolgozatomban az Ószövetségbe tartozó Bírák könyvének 4. és 5. fejezeteiben szereplő Debóra alakját vizsgálom. Mindkét fejezet a királyság előtti Izrael küzdelmét meséli el a kánaánita Sisera serege ellen, azonban különböző módon. Az írásokban Debóra prófétanőként és bíraként is meg van nevezve. Az előbbi pozíció azért különleges, mert a Szentírás ritkán ruház fel nőket prófétai szerepkörrel, az utóbbi tisztség pedig egyenesen egyedülállóvá teszi Debórát, hiszen ő az egyetlen nő a bírák sorában.

A dolgozat első felében röviden érintem a Biblia kanonizációnak folyamatát, majd elhelyezem a Bírák könyvének helyét a Szentíráson belül. Ezt követően a 4. és 5. fejezet különbségeit és sajátosságait igyekszem bemutatni, illetve ismertetem a két szöveg eltérő ábrázolási módját Debórára vonatkozóan. Mindezt annak a kulturális-vallási kontextusnak a részletezésével folytatom, ami hozzájárulhatott ahhoz, hogy Debóra az utókor számára kitűnjön a Biblia világából. Végül pedig röviden érintem egyrészt az évszázadok során átalakuló és formálódó Debóra-képet, másrészt pedig a feminista Biblia-kritika 20. század végén megjelenő hermeneutika-irányzatokról teszek említést.

MOLNÁR RÉKA
molnarreka555@gmail.com
Szociológia
BA, 3. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Erát Dávid
egyetemi adjunktus, PTE BTK

A szülők válásának hatása az egyén párkapcsolati minőségére és stabilitására

Kulcsszavak: párkapcsolat; válás; minőség; stabilitás

A párkapcsolatok minőségének és milyenségének egyéni és társadalmi jelentősége is van, az életminőség és a társadalmi helyzet egyik fontos tényezője. Az 1950 után jelentkező normaváltozásoknak köszönhetően a házasságkötések száma csökkenni, a válások száma nőni kezdett. Ezen változások hatással vannak a gyermekvállalásra és a gyermekek felnevelésére is. A párkapcsolatok minőségének és stabilitásának vizsgálata ezen tényezők miatt is fontos, így tanulmányomban a szülők válásának hatását vizsgáltam az egyén párkapcsolatára. Több korábbi kutatás eredménye is azt mutatta, hogy az elvált szülőkkel rendelkezők párkapcsolati minősége és stabilitása gyengébb, kutatásom célja az volt, hogy ezt az állítást megerősítsem vagy cáfoljam és az ezt okozó tényezőket bemutassam. Eredményem alapján a szülők válása csak a párkapcsolat stabilitásával (legyen az tényleges válás vagy a válás gondolata) van összefüggésben, míg a párkapcsolat minőségére nincs semmilyen hatással.

MORENO MÁRK
mmoreno@ibs-b.hu
Nemzetközi tanulmányok
BSc, 5. félév

Nemzetközi Üzleti Főiskola

Témavezető:
dr. Barta-Rigó Márta
főiskolai docens, NÜF

A bevándorlás és a szélsőjobboldali pártok felemelkedésének párhuzama Németországban és Európában

Kulcsszavak: bevándorlás; szélsőjobboldal; Németország; politikai eltolódás; Alternatíva Németországért

Hipotézis, relevancia: Feltételezem, hogy a bevándorlás által kiváltott társadalmi és gazdasági feszültségek hozzájárulnak a szélsőjobboldali pártok népszerűségéhez Európában. Ennek vizsgálata kulcsfontosságú a politikai trendek megértése érdekében, mivel ezek hatással lehetnek Európa politikai jövőjére.

Kutatásmódszertan: A kutatás interdiszciplináris megközelítést alkalmazott, amely politikai, szociológiai és gazdasági elemzéseket integrált. Politikai nyilatkozatokat, interjúkat, statisztikai vizsgálatokat és esettanulmányokat használtam, különösen a 2015-ös menekültválság politikai reakcióinak és a jelenlegi közvélemény kapcsán.

Szakirodalom, elméleti háttér: A szakirodalom szerint a bevándorlás gazdasági előnyei ellenére a társadalmi félelmek erősítik a szélsőjobboldali pártok narratíváit, ami politikai polarizációhoz vezet. A bevándorlás gazdasági motivációinak megértésére a neoklasszikus gazdaságelmélet és a dualista munkaerőpiac nyújt alapot, míg a populizmus és a szélsőjobboldali ideológiák tanulmányai a politikai stratégiák működését tekintik át.

A kutatás főbb részei és konklúzió: A dolgozat elemzi a bevándorlás hatását Németország gazdaságára és társadalmára, az AfD retorikáját, valamint a jövőbeli hatásait az országra és Európára. Megállapítható, hogy a politikai eltolódás főként a bevándorlási politikákra és a félelmek retorikájára alapul. A kutatás eredményeként elmondható, hogy a bevándorlás által kiváltott társadalmi és gazdasági feszültségek jelentősen hozzájárulnak a szélsőjobboldali pártok megerősödéséhez és a politikai eltolódáshoz Európában.

MÓROTZ RÉKA REBEKA
morotzrekarebeka@gmail.com
Teológus-lelkész
Osztatlan, 10. félév

Evangélikus Hittudományi Egyetem

Témavezető:
Dr. Varga Gyöngyi
egyetemi docens, EHE

„Nincs ép hely testemen” betegség-tapasztalatok a Zsoltárokban

Kulcsszavak: betegségtapasztalatok; Zsoltárok könyve; pszichoszomatikus értelmezés; társadalmi reakció

A dolgozat a betegségtapasztalatokat vizsgálja a Zsoltárok könyvében, ezen belül nagyobb hangsúllyal a 38. és 41. zsoltárban, kiemelve a testi és lelki szenvedés bibliai ábrázolását. A kutatás fő célja, hogy feltárja, hogyan is mutatják be az ószövetségi szövegek a bűn és a betegség összefüggéseit, az erre való társadalmi és vallási reakciókat, valamit az összefüggést testi és lelki jóllét között. A módszertan az exegetikai elemzésen alapul, amely során részletesen vizsgálom a betegségek leírásait, a bűnbánatot és a gyógyulás iránti könyörgéseket. A szövegeket a dolgozatban igyekeztem bibliai kontextusba helyezni, és így vizsgálni az ezzel kapcsolatos akkori vallási gyakorlatokat és az ókori zsidó társadalom normáit.

A 38. zsoltár egy beteg ember fájdalmas panaszát mutatja be, aki bűnei következményeként testi és lelki szenvedést él át, és könyörög Isten kegyelméért. Ezzel szemben a 41. zsoltár már egy gyógyulás utáni perspektívából szólal meg, hálaadást és tanúságtételt nyújtva. A dolgozatban összehasonlítom a két szöveg szerkezetét, érzelmi hangulatát és teológiai üzenetét, kiemelve a közösség reakcióinak jelentőségét a betegségek kontextusában. A kutatás rávilágít arra, hogy a betegségek megélése nem csak egy egyéni szenvedés, hanem egy a közösséggel és Istennel való kapcsolat változása.

Az eredmények megerősítik, hogy a betegségek ábrázolása az ószövetségi szövegekben nem csupán biológiai vagy orvosi értelemben vett leírás, hanem az emberi létezés mélyebb rétegeit érintő, egzisztenciális kérdések megfogalmazása is. Úgy gondolom a dolgozat a mai olvasó számára is releváns tanulságokat kínál, hiszen a betegségekkel kapcsolatos vallási és társadalmi dilemmák időtlenek. A kutatás során alkalmazott szövegösszehasonlítás és teológiai reflexió új megvilágításba helyezi az ószövetségi betegségnarratívák spirituális üzenetét.

A dolgozatban saját hozzájárulásként kiemelném az Ószövetségben megjelenő betegségek pszichoszomatikus értelmezésének mélyebb vizsgálatát. Emellett bemutatásra kerül az is, hogy a betegségélmény az ószövetségi szövegekben a spirituális növekedés eszköze is, amely révén a zsoltárosok mélyebb kapcsolatot alakítanak ki Istennel. Ez a megközelítés segítheti annak megértését, hogy a zsoltárokban ábrázolt tapasztalatok miként szolgálhatnak példaként a mai ember számára is.

MÜLLER ÁGNES
mulleragnes1@gmail.com
Kommunikáció és Közkapcsolatok
BA, 3. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:
dr. Keszeg Anna
adjunktus, RO BBTE

A transzmediális univerzumok terjeszkedése. A Star Trek franchise és Picard című sorozatának viszonya

Kulcsszavak: transzmédia; franchise; Star Trek; világépítés; spin-off

A Star Trek franchise a sci-fi műfaj egyik legjelentősebb univerzumává nőtte ki magát 57 éves története során 11 sorozattal, 13 filmmel és még sok más tartalommal. A kiterjedt múlt ellenére viszont továbbra is érdekes kérdés, hogy egy új sorozat miként bővítheti a franchise-t. Egy közel 20 éves kihagyás után a Picard című spin-off sorozat volt az első, ami a fiktív világ jövőjét kezdte el kidolgozni, nagymértékben továbbfejlesztve ugyanakkor a régi tartalmak szereplőit, történetszálait és világépítési elemeit. Ez a tanulmány a franchise kiterjesztésének lehetőségeit kívánja feltárni annak elemzésével, hogy egy új mű hogyan építhet a korábbi tartalmakra. A Star Trek és a Picard sorozat esetében médiaszöveg-elemző megközelítést alkalmazva azt vizsgálom, hogy egy új spin-off hogyan értelmezheti újra a franchise világának felépítését, a jelenlegi kontextushoz igazítva, új elemekkel bővítve, ugyanakkor a meglévő tartalmat is elmélyítve. Az elemzés során feltárom, hogy a franchise-ok hogyan fejlődhetnek az idők során, valamint hogyan lehet egy karakter-centrikus spin-off révén újraértelmezni és elmélyíteni azt.

MÜLLER ÁGNES
mulleragnes1@gmail.com
Kommunikáció és Közkapcsolatok
BA, 5. félév

Babeș-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:
dr. Keszeg Anna
egyetemi adjunktus, RO BBTE

The structure and impact of the East European Comic Con

Kulcsszavak: fandom; fan gatherings; East European Comic Con; performativity; participation

Fans of different media content come together in communities known as fandoms, where they exchange information and express their passion for their favourite franchises. Despite the proliferation of online communication, live events remain central to these groups. Fan gatherings, from large-scale events to smaller regional meetings, provide an opportunity to interact and immerse themselves in the universes they love. But the size of the event has a big impact on the kind of invitees they can attract, the franchises that bring products or exhibitions to them, and thus the extent to which attendees can experience their fanhood. East European Comic Con, held annually in Romania, serves as a key point of contact for Eastern European fandoms and stands out as one of the largest events in the region. In my paper, I will analyse the social media platforms and website of the event to determine how it is structured, how it provides opportunities for performativity and participation for visitors, and its impact as a regional fan convention. Drawing on Henry Jenkins's criteria for analysing the San Diego Comic-Con event in 2012, I will explore the edition of East European Comic Con held on 1–3 September 2023, to answer the question: how can attendees experience their fanhood at this regional event? The aim of the paper is to shed light on the role of regional fan conventions for fan communities and the overall mark of such events on Eastern European fandoms.

NADERI ANNA
naderianna5@gmail.com
Kulturális antropológia
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Papp Richárd
egyetemi docens, ELTE TÁTK

Defining the Bahá'í Community of Városmajor: The Role and Relevance of Collaborative Mapping Workshops

Kulcsszavak: Bahá'í Faith; community; borders; collaboration; mapping

The goal of this study is to provide insight into how the emerging Városmajor neighbourhood of the Bahá'í Community of Hungary defines itself and its borders within the already existing communities and infrastructures of the area. The research employed collaborative mapping workshops, which allowed to assess this broad topic through the questions of: How do the members of the community imagine their environment? Where do they see the borders of the neighbourhood? What are the most emblematic places and reference points in the area? How similar are these visions? How do physical borders create symbolic ones?

The collaborative mapping workshop which was attended by Bahá'í community members, consisted of two occasions and included both individual mental mapping and collective mapping exercises. This methodology was not only particularly suitable for assessing the research questions, but it also provided an opportunity for making the research dynamics more reciprocal by fostering collaboration and creating a map that can be useful for all participants, not just for the researcher.

As the results of the research, the workshops not only revealed where the community members imagine the geographical borders of the neighbourhood, and which are the most emblematic places for them but through analysing the maps and the discussions a criteria for what is required to be recognized as a community member could also be derived, indicating the symbolic boundaries of the community. That is, the research showed that to be seen as a community member of the Bahá'í Városmajor neighbourhood, one has to live within the imagined borders of the area and be part of the community-building process. At the same time, those who do not fit these criteria, are completely invisible.

Altogether this study provides insights into how the community of this Bahá'í neighbourhood interprets not just its physical but also its symbolic borders, which not only suggests the importance of this study but also highlights the relevance and the adequacy of collaborative mapping workshops.

NAGY BOGLÁRKA
nagybogi793@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Müllner András
egyetemi docens, ELTE BTK

A Szomszédok fehérsége: A romaként kódolás ambivalenciái egy népszerű magyar szappanopera esetében

Kulcsszavak: fehérség; Kelet-Európa; társadalmi képzelet; Szomszédok

Dolgozatom Vágási Feri, a Szomszédok főszereplőjének roma identitásáról alkotott szóbeszéd jelenségéből kiindulva a magyar, tágabb kontextusban a kelet-európai fehérséghez társított imaginációt vizsgálja. Arra keresi a választ, hogy a közönség miért konstruálta meg Feri cigány identitását annak ellenére, hogy azt – bár a szövegben a roma identitás és a Vágási Ferivel szembeni rasszizmus több ponton artikulált – a sorozatbeli karakter és készítők nem vállalták.

Dolgozatomban szövegelemző módszertan alkalmazásával a Szomszédok társadalomrajzát és magyar nemzeti identitását annak fehér ártatlanságának szemszögéből vizsgálom Gloria Wekker „white innocence" fogalma nyomán. Amellett érvelek, hogy a Szomszédok televíziós diskurzusában a Vágási Feri körüli eltolódott kommunikáció törésvonalról árulkodik a szappanopera és a nézők rasszhoz társított társadalmi képzelete között. Vágási Feri elképzelt roma identitása egy a szappanopera szövegében kimondatlan, passzív, normatív rendszerrel szembenálló nézői olvasat, amely elsősorban nem a roma identitáshoz, hanem a kelet-európai fehérséghez társított imaginációt jellemzi. Az eseten keresztül szemléletesen és átfogóan térképezhető fel a régió rasszizmusára jellemző, állandó viszonyításon alapuló működés.

A kutatásomból levonható egyik fontos következtetés, hogy a Szomszédok ezen fehérséghez társított ártatlansága következtében nem tette próbára a rasszizált társadalmi képzeletet. Egyszerűen negligálta a meglévő imaginációt, ennek következtében a fehér ártatlanság normatív kontúrjait erősítette meg. Végeredményben nem csak a rasszizmust, hanem azzal együtt a roma identitást is a magyar nemzeti identitásának határain kívül helyezte. Konklúzióm, hogy a rasszizált képzelet elmozdítása a karakter roma identitásának vállalásával lehetett volna sikeres: abban az esetben bírtak volna valódi tétttel a történetben a rasszista megnyilvánulások, ha az nem egy marginalizált, a Szomszédok társadalmától távol álló identitással szemben történik. További következtetésem, hogy az „etnicitás" fogalom keretrendszerén belül nem volna lebontható az eltolódott kommunikáció ilyen esete, ahhoz szükséges a kelet-európai kontextusban egzotikus és terhelt „rassz" (angolul: "race") fogalomhoz tartozó elméleti- és fogalomrendszer.

NAGY EMESE NOÉMI
nagyemese082@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 3. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Jancsó András
egyetemi tanársegéd, PPKE BTK

Roger Scruton ökológiai gondolkodása a magyar kormány környezetpolitikájában

Kulcsszavak: zöld filozófia; környezetvédelem; konzervativizmus; környezeti szakpolitika

Dolgozatom témája Roger Scruton magyarul 2018-ban megjelent Zöld filozófia: Hogyan gondolkozzunk felelősen a bolygónkról című könyve alapján a Scruton által felvázolt konzervatív zöld filozófia alappillérjeinek áttekintése. Kitérek a konzervativizmus és környezetvédelem közti kapcsolatra, és jellemzem a zöld mozgalmakat is. Emellett, célom bemutatni a környezetvédelmi etika megközelítéseit, melyek elengedhetetlenek a környezetvédelmi harcban, és szakpolitikák kidolgozásában.

Dolgozatomban arra keresem a választ, hogy a scrutoni zöld filozófia gondolata mennyiben jelenik meg a közpolitikai stratégiában. Észrevehetőek ugyanis Scruton gondolatai a magyar kormány ideológiai alapvetései között, ezáltal e feltevés nyomán arra keresem a választ, hogy ha Scruton gondolatai ilyen mélyen visszaköszönek a kormány állásfoglalásában, akkor vajon ez a mintakövetés valólában megfigyelhető-e e kommunikációs fordulatokon túl, a kormány szakpolitikai gondolkodásában.

A dolgozatomban magyar kormány 2021–2026-ig tartó környezetvédelmi szakpolitikájára fókuszálok, kitekintve a 2015–2020-ig tartó környezetvédelmi programra, melyekhez a kormány Nemzeti Környezetvédelmi Programját vettem alapul. Emellett, vizsgálom a scrutoni alapelvek visszaköszönését más kelet-és közép-európai országokban, és a dolgozatomban értékelem a magyar környezeti szakpolitika megvalósulásának sikerességét is.

NAGY EMŐKE
emokenagy04@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 3. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Jog- és Államtudományi Kar

WISZNOVSZKY TAMÁS
wisznovszkytamas15@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezetők:
Jancsó András
egyetemi tanársegéd, PPKE BTK
Dr. Nagypál Szabolcs
egyetemi adjunktus, ELTE ÁJK

Egyház és állam kapcsolata a múltban és a modern szekuláris vallások korában

Kulcsszavak: egyház; állam; szekuláris vallás

Dolgozatunkban egy olyan kérdéssel foglalkozunk, amelynek különlegessége abban rejlik, hogy egyszerre foglalkoztatta évezredeken keresztül az államot, az egyházat, a különböző gondolkodókat, hatalmas hatással volt azonban a mindennapi emberek életére is.

Munkánk során azt vizsgáltuk, hogy az egyház és állam kapcsolata hogyan változott és milyen alkotmányos szabályozás alakult ki az elmúlt évszázadok alatt, különösen Magyarország és az Egyesült Államok esetében, ennek milyen okai vannak, minek köszönhetőek a különböző modellek közötti különbségek, valamint az újkorban milyen kihívásokkal szembesül a létrehozott rendszer. A kutatás végső megállapítása és tétele pedig a híres német alkotmánybíró – Ernst-Wolfgang Böckenförde – által megfogalmazott Böckenförde-paradoxon feloldására irányul, amely legfontosabb eredménye kutatásunknak, az elsődleges levéltári anyagok feldolgozásán és összehasonlító elemzésen túl.

A kutatás elsősorban összehasonlító módszertanra és levéltári kutatásra épül az állambölcselet, jogbölcselet és jogtörténet terén. A politikaelméleti, valamint az állam- és jogbölcseleti tudomány részét is képező jogösszehasonlítás és állambölcseleti összehasonlítás alapjául az ún. Zweigert-Kötz összehasonlító módszertant alkalmaztuk.

Dolgozatunkban elsősorban az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország egyházhoz fűződő viszonyát fogjuk feltárni, a kutatás alapvetően négy pilléren nyugszik, amelyek közül az első pillérben a kutatás lefolytatásához szükséges legfontosabb meghatározási kérdéseket válaszoljuk meg.

A második pillér a hazai és nemzetközi szakirodalom, valamint a Columbia University, Yale University és Library of Congress vonatkozó levéltári anyagának felhasználásával egy történeti és jogtörténeti rész, amelyben azt vizsgáljuk, hogy mire adott választ egykoron az egyház és állam szétválasztása, milyen alkotmányos szabályozása alakult ki, és a különbözőségek minek köszönhetőek ugyanazon a civilizáció belül. A levéltári kutatást az egyik szerző egy kutatói ösztöndíj keretében a Yale és Qunnipiac University-n töltött szemeszterében végezte.

A harmadik és negyedik pillérben a történeti, bölcselettörténeti és jogbölcseleti elemzést és kutatást követően eljutunk egy olyan kérdéshez, amelynek feltérképezésével a nemzetközi és hazai szakirodalom is keveset foglalkozott, mégpedig a Böckenförde-paradoxon feloldásához a szekuláris vallások által.

NAGY ESZTER
eszternagy609@gmail.com
Alkalmazott protestáns teológia
MA, 5. félév

Protestáns Teológiai Intézet

Témavezető:
Kiss Jenő
professzor, RO KPTI

Hogy hűséges segítőtársa, gondviselője legyek – Fiatal családok lelkigondozói kisérése, különös tekintettel a gyermek optimális fejlődésére

Kulcsszavak: lelkigondozás; posztmodernitás; házasgondozás; rendszerszemléletű és kontextuális családterápia; optimális utódgondozás

A szociálpszichológusok meghatározása szerint posztmodern korunk az élménytársadalom világa, amelyben az emberek szenvednek a rendezetlenség, a belső lelki erő és a perspektíva hiánya miatt. Emotív kultúránkban az értékek helyett élményeket előtérbe helyező társadalom másfajta igényeket támaszt az egyház és annak házasságmegsegítő szolgálata iránt. Házasságkötés tekintetében megkérdőjeleződik a kapcsolat stabil volta, a gyors és sokszor felszínes megoldásokat kínáló társadalomban csökken a valódi szeretet és a bensőséges kapcsolatok kialakulásának esélye. Az értékek relativizálódásával együtt jár a házasság intézményének gyengülése, aminek következtében egyre több keresztyén házasság fullad kudarcba. A házasságra készülő fiataloknak és a létrejött családoknak segítségre van szükségük a romboló szellemi, érzelmi és erkölcsi társadalmi hatások és az egyre nagyobb személyes és kapcsolati kihívások közepette. Tükröződik-e kellőképpen ez a felismerés a lelkipásztorok és az egyház szolgálatában?

A fiatal házasok körében végzett, jegyesbeszélgetések ismertségét felmérő 2023-as kutatásom eredményei alapján jelen dolgozatban arra keresem a választ, hogy miként válhat segítségforrássá a lelkipásztor a házasságok gondozásában. Hogyan lehet jelen a lelkigondozói kompetenciákkal rendelkező lelkipásztor a házasságra készülő párok és megalakult családok életében? A lelkipásztorok hozzáállása, magatartása, szakmai felkészültsége, valamint az elérhetősége alapja a preventív lelkigondozói kísérésnek. Hisszük azt, hogy a lelkipásztor a kazuális szolgálatot előkészítő házassági beszélgetés során megalapozhatja későbbi lelkigondozói hitelességét, és a kialakított bizalmi és segítő kapcsolat a házasságkötés megáldása után is folytatódhat.

Kutatásomban négy hipotézist igazolok. A jegyesbeszélgetésről alkotott vélemény, a jegyesbeszélgetések során taglalt témák, a lelkipásztori hajlandóság, hozzáértés és felkészültség, valamint a posztmodern kor házasságmegsegítésére gyakorolt hatásának feltérképezéséhez segítségül hívom az empirikus kutatás módszereit. Ezt egy önbevallásos kérdőív és a felmérés során kapott eredmények korrelációs statisztikai feldolgozása által teszem.

NAGY ESZTER
eszternagy609@gmail.com
Alkalmazott protestáns teológia
MA, 1. félév

Protestáns Teológiai Intézet

Témavezető:
Dr. Kiss Jenő
professzor, RO KPTI

„Holtomiglan vagy holtáiglan”? – A jegyesbeszélgetés, mint házasságkötésre való felkészítés gyakorlatának ismerete keresztyén fiatal házasok körében

Kulcsszavak: lelkigondozás; fiatalok preventív kisérése; kazuáliák; jegyesbeszélgetés; házasságkötés

A relacionális etika szerint a másik emberrel való találkozás és kapcsolat meghatározza a létezésünket: általa formálódunk, az ember a „te” által lesz „énné”. A házasság ideális esetben egy életre szóló kapcsolat, amelyben a házastársak keresik az egymás iránti valódi és hosszantartó szeretet, a bensőségesség, az egymás melletti és általi növekedés lehetőségeit.

Meggyőződésünk, hogy a kazuáliák nagy jelentőséggel bírnak, mert a családi életciklusváltásokhoz kapcsolódva elmélyítik a kapcsolatokat. Erre nagy szükség van a gyors és sokszor felszínes megoldásokat kínáló társadalomban, amely, mint „elidegenítő struktúra” csökkenti a valódi szeretet és a bensőséges kapcsolatok kialakulásának esélyét. Az értékek relativizálódásával együtt jár a házasság intézményének gyengülése, aminek következtében egyre több keresztyén házasság fullad kudarcba. A házasságra készülő fiataloknak segítségre van szükségük a romboló szellemi, érzelmi és erkölcsi társadalmi hatások és az egyre nagyobb személyes és kapcsolati kihívások közepette. Ez a felismerés nem tükröződik kellőképpen az egyház, a lelkipásztor szolgálatában. Emiatt egyre sürgetőbb a házasság- és családgondozás, ezen belül pedig a jegyesbeszélgetések, mint a házasságkötésre való felkészítés gyakorlatának a meghonosítása.

Az „áldás tere”, különösen a házasságkötés megáldásakor, az az irgalmas ölelés, ahol az áldó Isten szövetséges közösségre lép az emberrel. A „Holtomiglan vagy holtáiglan”? – A jegyesbeszélgetés, mint házasságkötésre való felkészítés gyakorlatának ismerete keresztyén fiatal házasok körében című dolgozatban többek között arra keressük a választ, hogy a jegyesbeszélgetés gyakorlata milyen mértékben ismert a fiatal házasok körében. A jegyesbeszélgetésre úgy tekintünk, mint a lelkipásztor kazuális szolgálatának szakszerű, preventív és lelkigondozói jellegű feladatára. Ennek formálásához tudnunk kell, hogy milyen képzetek élnek a fiatalokban a jegyesbeszélgetéssel kapcsolatban. Hogyan segíthet a lelkipásztor a házasságkötésre készülő fiataloknak a jegyesbeszélgetések által? Melyek azok a releváns témák, amelyek a jegyesbeszélgetés részét kellene képezzék?

Feltételezésünk szerint a jegyesbeszélgetések ismertsége összefüggésben áll a házasságkötés évével, valamint a házastársak életkorával is. Ennek feltérképezéséhez az empirikus kutatás módszereit is segítségül hívjuk, önbevallásos kérdőívek és azok eredményeinek korrelációs statisztikai feldolgozása által.

NAGY KRISZTIÁN ALEX
nagyk430@gmail.com
Társadalmi viselkedéselemzés
MA, 3. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Tóth Gergely
egyetemi docens, KRE BTK

Isten igéjén túl? Istentiszteleteken elhangzó magyar nyelvű prédikációk tartalmi elemzése

Kulcsszavak: prédikáció; közpolitika; textusválasztás; topikmodell; szótáralapú elemzés

Tanulmányunk során a hazai bevett egyházak közül a katolikus, református, evangélikus, baptista és metodista egyházak istentiszteleteken elhangzó prédikációit vettük górcső alá, részletesebben kitérve a tartalmi elemzés esetében a közpolitikai fogalmak használatára. A legutóbbi, 2022-es népszámlálásra látható a „nem vallásos" lakosság drasztikus növekedése, illetve az ezen személyek egyházzal és politikával kapcsolatos kritikai attitűdje. A prédikációk felépítésében hatalmas szerepet játszik a gyakorlatiasság, ami reflektál a gyülekezet aktuális problémáira, így válva „életszerűvé", ezáltal felmerül, hogy az olyan problémákra, mint a Covid-19, gender-kérdés, vagy az oktatás témájában miként nyilvánulnak meg. Ehhez a Nemzeti Audiovizuális Archívum felvételeit használtuk, amelynek segítségével a közmédiában 2016. május 22 és 2024. október 20 között megjelenő, feliratozott istentiszteleteket (összesen 121 darab) vizsgáltuk. A minta ezáltal nem tekinthető reprezentatívnak, tehát mélyre menő, általános következtetéseket nem vonhatunk le, azonban a problémakör és a későbbi kutatási irányzatokhoz egy megfelelő alapot nyújthat. A legfontosabb megállapítások közé tartozik azonban, hogy természetesen a teológiai témák dominálnak a prédikációk során, amelyet a topikmodell-elemzés is igazol, azonban a közpolitikai fogalmak detektálását és vizsgálatát a szótáralapú elemzés tette lehetővé. A közpolitikai kifejezések esetében megállapítható, hogy a felekezetek között eltérés figyelhető meg a szószéken történő használatukban, a kisebb taglétszámú egyházakhoz képest (evangélikus, baptista, metodista) szignifikánsan magasabb arányban használnak ilyen kifejezéseket a református prédikátorok a mintán belül, azonban az ünnep közeledtével csökkenő tendenciát láthatunk ennél a felekezetnél. Ezt azonban meghatározza az is, hogy a közpolitikai kifejezések közé olyan, eredendően bibliai kifejezéseket is beválogattunk, amellyel a „burkolt utalásokat" akartuk feltárni, azonban kevés olyan valós kontextus merült fel, amelyek valóban közpolitikai témára utaltak. Ehhez pedig a textusválasztás kötöttsége is hozzájárul, amelyek a felekezetek esetében is változnak és eredményezhetik az ünnepek esetében az olyan szavak gyakori használatát, mint a király, vagy nép, amelyek ugyancsak a szótáralapú elemzés részét képezték.

NAGY KRISZTIÁN ALEX
nagyk430@gmail.com
Szociológia
BA, 8. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Rosta Gergely
egyetemi docens, PPKE BTK

Új vallási mozgalmak és történelmi egyházak összehasonlítása vallási dimenziók mentén

Kulcsszavak: új vallási mozgalmak; történelmi egyházak; vallási dimenziók; vallásgyakorlat; tipológia

Tanulmányunk során a hazai történelmi egyházakat (Magyar Katolikus Egyház, Magyarországi Református Egyház, Magyarországi Evangélikus Egyház), valamint a keresztény gyökerű új vallási mozgalmakat (Magyarországi Jehova Tanúi Egyház, Hit Gyülekezete, Magyar Pünkösdi Egyház, Magyarországi Baptista Egyház) vettük górcső alá. Habár utóbbi egyházak hívei rendkívül alacsony arányban vannak jelen a magyar társadalomban a korábbi népszámlálások alapján, azonban számuk drasztikusan növekedett a 2001-es adatokhoz képest. A tanulmány sorra veszi a különböző tipizálási lehetőségeket, melyek közül a definiálás nehézsége miatt a Barker által felállított hét ismertetőjegyet alkalmazzuk, amely, habár az új vallási mozgalmak kezdeti stádiumára vonatkozik, jelen helyzetükben is igaznak tekinthetjük. Ennek az igazolására a Századvég 2017-es nagy mintás adatfelvételét használtuk, amely CATI adatfelvétel reprezentatívnak tekinthető a nemek, életkori csoportok, befejezett iskolai végzettség, régió és vármegye változók szerint. A másodelemzés során megfigyelhető, hogy éles határvonalak rajzolódnak ki az általunk új vallási mozgalmakként definiált entitások, valamint a történelmi egyházak esetében: utóbbi csoport egyértelműen heterogénebb vallási képről és megélésről beszélhetünk, míg az NRM-mozgalmak egyértelműen homogénebb képet mutatnak. Ebből a képből is kiemelkednek a Jehova Tanúi mind a saját vallási dogmákkal való azonosulással, mind a tanításokra való törekvésben. A vallási pluralizmus és szekularizáció jelensége is egyértelműen jellemzőbb a történelmi egyházak híveire, amihez hozzájárul a személyes vallási önmeghatározás sokszínűsége és a különböző vallási tényezőkben való hit sokszínűsége is.

NAGY MÁRTON
nagymarton000@gmail.com
Nemzetközi gazdálkodás
BSc, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Gazdaságtudományi Kar

Témavezető:
Golovics József
egyetemi adjunktus, BCE KTI

Szavazunk, ha esik, ha fúj? – Az időjárás hatása a választási részvételre Magyarországon

Kulcsszavak: országgyűlési választások; választási részvétel; időjárás; racionális választói modell

A választások előtti esélylatolgatásokban nemegyszer szerephez jut az időjárás lehetséges szerepe a választási részvételi arányok alakításában. Jelen dolgozat ezen hétköznapi megfigyelést vizsgálja a racionális választói modell elméleti keretei között. A dolgozat arra a kérdésre keresi a választ, hogy a magyarországi országgyűlési választásokon 2014 és 2022 között volt-e hatása a települések szintjén az egyes időjárási tényezőknek a választási részvételi arányokra. A dolgozat egy paneladatbázis felépítése, majd azon fixhatás regressziós modellek kiszámítása által arra a következtetésre jut, hogy mind a napi átlaghőmérséklet, mind a napi csapadékmennyiség változásai szignifikáns, robusztus hatással vannak a választási részvételi arányokra. A hőmérséklet tekintetében negatív négyzetes hatás feltételezhető, míg a csapadékmennyiség egymilliméternyi növekedése várhatóan egytized százalékpontos csökkenést eredményez az adott település választási részvételi arányaiban. A dolgozat a szélerősség és a felhőzet esetében nem tár fel kellően robusztus és elméleti oldalról alátámasztott összefüggéseket. Az eredmények új, Magyarország esetében eddig nem vizsgált szempontok szerint világítják meg a választói viselkedést. Habár az eredmények – a nemzetközi példákkal többnyire összhangban – igazolják, hogy az időjárási tényezők hatással vannak a választók viselkedésére, ugyanakkor arra is rámutatnak, hogy ezen hatások mértéke közel sem elegendő ahhoz, hogy a választások eredményeit érdemben befolyásolják. Az eredmények továbbá bizonyítékot szolgáltatnak a racionális választói viselkedés elméleti megközelítésének empirikus alátámasztásához.

NAGY NORBERT
nagynorbert99@yahoo.com
Alkalmazott protestáns lelkipásztori teológia
MA, 1. félév

Protestáns Teológiai Intézet

Témavezető:
Dr. Czire Szabolcs
docens, RO KPTI

„Adj számot a sáfárságodról!" – A hamis sáfár példázatának Klyne Snodgrass tézisei nyomán kibontakozó új értelmezése

Kulcsszavak: sáfár; példázat; exegézis; hermeneutika; Snodgrass

A hamis sáfár történetét Jézus egyik legrejtélyesebb példázataként tartják számon. A kétezer éves értelmezéstörténet után a kiemelkedően nehéz példázatot a 20. századi modern példázatkutatás megpróbálta új értelmezésekkel szóra bírni.

Dolgozatom első részében egy általános bevezetést közlök a jézusi példázatokról. A második részben bemutatom a hamis sáfár példázatának értelmezéstörténetét, majd Ruben Zimmermann példázatértelmezési módszertana alapján kritikailag megvizsgálom Klyne Snodgrass téziseit, aki új jelentést társított a példázathoz. Ezt követően a példázat saját értelmezését nyelvi exegézis, a bibliakritika módszereinek alkalmazásával fogalmazom meg.

Az új értelmezés alapján a hamis sáfárnak szegezett kérdés az egyházat és a ma emberét is egzisztenciájában szólítja meg, és azt mondja: „Adj számot a sáfárságodról!"

NAGY PÉTER
nagy-peter@partium.ro
Szociológia
BA, 4. félév

Partiumi Keresztény Egyetem

Témavezető:
Dr. Székedi Levente
egyetemi adjunktus, RO PKE

Románia népesség- és demográfiai története 1860–2023

Kulcsszavak: népesség; születés; halálozás; házasság; válás

Románia népesség- és demográfiai történetét mutatom be 1860–2023 között, ahol szekundér adatokat használtam és az adatok nagyrésze a Román Statisztikai Hivatal, az Eurostat és az Egyesült Nemzetek Szövetségétől származnak. Az eredmények azt mutatják, hogy a rendszerváltás óta Románia népessége 23 millióról 19 millióra csökkent. Az országban a születések száma alulmarad a halálozásokéhoz képest, ami negatív természetes szaporulatot eredményez pld: 2000–2023 között a születések száma elérte a 4.964.004 főt, a halálozások száma 6.322.318 személy volt így a természetes szaporulat -1.358.314 főt eredményezett. A népességcsökkenés fő okai a negatív természetes szaporulat és az elvándorlás.

NAGY PÉTER
nagy-peter@partium.ro
Szociológia
BA, 4. félév

Partiumi Keresztény Egyetem

VARGA LILLA ZSUZSANNA
varga-lilla@partium.ro
Szociológia
BA, 4. félév

Partiumi Keresztény Egyetem

Témavezető:
Dr. Székedi Levente
egyetemi adjunktus, RO PKE

A tanulás okozta stressz felmérése a nagyváradi magyar középiskolások körében

Kulcsszavak: stressz; tanulás; elemzés; diákok

Jelen kutatásban 4 nagyváradi magyar tannyelvű osztályokkal rendelkező középiskolában mértük fel, hogy mekkora a tanintézményben megélt stressz mértéke a diákok körében.

Az online kérdőívünkre 2024. január 8–13. között összesen 364 teljes kitöltés érkezett. A lányok esetében a magas (77%), míg a fiúk esetében az alacsony (67,3%) stressz-szint jellemző. Az eredményeket évfolyamokra, szakokra és iskolákra bontva is bemutatjuk. A feleltetés-rögtönzés, a szoros határidők és a vártnál kisebb jegy szerzése a leggyakoribb stresszfaktor.

Megküzdési stratégiaként sokan a zenehallgatás, a videójátékok vagy az imádkozás felé fordulnak, de káros szokások is megjelennek a listán. Végezetül arra tettünk javaslatot, hogy az oktatási rendszer hogyan készítse fel a diákokat a stressz kezelésére.

NAGYOVÁ VIVIEN
vivin.631@gmail.com
Nemzetközi gazdálkodás
BA, 7. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi
Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Grad-Gyenge Anikó
egyetemi docens, BME GTK

Lehetőségek és kockázatok a big data jogi szabályozását illetően

Kulcsszavak: big data; mesterséges intelligencia; adatvédelmi jog; etikusság; versenyjog

A dolgozat központi témája a big data, amely lehetőséget biztosít a hatalmas mennyiségű adathalmazok feldolgozására és elemzésére, valamint a predikciók készítésére. A kutatás célja a big data jogszabályi környezetének megismerése, különösen az adatvédelmi és versenyjogi kérdésekre összpontosítva, az Európai Unión belül. A dolgozat készítése során szekunder kutatást alkalmaztam, mely során tanulmányoztam a téma szempontjából releváns szakirodalmat, megismerve ezzel azokat az alapvető problémákat, amelyek az adatok kezelésével és védelmével kapcsolatosak, és amelyek már a big data megjelenése előtt is jelen voltak, valamint azokat a specifikus problémákat, amelyek a big data térnyerésével váltak fontossá.

Az adatvédelem területén a dolgozat célja részletesen bemutatni az adatokkal kapcsolatos alapvető kihívásokat, mint például az adatkezelés jogszerűségének kérdéseit, az adatbiztonságot, és az egyének személyes adatainak védelmét. A versenyjogi szempontokkal kapcsolatban a dolgozat két fő álláspontot is ismertet: azokat, akik sürgetik a versenyjogi szabályozás mielőbbi kidolgozását, és azokat, akik elutasítják ezt, figyelembe véve az ezzel kapcsolatos érveket. Ezeket a jogi problémákat követően a dolgozat esettanulmány-elemzést végez, melyek olyan fontos nemzetközi eseteket ölelnek fel, amelyek az Egyesült Államokhoz kötődnek, de a digitális világ hatására jelentős következményekkel jártak az európai állampolgárok számára is. A dolgozatban a versenyjogi és adatvédelmi jogi ügyek részletes elemzése is szerepel, figyelembe véve a digitális környezetben bekövetkezett változásokat.

A kutatás eredményeként született dolgozat reményeim szerint átfogó képet ad a big data jogi szabályozásáról, beleértve az Európai Unió és Magyarország jogi környezetét. A dolgozat hangsúlyozza, hogy a jövőbeni szabályozás kialakítása során figyelembe kell venni az egyes problémaköröket, hogy elkerülhetők legyenek a jogszerűtlen adatkezelési és adattovábbítási gyakorlatok. A cél az, hogy olyan jogi keretrendszert alakítsunk ki, amely biztosítja az adatok védelmét, miközben elősegíti a versenyt és a digitális gazdaság fejlődését.

NARDAI ALINA
nardaialina@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 6. félév

Széchenyi István Egyetem
Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Kecskés Gábor
egyetemi docens, SZE DFK

Terítéken a diplomácia, avagy a gasztrodiplomácia mint eszköz a nemzetközi kapcsolatok kialakításához

Kulcsszavak: nemzetközi kapcsolatok; nemzetközi jog; diplomácia; gasztronómia; gasztrodiplomácia

Kutatásom célja, hogy ismertesse a gasztrodiplomácia fogalmát, lehetséges alkalmazási módszereit és jelentőségét a nemzetközi kapcsolatokban, illetve a diplomáciai jogban. Egy folyamatosan fejlődő új lehetőséget kívánok bemutatni, amely a diplomáciai képviselet számára hatékony eszközként szolgálhat az 1961. évi bécsi egyezményben szerepeltetett funkciók gyakorlása során.

Dolgozatomban a gasztrodiplomáciát mint egy, a modern nemzetközi kapcsolatok erősítésére szolgáló erőforrást vizsgáltam. A kutatás a világszerte egyre inkább kibontakozni látszó gasztrodiplomácia fogalmát járja körül, különös figyelmet szentelve annak jogi vetületeire.

Kutatómunkámban arra kívántam fényt deríteni, milyen mértékben vehető igénybe a gasztronómia és annak minden pozitív hozadéka a diplomáciai kapcsolatok kiépítéséhez; mekkora befolyásoló erővel rendelkeznek az ételek és az azokhoz kapcsolható különböző szokások a gyakorlatban.

A gasztrodiplomácia számszerűsítésére jelen állása szerint még nincs mód, azonban potenciális sikereit, illetve kihívásait egy átfogó gondolatkísérlet segítségével szemléltettem. Ennek keretein belül mindenekelőtt meghatároztam a gasztrodiplomáciát mint munkadefiníciót. A fogalmi tisztázásokat követően azt vizsgáltam, miként valósul meg a gasztrodiplomácia a gyakorlatban és azt miként lehetne a diplomáciai képviselet feladatkörei közé illeszteni. Kitértem az esetleges jogi szabályozás lehetőségeire, feltételeire, előnyeire is.

A fentieket összegzendő, kutatásom végére arra a következtetésre jutottam, hogy a gasztrodiplomácia napjainkban egyre jelentősebb szerepkört tudhat magáénak. Mindamellett, hogy az államok imázsát építi, segít az államok közötti kapcsolattartásban egy globalizálódó világban. A gasztronómia által biztosított eszközök tudatos alkalmazása a diplomáciai kapcsolatok kialakításában, erősítésében és a gazdaság fejlesztésében is egyaránt fontos szerepet játszik, ezáltal hatékony diplomáciai stratégiának minősül a nemzetközi jogi célok eléréséhez.

NATRATICS ATTILA
natraticsattila@gmail.com
Politikatudományok
BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Mándi Tibor
egyetemi docens, ELTE ÁJK

A kritikai rasszelmélet bírálata és lehetőségei

Kulcsszavak: kritikai rasszelmélet; Critical Race Theory; USA; feketék; marxizmus

A rasszizmus és a diszkrimináció még a mai napig rendkívül nagy probléma az USA-ban és világszerte. Dolgozatom a kritikai rasszelmélet téziseit vizsgálja, ezeknek kritikáit, valamint, hogy mi az elmélet erőssége, mely alapján annak akadémiai felhasználása hasznos lehet. A dolgozat bemutatja a kritikai rasszelmélet gyökereit, annak alaptéziseit és főbb elveit. Ezen elvek közé tartozik az ellennarratíva, az interszekcionalitás, valamint az anti-esszencializmus. Ennek bemutatása után a dolgozat áttér az elmélet főbb kritikáira. A liberális kritikák között tárgyalja Yascha Mounk „The Identity Trap" című könyvét, a kritikai rasszelmélet liberalizmushoz fűződő viszonyát, az objektivitás és a perspektíva kérdését, a Derrick Bell kialakított rasszi realizmus és érdekkonvergencia elméleteket, valamint az integráció és az univerzalizmus elvének fekete nacionalisták által megfogalmazott kritikáit. Következőleg a kritikai rasszelmélethez kapcsolódó kortárs viták kerülnek bemutatásra. Ezek közé tartozik az elmúlt években feltörő konzervatív kritikák és politikai kampány, a The New York Times „1619 Project" című publikációja és az arra érkezett válaszok, valamint az affirmatív akció pozitív diszkriminációs programja körüli viták. A dolgozat utolsó fejezetében a kritikai rasszelméletet ért marxista kritikák bemutatására kerül sor, valamint a dolgozat a rasszizálás neo-marxista koncepcióján keresztül a két elmélet ötvözésének hasznossága mellett érvel. A konklúzió során a dolgozat arra a következtésre jut, hogy a kritikai rasszelmélet hibái ellenére is egy fontos eszköz, mely a magyar romák helyzetének elemzésére is hasznos lehet, valamint, hogy a rasszizmus problémájának megoldására nagyszintű társadalmi, gazdasági és politikai rendszerváltásra van szükség.

NEMES ANNA ZSÓFIA
nazsofi1@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 11. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Bencsik András
habil. egyetemi docens, ELTE ÁJK

Körkép a budapesti kerületek által nyújtott települési támogatásokról

Kulcsszavak: települési támogatás; budapesti kerületek

2015 óta a helyi önkormányzatok törvényileg kiegészítő szerepet játszanak a segélyezésben. A járási hivatalok által nyújtott ellátások reálérték-csökkenésével azonban a települési támogatások jelentősége a gyakorlatban nő.

Kutatásomban a budapesti kerületek által nyújtott települési támogatásokat vizsgáltam. Egyrészt kvantitatív elemzést végeztem a KSH-n elérhető adatok segítségével: vizsgáltam a költségvetésből a települési támogatásra fordított kiadások nagyságát, az ellátottak arányát a lakosságon belül, az egy főre jutó átlagos ellátási összeget, illetve az ezen értékek közötti kapcsolatot. Mindemellett feldolgoztam a kerületek települési támogatást szabályozó önkormányzati rendeleteit, amikből kiindulva vizsgáltam az általános szabályozási kérdéseket és a legfontosabb települési támogatási formákat (lakhatási támogatás, gyógyszertámogatás, rendkívüli támogatás).

Dolgozatom legfontosabb megállapítása, hogy a budapesti kerületek gyakorlata sem a legalapvetőbb szabályozási kérdésekben, sem az ellátások legfontosabb paramétereiben nem tekinthető egységesnek. Ezek a különbségek a kerületek szimbiózisán alapuló Budapest esetében nem indokolhatóak kizárólag a speciális helyi gazdasági és szociális szükségletekkel, így az eltérések igazságtalan helyzetbe hozzák a különböző kerületek lakosait.

NÉMETH GÁBOR
jeremiassec@gmail.com
Katekéta-lelkipásztori munkatárs
BA, 3. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

Témavezető:
Dr. Lovassy Attila
főiskolai tanár, AVKF

Szolgálatra szentelve. Az állandó diakonátus intézménye és építőkövei

Kulcsszavak: diakónia; szerpap; karitász; papság; közösség

„Pap, de mégsem, és ráadásul nős?" Egyházi közösségekben gyakran előfordul effajta értetlenség, mikor először találkoznak egy állandó diakónus szolgálatán keresztül az állandó diakonátus intézményével. Korunk vívmányának gondolhatnánk, pedig az állandó diakonátus korántsem modern intézmény. Gyökerei a keresztény lét lényegéig hatolnak: Krisztus példáját követve szeretetből szolgálni másokat. Az állandó diakonátus az ősegyházban, az apostolok szándéka szerint alakult meg. Olyan alkalmas, a hitben és az erkölcsös életben példamutató férfiakat választottak ki az ige, az oltár és a szeretet szolgálatára, akik a szolgáló Krisztus alakját jelenítették meg a közösségben. Ehhez a küldetéshez a kézrátétel által szentségi kegyelmet is rendeltek, így már az Egyház első évszázadaiban megszilárdult az a nézet, hogy az állandó diakonátus a papi rend (ordo) része, annak harmadik, legalacsonyabb fokán áll, és feladata, hogy szolgálatával a püspök szolgálatát segítse. Bár az állandó diakonátus ezt követően közel ezer évre eltűnt az Egyház életéből, feledésbe nem merült. A II. Vatikáni Zsinaton, a keresztény nép igényeire reflektálva, alulról induló kezdeményezés hatására felújították, és azóta – ugyan eltérő ütemben – fejlődik az egész világon. Dolgozatomban biblikus és teológiai alapvetés mellett mutatom be az állandó diakonátus kialakulását és történetét, egészen napjainkig.

Célom, hogy az olvasó megérezze és értse: az Egyház számára, akár központi, akár plébániai szinten ajándék egy állandó diakónus szolgálata, aki nem „pap-pótlék", hanem közösségek animátora, a szolgáló szeretet jele. Hogy ezt a megélt szolgálatot még közelebb hozzam, megszólaltatok négy állandó diakónust és egy állandó diakónusjelöltet, akik őszintén vallanak örömeikről és nehézségeikről. Szavaikból kiviláglik, mennyire sokszínűek a feladatok, és hogy az állandó diakonátus ma is fejlődésben lévő intézmény.

NÉMETH LUCA
nemethluca30@gmail.com
Tanító
BA, 5. félév

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Kar

Témavezető:
Dr.Kurucz Anikó
egyetemi adjunktus, SZE AK

Elbeszélt történelem Kisbaboton

Kulcsszavak: oral history; narratív identitás; falusi mikrotörténelem

Dolgozatomban a narratív identitás és az oral history, azaz az elbeszélt történelem, mint tudományág, jelentőségét fejtem ki. Az utóbb említett fontossága a rendszerváltás után ismét világosnak látszik. A történészek állítása szerint az emberek visszaemlékezései, beszámolói éppen annyira lényegesek és nélkülözhetetlenek, mint az írott, rögzített történelmi források, pl. tankönyvek, fényképek. Az oral history interdiszciplináris: módszere a történettudomány, a néprajz, az antropológia, de a pszichológia-pszichoterápia számára is egyaránt fontos. Módszerének segítségével a hivatalos történelem mellett a megélt történelem is kitüntetett szerephez jut. Egyrészt segít megérteni azt, hogy a makrotörténelem világa miként szűrődik át a mikrotörténelmi eseményekbe, illetve azok értelmezésébe; milyen mintázatokat és nyomokat alakít ki a személyes narratívákban, másrészt hogyan konstruálódik meg az identitás az elbeszélt élettörténetekben. Ennek megfelelően a narratív identitás, illetve az önéletrajzi emlékezet "előhívása" éppúgy részét képezi a dolgozatnak, mint egy közösség kulturális és történeti emlékezetének feltérképezése a szóbeli forrásokon keresztül.

Vizsgálatom középpontjában a XX. század történései állnak, különböző elbeszélések által feltárva. Kutatásomat Kisbaboton, a szülőfalumban végeztem, ahol leginkább a családból szólítottam meg idősebb embereket. A velük készült interjúkban kitértem többek között a második világháborúra, az 1956-os forradalomra, a Rákosi- és Kádár-rendszerre, a falusi élet legfőbb sajátosságaira (aratás, különböző falusi szakmák és szokások). A dolgozatban bemutatok több, Kisbabotra jellemző eseményt is: hídrobbantás a második világháború alatt, valamint árvizek. Kutatásom fő célja, hogy bemutassam, hogyan viszonyult a falusi mikrotörténelem a magyarországi makrotörténelemhez, ezzel kimutatva, mekkora hatással voltak a múlt történései a vidéki, kiváltképpen kisbaboti emberek életére.

NÉMETH ZSÓFIA JULIANNA
julcsijulcsi07@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 7. félév

Széchenyi István Egyetem
Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Kecskés Gábor
egyetemi docens, SZE DFK

Globális környezeti kihívások és az amerikai hozzáállás – fókuszban a Willow Project

Kulcsszavak: környezetvédelem; nemzetközi szerződés; USA; Willow Project; éghajlatváltozás

Az első éghajlati világkonferencián, 1972-ben világproblémaként fogalmazták meg az államok az éghajlatváltozást, és megkezdődött a nemzetközi környezetvédelmi összefogás az államok között. Az éghajlatváltozás negatív hatásainak visszafordítása érdekében az államok több nemzetközi környezetvédelmi szerződést is kötöttek. Dolgozatom első felében e szerződéseket mutatom be, az ezekben kitűzött célokat, illetve ratifikálásukkal járó kötelezettségeket.

Erre reflektálva tanulmányom második felében a világ második legnagyobb szén-dioxid kibocsátásával rendelkező ország, az Amerikai Egyesült Államok hozzáállását, céljait vizsgálom a nemzetközi környezetvédelmi kötelezettségekkel összefüggésben. Fókuszban az ún. 'Willow Project', amerikai olajfúrási tervezet áll, melynek minden aspektusa részletesen kifejtésre kerül.

Felmerül a kérdés, hogy miért egy Amerikában lezajló, potenciálisan környezetszennyező tevékenységet választottam a kutatásom témájának idehaza? Nos, úgy gondolom, mivel az USA a második legnagyobb szén-dioxid kibocsátó a Földön, így szerettem volna erre az államra, ennek pedig egy projektjére helyezni a fókuszt. Hiszen, ha a legnagyobb kibocsátó országok pl. Kína vagy az USA nem tartják be a szerződésekből fakadó kötelezettségeiket, akkor nem tudunk elérni jelentős áttörést a környezeti kihívások kezelésében.

Tudományos elemzésem célja, hogy az utolsó sorokhoz érve az olvasó is egy átfogó ismerettel rendelkezzen kutatásom témájáról, így a releváns normatív háttérről, ezáltal megértve a nemzetközi környezetjogi kötelezettségek jelentését, gyakorlati alkalmazását vagy éppen annak hiányát.

NÉNINGER JÁNOS
neninger.jani@gmail.com
Szabad bölcsészet
BA, 3. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Prof. Dr. Boros Gábor
egyetemi tanár, KRE BTK

"... a 21. század éppenséggel az utolsó ember kora."

Kulcsszavak: Spektákulum; Kapitalizmus; Szolga; Fájdalomcsillapítás; Illúzió

A dolgozat központi témája a késői kapitalista társadalom látszatszabadsága és az ebből következő hatása a kapitalizmusnak az egyénre.

A dolgozatban először a kapitalizmus jutalmazásközpontúságát hasonlítottam az azt megelőző történelmi korok és rendszerek brutalitással neveléséhez képest. Megállapítottam, hogy a kapitalizmus ilyen mértékű totalitásához, ami a jelenkorban érzékelhető az vezetett, hogy a fegyelmező társadalmat meghaladta a kapitalizmus rendszere és felváltotta a jutalmazásközpontúság, ami produktívabban tudja nevelni az egyéneket.

A magánéleti szabadságot a kapitalizmus folyamatos propagandája oly mértékben sérti meg ami a spektákulum, hogy az egyénnek szinte nincs is esélye nem fogyasztóvá idomulnia a kapitalizmus totalitásának következtében.

A fogyasztó önmaga zsarnoka, mivel a spektakuláris rendszer azt nevelte bele, hogy életének mércéje a teljesítés. Ebből az önmaga feletti zsarnokságból következik az is, hogy „túlélési aggodalma" lesz, így elveszíti a szemlélődés képességét, és azt, hogy a negativitást át tudja élni, aminek következtében a szenvedélytől elesik.

Hegel szolga és úr rendszerében egy olyan szolgává válik a spektákulum hatása következtében, aki nem képes előre vinni a történelmet, az ezt megelőző történelmi korok szolgáival ellentétben, azért, mert abban az illúzióban tartja a kapitalizmus, hogy ő az úr életvitelét folytatja, miközben csak egy modernkori rabszolga önuralomra képtelen impotenciájában él.

A fogyasztó üres életéből következően fájdalomcsillapításhoz fordul, mivel annak ellenére, hogy a kapitalizmus úgy nevelte, hogy a teljesítés legyen életének a középpontjában és ebből következően elesik az élet misztériumától, az értelmes élet hiányától igenis szenved. A fájdalomcsillapítása a fogyasztót gátolja abban, hogy a szerelem Erósszal átitatott misztikusságát és a művészet rejtélyét megtapasztalja. Erósz elveszítése azt eredményezi, hogy képtelen a másikra kapcsolódni, így embertársait és kultúráját is csak fogyaszthatja. A fogyasztó fájdalomcsillapításának egyik legfontosabb intézménye a terápia, ami a fogyasztó nárcisztikusságát táplálja, mivel nem idegeníti el önmagától, pusztán a saját világát szemléli, és beintegrálja a regnáló világrendbe. A fájdalomcsillapításának következtében pedig végül a fogyasztó átalakul Nietzsche utolsó emberévé, aki már nem is hajlandó a valósággal foglalkozni és abban élni, csupán elnyomja magában érzéseit, és megszűnik embernek lenni.

NGUYEN THANH THUY TRANG
ntttrang120499@gmail.com
Nemzetközi kapcsolatok
MA, 3. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem
Külkereskedelmi Kar

Témavezetők:
Dr. Szilágyi Judit
egyetemi adjunktus, BGE KKK
Dr. Koudela Pál
főiskolai tanár, BGE KKK

China's digital diplomacy on Twitter: Users' perception on the Belt and Road Initiative

Kulcsszavak: digital diplomacy; Belt and Road Initiative (BRI); public sentiment; social media engagement; geographic spread

In an era defined by the ascendancy of soft power and digital diplomacy, the role of social media platforms has become increasingly pivotal in shaping the narratives of nations on the global stage. Concerns over Chinese public diplomacy, soft power, and how it is received in various regions through broadcasts, online media, and printed news have been previously addressed by researchers. However, limited attention has been given to how social media users interact with and respond to China's digital diplomacy efforts on these online platforms. Considering the importance that China attaches to the Belt and Road Initiative (BRI), this paper attempts to answer three research questions: 1) What is the prevalence and geographic spread of tweets and retweets related to the BRI? 2) What are the primary topics covered in BRI-related tweets? 3)What are the common reactions of Twitter's users to the BRI? To achieve this goal, the paper adopts a mixed methods approach that incorporates both quantitative and qualitative methods. The paper employed an online dataset collected through the Twitter API from September 7, 2013, to November 30, 2021. The data is then processed and annotated by applying text mining tools by researchers. Given the vast volume of data collected in the database, the paper also applies Structured Query Language (SQL) and the R programming language to answer research questions. The study also uses information derived from primary and secondary data collection and personal contextual knowledge to address the research questions regarding China's digital diplomacy. Findings reveal that while BRI content on Twitter has moderate popularity, China's digital diplomacy efforts consistently generate global engagement. The analysis of hashtags and topic modeling during the Belt and Road Forums (BRF) in 2017 and 2019 highlighted key topics, including the BRI's economic impacts, trade potential, and infrastructural focus. While many tweets were positive or neutral, concerns such as debt traps and trade wars were also prominent. A shift from mainly positive sentiments in 2017 to more critical views in 2019 reflects evolving perceptions of the BRI. Overall, Twitter users express favorable responses to the Belt and Road Initiative on this online platform. The engagement of influential China-related users on Twitter played a crucial role in shaping the narrative and sentiment around the BRI.

NONEMACHER TILVITZ LAURA EDUARDA
nonemacher.tilvitz.laura.eduarda.90@unibge.hu
Communication and Media Studies
BA, 5. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem
Külkereskedelmi Kar

Témavezető:
Dr. habil. Krasztev Péter
főiskolai docens, BGE KKK

Counter-Narratives in Indigenous Media: Negotiating Identity

Kulcsszavak: identity; language; media; representation; narrative

The power of mainstream media in crafting and/or reinforcing dominant ideas is undeniable. The ones in power of meaning control the debate, and meaning is constantly negotiated through communication, which is difficult to detach from media in the 21st century. Considering this in the context of Brazilian media, the research question of this paper is: does media representation in Brazil work as a tool for indigenous communities to renegotiate their identities? This study explored the possibility of using media representation as an instrument for indigenous communities to propose counter-narratives of their identities, challenging mainstream media and its hegemonic power. According to some theorists, in the hypermediated world, the images, or portrayals may matter even more than reality. In this matter, it is also said that great part of media vehicles continue to feed an ethnocentric and stigmatized discourse about indigenous people, which affects judgment and perception about these communities. To investigate the matter, three case studies were performed, and in each one of them a different kind of medium was analyzed. In the first one, with a more artistic note, a documentary was examined. In the second one, an indigenous news portal was assessed. And finally, the focus of the third one was the Instagram profile of an indigenous influencer. Two interviews were also conducted to complement the research. One of them, with an indigenous leader of one of the Kaingang communities in the south of Brazil and the other one, with a Brazilian filmmaker who has a history of producing documentaries in partnership with indigenous communities. The results suggest that media self-representation of indigenous people is concerned about making a statement: they exist and must have their space. In this sense, media self-representation not only serves as an advocate to indigenous rights, but also as a way to register and preserve their identities. Indigenous presence in the media is essential for formulating a counterargument against the stereotyping of dominant media and gaining space for these communities in Brazilian media.

NONEMACHER TILVITZ LAURA EDUARDA
nonemacher.tilvitz.laura.eduarda.90@unibge.hu
Communication and Media Studies
BA, 3. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem
Külkereskedelmi Kar

RODRIGUES REIS YASMIN
yasmin1reis@gmail.com
Communication and Media Studies
BA, 3. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem
Külkereskedelmi Kar

Témavezető:
Dr. habil. Krasztev Péter
főiskolai docens, BGE KKK

(Post-)Colonial discourses: implied dominance shapes communication

Kulcsszavak: discourse; communication; perceptions; eurocentrism; culture

"...to the high hill the captain named it – the Monte Pascoal and to the land – A Terra da Vera Cruz" (De Caminha, 1500, p. 1. Translated by author). This is an excerpt from the Letter of Pero Vaz de Caminha, written to Manuel I of Portugal, describing the first impressions of the so-called New World, when the Great Navigations first arrived in the territory of Brazil. This represents the kind of speech used: strong, assertive and with a sense of domination even in the first minutes of contact to the "just found" land. Even though this is seemingly an innocent piece of discourse, it did not stop there. Such implied domination allowed colonizers to formulate terms for anything considered unknown or strange. The question here is whether this colonial vocabulary truly belongs to the past or if its influence still lingers in contemporary communication, more specifically, in the context of Budapest Business University students and professors. For our research, we led two focus groups; one with students coming from former or current colonies or countries that have been under domination of others and one with students coming from countries that have had or still have colonies. As a complement, we also conducted an online questionnaire with the professors from the university. With this paper we could have a better understanding about the presence of contemporary colonial discourse and find how Budapest Business University students and professors perceive it according to their background context, such as nationality.

NOSZVAI ANNA STELLA
annasheep@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Kovács Krisztina
egyetemi docens, KRE BTK

Tarot-kultusz a 21. században

Kulcsszavak: tarot; okkultizmus; kulturális antropológia; vizuális kommunikáció; szimbólumrendszerek

A jelen írásmű a tarot kártyák kortárs kultuszát és alkalmazási területeit vizsgálja. Az elemzés központi kérdése, hogy milyen tényezők alakították a tarot mai megítélését, és hogyan integrálódik a használata különféle egyéni és kollektív gyakorlatokba. Kutatásom célja a tarot sokszínű felhasználási lehetőségeinek feltárása, a különböző módszerek megértése, valamint az ezekhez kapcsolódó társadalmi hatások feltérképezése.

A dolgozat elméleti fejezete bemutatja a tarot történeti gyökereit, valamint kulturális, művészeti és pszichológiai vonatkozásait. A kutatás kvalitatív módszertanon alapul, amely során hat strukturált interjút készítettem két alanycsoporttal. Az első csoport négy tagja közvetlenül vagy közvetetten dolgozik tarot kártyákkal: két segítő szakember – egy meseterapeuta és egy transzperszonális coach, – egy grafikus és egy publicista. A második csoport két pszichológusból áll, akik figuratív kártyacsomagokat vonnak be a terápiás munkájukba.

Az interjúk rámutatnak a tarot kortárs jelentőségére, a társadalmi tabusítás hatásaira, valamint arra, hogyan válhat egy szimbolikus rendszer egyéni és közösségi narratívák eszközévé. A beszámolókból megismerhető a tarot sokrétű alkalmazása mind egyéni, mind szakmai szinten, miközben annak társadalmi elfogadottsága is visszatérő, meghatározó problémakörként jelenik meg.

A kutatási eredmények rávilágítanak arra, hogy a tarot milyen módon támogatja a személyes és szakmai narratívák formálását, illetve milyen tényezők gátolják vagy motiválják szakmai alkalmazását a magyar társadalomban. A kutatás hozzájárul a tarot kultúrtörténeti és szakmai szerepének mélyebb megértéséhez, különösen kortárs kontextusban.

Kutatómunkámat olyan kérdéskörök mentén építettem fel, amelyek viszonyítási pontokat nyújthatnak a tarot alkalmazásának további, tudományos igényű vizsgálatához.

NYISCSÁK ISTVÁN ZSOLT
zsoltnyiscsak@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 5. félév

Milton Friedman Egyetem

Témavezető:
Vasali Zoltán
főiskolai adjunktus, MILTON

A mesterséges intelligencia alkalmazása és szabályozása az Európai Unióban

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia; AI; EU; AI Act

A dolgozat a mesterséges intelligencia (AI) térnyerésével felmerülő komplex kérdéseket járja körül, különös tekintettel az Európai Unióban hatályban lévő AI Act-re, mint a technológia szabályozásának elsődleges eszközére. A munka célja, hogy átfogó képet adjon az AI szabályozásának szükségességéről, annak jelenlegi kereteiről, a kapcsolódó kihívásokról és a jövőbeli prioritásokról. A bevezető rész ismerteti, hogy milyen új etikai, jogi és társadalmi kérdéseket vet fel a mesterséges intelligencia térnyerése. Ez számos területen forradalmi változásokat hozhat, ugyanakkor potenciális veszélyeket is rejt magában, mint a diszkrimináció, a jogsértés lehetősége, vagy munkahelyek elvesztése. Dolgozatomban rámutatok arra a tényre, hogy az AI-szabályozás célja nem az innováció gátlása, hanem az emberközpontú és etikus fejlesztés, illetve alkalmazás biztosítása.

Az AI Act részletes elemzése során ismertetem a jogszabály célját, felépítését, valamint a kockázati besorolási rendszert. Kulcsfontosságú a magas kockázatú rendszerek kategóriája, melybe az egészségügyben használatos AI alapú rendszerek is tartoznak. Ezen rendszerek hibás működése súlyos következményekkel járhat, ebből kifolyólag ismertetésre kerül, hogyan szabályozhatják az AI Act segítségével ezeket a rendszereket a biztonság, az átláthatóság és az elszámoltathatóság érdekében. Fontos megemlíteni az alacsony kockázatú, de potenciális visszaélésekre alkalmas rendszereket, melyek könnyen alkalmasak deepfake tartalmak generálására. A dolgozatban felmerült a szigorúbb szabályozás vagy szankcionálás szükségessége a területen.

A mesterséges intelligencia oktatási rendszerbe történő integrációjának fontossága fontos része a műnek. A szerző meggyőződése, hogy a társadalom minden rétegének, különösképp a diákoknak meg kell ismerniük az AI működését, az algoritmusok szerepét, az adatvédelem fontosságát. A korral együtt kell haladni, hogy fel tudják ismerni a manipuláció és függőség veszélyeit. Az informatikai tudatosságra nevelés elengedhetetlen a felelős AI-használat és a technológia társadalmi előnyeinek kiaknázása szempontjából.

Az AI rendszerek szabályozása és oktatása elengedhetetlen a társadalom számára. Az AI Act fontos lépés ebbe az irányba, de a technológia folyamatos fejlődése miatt a szabályoknak rugalmasnak és adaptívnak kell lennie. A felelős szabályozás és az oktatás kérdése közös felelőssége a jogalkotóknak, a kutatóknak, az oktatási intézményeknek és a társadalom egészének egyaránt.

ODROBINA BALÁZS
o.balu999@gmail.com
Politikatudományok
BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Gáspár Kristóf
doktorandusz, ELTE ÁJK

Régen minden jobb volt? – A rendszerváltás utáni Magyarország országgyűlési választási rendszereinek összehasonlító elemzése

Kulcsszavak: választási rendszerek; Gallagher-index; effektív pártszám; arányossági együttható

Dolgozatomban hazánk rendszerváltást követően "használt" országgyűlési választási rendszereinek összehasonlító elemzését végeztem el. Előtérbe helyezve az arányosság/aránytalanság problematikáját. Emellett pedig a vizsgált választásokat megelőző politikai helyzet és a pártok indulási, valamint koalíciókötési stratégiái is a vizsgálat tárgyát képezték. Továbbá a pártrendszer alakulása, mint az arányosságot befolyásoló tényező is a segítségemre volt. Dolgozatomban arra kerestem a választ, hogy a 2010-es magyarországi országgyűlési választásokat követően érvényben lévő választási rendszerben, vagy az azt megelőző választások során alkalmazott szisztémában volt-e nagyobb esélye a mindenkori legnagyobb pártnak aránytalanul nagy győzelmet aratni. A részletes elméleti bevezetést követően mutattam be a két vizsgált rendszer legfontosabb jellemzőit. Ezt követően pedig két külön fejezetben végeztem el a kutatási kérdésem megválaszolásához szükséges vizsgálatokat az 1990 és 2022 között lezajlott kilenc országgyűlési választás tekintetében. Végezetül a konklúzióban összegeztem az általam elvégzett vizsgálat eredményeit és az azok alapján megfogalmazott megállapításaimat.

Az "új" választójogi törvény 2011-es elfogadásával hazánkban ismét felszínre kerültek a választási rendszert övező viták, amelyekben szakmai és kevésbé megalapozott érvek egyaránt megjelentek. Ezen érvek pedig az arányosság kérdését is érintették. Dolgozatomban amellett érveltem, hogy nem létezik "jó" vagy "rossz" választási rendszer, ugyanakkor fontos figyelmet szentelni a nyilvánvaló törvénytelenségek és rossz gyakorlatok megszüntetésére. Törekedtem arra, hogy az arányosságra vonatkozó és széles körben használt mutatókkal elvégzett vizsgálatom pusztán tudományos szempontok és érvek mentén mutassa be Magyarország rendszerváltást követő választási rendszereinek arányossági problémáit. Többek között az előzőekben leírtakra is vonatkozik a dolgozatom címében szereplő kérdés, amelyre igyekeztem kielégítő választ adni.

OLÁH ADÉL NOÉMI
oadelaide99@gmail.com
-
MSc, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Gazdálkodástudományi TDK

Témavezetők:
Katona Noémi Krisztina
egyetemi adjunktus, BCE
Messing Vera
kutatóprofesszor, Társadalomtudományi Kutatóközpont

Ki szedi a szamócát? – Avagy esettanulmány a vendégmunkások hatásáról egy Dél-Alföldi településen

Kulcsszavak: vendégmunkások; mezőgazdaság; feldolgozóipar; bevándorlás; szociológia

A dolgozat arra a kérdésre keresi a választ, hogy hogyan alakítják a vendégmunkások a helyi munkaerőhiánnyal való megküzdési stratégiákat. A dolgozat célja, hogy bemutassa a vizsgált település munkaerőpiaci problémáit és felmérje hogyan alakul ki a szakképzetlen munkaerő pótlása. A kutatás kvalitatív módszerekkel, félig strukturált interjúk segítségével vizsgálja a kérdést egy Dél-alföldi régióban található kistelepülésen, elsősorban a helyi mezőgazdasági és ipari szektorban. A fennálló munkanélküliség okai a folyamatosan növekvő elvándorlás és a környéken megjelenő multinacionális vállalatok munkaerő-elszívó ereje. A munkaerőpiaci vizsgálat során arra az eredményre jut, hogy a településen fennálló szakképzetlen munkaerő hiányát nem a helyi munkaképes, főként roma lakossággal pótolják, hanem romániai és ázsiai vendégmunkásokkal. Ennek az okaiként a kutatás elsősorban a helyi roma társadalommal szembeni bizalmatlanságot és rasszizálást azonosítja. Másodsorban a vendégmunkások számának csökkenése egyre kiszolgáltatottabb helyzetbe taszítja a munkavállalókat. Ebből következik az ázsiai vendégmunkások megjelenése, akik stabil foglalkoztatási keretek között érkeznek és csökkentik a korábban fennálló bizalmatlansági és kiszolgáltatottsági faktort a munkaadóknál. A dolgozat további eredményei között szerepel a munkaerőpiaci integráció kulcsszerepe, amely a vidéki társadalmakban a kormány korábbi bevándorlóellenes kommunikációja miatt feszültséget szülhet. A kutatásnak nem célja a település teljes munkaerőpiaci vizsgálata, csupán az ipari és mezőgazdasági szektorban megjelenő szakképzetlen munkaerőhiány pótlásának vizsgálata. A dolgozat relevanciáját az elmúlt egy-két évben megjelenő munkaerőpiaci átalakulás adja, mely változást az ázsiai vendégmunkások megjelenése okoz.

OLÁH REBEKA
olahrebeka11@gmail.com
Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok
MA, 2. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Hárs András
egyetemi adjunktus, NKE ÁNTK

A politikai döntéshozatal lecsapódása a magyar külügyi igazgatásban, Magyarország Kolozsvári és Isztambuli Főkonzulátusának példáján keresztül

Kulcsszavak: külügyi igazgatás; nemzetpolitika; bevándorláspolitika; konzuli igazgatás; magyar

Egyre globalizálódó világunkban megnövekedett a külföldre utazók és a külföldre költözők száma, mely megalapozza az egyes konzuli intézmények jelenlétét, amelyek az anyaország kinyújtott karjaként segítik a fogadó államban tartózkodókat. Az egyes térségekben kialakuló konfliktusok, esetleges természeti katasztrófák növelik a konzulátusok szerepét a külügyi igazgatásban, az állampolgárok védelmének érdekében. A jogszabályi háttér és a releváns politika bemutatása után a dolgozat a magyar külügyi igazgatást és konzuli tevékenységet helyezi párhuzamba, különös tekintettel a Kolozsvári és az Isztambuli Főkonzulátusok szerepvállalására a magyar külpolitika mentén. A kutatás előbb a Kolozsvári Főkonzulátus tevékenységeit elemzi, a klasszikus feladatok feltárása mellett helyet kap a külhoni magyarság kérdésköre is. Kolozsvár sajátossága, hogy a bilaterális kapcsolatok ápolásával együtt aktívan részt vesz a kulturális diplomáciában, elősegítve ezzel a magyar identitás megerősítését. A kutatás második részében Isztambul ügyvitelei kerülnek feltárásra, ezeknek jelentős része a vízumpolitikára épül, melyet az uniós irányelvek mentén alakítottak ki, ezen belül mozog a magyar jogalkotás. A vízumpolitika mellett helyet kapnak az olyan politikai prioritások, mint a külgazdaság vagy az országimázs.

A kutatás empirikus adatokra támaszkodik, célja, hogy feltárja a konzuli szolgálatok működését, megvizsgálja azok létjogosultságát a külpolitika tekintetében, hiszen a konzuli igazgatás elsősorban közigazgatási tevékenység. Összességében megállapítható, hogy nincs külpolitika belpolitika nélkül; mind a két célhelyszín tekintetében Magyarország számára fontos ügyvitelek kerültek feltárásra, melyet egy összehasonlító elemzéssel zár az ötödik fejezet. A dolgozat megpróbál kitekintést nyújtani a konzuli igazgatás jövőjére is.

OLÁH TAMÁS GERGŐ
tamas.olah@andrassyuni.hu
Nemzetközi tanulmányok
MA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezetők:
Matura Tamás Attila
egyetemi docens, BCE NPRTI
Balázs Ádám Bence
vendégoktató, ANNYE

Partner, Competitor or Rival? – The German China Strategy in Turbulent Times

Kulcsszavak: Germany; China; European Union; civilian power

In recent years, the expanding global role of China and its complex interactions with the member states of the European Union have garnered significant attention from researchers and international relations experts. Germany, as the EU's largest economy and a major actor in global politics, holds a central position in China's European strategy. Simultaneously, the rapid rise of Chinese influence in Europe introduces multifaceted challenges for Germany and other European countries, testing the resilience and adaptability of bilateral and multilateral partnerships. This paper examines the evolution of German-Chinese relations over the past decade, with a dual focus: first, evaluating the successes and challenges of this bilateral relationship; and second, analyzing the applicability of Hanns W. Maull's concept of „civilian power" to Germany's foreign policy toward China. The findings indicate that while economic interdependence between Berlin and Beijing has deepened, it has also created an asymmetrical relationship that increases Germany's vulnerability to external shocks, including geopolitical tensions and economic disruptions. Moreover, an analysis of primary and secondary sources demonstrates that the German Federal Government's approach to China aligns with the principles of a civilian power, characterized by a commitment to peaceful engagement, trade-centric diplomacy, and multilateral cooperation. Germany's strategy reflects a dual objective: leveraging bilateral relations to safeguard national economic and political interests while advancing the EU's collective agenda of fostering stability, transparency, and mutual cooperation with China. Ultimately, this paper underscores the nuanced and evolving nature of German-Chinese relations, offering insights into how Germany balances its role as an individual actor and an EU member state in navigating the complexities of its partnership with China.

OROSZ ADRIENN
orosz.adrienn@gmail.com
Szociológia
MA, 4. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Sztárayné Kézdy Éva
egyetemi docens, KRE BTK

A kisgyermekes szülők apasággal kapcsolatos attitűdjei egy interjús kutatás eredményei alapján

Kulcsszavak: otthonmaradó apaság; interjús kutatás; gyermekgondozás

Az elmúlt időszakban több olyan hiánypótló magyar tanulmány is készült, amely az egalitárius családi szerepfelfogást feltételező modern apakép koncepcióját elemezte.

Arra vonatkozó kutatás azonban nem készült ezidáig, amely azt tárná fel, hogy az egalitárius családi szerepfelfogás és az apák kisgyermekkel való otthonmaradásának pozitív hozadéka ellenére miért olyan kevés édesapa választja a gyermekük otthoni gondozásában való részvételt.

A kutatási kérdésre adható válasz akként fogalmazható meg, hogy az egalitárius családi szerepfelfogásban az aktív apai bevonódás mellett továbbra is a tradicionális családmodell él azzal, hogy az édesanyák ebben az életszakaszban az intenzív anyaságukról nem kívánnak lemondani.

A kutatás eredményei 10 olyan kisgyermeket nevelő házaspárral készített félig-strukturált páros mélyinterjún alapulnak, amely családokban az egyik szülő gyermekgondozási díjban részesült. Előadásomban ismertetem egyrészt az édesanyák és édesapák apaságról vallott mintázatait, másrészt azt, hogy milyen a kisgyermekek otthoni gondozásában való aktív apai részvételt gátló tényezők jelennek meg.

OSZTROVKA CINTIA
cintiaosztrovka@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Joós Attila
egyetemi tanársegéd, ELTE TÁTK

Befolyás és érdekellentétek, avagy a szaúdi-iráni versengés levetülése az iraki politikában

Kulcsszavak: szaúdi-iráni versengés; iraki belpolitika; szektarianizmus; konstruktivizmus; regionális befolyás

Írásomban főként a 2011 utáni eseményekre összpontosítottam, amikor Irakban az amerikai jelenlét megszűnése mentén kialakult „államvákuum" lehetőséget adva a szaúdi-iráni rivalizálás politikai térnyerésére is. Dolgozatom fő kérdése az volt, hogyan vetül le a szaúdi-iráni versengés az iraki politikában az említett időszakban, melyen belül azt vizsgáltam, hogy a szaúdi-iráni felek hogyan használják fel a szektarianizmust politikai eszközként az iraki zónában. Hipotézisem szerint, bár annak ellenére, hogy a vallási-ideológiai közelség révén Teherán jelentős ráhatással bír a bagdadi politikai színtéren, Szaúd-Arábia befolyása egyre inkább növekvő tendenciát mutat. Mind kvalitatív, mind kvantitatív módszerek alkalmazása mellett az elemzéshez a konstruktivista elméleti keret releváns eszköztárát hívtam segítségül.

Dolgozatomban először a szaúdi-iráni versengés főbb ellentéteinek hátterét, valamint a releváns iraki belpolitikai eseményeket fejtettem ki. Majd külön-külön hangsúlyt fektettem Szaúd-Arábia és Irán Bagdadhoz köthető érdekeire, céljaira, törekvéseire.

Elemzésem alátámasztja, hogy országban a konfliktust nem a szaúdi-iráni versengés generálja, hanem az iraki konfliktusos és fragmentált belpolitikai környezet miatt tud megtelepedni a rivalizálás. Irán már a 20. század óta jelen van az iraki politikában a Da'wa Pártra és az ISCI-re támaszkodva, befolyása azonban az amerikai kivonulás után tovább erősödött a PMF-fel fenntartott kapcsolatai miatt. Teherán stabil pozícióját a síita frakciókkal való vallási-ideológiai kapcsolatai biztosítják, bár a síita közösségen belüli megosztottság ebben mégis korlátot jelent. Szaúd-Arábia pedig újtípusú politikája mentén egyre aktívabb szereplővé válik Irakban, felismerve, hogy a szektariánus kereteken túlmutató támogatás kulcsfontosságú az iráni befolyás ellensúlyozására. Rijád politikája jelenleg a pánarabizmus és az iraki nacionalizmus hangsúlyozására épül, amely vonzó az iraki politikai elit számára. Az elemzésben rávilágítottam arra, hogy az eltérő nagyhatalmi stratégiák ellenére is, mindkét fél a társadalmi és politikai szférában megjelenő szektariánus törésvonalakat használja saját céljai elérésére. Továbbá a szaúdi-iráni felek az iraki belpolitikai instabilitást nem megoldandó problémaként kezelik, hanem lehetőségként, melyen keresztül külpolitikai céljaikat valósíthatják meg. Irak pedig összességében az egyensúly megtalálására törekszik a külső befolyás és a nagyhatalmi „segítségnyújtás" között.

PAHANOVNÉ EGRI ZSANETT
ezsanett78@gmail.com
Szociológia
MA, 4. félév

Miskolci Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. habil. Szabó-Tóth Kinga
egyetemi docens, ME BTK

Az ADHD-s gyermekek iskolai szocializációjának és integrációjának nehézségei, a szülői attitűdök szempontjából

Kulcsszavak: ADHD; iskolai beilleszkedés; deviancia; diszkrimináció; esélyegyenlőtlenség

A leggyakrabban előforduló pszichiátriai zavar a gyermekek körében, az ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder). Dolgozatomban nagy hangsúlyt fektettem a betegség részletes megismertetésére, a családok és pedagógusok legfőbb kihívásainak bemutatására. A gyermekeket érintő mindennapi önértékelési zavar, szociális funkciózavar, a deviáns viselkedés és a diszkrimináció nagyban megnehezíti a gyermekek társadalmi és iskolai integrációját, ami nemcsak nekik, hanem a pedagógusoknak is nagy kihívást jelent. Elsődleges probléma az ismeretek hiánya, az elfogadás és megértés hiánya, és a diszkrimináció, mely nemcsak az iskolákban jelenik meg, hanem a társadalomban is. A kezeletlen ADHD során önértékelési zavarok léphetnek fel, depresszió, szorongás, pánikbetegség, melyek életvezetési problémákat, tanulási- és kapcsolatiproblémákat és munkahelyi zavarokat okozhatnak.

A témaválasztás szempontjából, a társadalmi fontossága mellett a saját érintettségem is áll. Kvantitatív kutatásom, online kérdőívezéssel, anonim és önkéntes kitöltőkkel, a Google Forms felületén történt. A kérdőív 21 saját szerkesztésű kérdést foglal magába. Célcsoportom az ADHD-s gyermekek szülei voltak. Az adatokat SPSS programmal elemeztem ki.

Kutatási kérdéseim segítségével, és a szekunder kutatásaimból szerzett ismeretekből, három hipotézist fogalmaztam meg. Első hipotézisem, hogy feltételezem, hogy az iskolai integráció során, ha kialakulnak a jó iskolai és emberi kapcsolatok, akkor sikeresebb az ADHD-s gyermek iskolai beilleszkedése. Ez a hipotézisem beigazolódott, hiszen minél jobb a gyermek-osztály kapcsolata, annál jobb a gyermek beilleszkedése az iskolába. Második hipotézisem, hogy feltételezem, hogy a sikeres iskolai integráció során a megfelelő pedagógiai szakszolgálat hatékonysága, az iskolai fejlesztések, a tanári tolerancia és a gyermek iskolai problémájának megfelelő kezelése pozitív hatással van a gyermek iskolai beilleszkedésére. Ez a hipotézisem az egyik változónál beigazolódott, mert minél jobb a gyermek iskolai problémáinak kezelése az iskolában, annál jobb a gyermek beilleszkedése, vagyis az iskolai integrációja. Harmadik hipotézisem, hogy feltételezem, hogy a család mentális helyzetét a gyermek iskolai integrációjának és beilleszkedésének minősége befolyásolja. Ez a hipotézisem is beigazolódott, hiszen minél jobb a gyermek iskolai gyermek beilleszkedése az iskolába, annál jobb a szülők és a család mentális helyzete.

PÁKH LILLA
lilla.pakh8@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Szabados Tamás
habilitált egyetemi docens, ELTE ÁJK

Kikényszerített társadalmi felelősségvállalás, áldás vagy átok?

Kulcsszavak: EU; társadalmi felelősségvállalás; szabályozás; multinacionális vállalat; nemzetközi kapcsolatok

Az elmúlt időkben az Európai Unió nemzetközi befolyásának növelésére irányuló, egyre ambiciózusabb törekvéseit figyelhettük meg, amely befolyáson keresztül igyekezett morális értékeit is közvetíteni. A dolgozatban vizsgálat alá vett új uniós irányelv (CSDDD) pedig mintapéldaként tükrözi a felvázolt tendenciát, így jelen kutatás célja megvizsgálni az új szabályozás bemutatásán és elemzésén keresztül, hogy az Unió által a nemzetközi térben kikényszerített társadalmi felelősségvállalás, mint egyfajta értékközvetítés, milyen hatással is lehet az EU külkapcsolataira, valamint magukra a harmadik országokra.

2024. július 25. napján lépett hatályba a vizsgált irányelv, amely jelentős újításokat hoz a vállalatok kötelezettségeibe. A szabály értelmében az ESG rendszer elveit tovább építve, mostantól tényleges kötelezettség áll fent, hogy a vállalatok monitorozzák és javítsák környezeti és emberi jogi hatásaikat, mindezt pedig nem csak a saját, de olyan harmadik országokban is, ahova üzleti kapcsolataik kiterjednek. Ezzel tulajdonképpen a fenntarthatóság és a társadalmi felelősségvállalás kerül kikényszerítésre.

A kutatás elsősorban igyekszik felvázolni az Unió motivációit, a szabályozás közvetett és közvetlen hatásait, és a végrehajtásban rejlő kihívásokat. Módszertanát illetően a dolgozat az Irányelv szövegére, a kapcsolódó szakirodalomra, korábbi jogesetekre, valamint hasonló közpolitikai területek gyakorlatára alapozza feltevéseit, azok alapján igyekszik megválaszolni a kutatási kérdéseket. A CSDDD hatásainak vizsgálatánál a cél elemezni és konklúziót levonni arra vonatkozóan, hogy a vállalatok globálisan kikényszerített felelősségvállalás mennyiben hordoz magában pozitívumokat és negatívumokat.

A dolgozat témájának fontossága abban rejlik, hogy az Unió olyan új elemeket vezet be a vállalatok szabályozásába, melyek nagyban befolyásolják a világkereskedelemet, valamint az EU nemzetközi kapcsolataira is hatással bírhatnak. A szabályozás újdonsága miatt korlátozott nemzetközi szakirodalom áll rendelkezésre, a magyar szakmai anyagok pedig eddig csak általános összefoglalók formájában foglalkoztak vele. Bár külföldi szerzők és uniós intézmények készítettek hatásvizsgálatokat, azok sem nyújtanak ilyen széleskörű elemzést. A dolgozat bevezeti a szabályozást a hazai akadémiai és szakmai diskurzusba, kiemelve annak újdonságait, jelentőségét és lehetséges hosszú távú hatásait, miközben rávilágít a társadalmi felelősségvállalás kikényszerítésének nemzetközi szintű hatásaira.

PÁKOZDI REBEKA
pakozdi.rebeka11@gmail.com
Gyógytornász
BSc, 6. félév

Pécsi Tudományegyetem
Egészségtudományi Kar

Témavezetők:
Beleznai Viktória
egyetemi tanársegéd, PTE ETK
Szarka Alíz
gyógytornász, Fitt Gyógytorna Kft.

Kismedencei szervek diszfunkcióinak hatása az életminőségre szülés után

Kulcsszavak: medencefenék; APFQ; életminőség; PFX

A női egészség és szexualitás még mindig tabutémának számít, ám napjainkban egyre nagyobb figyelmet kap. Felhívják a nők figyelmét, hogy a szülést követően fellépő inkontinencia, diszkomfortérzet nem fiziológiás. Célunk volt a szülés után jelentkező tünetek és panaszok kezelése egyénre szabott funkcionális medencefenék-tréninggel.

Prospektív vizsgálatunkba fertilitási korban lévő anyákat választottunk be (n=16, max. életkor: 42.), akik meglévő medencefenék-problémával rendelkeznek. Kizártuk azokat a személyeket, akik korábban műtéti kezelésen estek át. Felvettük a betegek anamnézisét, PFX eszközzel rögzítettük a medencefenék-izmok erejét, kitöltésre került az APFQ kérdőív. A betegek 12-24 héten keresztül vettek részt a programban, 2-3 hetente kerültek visszahívásra és ellenőriztük fejlődésüket. A kezelések egyénileg folytak. Alkalmazott statisztika: leíró statisztika, Kolmogorov-Smirnov teszt, páros t-próba / Wilcoxon tesz, kétmintás t-próba / Mann-Whitney U teszt és Pearson/Spearman korreláció. (SPSS 29v, $p \leq 0,05$).

A szülések száma nem befolyásolta jelentősen az izomerőt, szignifikáns kapcsolatot nem találtunk a változók között. Az izomerő esetén szignifikáns javulást értünk el az alaptónus ($p<0,001$), az ellenállás nélküli kontrakció ($p<0,001$), a maximális ellenállással szembeni kontrakció ($p<0,001$) és az oxford skála alapján is ($p<0,001$). Az APFQ kérdőív pontszámai is szignifikánsan javultak (vizeleti funkciók $p<0,001$, bél- és székelési funkciók $p=0,04$, süllyedéses panaszok $p<0,001$, szexuális funkciók $p=0,009$, összesített pontszám $p<0,001$).

Megállapítható, hogy a szülés következtében számos panasz jelentkezik a nők életében, viszont a medencefenék-problémák kezelése egyénre szabott konzervatív terápia útján sikeresen kezelhető, nagyban javítva ezzel az anyák életminőségén.

PÁLL LÁSZLÓ
palllaszlo0717@gmail.com
Teológia-lelkész
Osztatlan, 9. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Hittudományi Kar

Témavezető:
Dr. Péntek Dániel Gábor
egyetemi adjunktus, KRE HTK

Régi és új irányok a tibériási prózai elválasztó akcentusok kutatásában

Kulcsszavak: akcentus; kantillációs jelek; tibériási masszóra; masszórakutatás; digitális nyelvészet

Az Ószövetség héber szövegének akcentusaiban az elmúlt kétszáz évben sokan sok mindent véltek felfedezni: egyesek számára ezek kantillációs jelek, vagy éppen szintaktikai tagolók, míg mások szemében az akcentusok környezetfüggetlen, autonóm rendszert alkotnak, de olykor ősi, rekonstruálható hangjelölésekként is találkozhatunk velük. A Régi és új irányok a tibériási prózai elválasztó akcentusok kutatásában című dolgozat arra keresi egy tudatosan kiválasztott részterületen – jelesül a 21 könyv prozódiai funkciót betöltő elválasztó akcentusain – keresztül a választ, hogy a digitális szövegek vizsgálatában rejlő lehetőségek miként gazdagíthatják meg az Ószövetség héber szövegének akcentusairól szerzett ismereteinket.

Az 1. fejezet a terminológia problémáival foglalkozik. A 2. és a 3. fejezetek az akcentusjelek mint grafémák keletkezésével kapcsolatos rekonstrukciókat, illetve ezzel párhuzamosan az akcentusok funkciójáról vallott kutatói nézeteket ismertetik. A 4. fejezet a Biblia Hebraica Stuttgartensia (BHS) digitális szövege kutatásának kérdését, illetve annak egy lehetséges módszertanát tárgyalja. A következő fejezetben az akcentusokkal tagolt „általános" sor vizuális reprezentációját találjuk, összehasonlítva más szerzők kísérleteivel. A 6. fejezet az ún. elválasztó akcentusok példákkal és ábrákkal szemléltetett hierarchikus rendszerét tárja elénk szintenkénti csoportosításban, a kivételek kimerítő felsorolásával. A dolgozatot a következtetések zárják, utalva a kutatás eredményeire, távlataira.

A kutatás röviden kiértékel korábbi megközelítéseket, de elsőként ismertet magyar nyelven több akcentuskutatással kapcsolatos újabb irányzatot is: kezdve a kampeni iskolával (Korpel, de Moor, de Hoop), át a prozódiai és transzlingvisztikai megközelítéseken (Dresher, Pitcher), el egészen a bibliai akcentusok vizuális reprezentációjának kérdéséig, illetve vizsgálatának digitális kutatásmódszertanáig, ami nemzetközi szinten is tisztázatlan terület. A szerző által felállított és alkalmazott keretrendszer következetesen tárgyalja az akcentushierarchia egyes szintjeit, illetve új eredményeket szolgáltat: pontosít akcentusokkal kapcsolatos korábbi állításokat, azonosít további kivételeket és mintázatokat, rámutatva akár az egyes akcentusok hagyományos besorolásának (elválasztó és helyettesítő akcentusok) elégtelenségére, tarthatatlanságára (új összefüggésbe helyezve a záqéf magnum vagy éppen a salselet akcentusokat).

PANDUR ÁDÁM
adampandur89@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 3. félév

Milton Friedman Egyetem

Témavezető:
Dr.Nyáry Gábor
egyetemi docens, MILTON

A világűr geopolitikai jelentősége, Magyarország űrstratégiája és a technológiai függetlenség útja

Kulcsszavak: űrverseny; űrügynökség; kritikus infrastruktúra; kettős felhasználású technológia; C5ISR

Egy új, multipolarizálódó világunkban kibontakozó űrverseny zajlik, amely lehetőséget ad a kis országok számára is, mint Magyarország, hogy részt vállaljanak a világűr lehetőségeinek kiaknázásában. Tanulmányom célja feltárni Magyarország űrstratégiai lehetőségeit és a kettős felhasználású technológiákban rejlő potenciált a globális és regionális versenyben.

A Covid-19 világjárvány és az orosz-ukrán háború rávilágítottak a globalizált rendszerek és hosszú ellátási láncok sebezhetőségére. A nemzetállamok válaszul technológiai függőségük csökkentését és rezilienciájuk növelését tűzték ki célul. Ennek egyik fojtópontját képzik az űralapú rendszerek, gazdasági és nemzetbiztonsági szempontból egyaránt.

Tanulmányomban az űrverseny történetén keresztül bemutatom hogyan nyílt lehetőség új szereplők számára az űrversenyben való részvételre. Összehasonlító elemzéssel vizsgálom a regionális szereplőket, bemutatom Magyarország űrkutatással kapcsolatos történetét, elemzem jelenlegi helyzetét és lehetőségeit. Igazolom az űralapú kettős felhasználású technológiák fejlesztésének szükségességét, gazdasági megtérülését és a magyar űrszektor fejlettségét. A 2020-as Nemzeti Biztonsági Stratégia és a 2021-es Magyarország Űrstratégiája dokumentumok elemzésével alátámasztom az űrszektor kritikus infrastruktúraként való kezelésének fontosságát.

A kutatás eredményei alapján javaslom egy űrtechnológia alapú vezetés-irányítási rendszer létrehozását (C5ISR), amely biztosítja a képességek összehangolását. Egy Űrügynökség életre hívását, amely a katonai és civil képességeket átlátja, képes a szövetségesi rendszerben való koordinációra, és javaslattételi lehetőséggel bír magasabb szinteken. Iránymutatásokat fogalmazok meg a jövőre ezen szervezet felállítására, illetve kutatási irányokat jelölök ki a szervezet felépítésének meghatározására.

PAP MELINDA PATRÍCIA
pmelindapatricia@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
MA, 4. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Balatoni Mónika
mesteroktató, NKE ÁNTK

Hidak az európai értékek és érdekek között

Kulcsszavak: európai kultúra; európai identitás; örökségpolitika; kultúrpolitika; európai értékek

Európa, a „kultúra kontinense", ahol közel 200 nyelven több mint 746 millió ember beszél és osztja meg napi szinten gondolatait a környezetével: a nyitottság, a befogadókészség és a sokszínűség hazája. Az Európai Unió fennállása óta, az 1950-es évektől kezdődően folyamatosan lekövethető az európai identitás, mint az EU intézményeit legitimáló identitáspolitikai eszköz alkalmazása, azonban a kultúr- és oktatáspolitikai programok sokáig az európai polgárok tágabb körének elérhetetlenek és érthetetlenek voltak. Napjainkban a fiatal generáció tagjainak globális kultúrafogyasztásával, megszokott mozgásszabadságával és számottevő nyelvismeretével az európaiság-érzet kulturális aspektusai újra előtérbe kerültek.

Az Európában felerősödő integrációs folyamatok következményeképpen egyre nagyobb figyelmet kap a kulturális identitás fogalma, valamint az elmúlt időszakban az egyén és a nemzet kapcsolata, a társadalmak korábbi összehasonlításától eltérően. Az európai identitásvizsgálat évtizedek óta foglalkoztatja az Európa jelenével és jövőjével foglalkozó kutatók, politikusok, kulturális gondolkodók nagy részét. A vizsgált kérdéskör magában foglalja a szociálpszichológiai, történettudományi, kulturális antropológiai és politikatudományi aspektusokat. Mindennek fényében a dolgozatot nehéz besorolni; társadalomtudományi, interdiszciplináris kvalitatív elemzés, melyhez primer forrásként uniós jogszabályokat, valamint a releváns Eurobarometer felméréseket használtuk fel a szekunder tanulmányok értelmezése mellett. A tanulmány a sokak által fejtegetett európai identitás mögöttes, a jövőbeli európai összefogás alapjának tartalmát keresi: az európai kulturális értékkészletet.

A dolgozat két fő részből tevődik össze: elsősorban az európai kulturális identitás politikatudományi és szociálpszichológiai megközelítését, valamint az európai értékkészletet elemeztük; majd górcső alá vettük az Európai Unió perspektíváját és gyakorlati identitáspolitikáját.

A tanulmány nyomán egyértelműen meghatározható az európai értékkészlet tára és az Európai Unió kultúrpolitikájának identitásteremtő gyakorlata. Mindemellett az európai kulturális identitásról átfogó kép tárul az olvasó elé.

PAPP IMOLA SÁRA
pappimolasara08@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 5. félév

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Kar

Témavezető:
Dr. Szőke Júlia
egyetemi docens, SZE AK

Latin-Amerika, a kábítószer hazája

Kulcsszavak: Latin-Amerika; kábítószer; társadalom; nemzetközi megítélés

Dolgozatom témája a latin-amerikai térség vizsgálata a kábítószer-kereskedelem aspektusából. Minden állam biztonsági kihívásai között megtalálható a kábítószer-kereskedelem elleni harc, mely a téma aktualitását adja. A világ kábítószer-kereskedelmének epicentrumaként a latin-amerikai régiót emelhetjük ki. A tanulmányom célja ezen régió kábítószerrel való kapcsolatának bemutatása. Dolgozatomban azt vizsgálom, hogy mit jelent a kábítószer-kereskedelem, milyen törvényi szabályozások vonatkoznak rá. A törvény általi szabályozást követően a vizsgált régió sajátosságainak bemutatására helyezem a hangsúlyt, mely keretein belül nemcsak a régió kábítószerhez kapcsolódó történelmét vizsgálom, hanem három különösen érintett ország, Bolívia, Kolumbia, valamint Mexikó bemutatására is kitérek. Az országok vizsgálata során a fellelhető szakirodalmon túl hiteles médiumokat használtam forrásként, melyek segítségével bemutatásra került, hogy a kábítószer-előállítás és -kereskedelem hogyan befolyásolja az országok mindennapjait. Nem csupán gazdasági szempontból, de a társadalom és a korrupció szempontjából is. A dolgozatból egyértelműen kiolvasható, hogy a régió országai önerőből, nemzetközi segítség nélkül nem feltétlen képesek ezt a jelenséget megoldani, így nemzetközi segítségre is szükség lehet. A dolgozat utolsó fejezetében azt vizsgálom, hogy az Amerikai Egyesült Államok, valamint az Európai Unió hogyan viszonyul a nemzetközi, különös tekintettel a latin-amerikai kábítószer-előállításra és -kereskedelemre. Milyen lépéseket és szervezeti segítséget biztosít, amelyek segítségével a vizsgált biztonsági kockázat csökkenthető volna, és ennek kutatásához az említett aktorok hivatalos szakpolitikáit és az azokat rögzítő dokumentumokat használom fel. A dolgozatban arra keresem a választ, hogy vajon reális elképzelésnek számít-e, hogy a latin-amerikai régióban valaha teljesen felhagyjanak mind a kábítószer-kereskedelemmel.

PAPP MÁTYÁS
pappgergelymatyas@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Szűcs Zoltán Gábor
egyetemi docens, ELTE TÁTK

A PiS, a Fidesz és a Smer-SD 2022-es és 2023-as populista kampányai

Kulcsszavak: populizmus; politikai kommunikáció; euroszkepticizmus; antimigráció; V4

A tanulmány a 2022-es magyar Fidesz-KDNP szövetség, illetve a 2023-as szlovák Smer-SD és lengyel PiS országgyűlési választási kampányait hasonlítja össze. Habár ezen országok számos szempontból kifejezetten hasonlóak (fejlettség, geopolitikai helyzet, történelem stb.), illetőleg a három párt a jó viszonyon túl komoly hasonlóságot mutat politikai szempontból is (konzervatív értékrend, euroszkepticizmus, migrációellenesség stb.), három különböző választási eredmény született. A tanulmány egy komparatív analízis keretében a szereplők által használt politikai szlogeneket, paneleket, kampánytechnikákat és -eszközöket hasonlítja össze, illetve arra keresi a választ, hogy az a fajta kampányolás, ami Magyarországon alkotmányozó többséghez, illetve Szlovákiában szűk többségű kormánykoalícióra tudta juttatni a jelenleg regnáló kormánypártokat, Lengyelországban miért nem tudott hasonló sikert hozni a tavaly ellenzékbe vonult PiS-nek.

A tanulmány első része kontextuális jellegű, azaz bemutatásra kerülnek olyan faktorok, amelyek a kampányok ilyen módon történő alakulásában döntő szerepet játszottak. Ilyen az adott ország államberendezkedése és választási rendszere, illetve az előzőleg regnáló és fontosabb ellenzéki pártjok. A második rész már az egyes kampányokat vizsgálja, azaz milyen a Fidesz, a PiS és a Smer EU-hoz való viszonya és arról való kommunikációja, hogyan volt keretezve Ukrajna és a migráció kérdése, a “haza”, fogalmának kisajátítása, a „külföldről fizetett ellenzék” mítosza, illetve egyéb saját szlogenek és témák. A konklúzió szerint, habár a kampányok valóban szokatlanul hasonlóak voltak, a társadalmi oldal felől volt sorsdöntő a sikeresség. Ilyen volt a bizonyos szakpolitikákra való nyitottság, a kommunikációs gépezet hatékonysága, az ellenzék kormányzóképességi hitelességének erodálása stb., ami elsősorban a nyertes pártok kormányzásának hosszára vezethető vissza.

A tanulmány egyaránt használ primer, szekunder és tercier forrásokat, angol, lengyel, magyar és szlovák nyelvű irodalmat, illetőleg a módszertanban kvantitatív és kvalitatív adatok is elemzésre kerülnek.

PAPP VIRÁG
p4ppvirag@student.elte.hu
Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Polyák Gábor
egyetemi docens, ELTE BTK

Érdemes-e vitázni a közösségi médiában?

Kulcsszavak: online vitakultúra; közösségi média; politikai kommunikáció; polarizáció; retorika

A dolgozat célja, hogy megvizsgálja a közösségi oldalak kommentszekcióját mint a nyilvános vita hozzáférhető, ám sokszor káros színtereit. Kutatási kérdésem, hogy létrejöhet-e racionális közéleti vita a közösségi médiában. Fő hipotézisem, hogy a politikailag mérsékelt közegekben eredményesebbek, racionálisabbak lesznek a viták, mint a polarizáltabb oldalakon.

A meglévő szakirodalom áttekintése során először lefektettem a kutatás elméleti kereteit Habermas nyilvánosságfogalma, Margitay argumentációs szabályai és az érvelési hibák bemutatásával. Ezt követően összefoglaltam az internetes közeg szociálpszichológiai jelenségeit, valamint a polarizációban szerepet játszó csoportos és egyéni pszichológiai folyamatokat. Végezetül áttekintettem a már létező kutatásokat arról, hogyan érvelnek a közösségi média felhasználói és mennyire befogadók a különböző érvekre.

Saját kutatásomhoz a Facebook kommentszekcióit vettem alapul, ugyanis Magyarországon ezen a platformon zajlik a legtöbb nyilvános közéleti diskurzus. A vizsgálatra kijelölt időszakban először felmértem a politikusok és közéleti véleményvezérek követőinek online aktivitását, az az öt fiók került be a kutatásba, akik átlagosan a legtöbb kommentet kapták bejegyzésenként. Ezen az öt oldalon utána megvizsgáltam az adott időszak leghosszabb kommentvitáit. A viták egészét Margitay négy szabálya alapján osztályoztam, akkor neveztem őket racionálisnak, ha minden kitételnek megfeleltek. Továbbá minden hozzászólásnál feljegyeztem az érvelési hibákat, amikor az érvek ok-okozati összefüggései nem következetesek. Elvi hibának neveztem azokat az eseteket, amikor a vitapartnerrel vagy a vita tárgyát képző személlyel voltak tiszteletlenek.

A hozzászólások elemzése kimutatta, hogy a kommentelők jelentős hányada távolról sem olyan tiszteletlen az online vitákban a partnereivel, mint ahogy azt a Facebook-vitákról szóló elterjedt előítéletek tartják. Ténylegesen viszont nem érik el egymást; nagyon ritka, hogy a felek mások érveinek hatására megváltoztatják véleményüket és konszenzust is nehezen érnek el. A felhasználók attitűdje mellett a közszereplők kommunikációja is szerepet játszik. A vizsgált kommentviták közül látványosan jobban teljesítenek azok, amelyeket a kevésbé szélsőséges politikai álláspontot képviselő felhasználók követői folytatnak le.

PÁSZTOR DIÁNA
pasztordia2@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Marton Péter
egyetemi docens, BCE

Breaking the deadlock? – United Nations Security Council reform in the 21st century

Kulcsszavak: Security Council; reform; revisionism

The United Nations Security Council plays a pivotal role in maintaining international peace and security. The role of the Security Council in the international system is unique, since its decisions are legally binding on all 193 member states, and it has such important powers as authorizing the use of force. Due to the important role of the Security Council, its composition has been under scrutiny since the 1960s. Ever since the United Nations was established in 1945, it was only reformed once, in 1965. The main criticism towards the Security Council is that it keeps representing the power relations of 1945 and thus it is not representative of the current world. Since reform has not been achieved in the last sixty years, the paper discovers the previously failed proposals and their relevance to the current reform attempts. Therefore, the research question examines what factors influence the likelihood of reforming the composition of the UNSC in the 21st century. While providing an answer to this question, the research pays special attention to analysing how the rising tensions and revisionism in the international system affect the feasibility of reforms. Regarding the methodology, the paper uses qualitative research methods. The descriptive analytical method is used to provide a comprehensive understanding of Security Council reforms based on analysing the available literature. Furthermore, the research also uses the case study method to analyse particular reform attempts. As the result of the research, the four most important factors which affect the likelihood of reforms of the Security Council are identified: the difficulties of amending the UN Charter; the nature of the reform proposal; a united front of countries supporting the proposal; and the current rising tensions and revisionism. While the first three factors were also present in previous reform proposals, the last factor gives a unique layer of analysis in the research for the likelihood of implementing reforms in the 21st century.

PÁSZTOR DIÁNA
pasztordia2@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Marton Péter
egyetemi docens, BCE NPRTI

The phenomenon of exporting democracy – What happened in Afghanistan?

Kulcsszavak: democracy export; Afghanistan; USA

It has long been a question whether democracy is exportable or not. The possibility of establishing democratic states in the Middle East has been in the focus of discussions in the last two decades. With the withdrawal of the United States of America from Afghanistan in August 2021 the question became even more relevant. Since then, the case of Afghanistan is often mentioned as an example for the failure of democracy export. However, this idea is more complex than a simple statement, thus the main research question of the paper is the following: What are the factors that must be considered when examining whether the export of democracy failed in Afghanistan? The research also investigates whether it is justifiable at all to say that the USA had the intention to export democracy to the country. The aim of the paper is thus to assess the concept of democracy export and to provide details about the phenomenon in case of Afghanistan. Considering the methodology, the paper uses qualitative research methods, since it is based on analysing different pieces of literature. The use of the descriptive analytical method is essential, since the main narratives and key points of the paper are built up after examining the available literature and data. This paper is also a case study, since after analysing the abstract phenomenon of democracy export the ideas are applied and investigated throughout the example of Afghanistan. After applying these methods, the paper determines the most important factors that must be considered when examining whether democracy export failed in Afghanistan. It must be investigated whether building a democratic system is feasible and whether democratic norms and institutions were ever consolidated. The most important factor is whether the USA ever had the intention to export democracy to Afghanistan. The research concludes that it was never the main goal, it was rather one of the means of achieving the interests of the USA. Consequently, since exporting democracy was never the explicit aim, it could not fail in its traditional sense in Afghanistan.

PÁSZTOR JOHANNA
johannajenei.jj@gmail.com
Hittanár-nevelőtanár, magyartanár
Osztatlan, 7. félév

Evangélikus Hittudományi Egyetem

Témavezető:
Dr. Béres Tamás
egyetemi tanár, EHE

Feladott vagy megélt egyéniség Dietrich Bonhoeffer és Dorothee Sölle engedelmesség-fogalmának összehasonlítása

Kulcsszavak: engedelmesség; Bonhoeffer; Sölle; fantázia; erény

Az engedelmesség napjainkban megosztó fogalom. A gyereknevelléstől az egyén szabadságát elnyomó diktatórikus rendszerig bármilyen kontextusban előfordulhat. A kereszténységben hosszú ideig az egyik legfontosabb erénynek tartották. Az évszázadok alatt rárakódott rétegek alatt azonban lassan eltűnni látszik a fogalomban rejlő valódi érték.

Dolgozatomban a Krisztus-követésben megjelenő engedelmességet vizsgálom. Nagy léptekben áttekintem a II. századtól a XIX. századig végbemenő jelentésváltozást, majd Dietrich Bonhoeffer Követés és Dorothee Sölle Fantázia és engedelmesség című írásait összehasonlítva elemzem a fogalmat. A két teológus gondolata első olvasásra ellentétben áll egymással, azonban a mélyebb elemzés után kiderül, hogy valójában több hasonlóság van köztük, mint elsőre gondolnánk.

Dietrich Bonhoeffer 1906-ban született, a háború utolsó napjaiban vált a náci Németország áldozatává. Sorsa, értékes gondolatai, és a folyamatosan Krisztust kereső attitűdje miatt a XX. század egyik legismertebb, napjainkra legnépszerűbb teológusává vált.

Dorothee Sölle 1929-ben született, a nemzetiszocializmusban megélt gyermekkor egész életére és gondolkodásra hatással volt. Érzékenyen állt a társadalomban történő eseményekhez, elvetette a naiv, történelem fölé helyezett teológiát, annak művelésében nem kívánt részt venni.

Kettejük értekezéseinek összevetését nemcsak közös tárgya indokolja, hanem az is, hogy munkájukban mindketten feldolgozták a németországi nemzetiszocialista diktatúráról szerzett saját, valós tapasztalataikat. Gondolataikban szintén közös elem, hogy azok ma is aktuális üzenetet hordoznak gyakorló keresztények és nem hívő olvasók számára egyaránt. Dolgozatomban az elméleti megállapítások számbavételén túl ezeket a morális tanulságokat is értelmezem.

PATAT HÉDI
patathedi@gmail.com
Szociológia
BA, 5. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Prof. Dr. Czibere Ibolya
egyetemi tanár, DE BTK

"Ők ismernek engem a legjobban": A szűlői nevelési stílus és a fiatal felnőttek önállósodása.

Kulcsszavak: szülői nevelési stílus; posztadoleszcencia; felnőtté válás; családszociológia; ifjúságszociológia

Dolgozatom célja annak feltárása, hogy a szülői nevelési stílus hogyan hat a fiatal felnőttek önállósodására, és hogy az együttélés miként befolyásolja a szülő-gyermek kapcsolatokat. A kutatás középpontjában négy fő kérdés áll: (1) Hogyan formálja a szülői nevelési stílus az egyetemisták és szüleik közötti konfliktusokat az együttélés során? (2) Milyen hatást gyakorol a fiatal felnőttek önállósodására, hogy szüleikkel egy háztartásban élnek? (3) Milyen kapcsolat van a szülők ideológiai nézetei és a nevelési stílusuk között? (4) Hogyan hat az együttélés a szülő-gyermek kapcsolatra a moratórium időszakában?

A kutatás kvalitatív módszertanon alapul, amelyben 17 egyetemista, 18-25 év közötti, részben vagy teljesen a családi otthonban lakó fiatal felnőttel félig strukturált interjúkat készítettem. A szülői nevelési stílus megismerésének érdekében felhasználtam Baumrind szülői nevelésistílus-kategóriáit: irányító/megkívánó (authoritative), autoritariánus/tekintélyelvű (authoritarian), permisszív/engedékeny (permissive) és elhanyagoló.

Az eredmények azt mutatják, hogy a szülői nevelési stílusok és konfliktuskezelési eszközök közötti kapcsolat a tekintélyelvű szülők konfliktusokat eszkaláló viselkedésére és az engedékeny szülők konfliktuskerülésére terjed ki. Emellett prominens jelenség, hogy az irányító nevelési stílusú szülők mellett oldódnak meg leginkább konstruktívan a konfliktusok. Ezek a jelenségek mind az interjúalanyok gyermekkorában, mint a fiatal felnőttkorukban jelen vannak. Az alanyok válaszai alapján a pénzügyi függőségük egyszerre ad biztonságérzetet számukra és gátolja a szüleikről való szubjektív leválást. A szülők politikai ideológiai nézetei és nevelési stílusuk közt legerőteljesebben az irányító szülők esetében figyelhető meg együttállás, gyakran jelentek meg ezeknél a szülőknél a baloldali és a progresszív jelzők. A fiatal felnőttek válaszaiból kiderült, hogy legszorosabb kapcsolataik kiválasztásában a hosszú együtt töltött idő erőteljes szerepet játszik, emellett gyakran választottak ezen bizalmasaik közé családtagokat. Ez alapján arra lehet, következtetni, hogy az együttélés alapvetően pozitív hatást gyakorol a szülő-gyermek, és családon belüli kortárs kapcsolatokra is.

A kutatás eredményei hozzájárulnak a fiatal felnőttek önállósodásának és szülő-gyermek kapcsolatainak szociológiai megértéséhez, különösen a generációk közti kötődések és konfliktusok fényében.

PATKA HENRIETT-MÁRIA
patka.henriett123@gmail.com
Kommunikáció és Közkapcsolatok
BA, 5. félév

Babeș-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:
dr. Kádár Magor Elek
egyetemi docens, RO BBTE

A Riot Games online márkakommunikációja az Arcane sorozaton keresztül

Kulcsszavak: márka; márkaértékek; márkapercepció; érzelmi márkaépítés; adaptáció

Manapság igen nagymértékű reflektorfény irányul a videójáték-ipar, valamint a film- és sorozatipar univerzumára. Trend lett a különféle digitális médiumok adaptációja, amikor egy sikeres videójáték belső világát, működésmódját átültetik a filmek világában.

Kutatásomban azt vizsgáljuk, hogy hogyan tudja befolyásolni egy sorozatadaptáció a videójátékgyártó és -fejlesztő cég márkaértékeit. A dolgozat az „Arcane" Netflixen bemutatott, Emmy-díjas steampunk akció-kaland televíziós sorozat hatásait és az azt készítő Riot Games megítélésének változását vizsgálja a márkaközösség által kreált diskurzusok alapján.

Az elemzés két fő céllal rendelkezik. Egyrészt begyűjteni az adatokat a Reddit platformon lévő, „arcane" alredditen jelenlévő top 100 poszt, valamint az alattuk lévő top 30 komment fejében és tartalomelemzés módszerével megvizsgálni a kapott adatokat. Továbbá a Riot Games Arcane-től független márkaértékeinek összehasonlítása az elsőkörben kapott eredményekkel.

A kutatás eredményei arra a kérdésre adnak választ, hogy „Hogyan befolyásolta az Arcane a Riot Games márkát?" A sorozat nagymértékben hozzájárult, ahhoz, hogy a cég új márkapillérekkel bővüljön, valamint a már meglévőket megerősítse.

PATÓ VALENTINA
valcsi352@gmail.com
Szociálpedagógia
BA, 7. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Ludányi Ágnes
professor emerita, EKKE GTK

Bántalmazott anyák kilépése a kapcsolatból, a szakemberek tapasztalatai alapján

Kulcsszavak: bántalmazás; kulcsélmény; krízisambulancia

A tanulmány témája a bántalmazott anyák kilépése a kapcsolatból, szakemberek tapasztalatai alapján. Napjainkban egyre nagyobb hangsúlyt kap a családon belüli erőszak a szakirodalomban és médiában is. Egyre több eset kerül nyilvánosságra. Manapság egyre több nő él bántalmazó kapcsolatban ezért azt vizsgálja a dolgozat, hogy a bántalmazott anyák mikor lépnek ki a házasságukból, vagy élettársi kapcsolatukból. Magyarországon körülbelül 200 ezer nő él bántalmazott kapcsolatban, de óriási a látencia. A szociálpedagógusi munka során a klienskörben lesznek bántalmazott nők, ezért is nő a tanulmány relevanciája. A bántalmazásnak azt a szegmensét mutatja be dolgozat, amelyben a bántalmazott nők kilépnek a bántalmazó helyzetből. Kérdés volt, hogy milyen tényezők segítik meghozni az anyáknak a döntésüket, azaz milyen utat járnak be addig, amíg a döntés megszületik, és milyen erőforrások támogatják őket ebben a folyamatban, és mindezek alapján milyen szakembereket érintő feladatok fogalmazhatók meg a velük való munkában. A vizsgálatban öt krízisambulancia-vezetővel készült interjú. Megismerhetjük a bántalmazás áldozataira specializálódott intézményrendszerek működését és hiányosságait, valamint, hogy a Magyarországon jelen lévő hét krízisambulancia kevés a bántalmazott anyák segítésére. Az egyik legfontosabb tényező, hogy a kapcsolati erőszak és a családon belüli erőszak minden társadalmi rétegben megjelenik, hiszen a krízisambulancián megjelenő kliensek 70%-a középosztálybeli, mint például pedagógus, pszichológus, jogász. A bántalmazott anyák átlagosan hét év után lépnek ki a bántalmazó kapcsolatból, amihez kaphatnak segítséget a szomszédtól, családtól, barátoktól, valamint a professzionális segítőktől is. Minden bántalmazó kapcsolatban megjelenik egy kulcsélmény, ami miatt a bántalmazott nő kilép a kapcsolatból. A legfőbb kulcsélmény a gyermek. A dolgozat végén a szerző javaslatokat ad a szakemberek számára, amivel beszélni lehetne a bántalmazásról, jellemzőiről és népszerűsíteni a bántalmazás áldozataira specializálódott intézményeket.

PAULOVKIN ANDRÁS
paulovkin@gmail.com
Kulturális antropológia
MA, 3. félév

Miskolci Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Dobák Judit
egyetemi docens, ME BTK

A kulturális sokk és az enkulturációs folyamatok hatása a békefenntartó missziókra

Kulcsszavak: CIMIC; katonai kultúra; kulturális alkalmazkodás; kultúrsokk; békefenntartó misszió

Jelen kutatásban azt vizsgálom, hogy a békefenntartó missziókban megvalósuló civil-katonai együttműködések során a katonai alakulatok és a civil csoportok tagjai között meglévő kulturális különbségek milyen formában jelentkeznek és ezek kezelésében milyen megoldások működhetnek. Eredményeimmel legfőképpen olyan problémákra igyekszem rámutatni, melyeket érdemesnek találok szisztematikusabban tanulmányozni, továbbá a kapott eredmények mentén a kutatást kiterjeszteni más nemzetek katonai alakulataira is. Dolgozatomban azt vizsgáltam, hogy (1) a missziós katonák átélik-e a kulturális sokkra jellemző pszichés hatásokat és folyamatokat a műveleti területre történő megérkezésüket követően, valamint (2) a katonai kultúra mely összetevői lehetnek hatással a külföldi missziók civil-katonai együttműködéseinek sikerességére. A vizsgálat helyszínének a Magyar Honvédség Kiber- és Információs Műveleti Központját választottam, melynek szakértő tisztjei jelentős szerepet vállalnak olyan képzési formák, módszerek, és segédanyagok kidolgozásában, amik célja a kulturális érzékenység és tudatosság kialakítása és fejlesztése. Dolgozatom kérdéseinek megválaszolásához a velük készített kvalitatív interjúk szolgáltatták az alapot. Az interjúk egyik fontos tapasztalata, hogy a missziós katonák, ha át is élik a kulturális sokkot, annak mértéke a katonai alakulatok hierarchikus és „burkos" felépítése nyomán jellemzően nem ér el olyan mértéket, ami önmagában kezelhetetlen stresszként jelentkezne a katonai tevékenységek során. Ugyanakkor, ha önmagában nem is válik jelentőssé, a meglévő stresszorok mellett azok hatását erősítve mégiscsak fontos hatótényezővé válhat. Másrészt az interjúalanyok beszámolói alapján a civil és a katonai kultúra a rendszerváltás előtti időkhöz viszonyítva kevésbé tűnik szeparáltnak, a többirányú és erőteljesebb kölcsönhatások miatt. A katonai identitás, mint szakmai identitás kevésbé látszik dominánsnak a katonák önmeghatározásában és ezzel összefüggésben mintha a civil szerepeik mentén szerveződő identitásuknak jóval szervesebb, kevésbé elkülönülő részét képezné. Ugyanakkor a missziós katonák ezirányú tapasztalatai jelentős mértékben formálhatják mind a katonai, mind a civil szerepeik mentén szerveződő identitásukat és ezáltal kontúrosabbá tehetik a civil és a katonai szféra közötti határokat. Ilyen módon a hazatérő katonák értékeinek és normáinak változása fordított kultúrsokkot és akkulturációs nehézséget is okozhat.

PETŐ MÁRK ANDRÁS
markpeto2003@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 6. félév

Miskolci Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Fekete Sándor
egyetemi docens, ME BTK

Politika és kultúra találkozóhelye: Az Eurovíziós Dalfesztivál – valóban a zene van középpontban?

Kulcsszavak: politika; verseny; média; Európai Unió; zene

Az Eurovíziós Dalfesztivál nemcsak zenei esemény, hanem a politikai diskurzus platformja is. A fesztivál gyakran tükrözi a résztvevő országok közötti politikai feszültségeket és geopolitikai dinamikát. Ez a tanulmány azt kívánja feltárni, hogy az Eurovízió hogyan válik a politikai véleménynyilvánítás eszközévé, és ezt a jelenséget különböző nemzetek, köztük Izrael, Anglia, Moldova, Ukrajna, Oroszország és mások példáján keresztül elemzi.

Az egyik visszatérő és ellentmondásos politikai téma, amely évente felbukkan az Eurovízió során, a Közel-Kelet politikai dinamikája. Izrael részvétele a versenyen, különösen a fokozott politikai feszültségek idején, jelentős szimbolikával bír. A Közel-Kelet összetett geopolitikai helyzete és a folyamatban lévő palesztin-izraeli konfliktus gyakran hatással van Izrael nemzetközi megítélésére, ami az Eurovízió színpadán is tükröződik.

A Brexit, amely a modern brit politika átalakító eseménye, szintén nyomot hagyott az Egyesült Királyság eurovíziós szereplésén. Miután az Egyesült Királyság kilépett az Európai Unióból, az országon belüli politikai diskurzus megváltozott, és ez kihatott a fesztiválon való részvételükre is. Az Egyesült Királyságban a Brexit után kialakult társadalmi és politikai feszültségek következésképpen az Eurovízión a brit előadók fogadtatásában is megmutatkoznak.

Ezenkívül más országok politikai helyzete és nemzetközi kapcsolatai is befolyásolják eurovíziós tapasztalataikat. Moldova, Ukrajna és Oroszország például dinamikus politikai kapcsolatokkal és területi vitákkal küzd, amelyek beárnyékolják a versenyen való részvételüket. Ezek a politikai feszültségek gyakran megnyilvánulhatnak a szavazási folyamatban, ahol a szomszédos országok elfogultságot vagy stratégiai szövetségeket mutathatnak, ami a tágabb geopolitikai helyzetet tükrözi.

Összefoglalva, Izrael részvétele gyakran a bonyolult közel-keleti helyzetet jelképezi, míg a Brexit jelentősen befolyásolta az Egyesült Királyság eurovíziós szerepléseit. Emellett a különböző országok, például Moldova, Ukrajna és Oroszország politikai helyzete és nemzetközi kapcsolatai is szerepet játszanak az Eurovízión szerzett tapasztalataik alakításában. Végső soron az Eurovízió színpadán az országok nemcsak zenei képességeiket, hanem politikai álláspontjukat és diplomáciai kapcsolataikat is bemutathatják.

PINTÉR EDINA
pinter.edina81@gmail.com
Kulturális mediáció
MSc, 4. félév

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Kar

Témavezető:
Dr. Cseri Kinga
egyetemi docens, SZE AK

Kalandozás és borzongás a horrorfilmek világában

Kulcsszavak: posztmodern; filozófia; horrorfilm; borzongás; trauma

Dolgozatom témája abszolút személyes indíttatású. A horrorfilmek világa gyermekkormom óta rabul ejtett, azóta sem szabadultam tőlük. Valamiért vonz. Szabadidőmben gyakran nézem ezeket a típusú filmeket, teljesen kikapcsolnak, szinte más tudatállapotban vagyok abban a 1,5–2 órában. Amióta létezik mozifilm, azóta horrorfilm is létezik. A horror, mint műfaj, speciális utat járt be. Az idők folyamán tartalma és minősége gyakran átalakult, ebből kiindulva a dolgozat egyik intenciója, hogy erre a változásra reflektáljon.

Az emberek amióta világ a világ, vágytak a mozi sötétjében rájuk leselkedő szörnyek látványára, ősi félelmeik vetültek ki a mozivászonra. Következésképp kutatásom célja, hogy megvizsgáljam azt, hogy a horrorfilmeket befogadók értékítéletét, választását milyen okok, kontextusok befolyásolják, illetve a horrorfilmek hatásmechanizmusára való reflexiók elemzését is fontosnak tartom. Kutatásomban egyrészről az írásbeli kikérdezés módszerét alkalmaztam, a horrorfilmeket kedvelők közül 850-en válaszoltak a kérdéseimre. Másrészről az interjú módszerét felhasználva az első magyar horrorfilm, a Post Mortem rendezőjével, Bergendy Péterrel volt szerencsém egy színes és tartalmas interjút készíteni.

A horror a borzongás és a rémület műfaja, melyben minden akció, váratlan esemény és fordulat a néző minél nagyobb megrázkódtatásának elérése érdekében történik. Ebből kiindulva sok horrorfilm-rendező a személyes traumák azon aspektusát ragadják meg és mutatják be, amely a néző számára a legfelzaklatóbb és legrémisztőbb. Mindezt alapul véve a horrorfilmek egzisztenciális mélységének, drámaiságának a megjelenítését is igyekszem érzékeltetni a dolgozatomban.

PINTÉR IBOLYA KATALIN
pinteribolya95@gmail.com
Közgazdálkodás és közpolitika
MA, 5. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Kriskó Edina
egyetemi docens, NKE ÁNTK

A kormányzati kommunikáció feladatai és gyakorlata egészségügyi vagy más veszélyhelyzet idején Magyarországon

Kulcsszavak: Covid; kormányzati kommunikáció; orosz-ukrán háború; veszélyhelyzet; egészségügy

Az alábbi dolgozat az egyre növekvő válságok és veszélyhelyzetek korában az államok számára kulcsfontosságú kommunikációs területet, a kormányzati kommunikációt vizsgálja. A tanulmány fókuszában Magyarország veszélyhelyzetek idején alkalmazott kormányzati kommunikációs stratégiája, illetve a Covid-19 világjárvány és az orosz-ukrán háború kapcsán folytatott retorika áll. Az eredmények azonban relevánsak más típusú veszélyhelyzetekkel foglalkozó kutatások számára is. Az elemzés nemzetközi szakirodalmi összefoglalóra, a két jelzett esettanulmányra, a közlemények vizsgálatakor pedig a szövegelemzés módszerére támaszkodik.

A tanulmány célja bemutatni, hogyan teljesít a kormányzati kommunikáció elhúzódó veszélyhelyzetek idején, és hogyan igyekszik befolyásolni a közvéleményt, s ez mennyiben támogatja a válságkezelést. Az eredmények azt mutatják, hogy a magyar kormány számára egyébkor alkalmazott háborús retorika válsághelyzetek idején – járvány és humanitárius válság idején – is elővehető és hatékony eszköz, hiszen van tudati előzménye, a hazai közvélemény számára évek óta ismerős szófordulatokat szólaltat meg. A tanulmány arra is rávilágít, hogy az átláthatóság, a megbízhatóság és az időbeni információk nyújtása az állampolgároknak létfontosságú a kormányzati kommunikáció sikerességéhez veszélyhelyzetek idején.

Az eredményeknek gyakorlati és elméleti jelentősége is van, és hozzájárulnak az államok válságkommunikációs gyakorlatainak jobb megértéséhez és fejlesztéséhez.

POPOVICS KINGA
popovics.kinga@gmail.com
Esztétika
MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Sajó Sándor
egyetemi docens, ELTE BTK

Az ikon és az ikont néző dialógusa – a viszonzott tekintet Nicolaus Cusanus De visione Dei című művében

Kulcsszavak: Nicolaus Cusanus; ikon; perspektíva; vágy; Jean-Luc Marion

Dolgozatom tárgya – bár elsősorban a vallási élmény hatáskörére szorítkozik – univerzális tapasztalat: a vágy élménye, és annak a látás útján való megtapasztalása. Látni, és látni azt, hogy látva vagyok, ugyanúgy sajátja az ikon előtt álló hívő tapasztalatának és a szerelmes emberének. Önmagam meglátása az isteni képmásban, vagy önmagam felismerése a velem szemben álló emberben az elmélet és a doktrínák terét elhagyva az experimentum által kerül igazolásra. A látás során megszülető hit tapasztalata tehát általános érvényű: nem-intellektualizált fenomén, hanem affektív élmény. Mégis, valóban univerzális-e, amennyiben nem érhető el a ráció útján?

Nicolaus Cusanus De Visione Dei c. művének célja, hogy a visio beatifica (istenlátás, vagy boldogító istenlátás) tapasztalatához a szemlélőt az affektív helyett az intellektus útján vezesse el. Az általa követett módszer egy, az ikonon keresztül történő sensibile experimentum, izgalmas metszetét adva a korabeli keleti- és nyugati keresztény megközelítéseknek. Az ikon előtt álló hívő tapasztalata, hogy az isteni képmás valóban látja őt, mi több, követi tekintetével. Az ikon tere tehát nem zárul be a táblakép peremeinél – externális teret hoz létre, amelyben a szemlélő a viszonzottság érzését tapasztalja meg. Kutatásunkban megkíséreljük kibontani a látás és a perspektíva azon jelenségeit, amelyben a látás alanyától függően a tér végessé válik, vagy ellenkezőleg, kitágul. Ehhez szemléltetni kívánjuk a tekintet különböző, lehetséges „szintjeit", az ismeretlen tekintetétől indulva a egészen a szerelmes, majd az isteni tekintetéig. Ezzel összefüggésben vizsgálni fogjuk az idol és az ikon fogalmait, a tükör szimbolikáját, mint a látás irányának potenciális elgondolását, illetve a jelenség teo-fenomenológiai megközelítéseit.

PORGA BORÓKA ANNA
porga.boro@gmail.com
Szociológia
BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Luxné Dr. Prehoda Anna
egyetemi adjunktus, PPKE BTK

Gyivis, lelenc, zacis – állami gondozottak felnőtt élete

Kulcsszavak: gyermekvédelmi ellátás; szülői minták

Az élettörténeti interjúk alapján végzett kutatás feltárja az állami gondozottak traumáit és az ezekkel való megküzdésük módjait, különösen a párválasztás, pályaválasztás és családalapítás területén. A hiányos szülői minták és ezek hosszú távú hatásai kiemelten fontos tényezők, amelyek nemcsak az érzelmi biztonságot, hanem az önértékelést és a kapcsolatteremtési képességeket is befolyásolják. Bár az ideális családi háttér pótolhatatlan, a kutatás rávilágít arra, hogy a megfelelő szakmai támogatás, a segítő közösségek és a mentorálási programok jelentős szerepet játszhatnak az állami gondozottak esélyegyenlőségének javításában. Az ilyen kezdeményezések hozzájárulhatnak ahhoz, hogy az érintettek sikeresek legyenek a társadalmi integrációban, önálló életvezetésükben, és hasonló esélyekkel induljanak, mint a családi környezetben nevelkedett társaik. Ezen felül az érzelmi reziliencia fejlesztése és a bizalmi kapcsolatok kiépítése alapvető fontosságú ahhoz, hogy az állami gondozott fiatalok megvalósíthassák személyes és szakmai céljaikat.

PORTÁS MERCÉDESZ
portasmerci@gmail.com
Közösségszervezés
BA, 5. félév

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Kar

Témavezető:
Dr.Vehrer Adél
egyetemi docens, SZE AK

A jövő munkaerőpiaca – A mesterséges intelligencia és a robotizáció hatása az alfa generáció munkavállalására

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia; munkaerőpiac; robotizáció; automatizáció; alfa generáció

A téma kutatására a mesterséges intelligencia gyors térhódítása és a munkaerőpiacra gyakorolt hatása motivált. A mesterséges intelligencia széleskörű elterjedése az élet minden területét meghatározni látszik. A munkaerőpiac működése és változása önmagában nagyon érdekes téma, ugyanakkor a mesterséges intelligencia munkaerőpiacra gyakorolt hatása napjaink egyik legaktuálisabb kutatási témája. Munkám során elsősorban arra voltam kíváncsi, hogy a technológia fejlődése milyen hatást gyakorol a HR folyamatokra, illetve milyen változások várhatóak a jövőben a szakterületen. A szakirodalmat áttekintve, tudományos cikkeket, folyóiratokat, tanulmányokat és internetes forrásokat megismerve, nagyon releváns témának érzem, hiszen rengeteg lehetőség rejlik a technológiában, amelynek túlnyomó részét ma megjósolni sem tudjuk. Rendkívül érdekes kérdés, hogy milyen attitűddel rendelkezik a társadalom a technológiához fűződően, felmerül- e bennük félelem vagy inkább pozitív hozzáállást tanúsítanak. Kutatásomban ezért kiemelten vizsgáltam a válaszadók MI-hoz fűződő viszonyát, véleményét. Feltérképeztem, milyen változásokat hozhat a mesterséges intelligencia terjedése, illetve a robotizáció és automatizáció, milyen hatással lehetnek ezek a változások általában a munkaerőpiacra, vagy akár a munkanélküliség alakulására. A jövő munkavállalói, az alfa generáció tagjai már ebben a közegben keresik majd helyüket a munka világában. Kíváncsi voltam, milyen értékeket fog képviselni ez a generáció, akár a szakirodalom prognózisaiban, akár a jelen felnőtt nemzedékek elképzeléseiben. Az alfa generáció jelenleg a legfiatalabb nemzedék, szokás őket digitális bennszülötteknek is hívni, hiszen létezésüket alapvetően meghatározzák az elektronikai eszközök és a digitalizáció. Kutatásom során összegyűjtöttem azokat a tulajdonságokat, amelyek nagy valószínűséggel jellemezni fogják a nemzedék tagjainak munkamorálját, a munkaerőpiacon képviselt szerepét. Dolgozatom saját kutatást is tartalmaz a vizsgált témában. Online kérdőív segítségével mértem fel a kitöltők álláspontját a mesterséges intelligencia okozta változásokkal kapcsolatban, illetve az alfa generáció munkaerőpiaci jelenlétéhez fűződő véleményüket.

PORTÁS MERCÉDESZ
portasmerci@gmail.com
Emberi erőforrás tanácsadó
MA, 1. félév

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Kar

Témavezető:
Dr. Vehrer Adél
egyetemi docens, SZE AK

Generációk a munkaerőpiacon: munka és magánélet a baby boom és a Z generáció szemszögéből

Kulcsszavak: időgazdálkodás; munkaerőpiac; munka-magánélet; Z generáció; baby boom generáció

Pályamunkám témájául a generációk munkaerőpiaci jelentétét, sajátosságait és a jövő munkaerőpiacát formáló hatásának vizsgálatát választottam. A téma kutatásában az motivált, hogy HR szempontból fontos és releváns jelenségnek tartom a különböző generációk munkaerőpiaci jellemzőinek különbségeit, hiszen egy vállalat működése és teljesítménye szempontjából kiemelt szerepe lehet a generációk közötti együttműködésnek. Ennek ösztönzéséhez és kialakításához fontos a nemzedékek ismerete. Kutatásomban nagy figyelmet szenteltem a vizsgált generációk tulajdonságainak ismertetésére, munkahelyen betöltött szerepére, valamint munkahelyi attitűdjének ismertetésére. Álláspontom szerint az időgazdálkodás területén vannak a legnagyobb eltérések, ez befolyásolja azt is, hogy az egyes generációk életében milyen pozíciót foglal el a munka és magánélet egyensúlyának kialakítása. Napjaink egyik központi témája az időgazdálkodás, amely nagy mértékben hozzájárul munkahelyi teljesítőképességünkhöz, valamint magánéletünk minőségéhez. A szakirodalom ismertetése mellett online kérdőíves kutatást is végeztem a baby boom és Z generáció körében, hogy feltárjam a két generáció munka és magánélet egyensúlyának témájához fűződő viszonyát.

PŐCZE KINGA
pocze.kinga03@gmail.com
Nemzetközi igazgatás
BA, 6. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Hárs András
egyetemi adjunktus, NKE ÁNTK

Az embercsempészet thaiföldi hontalan áldozatainak az élethez, a szabadsághoz és a biztonsághoz való jogának védelme

Kulcsszavak: emberkereskedelem; áldozatközpontúság; hontalanok; menekültek; transznacionális bűnök

Az embercsempészet egy összetett transznacionális bűncselekmény, amely folyamatosan növekszik. 2021-ben csaknem 30 millió ember volt kényszermunka vagy kényszerházasság áldozata az ázsiai és a csendes-óceáni térségben. A hontalanság mint jelenség tovább fokozza annak valószínűségét, hogy egy személy emberkereskedelem áldozatává váljon. Ezen esettanulmány középpontjában Thaiföld áll, mert a magasszámú hontalan őslakos lakosság és a menekültek duális jelenléte az országban egyértelműen az emberkereskedők fókuszpontjaként azonosítható. Noha országos és nemzetközi szinten is számos fejlesztés történt, az áldozatok száma még mindig nem csökken, több százezreket veszélyeztetve.

Az embercsempészet az emberi jogok többszörös megsértésének kombinációja, ennek ellenére a legelterjedtebb megközelítés a büntető igazságszolgáltatási szempont e bűn ellen. Ezért ez a tanulmány arra a kérdésre kíván választ adni: hogyan teremti meg az alapot az élethez, a szabadsághoz és a biztonsághoz való jog a hontalan emberek embercsempészete elleni küzdelem emberi jogi megközelítéséhez Thaiföldön. A kutatási kérdés megválaszolásának módszertana a doktrinális jogi elemzés és a hagyományos jogi elemzés volt. Ezen módszerek segítségével választott jogforrások hatályát, alkalmazhatóságát és joghatóságát vizsgálta a dolgozat. A két fő forrás az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, amely a 3. cikkre összpontosít, valamint az emberkereskedelem, különösen a nők és gyermekek kereskedelmének megelőzéséről, visszaszorításáról és megbüntetéséről szóló jegyzőkönyv.

A tanulmány arra a következtetésre jut, hogy bár az emberi jogi megközelítésnek megvannak a maga hátrányai, az élethez, a szabadsághoz és a biztonsághoz való jog alapvető forrást jelent a hontalanok thaiföldi embercsempészete elleni küzdelem során. A dolgozat azt is kimutatta, hogy az emberi jogi megközelítés az áldozatot helyezi a középpontba, lehetővé téve számukra a lehetséges jogorvoslatokat és megakadályozva az újracsempészet veszélyét. Mivel az embercsempészet egy összetett bűncselekmény, a két megközelítés kombinációja tűnik a legjobb megoldásnak, az áldozat védelmére helyezve a hangsúlyt.

QUITTNER ORSOLYA SÁRA
quittnersara@gmail.com
Szociológia
BA, 5. félév

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Kar

SZABÓ STEFÁNIA
sz.stefi2001@gmail.com
Szociológia
BA, 5. félév

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Kar

Témavezető:
Dr.Tóth Péter
egyetemi docens, SZE AK

Egy hónap biztosítás vagy egy hónap Netflix? – avagy az egyetemisták és a pénzügyi tudatosság

Kulcsszavak: pénzügyi tudatosság; kockázatvállalás

A TDK dolgozatunk témája a Széchenyi István Egyetem nappali tagozatos hallgatóinak pénzügyi tudatossága és kockázatvállalási hajlandósága. Az általunk választott témát azért tartjuk fontosnak, mert az egyetemisták pénzügyi tudatossága és kockázatvállalási hajlandósága kritikus szerepet játszik nemcsak az egyéni pénzügyi stabilitásukban, de a hosszú távú pénzügyi függetlenségükben és jólétükben is.

A pénzügyi tudatosság számos szempontból fontos, és az egyén vagy család pénzügyi jólétéhez, a gazdaság stabilitásához és a társadalom szélesebb körű gazdasági fejlődéséhez is hozzájárul. A tanulmány módszertana a széleskörű szakirodalmi áttekintésen, valamint a fókuszcsoportos interjúk készítésén és azok elemzésén alapszik. A kutatás során kvalitatív módszereket alkalmaztunk, 18 fókuszcsoportos interjút készítettünk el 79 fő bevonásával. Továbbá dolgozatunkban vizsgáljuk a fiatal felnőttek biztosításkötésre való hajlandóságát is különböző szituációkban. Kutatásunk során arra jutottunk, hogy a fiatalok úgy érzik, nekik nem kell még a biztosítási és pénzügyi témákkal foglalkozniuk. Ennek okát abban véltük felfedezni, hogy az egyetemisták úgy gondolják, ők még fiatalok és egészségesek, ezért nincs szükségük biztosításra, valamint a biztosítások gyakorlati hasznával sincsenek tisztában, mivel a témában rendelkezésre álló információkat hiányosnak és nehezen értelmezhetőnek tartják.

A fiatalok pénzügyi attitűdjeinek és kockázatvállalási hajlandóságának megértése kiemelten fontos annak érdekében, hogy célzottan számukra készíthessünk oktató és fejlesztő anyagokat a pénzügyi tudatosság területén, ezzel is elősegítve a jövőbeni pénzügyi stabilitásukat. Valamint a piaci résztvevők számára is fontos lehet ennek tanulmányozása, hogy a fiatalok igényeire szabott pénzügyi szolgáltatásokat tudjanak nyújtani.

RABÓCZ VIVIEN
rabocz.vivien2002@gmail.com
Politikatudomány
MA, 1. félév

Miskolci Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Fekete Sándor
egyetemi docens, ME BTK

A politika és az influenszerek világa, avagy a következő választói generáció szavazatának befolyásolása új eszközökkel

Kulcsszavak: politika; influenszerek

Az influenszerek megjelenése a robbanásszerű közösségi média térnyerésének köszönhető. Az influenszerek eleinte a marketing területen hoztak változásokat azzal, hogy új reklámfelületet biztosítottak a cégek számára, amelyek felkérték őket. Várható volt, hogy előbb vagy utóbb a politika területén a választási kampányok új stratégiai eszközei vagy szereplői lesznek, hiszen emberek millióit érhetik el általuk a pártok.

Az ismert személyek, azaz a híresség szerepe a politikai kampányokban nem egy ritka és nem egy új eset nemzetközi szinten. Amerikában a híresség politikai szerepvállalása és valamelyik párt irányába húzódó magatartása sokszor nyilvános és ők maguk is ellátják a pártok buzdító és a politikában aktív részvételre sugalló funkciót. A híresség új választói generációt tudnak megszólítani, főként azon híresség-ekre kell gondolni, amelyeknek a rajongói táborát zömében fiatalkorúak alkotják. Az amerikai influenszerek és híresség esetében a politikai értékek melletti kiállás egy általánosan elterjedt szokás, hogy nyilvánosan vállalják a véleményüket, gondolhatunk akár csak a Black Lives Matter mozgalomra, ahol híres emberek tömkelege állt a mozgalom mögé. Magyarországon azonban a politika a híresség körében és az influenszeri rétegben tabutéma. A hazai influenszerek egy bizonyos rétege foglalkozik csak közéleti témák megtárgyalásával és annak a következményeivel. Míg a többsége a hazai influenszereknek vagy csak érintőlegesen vagy egyáltalán nem mer politikai véleményt nyilvánítani számos okok miatt, amelyekre a dolgozatomban térek ki.

A dolgozatom arra a szűk hazai ismert tartalomgyártó rétegre koncentrál, akik valamilyen formában beszélnek a közügyekről, és hogy ezen tartalomgyártók milyen kategóriába sorolhatók be. A kategória alatt értem, hogy politikai influenszerekről beszélhetünk (ahogyan sok más influenszer kategória van ezen kívül pl: szépség- és divatinfluenszerek), amelyek egy új influenszerkategóriát jelentenének, vagy csak ismert emberek politikai szerepvállalásáról. A dolgozatomban a két említett kategória különbségének bemutatása után a hazai tartalomgyártókat is elhelyezem ezen csoportokba.

RÁDI SZILVIA
radiszilvia80@gmail.com
Szociálpedagógia
BA, 7. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Breitner Péter
szakmai igazgatóhelyettes, Budapesti Szociális Módszertani Központ és Intézményei

Pragmatikai képességek szerepe a hajléktalanok társadalmi beilleszkedésében

Kulcsszavak: pragmatikai kompetencia; hajléktalanság; társadalmi beilleszkedés; kommunkációfejlesztés; szociális izoláció

A kutatás a pragmatikai képességek társadalmi integrációban betöltött szerepét vizsgálja a hajléktalanok körében, akik gyakran olyan kommunikációs kihívásokkal küzdenek, amelyek akadályozhatják mindennapi életüket és kapcsolataik fenntartását. Az olyan nehéz krízishelyzetekben, mint a hajléktalanság, a szociális háló és az emberi kapcsolatok különösen segíthetik ezen szituációk megoldását. Ezért különösen fontos lehet a hajléktalansághoz kapcsolódó nyelvi hátrányok megismerése, hogy a kommunikációs képességeiket hatékonyan tudjuk fejleszteni, ezzel elősegítve a társadalmi integrációt.

A dolgozat átfogóan elemzi és mutatja be a hátrányos helyzethez kapcsolódó nyelvi hátrányok kialakulását és a hajléktalansághoz kapcsolódó gyakori jelenségek (függőségek, időskor, mentális betegségek, egészségügyi problémák) következtében megjelenő kommunikációs zavarokat. A kutatás során szakirodalmi áttekintést, szakértői interjúkat és empirikus vizsgálatokat használtam. A szakértői interjúk világítottak rá a pragmatikai kompetencia és annak, rendellenességeinek szerepére, mint specifikus fókuszterületre a kommunikáción belül.

Az empirikus vizsgálat célja egy pragmatikai profil felállítása volt, amely részletes képet nyújt a hajléktalanok kommunikációs sajátosságairól. Az eredmények megerősítették a pragmatikai kommunikációs zavarok jelenlétét, valamint a hozzájuk kapcsolódó rizikófaktorok magas arányú előfordulását. Az elemzés azt is megmutatta, hogy ezek a zavarok milyen módon akadályozzák a társadalmi mobilitást, és hogyan válhat a kezelésük kulcsfontosságúvá a csoport helyzetének javításában.

Az emberi kapcsolatok és kommunikációs képességek fejlesztését célzó programok nemcsak a társadalmi izoláció csökkentésében játszhatnak fontos szerepet, hanem hozzájárulhatnak a társadalmi egyenlőség és az életminőség javításához. A kutatás feltárta, hogy a pragmatikai képességek célzott fejlesztése a hajléktalan emberek integrációjának támogatása mellett a közösségek erősödését és a társadalmi egyenlőség megteremtését is elősegítheti.

RADÓCZ JANKA KATA
radoczkata@gmail.com
Szociológia
BA, 5. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. habil. Huszti Éva
egyetemi docens, DE BTK

Az LMBTQ+ személyek szépirodalmi reprezentációja a 20. századi Magyarországon.

Kulcsszavak: társadalomtörténet; 20. század; Magyarország; tartalomelemzés; LMBTQ+ személyek

A pályamunkámban 15 darab szépirodalmi műalkotás tartalomelemzésével kíséreltem meg rekonstruálni azt, hogy a 20. században az LMBTQ+ személyeket hogyan ábrázolták irodalmi kontextusban. A társadalomtörténeti korszak sajátosságainak szemléltetése érdekében az elméleti összefoglalómban részletesen ismertetem a kisebbségi csoport történelmét, a rájuk vonatkozó jogi szabályozásokat. Továbbá bemutatom a devianciaszociológia álláspontját a vizsgált kérdéskörről és egy az LMBTQ+ személyek médiareprezentációjával foglalkozó tanulmányt, hogy ennek függvényében képes legyek a dolgozatom lezárásakor a saját eredményeimmel reflektálni ezekre az aspektusokra.

A kutatásommal arra kerestem a választ, hogy milyen kifejezésekkel és értékítéletre utaló jelzőkkel illették, milyen külső jegyekkel ruházták fel őket, a szerzők milyen problémákat és nehézségeket vetnek fel a szubkultúrához tartozók életében, ezeket a dimenziókat nemenkénti és évszázadon belüli bontásban is megvizsgáltam. Figyelmet fordítottam továbbá arra, hogy a szerzők személyes érintettsége képes volt-e befolyásolni a műben megjelenő ábrázolásmódot. Magát a tartalomelemzést nem adatelemző szoftver segítségével hajtottam végre, hanem úgymond manuálisan, mivel egyaránt szándékomban állt a manifeszt és látens tartalmi elemek vizsgálata.

A munkám eredményei, hogy a legelterjedtebb megnevezés a homoszexuális, pejoratív jelzők alkalmazása és pozitív külső megjelenés jellemzi a műveket. Gyakori a „cross-dressing", a feminin viselkedés és a pedofília előfordulása. A kifejezések és problémák tekintetében az érintettek szexuális orientációját betegségként megbélyegző, orvosi megközelítés érvényesül. Fő nehézségként a negatív társadalmi megítélés fordult még elő. Az érintett szerzők esetében finomabb ábrázolás, kevésbé pejoratív jelzők alkalmazása, az észlelt nehézségek eltérései voltak fellelhetőek.

RAFFAEL SÁRA
sara.raffael2000@gmail.com
Emberi erőforrás tanácsadó
MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

Témavezető:
Csehné dr. habil. Papp Imola
egyetemi docens, ELTE PPK

Női vezetők kihívásai a munkaerőpiacon

Kulcsszavak: női vezetők; üvegplafon; munkaerőpiac

Kutatásom fő témája a női vezetők karrierútjának feltárása volt ma Magyarországon, fókuszban az őket érintő nehézségekkel, esetleges diszkriminációval. Célom volt továbbá, hogy feltárjam az esetleges igényeiket a változásra, és ennek mentén megoldásokat fogalmazzak meg. Elsődleges kutatási kérdésem az alábbi volt: Milyen társadalmi tényezők hatnak Magyarországon, a női vezetők karrierútjában megjelenő diszkriminációra, és mit tudnak tenni a szervezetek a női munkavállalók támogatásáért? A kutatás módszerének a félig strukturált interjút választottam, összesen 13 interjút készítettem női közép-és felsővezetőkkel. A vezetői értékrend nemek közötti feltárásához egy férfi vezetőkből álló kontrollcsoportot használtam.

Az eredmények alapján elmondhatjuk, hogy minél inkább férfidominált területen dolgozik nő, annál nagyobb a diszkrimináció mértéke. A versenyszférában továbbá kifejezetten nagy hangsúly került az utóbbi pár évben a nemi egyenlőség kérdésére, ezáltal a nyílt diszkrimináció mértéke csökkent, de a bérszakadék még mindig jelen van. Az interjúk alapján azt is elmondhatjuk, hogy a nők habár, igénybe veszik a szervezet és a család esetleges támogatását, úgy tekintenek magukra, hogy elsődlegesen az ő feladatuk a gyermeknevelés. Ennek megfelelően a gyermekes munkavállalók fő igénye a szervezetüktől a rugalmasság. További olyan terület, ami sok esetben hiányos, de nagy szerepe van a női vezetők támogatásában, az a személyre szabott vezetőképzés. Az interjúkból az a tendencia is megfigyelhető, hogy minél kielégítőbb vezetőképzést kapott valaki, annál magabiztosabb saját alkalmasságában, annál inkább tudatos abban, hogy milyen értékek fontosak számára vezetőként, milyen vezetési stílussal rendelkezik, miben szeretne még fejlődni.

RAPPAY BENCE ZSOLT
rbzs@outlook.com
Marketing
MSc, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Gazdálkodástudományi TDK

Témavezetők:
Hubert József
egyetemi adjunktus, BCE MI
Mezőné Oravecz Titanilla Éva
főiskolai docens, BGE KKK

Közösségi média hatása a zeneiparra

Kulcsszavak: zeneipar; közösségi média; digitális média; médiafogyasztás; zenehallgatás

A zene generációk óta jelen van a mindennapjainkban: hallgassuk akár kazettáról, lemezről vagy okoskészülékeinkről, meghatározhatja a hangulatunkat vagy döntéseinket is. Kutatásom a zeneipar világába vezet, ahol a közösségi média hatásait elemzi három dimenzió mentén. A kutatási kérdések különböző módszertanokkal érintik a zeneipari szereplők hozzáállását, a fogyasztói médiafogyasztás átalakulásának és a közösségi média preferenciák vizsgálatát.

A dolgozat multidiszciplináris megközelítést alkalmaz, mely magában foglalja a szakirodalmi áttekintést, kvantitatív és kvalitatív adatgyűjtést, utóbbinál mélyinterjúkat és fókuszcsoportos elemzéseket. A zenehallgatási szokásokat és a közösségi média használatát a Z generáció körében vizsgálom, különös figyelemmel az új médiafogyasztási trendekre, mint a prosumerek szerepe és a rövid formátumú audiovizuális tartalmak terjedése. Az elemzés során a zeneipar és a digitális média kapcsolódási pontjait tárom fel, beleértve a műfaj legtöbb ágát, köztük a podcasteket és videoklipeket is.

Eredményeim azt mutatják, a zeneipari szakma felkészült és nyitott a közösségi média világára, azonban érezhető nyomás az alkotókon / kiadókon. Hat klaszter megalakításával általánosságban leírható a hazai zenehallgatók összetétele és a szokások változása. Számszerű eredményeimet a kvalitatív vizsgálatok által létrehozott perszónák segítik. A teljes megértéséhez a zenéhez és a közösségi médiához való viszonyunkat is vizsgálom a szakirodalom áttekintésével.

A kutatás célja, hogy átfogó képet adjon a közösségi média zeneiparra gyakorolt hatásairól, és javaslatokat tegyen a zeneipar szereplői számára a digitális kor kihívásaira való reagálásra. Összességében egy általánosan hasznosítható, friss irányokat mutató dolgozat, amely megfelelően kidolgozott alapot szolgáltathat további kutatásoknak, így akár a podcastek vállalati alkalmazásáról vagy eseménymarketingről szóló tudományos munkáknak.

RÉDAI VIRÁG PATRÍCIA
redai.virag@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Veloso da Silva Admilson
doktorandusz, BCE TK

Generation Z and Employer Branding – Communication Habits and Expectations in the Hungarian Workforce

Kulcsszavak: Generation Z; Hungary; labour market; employer branding; young people

This paper discusses Generation Z's perception of communication strategies used by companies in Hungary for employer branding and their expectations from prospective employers. The study applies a mixed method approach, with qualitative and quantitative techniques that combine six focus group interviews and an online survey with young people aged 18 to 26 (N = 156). My findings indicate that Generation Z favors workplace values over salaries and expects personalized job descriptions and a deep understanding of company culture, usually acquired with peers or at job fairs. However, different subgroups within Generation Z have varying job preferences and motivations. Finally, these findings offer insights into employer branding strategies that can contribute to companies in Hungary to attract and retain younger workers.

REMI JÁZMIN
remijazmin@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Medve-Bálint Gergő
tudományos főmunkatárs, Társadalomtudományi Kutatóközpont

Egy lépés előre vagy hátra? A jogállamisági kondicionalitás politikai tartalmának vizsgálata Magyarország példáján keresztül

Kulcsszavak: jogállamisági kondicionalitás; kohéziós politika; Magyarország; Európai Unió

A jogállamisági eljárás elindítása Magyarország ellen hatalmas visszhangot váltott ki az Európai Unió egész területén: különböző nézetek ütköztek össze az új kondicionalitás létjogosultsága és hatékonysága kapcsán. A mechanizmus megítélése közel sem egyértelmű, a dolgozat ezért ehhez a szakmai vitához szeretne hozzájárulni. Az értekezés felvetése, hogy a jogállamisági kondicionalitás nem elsősorban egy újabb jogtechnikai eszköz a kohéziós politika eszköztárában, hanem egy olyan politikai töltettel rendelkező mechanizmus, amelynek célja, hogy biztosítsa a tagállamok megfelelését az Európai Unió alapvető értékeinek. Ezt a hipotézist különböző megközelítésekből lehet alátámasztani. Először is, fontos megismerni a kondicionalitáshoz kapcsolódó egyetlen létező eset kontextusát, vagyis azokat a Magyarországot érintő eseményeket és folyamatokat, amik végül a jogállamisági eljáráshoz vezettek. Mivel mindeddig csak Magyarország ellen indították el az eljárást – annak ellenére, hogy a szakirodalom több országgal kapcsolatban is számos, az uniós támogatásokkal kapcsolatos korrupciógyanús ügyről számol be – felvethető, hogy a jogállamisági kondicionalitás átpolitizáltsága lényegében a magyar kormány és az Európai Unió közötti ideológiai konfliktus leképeződése. Ezzel szemben a dolgozat a kohéziós politika történeti keretének, a közpolitikai átcsordulás jelenségének, a Bizottsági dokumentumoknak, valamint a kondicionalitás politikai gyakorlatorientáltságának bemutatásával amellett érvel, hogy a mechanizmus átpolitizáltsága az EU-n belül régóta fennálló politikai törésvonalak eredménye. Ebből következik, hogy a kondicionalitás nem elsősorban a kohéziós politikát hivatott szolgálni – az csak a keretet biztosította, amelyen belül a jogállamiság tényleges védelme valamilyen formában megvalósulhatott.

RÓKA JULIANNA
roka.juli44@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Kőváriné Ignáth Éva
egyetemi adjunktus, BCE TK

Opening Pandora's box – The question of sovereignty and differentiated integration in the European Union

Kulcsszavak: sovereignty; integration; EU; differentiated

My study seeks to analyse the phenomenon of sovereignty conflicts within the highly complex nature of the sui generis cooperation, the European Union. The paper is structured in five main chapters. Firstly, it seeks to explore the history, the concept and the relevance of sovereignty. After exploring its multidisciplinary understanding, the second main part concentrates on how the question of retaining sovereignty appeared among member states during the integration of the EU. In the third main chapter, building on the previous examination, the paper presents case studies through analysing national sovereignty-related conflicts in Greece and in the United Kingdom. The research aims to explore patterns in the attitude of these countries towards the 'ever closer union'. While doing so, it highlights the main concerns over outsourcing certain levels of decision-making. Before concluding the findings, the paper considers how the concept of a multi-tier Europe would interact with national sovereignty, especially its potential to alleviate future conflicts. In the last part, the emphasis will be on differentiated integration and its types.

The research is mainly based on using primary and secondary academic sources. The research question of the study is; to what extent can differentiated integration, through the establishment of a European Political Community, serve as a viable mechanism for addressing challenges of national sovereignty sentiments? In order to create a hypothesis from this question, the paper studies the question of sovereignty within the Union in the case of Greece and a former member, the United Kingdom. Therefore, the hypothesis is; the European Political Community through differentiated integration, learning from past cases, could serve as a solution to rule out future sovereignty disputes among its members. My findings underscore the critical role of sovereignty in cooperative ventures and EU integration, tracing back to post-World War II debates. Case studies reveal Greek discontent and examine the UK's reasons to leave the Union. Brexit acted as a catalyst for the Bratislava roadmap, prompting deep reflection on integration. In connection, the 2023 Franco-German report advocates for a multi-tier structure that aims to avoid a 'Europe á la carte' scenario and move towards a more efficient Union. The study also serves as a reference point for examining other states' status in the case of establishing a potential European Political Community.

ROMÁN KRISZTINA
krisztina.r.0102@gmail.com
Anglisztika
BA, 6. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
Bölcsészettudományi és Művészeti Kar

Témavezető:
Szamosi Barna
egyetemi adjunktus, EKKE BMK

Unisex Complexity: The Multifaceted Nature of Fragrance

Kulcsszavak: fragrances; gender; olfaction; unisex; consumer habits

This thesis aims to challenge the myth that fragrances are inherently gendered by nature. While fragrances are often marketed as either feminine or masculine, the niche fragrance sector frequently creates unisex options, offering customers more diverse choices. Recent studies have highlighted the complexities of olfaction, suggesting a need to move beyond the conventional gender divide or to develop new categorizations.

Building on these efforts, I explore how fragrances can be approached without adhering to traditional gender norms. Insights from impression management and studies on how smell influences communication provide alternative perspectives. I also examine how biology, culture, and societal views on gender shape scent preferences and consumer habits. Using examples from advertisements, I illustrate how perfumes are marketed differently to men and women.

To further investigate, I conducted qualitative research, interviewing five European perfumers – three women and two men – along with a male perfumer during a pilot study. Their insights expanded my understanding of the interplay between scent, gender, and culture. By addressing stereotypes and emphasizing the complexity of olfaction, I hope this research encourages a more inclusive appreciation of fragrances, aligning with evidence that perfumes are not inherently gendered.

ROSZKOPF RITA
rita.roszkopf@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 5. félév

Pécsi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Herger Csabáné
egyetemi tanár, PTE ÁJK

Házasságfogalom és házassági jog a görög nyelvű ókeresztény szokásjoggyűjteményekben és az egyházatyák írásaiban

Kulcsszavak: házassági jog; keleti házasság; egyházatyák; ógörög; latin

Házasságfogalom és házassági jog a görög nyelvű ókeresztény szokásjoggyűjteményekben és az egyházatyák írásaiban című munkám legfőbb kérdése, hogy hogyan alakult a keleti egyház házasságjoga és egyáltalán magához a házassághoz való hozzáállása az I–IV. évszázadban, kis kitekintéssel VI. Leó bizánci császár 89. novellájára. Ezt a vizsgálatot Tertullianus Ad Uxoremben található mondata alapján kezdtem meg, ami dolgozatom mottóját és a tartalmi részének a fejezetcímeit is adta. „…A házasságot »az Egyház rendezi, a felajánlás (Eucharisztia) megerősíti, az áldás megpecsételi, és az angyalok feljegyzik a mennyben.«” Ezen mondat alapján vizsgáltam meg a kialakuló egyház házassági rendelkezéseit, és szokásait a szokásjoggyűjteményeknek számító pszeudoapostoli rendtartások, és az egyházatyák írásai alapján. Törekedtem az írásokat az eredeti nyelvükön megvizsgálni, és így a saját szövegfordításomat összevetni Vanyó László fordításával és így egy pontosabb képet kapni a kor házassági intézményéről. A szövegvizsgálataimat ógörög és latin nyelven tettem meg. De mivel fontos kihangsúlyozni, hogy az általam vizsgált kornak a házasságfogalma a mai napig hatással van a keleti egyház házassággyakorlatára, dolgozatomba beemeltem a Keleti Egyházak Törvénykönyvének 776-os és 828-as kánonját. Ezekben véleményem szerint szinte teljes egészében megtalálható Tertullianus fentebb idézet mondata a házasságról. Ezek a vizsgálatok mind arra törekedtek, hogy a legteljesebb képet tudjam kapni arról, hogy a szerzők miért is gondolták úgy a házasság lényegét és fontosságát, amelyet a szövegvizsgálatok folyamán megtalálhattam náluk. Ezért minden vizsgált szerzőnél először az életrajzát néztem meg és csak utána nyúltam a szövegeihez, így kaphattam a legtágabb képet és bizonyíthattam be, hogy Tertullianus mondata mennyire magába foglalja az egész keleti házasság lényegét.

Saját eredményemnek tekintem, hogy a dolgozatom által bizonyságot nyert amaz elképzelésem (amelynek alapot Meyendorff adott), hogy Tertullianus fentebb idézet mondata magába foglalja az egész keleti egyházi házasságot. Erre a gondolatra fűztem fel az egész dolgozatomat és igyekeztem bebizonyítani az általam választott keleti atyák és a Pszeudoapostoli rendtartások szövegvizsgálatával. Mindezt úgy téve, hogy eredeti nyelvű szövegvizsgálatot is igyekeztem végezni az atyák írásainál, az általuk hozott szentírási ídézeteknél és a rendtartásoknál.

RÓZSA NÓRA ANNA
rozsanora24@gmail.com
Szociológia
MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Vicsek Lilla Mária
egyetemi docens, BCE TK

A programozók várakozásaink feltárása a generatív MI-hype korszakában

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia; foglalkozás; szoftverfejlesztő

A ChatGPT 2022. november 30-i megjelenésével a mesterséges intelligencia, annak képességei, valamint a munkaerőpiacra gyakorolt lehetséges hatásai a média és a közvélemény figyelmének középpontjába kerültek. A tanulmány arra kereste a választ, hogy a programozók és szoftverfejlesztők hogyan érzékelik a mesterséges intelligencia jövőbeli foglalkozásukra és karrierlehetőségeikre gyakorolt hatását (1). Ezenkívül azt is vizsgálta, hogy a mesterséges intelligenciával kapcsolatos személyes tapasztalataik miként befolyásolják a nézeteiket (2), valamint hogy az oktatásuk és a munkatapasztalatuk milyen mértékben formálja a jövőjükről alkotott elképzeléseiket (3). A kutatás figyelembe vette továbbá, hogy a jelenlegi foglalkozásuk miként hat az elvárásaikra, illetve hogyan reagálnak a mesterséges intelligenciát övező felhajtásra, azaz hype-ra (4). A sociology of expectations elméleti keretében a tanulmány azt vizsgálta, hogy a megkérdezettek technológiai iparághoz való közelségüket figyelembe véve hogyan alakultak ki az általuk megfogalmazott elvárások, valamint hogy ezek mögött milyen mechanizmusok állhatnak. A jövőre vonatkozó előrejelzések kognitív dimenzióinak feltárásával azonosíthatók bizonyos mintázatok, amelyek megmutatják, hogy egyes kognitív struktúrák miként vezetnek specifikus cselekvésekhez (vagy azok hiányához). Ezáltal jobban megérthetővé válik a jövőbeli elképzelések társadalmi hatása és ezek szerepe a társadalmi változások alakításában. A kutatás keretében 10 félig strukturált interjú készült különböző tapasztalattal és tanulmányi háttérrel rendelkező szoftverfejlesztőkkel, amelyek leirata NVivo szoftver segítségével került feldolgozásra. Az eredmények alapján a mesterséges intelligenciával kapcsolatos személyes tapasztalatok jelentős mértékben befolyásolták a megkérdezettek MI-hez való hozzáállását, míg az oktatásuk és a munkatapasztalatuk csak csekély vagy semmilyen hatással nem bírt. Az interjúalanyok a gyors és folyamatos iparági változások miatt legfeljebb 5 évre előre tudtak jövőképet alkotni. Az interjúk vegyes véleményeket tártak fel a mesterséges intelligencia lehetőségeivel kapcsolatban: a junior résztvevők optimistán nyilatkoztak az MI munkahatékonyságot és eredményességet növelő potenciáljáról, míg néhány senior résztvevő aggodalmát fejezte ki a mesterséges intelligencia által okozott munkahelyvesztés miatt. Etikai kérdések is előtérbe kerültek, amelyek kiemelték a szabályozási felügyelet, és az adatvédelem szükségességét.

RUSZÓ ANDRÁS
andrasruszo@gmail.com
kulturális antropológia
MA, 3. félév

Miskolci Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Dobák Judit
egyetemi docens, ME BTK

Csokvaomány-Tólápa településrész – másképp „vadtelep” – felszámolásának várható következményei és hatásai

Kulcsszavak: szegregátum; mélyszegénység; telepfelszámolás; integráció; projekt

A Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság EFOP-1.6.1-VEKOP-16-2016-00001 kiemelt programon keresztül, a csokvaományi önkormányzat támogatásával, Csokvaomány-Tólápa, mint külterületi szegregátum felszámolását tűzte ki célul. Az önkormányzat a program segítségével 9 felújítandó ingatlant vásárolt Csokvaomány településen és 5 újépítésű ingatlan felépítését vállalta. A programban résztvevők vállalták, hogy a tólápai alacsony komfortfokozatú, rossz állagú szociális bérlakásokban élő családokat ezekbe az új komfortos, felújított és újépítésű ingatlanokba költöztette, felszámolva ezzel a lépéssel a külterületi szegregátumot. A programban szociális munkát végző szakemberek a szervezeti és helyi erőforrásfejlesztésen túl közösségépítéssel és közösségszervezéssel, valamint családi mentorálással is foglalkoztak. Dolgozatomban a szegregátumokban lakó, mélyszegénységben élő családokkal kapcsolatos gondolatokat gyűjtöttem össze, illetve bemutattam a folyamatos jelenlét-alapú szociális munka alatt végzett résztvevő-megfigyelés útján szerzett tapasztalataimat és meglátásaimat.

SĂPĂTARU MARK-ALEK
mark26sapataru@gmail.com
Filozófia
BA, 5. félév

Babeș-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:
Gregus Zoltán
egyetemi adjunktus, RO BBTE

A zene mint megváltás Arthur Schopenhauer filozófiájában

Kulcsszavak: zene; szenvedés; megváltás; akarat; Schopenhauer

Tanulmányomban az individuum zene általi megváltásának lehetőségét vizsgálom Arthur Schopenhauer filozófiáján keresztül. A zenét egy olyan erőként próbálom felmutatni, amely képes megszüntetni az életből következő szenvedést és kínlódást. A Schopenhauer főművében hirdetett aszketikus életmód mellett egy másik, explicitül ki nem mondott megváltási utat szeretnék az olvasó számára feltárni. Megismerkedve az akarat, képzet és idea fogalmával, megérthetjük, hogy a zenei tapasztalat miért függesztheti fel az akarat vak vágyódását és az ebből következő gyötrelmet: egy olyan élményben részesülhetünk, amelyben a világegyetem egészét átláthatjuk, és rádöbbenhetünk arra, hogy az emberi egzisztencia csak az egyik rétege univerzumunknak. A zene egész világunknak esszenciáját magában foglalva, partikuláris életünkből származó fájdalmunkat megszünteti, mivel belátjuk, hogy létezésünk szükségszerű a világ viszonylatában.

SCHUMI RÁHEL JUDIT
rahel.schumi@gmail.com
Szociológia
BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Luxné Dr. Prehoda Anna
egyetemi adjunktus, PPKE BTK

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem roma hallgatóinak továbbtanulási motivációi

Kulcsszavak: roma; továbbtanulás; zenész; diploma; tőke

Dolgozatom a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem roma származású hallgatóinak főbb továbbtanulási motivációit tárgyalja. Kutatásom azon alapfeltételezére épül, hogy a magyarországi diplomás roma társadalom alacsony száma ellenére a klasszikus zenész roma fiataloknak nagyobb igényük van a diploma megszerzésére. Kutatási kérdéseimben érintettem a kutatott csoport, vagyis a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem roma hallgatóinak kulturális hátterét, az általuk birtokolt társadalmi tőke felhasználásának módját, illetve az őket érintő motivációs erőt és annak forráspontjait. Témám megfelelően árnyalt kibontásának érdekében kvalitatív módszereket használtam. Először az érintettekkel, vagyis a hallgatókkal készítettem interjúkat, melyekben az interjúalanyok és a zene kapcsolatát igyekeztem több szempont szerint megvizsgálni. Ezen szempontokra a hallgatók családi és az oktatási hátterének befolyása, illetve az önkifejezés módjának kérdései voltak hatással. Ezen felül egy szakértői interjút készítettem, melyben interjúalanyomat, az intézmény egyik tanárát kérdeztem az egyetemen végzett munkájáról, illetve a hallgatók ösztönzéséről és szakmai támogatásáról. Kutatásom során kiderült, hogy a klasszikus zenész roma fiatalok kapcsolati és kulturális tőkéje nagy hatást gyakorolnak tanulmányaikra, illetve karrierükre. A családi kapcsolatok és minta révén ugyanis számtalan előnyhöz juttathatnak. Ilyen például a szakmai kapcsolatok általi koncertlehetőségek vagy magánórák. Emellett pedig jelentős a többszázéves generációs minta hatása. Ezt azonban teljes egészében csak a muzsikus roma származású fiatalok élhetik meg, ugyanis nem muzsikus családból származó társaik más kulturális közegben szocializálódtak.

SCHUMI RÁHEL JUDIT
rahel.schumi@gmail.com
Szociológia
MA, 2. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Prof. Dr. Bögre Zsuzsanna
egyetemi tanár, PPKE BTK

Mit jelent a nevelőszülőség egy felzárkózó magyar községben?

Kulcsszavak: nevelőszülők; oktatás; gyermekvédelem; roma; falu

Kutatásom fő célja a nevelőszülőség helyzetének bemutatása egy Nógrád vármegyei községben, ami olyan nehézségekkel küzd, mint a droghasználat és -terjesztés, a munkanélküliség és a sorozatos betörések. A probléma megfelelő feltárásának érdekében kvalitatív módszertant alkalmaztam. A kutatás összesen nagyjából két évig tartott, és a település folyamatos látogatásával, szakértők és az érintettek hozzájárulásával valósult meg. Feltáró munkámban fontosnak tartottam olyan felmerülő témákat kibontani, mint a nevelőszülők számának folyamatos növekedésének lehetséges okai, az ezzel a jelenséggel járó folyamatos gyermekszám-növekedés hatása a községre, a falu kisebbségi jellege és annak helyzete közötti lehetséges összefüggések, illetve a falu helyzetének hatásai az ott élő nevelt gyermekekre.

Kutatásom során kiderült, hogy sok esetben a kutatott nevelőszülők korábbi élethelyzete választ adhat pár kérdésemre. Egy részük ugyanis a munkanélküliségre kereste a megoldást, amikor találkozott a nevelőszülőséggel, mint megélhetési forrással. Sokan pedig úgy fogalmaztak, hogy a nevelőszülőség egyfajta trend a faluban, vagyis egyszer felütötte fejét, majd egyre többen választották hivatásuknak. Kiderült még, hogy a folyamatos gyermekszám-növekedéshez igen nehezen alkalmazkodik a falu, azon belül is a kis befogadóképességgel rendelkező általános iskola, emellett pedig látványosan rossz hatással van a hátrányos helyzetű település az ott élő gyermekekre. Ezen kívül az is kiderült, hogy a nemcigány nevelőszülők nem fogadnak be olyan szívesen roma gyermekeket, mint nem roma társaikat, ez viszont a roma származású nevelőszülőkre nem igaz, így kialakult egyfajta „kereslet-kínálat" a roma gyerekek és a roma nevelőszülők között, tehát ezen jelenség is hozzájárulhat ahhoz, hogy egy roma faluban megnövekedjen a nevelőszülők száma.

SCHWARZ KATALIN
schwarzkati@student.elte.hu
Kulturális antropológia
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Papp Richárd
egyetemi docens, ELTE TÁTK

A hiány hiányának hiánya – A holokauszt-emlékezet lokális jelentései Nagybecskereken

Kulcsszavak: holokauszt; emlékezet; Nagybecskerek

Dolgozatom témájaként a nagybecskereki holokauszt-emlékezet lokális jelentéseit választottam. Kutatásom legfőbb kérdései, a kutatott közösség zsidósággal kapcsolatos általánosabb attitűdjeit és a zsidósággal kapcsolatos sztereotípiákat, előítéleteket érintették. Fontosnak tartottam megvizsgálni a holokauszt-emlékezet jelenlegi helyzetét és jelentőségét is. Azt feltételeztem, hogy az ezekre a kérdésekre adott válaszok rámutathatnak a meglévő helyi és általános emlékezési stratégiák hiányosságaira is, és hozzájárulhatnak ezen erőfeszítések kritikus újragondolásához.

SEBŐK AIDA KINGA
saidakinga@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 7. félév

Pécsi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Mohay Ágoston
egyetemi docens, PTE ÁJK

A kémkedés nemzetközi jogi megítélése, különös tekintettel a diplomáciai fedésben végzett kémtevékenységre

Kulcsszavak: kémkedés; diplomáciai fedés; hírszerzés; Irán; Izrael

Dolgozatomban a kémtevékenység nemzetközi jogi megítélésével, illetőleg a diplomáciai és egyéb külképviseleti tevékenységek fedése alatt végzett hírszerző szolgálatok jogi álláspontjával foglalkozom. A kémkedés megítélése, jogi helyzete különbözően alakul háborús helyzetben, valamint békeidőben. Utóbbi jogi szabályozása olyan csekélyen fellelhető, hogy tulajdonképpen annak létezése is vitatott, igen megosztó álláspontok alakultak ki a szakirodalomban. Dolgozatom célja azon esetek és érvek felsorakoztatása, amelyek során a hírszerzői tevékenység hasznosnak, egyes esetekben bizonyos információk tudomásra jutása által sorsfordítónak bizonyultak, valamint különböző érvek felsorakoztatása annak érdekében, hogy miért is bizonyul szükségesnek az államok számára, ha egy jól kiépített hírszerzői és kémelhárítási szervezetet működtet. Ez alapján ugyanakkor fontosnak tartottam megvizsgálni többek között azt a kérdéskört is, hogy szükség van-e új nemzetközi (vagy akár nemzeti) szabályozásra, és amennyiben igen, milyen formában, milyen tartalommal és milyen módon biztosítható annak betartása a nemzetközi szinten.

A hagyományos kémkedés jogi megítélésén túl, a kémtevékenység egy sokkal szűkebb, de annál vehemensebb jelentőségű aspektusával foglalkozom: a diplomáciai fedésben végzett kémkedéssel. A diplomatákat és a külképviseleti tevékenységet végző apparátust a köztudatban alapvetően misztérium övezi, azonban a nagykövetek már az ókortól kezdve hírszerzői tevékenységet végeztek, az általuk megszerzett információk pedig a küldő állam számára a helyzeti előny biztosításának lehetőségét teremtették meg. A külképviseleti tevékenység és a hírszerzői tevékenység („kémkedés") szétválásával, valamint a diplomáciai immunitások megjelenésével és mai formájává való válásával azonban új problémák is megjelentek. Nevezhetjük-e egyáltalán kémnek a diplomatát? Hogyan szabályozza a nemzetközi jog azokat az eseteket, amelyekben a diplomaták immunitásaikkal visszaélve adják a fejüket hírszerzői tevékenységre?

Dolgozatomban két közel-keleti ország, Irán és Izrael hírszerző szolgálatainak bemutatásával és ezen hírszerző ügynökségek modus operandijával szemléltetem a hírszerzői tevékenység hangsúlyát és befolyását a nemzetközi közösség életében, valamint Assadollah Assadi volt iráni diplomata ügyét és az 1979-es Teheráni túszügyet elemezve illusztrálom a diplomáciai fedésből eredő problémákat, illetve de lege ferenda javaslatokban fogalmazom meg a lehetséges megoldási javaslatokat.

SÉLLEY ANNA
anna.selley@stud.uni-corvinus.hu
Nemzetközi tanulmányok
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Bradean Nelu
ny. egyetemi tanár, BCE

Az osztrák külpolitika az osztrák-magyar kapcsolatok és Közép-Európa tükrében

Kulcsszavak: osztrák külpolitika; osztrák-magyar kapcsolatok; Közép-Európa; diplomácia

A dolgozat az osztrák külpolitikát mutatja be az osztrák-magyar kapcsolatok és Közép-Európa vonatkozásában. Az időkeret 2010-től napjainkig terjed. Az elemzés egyrészt arra keresi a választ, hogy mi jellemzi az osztrák külpolitikát az osztrák-magyar kapcsolatok és Közép-Európa tekintetében, másrészt arra, hogy miért lenne fontos a közép-európai együttműködés az osztrák érdekérvényesítés szempontjából az Európai Unióban. A mélyebb megértéshez értékes interjúk járulnak hozzá. Az eredményeket tekintve elmondható, hogy az osztrák külpolitika két vonása; a folytonosság és az Osztrák Néppárt befolyása meghatározó. Mindez számos következménnyel jár a kétoldalú kapcsolatokra és az osztrák Közép-Európa-politikára nézve. Továbbá a gazdasági érdekérvényesítés figyelemre méltó az osztrák külpolitikában. Az osztrák kisállamiság és kis tagállamiság, emellett a bizonyos mértékű osztrák politikai elszigeteltség az Európai Unióban mind afelé mutat, hogy Ausztria számára gyümölcsöző lenne a hosszú távú közép-európai együttműködés.

SELMECZI ANNA LILLA
selmeczi.anna.l@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 2. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Veszelszki Ágnes
dékán, NKE

Az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Honvédség és a Magyar Rendőrség TikTok-kommunikációja

Kulcsszavak: TikTok-kommunikáció; mentőszolgálat; rendőrség; honvédség

A közösségi média felhasználóinak száma az elmúlt évek során növekvő tendenciát mutatott. Nemzetközi szinten is egyre elterjedtebb, hogy a hivatásos szervek ezeket a felületeket használják a közérthetően fogalmazott gyors tájékoztatásra, a bizalomépítésre és a szakmaiság megjelenítésére. A külső kommunikáció e formájánál is megjelenik a hitelesség és az egységesség, amivel erősíteni tudják a szervezet pozitív megítélését. A Facebook és az Instagram felületek után már a TikTokon is elérhetővé vált Magyarországon a Rendőrség, a Magyar Honvédség és az Országos Mentőszolgálat is, és a kutatás a közzétett tartalmainak felhasználói elköteleződését vizsgálta.

A kvantitatív eszközökkel végzett elemzés során mindegyik szerv harminc videójánál külső és belső vizsgálatot végeztem. A felhasználók interakcióit (a kedvelések, megosztások, mentések és kommentek számát) összevetettem a külső elemzés indikátoraival, amik a szereplők, a felhasznált hangok, a képi világ, a storytelling alapelvei, illetve a megjelenített témák voltak.

A TikTok platformon mindegyik szervnek egyedi a megjelenése, saját stílust alkalmazva készítik el a videókat. A Honvédség profiljának van a legtöbb követője, ám a kedvelések száma alapján a Rendőrség éri el a legtöbb embert. A videók többsége a szervezeteket mutatja be eltérő stílusban: a Mentőszolgálat hivatalosabban ismerteti az állomásokat, a Honvédség a toborzásra helyezi a hangsúlyt, míg a Rendőrség profilján gyakori a színfalak mögötti szórakoztató jelenet. Az eredmények egyértelműen rámutatnak a történetmesélés fontosságára is, ugyanis sokkal több interakció van azoknál a videóknál, amelyekben megjelennek a történetmesélés alapelvei.

SIKES MÁTÉ MILÁN
matesikes18@gmail.com
Politikatudományok
MA, 3. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Glied Viktor
egyetemi docens, PTE BTK

lliberális demokrácia Magyarországon

Kulcsszavak: illiberalizmus; Orbán; plebiszciter vezérdemokrácia

Dolgozatom a magyar illiberális rendszert vizsgálja. Bemutatom azokat a politikatörténeti eseményeket, melyek megfelelő kontextusba helyezik a 2010 után kiépülő illiberális demokrácia értelmezését, majd magát az illiberális hatalomgyakorlást elemzem. Hipotézisem, hogy az illiberális demokrácia kiépülése Magyarországon nem egy politikai fenomén, ahogy azt a szakirodalom állítja. Nem egy trend, amely elért Magyarországra, hanem egy mélyebb, politikai-történelmi kontinuitás a magyar társadalomban. Ezáltal kiépülése kvázi „elkerülhetetlen" volt. A dolgozatomban is így kezelem az illiberalizmust, különös figyelmet fordítva azokra a társadalmi és gazdasági tényezőkre, melyek megágyaztak ennek a rendszernek. A magyar illiberalizmus vizsgálatakor fontos megértenünk, milyen pontok mentén jutott a magyar társadalom széles rétege arra a konklúzióra, hogy az illiberális berendezkedés a megfelelő. A dolgozatom nem értekezik a szakirodalomban jelenlévő terminológiai vitáról, szigorúan az illiberalizmus lényegével, kontinuitásával foglalkozik.

SÓGOR ENDRE
endresogor@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 5. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Jancsó András
egyetemi tanársegéd, PPKE BTK

Vallási tolerancia és értéksemlegesség

Kulcsszavak: vallási tolerancia; állam semlegessége; toleranciaparadoxon; multikulturalizmus; szekularizmus

A dolgozat fő kérdése, hogy hogyan értelmezendő az állam semlegessége a felhasznált szakirodalom tükrében, valamint, hogy hol van meghatározva a vallási tolerancia határa. A vallási tolerancia és az értéksemlegesség korrelálnak egymással. Amennyiben abszolút semlegességről beszélünk, akkor a tolerancia is feltételezhetően abszolút, viszont, ha a semlegesség nem abszolút, akkor kérdéses, hogy hol húzódik meg a tolerancia határa. A dolgozat a témát John Locke, John Stuart Mill, Michael Walzer, Charles Taylor és Jürgen Habermas munkáin keresztül közelíti meg. Ezek a szerzők a vallási tolerancia és az állami semlegesség különböző aspektusait vizsgálták.

A dolgozat felépítése két fő részre tagolódik. Az első részben egyrészt John Locke a vallási toleranciáról szóló értekezésének a vizsgálatából áll, másrészt, hogy John Stuart Mill gondolkodásában az állami semlegesség a vallási tolerancia hogyan értelemzendő. Egy köztes részben Michael Walzer toleranciaelméletére és az ehhez fűződő toleranciarezsimelméletére fókuszál a dolgozat. A dolgozat második része két gondolkodó, Jürgen Habermas és Charles Taylor nézeteire épül. Egyfelől Jürgen Habermas egy írását elemezi, ami a vallási toleranciát kulcsfontosságú példának tartja a multikulturalizmus tükrében. Másrészt Charles Taylor a multikulturalizmusról írt értekezését vizsgálja a dolgozat, ami az egyenlő jogok politikája és a különbözőség politikája által feszegeti az állam semlegességének a lehetőségét, illetve szükségességét. Ezt követi Walzer és Habermas Taylor írására adott válaszainak bemutatása. A dolgozat végén említésre kerül Karl Popper toleranciaparadoxona, és hogy az miként értelmezhető a feldolgozott szerzők munkásságának tükrében.

A dolgozat munkahipotézisének felállítását követően a kutatás fogalomtörténeti jelleget öltött. A kutatás során azonban egyértelmű vált, hogy a fogalomtörténeti elemzés nem alkalmas arra, hogy a gondolkodók implicit és explicit megnyilvánulásainak szintetizálására kerüljön, így az eszmetörténet relevánsabb eszközökkel szolgált.

A dolgozat egyik eredménye, hogy kimutatható, hogy egyik gondolkodó sem abszolút semlegességként értelmezi az állam semlegességét, így a toleranciapradoxon is feloldódik. Egy másik eredmény pedig, hogy a szabad vallásgyakorlást a szerzők csak bizonyos keretek között értelmezik, és amennyiben vallási dogmák, gyakorlatok ütköznének a kerettel, a közösségeknek le kell mondaniuk ezekről, mert az állami keret elsőbbséget élvez.

SOMI GABRIELLA
somigabriella20@gmail.com
Filozófia
MA, 5. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Tánczos Péter
egyetemi adjunktus, DE BTK

Alkotás és öngyilkosság – Egzisztencialista témák Dazai Osamu Ningen Shikkaku (No longer human) című művében

Kulcsszavak: egzisztencializmus; Dazai Osamu; öngyilkosság; Kierkegaard; nihilizmus

A dolgozatom témája a nyugati egzisztencialista filozófiának a megjelenési formái Dazai Osamu: Ningen Shikkaku (No longer human) című művében. Először a regényben megjelenő egzisztencialista válaszkeresést elemzem részletesebben a nyugati filozófiával összevetve, kifejezetten a két felmerülő lehetséges „választ": az alkotást és az öngyilkosságot; majd pedig a regénnyel szemben felmerülő vádakra reflektálok: az első az az öngyilkosságnak a propagálása, a második az egyfajta nihilista életszemléletnek a győzelme. Ezek kettőse szorosan összekapcsolódik azzal, hogy a nyugati kontextusban miért egzisztencialista regényként szokták számontartani a művet. Ezen értelmezésnek a kritikájával úgy gondolom abba is sikerül jobban bele látnunk, hogy milyen szerepe van az egzisztencializmusnak a műben, hogyan is értendő ez a No longer human esetében, és pontosan milyen fajta egzisztencialista elképzeléseket fedezhetünk fel benne. A vizsgálódásaink végére úgy gondolom nem csak a regény értelmezésének egy másfajta aspektusát láthatjuk, hanem ami még fontosabb, egy másfajta egzisztencialista álláspontot is kiolvashatunk belőle.

SOMOGYI-ROSENFELD ANNA JULI
aaannajuli@gmail.com
Politikatudományok
BA, 6. félév

Milton Friedman Egyetem

Témavezető:
Böcskei Balázs
főiskolai adjunktus, MILTON

A “fekete doboz” politikája. A Mesterséges Intelligencia demokratikus kontrollja és a digitális társadalmi egyenlőtlenségek politikai dimenziói Magyarországon

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia; demokratikus kontroll; digitális egyenlőtlenségek; EU AI Act

A mesterséges intelligencia (MI) és a gépi tanulási rendszerek egyre inkább a gazdasági, társadalmi és politikai struktúrák szerves részévé válnak világszerte; a gyors technológiai fejlődés és a növekvő digitalizáció által jellemezhető jelenkorban a mesterséges intelligencia és a társadalmi egyenlőtlenségek metszéspontja kritikus kutatási területet jelent a politikatudomány számára. Dolgozatom célja, hogy kinyissa a diskurzust a társadalomtudományok kutatói és képviselői felé, hangsúlyozva a multidiszciplináris megközelítés szükségességét a mesterséges intelligencia társadalmi következményeinek megértéséhez.

Bemutatom a technológiához kapcsolódó etikai, jogi, szabályozási és tervezési perspektívák elméleti megközelítéseit, amelyek a mesterséges intelligencia-alapú rendszerek megértéséhez szükséges kereteket biztosítják; megvizsgálom a döntéshozók és szakértők szabályozási kompetenciáit, az aktorok közti kommunikáció hatékonyságát, valamint a politikai akarat mértékét az MI-rendszerek szabályozásában; elemzem a jelenlegi szabályozási keretrendszereket, illetve a technológia kockázatainak típusait, azok etikai és társadalmi hatásait. A kutatás módszertanilag hazai és nemzetközi szakértőkkel folytatott mélyinterjúkat és szakirodalom elemzését ötvözte. Az eredmények rávilágítottak, hogy a döntéshozók jelenlegi kompetenciái nem elegendőek az MI-rendszerek kockázatainak megfelelő felméréséhez és az arányos politikai cselekvéshez, és az állami szektorban gyakoriak a hiányosságok, amelyek akadályozzák a hatékony szabályozást. A jogi, technológiai és politikai szereplők közötti kommunikáció fejlesztésre szorul, hogy jobb kockázatkezelést és szabályozási együttműködést érjenek el. Bár a politikai akarat bizonyos területeken látható, nem mindig elegendő a gyors és hatékony lépésekhez. Az MI-fejlesztések hosszú távú fenntarthatósága és a felelős innováció érdekében állami és szakmai együttműködés, kompetenciák bővítése, valamint átláthatóság és az emberi jogok tiszteletben tartása szükséges. Az EU szabályozási kerete ígéretes alapot teremtett, de Magyarországnak erősítenie kell a tudományos és kutatási kapacitásait, ösztönöznie kell az innovációt és a szakértők közötti párbeszédet annak érdekében, hogy az MI használata ne csak gazdasági fejlődést, hanem társadalmi igazságosságot és közösségi jólétet is szolgáljon.

SOÓS SÁRA
sara.kocsis0417@gmail.com
Kommunikáció és médiatudomány
MA, 3. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi
Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Janky Béla
egyetemi docens, BME GTK

Csoportdinamika a sárkányhajósportban

Kulcsszavak: kommunikáció; csoportdinamika; szerepek

A sárkányhajósport ötvözi a hobbisport és a versenysport világát. A csapatok nagy létszámokkal dolgoznak, erőteljes "diverzitás" együttműködése szükséges az eredményes szereplésükhöz. Az egyesületekhez különböző háttérrel csatlakoznak tagok. Vannak akik hivatásos sportolómúlttal érkeznek, vannak akik amatőr sportolóként kacsolódnak és olyanok is akadnak, akik számára kevésbé az elérendő sporteredmény a fontos, inkább a közösséghez tartozás tartja őket az egyesületben és kikapcsolódásként fognak evezőt. A csapatokon belül megfigyelhető sokszínűség mellett az egyes klubok működése között is számos különbség fedezhető fel. Az eltérő célkitűzéssel rendelkező sportolók, a csapatokon belüli, rétegzett szerepek, az eltérő generációk együttműködési kihívásai komplex csoportdinamikai kérdéseket vetnek fel. Dolgozatom arra keresi a választ, hogy ebben a sokszínű közegben fellelhetőek-e (ha igen, melyek azok) azonos csoportdinamikai működések az eltérő csapatokban, valamint találhatunk-e (ha igen, melyek azok) kulcs karaktereket / szerepeket, amelyek a közösségek életében hasonló módon funkcionálnak. Mindemellett vizsgálom a csapatmunkára, együttműködési minőségre ható tényezők alakulását és annak következményeit, esetleges fejlesztési alternatíváit.

STANKOVITS BORBÁLA ZSELYKE
stankovits.bori@gmail.com
Közösségszervezés
BSc, 4. félév

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Kar

Témavezető:
Dr. Kurucz Anikó
egyetemi adjunktus, SZE AK

Település- és közösségfejlesztés a Városligetben

Kulcsszavak: Városliget; Budapest; közösségfejlesztés; településfejlesztés

A Liget Budapest Projekt ismertségére rákérdezve többek között arra kerestem a választ, hogy milyen közösségek alakultak a Városligetben kifejezetten a Projekt fejlesztéseinek köszönhetően. A kutatásom során négy olyan hipotézist állítottam fel, melyekre a kérdőív alapján kaptam választ. Ezek a következők:

1. Az emberek szívesebben járnak a Ligetbe megújulása óta.

2. A látogatók többsége tagja valamely közösségnek a Ligetben.

3. Kevesebben vágynak közösségbe, mint ahányan tartoznak egyhez.

4. Szívesen mutatják meg külföldi ismerőseiknek a Városligetet.

Meglepő módon két hipotézisemre rácáfoltak, így csak a fele igazolódott be. Vizsgálatomhoz kérdőíves kutatási módszert alkalmaztam, mellyel elsősorban Budapesten élő, illetve olyan vidéki embereket értem el, akik rendszeresen látogatják a Városligetet. Célcsoportomat (a megkérdezettek körét) nem szűkítettem egy konkrét korosztályra, kizárólag azt a szempontot érvényesítettem, hogy Ligetbe járó és a Liget Projekt után érdeklődő emberek véleményét és tapasztalatait tudjam meg, tegyem hozzáférhetővé.

Összességében úgy látom kutatásaim és tapasztalataim alapján, hogy a néhány negatív visszhang ellenére a magyar lakosság döntő többsége jó véleménnyel van a Liget Budapest Projektről és szívesen tölti szabadidejét a Városligetben, amikor teheti.

A település- és közösségfejlesztés egyaránt kiemelkedő eredményeket ér el a Városligetben, és úgy látom, hogy egyre csak tovább és tovább fejlődik. Érdeklődve és nagy csodálattal figyelem az itt alakuló közösségeket.

SUKKAR RAND
rand.syr96@gmail.com
City Design
MSc, 3. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi
Egyetem
Építészmérnöki Kar

Témavezető:
Dr. Szabó Árpád
egyetemi docens, BME ÉPK

Spatial Justice in Urban Regeneration – Case Study: Budapest, Józsefváros

Kulcsszavak: spatial justice; urban regeneration; procedural justice; distributive justice; inclusive urban planning; Budapest

This research paper navigates the confluence of spatial justice and urban regeneration, spotlighting the dynamic district of Józsefváros in Budapest. Anchored in the foundational theories of Henri Lefebvre and David Harvey, spatial justice emerges as the linchpin, advocating not only for the equitable allocation of resources but also within the ambit of urban regeneration. Urban regeneration, a catalytic force in revitalizing urban areas, encompasses strategic interventions ranging from physical redevelopment to community engagement initiatives. By emphasizing the fair distribution of opportunities, amenities, and services, spatial justice becomes integral in shaping the transformation of urban spaces.

The study embarks on an exploration of the historical evolution of spatial justice, uncovering its roots in mid-20th-century urban theory. This discourse revolutionized urban studies, unveiling the political dimensions imprinted on urban space. Building on this foundation, the paper embarks on a literature review, scrutinizing how spatial justice dovetails with urban issues within the realm of urban regeneration. This encompasses the accessibility and affordability of housing, the impacts of gentrification, the allocation and design of public spaces, and the equitable distribution of vital urban infrastructure.

Within the specific context of Józsefváros, emblematic of urban transformation, the research probes into the reciprocal relationship between regeneration and spatial justice. The district's unique blend of historical preservation and forward-looking modernization initiatives serves as a fertile ground for inquiry. By interrogating the intricate dynamics at play, this study results to Examine urban regeneration projects through the lens of spatial justice and provides a framework for evaluating their impact on communities and the urban fabric.

Through this lens, regeneration efforts aim to promote a more inclusive and equitable urban environment. Balancing between the social aspect, and profit creates the right combination in governance, economic, and social domain, underscores the imperative to approach regeneration as a vehicle for positive socio-spatial change, illuminating a path toward a more harmonious urban future.

SZABÓ ADÉL
szabo.adel@stud.uni-nke.hu
Nemzetközi igazgatás
BA, 3. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Kaiser Ferenc
egyetemi docens, NKE HHK

Az orosz-ukrán háború történelmi előzményei és okai

Kulcsszavak: orosz-ukrán háború; történelem; politikai kommunikáció

A tanulmány célja feltárni az orosz-ukrán háború 2022. február 24-i kitöréséhez vezető elsősorban diplomáciai és politikai eseményeket, ennek okán a gazdasági, katonai nézőpontok nem kerülnek említésre, mivel ezek nem képezik a kutatás tárgyát. Az okok vizsgálatát a következő két kutatási kérdés mentén végeztem: A két nemzet több ízben összekapcsolódó történelme hogyan jelent meg az érintett államok emlékezetpolitikájában? Illetve, az emlékezetpolitika részeként a közös múlt újraértelmezése milyen módon képezte részét az orosz kommunikációnak az orosz-ukrán háború kapcsán?

A kérdések megválaszolásához a tanulmány első részében az ukrán történelmet dolgoztam fel releváns szekunder források, például magyar és angol nyelvű tanulmányok és egyéb szakirodalmak felhasználásával. A történeti részben kiemelésre kerültek az orosz, valamint az ukrán népek múltjának kapcsolódásai. A dolgozat második egységében a Szovjetunió megszűnése utáni önálló Ukrajna és Oroszország interakcióit elemeztem, egészen 2022. február 24-ig, annak érdekében, hogy a konfliktus eszkalálódásának eseménytörténetét és az azt körülvevő bel- és külpolitikai tényezőket is ismertessem.

Az agresszió magyarázatára Oroszország számos indokot sorakoztatott fel. Ezek többsége az orosz-ukrán történelem közös időszakait használta fel, vagy az ukrán politikai vezetés moralitását kérdőjelezte meg. Az orosz politikai gondolkodásnak szerves részét képezi a birodalmiság, melyben a volt tagköztársaságok felett gyakorolt befolyás megtartása kulcsfontosságú tényező. A Krím-félsziget annektálásától a 2022-es átfogó invázióig lezajlott események orosz magyarázata egy tudatosan felépített narratíva keretén belül valósult meg, amely az újjáéledő birodalmi gondolkodás részének tekinthető. Ebben a gondolati keretben az ukrajnai orosz lakosságot „védő” és az „orosz föld” visszaszerzése miatt indított különleges katonai művelet elfogadhatóvá vált az orosz társadalom jelentős része számára. Továbbá ezek az indokok, egyfajta casus belliként egyéb, más területre irányuló motivációk elfedésére is alkalmasak voltak.

SZABÓ ANNA VIKTÓRIA
szabo.annaviktoria@gmail.com
Nemzetközi igazgatás
BA, 5. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Hárs András
egyetemi adjunktus, NKE ÁNTK

Megtörni egy nemzet gerincét: nemi erőszak, mint népirtás az orosz-ukrán háború kontextusában

Kulcsszavak: orosz-ukrán háború; nemi erőszak; népirtás; nemzetközi büntetőjog

A kutatás két fő célja a fegyveres konfliktusokhoz kapcsolódó szexuális bűncselekmények bemutatása a nemzetközi törvényszékek és a Nemzetközi Büntetőbíróság ítélkezésén keresztül, illetve párhuzamot keresni az orosz-ukrán háborúhoz kapcsolódó esetek és a dolgozatban vizsgált esetek között, ahol a nemi erőszakot, mint népirtás egy formáját ítélték el. A dolgozat két kutatási kérdésre keresi a választ. Az első kérdés: Értelmezhetjük-e a nemi erőszakot, mint népirtás az orosz-ukrán konfliktus kontextusában? A második kérdés: Igaz-e, hogy Oroszország a nemi erőszakot, mint háborús fegyvert, szisztematikusan használja? A kutatás során megvizsgáltam a nemi erőszak definíciójának fejlődését a mérföldköveknek tekintendő ügyeken keresztül, és a népirtás definícióját elemeztem. A második fejezetben olyan ügyekkel foglalkoztam, melynél a szexuális erőszakot, mint nemzetközi bűncselekményt ítéltek el, vagy terveznek elítélni, s egy összefoglaló táblázatban indikáltam egyes ügyek milyen elemmel járultak hozzá a szexuális erőszak nemzetközi jogban való értelmezéséhez. Ezen fejezet végén, a megvizsgált ügyek alapján, szakirodalmi véleményekkel kiegészítve javaslatokat tettem, merre és milyen módon fejlődhetne a nemzetközi jog szexuális bűncselekményekkel foglalkozó aspektusa, továbbá alapvető problémákra világítottam rá a téma értelmezése kapcsán. A harmadik fejezetben elemeztem a konfliktusból rendelkezésre álló adatokat, és bemutattam a kutatást hátráltató, nehezítő faktorokat. Arra a következtetésre jutottam, hogy a már regisztrált vagy vizsgált szexuális erőszakhoz kapcsolódó bűncselekmények háborús bűnökként, sőt, akár emberiesség elleni bűncselekményekként is értelmezhetők. Ahhoz, hogy az oroszok által ukrán nők ellen elkövetett háborús nemi erőszakot népirtásként lehessen értelmezni, több adatra van szükség, és a népirtási szándék megállapítására. A jelenlegi szituációban, míg a fegyveres konfliktus aktívan zajlik, a szükséges bizonyítékok összegyűjtése kivitelezhetetlen. Válaszom az első kutatási kérdésre tehát: Teoretikusan igen, az elkövetett nemi erőszakot lehetne népirtásként elítélni, a gyakorlatban azonban több bizonyítékra van szükség. Válaszom a második kérdésre az, hogy még bizonytalan a tény, hogy a nemi erőszakot fegyverként szisztematikusan használták volna, ám a kínzás szisztematikusságára utalnak nyomok, és szexuális erőszakot több ízben is használtak kínzóeszközként az eddigi jelentések alapján, ezért lehetséges, hogy szisztematikusan használták.

SZABÓ BOTOND
botiszabo003@gmail.com
Teológus-lelkész
Osztatlan, 7. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Hittudományi Kar

Témavezető:
Pataki András Dávid
egyetemi tanársegéd, KRE HTK

Jézus Olajfák hegyén elmondott beszédének preterista értelmezése

Kulcsszavak: preterizmus; eszkatológia; Jeruzsálem; utolsó idők; Olajfák hegye

Dolgozatom célja, hogy Jézus Olajfák hegyén elmondott próféciájának szinoptikus evangéliumokban olvasható szövegét elemezzem. Ezen elemzés központjában pedig a preterista értelmezést igyekszem megvizsgálni és annak állításait mérlegelni az ellene felhozott kritikák alapján.

A dolgozatom strukturálása elsődlegesen az előkerülő témák szerint történt és nem kronológikus sorrendben, hiszen így az írás a szakasz hosszúsága ellenére mégis érdemben tud foglalkozni annak eszkatológiai vonatkozásával. Többek között ez is elősegítette, hogy a moderált preterista értelmezési keretet a lehető legjobban bemutassam és azt megvizsgáljam az ellene felhozott kritikák alapján.

Az igeszakaszok vizsgálatának módszertanánál kulcsfontosságú szerepet játszott, hogy miután a hosszabb próféciát exegetikai mérlegelés után kisebb témákra bontottam, azoknak különböző értelmezési lehetőségeit bemutassam és mérlegeljem. Így a dolgozat elsődlegesen tartalmazza a témák preterista értelmezése mellett felhozott érveket, kritikákat és egy ezekből alkotott összegzést.

A dolgozatom célja, hogy a Magyarországon nem igazán előkerülő, preterista értelmezés lehetőségét tárgyalja és ezzel az itthoni eszkatológiai gondolkodást is meghatározza. Ehhez tartozó további cél a preterizmus létjogosultságának vizsgálata Jézus Olajfák hegyén elmondott próféciája alapján.

Ezen célok megvalósulásával megtörténhet Jézus próféciájának olyan szempontból való vizsgálata, amely eddig idegen volt a magyar teológiai irodalomtól és az általa felvetett kérdések még nem kerültek megválaszolásra. Ezen elengedhetetlen, de hosszú munka egy részét tölti be a dolgozatom.

SZABÓ CINTIA
cynthiiszabo@gmail.com
Kulturális Antropológia angol nyelven
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Papp Richárd
egyetemi docens, ELTE TÁTK

A holokauszt lokális és transzgenerációs emlékezete Hajdúdorogon

Kulcsszavak: holokauszt-emlékezet; transzgenerációs emlékezet; emlékezetkiesés; szociálpszichológia; antropológia

Mit jelent ma a holokauszt? Kutatásom során a holokauszt lokális és transzgenerációs kollektív társadalmi emlékezetét elemzem és interpretálom egy kelet-magyarországi településen, Hajdúdorogon. Az adatgyűjtés egy egyéves intenzív terepmunkán alapul, mely során szociálpszichológiai és kulturális antropológiai eszközökkel vizsgálom három különböző generáció emlékezési mintáit. A kutatás különlegessége, hogy megpróbálja feltárni egyaránt a zsidó és nem zsidó emlékezési stratégiákat, emellett nem az áldozatok, hanem az emlékezet mai hordozóinak narratíváira koncentrál. Hajdúdorog városa egykor fontos szerepet töltött be a zsidóság életében, azonban napjainkban a zsidóság emlékét már csak a fennmaradt házak, a temető őrzi, azonban a házak jelöletlensége, a zsinagóga épületének és a gettó emlékének a hiánya kérdéseket vet fel. A tanulmány olyan kérdésekre keresi a választ, minthogy: Vannak-e transzgenerációs különbségek és folytonosságok az emlékezés és a felejtés során? Mit jelent ma a holokauszt a különböző generációk számára? A kutatás azt is vizsgálja, hogy a városba látogató zarándokok hogyan őrzik és rekonstruálják múltjukat és milyen jelentéssel bír számukra a város, továbbá a lakosok zarándokokhoz való általános attitűdjének elemzésére is kitér. Hajdúdorogi lakosként és a közösség tagjaként lehetőségem nyílt arra, hogy feltárjam a narratívákban konstruált jelentések személyes és empirikus mélységeit. A tanulmány eredményei rávilágítottak a felejtés és elhallgatás problémáira, a generációk közötti diskurzus hiányára és a modern antiszemitizmus jelenségére is.

SZABÓ GEORGINA
szgigi33@gmail.com
Tanító
BA, 5. félév

Széchenyi István Egyetem
Apáczai Csere János Kar

Témavezető:
Dr. Kurucz Anikó
egyetemi adjunktus, SZE AK

A női test és testkép dimenziói a 20. századtól kultúra- és médiatudomány, valamint művészetelméleti aspektusok keretmetszetében – a vizuális megjelenés szerepe az identifikációban

Kulcsszavak: testkép; identifikáció; nőiség; szépség; vizuális megjelenítés

Miénk-e a test, amelyben élünk? A nő nem pusztán létező: látvány kell, hogy legyen – vallották többen a történelem áramában. A nőkép társadalomtudományos értelmezése könnyen rávilágíthat e kérdésre adandó válaszra.

Dolgozatomban az eszményi női testkép dimenzióit vizsgálom testpoétikai, kultúra- és médiatudományos megfontolások alapján. Írásom elsősorban azon korszakokat mutatja be, amelyekből maradtak ránk vizuális emlékek: rajzok, plakátok, filmek, s olyan események, melyek nem a történelem végtelenének mélyén, hanem a jelen élet színpadán játszódtak nem is olyan régen. Munkámban a női testkép jelenségét vizsgálom a húszas évek plakátkultúrájától kiindulva egészen a mesterséges nőkig. A női test dimenzióit befolyásoló kulturális aspektusok kronologikus áttekintése segíthet megérteni a jelenbéli ideálok irreális és idényszerű mivoltát. Dolgozatom témáját képezik egyúttal az egykori és jelenbéli szépségversenyek, s azon gazdasági, politikai és egészségügyi vonatkozások, amelyek például a szőrtelenítést alakították a korabeli időktől fogva világjelenséggé.

Dolgozatom témáját az egyéni tapasztalás, az írásos kultúra és a virtuális valóság egyszerre körvonalazta. Egy történeti/historikus szemléletű vizsgálódás világossá teszi, mennyiben jelentett mást az eszményi test a régi világ, s a huszonegyedik század szülöttjeinek – s hogy utóbbiak ideáit miként befolyásolták a lét kulturális trendjei, s maguk a nők, kik szintén számos gazdasági, kulturális, vallási és egészségügyi szempont szerint idomultak a rendhez – vagy éppen nem idomultak hozzá. A közösségi médiában promotált, elkerülhetetlen társadalmi nyomással bíró reklámanyagok a reprezentáció különböző aspektusainak keresztmetszetében szintén dolgozatom forrásaiként funkcionáltak. Munkámban többek között olyan szakirodalmakból dolgoztam, mint az Ideálok – szerepek – trendek (Kovácsné Magyari Hajnalka), A bundátlan Vénusz (K. Horváth Zsolt), A női test alakváltozatai (Czingel Szilvia) és számos egyéb, a téma (vizualitás, reprezentáció, (női) testkép) szempontjából releváns forrás mellett.

SZABÓ KATINKA
szabo.katinka0@gmail.com
Szociológia
BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Török Emőke
egyetemi docens, KRE BTK

Amit a selyemharisnya nem tud eltakarni – Vizsgálat a női testszőrzettel és a szőrtelenítéssel kapcsolatos attitűdökről.

Kulcsszavak: szőrtelenítés; feminizmus; fókuszcsoport; normakövetés; nemi egyenlőtlenségek

A női szőrtelenítés témájában tudományos igényű szociológiai munka Magyarországon még nem készült, annak ellenére, hogy ez a szokás igen erős norma a társadalmunkban. Vizsgálatom során arra kerestem a választ, milyen attitűdökkel rendelkeznek a nők és tapasztalatuk szerint a szélesebb társadalom a szőrtelenítés normájával kapcsolatban, illetve hogy ők maguk mivel magyarázzák a normakövetést. Ebből következően a szokás gyakorlásának gyakorisága nem képezte elemzésem tárgyát, csupán az arra adott társadalmi reakciók és tipikus mintázatok értelmezése. Kutatásom célja lehetséges elméleti kereteket nyújtani a jelenség mélyebb megértéséhez, felhasználva mind a szociológia klasszikus elméleteit és a feminista kritikai szemléletet.

A kutatás során releváns reklámokat elemeztem, illetve fókuszcsoportos vizsgálatot folytattam fiatal nők bevonásával, majd az eredményeimet korábbi külföldi kutatások tükrében elemeztem. Eredményeim megerősítik, hogy a szőrtelenség továbbra is alapállapotnak minősül a nők esetében. Kiderült viszont, hogy a szőrtelenítési norma mind a nők, mind a férfiak esetében változóban van: a nők oldaláról egy az attitűdökben lecsapódó lazulás mutatkozott a normakövetés terén, amely egyelőre még a szokások szintjén nem egyértelmű, hogy megfigyelhető-e, a férfiak esetében pedig a feléjük támasztott elvárások pluralizálódását láthatjuk.

A tudományos vizsgálat által jobban megérthetjük a társadalom testképekre gyakorolt hatását, azokat a gondolati elemeket, amelyek tipikusan a szőrtelenítéshez kapcsolódnak és megismerhetjük a fiatal nők kapcsolódó attitűdjeit. Továbbá az eredmények által képet kaphatunk a norma dinamikus változásának okairól. Kutatásom emellett jó kiindulópontja lehet további a témában történő tudományos munkáknak is.

SZABÓ KINGA ILDIKÓ
kinga.szabo2003@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 5. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Hlavacska András
egyetemi adjunktus, DE BTK

A világhódítás fénylő startvonala (A japán férfi idolkultúra globalizációs törekvései a digitalizáció korában)

Kulcsszavak: japán férfi idol; idolkultúra; j-pop

A japán férfi idolok szinte ismeretlenek a magyar piacon. Ez az ismeretlenség azonban nem annak a következménye, hogy a magyar média mennyire követi, vagy nem követi a japán kultúrát: a japán férfi idolok ugyanis sokáig kizárólag a szigetország lakói számára voltak elérhetőek, így megismerhetőek is. Az elmúlt években azonban megfigyelhető a szektor törekvése a globalizáció felé, egy 2023-as botrányt követően pedig a legnagyobb japán férfi idolokat foglalkoztató ügynökség, a Starto Entertainment látványos lépéseket tett a nyugati színtérre való belépés érdekében. Kutatásom ezen folyamat főbb lépéseit, előzményeit és megnyilvánulását célozza.
Dolgozatomban a japán idolok és a Starto Entertainment munkáját, fontosságát és globalizációs törekvéseit járom körbe. Elemzési szempontjaim az idolok alapvető definiálása és elhelyezése a nyugati sztárkultúrában, a férfi idolok sajátosságainak bemutatása, a japán idolok összevetése a keleti popkulturális irányzatok más képviselőivel, végül pedig az aktuális globalizálódó törekvések ismertetése.

A kutatás eredményeként megállapítható, hogy a japán férfi idolok jó esélyekkel indulnak az internacionális siker felé, mivel a produktumaik alapvetően elfogadott kulturális elemekből állnak össze, mint az animék furcsaságai, a klasszikus sztárok jellemzői, vagy a K-popból ismert idolformátum. Az utolsó fejezetben megjelenő közösségi médiában zajló fejlődés és általános médiaipari változások pedig különösen izgalmassá teszik ezen szubkultúra megfigyelését és megértését.

SZABÓ KITTI
sz.kitti998@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 9. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Manzinger Krisztián
egyetemi adjunktus, KRE ÁJK

A német-francia bilaterális kapcsolatok hatása az európai integrációs fejlődésre

Kulcsszavak: európai integráció; német-francia együttműködés

Célkitűzés: A dolgozattal célom egy átfogó kép adása a német-francia együttműködés hatásáról az európai integráció fejlődésére. Dolgozatomban a következő kérdésekre kerestem a választ: „Melyek a jelenlegi legnagyobb kihívások a két nemzet konstruktív kooperációja között, milyen területeken különbözik a két ország véleménye és miért?" Kutatásomban szeretném körbejárni Angela Merkel német kancellár és Nicolas Sarkozy francia elnök Európa politikáját. Célom bemutatni, hogy a nézeteltérések ellenére mégis „Hogyan tudtak hozzájárulni az európai stabilitás megteremtéséhez és az európai gazdasági válságkezeléshez?", továbbá „Hogyan tudták előre mozdítani az európai integrációt?"

Kutatás: Kutatásomban főként szakirodalomelemzést alkalmaztam, mely során nagyban támaszkodtam az interneten elektronikusan elérhető adatbázisokra és tanulmányokra. Különböző tudományos cikkekből származó eredmények felhasználásával kívánok rálátást adni a témára. Dolgozatomban döntő többségben külföldi, angol vagy német nyelvű tanulmányokat használtam fel, a magyar nyelvű szakcikkek ezeket egészítik ki, bemutatva a téma itthoni feldolgozottságának fokát is.

Tartalom: Az európai integráció egyik elengedhetetlennek bizonyuló eleme a német-francia együttműködés. Ahhoz, hogy a mai értelemben véve is Európai Unióról tudjunk beszélni, szükség volt az évszázadokon át egymással szemben álló nemzetek részéről a múlton való túllépésre és az összefogásra.

Az európai adósságválság kitörésekor Merkel és Sarkozy szoros együttműködést folytattak az eurózóna stabilizálása és a gazdasági reformok előmozdítása érdekében. Több területen is ellentétek alakultak ki közöttük ide értendő többek között a gazdasági politikákban és az európai integráció mélységében mutatkozó érdekütközések, illetve a migráció és a biztonságpolitika területe.

A dolgozatban továbbá a német-francia kapcsolatok aktuális kihívásaival foglalkoztam. Emmanuel Macron francia elnök és Olaf Scholz német kancellár közötti együttműködés problémái kerültek megfogalmazásra, melynek következtében három olyan terület került beazonosításra, melyek súrlódási pontokat jelentenek ma a két nemzet hatékony együttműködésében. Ezek a következőek: az energia kérdése, a védelem és a Kínával való gazdasági kapcsolatok. A jelek arra utalnak, hogy a két nemzet együttműködése a továbbiakban is alapjaiban fogja meghatározni az Európai Unió céljait és fejlődésének irányát.

SZABÓ KRISTÓF
szabokiki02@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Gazdálkodástudományi TDK

Témavezető:
Földvári-Uricska Erna
doktorandusz, BCE KSZI

Önnek 1 új értesítése érkezett! – A mentális egészséggel kapcsolatos tartalmak iránti fogyasztói magatartásváltozás a koronavírus után

Kulcsszavak: mentális egészség; koronavírus-járvány; közösségi média; pszichológiai tartalom; Instagram

„S ha egyedül maradsz a fájdalommal, szólj így: »Tessék, fájdalom. De akárhogyan fájsz majd, tudom, hogy ez rendben van így: mert ember vagyok.«" – Márai Sándor.
A mentális egészség hatással van az egyén gondolkodására és kommunikációjára. A 2019 végén Kínából kiinduló, majd az egész világon megjelenő koronavírus-járvány az emberiség meghatározó történelmi tapasztalata. Mindez pszichés terhet rótt az emberekre, így a pszichológusok és a mentális egészségügyi szakemberek feltételezték, hogy a világjárvány globálisan hatással van a lakosság mentális egészségére. A COVID-19, valamint a technológiai fejlettség térnyerése által felmerülhet a kérdés, miszerint a közösségi portálok csak rontanak a mentális egészség helyzetén, vagy képesek-e annak javítására? A járvány berobbanását és levonulását követően megnőtt a mentális egészség gondozásával kapcsolatos igény, azonban a COVID-19 során kiderült, hogy nagy kihívást jelentett a mentális egészségügyi szakemberek és tanácsadók hiánya.

Tanulmányomban aziránt érdeklődöm, hogy a világjárvány kitörésétől kezdve megváltozott-e és megnőtt-e a fogyasztói igény a pszichológiai tartalmak iránt a közösségi médiában. Kutatási területként az Instagramot mint fénykép- és videómegosztó alkalmazást helyezem középpontba, míg módszertanilag átfogó képet kívánok alkotni a közösségi felületen tapasztalt fogyasztói magatartásváltozásról befogadói (tartalomfogyasztói) és közlői (tartalomgyártói) perspektívából tekintve. Kutatásom első részében kérdőíves felmérést végeztem a platformot használó fogyasztók körében, miközben a vizsgálat második egységében szakmai interjút folytattam szakmai végzettséggel rendelkező pszichológusokkal, akik tudásukat és segítségüket osztják meg az Instagramon. Kérdésfelvetéseimben arra voltam kíváncsi, hogy a koronavírus-járvány hatására megnövekedett-e a közösségi médiában való pszichológiai tartalmak fogyasztása, továbbá, hogy az előállított tartalmak fogyasztása mely közösségimédia-platformon történt és ezek befolyásolták-e a segítségkérők számát. A kutatási eredmények alapján a pszichológiai tartalmak iránt megnőtt az igény a járványt követően, továbbá ezen típusú tartalmakat a felhasználók az Instagramon fogyasztják, amelyek hatására fokozódott a szakmai segítséghez fordulók száma. Ugyanakkor a fogyasztói magatartás változásában nem mutatható ki egyértelműen a koronavírus-járvány hatása és befolyása.

SZABÓ ORSOLYA
c19szaor@gmail.com
Szociálpedagógia
BA, 7. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Kisdi Barbara
egyetemi docens, PPKE BTK

Szerhasználó várandós nők és lehetőségeik a szociális ellátórendszerben

Kulcsszavak: drogfüggőség; stigmatizáció; láthatatlanság; gyógyszerek; komplexitás

A szerhasználó várandós nők problémája komplex, hiszen nem csak függőséggel, de stigmatizációval, pszichés zavarokkal, lakhatási problémákkal is küzdhetnek, valamint gyakori, hogy bántalmazó családi vagy párkapcsolati környezetben élnek. Célom az volt, hogy szakértőkkel készített interjúk nyomán megismerjem a szerhasználó várandós nők jellemzőit és azokat az ellátórendszeri lehetőségeket, melyeket igénybe tudnak venni. A kutatás során kiderült, hogy számos olyan droghasználó várandós nő van, aki nem kerül be az ellátórendszerbe, s nem kap segítséget. Vannak olyan kismamák, akik nem ítélik problémásnak a szerhasználatukat, mert legális szerekkel élnek vissza. A droghasználó várandósok összetett és egyéni ellátást igényelnének. A Józan Babák Klub az egyetlen olyan ellátási forma jelenleg Magyarországon, ahol kifejezetten szerhasználó várandós nőket fogadnak olyan szakértők, akik komplex tudással rendelkeznek.

SZABÓ SÁRA
szabosara7@gmail.com
Szociológia MA
MA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezetők:
Szőke Alexandra
tudományos munkatárs, HUN-REN KRTK
Gregor Anikó
egyetemi docens. ELTE TÁTK

Koragyermekkori intézményekben dolgozó szakemberek „jó anya"-képe egy Nógrád megyei kistelepülésen

Kulcsszavak: jó anyakép; koragyerekkori szolgáltatások; védőnő; terepmunka

A dolgozat egy terepmunka eredményeit mutatja be, mely egy hátrányos helyzetű, etnikailag megosztott Nógrád megyei kistelepülésen a koragyerekkori (0-3 év közötti) intézmények szakembereit vizsgálja résztvevő-megfigyelés és félig strukturált interjús módszerekkel. A kutatás a településen működő gondoskodással foglalkozó intézmények és szolgáltatások dolgozóinak gyakorlatai és narratívái, illetve a gondozók és az érintett családok, anyák viszonyának vizsgálatával térképezi fel, hogy a gondoskodás megszervezése hogyan illeszkedik a település társadalmának szövetébe, a lokális hierarchiákba és viszonyrendszerekbe, milyen viszonyokat képez le vagy konstruál.

A kutatás a szakembereket a helyi közvetítő osztály szereplőiként, „utcai bürokratákként" értelmezi, akik az állam meghosszabbított kezeként közvetítik az állami szintű szakpolitikákat, szervezik lokális szinten a népességet, ugyanakkor a helyi realitásokat észlelve, a helyi közösségbe beágyazottan teszik mindezt. Az dolgozat egyrészt bemutatja, hogy az érintett szakemberek milyen elvárásokat, mintákat közvetítenek a családok és anyák számára a hétköznapi gyakorlatok során arról, hogy milyen a „jó gondoskodás, nevelés", milyen a „jó anya", hogyan határozzák meg az érdemesség feltételeit és ezeken keresztül milyen nemi, etnikai, osztályegyenlőtlenségeket tükröznek vagy konstruálnak. A dolgozat ezen túl feltárja, hogy a szakemberek a lokalitásban betöltött pozíciója milyen hatással lehet a családok számára közvetített gyakorlatokra és normákra.

A kutatás a Kulturális és Innovációs Minisztérium ÚNKP-23-2 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból finanszírozott szakmai támogatásával készült.

SZABÓ ZSÓFIA
szabo.zsofi.031@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 3. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Hlavacska András
egyetemi adjunktus, DE BTK

És most lapozz 43 évet! (Hagyománykövetés és hagyománytörés A Pál utcai küldetés című kalandkönyvben)

Kulcsszavak: kaland, játék, kockázat; lapozgatós könyv; A Pál utcai fiúk; interaktív fikció; adaptáció

Kutatásomban a kortárs magyar kalandkönyvek egy speciális típusát, a lapozgatós könyvként újragondolt kötelező olvasmányokat vettem górcső alá. Elsősorban arra a kérdésre kerestem a választ, hogy a Nagy Ádám, Trencsényi László és Veszprémi Attila szerzőhármas által írt, 2020-ban megjelent A Pál utcai küldetés című kalandkönyv miképp épít a műfaji hagyományokra, és milyen kísérleteket tesz azok megújítására.

Dolgozatom első részében a kalandkönyvek kulturális kontextusának jobb megértése érdekében a lapozgatós könyvek, tágabban az interaktív fikció műfajával foglalkozó irodalmat mutatom be. Ezután a kalandkönyvek főbb jellegzetességeinek szemléltetéséhez két klasszikus Fighting Fantasy regény (Ian Livingstone: Halállabirintus és Steve Jackson: Az Elátkozott ház) magyar kiadásait vizsgáltam meg – tartalom és felépítés szempontjából egyaránt. Végül pedig A Pál utcai küldetést elemeztem az irodalom és a hagyomány tükrében.

Kutatásom eredménye, hogy A Pál utcai küldetés egyértelműen reflektál a lapozgatós könyvek hagyományára – láthatóan tisztában van annak szabályaival, alkalmazza őket, vagy éppen megtagadja használatukat. A könyv a Kaland, Játék, Kockázat sorozat jellegzetességei és az alapjául szolgáló A Pál utcai fiúk mellett a játékkönyvek köré épülő rajongói kultúrára is reagál: felismerte, hogy mely szabályokat hagyták el az olvasók vagy éppen milyen szokásokat alakítottak ki az évek alatt. Mindazonáltal számos alkalommal újraértelmezi a klasszikus lapozgatós könyvek előírásait, és saját történetéhez alakítja a formát.

SZALAY ÁRON
szalay_aron@student.ceu.edu
Szociológia
BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Rakovics Zsófia
egyetemi tanársegéd, ELTE TÁTK

Reclaiming the Private Sphere: A Trend for Healthy Work-Life Balance

Kulcsszavak: quiet quitting; sociology of work; work-life balance; bullshit jobs

Quiet quitting has become widely known and researched since the onset of the Covid-19 pandemic. The phenomenon implies that employees only do the "required minimum" at work, not more than the contractual agreement. This trend appears to challenge the traditional boundaries of work and life that have been increasingly blurred since the widespread accessibility of the internet.

Through twelve semi-structured interviews, this research investigates quiet quitting from the perspective of white-collar employees in low-level corporate jobs. Opposed to earlier studies, it is argued that quiet quitting is not a negative outcome of failed management practices, rather it is the re-establishment of the once clear boundaries of work and private life. Furthermore, the theoretical possibility of a connection between quiet quitting and bullshit jobs is assessed. The objective of this research is to gain a deeper understanding of the perspectives of employees and to shed light on the multifaceted and interconnected nature of quiet quitting.

SZALAY SÁRA
szaszasari@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Soltész Béla
egyetemi docens, ELTE TÁTK

Az integráció mankói – a menekültekért dolgozó németországi civil társadalom és szervezetek

Kulcsszavak: Közel-Kelet; menekültintegráció; Németország; civil társadalom; Willkommenskultur

Dolgozatomban arról írok, hogy a Közel-Keletről Németországba érkezett menekültek integrációja hogyan valósul meg. Írásomban nagy hangsúlyt helyezek a civil társadalomra. Hipotézisként az fogalmazható meg, hogy habár az Európai Unió és Németország is igyekszik a menekültek integrációját megteremteni, a legfőbb feladat mégis a civil szférára hárul. A menekültekkel foglalkozó civil szervezetek képesek elősegíteni a menekültek jogainak megvalósulását, illetve pótolni a hiányosságokat.

A téma relevanciáját az adja, hogy 2015-től kezdődően jelentős menekültáradat érkezett Közel Keletről, Afrikából és Közép-Ázsiából Európába. Németországot azért választottam vizsgálódásom tárgyaként, mivel nagy szerepe van ebben itt a „Willkommenskultur" politikának és a civil társadalom hagyományosan jelentős részt vállal a társadalmi problémák megoldásában. Azért is találom érdekesnek ezt a témát, mert liberális elméleti kerettel jól szemléltethető, hogy az NGO-knak (Non-governmental organisations), tehát nem állami háttérrel rendelkező szervezeteknek milyen szerepük van a nemzetközi kapcsolatokban.

Az őszi félévben Münchenben voltam Erasmus ösztöndíj keretében. Itt tartózkodásom alatt készítettem saját mélyinterjúkat a Bellevue di Monaco, ArrivalAid és a JUNO (Eine Stimme für geflüchtete Frauen – a menekült nők hangja) szervezetek menekültjeivel és munkatársaival. Azonban a menekülteket még nem igazán kérdezték integrációjuk megvalósulásáról. Kutatásom gyakorlati haszna, hogy a menekültek véleménye is megjelenik Németországról, valamint beilleszkedésükről. Mivel a kutatást még az orosz-ukrán háború kitörése előtt kezdtem, ezért csak a 2015–2022 érkező menekültekkel foglalkozom. Kutatásaim Münchenre korlátozódtak.

Dolgozatomat a következő részekre osztottam fel. A bevezetőben foglalkozom az alapvető fogalmak tisztázásával, hipotézis felvetéssel. Utána megvizsgálom „fentről lefelé", hogy a különböző aktorok hogyan viszonyulnak a menekültkérdéshez. Ezek a következők: Németország, főbb német pártok, civil társadalom, menekültek. Emellett betekintést nyújtok a politika és a szociális munka viszonyába, valamint a német NGO-k jogi szabályozásába. Kutatási kérdésemre, hogy hogyan valósul meg Németországban a menekültek integrációja, összegezve a következő választ kaptam: Bár mind az Európai Unió, mind Németország sokat dolgozik ezen, a munka „oroszlán része" mégis a szervezetekre hárul.

SZATMÁRY ROZÁLIA HANNA
szatmary.rozalia0801@gmail.com

Középiskolai hallgató

Berzsenyi Dániel Gimnázium

Témavezető:
Dr. Szikora Péter
egyetemi docens, OE KGK

Különböző demográfiai csoportok társas támogatásának vizsgálata kvantitatív kérdőíves kutatás segítségével

Kulcsszavak: társas támogatás; társas kapcsolatok; demográfiai változók; kvantitatív; észlelt jelenség

A kutatás célja a különböző demográfiai csoportok társas támogatásának feltárása volt egy szekunder szakirodalmi elemzés és egy primer kvantitatív kérdőíves vizsgálat segítségével. A társas támogatás többdimenziós jelensége és annak formái – érzelmi, instrumentális, információs, társassági és megbecsülési támogatás – alkották az elméleti alapot. Vizsgáltam az észlelt és elvárt támogatás közötti különbségeket, az adekvát támogatás fogalmát, a társas kapcsolatok jellegét, valamint a társas támogatás minőségi-mennyiségi, strukturális-funkcionális, objektív-szubjektív jellemzőit.

A primer kutatás egy online kérdőív alkalmazásával készült, melyet kényelmi és hólabda mintavételi technikával terjesztettem. Bár a minta nem reprezentatív, a nemek aránya kiegyensúlyozott volt, és összehasonlítható elemszámú Y és Z generációs válaszadót értem el. Az SPSS programmal végzett elemzések azt mutatták, hogy a válaszadók magas szintű észlelt társas támogatásról számoltak be, ugyanakkor bizonyos dimenziók – például az érzelmi támogatás – esetében az igények meghaladták az észlelt szinteket.

A kutatás számos érdekes eredményt hozott: a nők magasabb társas támogatási igényeket és elvárásokat jeleztek, míg a férfiak szociális interakcióik gyakorisága volt kiemelkedőbb. Kevés szignifikáns különbség volt a generációk között, bár a fiatalabb korosztály szorosabb családi kapcsolatai meghatározóak voltak. Az együttélési formák szintén befolyásolták a támogatási szinteket: a családdal élők magasabb érzelmi és instrumentális támogatásról számoltak be, a más társas kapcsolatokkal való együttélés negatívan hatott az észlelt és elvárt szintekre.

A kutatás korlátai közé tartozik a minta reprezentativitásának hiánya és a demográfiai változók korlátozott száma, például a kapcsolati vagy egészségügyi státusz mellőzése. A jövőben célom a kérdőív fejlesztése és a jelenleg alulreprezentált csoportok bevonása a pontosabb elemzés érdekében. A kutatás eredményei hasznos alapot nyújtanak a társas támogatás mechanizmusainak megértéséhez, különös tekintettel annak szociális és pszichológiai hatásaira, de nem általános érvényűek.

SZÁVULY-VÁRI CSABA
szavuly.csaba@student.kv.sapientia.ro
Nemzetközi kapcsolatok és európai tanulmányok
BSc, 2. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Kolozsvári Kar

Témavezető:
dr. Szabó Tamás
egyetemi adjunktus, RO EMTE KVK

Az EU által Oroszországgal szemben bevezetett diplomáciai szankciók értelmezése és hatékonysága

Kulcsszavak: EU; Oroszország; szankciók; diplomáciai szankciók; orosz-ukrán háború

Oroszország Ukrajna elleni agressziójának és az azt megelőző intézkedések nyomán az Európai Unió egy sor szankciós csomagot fogadott el Oroszországgal szemben. A szankciók hatékonyságát a szakirodalom vitatja, az viszont tagadhatatlan, hogy a szankciós intézkedések az idők során egyfajta fejlődésen mentek keresztül és hatásuk vizsgálata központi témáját képezi a kutatásoknak. A szankció az államok közötti nyomásgyakorlás gyakori formája, mely elsősorban a gazdasági viszonyokat célozza és ennek megfelelően gazdasági hatásukat vizsgáló tanulmányok uralják a szankciókról szóló szakirodalmat. Ezzel szemben a szankciók diplomáciai hatásai már kevesebb figyelmet kaptak, annak ellenére, hogy az efféle korlátozások is komoly következményekkel járhatnak. A dolgozatban az Európai Unió által meghozott Oroszországgal szembeni szankciók diplomáciai hatásai kerülnek fókuszba. Először azt vizsgálom, hogy a szankciós csomagok mekkora arányban tartalmaznak a diplomáciai teret érintő korlátozásokat, majd ebből kiindulva vizsgálom hatásukat. Végül – tekintettel a diplomáciai szankciókra – arra próbálok választ adni, hogy a kialakult helyzet hová vezethet a továbbiakban.

SZÉKELY ANNA
annaszkely0@gmail.com
Nemzetközi gazdálkodás
BSc, 5. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Gazdálkodástudományi TDK

Témavezetők:
Balázs Ákos Miklós
tudományos segédmunkatárs, MTA KRTK Közgazdaságtudományi Intézet
Csurgó Bernadett
tudományos főmunkatárs, HUN-REN Társadalomtudományi Kutatóközpont

Az importált elit – Az előre eltervezett dzsentrifikáció hatásai egy vallási közösség életére

Kulcsszavak: vidéki dzsentrifikáció; közösségfejlesztés; családpasztoráció; felülről szerveződő stratégiák; beágyazódás

A dolgozatban a vidéki dzsentrifikáció, valamint a különböző irányból érkező fejlesztési stratégiák hatásai és eredményei kerülnek elemzésre egy erdélyi település római katolikus közösségének példáján keresztül szemléltetve. A tanulmány alapját nyolc félig strukturált mélyinterjú biztosítja, amelyek a gyülekezet plébánosával, a tősgyökeres, régi lakókkal, az elmúlt húsz év betelepülőivel (mindhárom beköltözési hullámot reprezentálva) és egy, a közösségben több éve önkéntes alapon közösségfejlesztő munkát végző budapesti közgazdásszal készültek. Az interjú során feltett kérdések legfőképp arra a családpasztorációs programra irányultak, amely eredményeképp húsz értelmiségi keresztény család költözhetett a templom közvetlen szomszédságába, vállalva a helyi közösségi élet felpezsdítését és fejlesztését. Az interjúkban megjelenő különböző szemszögek fényt deríthetnek a hipotézis érvényességére, amely értelmében a felülről szerveződő közösség- és vidékfejlesztési stratégiák esetén az előnyös kimenetel kizárólag a mély beágyazódás megvalósulásával jöhet létre, és válhat hosszútávon is fenntarthatóvá. Mivel az integrációs folyamat jelenleg is zajlik, a helyszínen végbemenő stratégia sikerességét a közösségre való hatását illetően egyelőre nem lehet egyértelműen megítélni. Azonban további kérdések is felmerülhetnek a helyi közösség jövőjével kapcsolatban, legfőképpen az, hogy az elkövetkezőkben az elmúlt tizenöt év során elindult folyamatok eredményeképp végül megszülethet-e az egységes helyi identitás.

SZÉKELY KATA
szekely.kata.15f@gmail.com
Pszichológia
MA, 3. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Radvánszky Anikó
egyetemi docens, PPKE BTK

A freudi kísérteties megjelenése David Lynch filmjeiben

Kulcsszavak: David Lynch; kísérteties; pszichoanalízis; filmelmélet; hasonmáskarakter

Interdiszciplináris kutatásomban a freudi kísérteties, illetve a kísérteties modern esztétikai vonatkozásainak megjelenését vizsgáltam David Lynch két nagyhatású filmjében: a Lost Highway – Útvesztőben (1997) és A sötétség útja – Mulholland Drive-ban (2001).

A kísértetiest Sigmund Freud az 1919-ben megjelent esszéjében esztétikai fogalomként tárgyalja. A kifejezés eredeti német nyelven unheimlich, ami kísértetiest, hátborzongatót jelent. Leggyakoribb meghatározása Schelling nevéhez köthető: „mindaz, ami titok, tehát rejtettnek kellett volna maradnia, mégis föltárult". Azaz bizonyos pszichés tartalmak elfojtás alá kerülnek, tudattalanná válnak, e tartalmak tudatosulásának következtében éli át az egyén a kísértetiest. Freud esszéjében hangsúlyozta a hasonmáskarakterek kísérteties természetét, melyek később a fogalommal kapcsolatos diskurzus egyik legaktívabban tárgyalt jelenségeivé váltak. Otto Rank szerint a hasonmáskarakterek a halál elleni védekezés eszközei, míg Freud infantilis vágyteljesítési funkciót látott bennük.

A kísérteties mára egy önálló, sajátos fogalom lett az esztétikán belül, számos jelenséghez és művészeti produktumhoz ad értelmezési keretet. David Lynch filmjeinek értelmezéséhez is előszeretettel használják. Elemzésemben vezérvonalát a karakterek pszichés működése és hasonmáskarakterek által betöltött védekező funkciók adják, melyeknek szerveződése kísérteties jelleget ad a filmeknek.

Mindkét film középpontjában a főszereplők, Fred és Diane által elkövetett gyilkosságok és ennek pszichés következményei állnak. Mindketten létrehoznak egy idealizált hasonmáskaraktert és egy fantáziavilágot, annak érdekében, hogy ne kelljen szembesülniük saját tettükkel és olyan életet élhessenek, amire valójában vágynak. A hasonmáskarakterek funkciója megegyezik a Rank és Freud által megfogalmazottakkal és kiegészül pusztítás elleni védekezéssel, mely az énkép megőrzésére szolgál.

A film kísérteties jellegét a tudattalan tartalmak, ösztönök hasonmáskarakterré alakítása és a fantáziavilág és valóság összemosása adja. Elemzésem hozzájárul a kísérteties szélesebb megértéséhez, megerősíti és kiegészíti David Lynch filmjeiről eddig készült elemzéseket.

SZIJÁRTÓ LILLA
lillaszijarto@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 6. félév

Széchenyi István Egyetem
Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. habil. Szoboszlai Kiss Katalin
egyetemi docens, SZE DFK

Gyermekvállalási attitűdök és az emberi reprodukciós eljárásokhoz való viszonyok napjainkban

Kulcsszavak: humán reprodukciós eljárások; gyermekvállalás; meddőség; modern technológia

Átfogó kutatásom keretében korábban az emberi reprodukciós eljárásokkal összefüggő, kiemelkedő etikai és jogi dilemmákat vizsgáltam a XXI. századi Magyarország tekintetében, amely során többek között megállapítást nyert, hogy az elmúlt harminc év adatai alapján demográfiai visszaesés tapasztalható, ami a modern világ életmódjával is összefüggésbe hozható, de teljes biztonsággal azt is ki lehet jelenteni, hogy a későbbi életkorra kitolódott gyermekvállalási hajlandóság is alapvető okként megemlíthető.

Jelen kutatás célja az, hogy mélyebb és személyesebb tapasztalatszerzés útján közelítsen az emberi reprodukciós eljárások témaköréhez, amelyhez többek között az általam készített kérdőíves felmérés nyújt segítséget, friss ismeretet biztosítva jelenünk részben gyermekvállalási attitűdjéről, részben pedig a megkérdezettek mesterséges megtermékenyítésről való gondolkodásáról és tapasztaltságáról, ugyanis meglehetősen érdekes, valamint meglátásom szerint hasznos következtetésekhez vezet annak vizsgálata, hogy e témakörrel összefüggő szabályozás mennyire tűnik megengedőnek vagy éppen szigorúnak a kitöltők számára; mikortól lépnék át azt a határt, amelyet a jogalkotó felállított, vagy alapvetően élnének-e egyáltalán a technológiai fejlődés adta mesterséges módszerrel, ha a szükség úgy hozná.

SZIJÁRTÓ LILLA
lillaszijarto@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 7. félév

Széchenyi István Egyetem
Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Kecskés Gábor
egyetemi docens, SZE DFK

Őslakos és gyermek? – Emberi jogi kérdések az őslakosok jogai és a gyermekjogok metszéspontjában

Kulcsszavak: őslakos népek; Gyermekjogi egyezmény; nemzetközi jog; gyermekjogok

Az őslakos és törzsi népek jogainak érvényesülését elősegítő nemzetközi jogi védelem komplexitása ellenére az őslakosok a világ számos pontján állandó diszkriminációnak vannak kitéve nap mint nap. Ez, a mai modern társadalmakban fellelhető negatív jelenség, különösen érinti az őslakos származású gyermekek életét és lehetőségeit.

Dolgozatomban egy rövid fogalmi tisztázás után elemzem a gyermekjogok általános kérdését az egyes releváns nemzetközi dokumentumoktól kezdve, egészen az 1989-es Gyermekjogi egyezményig, miközben vizsgálat alá vonom az őslakos népek jogait, a sokrétű egyenlőtlenségben gyökerező tényezők feltárásával együtt.

Vizsgálódásom központi kérdéseként górcső alá veszem az őslakos gyermekek helyzetét, valamint az általános diszkriminatív környezetük fajsúlyos pontjait, mindvégig szem előtt tartva az őket érintő nemzetközi megállapodások, valamint az értük működő testületek rendelkezéseit és munkásságát egyaránt.

Végül, de nem utolsósorban dolgozatom rámutat arra, hogyha világszerte nem is, egyes területeken jelentős előrelépést az összhang megteremtése eredményezhetne: összhang mind az őslakos népek és a többségi társadalom között – tágabban értelmezve és ideértve a szellemi és kulturális értékekre vonatkozó kölcsönös tisztelet szem előtt tartását –, mind pedig a nemzeti és a nemzetközi jogalkotás és jogérvényesítés területén; hiszen a megfelelő összhang nélkül hatékony, széleskörű támogatás és védelem aligha valósulhat meg. Ezenfelül úgy gondolom, hogy átfogó megoldást elsősorban ott lehet találni, s főként ott kell elsőként megvalósítani, ahol a jelenség forráspontja van: amíg nemzeti szinten hiányzik a törekvés, az adott állam területén lévő őslakos és törzsi népeknek minden téren nélkülözniük kell.

SZILÁGYI CSEPERKE ANNA
szcseperke@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Vigvári Gábor
egyetemi docens, BCE

The impact of the Russo–Ukrainian war on Egypt's wheat market

Kulcsszavak: Egypt; wheat market; Russo-Ukrainian war; import; food prices

Food insecurity is one of the most pressing global problems. Armed conflicts, climate-related shocks, and natural and man-made disasters all contribute to the volatility of food supply chains. Currently, the Russo-Ukrainian war is one of the biggest conflicts bringing about a great challenge to the security of supply chain. This war particularly affects those countries that rely heavily on food imports. Egypt is the largest wheat importer worldwide and Russia and Ukraine are among its top exporters. The country – already suffering from decades-long wheat shortages – faced a dire situation following the outbreak of the Russo-Ukrainian war. In my research, I attempt to highlight Egypt's challenges regarding its food system with a special focus on its wheat market.

I concluded that the Russo-Ukrainian war had a profound impact on Egypt's economy, primarily on its domestic market. First, international wheat prices significantly increased following the outbreak of the war, making it more expensive for Egypt – a country heavily reliant on imports – to purchase wheat on the foreign market. This also affected the national budget, as the government had to allocate more funds for imports. In return, it became more expensive to maintain the domestic food – mainly wheat – subsidy system. As food prices increased, more people were pushed into a state of insecurity. High inflation and budgetary problems forced the Egyptian government to turn to international financial institutions for additional loans. Second, the eruption of the war brought a restructuring of Egypt's wheat imports. On the one hand, imports from Russia grew significantly, whereas imports from Ukraine showed a sharp decline. In addition, other European exporters such as France and Romania played a more important role as wheat exporters to Egypt. Regarding diplomatic and foreign relations, Egypt-Russia ties became stronger, not only in terms of trade but in other fields as well. Finally, Egypt stepped up its policy of neutrality as it sought to maintain good relations with Russia while keeping its strongest ally and financial supporter, the United States. Thus, Egypt is very cautious about making statements about the Russo-Ukrainian war; on the one hand, it condemns Russia for its act of aggression, but on the other hand, it also calls on Western countries for imposing sanctions on Russia, making them responsible for the economic consequences African countries need to face.

SZLÁDOVICS PATRÍCIA
szladovics.patti@gmail.com
Szociológia
BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Prof. Dr. Bögre Zsuzsanna
egyetemi tanár, PPKE BTK

A versenysport abbahagyásának háttérmotivációi az egyéni sportágakban

Kulcsszavak: sport; abbahagyás; motiváció; edzők; kiégés

A dolgozat célja az egyéni versenysportágak abbahagyásának mögöttes motivációinak feltárása. Írásomban továbbá arra a kutatási kérdésre is kerestem a választ, hogy a szülők mennyire befolyásolják a sportolók döntését a sportból való távozással, vagy inkább benne maradással kapcsolatban.

A kutatás kvalitatív módszertannal, mélyinterjús technikával készült. A vizsgálatban 5 női, illetve 5 férfi sportolót kérdeztem az alábbi sportágakból: judo, atlétika, úszás, valamint vívás. A 10 mélyinterjú mellett kiegészítésképpen egy szakértői interjút is készítettem egy válogatott edzővel, hogy egy átfogóbb képet kaphassak a sportból való távozás jelenségéről. A dolgozatban több lehetséges indokot vizsgálva tártam fel a sportból való kilépés okait, illetve az abbahagyás lépéseinek hosszú folyamatát.

Több dimenziót alakítottam ki, hogy a lehetséges eltéréseket jobban megérthessem, ilyenek voltak a férfi és női sportolók, valamint a vidéki és budapesti versenyzők között felmerülő különbségek is.

Az interjúalanyok mind 30 év alattiak voltak, illetve 23-24 éves korukban vagy azelőtt hagyták abba a versenysportot, mivel számos sportágban az U23-as korosztály befejezése után kezdődik a felnőtt korosztály, így ez fontos kitétel volt az alanyok megválasztásánál.

Az interjúk alapján levonható legfőbb kutatási eredmények, indokok a sportból való távozásra a következők voltak: a sportolók döntéseit gyakran befolyásolják a szülők elvárásai, és a sportolók sok esetben a szülők álmait valósították meg, akik előtte vagy azonos vagy hasonló jellegű sportot űztek fiatalként. Az evészavarok, különösen a súlycsoportos sportágakban, jelentős szerepet játszottak a sportolói karrierek megszakításában. A női alanyok négyötöde számolt be valamilyen súlyosságú testkép- vagy evészavarról. A kiégés és a motivációvesztés szintén gyakori okai voltak a sport abbahagyásának, amelyeket sokszor az edzők és más szakemberek támogatásának hiánya súlyosbított. Az edzők nem csak az abbahagyás megakadályozásáért vagy ennek elmulasztásáért voltak felelősek. A kutatásomból kiderült, hogy a sportolók jelentős része érezte úgy, hogy az edzőjének valamilyen szinten köze volt a sportágból való távozásához, illetve sokszor akár későbbi mentális problémák kialakulásához is vezetett a megromlott kapcsolat.

SZÓLÁTH ÁKOS
szolath.akos@gmail.com
Államtudomány
MA, 5. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezető:
Dr. Csapó Zsuzsanna
egyetemi docens, NKE ÁNTK

Mission Impossible? – The dilemmas of applying international criminal law regarding the Russo-Ukrainian war

Kulcsszavak: war; law violation; negotiation; diplomacy; solution

This research paper tackles the many issues that come with holding those accountable that violated international law in the Russo-Ukrainian conflict. These problems can be summed up in mainly 2 big groups, these are theorical and practical problems. Theorical problems include topics such as what charges can be used regarding crimes committed during the conflict, and what are those that have been actually used so far. Problems with the UNs structure, the International Criminal Court's jurisdiction, or conflicting articles in the Rome Statute. To solve these issues that come with these topics, mostly legislative options could be used as an answer for the problems mentioned above. So far these types of problems are hindered by the international community's members as this would mean international law would bind them as well, not just the current perpetrators and this could result in a pushback from major global powers. Looking at practical problems, these include topics such as avoiding the mistakes made in previous ad-hoc tribunals, issues of executing a fair and just trial in the accused personnels cases, problematic judicial procedures on both sides of the conflict, factors holding back the ICC and possible sentence the current accused personnel can receive if found guilty. To avoid these problems, it will require the cooperative behaviour of the international community, which would sometimes require the setting aside of national interests. However, these national interests sadly overrule what would be good for the whole community as a whole. But it's important to mention that not all problems can be fit into these simple categories as some overlap multiple of them or do not fit into either of them. To answer these questions multiple specific literature was used to able to give complex but understandable answers to how these pressing matters could be solved in order to conduct fair judgement regarding the Russo-Ukrainian war.

SZOMBATHELYI ANNA
anna.szombathelyi2001@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Soltész Béla
egyetemi docens, ELTE TÁTK

"Minek nevezzelek?" A venezuelai magyarok Magyarországon: jogi és szakpolitikai aspektusok, identitás, transznacionális és diaszpórikus gyakorlatok

Kulcsszavak: Venezuela; repatriációs program; kulturális identitás; transznacionális gyakorlatok; diaszpóra

A kutatás a venezuelai magyarok magyarországi közösségét vizsgálja jogi, szakpolitikai és antropológiai összefüggésben. Venezuelában az utóbbi években a világ egyik legnagyobb migrációs hulláma indult el, köszönhetően a Chávez-Maduro korszaknak, amely az országot egy súlyos gazdasági, politikai és társadalmi válságba taszította.

2023 augusztusáig több mint 7,7 millió ember hagyta el az országot, ezt nevezik venezuelai exodusnak. A migránsok döntő többsége Latin-Amerikában, elsősorban Kolumbiában telepedik le, ám kis részük az USA-ba és Európába vándorol. Európában az elsődleges célországok közé tartozik Spanyolország, Olaszország és Magyarország is.

Magyarország célország-státusza először indokolatlannak tűnhet, az áttelepítésnek azonban komoly nemzetpolitikai vonzata van. 2018-ban ugyanis a magyar kormány a magyar származású venezuelaiak számára elindított egy „repatriációs" programot, amely során több ezer embert telepítettek át Magyarországra. A kezdeményezés keretében a résztvevők az egyszerűsített honosítási eljárással megkapták a magyar állampolgárságot. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat közreműködésével a kormány repülőjegyet, egy évi lakhatást, illetve magyar és angol nyelvtanfolyamokat biztosított a venezuelai magyaroknak.

A repatriációs program látszólag szembemegy a kormány eddigi migrációs politikájával és retorikájával, ezt az ellentmondást több magyar sajtóorgánum is felkapta az érkezésüket követően. A kutatás ezért egyrészt azt vizsgálja, hogy a kezdeményezés mennyire illeszkedik a kormány korábbi jogalkotási és szakpolitikai tendenciáihoz. A jogi és szakpolitikai környezetet elemezve megállapítható, hogy a magyar kormány a venezuelai magyarok kérdését a nemzetpolitika hatáskörébe helyezi, az áttelepült személyeket pedig konzekvensen magyarként kezeli.

Kérdéses, hogy ez az egységes jogi és szakpolitikai kategorizálásához képest mennyire homogén a venezuelai magyarok kulturális identitása. Több venezuelai magyar nem beszél például folyékonyan magyarul és Venezuelában nem vett részt a magyar diaszpóra intézményei által létrehozott programokon. A jogi és szakpolitikai aspektusok mellett ezért a kutatás alapját képezi a venezuelai magyarok kulturális identitásának és potenciális transznacionális, sőt diaszpórikus gyakorlatainak vizsgálata antropológiai módszertan felhasználásával. Végső soron a dolgozat kutatási kérdése, hogy lehet-e diaszpóraként értelmezni a venezuelai magyarok közösségét Magyarországon.

SZOTÁK ZSÓFIA
sophie.szotak@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 6. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:
Vangel Márk
meghívott oktató, SZTE BTK
Dr. Dunai Tamás
egyetemi adjunktus, SZTE BTK

Női vezetők érvényesülési lehetőségei és vezetési önképe. Egy kvalitatív kutatás tanulságai

Kulcsszavak: női vezetők; vezetési önkép, motiváció; ideális vezető; munka-magánélet egyensúly

Dolgozatom célja feltárni és értelmezni a női vezetők érvényesülési lehetőségeit, valamint vezetési önképüket. Az interdiszciplináris megközelítés keretében, kutatásomban szociológiai és vezetéstudományi perspektívákból vizsgálom a nők helyzetét vezetői szerepkörökben, külön figyelmet fordítva a női vezetők által átélt nők közötti rivalizálás dinamikájára, valamint arra, hogyan kívánnak egyensúlyozni a családi és szakmai kötelezettségek között. Az előzetes szakirodalmi áttekintés alapján kirajzolódtak a nők társadalmi szerepének történeti és kulturális változásai, melyek keretet adtak az érvényesülési stratégiák és a vezetési stílusok elemzéséhez.

A kutatás módszertanát félig strukturált, tematikus mélyinterjúk alkotják, amelyeket öt közép- és felsővezető pozíciót betöltő nővel készítettem. A kiválasztott alanyok különböző profilú és méretű vállalatokat képviselnek, ezáltal lehetővé válik az egyedi élettörténetek és értékrendek megismerése mellett az általánosítható tendenciák feltárása. A kvalitatív adatgyűjtés és elemzés során Glaser és Strauss megalapozott elméletkoncepciója nyújtotta a témák és minták azonosításának alapjait.

Eredményeim szerint a női vezetők önképe, vezetési gyakorlata és érvényesülési stratégiája erősen összefügg élettörténetükkel, különösen a családi és társadalmi hatásokkal és szorosan kapcsolódnak a társadalmi normákhoz és az egyéni törekvésekhez. Az „ideális vezető" képe az empátiára, kiszámíthatóságra és nyitottságra épül. A vezetői szerepben való elfogadásukat nem jellemző, hogy gátolják a sztereotípiák és diszkriminatív tapasztalatok, de ha mégis, ezek tudatos stratégiákkal és erőforrásokkal leküzdhetők. Ezek megértése hozzájárulhat a női vezetők támogatását célzó stratégiák kialakításához és a nemi egyenlőség előmozdításához.

SZŐKE LEVENTE
leventeszoke08@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 6. félév

Pannon Egyetem
Humántudományi Kar

Témavezető:
dr. Kalmár Zoltán
egyetemi docens, PE HTK

Az Olaszországot érintő tengeren érkező irreguláris migráció jelensége és kihívásai

Kulcsszavak: arab tavasz; embercsempészet; migráció; illegális migráció; Olaszország

Dolgozatom témájának az Olaszországot érintő irreguláris migráció jelenségének, valamint az azzal járó kihívásoknak, válaszlépéseknek a bemutatását választottam. Az 1990-es években történt változásoktól, fordulóponttól kezdődően tekintem át a migrációs folyamatokat, valamint azt, hogy az olasz politikai szint hogyan viszonyult ehhez a kérdéshez 2019-ig bezárólag. Az illegális bevándorlás az évek során végig jelen volt, és ezt a különböző kormányok próbálták is kezelni törvényekkel, valamint nemzetközi szerződésekkel, de az arab tavasz kitörése újabb fordulópontot hozott, mivel ezt követően kontrollálhatatlanul érkeztek az irreguláris migránsok és menekültek az országba.

Nehezített a helyzeten, hogy kormányok gyakran váltakoztak Olaszországban, és a dolgozatomban azt vizsgálom, hogy a különböző kormányok miként viszonyultak hozzá, és milyen lépéseket tettek az irreguláris migráció tekintetében, illetve azt, hogy mi járult hozzá a migrációs nyomás látványos mérséklődéséhez a migrációs válság 2016-os tetőzését követően.

A magyar szakirodalom mellett számos idegennyelvű, köztük elsősorban olasz nyelvű forrásra támaszkodom a dolgozatomban, amely hozzájárult, hogy a kialakult helyzetre olasz nézőpontból is tekinthessek, illetve angol nyelvű irodalmat is használtam fel.

Az látható a migrációs nyomásokra adott olasz válaszlépésekből, hogy az egyik fő célkitűzésük az, hogy a lehető legkevesebben induljanak útnak az észak-afrikai kibocsátó országokból, ezáltal az okok megszüntetése és a migrációs hullámok visszaszorítása érdekében számos együttműködés is történt az évek alatt, több-kevesebb sikerrel.

Emellett látható, hogy a számos kormányváltás ellenére is, ideológiáktól függetlenül voltak közös irányok, amelyeket követtek a különböző kormányok az irreguláris migráció megfékezése érdekében. Ide sorolható például a nemzetközi környezettel, kiemelten az észak-afrikai országokkal, azon belül is a Líbiával való kapcsolat építése, valamint az európai uniós közös felelősségvállalás szükségének a hirdetése és hangoztatása.

SZÖLLŐSKEI LEVENTE
szollolevi343@gmail.com
Média- és kommunikációtudomány
BA, 5. félév

Pannon Egyetem
Humántudományi Kar

Témavezetők:
dr. habil. Kalmár Zoltán
egyetemi docens, PE HTK
dr. Fekete Richárd
egyetemi docens, PE HTK

„The issue of kneeling has nothing to do with race". Diskurzuselemzés Donald Trump rassz alapú populista politikai kommunikációjáról

Kulcsszavak: diskurzuselemzés; populista politika; politikai kommunikáció; Donald Trump; Twitter

Jelenkorunk politikai világát nem lehet anélkül hatékonyan értelmezni, hogy ne fejtenénk fel aprólékosan a politikai vezéregyéniségek kommunikációját. Dolgozatomban Donald Trump amerikai elnök populista politikai kommunikációjának jellemvonásait térképezem fel egy az amerikai sportvilágból kirobbant, a faji megkülönböztetés ellen fellépő polgári mozgalomhoz kapcsolódó online diskurzuson keresztül. Kiemelt figyelmet szentelek a kutatásomat megalapozó elméleti háttérnek: a politikai kommunikáció legfontosabb elemeinek bemutatása után szűkítem a témakört, és a politika perszonalizációs, illetve önmediatizációs folyamatain keresztül jutok el a (közösségi) média és a politikai kommunikáció összefonódásához. Kiemelem továbbá a kutatómunkám szempontjából legfontosabb közösségi felületet, a Twitter médiaplatformját. A 2017–2020 között keletkezett korpusz – melynek célja a mozgalom letörése –, Donald Trump Twitter-bejegyzéseiből áll, melyeket a diskurzuselemzés módszerével vizsgáltam. Kutatási kérdéseimet a genealógiai diskurzuselemzés módszereinek megfelelően, előre meghatározott kategóriák kialakításával állítottam fel. Munkámban amellett érvelek, hogy az elnök a populista politikai kommunikáció alapvető eszközeit alkalmazta politikai tartalmú Twitter-bejegyzéseiben is, hiszen célja a politikai napirend kisajátítása, és az Egyesült Államokban élő rasszok megoldatlan problémáinak ignorálása volt.

SZŐNYI BORBÁLA
szonyibori@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Farkas Attila
doktorandusz, BCE

Barát és/vagy ellenség? – A magyar Oroszország-kép alakulása az orosz-ukrán háború hatására

Kulcsszavak: magyar-orosz kapcsolatok; orosz-ukrán háború; biztonságiasítás; narratívaelemzés; Orbán Viktor

Jelen dolgozat arra keresi a választ, hogyan formálta a 2022-es orosz-ukrán háború a magyar kormányzat Oroszországgal kapcsolatos narratíváját a szekuritizáció és deszekuritizáció elméletének szempontjából. A tágabb kontextusba helyezés céljából magyar nézőpontból áttekinti a magyar-orosz viszonyt a rendszerváltástól napjainkig, külön tekintettel a külpolitikára és a közvéleményre: a két ország közötti együttműködés az elmúlt évtizedben rendkívül szorossá vált, míg a magyar lakosság véleménye is inkább javuló tendenciát mutat. A biztonságiasítás gyakorlati alkalmazását a migráció példáján keresztül mutatja be. A kérdés megválaszolásának céljából tematikus tartalomelemzést végez Orbán Viktor a háború 2022. februári kitörését egy hónappal megelőző, illetve azt követő beszédein, 2023 márciusával bezárólag (a dolgozat megírásának ideje), felvázolva így a kormány Oroszország-narratíváját hat fő pontban. Ezek téma szerint az orosz nagyhatalmiság, a kölcsönös gazdasági függőség, a konfliktus helye a globális színtéren, a hadviselő felek szerepének kiegyensúlyozása, az orosz agresszió elismerése és Magyarország biztonsága. Emellett a dolgozat kitér a hat fő elem között fennálló, többnyire egymást erősítő relációkra, illetve az egyéb, kevésbé erőteljes narratívaelemekre is. A koppenhágai iskola biztonságiasításelméletének alkalmazásával elemzi a kialakított narratívát, annak változását az előzményekhez képest. A vizsgálat a következőt állapította meg: míg a háborút, a gazdasági- és energetikai válságot szekuritizálta a magyar kormány, addig Oroszországot nem, sőt, bizonyos értelmezésben deszekuritizálta. A dolgozat ismerteti a kormányzati retorika erőteljes hatását a közvéleményre. További kutatási területként a magyar-ukrán viszony hasonló elemzése lenne indokolt.

SZŐNYI FRANCISKA
szonyifranciska@gmail.com
Kommunikáció és Médiatudomány
BA, 5. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi
Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Bárány Tibor
adjunktus, BME GTK

Lehet-e bárki cigány? – avagy milyen karakterek megjelenítéséhez van joga a szerzőnek; vita Háy János: Mamikám c. könyve körül

Kulcsszavak: művészetfilozófia; Háy János; Mamikám; kritika; autonómia

Mikor egy író, költő, bármilyen szerző tollából születik egy karakter, és az a karakter formál véleményt, tesz állításokat bizonyos témakörökben, az a jellem nem azonosítható a szerző jellemével, a karakternek saját felelőssége, autonómiája van a megalkotás pillanatától kezdve. Ebben a dolgozatban végigjárom a Háy János: Mamikám c. regénye körül kialakult vitát. Vajon joga van-e a szerzőnek egy cigány karakter szereplőt E/1.-ben megszólaltatni könyvében? Szándékosan nem azt írtam, hogy a karakter bőrébe bújni, hiszen a szerző nem minden esetben (és az esetek többsége ilyen) azonosítható az egyes szám első személyben megszólaló könyvbeli figurával. Milyen mértékben mutathat be egy szerző negatív sztereotípiákat, illetve mennyiben kell hinni annak, hogy egy szerző a saját életéből inspirálódik?

SZTREIN DANIELLA STELLA
sztreindaniella@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Sziebig Orsolya Johanna
egyetemi adjunktus, SZTE ÁJK

Az italcsomagolás-visszaváltási rendszer 2024-es bevezetésének jogi alapjai és társadalmi fogadtatása Magyarországon – kitekintéssel, és összehasonlítva az Európai Unióban működő más rendszerekkel

Kulcsszavak: környezetvédelem; hulladék; körforgásos gazdaság; DRS; társadalom

A hulladék kérdése napjaink egyik legsürgetőbb globális kihívása, amelynek megoldása a környezetvédelem és a fenntarthatóság érdekében kiemelt jelentőséggel bír. Az Európai Unió ennek érdekében elkötelezetten támogatja a körforgásos gazdaságra való átállást, különös tekintettel a csomagolási hulladék mennyiségének csökkentésére. Ennek egyik kulcseszköze a betétdíjas rendszerek bevezetése, amely az utóbbi években számos tagállamban meg is valósult.

A pályamunka a Magyarországon 2024. január 1-jével bevezetésre került italcsomagolás-visszaváltási rendszer apropóján született meg. A kutatási módszertant illetően, kvantitatív és kvalitatív kutatási módszerekre alapozva a dolgozat kitér a körforgásos gazdaság koncepciójára és annak szabályozására az EU-ban, valamint a csomagolási hulladék problémájára és annak szabályozására is. Az italcsomagolás-visszaváltási rendszerek kontextusba helyezését követően, azok általános ismertetése következik, kitekintéssel az Európai Unióban működő rendszerekre, amelyekre vonatkozóan magyar szakirodalom nem lelhető fel, így a szerző saját kutatómunkájának eredménye a fejezet minden eleme. Külön fejezetben kap említést a Magyarországon bevezetésre került rendszer, amely egy interjú alapján született meg, illetve két kérdőív eredményének felhasználásával – amelyek közül az egyik a szerző saját kérdőíves felmérése – a magyar társadalom rendszerhez való hozzáállása is elemzésre kerül. Végül a fogyasztók DRS-ben való részvételének elemzésére kerül sor, feltárván a motivációkat és a lehetséges akadályokat is a rendszerben való részvételhez, a szakirodalomban olvasottak, közvélemény-kutatások, valamint a szerző személyes kutatásainak eredményei alapján. A pályamunka célja a következő állítás megerősítése volt: akár uniós szabályozásról, akár tagállami belső jogszabályokról van szó, különösen a környezetvédelmet érintő kérdésekben, a jogszabály adott társadalomban történő érvényesülése nagyban függ az adott társadalomtól, annak környezeti ügyekhez történő hozzáállásától és környezeti tudatosságától. A szerző ezzel hangsúlyozni szeretné annak fontosságát, hogy a környezeti problémák kezelésében a jogszabályok önmagukban nem elegendőek, a társadalmi szemléletformálás és az aktív részvétel kulcsfontosságú tényezők. Így felvehető a harc az olyan súlyos globális problémákkal, mint a hulladék keletkezésének kérdése, egy mindenki számára élhető bolygó és biztonságos jövő érdekében.

SZUNYOG BORBÁLA
boriszunyog@gmail.com
Molekuláris bionika mérnök
BSc, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Gallai Sándor
egyetemi docens, BCE NPRTI

Válság már a válság előtt – Az Európai Unió 2015 előtti menekültügyi rendszerének problémái

Kulcsszavak: EU; menekültpolitika; migráció

A dolgozat az Európai Unió menekültügyi rendszerének problémáit vizsgálja meg a 2015-ös menekültügyi válság előtti évtizedben. A dolgozat a menedékkérőket illető jogok, valamint a menedékkérőkkel szemben, hatósági szervek által tanúsított bánásmód közötti ellentmondást tárja fel. Történetileg áttekinti a menedékkérők jogállását szabályozó nemzetközi dokumentumok létrejöttének okait és körülményeit. A dolgozat az Egyesült Nemzetek Szervezetének menekültügyi jogszabályai, valamint az Európai Unió menekültügyi irányelvei alapján megvizsgálja a menekültstátusz jogi keretrendszerét, a menedékkérők jogait, továbbá az őket fogadó országok jogi kötelezettségeit velük szemben. A dolgozat elemzésében olyan, az Európai Unió tagállamai által már 2015 előtt alkalmazott migrációpolitikai eljárásokkal foglalkozik, amik jogilag megkérdőjelezhetőnek minősültek. A dolgozat külön tárgyalja a menedékjogi kérelmek elbírálási módját, a határ menti halálesetek okait, a „területen kívüliség fikciójának" jelenségét, a menekülttáborokat, valamint a kitoloncolás procedúráját. A dolgozat civil szervezetek beszámolói alapján azt találta, hogy sokszor a fogadó országok jogi kiskapuk alkalmazásával megkerülték a menekültügyi kötelességeiket. Ezáltal pedig a menedékkérőket megillető alapvető emberi jogok szenvedtek csorbát. A dolgozat arra keresi a választ, hogy a gyakorlatban az Európai Unió tagállamai miért nem tartották be az uniós menekültügyi irányelveket, valamint miért nem biztosították a menedékkérőket megillető jogokat. A dolgozat amellett érvel, hogy a médiában a migrációról kialakított hamis kép; a tagállamok nemzetállami érdekérvényesítése; valamint az nemzetközi dokumentumok jogértelmezési nehézségei is állhattak a menekültügyi irányelvek és azok gyakorlati alkalmazása közötti diszkrepancia mögött.

SZÜCS MERCÉDESZ ELIZABETH
szme150@gmail.com
Dietetikus
BSc, 8. félév

Debreceni Egyetem
Egészségtudományi Kar

Témavezető:
Pataki Jenifer
egyetemi tanársegéd, DE ETK

Rendvédelmi és honvédelmi dolgozók táplálkozási szokásainak és fizikai aktivitásának vizsgálata

Kulcsszavak: étkezési szokások; sportolási szokások; katonák; rendőrök

A megfelelő munkavégzés érdekében rendkívül fontos a rendvédelmi és honvédelmi dolgozók jó egészségi állapotának megőrzése, és a különböző nem fertőző megbetegedések elkerülése.

Kutatásunk célja a rendvédelmi és honvédelmi dolgozók táplálkozási szokásainak, valamint fizikai aktivitásának felmérése volt.

A vizsgálathoz alkalmazott kérdőív demográfiai adatokkal, táplálkozási szokásokkal és fizikai aktivitással kapcsolatos kérdéseket tartalmazott. A táplálkozással kapcsolatos kérdések az OKOSTÁNYÉR ajánlásaihoz igazodva készültek, a fizikai aktivitás felmérése a nemzetközileg elfogadott fizikai aktivitást felmérő kérdőív, az IPAQ rövidített változatával történt. Az adatok elemzése Fisher-féle egzakt próbák segítségével valósult meg.

Az adatbázisban 221 fő adatai szerepelnek, melyből 51 fő (23%) nő és 170 fő (77%) férfi. Korcsoportok tekintetében elmondható, hogy a válaszadók 30%-a (67 fő) 18 és 34 év közötti, míg 70%-a (154 fő) 35 és 64 év közötti. A vizsgálatban résztvevők közül 124 fő (56%) középfokú, 97 fő (44%) pedig felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezik. Testtömegindex tekintetében a dolgozók 2%-a (3 fő) a sovány, 25%-a (56 fő) a normál, 49%-a (109 fő) a túlsúlyos, míg 24%-a (53 fő) az elhízott kategóriába tartozik, tehát a válaszadók több mint 70%-ának a testtömege eltér a normáltól. A táplálkozással kapcsolatos kérdésekre adott válaszok alapján elmondható, hogy a résztvevők mindössze 8%-a (18 fő) fogyaszt naponta többször zöldséget, és 41%-a (90 fő) fogyaszt napi rendszerességgel gyümölcsöt valamilyen formában. A tejtermékfogyasztási szokások tekintetében látható, hogy a válaszadók 14%-a (31 fő) fogyaszt naponta többször valamilyen tejterméket. Halak fogyasztása heti legalább 1 alkalommal ajánlott, mely a résztvevők mindössze 17%-ára (37 fő) jellemző. Az IPAQ kérdőív kiértékelése alapján látható, hogy a válaszadók 19%-a (41 fő) a teljesen inaktív, 45%-a a mérsékelten aktív, 36%-a (80 fő) pedig az egészségjavító fizikai aktivitást végzők csoportjába tartozik.

Összességében elmondható, hogy a túlsúlyos és elhízott dolgozók aránya rendkívül magas. A táplálkozással kapcsolatos ajánlások követése a résztvevők alacsony arányánál valósul meg, és egészségjavító fizikai aktivitást a válaszadók kevesebb mint fele végez. Eredményeink alapján mindenképpen szükség lenne a dolgozók egészséges életmódra történő nevelésére, a későbbi táplálkozással összefüggő betegséges megelőzésének érdekében.

SZŰCS-SZEGEDI FANNI
szegedifanni@gmail.com
Szociális munka
BA, 7. félév

Gál Ferenc Egyetem
Egészség- és Szociális Tudományi Kar

Témavezető:
Dr. Soós Zsolt
egyetemi docens, GFE ESZK

Idősek az internet hálójában

Kulcsszavak: idősek; internet; internetes csalók; megelőzés

A mai felgyorsult világunkban szinte elengedhetetlen az okostelefonok, illetve az internet használata. Az internetes felületeken tájékozódunk, ismerkedünk, kapcsolatot tartunk mind a szeretteinkkel, mind az ismerőseinkkel. Napjainkban a fiatal és az idősebb korosztály körében a közösségi média felületek népszerűsége egyre inkább növekszik. Témám aktualitása, hogy egyre több idős ember használja napi szinten ezeket a felületeket, ám fontos megjegyezni, hogy a webes felületek használata nem feltétlenül veszélytelen. Ahogy ezek a website-ok fejlődnek, úgy nő azoknak a száma is, akik próbálják kihasználni azt, ha valaki nem elég körültekintő az internet rejtett világában. Kutatásom célja volt megtudni és feltérképezni azt, hogy az idősödő korosztály milyen tapasztalatokat szerzett a világhálón eltöltött idő során, érte-e már őket valamilyen negatív tapasztalat annak használatból, továbbá, hogy kaptak-e valamilyen segítséget a környezetükből, amellyel el tudták sajátítani a tudatos internethasználatot. Kutatásom középpontjában a 60 év feletti korosztály állt, hiszen ez az a korosztály, aki leginkább ki van téve az internetes csalók hálójának. A tanulmány elkészítéséhez a szóbeli kikérdezés módszerét és az interjú eszközét alkalmaztam, azon belül is tematikus, félig strukturált interjút, mellyel a hétköznapi élet – jelen esetben internethasználat – jellegzetességeit kívántam feltárni. A kutatásomból egyértelműen kirajzolódott, hogy az idősödő korosztály életében is fontos szerepet játszik az internet és a közösségi oldalak egyre szélesebb körű megjelenése. Ezenfelül az is kiderült, hogy a megkérdezettek közül szinte mindenki került már olyan kellemetlen helyzetbe, amikor személyes adataikkal, képeikkel próbáltak visszaélni, feltörték a számítógépét, amely során megszerezték bankkártya adatait, hamis profillal próbáltak meg pénzt kicsikarni az áldozattá vált idős személytől, vagy egyszerűen olyan vírust küldtek a telefonjukra, amellyel az eszközük használhatatlanná vált. Kutatásom fontos eredménye, hogy létezik egy társadalmi réteg, akinek fontos és szükséges lenne, hogy kellő szakértelemmel és eszközökkel megtanítsuk a tudatos és körültekintő internethasználatra, hiszen ezzel az internetes csalások kivédhetővé válnának.

TAKÁCS ANNA
t.anna0109@gmail.com
Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás
MSc, 2. félév

Neumann János Egyetem
Gazdaságtudományi Kar

VÉGH BÁLINT JÓZSEF
vegh.oct@gmail.com
Gazdaság- és pénzügy-matematikai elemzés
Osztatlan, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Közgazdaságtudományi TDK

Témavezető:
Madari Zoltán
egyetemi tanársegéd, BCE

„Nem eszméik, hanem a pénzük vert meg minket" – Magyarország 2022-es országgyűlési választásának vizsgálata területi ökonometriai modellel

Kulcsszavak: országgyűlési választások; területi ökonometria; pártpreferenciák

A magyar (és tágabban a kelet-közép-európai régió) viszonylag fiatal demokráciáiban már a rendszerváltás óta visszatérő kérdés, hogy vajon milyen faktorok határozzák meg a választások eredményét. A diskurzus az elmúlt időszak turbulens politikai és közéleti változásai miatt különösen érdekes lehet: a hazai kormánypárt 2022-ben az ötödik ciklusát kezdte meg, ez pedig mind a magyar közbeszédben és publicisztikában, mind nemzetközi viszonylatban hatalmas visszhangot kapott.

Dolgozatunkban a magyar települések 2022-es országgyűlési választási eredményeit vizsgáljuk területi regressziós modellel. Kutatásunkban arra keressük a választ, hogy vajon az egyes településekre 2018 és 2021 között beáramló állami és európai uniós támogatások egy főre jutó mértéke hozzájárult-e a kormánypárt támogatottságához. Előzetes hipotézisünk az, hogy a támogatások mértéke a megfelelő demográfiai, közigazgatási és jóléti változók mellett szignifikáns hatással van az országgyűlési választások eredményeire. Feltételezésünket területi keresztmetszeti ökonometriai modellel teszteltük, a hipotézisünket pedig elvetettük.

TAKÁCS MÁTÉ JÁNOS
takacsmatejanos@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 5. félév

Miskolci Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. habil. Udvarvölgyi Zsolt András
habilitált főiskolai tanár, ME BTK

A Kínai Népköztársaság átfogó stratégiája és politikai rendszere

Kulcsszavak: stratégiai kultúra; Kína, átfogó stratégia; nemzetközi rendszer; leninista államépítés

Jelen értekezés a Kínai Népköztársaság politikai rendszerének és átfogó stratégiájának elemzésére irányul. A dolgozat vonatkozó törekvéseit két fő hipotézis helytállóságának vizsgálatán keresztül igyekszik megvalósítani. Az első hipotézis szerint az államok (történelmi és kulturális sajátosságaik nyomán) úgynevezett stratégiai kultúrával rendelkeznek és ennek figyelmen kívül hagyása növeli a konfliktualitás szintjét a nemzetközi kapcsolatokban. Így e hipotézis helytállósága esetén a nagyhatalmak közötti békésebb együttéléshez elengedhetetlen stratégiai gondolkodásuknak / kultúrájuknak ismerete, minthogy ez érdemben segíti elő minimumcéljaik adekvátabb megértését, így csökkentve a mirror imaging projektív jelensége okozta kognitív torzítások interferenciáit a helyzetértékelésben. Az első hipotézis érvényességét a dolgozat az orosz-ukrán háború jelenségén keresztül vizsgálja meg. A második hipotézis azt tételezi, hogy a Kínai Népköztársaság politikai rendszere, átfogó stratégiája illetve nagyhatalmi operatív magatartása adekvát módon értelmezhető azon toposzok mentén, amelyek meghatározó szerepet játszottak stratégiai gondolkodásmódjának fejlődésében. A második hipotézis érvényességének kiértékeléséhez deskriptív módon vizsgálom meg e toposzok kialakulását és rajtuk keresztül a Kínai Népköztársaság politikai rendszerét, valamint mai operatív viselkedését a nemzetközi kapcsolatokban. A második hipotézis kiértékeléséhez szükséges elemzés, valamint a vonatkozó összefüggések feltárása áll a dolgozat elsődleges fókuszában. A hipotézisek helytállóságának vizsgálatát a szükséges fogalmi tisztázás és a megváltozott nemzetközi biztonsági környezet lényegretörő bemutatása előzi meg.

TAKÁCS MÁTÉ JÁNOS
takacsmatejanos@gmail.com
Nemzetközi Tanulmányok
BA, 3. félév

Miskolci Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. habil. Udvarvölgyi Zsolt András
habilitált főiskolai tanár, ME BTK

A Kínai Népköztársaság, Vietnam és Laosz: Ázsiai kommunista-kapitalista rendszerek a nemzetközi kapcsolatokban

Kulcsszavak: Kína; Vietnam; Laosz; külpolitikai logika; paradigmák

A Kínai Népköztársaság, a Vietnami Szocialista Köztársaság és a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság bár deklaráltan kommunista doktrínák mentén építkező rendszerek, az 1990-es évektől mégis a kapitalizmus markáns jeleit mutatják: Nem illeszkednek teljes mértékben sem a modern értelemben vett kapitalista államok közé, sem pedig a marxista-leninista doktrína által bemutatott állameszménybe. Álláspontom szerint ezeknek a rendszereknek, valamint külpolitikájuknak "nyugati" politikaelméletekkel való elemzése ismeretelméleti okokból kockázatosan nagy teret biztosít a félreértelmezésnek, mert az Európában és Észak-Amerikában kidolgozott megközelítések olyan kategóriákkal dolgoznak, amelyek a kínai bölcsőjű kelet-ázsiai civilizációtól idegenek. Ez a dolgozat első sorban elméleti munka és úgy vélem, hogy a nemzetközi kapcsolatok szisztematikus tudományként megélt alig több mint egy évszázados történetében az elméletek mindig is problematikusnak bizonyultak, hiszen a spontaneitás jellemezte sokváltozós nemzetközi rendszerre nehéz átfogó elméleti keretet alkotni anélkül, hogy túlzott leegyszerűsítésekbe ne torkollana a kezdeményezés. Vizsgálni kívánt hipotézisem szerint egy elméleti hátterében integrált megközelítés, amelyben történelmi, kulturális, de elsősorban az identitás és a gondolkodásmód struktúráinak kialakulását és működését tárgyaló elemek is szerepet kapnak, sikeresebb lehet az intercivilizációs elemzésekben és párbeszédekben, mint a nemzetközi kapcsolatok hagyományos elméletei az említett ismeretelméleti korlátok miatt. Következésképpen a dolgozatban megvizsgálom a nemzetközi kapcsolatok hagyományos elméleteinek hatékonyságát az intercivilizációs elemzésben, jelesül a már említett kelet-ázsiai országok törekvéseinek, történelmi, kapcsolati és ideológiai keretbe foglalt értelmezésével, majd pedig megkísérlem egy, a bevett megközelítéseknél célszerűbb értelmezési módszer felépítését és (a terjedelmi korlátok tiszteletben tartása mellett lehetséges mértékben való) alkalmazását.

TAKÁCS MÁTÉ JÁNOS
takacsmatejanos@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 5. félév

Miskolci Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. habil. Szabó-Tóth Kinga Dóra
egyetemi docens, ME BTK

A krízis, mint lehetőség – A poszt-traumás növekedés útjai

Kulcsszavak: trauma; poszttraumás növekedés; értelem akarata; relacionális vágy; jelentésrendszerek

A dolgozat a poszttraumás növekedés, vagyis a krízisállapotban alkalmazott új megküzdési stratégiák alkalmazásán keresztül megvalósuló, a korábbihoz képest fejlettebb és tudatosabb egyensúlyi állapot kialakításának útjait, lehetőségeit törekszik feltérképezni a megalapozott elmélet kvalitatív megközelítésében. Ezt a célt jelen értekezés interjúelemzés, szakirodalmi másodelemzés és modellezés segítségével igyekszik elérni. Öt olyan interjúalany gondolatai képzik a dolgozatban végzett analízis elsődleges tárgyát, akik akcidentális, tehát hirtelen, véletlenszerűen (nem pedig rájuk irányuló természetes folyamat keretében mint például a serdülőkor, az öregedés stb.) történő, ugyanakkor a személy számára kitüntetett fontosságú „tárgy" elvesztésével járó krízishelyzeteikről, az ezekben halmozódó veszteségeikről, továbbá krízisállapotuk és az azzal való szembenézés során szerzett tapasztalataikról, illetve megküzdési módjaikról számoltak be. A szakirodalmi másodelemzés ennek megvilágítására és perspektívába helyezésére, a modellezés pedig az összefüggések horizonton történő értelmezésére szolgál. A modellezés során az interjúalanyok tapasztalatai mellett a logoterápia, a lacaniánus pszichoanalitikus tradíció és a Clifford Geertz antropológus által vizsgált szimbólum-fenomenológia eredményei is felhasználásra kerülnek a poszttraumás növekedés útjainak feltérképezése céljából.

TAKÁCS MÁTÉ JÁNOS
takacsmatejanos@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 3. félév

Miskolci Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezetők:
Gyukits György
egyetemi adjunktus, ME BTK
Kiss Daniel
mesteroktató, ME BTK

Val di Non: Egy kvalitatív rekonstrukció

Kulcsszavak: Weltanschauung; Weltbetrachtung; Weltbild; közösségi mintázatok; alkalmazott hegelianizmus

Jelen dolgozat kutatási anyagát egy, az észak-olaszországi Val di Nonban 2023. szeptember 8. és szeptember 18. között általam készített, félig strukturált interjúsorozat adja. Az interjúk összesítéseit kvalitatív rekonstrukció céljából elemzem, vagyis szisztemikus-immanens szemléletet alkalmazok a Völgy lakóinak életvilágára, amelyben a környezeti-kapcsolati, valamint az idioszinkratikusan és holisztikusan strukturált jelentésrendszerek faktorainak dialektikus visszahatásait vizsgálom. Ez meglátásom szerint lehetővé teszi a Völgy lakosait jellemző egyedi világnézetek (Weltanschauung) karakteriszikus mintázatait összesítő Weltbild sajátosságainak adekvát rekonstrukcióját az interjúk anyagának elemzéséből, méghozzá ennek a Weltbildnek társadalomtudományi szempontból olyan releváns neuralgikus pontok körüli artikulálódásán keresztül, mint: a gazdasági helyzet, a deviancia, a közösségfejlesztés, a munkaerő hiánya, a lokális identitás illetve azok a kihívások, amelyekkel a Völgynek jövője felé tartva mindenképpen szembe kell néznie. A dolgozat sajátossága, hogy erre nem statisztikai adatok összesítésén keresztül, hanem kvalitatív rekonstrukció segítségével vállalkozik és az interjúalanyok vonatkozó meglátásait kódolás útján hozzárendeli az említett társadalomtudományi kérdéskörökhöz így rekonstruálva a Völgy társadalmi-politikai közösségének egyedi karakterét és azt, hogy miként tematizálják a közösség életének neuralgikus pontjait.

TAKÁCS VIKTÓRIA
vikitkcs@gmail.com
Anglisztika Alapszak
Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Berzsenyi Dániel Pedagógusképző Központ

Témavezető:
Dr. Baróthy Judit
főiskolai docens, ELTE BDPK

Intersectionality and Black Suburbia: The Pivotal Rola of Black Women Voters of the 2020 and 2024 Elections

Kulcsszavak: intersectionality; United States of America; Black women; Black suburbia

The objective of the present thesis is to demonstrate the stark contrast between the suburban experiences of Black women and their White counterparts and to advance the understanding of Black suburbia and the significant impact of Black women on their families and, by extension, on the social and political landscapes of the United States. By employing the concept of intersectionality, we can gain a nuanced understanding of the daily realities of suburban Black women, the obstacles they confront and also their voting preferences. The voting habits of suburban Black women have been the subject of analysis in the context of the two most recent election cycles in the United States, which helps us understand this complex issue. These analyses have concentrated on the observation that the participation of Black suburban women in the electoral process and their geographical location are frequently overlooked by media outlets. The research presented here draws on a variety of studies, articles, and exit polls from the past two presidential elections in the United States. I argue that the intersectional analysis of Black women's experiences is suburban areas, their evolving voter preferences in the 2020 and 2024 elections, and the portrayal of these issues in the media highlights the complex interplay of race, gender, and geographical location in shaping social and political landscapes.

TAMÁS ÁGNES
tamas.agnes@student.kv.sapientia.ro
Nemzetközi kapcsolatok és európai tanulmányok
BSc, 2. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Kolozsvári Kar

Témavezető:
dr. Varga Szilvia
társult oktató, RO EMTE KVK

Politikusok és fiatalok a közösségi média színterén

Kulcsszavak: politikusok; fiatalok; közösségi média; megszólítás; tartalmak

A politikusok mindig is igyekeztek megszólítani a fiatalokat, de az új kihívások, különösen a digitális korban, új megközelítéseket követelnek. A 21. században a közösségi média kulcsfontosságú szerepet játszik a mindennapokban, beleértve a politikai kommunikációt. A Facebook, a TikTok, az Instagram és más platformok segítségével közvetlen kapcsolatot teremthetnek a fiatalokkal. Azonban a politikusoknak figyelemmel kell lenniük arra, hogy milyen platformokon és milyen tartalmakat preferálnak jobban a fiatalok. A legújabb kutatások azt mutatják, hogy a TikTok, az Instagram egyre népszerűbbek a Z generáció körében. A politikai kommunikáció folyamatosan változik és fejlődik, ahogy változnak a fiatalok szokásai és preferenciái. Kutatásom célja, hogy egy rálátást kapjunk arra, hogy a mai politikusok, milyen formában és hogyan szeretnék megszólítani a fiatalokat. Felmérésem során tudományos olvasmányokat, folyóiratokban megjelent cikkeket és ebben a szakterületben készült egyéb kutatásokat használtam kiindulópontnak.

Elemzésem során az RMDSZ (Romániai Magyar Demokrata Szövetség) képviselőinek közösségi média tevékenységét tanulmányoztam, különös figyelmet fordítva az Instagram platformra. A kutatás 577 bejegyzést ölelt fel, amelyek statisztikai elemzése alapján kiderült, hogy bár a Z generáció tagjai nagyrészt az Instagramot preferálják, az RMDSZ képviselői nem fektetnek elég hangsúlyt erre a platformra. A bejegyzések kódolásával részletesebben tudtam vizsgálni a posztokat, megállapítani, hogy például mely témákban van a legtöbb tartalom posztolva, valamint hogy melyek szólnak a fiataloknak. Az eredmények azt mutatják, hogy bár a politikusok sokféle témáról posztolnak, a fiatalokat érintő témák aránya alacsonyabb, mint ideális lenne. Ezen eredmények alapján megállapítható, hogy a politikai képviselőknek fel kell ismerniük a közösségi média fontosságát a fiatalokkal való kapcsolattartásban és az üzenetek eljuttatásában. Fontos, hogy a fiatalokra irányuló tartalmakat célzottabban kezeljék, és olyan stratégiákat alkalmazzanak, amelyek segítségével hatékonyabban kommunikálhatnak velük az online térben. Az impulzusok, a tartalmak frappáns mivoltja, az informális kommunikáció stílusa, valamint a szlengek és emojik használata kulcsfontosságúak a Z generáció elérése és bevonása szempontjából.

TÁRNOK GÁBOR IGNÁC
tarnok7@gmail.com
Szabad bölcsészet
BA, 7. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Nyirkos Tamás
egyetemi docens, PPKE BTK

Platón mitológiaértelmezése

Kulcsszavak: Platón; mitológia; politika; tragédia; nevelés

A szöveg célja, hogy bemutassa Platón gondolkodásának politikai mivoltját, amelyet a mitológiaelméletén keresztül kívánok megvilágítani. Platón nem csupán a klasszikus görög hagyomány része volt, hanem annak bírálója is, aki a mitológia szerepét új megvilágításba helyezte. Platón számára a mitológia már olyan eszköz, amely befolyásolja az igazság és az erkölcs társadalmi felfogását. Kritikája élesen rámutatott, hogy ezek a történetek gyakran homályosítják az igazságot, és félrevezető példákat állítanak az emberek elé. Platón célja az volt, hogy a mitológiát kivegye a költők és szofisták kezéből, ezáltal új alapokra helyezze, s ezáltal megszabadítva azt az irracionalitástól és a káros hatásoktól, amelyeket a költők és mesélők kreáltak. A filozófus meglátása szerint a társadalom vezetésében és az erkölcsi nevelésben nem a költőknek, hanem az igazságot ismerő filozófusoknak kellene meghatározó szerepet betölteniük. Platón ideális államában a nevelés célja nem az érzelmek és illúziók táplálása, hanem a racionalitás és az igazság keresése. A mitológia ebben az értelemben eszközzé válik, amelyet a filozófusok irányítanak, és amely a társadalmi és politikai rend szolgálatába állítható. Platón mitológiaelméletének és kritikájának jelentősége túlmutat egy szűk filozófiai diskurzuson. Ez az átértékelés alapozta meg Platón filozófiai rendszerének egyediségét, amelyben az igazság keresése és az értelem központi szerepet játszik. Platón öröksége abban rejlik, hogy a mitológiát nem utasította el teljesen, hanem új alapokra helyezte, és eszközzé tette egy jobb társadalom megteremtéséhez. Ebben a szövegben megmutatkozik a politikai dimenzió kiemelkedő szerepe Platónnál és annak kapcsolata a platóni filozófiával. Megmutatom, hogy Platón politikai gondolkodásának megértése nélkül lehetetlen a filozófiáját önmagában, totalitásában megérteni.

TAVASZI ANNA
tavaszi.nusi@gmail.com
Szociológia
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Kmetty Zoltán
egyetemi docens, ELTE TÁTK

Mérlegen a Nemzeti Dohányboltok rendszere, eredmények egy évtized távlatából

Kulcsszavak: egészségpolitika; deviancia; dohányzás; ökonometria; monopólium

A dolgozat a 2012-ben kialakult Nemzeti Dohányboltok rendszerének hatását vizsgálja a magyarországi fiatalok körében. Az elemzés áttekinti a dohánypolitika legfontosabb eszközeit, amelyeket el lehet különíteni ár és nem ár alapú továbbá, egyéni és népességalapú politikák szerint. A politikai eszközöknek a fiatalokra gyakorolt hatása csak az adópolitika kapcsán tisztázott, a fiúk esetében képes csökkenteni a dohányzási prevalenciát, a felnőtt populációnál nagyobb mértékben. A dolgozat bemutatja a dohánytermék-kiskereskedelem szabályozásának formáit és ennek megvalósulásának magyarországi kereteit. Kérdőíves, ismételt idősoros adatokon összevont OLS-sel és legközelebbi szomszédon alapuló párosítással (propensity score matching) elemzi a magyar rendszer eredményességét, amely alapján az életprevalencia és a 15 éves kor alatti kipróbálás aránya szignifikánsan csökkent, a legalább havi gyakoriság aránya nem változott, a napi gyakoriság és a cigaretta-hozzáférés pedig vegyes eredményeket mutat a Nemzeti Dohányboltok összefüggésében.

TERNESZ-KÁLMÁN DÖNIZ
kalmandoniz@gmail.com
Szociális munka
BA, 7. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Gazdaságtudományi, Egészségtudományi és
Szociális Kar

Témavezető:
Dr. Pálmai Judit
egyetemi docens, KRE GESZK

Magyarország, mint az arab bevándorlók integrációs színtere

Kulcsszavak: bevándorlás; migráció

A pályamunkámban a migráció kérdéskörével foglalkoztam, ezen belül is a magyarországi arab bevándorlók integrációjára fókuszálva jártam körbe a témát. A választott kutatásom abból a szempontból is aktuális és érdekes, mert a bevándorlás témájával napjainkban a politika és a közélet is sokat foglalkozik.

Kutatásomban arra kerestem a választ, hogy a hazai többségi társadalom milyen mértékben befogadó. A magyar emberek segítik-e az arab bevándorlók integrációját? Továbbá azt vizsgáltam, hogy az arab bevándorlók integrációja milyen színtereken zajlik. Sorra vettem a beilleszkedés nehézségeivel kapcsolatos tapasztalatokat, a kívülállóság érzésének jelenlétét és a baráti kapcsolatok ügyében felmerült gondolatokat és érzéseket egyaránt.

A kutatási kérdésekre kapott válaszokat a téma alanyainak szemszögéből ismerhetjük meg, azokban megszólal az alanyok gondolata, érzéseik és nehézségeik egyaránt.

Kutatási munkámat kvalitatív kutatási módszerrel, félig strukturált interjúkon keresztül végeztem, mely lehetőséget adott a téma mélyebb megértésére és alaposabb vizsgálatára.

Az interjúk mindegyike szubjektív és objektív tényezőket is tartalmaz. A kérdéskört az érintettek bevonásával, nem kizárólag a száraz tényeken és számokon, hanem a kapcsolódó érzésekkel együttesen, a megélt élmények tükrében, komplexen tudja a dolgozat megvizsgálni és az olvasó elé tárni.

Jelen kutatás hiánypótló, mellyel úgy vélem, hogy egy új szemszögből tudom bemutatni a bevándorlás kérdéskörét a témában érdeklődők számára. Ezen felül a szakmai kompetenciák vonatkozásában is további ismeretre tehet szert az a személy, aki ezen a területen szeretne elhelyezkedni tanulmányait követően.

TIKÁSZNÉ BERKI JÚLIA
berkijuliaeloadoi@gmail.com
Hittanár-nevelőtanár
Osztatlan, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Hittudományi Kar

Témavezetők:
Szabóné Dr. László Lilla
egyetemi adjunktus, KRE HTK
Prof. Dr. Siba Balázs
egyetemi tanár, KRE GESZK

A Kokas-módszer alkalmazása a hittanoktatásban

Kulcsszavak: Kokas-módszer; valláspedagógia; spiritualitás; pedagógia; hittanoktatás

Dolgozatomban Kokas Klára (1929–2010) zenepedagógus módszerének alkalmazhatóságát vizsgáltam a hittanoktatásban. Dolgozatom tézise, hogy a Kokas-módszer hittanoktatásbeli alkalmazása kapcsolódik a gyermekek spiritualitását előtérbe állító nemzetközi trendekbe, s ezáltal egy olyan foglalkozás valósulhat meg, amelyben a Szenttel való találkozás, a személyesség, a szabad befogadás és az önkifejezés meghatározó.

Kutatásom során először feltártam a Kokas-módszer forrásait (Kodály Zoltán munkássága), annak alternatív pedagógiai alapvetését és gyakorlati megvalósulását. Másodsorban a pedagógiai, valláspedagógiai és a pszichológiai reflexióban a módszer szükségességére mutatok rá a 19-20. század fordulóján bekövetkezett pedagógiai szemléletváltásra, a 21. századi nemzetközi valláspedagógiai célkitűzésekre és a magyarországi református oktatásügy jelenlegi helyzetére tekintettel.

Az így megfogalmazott – Kokas-hittan – foglalkozásterv egy olyan iskolai hittanóra / gyülekezeti gyermekistentisztelet foglalkozásterve, amely a gyermekek spiritualitása, hitének lelki kísérése felé fordul. A Kokas-hittan nem tanít Istenről, hanem a vele való bensőséges találkozás terét teremti meg. Itt a gyermek nemcsak befogadó, hanem aktív cselekvő, alkotó is egyben, Isten szavára reagálva alkotja meg saját válaszát művészi kifejező formában, mely az Isten és az ő kapcsolatának aktuális állapotának testi-lelki tanúságtétele. Így elsősorban a gyermek spirituális-lelki életéhez, Isten-kapcsolatának fejlődéséhez kisérést és teret kap. Másodsorban a gyermek nem kognitív ismereteket kell elsajátítson frontális formában, amely a hagyományos református hittanórák jellemzője, hanem olyan belső kapcsolódásnak, átélésnek lesz részese, amely személyes életéig egzisztenciálisan hat.

Dolgozatom ezzel kíván egy nemzetközileg is elismert, de sajátosan magyar módszert alkalmazni a hittanoktatásban, hogy a gyermekek lelki kíséréséhez egy hazai változat is elérhető legyen a hittanoktatók, gyülekezeti szolgálatot végző pedagógusok, lelkészek számára.

TÍMÁR CSENGE
timarcsenge02@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Bognár Bulcsú
egyetemi docens, PPKE BTK

A hírmédiába vetett bizalom változása Magyarországon – 2002-es hírlapok és 2023-as híroldalak összehasonlítása kvalitatív szempontból

Kulcsszavak: hírmédia; hitelesség; kredibilitás

Pályamunkámban a 2002-es hírújságok és a 2023-as online híroldalak stílus- és vizuális jellemzőit hasonlítottam össze, különös figyelmet fordítva azon elemekre, melyek befolyásolják a hírmédiába vetett bizalmat. Kiindulópontom a magyar hírmédia bizalmi válságának elemzése volt, amely a legfrissebb nemzetközi adatok alapján globálisan az egyik legkritikusabb. A szakirodalmi áttekintés során feltártam a hitelességet aláásó tényezőket, mint például az álhírek elterjedése, a politikai polarizáció, valamint a médiaipar változásai. Külön figyelmet szenteltem a hitelességkutatásnak, valamint a stílus- és vizuális jelzések kredibilitásra gyakorolt hatásának. Kutatásomban kvalitatív tartalomelemzés módszerét alkalmazva 75 cikket vizsgáltam, amelyeket szakértői mintavétellel választottam ki. Elemzésemben a stílus- és vizuális jegyeket vizsgáltam, ideértve a híroldal struktúráját, a címadást, a vizuális tartalmakat (pl. képek, grafikai elemek), valamint a szövegek nyelvi és formai jellemzőit. Olyan hitelességromboló elemeket kerestem, mint a figyelemfelkeltő („clickbait") címek és vizuális elemek, a cikkek szóhasználata, a reklámok túlsúlya, vagy az amatőr szerkesztési megoldások, illetve hitelességet növelő tényezőket, például a professzionális elrendezést és strukturáltságot. Eredményeim alapján a 2002-es hírújságok professzionálisabb megjelenést és objektívebb tartalmat nyújtottak, ami növelte hitelességüket. A 2023-as híroldalak ezzel szemben gyakran alkalmaztak provokatív, figyelemfelkeltő elemeket, melyek rontják a bizalom érzetét. A reklámok túlsúlya, a celebritásokat és szenzációhajhász tartalmakat középpontba állító vizuális anyagok, valamint a obszcén és érzelmektől túláradó kifejezések mind negatív hatással voltak a hírmédiára vetett bizalomra. Eredményeim megerősítik, hogy a hírmédia stílus- és vizuális jegyei szignifikáns hatással vannak a hitelességérzetre. Dolgozatom újdonsága, hogy elsőként vizsgálja a magyar hírmédia hitelességét ezen a dimenzión. Ezenfelül rávilágít arra, hogy a híroldalak minőségének hanyatlása közvetetten hozzájárulhatott a hírmédiába vetett bizalom drasztikus csökkenéséhez, mely napjaink releváns problémája Magyarországon.

TINCA RICHARD
tincarichard@gmail.com
Településfejlesztésben alkalmazott
szociológia
MA, 3. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:
dr. Kiss Dénes
egyetemi docens, RO BBTE

Dekonverziós narratívák az erdélyi magyar fiatalok körében

Kulcsszavak: dekonverzió; valláselhagyás; erdélyi fiatalok

Számtalan profán és szentírási elbeszélés számol be csodálatos körülmények között történő megtérésekről, azonban kevés szó esik azon személyek helyzetéről, akik valamilyen okból kifolyólag eltávolodtak a vallási közösségüktől. Kutatásom központi kérdése az, hogy az erdélyi magyar nemzetiségű fiatalok körében milyen dekonverziós narratívák léteznek. Továbbá célom megvizsgálni, hogy milyen indítékok, okok és tapasztalatok állnak a valláselhagyás mögött, valamint milyen kilépési stratégiákat alkalmaznak. Az erdélyi fiatalok körében történő valláselhagyás mélyreható és átfogó vizsgálatához kvalitatív módszertant alkalmaztam, ahol narratív biográfiai interjúk által nyertem betekintést a dekonverzió sajátosságaiba. Ez a kutatás új perspektívákat nyithat Erdélyben, ahol a dekonverzió jelenségének specifikus okai és következményei még nem képezték vizsgálatok tárgyát. Az eredmények nem csupán az akadémiai közösséget gazdagítanák, hanem értékes információkat nyújthatnának a pasztorációban dolgozó szakemberek számára is.

TOLNAI MÁTÉ GERGELY
batgergely11@gmail.com
Mérnökinformatika
BSc, 5. félév

Pécsi Tudományegyetem
Műszaki és Informatikai Kar

Témavezető:
Gyurák Gábor
mesteroktató, PTE MIK

A mesterséges intelligencia és social engineering, avagy a people prediction kutatása

Kulcsszavak: AI; kiberbiztonság; adatelemzés; biztonság; manipuláció

Minden védelmi rendszer leggyengébb pontja az ember, mint szokták mondani. A social engineering pszichológiai manipuláció alkalmazása, amellyel ráveszik az embereket arra, hogy olyan információkat adjanak ki, tetteket hajtsanak végre, amelyeket általában nem szoktak. A mesterséges intelligencia konzumer változatainak megjelenésével egy olyan támadási vektor jelent meg, amivel eddig nem számolt a kiberbiztonság védelmi oldala. Az emberek a digitális lábnyomuk alapján kiszámíthatóak, és így befolyásolhatóak is. Kutatásom során kontrollált környezetben egy AI irányított prediktív analízis program fejlesztésével prezentálom ennek hatékonyságát.

TOLVALY REBEKA-ANGYALKA
rebeka.tolvaly@gmail.com
Tanácsadás a szociális szolgáltatások területén
BA, 5. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezetők:
Dégi Csaba László
professzor, RO BBTE
Müller-Fábián Andrea
docens, RO BBTE

Drogok használatának visszaszorítása az iskolai populáció körében a szabadulószoba-technika megelőzési stratégiával

Kulcsszavak: drog; drogprevenció; kábítószer-függőség; szabadulószoba; serdülőkor

Senki számára sem meglepetés, ha azt mondom, hogy a serdülőkor a személyiségfejlődés és az identitás keresésének időszaka, ami sajátos sebezhetőséget teremt a különféle kockázati magatartásformák, köztük a drogfogyasztás felé is. A globális problémaként fellépő kábítószer-használat egyre csak növekszik, különös veszélyt jelentve a fiatal generációra, amelyet az utóbbi években az Országos Kábítószer-ellenes Ügynökség (ANA) éves statisztikai jelentései is bizonyítanak. Dolgozatom akadémiai feladatból egy személyes projektté nőtte ki magát, amelyben legfőbb célomként szolgált egy innovatív drogmegelőzési stratégia kidolgozása, amelyben a fiatal generációt nem leendő bűnözőkként tekintik, hanem potenciális áldozatokként. Így született meg az a drogprevenciós szabadulószoba, mely nem csupán a kábítószer-fogyasztást helyezi középpontba, hanem olyan kockázati vulnerabilitás tényezőket, mint: tinédzserkori életciklus-krízisek, elmagányosodás, testképzavar, párkapcsolati problémák, társas befolyás, családon belüli erőszak, asszertív kommunikáció hiánya, iskolai nehézségek, nemi sebezhetőség. A megelőzési stratégia első kísérlete a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceumban került megrendezésre, mely két módszer ötvözetéből állt: egy élményalapú szabadulószoba és egy reflexiós kerekasztal-beszélgetés. A beavatkozást 16 alkalommal végeztem el, 8 fős csoportokon, melyeknek célcsoportjaként az iskola kilencedik osztályos diákjai szolgáltak. Dolgozatomban tehát az újszerű stratégia kifejlesztésének és előkészítésének lépéseiről, felépítéséről, megvalósításáról és eredményeiről fogok beszélni, ugyanakkor a jövőbeli tervekről, melyeket a hatékonysági mérce eredményei tettek lehetővé.

TÓTH BENCE
tothbence1100@gmail.com
Politikatudományok
BA, 6. félév

Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Juhász Krisztina
egyetemi adjunktus, SZTE ÁJK

A visegrádi országok európai uniós tagságának értékelése

Kulcsszavak: visegrádi országok; Európai Unió; európai integráció; politika

Dolgozatom alapját a visegrádi országok történelmének egyik legfontosabb eseményének 20. évfordulója adja, a sikeres csatlakozás az Európai Unióhoz. Dolgozatom főbb kutatási kérdései és azok megválaszolása és összehasonlítása az EU tagság elérését megelőző integrációs időszakot, valamint az első 20 év uniós tagság időintervallumát foglalja magába. Ilyen központi kérdés volt, hogy mennyire homogén a visegrádi együttműködés, és milyen különbségek és hasonlóságok merülnek fel az elemzett időközök keretein belül. Továbbá az integrációs időszak bemutatásának legfontosabb kérdése volt, hogy: „Milyen nehéz volt a négy országnak kiszakadni a Szovjetunió érdekszférájából, és meggyőzni az Európai Uniót arról, hogy közép-kelet-európai országok vágya, hogy csatlakozzanak az európai integrációhoz." A legnagyobb periódust felölelő része a dolgozatomnak, hogy a 20 éves európai uniós tagság alatt milyen jogi, politikai, gazdasági és társadalmi változások alakultak ki és annak elemzése és összehasonlítása, hogy a hatalmas lelkesedésből és álmokból, hogyan jutottak el a vizsgált országok a mai módosult Unióval kapcsolatos bizalmi elképzeléseire. A kutatási kérdéseim megválaszolásához és a téma feldolgozáshoz kvalitatív forráselemzést és összehasonlító elemzést végeztem, felhasználva a témával kapcsolatos magyar és angol nyelvű szakirodalmi forrásokat, valamint primer forrásként uniós és V4 dokumentumokat.

Saját eredményem közé sorolom, hogy a dolgozatom feltárja azokat a különbségeket a vizsgált alrendszerekben, amelyről alapvetőleg azt gondolhatnánk, hogy az integrációs „közös út" megtétele után és az EU tagság elérésének szigorú szabályainak és követelményeinek teljesítése mellett hasonló Európa-politikai nézet alakul ki. Dolgozatom rámutat, hogy az első 20 év uniós tagság eseményei és a belpolitikai változásai mekkora hatással voltak a „visegrádi négyek" bel- és külpolitikai irányvonalainak változására, és a társadalom megítélésére az Európai Unióval kapcsolatban.

TÓTH CSONGOR MURÁD
tothcsongor2000@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Rostoványi Zsolt
egyetemi tanár, BCE TT

Az egyiptomi külpolitika útkeresése Morszi és el-Sziszi elnöksége alatt

Kulcsszavak: Egyiptom; Közel-Kelet; külpolitika; Morszi; el-Sziszi

A dolgozat arra a kérdésre keresi a választ, hogy Mohamed Morszi, illetve Abdel Fattah el-Sziszi elnökök milyen módon és mekkora sikerrel próbálták újraalkotni Egyiptom nemzetközi szerepét. Ilyenformán a dolgozat a belső viszonyok és a nemzetközi orientáció összefüggéseit vizsgálja az egyiptomi politikának egy turbulens időszakában.

Ehhez kvalitatív elemzést használ, melynek keretében részletesen kifejtésre kerül a két elnök személyi és politikai háttere, valamint azon belső és külső tényezők, melyek meghatározták az egyiptomi külpolitika környezetét. Tartalmilag a dolgozat két nagyobb részre tagolódik. Míg az elsőben Morszi, addig a másodikban el-Sziszi elnöksége kerül elemzésre. A dolgozat ugyanakkor nem igyekszik valamilyen külső szempontrendszerhez mérni a két elnök politikáját. Csupán annak alapján értékeli tevékenységüket, hogy mennyire voltak képesek saját elképzeléseiket az ország nemzetközi szerepe kapcsán megvalósítani.

A dolgozat arra a következtetésre jut, hogy Egyiptom esetében a belső viszonyok dominanciája figyelhető meg az ország külpolitikája felett. Míg Morszi esetében a régi elit hatalma (ideértve a hadsereget is), addig el-Sziszi esetében az ország gazdasági nehézségei terelték egyfajta kényszerpályára az ország külpolitikáját. A dolgozat továbbá megállapítja, hogy Morszi lazítani igyekezett az ország kapcsolatán annak régi szövetségeseivel, és újak fele nyitni. Ez azonban a belső korlátok következtében nem lehetett több, mint óvatos közeledés. Szintén megállapításra kerül, hogy el-Sziszi kormányzata mind a bel- mind pedig a külpolitikában a stabilitást tartotta elsődleges szempontnak. Külpolitikájában az ország hagyományos partnereivel való viszonynak az ápolása, valamint a térségbeli hatalmi ambíciók egyszerre jelentek meg. Gazdasági problémái azonban továbbra is kiszolgáltatottá tették Egyiptomot a térség más szereplőinek. Végül a dolgozat Morszi elnökségét egyértelmű kudarcként, míg el-Szisziét mérsékelt sikerként értékeli.

A dolgozat saját eredményének tekinthető, hogy egy átfogó, személyközpontú elemzését adja annak, hogy miként befolyásolták Egyiptom belső viszonyai annak külső kapcsolatrendszerét egy politikailag turbulens időszakban. Ezen túlmenően közelmúltbeli példával szolgál a politikusi ágencia lehetőségeire egy közel-keleti országban.

TÓTH CSONGOR MURÁD
tothcsongor2000@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
MA, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Lehoczki Bernadett Judit
egyetemi docens, BCE TT

Északi megváltó? – Az Egyesült Államok hatása El Salvador fejlődésére a polgárháborútól napjainkig

Kulcsszavak: Egyesült Államok; El Salvador; beavatkozás; stabilizáció; demokratizáció

A dolgozat azt vizsgálja, hogy az Egyesült Államok szerepvállalása milyen módon befolyásolta El Salvador fejlődését az elmúlt évtizedekben. A vizsgálat időkerete az 1980-as években zajló polgárháborútól egészen napjainkig terjed. Az elemzés arra keresi a választ, hogy ez idő alatt az Egyesült Államok milyen okokból, milyen eszközökkel és milyen eredménnyel gyakorolt hatást El Salvador belső működésére.

Mindezek vizsgálatához a dolgozatban kialakításra kerül egy elméleti keret, mely lehetővé teszi két ország olyan típusú aszimmetrikus kapcsolatának az elemzését, melyben az egyik ország meghatározó befolyással bír a másik ország belső működésére. Az erre épülő elemzés kvalitatív és egyben feltáró jellegű, mely elsődleges és másodlagos forrásokat egyaránt felhasznál. Az Egyesült Államok beavatkozásának szempontjából a dolgozat külön részletezi a polgárháború időszakát, a polgárháború utáni évtizedeket és az elmúlt évek fejleményeit. Emellett, hogy kontextusba helyezze az Egyesült Államok szerepvállalását, az elemzés több alkalommal is részletesen kitér El Salvador belső viszonyaira.

Az elemzésből kiderül, hogy az Egyesült Államok szerepvállalása főként biztonsági, illetve politikai szempontok mentén történt. Ezekhez kapcsolódón az Egyesült Államok jellemzően a stabilizáció és a demokratizáció szándékával lépett fel El Salvadort illetően. Ezen célok eléréséhez az Egyesült Államok politikai (pl. politikai támogatás, nagykövetek tevékenysége), biztonsági (pl. védelmi együttműködés, helyi biztonsági apparátus támogatása) és gazdasági eszközöket (pl. különböző támogatások) egyaránt felhasznált. Az eredmények tekintetében megállapításra kerül a dolgozatban, hogy az Egyesült Államok szerepvállalásának eredményei – a beavatkozás közvetett jellegéből fakadóan - gyakran ellentmondásosak voltak és eltértek az eredeti szándéktól.

A dolgozat saját eredményének tekinthető, hogy az Egyesült Államok és El Salvador közötti dinamikáknak egy több évtizedre kiterjedő, átfogó elemzését képes szolgáltatni. Ezáltal pedig olyan fontos dinamikákat tár fel, mint a demokratizáció és stabilizáció szempontjainak az összeférhetetlenné válása az Egyesült Államok El Salvadorral kapcsolatos politikájában, valamint az Egyesült Államok szerepvállalásának a közvetett és távolságtartó jellegéből fakadó korlátok.

TÓTH ENIKŐ LILI
eniko.toth001@gmail.com
Pszichológia
MA, 2. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar

Témavezető:
Buvár Ágnes
egyetemi adjunktus, ELTE PPK

Orvostanhallgató influenszerek nagyobb magatartásváltoztatási szándékot váltanak ki, ha hivatalos stílusban kommunikálnak

Kulcsszavak: viselkedésváltoztatás; influenszer kommunikáció; paraszociális interakció; forrás hitelesség

A rendelkezésre álló szakirodalmak alapján azt találtuk, hogy mind az influenszer kommunikációs stílusa mind az észlelt hitelessége hatással van arra, hogy az üzenete mekkora sikerességgel képes viselkedésváltoztatási szándékot kiváltani az üzenetet befogadókból. Épp ezért jelen kutatásban az alábbi hipotézist teszteltük. A kommunikáció forrásától függően az influenszer kommunikációs stílusa eltérő módon befolyásolja az egészséggel kapcsolatos üzenet meggyőző erejét: az orvostanhallgatónak a videója jobban befolyásolja a nézőket a viselkedésük megváltoztatására, ha formálisan beszél, míg a sima influenszer akkor, ha videójában informálisan beszél. A kutatás adatfelvétele online formában valósult meg. A kérdőívcsomagot 256 fő töltötte ki. A kutatásban 2x2-es kísérletes elrendezést alkalmaztunk a két csoport az influenszer típusa (életmód / orvostanhallgató) és a kommunikációs stílusa (formális / informális) volt. A résztvevők kísérleti feltételek egyikébe véletlenszerűen lettek beosztva. Egy fiktív influenszer „Zsófi" Tiktok profilját tekintették meg, majd egy 1 perces videót, amiben Zsófi a „bulletproof coffee"-t mutatta be. Az informális kommunikációs stílusú videóban a paraszociális attribúciókat manipuláltuk. Egy előtesztben, ahol a videót 119 fős mintán teszteltük szignifikáns különbséget találtunk a videók között: az informális kommunikációs stílusú videó erősebb paraszociális interakciót váltott ki ($t(117)=2.01$ $p=0.046$ Cohen's $d=0.369$). Az egyszempontos varianciaanalízis mind a paraszociális interakciónál mind a forráshitelességnél szignifikáns főhatást mutatott. Az orvostanhallgató erősebb paraszociális interakciót váltott ki és hitelesebbnek tűnt mindkét kommunikációs stílusú videóban (paraszociális interakció: $F(1, 256)=6.74$, $p=0.010$, $\eta p2=0.026$, forráshitelesség: $F(1, 240)=6.98$, $p=0.009$, $\eta 2=0.028$). A többszempontos varianciaanalízis szignifikáns interakciót mutatott az influenszer típusa és a kommunikációs stílusa között. Az orvostanhallgató formális kommunikációs stílust alkalmazva nagyobb viselkedésváltoztatási szándékot váltott ki ($F(1, 252)=5.95$ $p=0.015$, $\eta 2=0.023$). Az eredmények alapján az emberek nagyobb figyelmet fordítanak az orvostanhallgatókra és nagyobb szándékot mutatnak viselkedésük megváltoztatására, ha ő kommunikálja feléjük az egészséggel kapcsolatos üzenetet. A kutatás eredményei kiemelik a forrás szakértelmének és kommunikációs stílusának fontosságát amikor az üzenet célja a viselkedés megváltoztatási szándék indukálása.

TÓTH JANKA
tothjanka2000@gmail.com
Kulturális mediáció
MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Tanító- és Óvóképző Kar

Témavezető:
Dr. Kenéz Anikó
egyetemi adjunktus, ELTE TÓK

A Tompa utcai pad mint társadalmi intervenció

Kulcsszavak: demokrácia; nyilvánosság; public art; térelmélet; önkormányzat

2023 nyarán, a Tompa utcai pad egy olyan társadalmi szintű érték- és érdekkonfliktusra mutatott rá Ferencváros egyik frekventált utcájában, amely számos kérdést felvet, többek között társadalomtudományos szempontból is.

Kutatásom célja, hogy megvizsgáljam a padot mint társadalmi intervenciós eszközt, illetve a kerületi döntéshozás, vagyis az önkormányzat szándékát, szerepét, jelen reflexióját a pad hatásai és utóélete kapcsán egyaránt.

A kutatásban teoretikus keretet képeznek a térszociológiai, illetve köztér és nyilvánosságelméletek, Francis Fukuyama identitáspolitika-elmélete, Chantal Mouffe agonisztikus politika- és művészeti aktivizmus-fogalma.

A kutatás eredményeként megfogalmazottak rávilágítanak arra, hogy a pad esete nemcsak a közterek konfliktusos természetét mutatja meg, hanem azt is, hogy ezek az ellentétek hogyan értelmezhetők a demokratikus párbeszéd alapjaként. A kutatás hozzájárul a köztérhasználat és a társadalmi együttélés új megközelítéseihez.

TÓTH LILI
tothlili0523@gmail.com
Politikatudomány
MA, 1. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Vadál Ildikó
egyetemi docens, PTE BTK

Szakértői kormány: illúzió vagy kiút a válságból? A Bajnai- és az Ódor-kormány technokrata minőségének vizsgálata a szakértői kormány ismérvei tükrében

Kulcsszavak: technokrata kormány; szakértő; kivételes állapot

Magyarországon a 2009-ben megalakuló, Bajnai Gordon miniszterelnökségével működő kabinetet tipikusan szakértői kormányként tartjuk számon, és így kategorizálja a nemzetközi szakirodalom is. Tizennégy évvel később, 2023-ban Szlovákiában, Ódor Lajos magyar származású miniszterelnök vezetésével megalakult kormányt szintén szakértőiként azonosította a közvélemény. Azonban, ha jobban megvizsgáljuk e sokszor (talán meggondolatlanul is) használt, jól csengő kifejezést, sokkal árnyaltabb kép rajzolódik ki a fogalomról.

Dolgozatom e két kormány szakértői minőségének elemzésére vállalkozik, kiemelve az abszolút technokrata modell megvalósulási lehetőségének kérdését a képviseleti demokrácia keretrendszerén belül. A téma bő szakirodalma mellett ugyanis érdemes alaposabban megvizsgálni a politika kevésbé tárgyalt, homályos körvonalakkal rendelkező fogalmát: a szakértői kormányt és ismérveit.

Valóban létrejöhetnek ilyen minősítésű kormányok? Ha igen, akkor mennyiben felelnek meg a demokráciakritériumoknak? Melyek azok a kitételek, amelyek egy kormány szakértői jellegét adják? Miért olyan népszerű ígéret a technokrata kormány, és miért tekintenek rá az ezzel kampányoló politikusok úgy, mint jó stratégiára? Az írás célja a válaszadás és a szakértői kormány elméleti kereteinek, dilemmáinak összefoglalása.

TÓTH MÓNIKA
hashtagnique@gmail.com
Nemzetközi kapcsolatok
BA, 3. félév

Miskolci Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. habil. Udvarvölgyi Zsolt András
főiskolai tanár, ME BTK

Mongólia, a „harmadik szomszéd" – avagy a bilaterális egyensúly, mint politikai szinkretizmus

Kulcsszavak: Mongólia; szinkretizmus; politika; bilaterális

Mongólia nem feltétlenül rendelkezik magas politikai indexszel sem külpolitikai, sem biztonságpolitikai, sem geopolitikai értelemben, azonban kutatási alapvetésemként pontosan azt mutatom be, hogy ez kizárólag Mongólia sajátos külpolitikai attitűdjének köszönhető – óvatos „harmadik szomszédként" definiálja saját politikai beágyazottságát mind Belső-Ázsia részeként, mind a világpolitika viszonylatában. Történeti-történelmi fordulópontok bemutatásával és sajátos kulturális jelenségeken keresztül elemzem és mutatom be, hogyan alakul át a hódító mongol birodalmi, a „mongol jeke ulusz" eszme egy történelmével szembenézett és azzal kiegyensúlyozott módon bánó ország önképévé. Mongólia egyedülálló módon kezelte és fogadta be történelmi folyamataiba a területén már kialakuló vallások mellé érkező egyéb világfelfogási rendszereket – legyen ez akár egy új, világlátásában talán látszólag a mongol vallási értékekkel szembenálló rendszer – vagy esetleg egy „vallástalan" eszmerendszer, amilyen a szovjet típusú kommunizmus. Nemcsak hogy egymás mellett élésükben valósította meg az elfogadást, hanem egy olyan típusú egymásrahatás is lejátszódik az eszmerendszerek között, ami nem az egyes elemek egyszerű mellérendelése, hanem új minőség születik azok egymásrahatásából – ez az a vallási szinkretizmus, aminek tanulmányozására még most is érkeznek kutatók a területre. Ebben a szinkretikus folyamatban a sámánizmus elemeinek éppúgy megvan a maga helye, mint a buddhizmus vagy a kereszténység értékeinek – amitől viszont különleges lesz a mongol szinkretizmus, az az, hogy politikai eszmék, szereplők is egyenrangú félként vesznek már részt a szinkretikus pantheonban.

Állításom szerint Mongólia „harmadik szomszéd" törekvése egyfajta olyan politikai szinkretizmus része, amelyen keresztül egy potenciálisan gazdag ország (vizsgálataimban mind természeti adottságaiban, mind gazdasági-gazdaságpolitikai lehetőségeiben gazdag földrajzi egységet mutatok be) egyedi politikai attitűdjét értelmezve azt lehet felmutatni, hogyan lehet – hogyan lehetne – egy hódító birodalmi múlttal rendelkező, harcias nemzet történelmével megbékélt, „politikailag" kiegyensúlyozott állammá.

TÓTH-BEDA KRISZTINA
tbedakrisztina@gmail.com
Buddhista tanító
BA, 6. félév

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola

Témavezető:
Dr. Kenéz László
főiskolai docens, TKBF

A Buddha köntöse: a szerzetesi viselet szimbolikája a buddhizmus irányzataiban

Kulcsszavak: Shobogenzō; Fukudenkai; Kesa/Kesaya/Okesa; Rakusu; Buddha's Robe

A szerteágazó, homlokegyenest különböző irányban fejlődött buddhista hagyományvonalakban van egy állandó és változatlan közös elem, ami évezredeken át fennmaradt. Ez a Buddha köntöse. A köntös, mint közös elem összeköti a Buddha követőit.

A köntös sajátosságaira elsősorban mint a vallási elköteleződés egy speciális formájára tekintek.

A Tanítás terjedésének történetén keresztül, ún. "kesa" vagy "kesaya" eredetére, szigorú szabályozottságára építve bontja ki a szimbolikájának sokrétű mélységét, spirituális jelentőségét, valódi értelmét. Az elkészítésének módjára fókuszálva a tevékenység mögött az éber tudatosság gyakorlata a „ruhadarabban" rejlő művészi és szakrális dimenziókat világítja meg. A köntös az egyéni és közösségi elkötelezettséget képviseli a buddhista úton, egyben tükrözi a társadalmi és kulturális környezettet. A kesa minden hagyományvonalon megtalálható, azonos szerkezettel.

A théraváda hagyomány kanonikus irodalmában fennmaradtak a kinézetére, szerkezetére vonatkozó szabályok. Mára a köntös kézzel történő varrásának gyakorlata elsősorban a sōtō zen vonalon maradt fent Dōgen mester Shobogenzō című munkájának két jelentőségteljes fejezetére építkezve. Bemutatja a köntös viselésének elveit, a mögötte álló filozófiát és az elkészítésének szertartásos folyamatát is. Viselése nem csupán külső megkülönböztetést jelent a világtól, hanem belső megvalósítás és a buddhista elvek követésének szimbóluma is. Nem pusztán fizikai öltözék, hanem egyfajta spirituális páncél is, amely védelmet nyújt a külvilág ingereivel és a belső kísértésekkel szemben.

A kutatás célja a buddhista szerzetesi köntös készítési folyamatának megértése, valamint annak kulturális és vallási jelentőségének feltárása. A kutatás kiterjed a történeti, környezeti vizsgálatokra, a köntös előállításának gyakorlatára, annak szerepére. Változatos forrásokat feldolgozva a hagyomány szentirataira támaszkodik, de a mai modern vallási közösségek gyakorlatait is vizsgálja. Zen mesterek tanítása bontja ki az öltések mögött rejlő „szent" jelentést, meditatív állapot létrehozása közben. Filozófiai szempontból Dōgen, tudományos szempontból Diane Riggs, gyakorlati szempontból Tomoe Katagiri munkái alapján építkezek.

Vajon a szimbolikus értelmezéssel milyen messzire juthatok a megértésben? A készítés gyakorlata milyen belső utat tud mutatni, milyen szinten tükrözi a lelkiállapotot, és az életút egyes állomásait? A gyakorlás során milyen átalakuláson megy keresztül „az emberi lélek szövete"?

TŐCZIK BENEDEK
toczik.benedek02@gmail.com
Politikatudomány
MA, 1. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezetők:
Jancsó András
egyetemi tanársegéd, PPKE BTK
Dr. Nyirkos Tamás
egyetemi docens, PPKE BTK

„Adjátok meg a császárnak, ami a császáré; és az Istennek…?" Az Apostoli Szentszék és a Kínai Népköztársaság diplomáciai kapcsolatainak korlátai és lehetőségei

Kulcsszavak: Apostoli Szentszék; Kínai Népköztársaság; politikai teológia; diplomácia; kereszténység

Napjaink átalakuló és átrendeződő nemzetközi kapcsolataiban egyre inkább felértékelődik a vallási tényezők és szereplők jelenléte – legyen szó társadalmi folyamatokról, háborús konfliktusokról vagy globális kihívásokról –, ami egészen sajátos módon érvényes az Apostoli Szentszék és a Kínai Népköztársaság kapcsolatát illetően is.

Dolgozatomban megkíséreltem rávilágítani e két aktor diplomáciai kapcsolatainak korlátaira és lehetőségeire. A témával kapcsolatban gyakran alkalmazott analógia az úgynevezett Ostpolitik, vagyis a Szentszék szocialista államokkal folytatott keleti politikája a hidegháború idején. Jelen dolgozat egyben ennek a megközelítésnek is egyfajta kiegészítése és kritikája kívánt lenni, amennyiben jelentős különbségek mutatkoznak a két térség és korszak között, ami legalábbis megkérdőjelezi a párhuzam hatékonyságát. A kutatás hipotézise ezzel szemben az volt, hogy az előbb említett Ostpolitik persze megkerülhetetlen az elemzés és értelmezés során – már csak azért is, mert vélhetően gyakorlati relevanciája is van –, ugyanakkor úgy tűnik, hogy a kapcsolat dinamikáját sokkal inkább az inkulturáció és a sinizáció feszültsége határozza meg. Úgy is fogalmazhatnánk, hogy a vita elsősorban nem politikai jellegű (ez lenne az Ostpolitik paradigmája), hanem prepolitikai színezete van (inkulturáció, sinizáció), amire előbbi csak rárakódik és elfedi – de legalábbis beárnyékolja – a tulajdonképpeni kérdéseket.

Megállapításra került, hogy az inkulturáció és a sinizáció fogalmain keresztül egy hagyományos értelemben vett vallás és egy „szekuláris vallás" dialógusa figyelhető meg, ami jelentős mértékben korlátozza a felek mozgásterét. Úgy is lehetne fogalmazni, hogy a hivatalos kínai államideológia az egyébként szinkretizmusra jellemző, döntően konfuciánus kínai gondolkodást „doktrinálissá" és „dogmatikussá" teszi, ami által a kereszténység inkulturációjára csak abban az esetben van lehetőség, ha a sinizáció fogalmát a szentszéki narratíva relativizálja – amit a párbeszéd és az Egyház egységességének megőrzése érdekében meg is tesz. Mivel ez a fajta megközelítés nem szokványos, mindenképpen szükséges volt fogalmi definíciókkal élni és behatóan ismertetni az elemzés kontextusát – történelmi és teoretikus értelemben is. Reményeink szerint a politikai teológia eszköztárával érdemi szempontokkal tudtuk gazdagítani az Apostoli Szentszék és a Kínai Népköztársaság kapcsolatainak értelmezését.

TÖRÖK PETRA ESZTER
torok.petra.7@gmail.com
Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás
MSc, 2. félév

Neumann János Egyetem
Gazdaságtudományi Kar

Témavezető:
Kovács Márton
egyetemi tanársegéd, NJE GTK

Erőszak és tér – Avagy létezik-e az erőszakos bűncselekmények szubkultúrája Magyarországon?

Kulcsszavak: erőszak; járások; szubkultúra; panelökonometria; térökonometria

Kutatásom során a panel és területi ökonometria eszközeivel vizsgáltam, hogy Magyarország járásait tekintve létezik-e az erőszakos bűncselekményeknek területi szubkultúrája. Az egyén környezete, és annak elfogadó vagy elutasító hozzáállása az erőszakhoz, mint problémamegoldáshoz befolyásolhatja-e az erőszakra való hajlamot. Emellett milyen egyéb makroszinten értelmezhető változók befolyásolják az erőszakos bűncselekmények számát, tehát mi az, aminek fejlesztésére járási szinten hangsúlyt kell fektetni az erőszak megelőzésének érdekében. Elemzésem a 2014–2022 időtávot vizsgálja. Eredményeim összhangban vannak a szakirodalomban található eredményekkel, vagyis szignifikáns területi mintázatok észlelhetőek járási szinten, létezik az erőszakos bűncselekmények szubkultúrája. Az eredmények fényében érdemes a jövőben további kutatásoknak és döntéshozóknak figyelembe venni ezt a faktort, hogy az erőszakos bűncselekmények csökkentése hatékony legyen.

TRÉBICS ZSIGMOND
trebicszsiga@gmail.com
Politikatudományok
MA, 1. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Tarján Tamás
egyetemi tanársegéd, PPKE BTK

Habsburg Ottó magyarországi politikai aktivitása a rendszerváltás időszakában

Kulcsszavak: Habsburg Ottó; rendszerváltás; Magyarország

A dolgozat feltevése szerint Habsburg Ottó politikai tevékenysége szerepet játszott a magyar rendszerváltásban. Mint az egykori trónörökös, valamint a Páneurópai Unió és az Európai Parlament kiemelkedő alakja, aktív részt vállalt Magyarország demokratizálódásában. Politikai szerepe szimbolikus gesztusokban és gyakorlati tevékenységekben egyaránt megnyilvánult. Habsburg Ottó politikai cselekvése mellet fontos ismernünk gondolkodását, Európáról alkotott képét is. Dolgozatomban röviden erre is kitérek. Habsburg Ottó az európai egység elhivatott támogatója volt. 1952-es párizsi beszédében olyan Európa-koncepciót vázolt fel, amelyben a kontinens nemzetállamai közös kulturális, vallási és történelmi alapokon egyesülnek. Életében a páneurópai mozgalom és az Európai Unió volt a két legfontosabb intézmény. A mozgalom Richard von Coudenhove-Kalergi páneurópai elképzelései Habsburg Ottó politikai gondolkodásának alapján tudtak tevőlegesen tenni a demokratizálódás érdekében. A Páneurópai Uniónak, amelynek Habsburg Ottó 1957-től alelnöke, majd tiszteletbeli elnöke lett, legkiemelkedőbb eredménye az 1989-es Páneurópai Piknik megszervezése volt. Az 1989. augusztus 19-i Páneurópai Piknik kulcsfontosságú esemény volt a vasfüggöny lebontásának folyamatában. A piknik során a magyar-osztrák határ ideiglenes megnyitásával mintegy 700 keletnémet menekült jutott Nyugatra. Az esemény nemcsak a magyar rendszerváltás fontos mozzanata volt, hanem hozzájárult a berlini fal és a kommunista blokk összeomlásához. A dolgozatomban röviden vizsgálom Habsburg Ottó Európai Uniós munkásságát is. 20 éven át volt a CSU képviselője. Munkáját a vasfüggönyön túli országok integrációjának támogatása, a rendszerváltás elősegítése és az európai egység előmozdítása jellemezte.

A dolgozat megszületését az ihlette, hogy egy monográfia sem foglalkozik Habsburg Ottó a magyar rendszerváltásban betöltött szerepével. Bár tengernyi irodalom dolgozta fel Habsburg Ottó életét, a páneurópai pikniket, a magyar rendszerváltást, de ezek korrelációjával kevesen foglalkoznak. A dolgozat megírásához feltártam a témához kapcsolódó legfontosabb szakirodalmat, ezek összefüggését kerestem és a kutatásomat primer forrásokkal támasztottam alá. A dolgozatban egy sajátos megközelítéssel kívántam a témát ismertetni, ahol igyekeztem mind Habsburg Ottó személyiségéről objektívan, jellemvonásokat kiemelni, mind a történelmi tényeket ismertetni.

TROMBITÁS MÁRTA
marta.trombitas@gmail.com
Római katolikus didaktikai teológia
BA, 5. félév

Babeș-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:
Dr. Zamfir Korinna
egyetemi tanár, RO BBTE

„Amint Mózes fölemelte a kígyót a pusztában…" (Jn 3,14). A kígyómotívum bibliai megjelenése a Szám 21,4–9 és a Jn 3,14 fényében

Kulcsszavak: kígyómotívum; intertextualitás; Számok könyve; János-evangélium.

A kígyó motívuma a keresztény emberben többnyire negatív asszociációt vált ki, elsősorban a Teremtés könyvének bűnre csábító kígyója (vö. Ter 3,1–24) miatt. Ezt a negatív asszociációt tovább erősíti a kígyó kapcsán kialakult általános emberi tapasztalat és a kígyó képét megjelenítő bibliai szövegek többsége is. Ezekkel a szövegekkel ellentétben a Szám 21,4–9-ben és a Jn 3,14-ben egy pozitív kígyóképpel találkozunk. Dolgozatomban ezt az Ó- és Újszövetségben egyaránt szokatlannak mondható jelenséget vizsgálom, vagyis a kígyómotívum Szám 21,4–9-ben való megjelenését és annak jánosi recepcióját, különös figyelmet fordítva a két szövegrész közötti intertextuális kapcsolatra. Először a rézkígyó motívumát a Számok könyve 21. fejezetének kontextusában tanulmányozom, megvizsgálva annak irodalmi, történelmi és teológiai vonatkozásait, ezt követően pedig a János-evangéliumban megjelenő kígyómotívum Szám 21,4–9-hez fűződő intertextuális kapcsolatát járom körül, hogy az elemzés révén rávilágíthassak azokra a teológiai értelmezésváltozásokra, amelyek a vizsgált szövegeket jellemzik. Dolgozatomban amellett érvelek, a kígyó motívuma mind az ó-, mind pedig az újszövetségi szövegben egy-egy sajátos teológiai mondanivaló kifejezésére és szemléltetésére szolgál. Mindkét szövegnek a sajátossága, hogy egy előző irodalmi, történelmi és teológiai kontextusból kiindulva képes újraolvasni és -értelmezni a kígyó motívumát.

TROMBITÁS VERONIKA
tveronika0012@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 9. félév

Széchenyi István Egyetem
Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Göndör Éva
habilitált egyetemi docens, SZE DFK

Munka és család egy kézben? Magyar és német válaszok az uniós irányelvre

Kulcsszavak: munka; család; szabadság

A hagyományos értelemben vett családmodelltől való elszakadás óta nemcsak a hétköznapi ember számára, hanem jogalkotói szempontból is fontos napirendi pont a munka és család egy kézben való tartása, valamint az, hogy a nemek közötti egyenlőség a munkaerőpiacon és a gyermeknevelés adta teendők elvégzésében is egyre nagyobb teret hódíthasson. Ebből a körből az Európai Unió sem hagyható ki, hiszen már a nyolcvanas évektől kezdve állandó kérdésként tér vissza a közösség működésében az élet e két fontos területének összehangolása és hatékony eszközökkel való megoldása.

Dolgozatom középpontjában az Európai Parlament és a Tanács által alkotott 2019/1158 számú irányelv áll, azonban az ehhez vezető út és az ezt megelőző szabályok bemutatása sem maradnak ki a sorból. Külön kiemelést nyernek a korábbi és hatályos irányelvek közötti hasonlóságok és különbségek, valamint az általam megfogalmazott észrevételek. Ezt követően vizsgálat alá veszem, hogy az uniós jogalkotó elvárásait miként implementálta hazánk nemzeti jogrendszerünkbe, valamint azt, hogy a magyarhoz képest a német jogalkotó milyen megoldásokat kínál országában a munkavállaló szülők és gondozók részére. Továbbá a joggyakorlat elemzése is dolgozatom részét képezi, hiszen ahhoz, hogy teljes képet kaphassunk e kérdésről, elengedhetetlen feladat a jogalkalmazás vizsgálata, vagyis különböző bírósági ítéletek górcső alá vétele.

Kutatásom során nagy hangsúlyt fektetek a tagállami jogalkotók által kialakított jogi keretek közötti eltérések bemutatására is, emellett megfogalmazom az általam követendőnek tartott példákat is a hazai jogalkotó számára.

UNGVÁRI BORBÁLA ZOÉ
zoe.ungvari@gmail.com
Gazdálkodási menedzsment
BSc, 9. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Gazdálkodástudományi TDK

Témavezető:
Selei Adrienn
egyetemi docens, BCE

Klímaszorongás, környezettudatos cselekvés és általános bizalom

Kulcsszavak: bizalom; játékelmélet; klímaszorongás; fenntarthatóság; ESS

A dolgozat az ESS 8. adatfelvételi hullám magyarországi adatain azt a jelenséget vizsgálja, hogy milyen összefüggés van az egyének általános bizalma és aközött, hogy az erősen klímaszorongók sok környezettudatos tevékenységet végeznek-e. A kérdés megfogalmazása a játékelméleti „social dilemma" játékon alapul, mivel korábbi szakirodalmak mentén a klímatudatos cselekvések leírhatóak eszerint a játék szerint. A játékelméleti kutatások alapján a dilemmát az általános bizalom tudja feloldani, mivel így a felek nem félnek feláldozni a saját jólétükből a közjó növelése érdekében, mert nem fognak félni attól, hogy kihasználják őket. Feltevésem, hogyha valaki magasabb általános bizalommal bír, hajlamosabb lesz tenni a környezetért, ezért kevésbé lép fel az ilyen emberek esetén az, hogy bár magas klímaszorongást vallanak be, (a racionális döntéshozó képével kontraintuitívan) alacsony környezettudatos tevékenységről számolnak be.

A dolgozat OLS regressziós modellt használ a hipotézis tesztelésére és összefüggést talál a fent említett változók között. Azok az egyének, akiknél magasabb az általános bizalomszint, szignifikánsan kisebb eséllyel tartoznak az átlagon felüli klímaszorongást megélők, de az átlagnál kevesebb környezettudatos cselekvést bevalló egyének csoportjába.

Az eredményekből következik, hogy a bizalom kiemelten fontos a klímaváltozás visszafordításában. Az általános bizalomszintet nehéz felülről irányított intézkedésekkel célozni, azonban ahhoz, hogy az emberek elkezdjenek cselekedni, szükséges, hogy ne gyanakodjanak egymásra, ne féljenek attól, hogy a többiek potyautasok.

URBÁN GERGŐ
gerioo.gp@gmail.com
Történelem és állampolgári ismeretek – Etika
tanár
Osztatlan, 12. félév

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. habil.Kicsák Lóránt
egyetemi docens, EKKE GTK

Mibe kapaszkodjunk? – A lét értelme Albert Camus és Michel Houellebecq szemével

Kulcsszavak: önismeret; értelemkeresés; identitásépítés; medikalizáció; abszurd

A dolgozat központi témája tág értelemben az önismerettel foglalkozik és azokkal a kérdésekkel foglalkozik, hogy miként változott az értelemkeresés és az identitásépítés folyamata a modern társadalomban, különös tekintettel az értelemadás nehézségeire a neoliberalizmus korszaka által okozott változások és a medikalizáció hatására. A kutatás Michel Houellebecq „Szerotonin" című regényét Albert Camus abszurd filozófiájával állítja párhuzamba, konkrétan „Az Idegen" c. munkájával, vizsgálva a két korszak szubjektumainak értelemkeresési stratégiáit és azok változásait. A kérdések megválaszolásához filozófiai és társadalomelméleti kereteket Michel Foucault biohatalmi elemzése, Byung-Chul Han teljesítményelvű társadalomkritikája biztosította Albert Camus abszurd filozófiája mellett a kutatásban. A kutatási folyamat során részletesen elemeztem az értelemkeresés változásait, különös figyelmet fordítva az elidegenedés, a medikalizáció és a társadalmi normák szerepére, ezzel a két munka közötti korszakot átívelő folyamatra rávilágítva.

Eredményeim alapján megállapítottam, hogy míg Meursault – Camus főhőse – az abszurd felismerésében találja meg az értelemadás lehetőségét, Houellebecq hőse a modern társadalom által diktált normák és a teljesítménykényszer miatt ellehetetlenül az értelemadási metódusok terén és egy sikertelen identitásképzés történik. A modern szubjektum értelemkeresése gyakran külső támaszokra, például gyógyszerekre korlátozódik, ami az egzisztenciális mélység elvesztéséhez vezet.

Az elemzés bemutatja, hogy az irodalmi és filozófiai perspektívák összevetése hogyan segíthet megérteni a mai szubjektum kihívásait, hozzájárulva a modern értelemkeresés mechanizmusainak mélyebb feltárásához és megértéséhez.

URBIN GYÖRGY
gyorgy231@gmail.com
Politológia
BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Dunajeva Jekatyerina
egyetemi adjunktus, PPKE BTK

Putyin retorikájának metamorfózisa: A Nyugat, Amerika és a Szovjet múlt

Kulcsszavak: Putyin; Oroszország

Az OTDK-dolgozatban Vlagyimir Putyin 2000-től 2022 végéig tartó időszakban elhangzott beszédeinek, interjúinak és hivatalos megnyilvánulásainak alapján kvantitatív és kvalitatív elemzésre támaszkodva vizsgálom, hogyan alakult Putyin és Oroszország viszonya az orosz politikai szóhasználatban a „kollektív Nyugathoz," az Amerikai Egyesült Államokhoz, illetve a szovjet múlthoz. A kutatás célja annak feltárása, hogy miként változott Vlagyimir Putyin és vele együtt a kapitalista Oroszország a szovjet múltjához és hogyan változott Oroszország ismételten a nyugat ellenpólusává a vizsgált időszakban, és milyen politikai, társadalmi, valamint történelmi tényezők befolyásolták a Putyin által képviselt retorika metamorfózisát.

VÁGFALVI CSABA
csaba.vagfalvi00@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 3. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Németh László
egyetemi docens, KRE BTK

Autenticitás az internetes közéleti újságírásban

Kulcsszavak: újságírás; internet; hitelesség; közélet

Kutatásom célja az internetes közéleti újságírás és a hitelesség kérdéskörének alapos elméleti körüljárása. A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) egy 2016-ban lefolytatott adatgyűjtése során lemérte a különböző foglalkozások társadalmi presztízsét Magyarországon. Az újságírók az értelmiségi szakmák közül majdnem a legalacsonyabb helyen végeztek. Dolgozatom célja, hogy a vonatkozó szakirodalom vizsgálatával olyan hitelességjelzőket kutassak fel, amelyek megléte vagy hiánya befolyásolja az újságírói szakma elhelyezkedését ezen a rangsoron. A hitelességjelzőket két autenticitásfogalom mentén vizsgáltam. A szakmai autenticitás kategóriájában az újságíróképzés, a törvényi szabályozás, az objektivitás, a tartalom-előállítás folyamata, valamint az álhírek kérdésköreit elemeztem. A morális autenticitás témakörénél megvizsgáltam az újságírói etikai kódex, illetve a politikai elfogultság szempontjait. Az újságíróképzésről és az újságírás törvényi szabályozásáról megállapítottam, hogy más szakmákkal ellentétben, az újságírásnál ezek nem hitelességjelzők, ami ront a szakma presztízsén. Az objektivitás és a tartalom-előállítás kérdéskörénél olyan tényezőket tártam fel, amelyek komoly hitelességjelzők, esetleges hiányuk szintén ront a presztízsen. Az álhírek és a deepfake témakörénél megállapítottam, hogy ezen jelenségek rohamos terjedése aláássa az újságírókba vetett bizalmat. Komoly hitelességjelzőnek találtam továbbá az újságírói etikai kódex betartását, valamint problémákra világítottam rá a politikai elfogultság kapcsán. Ezek feltárásával és elemzésével indokolható az újságírószakma alacsony presztízse Magyarországon.

VÁLÓCZI GYULA PÉTER
izcolav@gmail.com
Államtudomány
MA, 7. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi
Tanulmányok Kar

Témavezetők:
Dr. Szegedi László
egyetemi docens, NKE ÁNTK
dr. Teleki Bálint
tanársegéd, NKE

Az Európai Unió adójoga, különös tekintettel az Európai Unió káros adózás elleni intézkedéseire

Kulcsszavak: adóelkerülés; digitális adóztatás; Európai Unió; BEPS projekt (Base Erosion and Profit Shifting); adótranszparencia

A kutatás fő célja az adóelkerülés és a digitális adóztatás által felvetett kihívások vizsgálata az Európai Unióban. A tanulmány célja annak elemzése, hogy ezek a problémák milyen hatást gyakorolnak az uniós tagállamokra, és hatékony megoldásokat javasolni azok enyhítésére, továbbá bemutatni az Európai Unió intézkedéseit az adóelkerülés ellen. A kutatás arra az alapvető hipotézisre épül, miszerint a gazdaság növekvő digitalizációja lehetőséget teremtett az adóelkerülésre, aminek következtében az uniós tagállamok bevételkiesést szenvedtek. A tanulmány azt is feltételezi, hogy az adótranszparencia és az együttműködés fokozása az uniós tagállamok között képes kezelni ezeket a kihívásokat. A kutatás jelentősége abban rejlik, hogy sürgős kérdéseket tárgyal az uniós adózással kapcsolatban. Az adóelkerülés és a gazdaság digitalizációja kritikus kérdésekké váltak, és hatással vannak az uniós tagállamok pénzügyi egészségére. A problémák megoldása elengedhetetlenül fontos a tisztességes és hatékony adórendszer fenntartásához az EU-ban. A kutatás széles adatforrásokat fog felölelni, ideértve az adójelentéseket, jogi dokumentumokat és tudományos cikkeket. A kutatás vegyes módszertani megközelítést alkalmaz, összekapcsolva a jogi keretek és irányelvek, valamint a politikai dokumentumok minőségi értékelésével, az adatokat hivatalos uniós forrásokból és releváns tudományos irodalomból gyűjtik össze. A kutatás elméleti keretét a nemzetközi adójog, az uniós adóirányelvek szolgáltatják, emellett beépülnek az OECD által kezdeményezett „Base Erosion and Profit Shifting" (BEPS) projekt koncepciói is. A tanulmány azt várja, hogy a megállapítások rámutatnak az adóelkerülés és a digitális adóztatás jelentőségére az Európai Unióban.

VÁRADI JÚLIA
julia.varadiath@gmail.com
Néprajz
MA, 4. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Prof. dr. Nagy Zoltán
egyetemi tanár, PTE BTK

Tanulni, idegenben. A pécsi nemzetközi hallgatók kulturális antropológiai vizsgálata

Kulcsszavak: nemzetközi hallgatók; nemzetközi hallgatói mobilitás; interkulturális tanulás; kulturális köztesvilág; egyetemi tanulmányok

Dolgozatomban, ahogyan a cím is mutatja, a Pécsen tanuló nemzetközi hallgatókkal foglalkozom. A szöveg egy másfél éven keresztül végzett kulturális antropológiai kutatás eredményeiből született. A kutatásom mind az adatgyűjtést érintő módszertanát, mind az elméleti hátterét tekintve kulturális antropológiai jellegű: résztvevő megfigyelés, félig strukturált interjúk, illetve spontán kialakuló, dokumentált beszélgetések segítségével igyekeztem bepillantást nyerni a pécsi nemzetközi hallgatók életébe; kvalitatív, émikus szempontokat figyelembe véve próbáltam dokumentálni és értelmezni pécsi életüket, tapasztalataikat. Kutatási eredményeimet pedig szintén antropológiai szempontú elméleti keretben értelmeztem és helyeztem el, melyet a nemzetközi hallgatói mobilitás interdiszciplináris szakirodalmának széleskőrű megismerése, átolvasása segített, egészített ki. Dolgozatom során a nemzetközi hallgatói mobilitás globális és lokális (magyarországi / pécsi) jellemzőinek rövid bemutatása, kereteinek felvázolása után három nagyobb kérdéskör mentén ismertetem kutatásom eredményeit: a) a pécsi nemzetközi hallgatók motivációi és lehetőségei a külföldön, illetve kifejezetten Pécsen való tanulásra b) a hallgatók kapcsolata és interakciói a lokális környezeti és társadalmi közegükkel c) a hallgatók internacionális (lokalitáson túlnyúló) és lokális kapcsolathálói, illetve ezek szerepe a pécsi életükben. Bővebben a hallgatók külföldön való tanulás melletti döntésének körülményeivel, az azt meghatározó tényezőkkel és motivációkkal; az előzetes elvárásaikkal; a pécsi életük jellemzőivel és kihívásaival; az egyéni megküzdési mechanizmusaikkal; a pécsi társadalmi és természeti/épített közegükhöz való viszonyaikkal; a szülőföldjükön maradt, döntően más országokban élő rokonaikkal, barátaikkal fenntartott, illetve a lokálisan kiépített kapcsolataikkal, hangsúlyosan a barátságaikkal, azok hallgatók életében való szerepével foglalkozom. Kutatásom eredményeit kiemelten az 'interkulturális tanulás' és a 'kulturális köztesvilág' fogalmak segítségével rendezem értelmezési keretbe. Kutatásom és dolgozatom újdonságát a kutatási téma és a módszertan párosításában látom, (kvalitatív) társadalomtudományi szempontok alapján, és főként a (külföldi) hallgatók nézőpontját érvényesítve itthon kevesen foglalkoznak a nemzetközi hallgatói mobilitással, annak lokális vetületeivel; kulturális antropológiai módszertannal pedig alig született eddig publikáció – a jelenség kortárs relevanciájának ellenére.

VARGA ÁRON GÁBOR
vargaaron2000@gmail.com
Kommunikáció és médiatudomány
BA, 4. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem
Külkereskedelmi Kar

Témavezető:
Dr. habil. Krasztev Péter
főiskolai docens, BGE KKK

The communication of social movements opposing technological advancements

Kulcsszavak: communication; social; movement; technology; advancement

My paper aims to find similarities and correlations between the communication of social movements opposing technological growth. To find logical connections and draw a satisfactory conclusion I have made it my task to answer the following research questions and hypotheses; Can we see a periodical repetition of social movements in relation to the introduction of new technological inventions, moreover, are these social movements able to combat technological growth in a progressive manner? There's a prevailing suspicion, which serves as my third research questions, that significant technological leaps can elicit feelings of fear, anxiety, and resistance among the general public.

Methodologically, this study relies on a combination of secondary research, desk research, and comprehensive content analysis. In lieu of a chronological approach to scrutinizing social movements, the research strategy is oriented towards the discernment of logical interrelationships among anti-technology social movements. The primary objective is to identify commonalities and correlations across historical instances, thereby substantiating the recurring nature of these phenomena. The examination entails a critical analysis of scholarly texts, research papers, and reputable literature sources related to social movements and communication, including works by notable figures such as Kropotkin, Kaczynski, and Tilly. Upon thorough examination of a vast variety of literature, I will conclude my paper by summarizing my thoughts in the conclusion segment.

As for the result I have been able to find commonalities and correlations between said social movements and their communication, however, the context of the technological invention and its introduction plays a crucial part on the public's reaction. Nonetheless, a cyclical pattern seems to exist in the context of social movements. While technology continues its brisk growth, the concerned voices get louder, however, their forms of resistance do not seem to advance, meaning that the communication of dissatisfaction did not progress as rapidly as technology did.

VARGA DÓRA ESZTER
doravargaemail@gmail.com
Kommunikáció-és médiatudomány
MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Benczes Réka Ágnes
egyetemi tanár, BCE TK

Férfi felségterületre lépve

Kulcsszavak: maszkulinitás-feminitás; nemi sztereotípiák; vizuális politikai kommunikáció; Novák Katalin; kvalitatív tartalomelemzés

A vezetői szereppel hagyományosan a maszkulin jegyeket azonosítjuk, mint az asszertivitás és a versenyszellem. A női politikusok helyzete ebből adódóan összetettebb, hisz a sztereotipikusan női jegyek, mint melegszívűség vagy törődés konfliktusba kerül a vezetői szerep elvárásaival. Így kommunikációjuk során szerethetőségükből vagy szakmai kompetenciájukból szükségszerűen veszítenek. Ezt a konfliktust a politikusnők egyfajta kettős kommunikációval oldják fel, a verbális síkon férfias üzenetek mellé vizuálisan nőies jegyeket társítanak.

Magyarországon Novák Katalin az első női köztársasági elnök, így nincs kutatás arról, mi történik egy nővel hazánkban, ha olyan pozícióba lép, amelyet korábban jellemzően férfiak töltöttek be. A kutatás azt vizsgálja, hogy Novák Katalin vizuális önreprezentációja változott-e családokért felelős tárca nélküli miniszteri és köztársasági elnöki pozíciója között. Mindkét időszak esetében a pozícióba lépéstől számított egy hónapon keresztül közölt fotóalapú Facebook posztok kerültek vizsgálatra komparatív, kvalitatív és vizuális tartalomelemzéssel, mely az első időszakban 77 posztot és 114 képet, míg a második időszakban 76 posztot és 280 képet jelent. Hipotézisem az volt, hogy Novák Katalin esetében kettős kommunikáció lesz megfigyelhető, a második korszakára a verbális síkon férfias üzenetek mellé vizuálisan nőies jegyek társulnak. Az eredmények azt mutatják, hogy Novák Katalin önreprezentációja megváltozott. Az első időszak feminin témáit (család, gyermek) a második időszakban a maszkulin témák váltották fel (külügy, nemzet védelme). A hipotézisnek megfelelően feminin vizuális jegyek társultak mellékük, úgy, mint a nőies öltözék és a teljes test hangsúlyozása. A külügy és fegyverkezés témáknál megjelent öltözködésében a rózsaszín szín használata.

VARGA FLÓRA EMMA
floraemma.varga@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 4. félév

Széchenyi István Egyetem
Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Pődör Lea
egyetemi adjunktus, SZE DFK

A szuburbanizáció környezetetikai problémái Magyarországon, avagy hogyan neveljünk ökoetikus társadalmat egy emberöltő alatt?

Kulcsszavak: szuburbanizáció; környezetetika; közösségi kohézió; fenntarthatóság

A szuburbanizáció a városfejlődés egyik legérdekesebb, legszínesebb szakasza. Több társadalmi réteg egymás mellett élését feltételezi, amely már önmagában kihívásokat jelent, nem is beszélve a környezetetikus térhasználatról. Hogyan lehet navigálni az elővárosi növekedést olyan irányba, hogy az a környezetet is kímélje, megvédje? Hogyan lehet összeegyeztetni a fenntartható életmódot a nyugati konzumtársadalom értékeivel? Milyen a magyar társadalom hozzáállása olyan mérvű változásokhoz, amelyek a hagyományos életvitelüket egy környezetorientált irányba tolnák el?

Tanulmányomban bemutatom a magyar szuburbanizációt a rendelkezésre álló bőséges szakirodalmon keresztül, majd ismertetem a környezetetika legfontosabb céljait a XXI. században. Ezek után Bécs és Prága városait alapul véve megpróbálom feltérképezni megoldásaikat a fenntartható szuburbiák létrehozására, kialakítására. A célom ezzel, hogy már meglévő, esetleg Magyarországon is alkalmazható intézkedéseket bevezessem a magyar szakirodalomba, valamint külön az országra szabjam ezeket. Amennyiben nem találom megfelelőnek valamely tervezetet, ott saját javaslatomat osztom meg.

Fő feltevésem, hogy egy környezetetikus szuburbanizációhoz nagyobb közösségi kohézióra van szükség. E közösség kifejezett célja pedig az élettér aktív megóvása, állagának megőrzése. Ebben szerepet játszik többek között a közösségi terek létrehozása, a színvonalas oktatás elérhetősége, illetve a közlekedési hálózatok fejlesztése hazánkban.

VARGA LILLA ZSUZSANNA
varga-lilla@partium.ro
Szociológia
BA, 4. félév

Partiumi Keresztény Egyetem

Témavezető:
Dr. Gál Katalin
egyetemi adjunktus, RO PKE

A True Detective: Night Country c. sorozat szociológus lencsén keresztül

Kulcsszavak: etnikumközi viszonyok; marginalizált csoportok; populáris kultúra; presztízs-műsor

Télen Alaszka északi része egy időre teljes sötétségbe borul, a sötétség pedig – mint minden valamire való krimi-drámában – titkokat rejt. Az ember pedig egy kicsit megbolondul, és hajlamos összetéveszteni a misztikus jelenségeket a mentális betegségek tüneteivel. A sorozatban az észak-alaszkai őslakos indiánok, az inupiatok és a betelepült fehér amerikaiak közötti konfliktusok fontos szerepet játszanak a történet alakulásában közösségi, családi és egyéni szinten egyaránt. A médiatermék valójában egy oktató- és érzékenyítő film a kisebb-nagyobb marginalizált csoportokról: a nőkről, az őslakos amerikaiakról, az alaszkai indiánokról és az inupiatokról. Fontos témákat karol fel és emel be a hétköznapi diskurzusokba: az etnikai csoport és a nők mindennapos problémái mellett a mozaikcsaládok jelenségét is tárgyalja. A True Detective: Night Country egy okosan és magas érzékenységgel összeállított sorozat, amely az említett marginalizált csoportok előnyére felhasználja a tényt, hogy presztízs-műsorként a tematizálás is a feladata.

VARGA LILLA ZSUZSANNA
varga-lilla@partium.ro
Szociológia
BA, 1. félév

Partiumi Keresztény Egyetem

Témavezető:
Dr. Gál Katalin
egyetemi adjunktus, RO PKE

Nőkép a kommunista Romániában. Miről árulkodnak a Dolgozó Nő folyóirat címlapjai 1954 és 1990 között?

Kulcsszavak: nemi szerepek; kommunizmus; nőkép; havilap

Egy alapos önvizsgálat eredményeként feltehetőleg egy olyan kor mintáit is felfedezzük magunkban, amelyet mi csupán a szüleink és nagyszüleink történetein keresztül ismerhettünk meg. Az elsődleges szocializációs csoporttól útravalóul kapott cselekvési minták és értékrendszer felismerése izgalmas társadalomismereti és egyben önismereti folyamat is.

Jelen kutatás elsősorban a kommunista sajtó által megfogalmazott nőképre fókuszál a Dolgozó Nő 1954–1990 között megjelent lapszámainak borítóin keresztül. A vizsgálat a mintába került 75 címlapot ezen túlmenően politikai-társadalmi kontextusba is helyezi a képelemzés során beazonosított nőképeket: bemutatja, hogyan alakult az évek során a nők reprezentációja a mindenkori politikai vezetés alatt. Míg a kezdeti időszakban a nevelő szerepek domináltak (anya, pedagógus), addig a későbbi években, a Ceaușescu-rezsim alatt az értelmiségi, a modern és divatos nő alakja kapott hangsúlyt, és a várthoz képest a háziasszony karaktere egyáltalán, az anyáé pedig jelentősen ritkábban fordul elő. Az utolsó évfolyamból vizsgált címlapok már egy szabad, bizakodó közhangulatról árulkodnak, ahol a fókusz már inkább a közösségen van az egyén helyett.

VARGA RÉKA ANTÓNIA
vreka10252@gmail.com
Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 1. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Lips Adrián
egyetemi adjunktus, KRE BTK

A Karády-kultusz újjáéledése. A Halálos tavasz című film és a médium eltörlésére irányuló kísérletek megjelenése a magyar nyomtatott sajtóban

Kulcsszavak: Karády Katalin; Eltörléskultúra; Sajtóelemzés; Kádár-korszak;

Hogyan lehetséges az, hogy több évtized után a Horthy-korszak egykori film és énekes csillaga, Karády Katalin a Kádár-érában újra a nagyközönség kedvence lett? Milyen, a nyilvános szférában történő sajtóvitához vezetett az, amikor újjáalakultak a Karády Katalin Kedvelői Klubok és több példányszámban nyomták újra a színész- és énekesnő egykori lemezeit, mint az új ABBA-nagylemezt? Hogyan próbálta meg a rendszer eltörölni az újjáéledő kultuszt?

A Karády-kultusz újjáéledése: A Halálos tavasz című film és a médium eltörlésére irányuló kísérletek megjelenése a magyar nyomtatott sajtóban című kutatásomban a következő kérdésekre kerestem a választ: 1. A Halálos tavasz című film 1979 november és 1980 június közötti időszakban megjelent az országos közéleti nyomtatott sajtóban. 2. A Halálos tavasz című film újravetítésének sikeréhez hozzájárulhatott annak ténye, hogy a Karády Katalin főszereplésével készült művészeti alkotást a második világháborút követően betiltották. 3. Az újjáéledő Karády-kultusz egy olyan, a nyilvánosságban zajló sajtóvitát eredményezett, amely jelenséget és folyamatot ma akár az eltörléskultúrára való törekvésként vagy eltörléskultúraként is értelmezhetünk.

A hipotéziseimet 8 országos nyomtatott közéleti lap 18 cikkében vizsgáltam. Az eredmények alapján mindhárom hipotézisem beigazolódott. Korábban az újjáéledő kultusz körüli sajtóvitát kevesen vizsgálták, kiemelkedő Bíró Gyula szociológus A Halálos tavasz hatásvizsgálata című munkája, amely a mai napig csak kézirat formájában érhető el.

A jelenlegi dolgozat alapja egy pilot kutatás, amelyben a nyomtatott kulturális lapokban vizsgáltam a fentebb említett hipotézisek közül az első kettőt. A jelenlegi, bővített kutatásban a harmadik hipotézis beemelésével és a közéleti lapok kutatásával három kiemelkedő eseten keresztül: 1. a vizsgált cikkek alapján feltártam az újjáéledő-kultusz újságírók által vélt indokait: 3.5.1. A Karády-kultusz újjáéledésének indokai: meddig „egészséges” a nosztalgia? 2. példát találtam az olvasók általi eltörlési kísérletre: 3.5.2. Az eltörléskultúra korai példája: Földes Anna elhiteltelenítése; 3. és további két esetét feltártam az eltörléskultúrának: 3.5.3. Az elítélés az eltörléssel egyenlő: nyilvános sajtóviták a vizsgált időszakban.

Kutatásom révén, a téma kapcsán részletes betekintést nyerhettem a rendszerváltás előtti nyilvános szférában zajló sajtóvitákba és az újjáéledő Karády-kultuszt övező közhangulatba is.

VELEV DÓRA
velev.dori@gmail.com
Szociológia
BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Prof. Dr. Bögre Zsuzsanna
egyetemi tanár, PPKE BTK

Hol vannak a férfiak? Női szerepkörök egy roma szegregációban

Kulcsszavak: cigány nők; cigány családok; nemi szerepek; szegregáció

Nincsenek pontos adataink arról, hogy hány roma nő él ma Magyarországon, milyen csoportokban, környezetben és szokásokkal. A többségi társadalom gyakran kollektív képet alkot róluk, de ahogy nem beszélhetünk homogén cigányságról, homogén női szerepekről sem. Empirikus kutatásom során a FETE programhoz tartozó Dombpusztán vizsgáltam a helyi roma szegregációban élő nők szerepvállalásait. Életútinterjúim során mélyebb betekintést nyertem az interjúalanyaim élethelyzetébe. Tapasztalataim alapján a roma nők a társadalmi elnyomás több szintjével néznek szembe és gyakran egyedül maradnak problémáik megoldásával. Eredményeim szerint az ott élő roma nők a női-anyai szerepeken túl gyakran a hagyományos értelemben vett férfi szerepeket is magukra vállalják, mivel a férfiak valójában nincsenek jelen a családok életében. Ez egyfajta szerepkonfliktust eredményez, amit generációkon át örökítenek és ami mellett a tanult tehetetlenség is fontos szerepet játszik, amit az anya-lánya kapcsolatok elemzésével mélyebben is vizsgáltam. Meglepő eredményem, hogy a közösség tagjai bár követik hagyományaikat, nem mindig ismerik fel azok valódi jelentőségét.

VERES ÁBEL
abelveres@gmail.com
Szabad bölcsészet
BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:
Dr. habil. Horváth Orsolya
egyetemi docens, KRE BTK
Dr. Kodácsy Tamás
egyetemi docens, KRE BTK

Vallástalan keresztyénség. Bonhoeffer teológiájának aktualitása a 21. századi Magyarországon

Kulcsszavak: Bonhoeffer; népszámlálás; vallástalan keresztyénség; vallástalanodás; szekularizáció

Dolgozatomban Dietrich Bonhoeffer „vallástalan keresztyénség”-fogalmát vizsgálom, illetve annak aktualitását és teológiai értelmezését a 21. századi magyar kontextusban. A dolgozat központi témája Bonhoeffer teológiájának krisztológiai fókusza, amely a vallási formalizmus kritikáját és az evangélium újrafelfedezését hirdeti. Az elemzés három fő szakaszra oszlik: az első részben az Ige hármas valóságát – kijelentett, írott és hirdetett Ige – mutatom be Bonhoeffer elméleti keretei szerint, megalapozva a következtetésben kidolgozott krisztológiai hermeneutikát. A második szakaszban a 2022-es magyarországi népszámlálás adatait teológiailag vizsgálom, ahol a vallástalanodás jelenségét az egyház tulajdonképpeniségének elvesztésével hozom összefüggésbe. A harmadik részben bemutatom a vallástalan keresztyénség fogalma által nyert krisztológiai hermeneutikát, melyben az első rész teológiai alapjait ütköztetem a kortárs egyházi problémákkal.

A dolgozat célja a 21. századi Magyarországon vallástalanodásának teológiai vizsgálata. A 2022-es népszámlálás eredményei megvilágítják a társadalom vallási identitásának válságát, ezért a modern egyháznak nem a vallásos nosztalgia vagy az intézményesített szokások felé kell fordulnia, hanem a krisztológiai középpontú tanúságtételhez. Bonhoeffer teológiájában a kijelentés radikális valóságként jelenik meg, amely képes válaszokat adni az emberi létezés legfontosabb kérdéseire – különösen egy olyan társadalomban, ahol a vallási gyakorlatok egyre inkább elidegenednek a hétköznapi élettől.

A dolgozat saját kutatási eredménye Bonhoeffer vallástalan keresztyénségének krisztológiai értelmezése, ugyanis a dolgozatban szembe megyek E. Bethge konklúziójával, amely a bonhoefferi fogalmat a szekuláris teológiai útkeresés zsákutcájának tartja, ezzel szemben a dolgozatban bemutatom, hogy a „poszt-bethgei korban” Bonhoeffer teljes életműve alapján egy krisztológiai és ige teológiai horizont tárul elénk, mely értelmezési keretet nyújt a töredékesen felvázolt „vallástalan keresztyénségnek”. Továbbá igyekeztem hozzájárulni a vallás- és hittudomány kortárs diskurzusához a vallástalanodás vizsgálata során. A dolgozat konklúziójában arra a felismerésre jutottam, hogy a vallástalan keresztyénség bonhoefferi fogalma nem az egyház elvilágiasodásához, hanem egy valós, emberközpontú, krisztusi közösség kialakításához – egy kommunitárius ekkléziológiához – vezethet el, amely a kortárs magyar keresztyénség számára releváns megújulási perspektívát nyújthat.

VERES RÉKA JANULA
jana.reka8@gmail.com
Szociálpedagógia
BA, 7. félév

Debreceni Egyetem
Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar

Témavezető:
Dr. Lovas Kiss Antal
egyetemi docens, DE GYGYK

Zárt ajtók, nyitott lehetőségek: A reintegráció esélyei és dilemmái

Kulcsszavak: deviancia; bűnelkövetők; börtönkutatás; reintegráció; életútinterjú

Dolgozatomban a Heves Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézetben végzett kutatásomra támaszkodva, a büntetésvégrehajtásban dolgozó szakemberek és a fogvatartottak nézőpontjából mutatom be a bűncselekményt elkövetett személyek társadalmi reintegrációjának lehetőségeit. Céljaim között szerepel az intézményben zajló reintegrációs tevékenység prosperáló, illetve kevésbé jól működő formáinak feltárása. Strukturált és életút-interjúk segítségével végzett kutatásom során a vizsgált börtönben tevékenykedő szakembereket (pszichológust, reintegrációs tisztet és börtönlelkészt), illetve fogvatartottakat, és már szabadult korábbi elítélteket kérdeztem. Azt igyekeztem nyomonkövetni, hogyan látják jövőjüket az elzárás alatt állók és meg tudják-e valósítani terveiket a szabadulásuk után? Arra kerestem a választ, hogy mitől válhat sikeressé a szabaduló elítéltek reintegrációja? Miképpen lehet folytatni a civil életet egy elzárás után, vagy miként lehet újrakezdeni? Milyen módon tud a vizsgált börtön segítséget nyújtani a társadalomba való visszailleszkedésben? Ezeknek a kérdéseknek a megválaszolása nem csak a börtönökből kikerülőknek fontosak, hanem össztársadalmi szinten is jelentőséggel bír a reintegráció sikere.

A sikeres reintegráció többdimenziós folyamat, amelyben az intézményen belüli és kívüli tényezők egyaránt kulcsszerepet játszanak. A kutatás rávilágított arra, hogy a fogvatartottak számára nyújtott célzott programok és a börtönviseltség stigmájának csökkentése hogyan járulhat hozzá a bűnismétlés mérsékléséhez. A rehabilitáció folyamatában meghatározó szerepe van a frissen szabadulót fogadó környezetnek. A destruktív környezet melegágya lehet a visszaesésnek vagy a börtönfüggőségnek. A kutatás eredményei arra figyelmeztetnek, hogy a jelenleginél nagyobb figyelmet kellene fordítani a szabadulók befogadó környezetére, minden esetben fontolóra kellene venni, hogy a reintegráció vagy a reszocializáció vezet-e a tényleges eredményre. Ebben a helyzetben kulcsfontosságú szerepet tölthetne be a család, viszont a jelenlegi tapasztalatok azt mutatják, hogy a hozzátartozókat többnyire felkészületlenül éri a fogvatartásból szabadult családtagjuk különböző börtönártalmak révén kialakult személyiségváltozása. Ennek a helyzetnek a felismerése és kezelése jelentősen hozzájárulhat a konfliktusok elkerüléséhez, valamint a családi egység megőrzéséhez.

VESZELOVICS TÍMEA
timeaveszelovics@gmail.com
Szakvédőnő
MSc, 3. félév

Pécsi Tudományegyetem
Egészségtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Karácsony Ilona adjunktus
egyetemi adjunktus, PTE ETK

Iskolai, családi háttértényezők védő szerepe a serdülő korosztály egészségének és egészségmagatartásának vetületében

Kulcsszavak: pszichoszomatikus jóllét; társas támogatottság; vallásgyakorlás

Bevezetés, célkitűzés: A vizsgálatom célja volt felmérni, hogy a 12-18 éves fiatalok életvitelének alakulásában az iskolai, illetve a családi légkör milyen szerepet játszik. Ezek milyen összefüggést mutatnak a vallás gyakorlásával.

Anyag és módszer: A keresztmetszeti, kvantitatív vizsgálatomat 7-12 évfolyamos diákok közt végeztem Vas vármegye Szentgotthárd városának 3 köznevelési intézményében. (n=219). A kényelmi mintavétellel 2023 szeptemberében történt. Az adatgyűjtéshez saját szerkesztésű itemeket, illetve standard kérdőíveket (WBI-5, MSPSS, HBSC) használtam. Az adatok elemzése t-próba, ANOVA, korrelációszámítás és khi-négyzet próba segítségével történt ($p<0,05$) Microsoft Excel és SPSS 26.0 program alkalmazásával.

Eredmények: Az egészségmagatartás vizsgált mutatói (táplálkozás, mozgás) közül a hétvégi reggelifogyasztás gyakorisága mutatott összefüggést a társas kapcsolatok (kortárscsoport, tanárok) magasabb szintű megítélésével ($p<0,05$). A kedvezőbb iskolai légkör, illetve a magasabb iskolai társas támogatottság (tanári és osztálytárs) pozitív irányba befolyásolta a jóllét állapotát ($p<0,001$), valamint a tanulók pszichés panaszainak kisebb mértékű megjelenésével párosult ($p<0,001$). A jóllét érzésének magasabb átlagértékeit mértem a család anyagi helyzetének kedvezőbb megítélése esetén is ($p=0,05$). A tanulók az őket foglalkoztató problémákat a családon belül, elsősorban az édesanyával (56,16%) beszélik meg, ami összefüggést mutatott a pszichés és fizikai panaszaik megjelenése közt ($p<0,001$). A családi támogatás emelkedésével a tanulók a testi és pszichés panaszainak alacsonyabb előfordulási gyakoriságát bizonyítottam ($p<0,001$). A gyakorló vallásosság a vizsgált rizikómagatartások közül csak a dohányzás védőtényezője ($p<0,05$). Az iskolai légkör-mutatók, illetve az iskolai társas támogatottság általgértékeit jelentősen nem differenciálta a tanulók vallásossága ($p>0,05$).

Következtetés: A tanulók pszichés és fizikai egészségének protektív faktora a társas támogatottság, mind a család, mind az iskola részéről. Az iskolai klíma szintjének emelkedése a tanulók anyagi helyzetének kedvezőbb megítélésével és a jóllét érzésének magasabb szintjével párosult. A vallásosság csak a dohányzás esetén védő tényező. Eredmények alapján az iskolai közösség kohéziójának erősítése fontos, ami az iskolai légkör mutatóinak magasabb szintjét eredményezheti, s a tanulók jobb egészségi állapotát segítheti elő.

VIDA BENJÁMIN ÁRON
vida.benjamin.aron@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

Témavezető:
Sz. Biró Zoltán
mesteroktató, BCE TK

Putyin kontra NGO-k – A nem kormányzati szervezetek biztonságiasításának esete Oroszországban

Kulcsszavak: biztonságiasítás; Oroszország; nem kormányzati szervezet; diskurzuselemzés; Vlagyimir Putyin

Jelen dolgozat célja megvizsgálni, hogy miért korlátozza a nem kormányzati szervezetek működését az orosz kormányzat az Oroszországi Föderációban. Ehhez a kutatás a koppenhágai iskola biztonságiasítás-elméletének keretrendszerét használja. A dolgozat a 2007–2020 közötti időszak Vlagyimir Putyin beszédeinek elemzésén keresztül vizsgálja a biztonságiasítási folyamat mozgatórugóit, a tanulmány tehát kvalitatív diskurzuselemzést alkalmaz módszertanául. A kutatás arra az eredményre jut, hogy az orosz kormányzat belső legitimitását, rezsimbiztonságát fenyegető külső befolyás indokolja a biztonságiasító lépést, mert a külföldről finanszírozott civil szervezetek kockázatot jelentenek a putyini rendszer számára. Ennek kapcsán az írás azt a következtetést vonja le, hogy a külföldi befolyás eszközei a külföldről finanszírozott nem kormányzati szervezetek, amelyek a hatalom narratívájában destruktív tevékenységet végeznek és fenyegetik az orosz állam szuverenitását, ezért szükséges a szabályozásukat célzó represszív intézkedések foganatosítása. A hatalom narratívájának következményeképp a biztonságiasító lépés formális támogatást nyert, amely a 2012-ben és a 2015-ben elfogadott „idegen ügynök”, illetve „nemkívánatos” szervezetekről szóló törvénymódosításokban manifesztálódik.

VIGH KATINKA ROZANNA
katinkarozanna@gmail.com
Jogász
Osztatlan, 8. félév

Széchenyi István Egyetem
Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezetők:
Dr. Glavanits Judit
habilitált egyetemi docens, SZE DFK
Dr. Kecskés Gábor
egyetemi docens, SZE DFK

Az "elúszó" államiság: a terület nélküli államok potenciális jövője a virtuális térben

Kulcsszavak: államiság; digitális iker; klímaváltozás; metaverzum; modern technológia

Emlékezetes videóban térdig vízben állva üzent Simon Kofe Tuvalu korábbi külügyminisztere az ENSZ 2021-es Glasgow-i klímacsúcsán résztvevőknek, ezzel demonstrálva, hogy a globális felmelegedés által előidézett tengerszint-emelkedés miatt országát véglegesen ellepheti a víz, ha a világ többi állama nem tesz sürgős lépéseket a klímaváltozás megakadályozása érdekében.

Az online világ napjainkban viharos gyorsasággal fejlődik, minden virtuálissá válik. A metaverzumban mindenre van lehetőség, csak a fantázia szab határt, azonban a valódi világunkon túli térben egy állam felépítése számos technológiai és jogi kihívást rejt magában.

Az államok metaverzumban létrehozott digitális ikerpárjához (digital twin) kötődően dolgozatomban az államok jogalanyiságát vizsgálom a virtuális valóságban, Tuvalu példáján és helyzetének bemutatásán keresztül. Azokra a kérdésekre keresem a választ, hogy megvalósítható-e a tuvalui kormány célkitűzése (hogy a technológia segítségével őrizze meg szuverenitását – és egyáltalán létét), illetve mi történik a digitális ikerpárral, ha az eredeti állam elsüllyed.

Dolgozatomban a témával kapcsolatos tudományos irodalmat elemezve áttekintem az államiság kritériumait, különös tekintettel az államterületre. A nemzetközi jog szempontjából megvizsgálom egy állam metaverzumba költözésének lehetőségét és fontosnak tartom megemlíteni, hogy milyen más alternatívák léteznek az államiság megőrzésére, ha egy állam elveszíti fizikai területét egy természeti folyamat miatt.

Ennek a problémának a megoldása rendkívül fontos feladat, mert nemcsak Tuvalu lakosságának életét, hanem a többi csendes- és indiai-óceáni szigetlakó, sőt az európai kontinens egyik legalacsonyabb tengerszint feletti magasságon elhelyezkedő országa, Hollandia lakosságának jövőjét is befolyásolja, hogy az államok, amelyeknek állampolgárai, a jövőben is fennmaradnak-e.

WACHTEL ESZTER JULIANNA
eszterwachtel@gmail.com
Szociológia
BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Balogh Eszter
egyetemi docens, KRE BTK

Evészavarok okai és hatásai

Kulcsszavak: diszfunkcionális család; devianciák és evészavarok összefüggése; evészavarok funkciói

„Csak a nem evésben vagyok jó."

A kutatásomban az evészavarok kialakulásának, fennállásának és megszűnésének az okait, valamint az evészavarok funkcióit vizsgáltam. Fontos kutatási téma, mivel az evészavarok olyan mentális betegségek, melyek egyre gyakoribbá válnak, súlyos mentális, fizikai és szociális következményekkel járnak, sokáig rejtve maradhatnak. A szakirodalmak különböző okokra vezetik vissza a betegséget, melyek közé tartozik a diszfunkcionális család, bántalmazás és más mentális betegségek. Az evészavarral küzdők 35%-a alkohol vagy drog függőséggel is küzd, nagy a komorbiditás. Öngyilkossági kísérletek és véghezvitt öngyilkosság valamint az önbántalmazás is jelentős az evészavarban szenvedők körében. Tizenhat interjút vettem fel, tizennyolc és harminc év közötti nőkkel, személyes találkozás során. Az interjúalanyokat hólabda módszerrel értem el, valamint internetes felületről (Instagram). Kutatásom alapján az evészavarok kialakulásánál a legerősebb ok a család, de más mentális betegségek, traumák és az iskola is szerepet játszottak. A betegség fennállásánál fontos megemlíteni a funkciók szerepét, melyek közül a legfontosabbak a megküzdési stratégia, segítségkérés. Az alanyok az evészavarukat a problémákra megoldásként és figyelemfelhívásként használták. A fogyást, nem evést, sikerélményként élik meg az evészavarosok, maga a fogyás céllá válik, ezért motiváló tényező is. Alanyok életében jelen voltak más devianciák, amelyek az evészavar szerepét töltötték be vagy kiegészítették azt. Kiemelném az öngyilkossági gondolatot és az önbántalmazást, mivel az a legtöbb interjúalanynál jelen volt. Az evészavarokból nehéz kigyógyulni és számos más problémával együtt járnak, ezért fontos a megfelelő segítségnyújtás és a további kutatás.

WUSCHING ÉVA
w.evi97@gmail.com
Teológia
Osztatlan, 3. félév

Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola

Témavezető:
Dr. Lukács Ottilia
főiskolai docens, PHF

A nők társadalmi helyzete a Második Törvénykönyv fényében

Kulcsszavak: Második Törvénykönyv; nők helyzete; Ószövetség; törvények; idegen nők

Dolgozatomban a Második Törvénykönyv nőkre vonatkozó intézkedéseit vizsgáltam. Fő kérdésem az volt, hogy milyen jogi lehetőségei voltak egy nőnek az ókori Izrael társadalmában? A módszer aminek segítségével keresem a választ a történetkritika módszere. Ez a módszer az adott törvényeket az akkori helyzethez viszonyítva vizsgálja. Akkor és ott mit jelentett egy adott törvény a kor emberének?

A dolgozat első részében bemutattam a Második Törvénykönyv kialakulását, azt a történeti hátteret, amiben íródott, Jozija király uralkodását, végül pedig a Második Törvénykönyv helyét a kánonban és a tartalmát. Végül pedig ismertettem a dolgozatomban felhasznált törvényeket és az igehelyeket.

A dolgozat második felében először a szexuális bűncselekményre vonatkozó törvénnyel foglalkoztam. Milyen jogi lehetőségei voltak egy nőnek, ha szexuális bűncselekmény áldozata lett?

A következő fejezetben a rágalmazással kapcsolatos törvényt vizsgáltam meg történetkritikai szempontból. Ha a férfi ráun a feleségére és úgy akar elválni tőle, milyen lehetőségei vannak a nőnek, hogy védje a jó hírét?

Az utolsó előtti nőkről tárgyalt fejezetben a levirátus házasság törvényének segítségével arra kerestem a választ, hogy milyen lehetősége van a nőnek arra, hogy elkerülje az özvegyi státuszt, ha a férje elhalálozna?

Az utolsó fejezetben az idegen (nem izraeli) származású nők helyzetével foglalkoztam. Milyen lehetőségei voltak egy nem izraeli származású nőnek, ha a társadalom részévé szeretne válni?

Összességében elmondható, hogy a nőknek voltak lehetőségeik arra, hogy érvényesítsék jogaikat, de ez nem vonatkozott egységesen mindenkire. A szexuális bűncselekmény törvénye például nem vonatkozott már házasságban élő nőkre. A levirátus házasságnál fontos volt, hogy a nőnek még ne legyen fiúgyermeke az elhunyt férfitól. Az idegen nők helyzetével foglalkozó törvény pedig világosan kimondja, hogy idegen nőt csak akkor szabad izraeli férfinak elvenni, ha előtte hadifogoly volt.

Bár a Második Törvénykönyv törvényei nem teremtettek férfi és női egyenjogúságot, de újszerű módon közelítették meg a nők helyzetét. Lehetőséget biztosítottak a nőnek arra, hogy kilépjen apja árnyékából és önálló jogalanyként álljon a város vénei előtt.

ZAJÁCZ BENCE LÁSZLÓ
zajacz.bence@gmail.com
Szabad bölcsészet
BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Hankovszky Tamás
egyetemi docens, PPKE BTK

Tőzsér János metafilozófiájának fejlődése

Kulcsszavak: metafilozófia; szkepszis; aporia

OTDK dolgozatomban Tőzsér János metafilozófiájával foglalkozom. Talán nem túlzás kijelenteni, az utóbbi időben az ő filozófiai szkepszise volt a legvitatottabb téma a magyar filozófiában. Tőzsér azonban az utóbbi tíz évben többféleképpen fogalmazza meg kételyeit a filozófiai megismeréssel szemben. Álláspontjának fejlődéstörténetével foglalkozom, és azzal, hogy milyen megfontolások vagy hozzászólások hatására módosított elméletén.

Úgy gondolom, hogy kezdetben egy empirikus, induktív érvet láthattunk, ami azt kívánta bizonyítani, hogy a filozófusoknak le kell mondaniuk (normatív értelemben) a filozófiai hiteikről. Az érv első verziója 2013-ban született, majd különböző módosításokkal kiegészült a következő két évben részben olyan tanulmányokkal, melyek bizonyos pontokon már mást mondanak, mint az eredeti verzió. Tőzsér egy önmagára gyakorta reflektáló filozófus, így sok változással kapcsolatban nyilvánvalóvá teszi, hogy miért érezte szükségesnek, azonban így is találni olyan módosításokat, amikkel kapcsolatban én nekem kellett magyarázatot keresnem, mivel a szövegekben ez nem mindig egyértelmű.

Vannak nem túl vakmerő állításaim, szerényebb feltételezéseim Tőzsérről, mint például, hogy azt a tézist, miszerint a szkeptikusok „hősies" alakok, 2018-ban Peter von Inwagentől veszi át, vagy hogy a kognitív békénk fontosságával igazán csak Demeter Tamás hatására kezd el foglalkozni. Vannak azonban erősebb állításaim is, például hogy Az igazság pillanataiban megfogalmazott érv, ami az episztemikusan vonzó propozíciók halmazáról szól, és abból következtet a szkeptikus álláspont igazságára, végső soron körben forgó.

Összességében azonban dolgozatom (én úgy vélem) pozitív képet fest Tőzsér hosszú metafilozófiai projektjéről. Nem véletlenül a fejlődés szó szerepel a címben. Ugyan szerepet kapnak az ellenvetések és a saját kritikáim is ahogy haladunk előre a történetben, amikor az angol nyelvű szöveghez érünk, ott már csak azt tudom mondani, hogy én is valósnak találom az aporiát, amit Tőzsér bemutat, és hogy nem tartom jó megoldásnak a kiutat, amit például Gyenis Balázs ajánl, hogy a bemutatott metafilozófiai attitűdök valamilyen kombinációját fogadjuk el. Mivel szerintem Tőzsért olvasva azt kell belátnunk, hogy akármilyen filozófiai attitűdöt veszünk is fel, az filozófiailag releváns szempontokból támadható lesz, ha nem is cáfolható.

ZÁMBÓ ANNA
zambo.anna2003@gmail.com
Szociális munka
BA, 3. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Loncsák Noémi
egyetemi tanársegéd, DE BTK

Vándorló családok – Családok átmeneti otthona, mint sajátos szubkultúra.

Kulcsszavak: szubkultúra; családok átmeneti otthona; vándorlás; életformák; átmenetiség

Feltáró kutatásunk során azt a jelenséget próbáltuk vizsgálni, hogy milyen elemeiben sajátos életforma a családok átmeneti otthonaiban való élet. Kutatási kérdésünk volt, hogy a családok átmeneti otthonát lehet-e szubkultúrának tekinteni, és ha igen, milyen tényezők alapján. A dolgozat elméleti részében először közelebb kívántuk hozni az átmeneti otthonok világát, áttekintettünk néhány releváns szabályozást és az elérhető statisztikai adatok mentén felvázoltunk egy képet a hazánkban működő intézményi rendszerről. Ezután fontosnak tartottuk áttekinteni a szubkultúra kutatását és a kapcsolódó irodalmak megközelítéseit, keresve bennük azokat a megközelítéseket, amelyek a téma szempontjából kiemelt jelentőségűek lehetnek. A téma vizsgálatában fontosabbak voltak azok a szubkultúra megközelítések, amelyek nem tudatos választás/külső kényszer hatására kialakított egyéni életformaként közelítenek bizonyos szubkulturális csoportok felé. A kutatás kvalitatív módszerekre épült, résztvevő megfigyelést és félig strukturált interjúk felvételét alkalmaztuk. A feltáró jelleghez igazodva egyetlen családok átmeneti otthona került kiválasztásra, viszont abban minden édesanya és édesapa lekérdezésre került. Összesen 12 alkalommal zajlott megfigyelés és 10 db interjú felvétele történt. Az interjúkból és a megfigyelésekből kiderült, hogy több jellemzőben is sajátos életformáról van szó a családok átmeneti otthonában, amely alapvetően eltér a többségi társadalom normarendszerétől. A családok átmeneti otthonában élők ingerszegény környezetben élnek, illetve többféle módon is el vannak szigetelve a többségi társadalomtól. Ez nem egy sajátos döntés eredménye, hogy ezek az emberek intézményben élnek, hanem egy kényszerhelyzet, amiben nem tudnak annyit spórolni a nehéz helyzetbe került családok, hogy ki tudjanak bérelni egy lakást. A kutatás során kiderült, hogy ezeknek az embereknek minden napjuk hasonlóan telik, kikapcsolódási lehetőségük pedig alig van. Kutatásunk alapján a családok átmeneti otthonai speciális életmód-elemeik mentén értelmezhetőek sajátos szubkultúraként, amelynek fontos tényezője és kényszerítő ereje a folyamatos vándorlás, feladata a folyamatos átmeneti helyzetek túlélése és távlati célja az önálló lakhatás.

ZAMBON JÚLIA
zambonjulia22@gmail.com

Középiskolai hallgató

Deák Téri Evangélikus Gimnázium

Témavezető:
Dr. Minkó-Miskovics Mariann
ügyvéd, egyéni ügyvéd

Női közéleti vezetők és megítélésük Magyarországon

Kulcsszavak: női közéleti vezetők; közéleti szerepvállalás; nemi egyenlőség; üvegplafon; nők reprezentációja

Gyermekkorom óta foglalkoztatott a kérdés, hogy vajon a „TV-ben miért csak bácsik nyilatkoznak?" vagy éppen „Politikusok miért bácsik?". Ez a gondolat pedig végigkísért az életem során, míg végül lehetőségem nyílt részletesen kutatni a témát, és választ keresni, valamint találni arra, hogy „Hol vannak a magyar női közéleti vezetők?"

A nők jelenléte és szerepe a közéletben napjaink egyik legjelentősebb társadalmi kérdése, ugyanakkor Magyarországon a nők aránya a közéleti vezetői pozíciókban jelentősen elmarad a férfiakétól. A pályamunka célja, hogy különböző, részben empirikus módszerekkel feltárja a nők alulreprezentáltságának fő okait, illetve bemutatni a női közéleti vezetők motivációit, mindennapos kihívásait és azt, hogy hogyan látják a szerepüket a mai magyar közéletben.

A kutatás alapjául egy olyan kérdőív szolgált, amely kiküldésre került minden hivatalban lévő női közéleti vezető (ideértve kizárólagosan: országgyűlési és európai parlamenti képviselő, államtitkár, helyettes államtitkár, polgármester, miniszteri biztos, főpolgármester-helyettes) számára. A kérdőív összesen hat kérdést tartalmazott, amelyek a női közéleti vezetők helyzetét, motivációját, mindennapi kihívásait és céljait vizsgálta szabadválaszos formában.

A kérdőív válaszaiból kirajzolódik, hogy a női közéleti vezetők az empátiát tartották a legfőbb kompetenciájuknak, míg a legnagyobb kihívást a nőként való érvényesülés jelenti számukra. Politikusnőinket elsősorban a haza szolgálata és a fejlődés előmozdítása motiválja, ugyanakkor fontos számukra a jövő generációinak inspirálása is. A legtöbb női közéleti vezető azt tanácsolná a fiatal lányoknak, hogy „Ne félj!", illetve „Higgy Magadban!", amely párhuzamban áll azzal, hogy az önbizalomhiányt azonosították többek között az alulreprezentáltság fő indokaként.

A nők alulreprezentáltsága társadalmi probléma, amely jelentős közös együttműködést és erőfeszítést igényel, ugyanakkor kutatások bizonyították, hogy a támogató munkakörnyezet, mentorprogramok, a pártok aktív közreműködése, illetve a különböző képzési programok, valamint a nemi kvóta bevezetése mind-mind segíthetik a nőket a közéleti szerepvállalásában és képesek jelentős változást elérni. Mert a politikusok nem csak bácsik.

ZAVALA-GARCIA BOLÍVIA LIDUVINA
not.argentina@gmail.com
Nemzetközi tanulmányok
MA, 3. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Fejes János
tudományszervezési csoportvezető, PPKE BTK

A tűz és jég másik dala – A populista politikus mítoszának dramaturgiája és a popkultúra a 21. századi Oroszországban

Kulcsszavak: unpolitics; popkultúra; Oroszország; populizmus; maszkulinitás

A dolgozat a populista politikus mítoszteremtésének eszköztárát, öndefiníciós törekvéseit és önkonstruáltságának dimenzióit járja körbe – ehhez Vlagyimir Putyin politikai karakterét alapul véve. A kutatás két fő irányvonala a regionális orosz folyamatok, valamint a kortárs populáris kultúra vizsgálata, amelyet négy fő szegmensként kezel egy sokrétű multidiszciplináris tanulmányként: ezek a populáris kultúra, – annak egyszerre közérthetősége és túlzó mivolta okán – a romanticizmus, mely folyamatot népszerű, de a társadalmi morál szempontjából elítélendő karakterek példáin keresztül mutat be; a birodalom, amely az orosz történelem geopolitikai, társadalmi, szociális és gazdasági folyamatait értelmezi ezen kontextusban, és végül a misztikum, mint a mindenkori orosz keretrendszer, amelynek használata kontextusba helyezi az orosz öntudat kettősségét, szerepét és helyzetét a 20-21. században.

A kutatás a longue durée fonalán haladva értelmezi a különböző tudományterületek témához kapcsolódását, kiegészülve az összehasonlítás és primer források elemzésével, valamint a különböző tanulmányok hálózatelméleti értelmezésével. A tanulmány célja nemcsak értelmezni az orosz társadalom kettősségét és ennek az európai öntudatra gyakorolt hatását, hanem ezek dimenziók sokrétű vizsgálata és a művészeten, szimbólumokon keresztüli átadása a mindenkori olvasó számára. Tapasztalatom szerint ez a megközelítés azok számára is azonosulhatóbbá tette a kutatás tárgyát, akik nem rendelkeztek a vonatkozó tudományterületek beható ismeretével – és amelyet a populáris kultúrából vett példák ezt megelőzően is átadhatóbbá tettek. Vlagyimir Putyin önmaga alkotta karizmatikus szuverenitása olyan közeget képez, amelyen keresztül az említett folyamatok a valóságban is kutathatóvá válnak – azok minden következményével együtt.

A tanulmány főbb kulcsszavai: politikai önreprezentáció, az orosz társadalom, eurázsiaiság, unpolitics, populista repertoárok, ortodox szakralitás, szimulákrum, totalitárius kultúra, populáris kultúra, modern maszkulinitás.

ZOË BRINKERT
zoebrinkert@gmail.com
Szociális munkás
MA, 4. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Bognárné Erdős Márta
egyetemi adjunktus, PTE BTK

How to survive ADHD without medication and usefulness of social media

Kulcsszavak: ADHD; social media; medication; liberation; influences

The research I am currently working on aims to create a social change and liberation to the people between the age of 18 and 27 years old in the Netherlands who want and are capable of living without or less medication according to the severeness of their level of Attention Deficit Hyperactivity Disorder (further will be mentioned as ADHD).

The overall goal of this research is to create more awareness of the way to live without ADHD medication and how to use social media to share the knowledge of this research and create a social change to liberate people who want to live without ADHD medication.

The methods of the research are a comparison between the literature review and knowledge from the sample groups. The knowledge I have gained from the sample group has been gained by survey and interviews. To analyze I used interpretative phenomenological analysis.

The limitations for this research are: Resources, the lack of knowledge according to this topic, and the lack of time; The sample group and free participation make it harder to find enough participants; The generalizability is a major limitation because it could be different in every country around Europe.

The main findings are: Society has a big influence on people with ADHD in a negative and positive way; Medication could be liberating but also have a lot of side effects that are not beneficial; Lifestyle interventions could help by liberation people from medication or be on less medication.

In conclusion there is definitely the need to do more research on how to help people with ADHD in a better way and not only reduce.

ZSIGA BULCSÚ GELLÉRT
zsiga.bulcsu@gmail.com
Politológia
BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Török Gábor
egyetemi docens, ELTE ÁJK

Változások és változatlanságok a magyar ellenzék politizálásában

Kulcsszavak: politikatörténet; ellenzék; historizmus; pártrendszer; változás

A 2022-es országgyűlési választáson elért eredményével a Fidesz egymást követően negyedjére ért el kétharmados parlamenti többséget. Ez a dolgozat arra vállalkozott, hogy a jellemzően jelencentrikus és normatív megközelítésekkel ellentétben (mint például a hibrid rezsimek elmélete) egy olyan szemléleten keresztül vizsgálja a magyar pártrendszer 2010 utáni fejlődési ívét (2023-ig bezárólag), ami a domináns pártrendszer irodalmára alapozva a megértést helyezi a középpontba, illetve kitekint a magyar politikai fejlődés múltbéli mintázataira. A rendszerváltás utáni magyar politikában fokozatosan felszínre szivárogtak, majd 2010 után elemi erővel előtörtek azok a mintázatok (például kormány versus rendszerellenzék, mintakövetés és mintaformálás) amelyek mind a dualizmus korszakának, mind a Horthy-korszak pártrendszerét meghatározták. Az ezen szempontok mentén történő elemzés közelebb hozhat minket annak megértésében, hogy miért alakulhatott ki (újra) Magyarországon a hosszú kormányzás – hosszú ellenzékiség struktúra.

ZSOLNAI KAROLINA
zsolnaikarolina11@gmail.com
Közösségszervezés
BA, 3. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem
Kereskedelmi, Vendéglátóipari és
Idegenforgalmi Kar

Témavezető:
Hübner Andrea
egyetemi tanársegéd, BGE KVIK

Hajléktalanok reintegrációs lehetőségének vizsgálata Budapest kulturális intézményein keresztül

Kulcsszavak: Budapest; esélyegyenlőség; hajléktalanság; reintegráció; kulturális intézmények

Kutatásomban célom megvizsgálni, hogy a jelenleg Budapesten hajléktalanként élő embereknek mekkora hajlandósága lenne a Budapesti kulturális intézmények keretein belül történő reintegrációra, illetve, hogy a kulturális intézmények milyen folyamatokkal, programokkal segíthetnek a hajléktalan emberek életkörülményeinek javításában.

Ahhoz, hogy kutatásom releváns legyen fontosnak tartottam megvizsgálni minden résztvevő álláspontját a témában. Így a kutatásban többféle kutatásmódszertant alkalmaztam. Egy kérdőív keretén belül a magyar lakosság elmondhatta a véleményét a hajléktalanságról és a kulturális intézményekről. Mivel a kutatás célcsoportja a hajléktalanok a Budapesti Módszertani és Szociális központ és Intézményei közreműködésében eljuthattam a Dózsa György úti hajléktalanszállóra, ahol egy vezetett kérdőív keretein belül felmértem a hajléktalanok kulturális intézménylátogatási szokásait és igényeit. Egy interjú keretein belül felmértem továbbá, hogy a budapesti kulturális intézmények mennyire partnerek egy ilyen rendezvény létrehozásában és hogy mi a tapasztalatuk a hajléktalan vendégekkel szemben. Végül pedig egy interjú keretein belül lehetőségem nyílt beszélni a Budapesti önkormányzat egyik szociálpolitikai tanácsadójával, hogy felmérjem, hogy a fővárosi önkormányzat milyen segítséget tud nyújtani egy Budapesten élő hajléktalan személynek.

A lakossági kérdőívre a kérdőív lezártakor összesen 340 kitöltés érkezett, a válaszadók többsége nő nemű volt. A hajléktalanokkal végzett vezetett kérdőívet 30 hajléktalannal sikerült kitöltetni, többségében 61-70 év közötti emberekkel, akik jelenleg is a Dózsa György úti hajléktalanszállón laknak életvitelszerűen. A kulturális intézményi interjúra összesen 8 Budapesti kulturális intézményt kértem fel. Megkeresésemre 5 intézmény válaszolt. Az elkészült interjúkból 3 állami fenntartású intézmény volt ,2 pedig magánfenntartású intézmény. Budapest szociálpolitikai tanácsadójával készült félig strukturált interjú keretein belül megismerhettem az „Otthon, Mindenkinek. Fővárosi stratégia az otthontalanság és a hajléktalanság csökkentéséről” című dokumentumot, amelyben részletesen írnak a budapesti hajléktalan emberek helyzetéről, valamint a Fővárosi Önkormányzat céljairól és vállalt feladatairól is.

Az eredmények alapján elmondható, hogy a hajléktalan embereknek lenne igénye a kulturális intézmények támogató hozzáállására, az intézmények szintén nyitottak és a magyar lakosság többsége is támogatóan áll a kérdéshez.

37. ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA 2025

MISKOLCI EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

OTDK'70

37. OTDK Társadalomtudományi Szekció 2025. április 24–26. Miskolc. Rezümékötet

Szerkesztő: Kiss Daniel

Kiadó: Miskolci Egyetem Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete
Cím: 3515 Miskolc-Egyetemváros
Tel./Fax: +36 (46) 565 235
e-mail: btk.atti@uni-miskolc.hu
URL: https://atti.uni-miskolc.hu/index.htm
Kapcsolattartó: Dr. habil. Szabó-Tóth Kinga

Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete

Miskolc, 2025. április 18.

Kiadványtípus: elektronikus (pdf)
ISBN 978-963-358-376-0

OTDK'70

Társadalomtudományi Szekció

Kulturális és Innovációs Minisztérium

Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal

AZ NKFI ALAPBÓL MEGVALÓSULÓ PROJEKT

NMHH Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság